ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

တရားစီရင်ထုံးများ

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လုံး
နှင့်
ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့
စီရင်ချက်များ

၁၉၈၆ ခုနှစ်

ပထမ သုံးလပတ်

(ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ မတ်လ)

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

F.A

ပထမအကြိမ်

၁၉၈၆၊ ဇူလိုင်လ

အုပ်ရေ ၆၀၀၀

ဗဟိုတရားရုံး၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမျိုးညွှန့် (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၃၈၃၁/၈၆) က ဗဟိုတရားရုံးပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၁၀၁၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင်ရိုက်နှိပ်၍၊ ဗဟိုတရားရုံး၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်ထွန်း၊ ယာယီ ကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ် (၈၃၇/၈၆) က ထုတ်ဝေသည်။

၁၉၈၆ ခုနှစ်

ပထမ သုံးလပတ်

(ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ မတ်လ)

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့

(၁-၁-၈၆ နေ့ မှ ၉-၃-၈၆ နေ့ထိ)

၁။	ဦးတင်အောင်ဟိန်း	B.A.,B.L. နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်တွဲ (ဒုတိယဆင့်)	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးကိုကြီး	....	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးခင်မောင်ကျော်	....	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဝဏ္ဏကျော်ထင် သီရိပျံချီ ဦးတွမ်မှုန်း	B.A.(Hons.)	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးထွန်းတင်	နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်တွဲ (ပထမဆင့်)	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဦးဘမော်	B.A.(Hons.),B.L.	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေး	M.B.,B.S.	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဦးဝင်းမောင် (၁)	B.Sc. Engg.(Elec.)	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဦးအေးစန်	....	အဖွဲ့ဝင်

(၁၀-၃-၈၆ နေ့မှ ၃၁-၃-၈၆ နေ့အထိ)

၁။	ဦးတင်အောင်ဟိန်း	B.A.,B.L. နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်တွဲ(ဒုတိယဆင့်)	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးကိုကြီး	....	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးခင်မောင်ကျော်	....	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဝဏ္ဏကျော်ထင် သီရိပျံချီဦးတွမ်မှုန်း	B.A.(Hons.)	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးထွန်းတင်	နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်တွဲ(ပထမဆင့်)	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဦးဘမော်	B.A.(Hons.),B.L.	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေး	M.B.,B.S.	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဦးဝင်းမောင် (၁)	B.Sc.Engg.(Elec.)	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဦးအေးစန်	....	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဒေါက်တာမန်းသက်စံ	B.Sc.(Hons.),M.Sc.,Ph.D(Ill.)	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဦးမျိုးမြင့်	....	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဦးဝင်းမောင် (၂)	....	အဖွဲ့ဝင်

၁၉၇၆ ခုနှစ်

ပထမသုံးလပတ်

(ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ မတ်လ)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

စီရင်ထုံးပြုသောမှုခင်းများ

စာမျက်နှာ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

ဦးကံလှပေါ်(၁၀)	နှင့်	ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် *	၁
မခင်ခင်စော မောင်ဝင်းမြင့်	နှင့်	၁။ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် * ၂။ ဒေါ်ကျင်အေး	၇
ဦးစိန်လှိုင်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် * ပါ ၆	၁၀
ဦးစိန်အေး	နှင့်	ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် * ပါ ၃	၁၅
ဒေါ်တုတ်တုတ်ပါ(၂)	နှင့်	၁။ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် * ၂။ ဒေါ်ခင်အေးကြည်	၁၈
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ဦးကောသောင်း *	၂၂
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ကိုခင်အောင် *	၂၇
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ဒုန်းမြင့်သိန်းပါ–၁၇–ဦး * ဒေါ်သောင်းစိန် ပါ–၃၄–ဦး စိန်ကုလား ပါ –၄–ဦး	၃၀
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ဦးဝင်းမြင့် အပါအဝင် တစ်မှုစီ ၃၉–ဦး*	၃၀
မောင်ဘန်ချိန်း ပါ–၇ဦး ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်* မောင်လှပါ (၄) ဦး	၄၅

F.B

ညွှန်းချက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

စာမျက်နှာ

ဥပဒေများ—

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ။

၁၉၅၃-ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ။

၁၉၆၃-ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေ။

၁၉၆၅-ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့်ဥပဒေ။

၁၉၇၇-ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ဥပဒေ။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၉—သီးခြားဖြစ်ရပ် တစ်ခုစီမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများကို၊ တစ်မှုတည်းတွင် ပူးပေါင်းစစ်ဆေးခြင်းမှာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် မညီညွတ်သဖြင့်၊ စစ်ဆေးကြားနာခြင်း အားလုံးမှာ မူလအစကပင် ပျက်ပြယ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မခင်ခင်စောက ဒေါ်ကျင်အေးအား ပါးရိုက်သည်ဟု စွပ်စွဲသောနေ့မှာ ၂၃-၁၁-၈၂ ရက်နေ့ဖြစ်၍ မောင်ဝင်းမြင့်က ဒေါ်ကျင်အေးအား ဆဲဆိုကြိမ်းဝါးသည့်နေ့မှာ ၂၄-၁၁-၈၂ ရက်နေ့ဖြစ်ကြောင်းပေါ်ပေါက်သည်။ထို့ကြောင့်မခင်ခင်စောနှင့်မောင်ဝင်းမြင့်တို့အပေါ် စွဲဆိုထားသောအမှုများသည် အကြောင်းချင်းရာဖြစ်ရပ်တစ်ခုတည်းမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများဟု မဆိုနိုင်ပေ။သီးခြားဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများဖြစ်သောကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး၊ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၉ အရ မခင်ခင်စောနှင့် မောင်ဝင်းမြင့်တို့ကို တစ်မှုတည်းတွင် ပူးပေါင်းစစ်ဆေးခြင်းမှာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်

နှင့် မညီညွတ်သဖြင့် စစ်ဆေးကြားနာခြင်းအားလုံးမှာ မူလအစကပင် စာမျက်နှာ ပျက်ပြယ်လျက်ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

၁။ မခင်ခင်ဝေ   ၁။ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ
နှင့်   မြန်မာနိုင်ငံတော်*
၂။ မောင်ဝင်းမြင့်   ၂။ ဒေါ်ကျင်အေး   ၇

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၃ အရပြဋ္ဌာန်းချက်–တစ်ဦးတစ်ယောက်အား အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့သောအမှုတွင်၊ ယင်းအမှုဖြစ် အကြောင်းချင်းရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ် တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ပိတ်ပင်ထားမှုမရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တစ်ဦး တစ်ယောက်သော သူအား ပြစ်မှုတစ်ရပ်ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည်ဖြစ်စေ၊ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူအား ထိုပြစ်မှုအတွက် ထပ်မံတရားစွဲဆိုခွင့် မပြုနိုင်ကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၃ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားရာ၌ ယင်းအမှုဖြစ် အကြောင်းချင်းရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ် တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း မရှိပေ။ ယခုအမှုတွင်ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ အစစ်ခံချက်နှင့် ဦးစိန်အေး၏ တိုက်ရိုက်လျှောက်လွှာအပေါ် ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုပဲ အခြားအမှုမှ အချက်အလက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ အမှုပိတ်ကြောင်း မူလတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ထားသောအမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည်ပြုသည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်တို့မှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ဦးစိန်အေး နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်   ၁၅

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က-ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကို ချေဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း-လျှောက်ထားသည့် အမှုမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၉ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ မူလရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိဟု မဆိုနိုင်သည့်ပြင်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ ကင်းလွတ်ချက်များနှင့် အကျုံးဝင်ကြောင်း သက်သေပြရန် တာဝန်သည် လျှောက်ထားသူတို့အပေါ် ကျရောက်သဖြင့် အမှုချေဖျက်ရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ခြင်း။ — စာမျက်နှာ

မန္တလေးတိုင်း၊ မန္တလေးအရှေ့တောင် မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၇၀၁/၈၄ တွင် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်တုတ်တုတ်နှင့် ဦးမြင့်ဆွေတို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၀/၃၄ အရ အရေးယူပေးရန် ဒေါ်ခင်အေးကြူက တရားစွဲဆိုသည်။ ဒေါ်တုတ်တုတ်တို့နှစ်ဦးက သူတို့အပေါ် စွဲဆိုထားသည့်အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ပယ်ဖျက်ပေးရန် ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအထွေထွေမှုကို တင်သွင်းသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်တုတ်တုတ်တို့က စလင်းမြို့နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သောအမှုဖြစ်သည့်အတွက် မန္တလေးအရှေ့တောင် မြို့နယ်တရားရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ စွဲချက်များမှာလည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၉ စတုတ္ထကင်းလွတ်ချက်၊ နဝမကင်းလွတ်ချက်တို့နှင့် အကျုံးဝင်နေကြောင်းတင်ပြ၍ အမှုကိုချေဖျက်ရန် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးထံသို့ ဒေါ်တုတ်တုတ် တို့၏ တိုင်ကြားစာနှင့် ဒေါ်ရွှေနုက မန္တလေး ဆေးတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ်ထံသို့ တိုင်ကြားစာပေးပို့ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဦးမောင်မောင်နှင့် ဒေါ်ခင်အေးကြူတို့မှာ ဂုဏ်သရေကို ထိခိုက်စေခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲချက်များရှိသဖြင့် ဒေါ်တုတ်တုတ်တို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၉ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ် တရားရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာမရှိဟူ၍ မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့အပြင် ဖော်ပြပါ ကင်းလွတ်ချက်များနှင့် အကျုံးဝင်ကြောင်း သက်သေပြရမည့်တာဝန်သည် သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၅ အရ လျှောက်ထားသူတို့အပေါ်ကျရောက်သဖြင့် ယင်းတင်ပြချက်ကို ယခုအဆင့်တွင် စဉ်းစားခြင်းမပြုနိုင်သည့်အလျှောက်အမှုကိုချေဖျက်ရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ချေ။

ဒေါ်တုတ်တုတ်ပါ(၂) နှင့် ၁။ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ၂။ ဒေါ်ခင်အေးကြူ — ၁၈

(ဿ)

ညွှန်းချက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁-က)- ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၄ သည် သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်သဖြင့်၊ ယင်းအမှုတွက် ဆိုဆုံးမ၍ လွှတ်သည့် အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းခြင်း။ စာမျက်နှာ

မဟိုဥပဒေရုံးက ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တင်ပြရာတွင် လျှောက်ထားခံရသူ ကိုခင်မောင် ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ၃၂၄ အရ ပြစ်မှုသည် ထောင်ဒဏ် (၃) နှစ်အထိ ထိုက်သင့်စေနိုင်သော ပြစ်မှုဖြစ်သဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁-က) အရ ကိုခင်မောင်အား ဆိုဆုံးမ၍လွှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြထားသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁-က) တွင် "ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေအရ -၂ နှစ်ထက်မပိုသည့် ထောင်ဒဏ် စီရင်ထိုက်သည့် မှုပြစ်တခုခုနှင့် စီရင်ရာတွင်၊ ၎င်းသူ အပေါ်၌ အထက်က မှုပြစ်စီရင်ဘူးကြောင်း မထင်ရှားက ၎င်းစီရင်သည့်ရုံးမှ သင့်သည်ထင်မြင်လျှင် ကျူးလွန်သူ၏အသက်၊ ယခင်က အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းကြောင်း၊ ကိုယ်ကာယအခြေအနေ စသည့်အချက်အလက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ထောက်ထားသင့်သည့် အခြားအကြောင်း များကို ထောက်ပြီး ၎င်းအား အပြစ်ပေးမည့်အစား စည်းကမ်းတကျ ဆုံးမ၍ လွှတ်နိုင်သည်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယခုပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သုံးသပ်ရာတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၄ သည် သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တစ်မျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ဒဏ်ငွေဖြစ်စေ ပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မူလတရားရုံးက လျှောက်ထားခံရသူ ကိုခင်မောင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁-က) အရ ဆိုဆုံးမလွှတ်သည့်အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် မူလတရားရုံးအမိန့်ကို ဤရုံးအမိန့်နှင့် ပြင်ဆင်ပေးရန်ရှိသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈–ယင်း ပုဒ်မအရ အကျုံးဝင်ရန် အတွက် ဥပဒေအရ အမိန့်ထုတ်ပြန်ရန် အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်တစ်ရပ်ထုတ်ပြန်ရန် လိုအပ်ခြင်း – စီမံကိန်းဝင် သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးရန် ညွှန်ကြားစာကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သူအပေါ် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၈ အရ အရေးယူရန်ဖြစ်ခြင်း။ စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ အကျုံးဝင်ရန် အတွက် ဥပဒေအရ အမိန့်ထုတ်ပြန်ရန် အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ဥပဒေနှင့်အညီ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်မှသာလျှင် ပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ပေမည်။ ထို့ကြောင့်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ယင်း မြို့နယ် အတွင်းရှိ တောင်သူများအနေဖြင့် စီမံကိန်းဝင်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးရန် အမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ရန်လိုအပ်သည်။ အဆိုပါအမိန့်ကို မလိုက်နာသူအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ပေမည်။ ဤအမှုတွင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ယင်း အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ထားခြင်းမရှိသောကြောင့် ဦးကံလှတို့ အသီးသီး အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုထားခြင်းသည် ကနဦးကပင် ပျက်ပြယ်နေပြီး ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူလရုံးအမှုတွဲတွင် တွေ့သာသုံးသပ်ကြည့် သောအခါ ရွှေဘိုမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီက ရပ်ကွက် / ကျေးရွာ ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌများသို့ ၄–၄–၈၃ နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၈၉၉/ ၁၃/စီးပွား–၁ ဖြင့် ပေးပို့သော ညွှန်ကြားစာတွင် ကြံ၊ ငှက်ပျော၊ သီးပင် စားပင်များကို စိုက်ပျိုးခြင်း မပြုပဲ စီမံကိန်းဝင်သီးနှံများကို စိုက်ကေထက် တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် ဖော်ပြထားသည်။ အဆိုပါညွှန်ကြား ချက်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သူအား ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချ ထားရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ အရေးယူရန် ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌများထံ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ၂၁–၆–၈၃ နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၁၅၄၀/၁၃/စီးပွား–၁ အရ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့မှ ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌများထံသို့ အထက်ဖော်ပြပါ ညွှန်ကြားစာအရ စီမံကိန်း ရည်မှန်းချက်များတွင် မပါဝင်သည့် ကြံ၊ ငှက်ပျောနှင့် ဟင်းသီး

ဟင်းရွက်များကို လုံး၀ စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုပဲ စိမ်ကိန်း သီးနှံများကိုသာ စိုက်ကြေထက် တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် ဖော်ပြထားသဖြင့် ယင်း ဖော်ပြချက်များကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သူအပေါ် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇/၄၇ အရ အရေးယူခွင့်ရှိပေသည်။ ဤအမှုတွင် ယင်းကဲ့သို့ အရေးယူခဲ့ခြင်း မရှိသောကြောင့် မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ၎င်း အကြောင်းအချက်များအရ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်သည် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

စာမျက်နှာ

ဦးကံလှပါ (၁၀)၊ နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ၁

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ ၏ ရှင်းလင်းချက် — ယင်း ဥပဒေပုဒ်မအရ ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်ကို၊ စွဲဆိုရင်း ပြစ်မှုအတွက် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည့် ပြစ်ဒဏ်နှင့် တပေါင်းတည်းကျခံစေရန် ချမှတ်ခြင်းသည် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း- ထို့ပြင် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကို ချုပ်ရက်မှ ထုတ်နုတ်ကျခံစေရန် ချမှတ်သည့် အမိန့်မှာလည်း ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ခြင်း။

လှိုင်ကြော်မြို့နယ် အကျဉ်းစခန်း တာဝန်ခံ ဦးစိန်လှိုင်က မောင်ပိုးရယ်၊ မောင်ဖရေရယ်၊ ဦးရယ်၊ မောင်ရီးရယ်နှင့် မောင်ပြီးရယ်တို့ ၅ ဦးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ လှိုင်ကော်မြို့နယ် တရားရုံးသို့ အမှု ၅ မှု ခွဲ၍ စွဲဆိုသည်။ မြို့နယ် တရားရုံးက တရားလိုပြ သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီး၊ မောင်ပိုးရယ်တို့ ၅ ဦးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ အသီးသီး စွဲချက်တင်ပြီး ထုချေ ဖြေရှင်းစေရာ မောင်ပိုးရယ်တို့ အသီးသီးက အပြစ်ရှိကြကြောင်း ဖြောင့်ဆို ဝန်ခံခဲ့သောကြောင့် မောင်ပိုးရယ်တို့ အသီးသီး အပေါ် ထောင်ဒဏ် ၆ လစီ ကျခံကြစေရန်နှင့် ချုပ်ရက်များကို ထုတ်နုတ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ မောင်ပိုးရယ်တို့ ၅ ဦးက မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သည့်အတွက် ပြည်နယ် တရားရုံး၌ အယူခံဝင်ရာ ပြည်နယ်တရားရုံးက မြို့နယ် တရားရုံး၏ ပြစ်မှုတွေ့ရှိချက်ကို အတည်ပြုပြီးလျှင် အဆိုပါ ပြစ်ဒဏ်အသီးသီးကို မြို့နယ်

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

စာမျက်နှာ

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေနှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ— ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ် အမှုဆောင်အဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(ခ) အရ လယ်ယာမြေပေါ်တွင် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်သူများအား ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က နှင်ထုတ်ခြင်း-ယင်းသို့ နှင်ထုတ်ခြင်းခံရသူများသည် မြေနေရာချထားရေးအဖွဲ့က ချထားခြင်းခံရသူများ ဖြစ်လင့်ကစား ဥပဒေပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်အရ၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ နှင်ထုတ်သည့်အမိန့်သည် မြေနေရာချထားရေး အဖွဲ့၏ စီမံခန့်ခွဲမှုကို လွှမ်းမိုးခြင်း-အချင်းဖြစ်မြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် အကြောင်းကြားစာကို ရက်ပေါင်းမည်မျှကြိုတင်အကြောင်းကြားရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိခြင်း—နှင်ထုတ်ခြင်းခံရသူတို့သည် မိုးရာသီရောက်လာသဖြင့် နှင်ထုတ်ထိုက်သူများ မဟုတ်ဟု အကြောင်းပြချက် တစ်ခုအဖြစ်ဖြင့် မူလမြို့နယ်တရားရုံးက သုံးသပ်ခြင်းမှာ မှန်သည်ဟုမဆိုနိုင်ခြင်း—

လေးမျက်နှာမြို့ ခတ္တူရပ်ကွက် ကွင်းအမှတ် ၁၅၊ ဦးပိုင် အမှတ် ၇ မှ ၁၃ အထိ မြို့တွင်းစိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ ၆ ဒသမ ၉၁၈ ဧကပေါ်တွင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေးသော အိမ်ယာမြေ အကွက်ချထားရေးအဖွဲ့သည် ၁၅—၅—၈၃ ရက်နေ့က ယင်းမြေကို အကွက်ရိုက်၍ အယူခံတရားခံများအား အိမ်ယာအဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းသို့ နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်ကို ဧရာဝတီတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က သဘောမတူသဖြင့် အယူခံတရားခံအသီးသီးသည် မိမိတို့ ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အအုံများကို ဖျက်သိမ်း၍ မြေမှဖယ်ရှားပေးရန် ၂၆—၃—၈၄ ရက်စွဲဖြင့် တစ်ကြိမ်၊ ၉—၅—၈၄ ရက်စွဲဖြင့် ဒုတိယ တစ်ကြိမ်နှင့် ၁၉—၆—၈၄ ရက်စွဲဖြင့် နောက်ဆုံး အကြိမ်ပေါင်း သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့မှတဆင့် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(ဃ)အရ သတိပေး အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို သူတို့က လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သဖြင့် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ တာဝန်ပေးချက်အရ မြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှူး

ဦးဆွေမြင့်ဦး သည် တရားလိုအဖြစ် မြို့နယ်တရားရုံး၌ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀–က အရ တိုင်လျှောက်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများဖြစ်သည်။　　စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ ကို ရည်ညွှန်း၍ ၁၉၇၇ ခုနှစ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ဥပဒေ (၁၉၇၇ ခုနှစ် ပြည်သူ့ လွှတ်တော် ဥပဒေ အမှတ် ၁၃)၏ ပုဒ်မ ၁၃ (ခ) တွင် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်၏ ခွင့်ပြုမိန့်မရပဲ လယ်ယာမြေပေါ်တွင် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်သဖြင့် နှင်ထုတ်ထိုက်သူတို့ နှင်ထုတ်ရေး၊ ကျူးကျော်ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အအုံကို ဖယ်ရှားရေးအတွက် အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းတို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်များရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံများအား အချင်းဖြစ်မြေကွက်အသီးသီးတွင် နေထိုင်ရန် ခွင့်ပြုခဲ့သောအဖွဲ့၏ စီမံခန့်ခွဲမှုကို ရောဝတီတိုင်း ပြည်သူ့ ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အဆုံးအဖြတ်က လွှမ်းမိုးသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အိမ်ယာမြေ အကွက်ချထားရေးအဖွဲ့သည် နေထိုင်ရန်မြေမဲ့သူအတွက် မြေယာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီအဆင့်ဆင့် တင်ပြဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားခံများအား အချင်းဖြစ်မြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် အကြောင်းကြားသော ဖော်ပြပါအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (ဃ) အရ နှင်ထုတ်သည့် အမိန့်ကို ရက်ပေါင်း မည်မျှကြိုတင်အကြောင်းကြားရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိသောကြောင့် ဦးမြဝင်းနှင့်သား မောင်ကြည်တို့သည် အချိန်မီ လယ်ယာလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ၂၆–၃–၀၄ ရက်မှ စတင်လျက် အယူခံတရားခံများအား နှင်ထုတ်ခြင်းဖြစ်ရာ မိုးရာသီရောက်နေ၍ မြို့နယ်တရားရုံးက သူတို့သည် နှင်ထုတ်ထိုက်သူများ မဟုတ်ဟု အကြောင်းပြချက်တစ်ခုအဖြစ်ဖြင့် ဖော်ပြခြင်းမှာ မှန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အယူခံတရားခံများသည် မြေကွက်တစ်ခုလုံးတွင် ဆက်လက် နေထိုက်သူများ မဟုတ်တော့သဖြင့် မြို့နယ်တရားရုံးက မြေပေါ်တွင် သူတို့သည် နေထိုက်၍ နှင်ထုတ်ထိုက်သူများ မဟုတ်ဟု သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်　　နှင့်　　ဦး၀င်းမြင့် အပါအ၀င် တစ်မှုစီ ၃၉ ဦး*　　၃၀

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂–အယူခံ တရားခံများက စပါး သို့မဟုတ် ဂုန်လျှော် စိုက်ပျိုးရန် ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်းသည်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ ကို ကျူးလွန်ရာ မရောက်ပဲ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၈ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်ခြင်း– အယူခံမှု တွင် ဥပဒေပုဒ်မတစ်ခုမှအခြားဥပဒေပုဒ်မတစ်ခုခုသို့ ပြောင်း၍ အပြစ်ပေးရာ၌ တရားခံများသည် အပြစ်ပေးမည့် ပြစ်မှုကို သတိထားမိခြင်း ရှိမရှိနှင့် ၎င်းတို့အပေါ် နစ်နာရန် အကြောင်းရှိမရှိ သဘောချပ်ရခြင်း။	စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အဆင့်ဆင့်တို့၏တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆ (စ) တွင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည်"လယ်ယာမြေတွင် စီမံကိန်းဝင်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း" များကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ဖော်ပြပြီး အဆိုပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို နောက်ဆက်တွဲဇယား အမှတ်စဉ် ၁၄၆ အရ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈/၄၈ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃ (ဇ) တွင် ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းချက်များကို ဖောက်ဖျက်သူအား ဥပဒေအရ အရေးယူနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြ၍ အဆိုပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို နောက်ဆက်တွဲဇယား အမှတ်စဉ် ၃၃၁တွင် ဖော်ပြချက်အရ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၈ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ လုပ်ဆောင်ရန်ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဤအမှုတွင် အယူခံ တရားခံများသည် အချင်းဖြစ် လယ်ယာမြေများ၌ ၄က်ပျောပင်နှင့် ပီလောပီနံပင်များကို လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း (၃၀) ကျော်က စိုက်ပျိုးလာခဲ့ကြောင်း အမှုတွင် အငြင်းမပွားပေ။ ၄–၅–၈၂ ရက်နေ့က တိုက်ခတ်သော လေမုန်တိုင်း ဒဏ်ကြောင့် ၄က်ပျောပင်များ ပျက်စီးသွားခဲ့သည်ဆိုသည့် အချက်မှာလည်း အငြင်းမထွက်ချေ။ ထို့ကြောင့် ကျုံ့ပျော်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ၄က်ပျောပင်များကို ထပ်မံစိုက်ပျိုးခြင်းမပြုပဲ စီမံကိန်းဝင်သီးနှံပင်များကို ပြောင်းလဲ၍ စိုက်ပျိုးရန်နှင့် စပါးမစိုက်ပျိုး

နိုင်သော မြေကွက်များ၌ ဂုန်လျှော်ပင်များဖြင့် အစားထိုးစိုက်ပျိုးရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ အယူခံတရားခံများက ယင်းညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြသည်။ စာမျက်နှာ

ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံများက စပါး သို့မဟုတ် ဂုန်လျှော် စိုက်ပျိုးရန် ပျက်ကွက်ခြင်းသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ ကို ကျူးလွန်ရာမရောက်ဘဲ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈ အရ ထုတ်ဆင့်သည့်ညွှန်ကြား ချက်ကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်သည်ဖြစ်၍ ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၄၈ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်ပေသည်။

အထူး ဥပဒေတစ်ရပ်ဖြင့် စွဲဆိုထားသောအမှုကို တရားစွဲဆိုရန် ကြိုတင်အမိန့်မလိုသော အခြား အထူး ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်သို့ ပြောင်းလဲ အပြစ်ပေးနိုင်ကြောင်း ကာဆင်ပါ ၁၁ ဦးနှင့် နိုင်ငံတော်အမှု (၁)၌ လမ်းညွှန်မှုပြုထားသည်။ အယူခံမှုတွင် ဥပဒေပုဒ်မတစ်ခုမှ အခြားဥပဒေ ပုဒ်မတစ်ခုခုသို့ ပြောင်း၍အပြစ်ပေးရာ၌ တရားခံများသည် အယူခံရုံးက အပြစ်ပေးမည့်ပြစ်မှုကို သတိထားမိခြင်း ရှိမရှိ၊ တရားခံများအပေါ် စွဲချက်မတင်သော်လည်း တရားခံများအား နစ်နာရန်အကြောင်း ရှိမရှိ ကို သတိချပ်ရမည်။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ	နှင့်	အုန်းမြင့်သိန်း ပါ	၁၇ ဦး
မြန်မာနိုင်ငံတော်		ဒေါ်သောင်းစိန် ပါ	၃၄ ဦး
		စိန်ကုလားပါ	၄ ဦး

ညွှန်းချက်

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁)– ယင်း ဥပဒေပုဒ်မအရ တရားစွဲဆိုရန် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မပါရှိလျှင် စွဲဆိုသောအမှုမှာ မူလကနဦးကတည်းက ပျက်ပြယ်ခြင်း– အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ တရားခံအပေါ် ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ စွဲချက်တင်၍ ပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မူလကနဦးကတည်းကပင် ပျက်ပြယ် နေခြင်း–သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က တရားစွဲဆိုခွင့်ပေးလျှင် တရားခံ တို့အား တရားစွဲဆိုနိုင်သေးခြင်း။ စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူလတရားရုံးသည် လျှောက်ထားသူ အမှတ် (၂) မောင်ထွန်းစိန် အပေါ်တွင်လည်း နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ကြိုတင် ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ စွဲချက်တင်ပြီးနောက် ပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အရေးယူသည့်ကိစ္စတိုင်းတွင် အစိုးရ၏ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ကိုဖြစ်စေ၊ အစိုးရက တာဝန်လွှဲအပ်သောပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့ အစည်း၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ကိုဖြစ်စေ ရယူရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က အယူခံတရားလို မောင်ဘန်ချိန်းပေါ် ၇ ဦးနှင့် ပြင်ဆင်မှု (က) မှ အယူခံတရားခံ မောင်လှပေါ် ၄ ဦးတို့အား မည်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မဖြင့် အရေးယူရမည်ကို ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ၏ နည်း ဥပဒေ ၂၅ အရ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းမရှိသည့်အလျောက် ယင်းတို့အား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ တရားမစွဲဆိုနိုင်သဖြင့်၊ ယင်းတို့အပေါ် ပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ စွဲဆိုထားသောအမှုမှာ မူလကနဦးကတည်းက ပျက်ပြယ်နေသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ထို့အတူ အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ လျှောက်ထားသူ ဒမောင်ထွန်းစိန်အပေါ် အမှုစစ်ဆေးပြီးနောက် ယင်း ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရဖြင့် စွဲချက်တင်၍ ပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသည်လည်း မူလကနဦးကတည်းကပင် ပျက်ပြယ်နေသည် ဟု ဆိုရပေမည်။

အမှုတွင် ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့မှ မောင်ဘန်ချိန်းပါ (၁၁) ဦးအား ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းသည့်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ တရားစွဲဆိုခွင့်ပေးလျှင် ယင်းတို့အား တရားစွဲဆိုနိုင်ပေသေးသည်။ စာမျက်နှာ

မောင်ဘုန်ချိန်း ပါ–၇ ဦး နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
မြန်မာနိုင်ငံတော် မောင်လှပါ (၄) ဦး ၄၅

အချုပ်ကာလကို ထောင်ဒဏ်မှ ထုတ်နုတ်ရန်ကိစ္စ–တရားခံတစ်ဦးအား သီးခြားပြစ်မှုများဖြင့် ထောင်ဒဏ်များ ချမှတ်သည့်အခါ အချုပ်ကာလကို တစ်ကြိမ်ထက်ပို၍ ခွင့်ပြုရန်သင့်မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြို့နယ်တရားရုံးသည်ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၁၃၀/၈၀ တွင် ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ် (၂) နှစ်နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၁၆၄/၈၀ တွင် ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ် (၃) နှစ်မှ ဦးကေဘာသောင်း စတင်အချုပ်ခံရသည့် ၅–၂–၈၀ ရက်နေ့မှ အမိန့်ချမှတ်သော ၁၃–၆–၈၄ ရက်နေ့အထိ ချုပ်ရက်များကို ထုတ်နုတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

ယခင် နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားရုံးများ ညွှန်ကြားလွှာ အမှတ် ၈ အပိုဒ်ခွဲ (ခ) တွင် "ပြစ်ဒဏ်အသီးသီးကို တပေါင်းတည်းကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ် သီးခြားကို ဆက်၍ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကျခံရမည့်အပြစ်ဒဏ်မှ တစ်ကြိမ်တခါသာ အချုပ်ကာလကို ထုတ်နုတ်ရပါမည်။ အယူခံဝင်၍ ပြစ်ဒဏ်အချို့ကို ပယ်ဖျက်ပေးလျှင်လည်း ကျခံသောပြစ်ဒဏ်မှ အချုပ်ကာလကို ထုတ်နုတ်ရန်ဖြစ်ပါသည်"ဟူ၍လည်း လမ်းညွှန်ထားသည်။

သို့ဖြစ်ရာ မြို့နယ်တရားရုံးသည် အထက်ဖော်ပြပါအမှု (၂) မှုတွင် ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်များမှ ချုပ်ရက်များကို (၂) ကြိမ် ထုတ်နုတ်ခြင်းသည် အထက်ဖော်ပြပါ ညွှန်ကြားချက်နှင့် မညီညွတ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ နှင့် ဦးကေဘာသောင်း
မြန်မာနိုင်ငံတော် ၂၂

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးထွန်းတင်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးတွမ်မှုန်းနှင့်
ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေးတို့ ပါဝင်သော
ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဦးကံလှ ပါ (၁၀)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်*

† ၁၉၈၆
မတ်လ
၂၅–ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ – ယင်းပုဒ်မအရ အကျုံးဝင်ရန်အတွက် ဥပဒေအရ အမိန့်ထုတ်ပြန်ရန် အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ရန် လိုအပ်ခြင်း – စီမံကိန်းဝင်သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးရန် ညွှန်ကြားခဲ့ကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်သူအပေါ် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၈ အရအရေးယူရန် ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ အကျုံးဝင်ရန် အတွက် ဥပဒေအရအမိန့်ထုတ်ပြန်ရန်အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်တစ်ရပ်ထုတ်ပြန်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ဥပဒေနှင့်အညီ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့်ကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်မှသာလျှင် ပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ပေမည်။ ထို့ကြောင့် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ယင်းမြို့နယ်အတွင်းရှိ တောင်သူများအနေဖြင့် စီမံကိန်းဝင်သီးနှံများစိုက်ပျိုးရန် အမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ရန် လိုအပ်သည်၊ အဆိုပါအမိန့်ကို မလိုက်နာသူအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ပေမည်။ ဤအမှုတွင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ယင်းအမိန့်ကို ထုတ်

---

* ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၄၁ (ခ)မှ ၃၄၄ (ခ)၊ ၃၄၇(ခ)မှ ၃၅၁(ခ)နှင့် ၃၅၃(ခ)

† ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ်၁၁၄၊၁၀၇၊၁၁၁၊၁၀၉၊၁၁၀၊ ၁၁၂၊၁၀၄၊၁၀၆၊၁၁၃နှင့် ၁၀၅ တို့တွင် ချမှတ်သော (၂၈.၉.၈၄) နေ့စွဲပါ စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၈၆
ဦးကံလှပါ
(၁၀) နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ပြန်ထားခြင်းမရှိသောကြောင့် ဦးကံလှတို့ အသီးသီးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုထားခြင်းသည် ကနဦးကပင် ပျက်ပြယ်နေပြီး ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူလ ရုံးအမှုတွဲတွင် လေ့လာ သုံးသပ်ကြည့်သောအခါ ရွှေဘိုမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီက ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ ပြည်သူ့ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌများသို့ ၄-၄-၈၃ နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၈၉၉/၁၃/စီးပွား-၁ ဖြင့် ပေးပို့သော ညွှန်ကြားစာတွင် ကြံ၊ ငှက်ပျော၊ သီးပင်စားပင်များကို စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုပဲ စီမံကိန်းဝင်သီးနှံများကို စိုက်ကွက် တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် ဖော်ပြထားသည်။ အဆိုပါညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်သူအား ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ အရေးယူရန် ကျေးရွာအုပ်စုပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌများထံ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ၂၁-၆-၈၃ နေ့စွဲပါစာအမှတ်၊ ၁၅၄၀/၁၃/စီးပွား-၁ အရ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့မှ ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌများထံသို့ အထက်ဖော်ပြပါ ညွှန်ကြားစာအရ စီမံကိန်း ရည်မှန်းချက်များတွင် မပါဝင်သည့် ကြံ၊ ငှက်ပျောနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို လုံးဝ စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုပဲ စီမံကိန်းသီးနှံများကိုသာ စိုက်ကွက် တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် ဖော်ပြထားသဖြင့် ယင်းဖော်ပြချက်များကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သူအပေါ် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈/၄၈ အရ အရေးယူခွင့်ရှိပေသည်။ ဤအမှုတွင် ယင်းကဲ့သို့ အရေးယူခဲ့ခြင်းမရှိသောကြောင့် မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ၎င်း အကြောင်းအချက်များအရ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်သည် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက်—ဦးသိန်းထွန်း၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် —ဦးစိန်လှ၊ ဥပဒေဝန်ထမ်းအဆင့် (၁)

တရားရေးအကြံပေး —ဦးအောင်ကြည်

၁၉၈၆

ဦးကံလှပါ (၁၀) နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော်

- စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ရွှေဘိုမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၉၉/၈၄၊ ၂၉၂/၈၄၊ ၂၉၈/၈၄၊ ၃၀၂/၈၄၊ ၃၀၃/၈၄၊ ၃၀၁/၈၄၊ ၂၉၄/၈၄၊ ၂၉၆/၈၄၊ ၃၀၀/၈၄ နှင့် ၂၉၅/၈၄ တို့ အသီးသီးတွင် ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားသူ ဦးကံလှ၊ ဦးအောင်ရင်၊ ဦးအောင်တင်၊ ဦးညွန့်လှိုင်၊ ဦးစိုးမောင်၊ ဦးထွန်းခင်၊ ဦးဘကူး၊ ဦးရွှေ၊ ဦးမောင်ကြီး နှင့် ဦးမောင်တို့ (၁၀)ဦး အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ် တစ်လစီ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်း အမိန့် အသီးသီးကို ဦးကံလှတို့ (၁၀)ဦးက မကျေနပ်သဖြင့် စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး၌ ပြင်ဆင်မှုအသီးသီး တင်သွင်းကြရာ မအောင်မြင်သောကြောင့် ဗဟိုတရားရုံးသို့ ဤပြင်ဆင်မှုများကို တင်သွင်းကြသည်။ ပြင်ဆင်မှုများသည်အကြောင်းအချက်တစ်ရပ်တည်း အပေါ် အခြေခံ၍ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများဖြစ်ပြီး အကြောင်းပြချက်တို့မှာလည်း တူညီကြသဖြင့် ဤအမိန့်သည် ပြင်ဆင်မှု (၁၀)မှု စလုံးနှင့် အကျုံးဝင်စေရမည်။

ရွှေဘိုမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့မှ မြို့နယ်အတွင်း ဆီထွက် သီးနှံများကို စီမံကိန်းချ၍ တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန်အတွက် ကြံ၊ ငှက်ပျောနှင့် ဟင်းသီး ဟင်းရွက်အပင်များကို စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုရန် ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌများထံသို့ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ကြံစိုက်ပျိုးကြသည့် ဦးကံလှတို့ (၁၀) ဦးသည် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာခြင်း မပြုကြောင်း စွပ်စွဲချက်ဖြင့် မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သူဦးသောင်းက ဦးကံလှ၊ ဦးအောင်ရင်၊ ဦးအောင်တင်၊ ဦးညွန့်လှိုင်၊ ဦးစိုးမောင်၊ ဦးထွန်းခင်၊ ဦးဘကူး၊ ဦးရွှေ၊ ဦးမောင်ကြီးနှင့် ဦးမောင်တို့ အသီးသီးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုသည်။

ဦးကံလှတို့က ကျေးရွာပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် လယ်သမားတစ်ဦးချင်းအား ကြံစိုက်ပျိုးခြင်းမပြုရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်၍ အကြောင်းကြားခဲ့ခြင်း မရှိသည့်အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ အမှုကို မိမိတို့က အကျဉ်းနည်း စစ်ဆေးခြင်းမပြုရန် ကန့်ကွက်ခဲ့သော်လည်း မြို့နယ်တရားရုံးက လက်မခံဘဲ အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းအချက်များကြောင့် အမှုမှာ မှားယွင်းကြောင်းဖြင့် ဤပြင်ဆင်မှုများတွင် တင်ပြထားသည်။

၁၉၈၆
ဦးကံလှပါ (၁၀) နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

အမှုကို လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်သောအခါ မူလ တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့သည် မှုဖြစ်ကြောင်းခြင်းရာများကို ဦးကံလှတို့ အသီးသီးအား ရှင်းပြပြီးနောက် ဦးကံလှတို့ အသီးသီးက အပြစ်မရှိကြောင်း ထုချေခဲ့သဖြင့် မူလတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့က တရားလိုသက်သေများအားစစ်ဆေးရန် ချိန်းဆိုခဲ့သည်။ ထို့နောက် တရားလိုသက်သေ စစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ မူလတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၏ တင်ပြချက်အရ မြို့နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌသည် မူလအမှုတွဲကို တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့(၅)သို့ စစ်ဆေးကြားနာရန် အမှုအား ပြောင်းပေးခဲ့သည်။ မြို့နယ်တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ (၅)မှ ၂၀-၆-၈၄ နေ့တွင် အမှုကို အသစ်တဖန် စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်ပြီး ထိုနေ့မှာပင် အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၀ အရ အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့သည်။ ၂၀-၆-၈၄ နေ့စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် "တရားခံနှင့် ၎င်းအကျိုးဆောင် လာရောက်သည်။ ရုံးပြောင်းလာသောအမှုဖြစ်သဖြင့် အသစ်တဖန် စစ်ကြောမည်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းပြောပြသည်။ ××× ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၆၀၊ အပိုဒ်ခွဲ(၈)၊ အပိုဒ်ငယ် (၁) အရ ပြစ်မှုအား အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးနိုင်သောအမှုဖြစ်၍ တရားခံ၏ ရှေ့နေလျှောက်ထားချက်ကို ပယ်သည်။ အမှုကို အကျဉ်းနည်းဖြင့် ကြားနာစစ်ဆေးမည်၊ ပြစ်မှုအကြောင်းအရာ စွဲဆိုချက်ကို တရားခံအား ရှင်းလင်း ဖတ်ပြနားလည်စေပြီးနောက် အပြစ်ရှိမရှိ မေးမြန်းရာ တရားခံမှ အပြစ်မရှိကြောင်း ငြင်းဆိုသည်။ တရားခံအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ မှုဖြစ်ထင်ရှားစီရင်သည်၊ ထောင်ကျဝရမ်းလက်မှတ်ရေးထိုးပြီး" ဟု ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရသော်လည်း တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့သည် မည်သည့်သက်သေကိုမျှ စစ်ဆေးခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ သက်သေထွက်ချက် အတိုချုပ်ကိုလည်း ရေးမှတ်ထားကြောင်း မတွေ့ရပေ။ ထို့အပြင် အမိန့်ချမှတ်ရာ၌ မည်သည့်အချက်အပေါ် အခြေခံ၍ ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်းလည်း ရေးမှတ်ထားခြင်း မရှိသောကြောင့် မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်နေပေသည်။ မြို့နယ်တရားရုံး၏ ပျက်ကွက်မှုများမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ အရ ကုစားနိုင်သည့် ပျက်ကွက်မှုမျိုး မဟုတ်ချေ။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ အကျုံးဝင်ရန်အတွက် ဥပဒေအရ အမိန့်ထုတ်ပြန်ရန် အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်တစ်ရပ်ထုတ်ပြန်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ဥပဒေနှင့်အညီ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်မှသာလျှင် ပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ပေမည်။ ထို့ကြောင့်

မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ယင်းမြို့နယ်အတွင်းရှိ တောင်သူများအနေဖြင့် စီမံကိန်းဝင်သီးနှံများစိုက်ပျိုးရန် အမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ရန်လိုအပ်သည်။ အဆိုပါအမိန့်ကို မလိုက်နာသူအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ပေမည်။ ဤအမှုတွင် မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ယင်းအမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ထားခြင်းမရှိသောကြောင့် ဦးကံလှတို့ အသီးသီးအပေါ်ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုထားခြင်းသည် ကနဦးကပင် ပျက်ပြယ်နေပြီး ဖြစ်သည်။

၁၉၈၆
ဦးကံလှပါ (၁၀) နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

စီမံကိန်းဝင် သီးနှံများ စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၁၉၅၃ ခုနှစ် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈ (၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပေသည်—

> "နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ဒေသ တခုခုတွင် သီးနှံ အမျိုးအစားတခုခုကို စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဒေသတခုခုတွင် လယ်ယာမြေကို သတ်မှတ်ထားသောနည်းလမ်းအတိုင်း အသုံးချခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊နိုင်ငံတော်အတွက်ဖြစ်စေ၊တောင်သူလယ်သမားများအတွက်ဖြစ်စေ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည်ဟု ထင်မြင်ယူဆလျှင် အဆိုပါ အသီးအနှံအမျိုးအစားကို စိုက်ပျိုးစေရန်မှသော် လည်းကောင်း၊ သင့်တော်မည် ထင်မြင်သည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်စေနိုင်သည်။"

ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃၈ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သူသည် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၈ အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရမည် ဖြစ်သည်။

မူလ ရုံးအမှုတွဲတွင် လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်သောအခါ ရွှေဘိုမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီက ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌများသို့ ၄-၄-၈၃ နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၈၉၆/၁၃/စီးပွား-၁ ဖြင့် ပေးပို့သော ညွှန်ကြားစာတွင် ကြံ၊ ငှက်ပျော၊ သီးပင်စားပင်များကို စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုပဲ စီမံကိန်းဝင် သီးနှံများကို စိုက်ကေထက် တိုး၍ စိုက်ပျိုးရန် ဖော်ပြထားသည်။ အဆိုပါ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သူအား ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ အရေးယူရန် ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌများထံ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ၂၁-၆-၈၃ နေ့စွဲပါ စာအမှတ်၊ ၁၅၄၀/၁၃/စီးပွား-၁ အရ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်

၁၉၈၆
ဦးကံလှပါ (၁၀) နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော်

အဖွဲ့မှ ကျေးရွာအုပ်စုပြည်သူ့ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌများထံသို့ အထက်ဖော်ပြပါ ညွှန်ကြားစာအရ စီမံကိန်းရည်မှန်းချက်များတွင် မပါဝင်သည့် ကြံ၊ ငှက်ပျောနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို လုံးဝစိုက်ပျိုးခြင်းမပြုပဲ စီမံကိန်း သီးနှံများကိုသာ စိုက်ကောက် တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် ဖော်ပြထားသဖြင့် ယင်းဖော်ပြချက်များကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သူအပေါ် အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈/၄၈ အရ အရေးယူခွင့်ရှိပေသည်။ ဤအမှုတွင် ယင်းကဲ့သို့ အရေးယူခဲ့ခြင်း မရှိသောကြောင့် မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ၎င်းအကြောင်းအချက်များအရ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်သည် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အမှုပျက်ပြယ်ရသည့် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေအချက်အလက်တို့နှင့် ညီညွတ်ခြင်းမရှိသဖြင့် ဤပြင်ဆင်မှုများကို ခွင့်ပြု၍ မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်များနှင့် ယင်းအမိန့်များကို အတည်ပြုခဲ့သည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးကံလှတို့(၁၀)ဦးအား အမှုမှလွှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးထွန်းတင်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်
ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေးနှင့် ဦးအေးစန် တို့ပါဝင်သော
ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ ရှေ့တွင်

၁။ မခင်ခင်စာ
၂။ မောင်ဝင်းမြင့်

နှင့်

၁။ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်*
၂။ ဒေါ်ကျင်အေး

† ၁၉၄၆
ဇန်နဝါရီလ
၁၆–ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၉–သီးခြားဖြစ်ရပ် တစ်ခုစီမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများကို၊ တစ်မှုတည်းတွင် ပူးပေါင်းစစ်ဆေးခြင်းမှာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် မညီညွတ်သဖြင့်၊ စစ်ဆေးကြားနာခြင်း အားလုံးမှာ မူလအစကပင် ပျက်ပြယ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မခင်ခင်စာက ဒေါ်ကျင်အေးအား ပါးရိုက်သည်ဟု စွပ်စွဲသောနေ့မှာ ၂၃-၁၁-၄၂ ရက်နေ့ဖြစ်၍ မောင်ဝင်းမြင့်က ဒေါ်ကျင်အေးအား ဆဲဆိုကြိမ်းဝါးသည့်နေ့မှာ ၂၄-၁၁-၄၂ ရက်နေ့ဖြစ်ကြောင်းပေါ်ပေါက်သည်။ထို့ကြောင့်မခင်ခင်စာနှင့်မောင်ဝင်းမြင့်တို့အပေါ် စွဲဆိုထားသောအမှုများသည် အကြောင်းချင်းရာဖြစ်ရပ်တစ်ခုတည်းမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများဟု မဆိုနိုင်ပေ။သီးခြားဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများဖြစ်သောကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး၊ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၉ အရ မခင်ခင်စာနှင့် မောင်ဝင်းမြင့်တို့ကို တစ်မှုတည်းတွင် ပူးပေါင်းစစ်ဆေးခြင်းမှာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်

---

* ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၄၁၂(ခ)

† ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၃၂၃ တွင် ချမှတ်သော (၂၁–၆–၄၅) နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

မခင်ခင်စော
မောင်ဝင်းမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဒေါ်ကျင်အေး

နှင့် မညီညွတ်သဖြင့် စစ်ဆေးကြားနာခြင်းအားလုံးမှာ မူလအစကပင် ပျက်ပြယ်လျက်ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် — ဦးကျား၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် — ၁။ ဒေါက်တာမောင်မောင်တိတ်၊
ဥပဒေပညာရှင်
၂။ ဦးတင်အောင်၊
ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး — ဦးဝင်းလှိုင်

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် တရားရုံး၊ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၃၄၀/၈၃ တွင် လျှောက်ထားသူ မခင်ခင်စောအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၃ အရ လည်းကောင်း၊ မောင်ဝင်းမြင့်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၄ အရ လည်းကောင်း စွဲချက်တင်ထားသောအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် မခင်ခင်စောနှင့် မောင်ဝင်းမြင့်တို့က လျှောက်ထားရာ မအောင်မြင်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံးသို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ ၂၃-၁၁-၈၂ ရက်နေ့ ညနေ ၅ နာရီ အချိန်ခန့်တွင် ဒေါ်ကျင်အေးသည် ဗိုလ်ချုပ်ဈေးမှ ဆိုင်သိမ်းပြီးအပြန် ချွေးမဖြစ်သူ မခင်ခင်စောက ကလေး ဘယ်မှာလဲဟု မေးပြီး ပခုံးချင်း လာတိုက်ကြောင်း၊ မိမိက ရိုင်းလှချည့်လားဟုပြောရာတွင် မခင်ခင်စောက မိမိအား ပါးလှမ်းရိုက်ကြောင်း၊ နောက်တနေ့တွင် သားဖြစ်သူ မောင်ဝင်းမြင့်က မိမိ၏ ဆိုင်သို့လာ၍ ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းပြီး ခုံနှင့်ပစ်ပေါက်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ဒေါ်ကျင်အေးက မြို့နယ်တရားရုံးသို့ တိုက်ရိုက်လျှောက်ထားရာ တရားစွဲဆိုရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများက ပြင်ဆင်မှုအကြောင်းပြချက်ဖြင့် တင်ပြရာတွင် မခင်ခင်စောနှင့် အချင်းဖြစ်ပွားသည့်နေ့မှာ ၂၃-၁၁-၈၂ ရက်နေ့ဖြစ်ပြီး မောင်ဝင်းမြင့် ဆဲဆိုသည့်နေ့မှာ ၂၄-၁၁-၈၂ ရက်နေ့ ဖြစ်သည်ဟု ဒေါ်ကျင်အေးက ထွက်ဆိုထားကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မတူသည့်ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုကို တစ်မှုတည်းတွင် ပေါင်းစွဲထားသဖြင့် အမှုမှာ ပျက်ပြယ်နေကြောင်း၊ ဒေါ်ကျင်အေး၏ ထွက်ဆိုချက်ကို သက်သေများက ထောက်ခံထွက်ဆိုခြင်း လုံးဝမရှိဘဲ စွဲချက်တင် ဖြေရှင်းစေခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြကြသည်။

၁၉၈၆
မခင်ခင်စော
မောင်ဝင်းမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဒေါ်ကျင်အေး

မြို့နယ်တရားရုံးအမှုတွဲကို ခြေလှမ်းရာတွင် မခင်ခင်စောက—ဒေါ်ကျင်အေးအား ပါးရိုက်သည်ဟု စွပ်စွဲသောနေ့မှာ ၂၃-၁၁-၈၂ ရက်နေ့ဖြစ်၍ မောင်ဝင်းမြင့်က ဒေါ်ကျင်အေးအား ဆဲဆိုကြိမ်းဝါးသည့်နေ့မှာ ၂၄-၁၁-၈၂ ရက်နေ့ ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ထို့ကြောင့် မခင်ခင်စောနှင့် မောင်ဝင်းမြင့်တို့အပေါ် စွဲဆိုထားသော အမှုများ သည် အကြောင်းချင်းရာ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုတည်းမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများဟု မဆိုနိုင်ပေ၊ သီးခြားဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများဖြစ်သောကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၉ အရ မခင်ခင်စောနှင့် မောင်ဝင်းမြင့်တို့ကို တစ်မှုတည်းတွင် ပူးပေါင်း စစ်ဆေးခြင်းမှာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် မညီညွတ်သဖြင့် စစ်ဆေး ကြားနာခြင်း အားလုံးမှာ မူလအစကပင် ပျက်ပြယ်လျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကိုခွင့်ပြု၍ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် တရားရုံးနှင့် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတို့၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် တရားရုံးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၃၄၀/၈၃ မှ တရားခံ မခင်ခင်စောနှင့် မောင်ဝင်းမြင့်တို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော ပြစ်မှုများကို ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ သီးခြားတစ်မှုစီခွဲ၍ အစမှပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်သွားရန် ညွှန်ကြားလိုက်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးတွမ်မှုန်း၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးထွန်းတင် နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေးတို့ ပါဝင်သော ဗဟို တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဦးစိန်လှိုင်

နှင့်

† ၁၉၇၆ မတ်လ ၁၇–ရက်

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၆)*

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ ၏ ရှင်းလင်းချက် — ယင်း ဥပဒေပုဒ်မအရချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်ကို၊ စွဲဆိုရင်း ပြစ်မှုအတွက် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည့် ပြစ်ဒဏ်နှင့် တပေါင်းတည်းကျခံစေရန် ချမှတ်ခြင်းသည် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း–ထို့ပြင် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကို ချုပ်ရက်မှ ထုတ်နုတ်ကျခံစေရန် ချမှတ်သည့် အမိန့်မှာလည်း ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ခြင်း။

လှိုင်ကော်မြို့နယ် အကျဉ်းစခန်း တာဝန်ခံ ဦးစိန်လှိုင်က မောင်ပိုးရယ်၊ မောင်ဖရေရယ်၊ ဦးရယ်၊ မောင်ရိုးရယ်နှင့် မောင်ပြီးရယ်တို့ ၅ ဦးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ လှိုင်ကော်မြို့နယ် တရားရုံးသို့ အမှု ၅ မှု ခွဲ၍ စွဲဆိုသည်။ မြို့နယ် တရားရုံးက တရားလိုပြ သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီး၊ မောင်ပိုးရယ်တို့ ၅ ဦးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ အသီးသီး စွဲချက်တင်ပြီး ထုချေ ဖြေရှင်းစေရာ မောင်ပိုးရယ်တို့အသီးသီးက အပြစ်ရှိကြကြောင်း ဖြောင့်ဆို ဝန်ခံခဲ့သောကြောင့် မောင်ပိုးရယ်တို့ အသီးသီး အပေါ် ထောင်ဒဏ် ၆ လစီ ကျခံကြစေရန်နှင့် ချုပ်ရက်များကို ထုတ်နုတ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ မောင်ပိုးရယ်တို့ ၅ ဦးက မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သည့်အတွက် ပြည်နယ် တရားရုံး၌ အယူခံဝင်ရာ ပြည်နယ်တရားရုံးက မြို့နယ် တရားရုံး၏ ပြစ်မှုတွေ့ရှိချက်ကို အတည်ပြုပြီးလျှင် အဆိုပါ ပြစ်ဒဏ်အသီးသီးကို မြို့နယ်

---

* ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၃၆(ခ)

† ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၂၉ တွင် ချမှတ်သော (၁–၆–၇၄)နေ့စွဲပါ ကယားပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၈၆၊
ဦးစိန်လှိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်ပါ
(၆)

တရားရုံး၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၁/၇၉ တွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် ပြစ်ဒဏ်နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန်နှင့် ချုပ်ရက်များကို ပြစ်ဒဏ်မှ ထုတ်နုတ် ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ ၏ ရှင်းလင်းချက်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်–

"ဤပုဒ်မတွင်ပါသော ပြစ်ဒဏ်သည် စွဲဆိုရင်း ပြစ်မှုအတွက် ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ရင်း ပြစ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ဖမ်းဆီးခြင်း ခံရမည့်သူ ခံထိုက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်ခံနေရသူ ခံထိုက်သော ပြစ်ဒဏ်အပြင် အပိုခံရမည့် ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။"

ပြည်နယ်တရားရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကို လှိုင်ကော်မြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၄၁/၇၉ တွင် ၁၉၇၀ ခုနှစ် သမဝါယမအသင်း ဥပဒေဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၃ အရ စွဲဆိုရင်း ပြစ်မှုအတွက် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်သည့် ပြစ်ဒဏ်နှင့် တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ပုဒ်မ ၂၂၄ ၏ ရှင်းလင်းချက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ထို့အပြင် မြို့နယ် တရားရုံးနှင့် ပြည်နယ် တရားရုံးတို့က ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ ချမှတ်သည့် ထောင်ဒဏ်ကာလမှ ချုပ်ရက်ကို ထုတ်နုတ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ နှင့် ၁၉၇၀ ခုနှစ် သမဝါယမအသင်း ဥပဒေ ဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၃ ပါ ပြစ်မှုတို့မှာ သီးခြားပြစ်မှုများ ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၄၁/၇၉၌ ၁၉၇၀ ခုနှစ် သမဝါယမအသင်းဥပဒေဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၃ အရ ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်မှာ စွဲဆိုရင်းပြစ်မှုအတွက် ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါပြစ်ဒဏ်ကို ကျခံနေစဉ်အချိန်အတွင်း မောင်ပိုးရယ်တို့ ၅ ဦးက ရဲဘက်စခန်းမှ ထွက်ပြေးခဲ့ကြပြီးနောက် ပြန်လည် အဖမ်းခံရသဖြင့် စွဲဆိုရင်းပြစ်မှုအတွက် ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကို ပြန်လည် ကျခံနေရသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်မှ ချုပ်ရက်ကို ထုတ်နုတ်ကျခံစေရန် ချမှတ်သည့် မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်နှင့် ပြည်နယ်တရားရုံး၏အမိန့်တို့မှာ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် –
လျှောက်ထားခံရသူအတွက်–ဦးစိန်လှ၊ ဥပဒေဝန်ထမ်းအဆင့် (၁)
တရားခွေးအကြီးပြေး –ဦးတင်နွယ် (ညွှန်ကြားရေးမှူး)

၁၉၇၆
ဦးစိန်လှိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်ပါ
(၆)

ကယားပြည်နယ် လွိုင်ကော်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၄၁/၇၉ တွင် မောင်ပိုးရယ်၊ မောင်ရီးရယ်၊ မောင်ဖရေရယ်၊ မောင်ပြီးရယ်၊ မောင်ကွယ်ရယ်၊ မောင်ရှေရယ်နှင့် ဦးရယ်တို့ အပေါ် ၁၉၇၀ ခုနှစ် သမဝါယမအသင်း ဥပဒေ ဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၃ အရ ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်စီကျခံကြစေရန် ၂၁-၉-၇၉ နေ့တွင် မြို့နယ်တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်သည်။ မောင်ပိုးရယ်၊ မောင်ဖရေရယ်၊ ဦးရယ်၊ မောင်ရီးရယ်နှင့် မောင်ပြီးရယ်တို့ ၅ ဦးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သည့်အတွက် ကယားပြည်နယ် တရားရုံး၌ အယူခံဝင်ရာ ပြည်နယ်တရားရုံးက ပလပ်သည်။ မောင်ပိုးရယ်တို့ ၇ ဦးကို သက်ဆိုင်ရာ အကျဉ်းစခန်းမှ ရန်ကုန်မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးဖောက်လုပ်ရေး ရဲဘက်စခန်းသို့ လွှဲအပ်ပေးခဲ့သည်။ ၁၈-၁၁-၇၉ ရက်နေ့တွင် ရဲဘက်စခန်းမှနေ၍ မောင်ပိုးရယ်၊ မောင်ဖရေရယ်၊ ဦးရယ်၊ မောင်ရီးရယ်နှင့် မောင်ပြီးရယ်တို့ ၅ ဦးမှာ ထွက်ပြေးကြသည်။ ၂၈-၁၂-၈၃ ရက်နေ့တွင် မောင်ပိုးရယ်တို့ ၅ ဦးကို လွိုင်ကော်ပြည်သူ့ရဲဘပ်ဖွဲ့စခန်းမှ ဖမ်းဆီးရမိပြီး လွိုင်ကော်မြို့နယ် အကျဉ်းထောင်သို့ အပ်နှံခဲ့သည်။

ထို့နောက် လွိုင်ကော်မြို့နယ်အကျဉ်းစခန်းတာဝန်ခံ ဦးစိန်လှိုင် က မောင်ပိုးရယ်၊ မောင်ဖရေရယ်၊ ဦးရယ်၊ မောင်ရီးရယ်နှင့် မောင်ပြီးရယ်တို့ ၅ ဦးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ လွိုင်ကော်မြို့နယ်တရားရုံးသို့ အမှု ၅ မှုခွဲ၍ စွဲဆိုသည်။ မြို့နယ်တရားရုံးက တရားလိုပြသက်သေများကို စစ်ဆေးပြီး မောင်ပိုးရယ်တို့ ၅ ဦးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ အသီးသီးစွဲချက်တင်ပြီး ထုချေဖြေရှင်းခြင်းရာ မောင်ပိုးရယ်တို့အသီးသီးက အပြစ်ရှိကြကြောင်းဖြောင့်ဆိုဝန်ခံခဲ့သောကြောင့် မောင်ပိုးရယ်တို့ အသီးသီးအပေါ် ထောင်ဒဏ် ၆ လ စီကျခံကြစေရန်နှင့် ချုပ်ရက်များကို ထုတ်နုတ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

မောင်ပိုးရယ်တို့ ၅ ဦးက မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို မကျေနပ်သည့်အတွက် ပြည်နယ်တရားရုံး၌အယူခံဝင်ရာ ပြည်နယ်တရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ ပြစ်မှုတွေ့ရှိချက်ကို အတည်ပြုပြီးလျှင် အဆိုပါပြစ်ဒဏ်အသီးသီးကို မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၄၁/၇၉ တွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် ပြစ်ဒဏ်နှင့်အတူ တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန်နှင့် ချုပ်ရက်များကို ပြစ်ဒဏ်မှ ထုတ်နုတ်ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်သည်။ ပြည်နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို လွိုင်ကော်မြို့နယ် အကျဉ်းစခန်းတာဝန်ခံ ဦးစိန်လှိုင်က မကျေနပ်သည့်အတွက် ဗဟိုတရားရုံးသို့ ၍ ပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

လွှိုင်ကော်မြို့နယ် အကျဉ်းစခန်းတာဝန်ခံ ဦးစိန်လှိုင်က ပြည်နယ်တရားရုံးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်ကို လိုက်နာခြင်းမပြုဘဲ အဆိုပါပြစ်မှုအရ ချမှတ်ထားသည့်ပြစ်ဒဏ်အသီးသီးကို စွဲဆိုရင်းပြစ်မှုဖြစ်သည့် ၁၉၇၀ ခုနှစ် သမဝါယမအသင်း ဥပဒေ ဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၃ အရ ချမှတ်ခဲ့သော ပြစ်ဒဏ်နှင့်အတူ တပေါင်းတည်းကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းကြောင်း ဤပြင်ဆင်မှုဘွင် တင်ပြသည်။

၁၉၈၆
ဦးစိန်လှိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်ပါ
(၆)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်တွင် အောက်ပါအတိုင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်–

> ''ဤပုဒ်မတွင်ပါသော ပြစ်ဒဏ်သည် စွဲဆိုရင်း ပြစ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရင်း ပြစ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ဖမ်းဆီးခြင်း ခံရမည့်သူ ခံထိုက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်ခံနေရသူ ခံထိုက်သော ပြစ်ဒဏ်အပြင် အပိုခံရမည့် ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။''

ပြည်နယ်တရားရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉၇ အရ ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကို လွှိုင်ကော်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၁/၇၉ တွင် ၁၉၇၀ ခုနှစ် သမဝါယမအသင်း ဥပဒေဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၃ အရ စွဲဆိုရင်းပြစ်မှုအတွက် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည့် ပြစ်ဒဏ်နှင့် တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ပုဒ်မ ၃၉၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ထို့အပြင် မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် ပြည်နယ်တရားရုံးတို့က ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉၇ အရ ချမှတ်သည့် ထောင်ဒဏ်ကာလမှ ချုပ်ရက်ကို ထုတ်နုတ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၉၇ နှင့် ၁၉၇၀ ခုနှစ် သမဝါယမအသင်း ဥပဒေဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၃ ပါ ပြစ်မှုတို့မှာ သီးခြားပြစ်မှုများ ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၄၁/၇၉ ၌ ၁၉၇၀ ခုနှစ် သမဝါယမအသင်း ဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၃ အရ ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်မှာ စွဲဆိုရင်းပြစ်မှုအတွက် ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါပြစ်ဒဏ်ကိုကျခံနေစဉ်အချိန်အတွင်း မောင်ပိုးရယ်တို့ ၅ဦးကရဲဘက်စခန်းမှထွက်ပြေးခဲ့ကြပြီးနောက် ပြန်လည် အဖမ်းခံရသဖြင့် စွဲဆိုရင်းပြစ်မှုအတွက် ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်ကို ပြန်လည် ကျခံနေရသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၉၇ အရ ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်မှ ချုပ်

၁၉၈၆

ဦးစိန်လှိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်ပါ
(၆)

ရက်ကို ထုတ်နုတ်ကျခံစေရန်ချမှတ်သည့် မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်တို့မှာ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အချက်များအရ ဤပြင်ဆင်မှုကိုခွင့်ပြု၍ ချုပ်ရက်များကို ထုတ်နုတ်ကျခံစေရန် ချမှတ်သည့် မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်များကို မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၁/၇၉ တွင် ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်နှင့်အတူ တပေါင်းတည်းကျခံစေရန် ချမှတ်သည့် ပြည်နယ် တရားရုံး၏အမိန့်ကို လည်းကောင်း ပယ်ဖျက်ပြီး မြို့နယ်တရားရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၄ အရ ထောင်ဒဏ်၆ လစီ ကျခံစေရန် ချမှတ်သည့်အမိန့်အသီးသီးကို အတည်ပြုလိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဦးတွမ်မှုန်း၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်
ဒေါက်တာမောင်မောင်အေးနှင့် ဦးအေးစန် တို့ ပါဝင်သော
ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ ရှေ့တွင်

ဦးစိန်မြအေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၃)*

† ၁၉၈၆ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇–ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၃ အရပြဋ္ဌာန်းချက်–တစ်ဦး တစ်ယောက် အား အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့သောအမှုတွင်၊ ယင်း အမှုဖြစ် အကြောင်းချင်းရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အခြားသူ တစ်ဦး တစ်ယောက်အပေါ် တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ပိတ်ပင်ထားမှု မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တစ်ဦး တစ်ယောက်သော သူအား ပြစ်မှုတစ်ရပ်ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည်ဖြစ်စေ၊ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ် သည်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူအား ထိုပြစ်မှုအတွက် ထပ်မံတရားစွဲဆိုခွင့် မပြုနိုင်ကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၃ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားရာ၌ ယင်းအမှုဖြစ် အကြောင်းချင်းရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ် တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း မရှိပေ။ ယခုအမှုတွင်ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ အစစ်ခံချက်နှင့် ဦးစိန်မြအေး၏ တိုက်ရိုက်လျှောက်လွှာအပေါ် ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုပဲ အခြားအမှုမှ အချက်အလက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ အမှုပိတ်ကြောင်း မူလတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ထားသောအမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည်ပြုသည့် ကိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်တို့မှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက်–ကိုယ်တိုင်
လျှောက်ထားခံရသူအတွက် –(၁) ဒေါက်တာမောင်မောင်တိုက်၊ ဥပဒေပညာရှင်
(၂) – တရားရေးအကြံပေး – ဦးအောင်ထူးရှိန်

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၄၉၁ (ခ)
† ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၅၈ တွင် ချမှတ်သော (၁၁–၃–၈၅)ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၈၆
ဦးစိန်အေး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်ပေါ်
(၃)

ဒေါပုံမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၈၆၉/၈၄ တွင် လျှောက်ထားသူ ဦးစိန်အေးက လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစန်းအောင်နှင့်ဦးထွန်းကြိုင်တို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀/၄၀၆ အရ တိုက်ရိုက်တရားစွဲဆိုသောအမှုကို ထပ်မံတရားစွဲခွင့်မရှိ၍ ပိတ်ကြောင်း မြို့နယ်တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူက မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းသော်လည်း မအောင်မြင်သောကြောင့် ဗဟိုတရားရုံးသို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်၊

အမှုမှာ ဒေါပုံမြို့နယ် အိတာလျှံ ရပ်ကွက်နေ ဦးစိန်အေး က သူသည် ၃ တန် မော်တော်ယာဉ်အမှတ် က/၁၉၉၉ (ယခင်အမှတ် -/၂၅၁၉) ကို ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းမော်တော်ယာဉ်ကို ၁၉၇၉ ခုနှစ်က ဦးစန်းအောင်အား ကြိုတင်ငွေကျပ် ၂၁၀၀/-ယူ၍ တနေ့လျှင် ငွေကျပ် ၇၀/-ဖြင့် ငှားရမ်းခဲ့ကြောင်း၊ ဦးစန်းအောင်မှ ယင်းမော်တော်ယာဉ်ကို အလွဲသုံးစားပြု၍ ဦးထွန်းကြိုင်အား ငွေကျပ် ၅၀၀၀၀/-ဖြင့် စာချုပ်တုဖြင့် ရောင်းချထားကြောင်း စသည်ဖြင့် ဖော်ပြလျက် ဦးစန်းအောင်နှင့်ဦးထွန်းကြိုင်တို့အပေါ် အရေးယူပေးရန် ဒေါပုံမြို့နယ် တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုသော အမှုဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူက မိမိစွဲဆိုသောအမှုမှာ တရားခံအသစ်များအပေါ် စွဲဆိုထားသောအမှုဖြစ်သောကြောင့် မူလရုံးမှ အမှုကိုပိတ်လိုက်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း ပြင်ဆင်မှုတွင် တင်ပြသည်။

မူလရုံးအမှုတွဲကို လေ့လာရာတွင် လျှောက်ထားသူ ဦးစိန်အေးက လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစန်းအောင်နှင့် ဦးထွန်းကြိုင်တို့အပေါ် တရားစွဲဆိုသော တိုက်ရိုက်လျှောက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးစိန်အေးအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ဆေးပြီးသည့်အဆင့်တွင် တရားလို ဦးစိန်အေးသည် ယခင်က ဦးချစ်စိန် ဆိုသူအပေါ် အချင်းဖြစ်မော်တော်ယာဉ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ အရ စွဲဆိုခဲ့သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၈၉/၈၂ တွင် ရုပ်သိမ်းခွင့်တောင်းပြီး ရုပ်သိမ်းလွှာတင်ခဲ့သည်ကို အကြောင်းပြုလျက် အချင်းဖြစ်မော်တော်ယာဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထပ်မံတရားစွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ဆိုကာ အမှုကို ပိတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပေသည်။ အဆိုပါအမှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစန်းအောင်နှင့် ဦးထွန်းကြိုင်တို့သည် တရားခံများအဖြစ် ပါဝင်ကြောင်း မပေါ်ပေါက်ပေ။

တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား ပြစ်မှုတစ်ခုပ်ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည်ဖြစ်စေ၊ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူအား ထိုပြစ်မှု

၁၉၈၆
ဦးစိန်အေး နှင့် မြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော်ပါ (၃)

အဲဒီအချက် ယပ်မံတရားစွဲဆိုခွင့် မပြုနိုင်ကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၃ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားရာ၌ ယင်းအမှုဖြင့် အကြောင်းချင်းရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ် တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိပေ။ ယခုအမှုတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ အစစ်ခံချက်နှင့် ဦးစိန်အေး၏ တိုက်ရိုက်လျှောက်လွှာအပေါ် ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုဘဲ အခြားအမှုမှ အချက်အလက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ အမှုပိတ်ကြောင်း မူလတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ထားသောအမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကိုအတည်ပြုသည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်တို့မှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ပြင်ဆင်မှုကိုခွင့်ပြုပြီး ဒေါပုံမြို့နယ် တရားရုံးနှင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတို့၏အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၆ အရ အမှုကို ပြန်လည်၍ ဥပဒေနှင့်အညီ စစ်ဆေးစီရင်ရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထွေထွေလျှောက်လွှာ

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးတွမ်မှုန်း၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးထွန်းတင်နှင့်
ဦးအေးစန်တို့ ပါဝင်သော
ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ ရှေ့တွင်

† ၁၉၈၆
ဇန်နဝါရီလ
၂၀ ရက်

ဒေါ်တုတ်တုတ်ပါ (၂)

နှင့်

၁။ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်*

၂။ ဒေါ်ခင်အေးကြူ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁–က–ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကို ချေဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း–လျှောက်ထားသည့် အမှုမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၉ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ မှုလရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိဟု မဆိုနိုင်သည့်ပြင်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ ကင်းလွတ်ချက်များနှင့် အကျုံးဝင်ကြောင်း သက်သေပြရန် တာဝန်သည် လျှောက်ထားသူတို့အပေါ် ကျရောက်သဖြင့် အမှုချေဖျက်ရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ခြင်း။

မန္တလေးတိုင်း၊ မန္တလေးအရှေ့တောင် မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၇၁၁/၈၄ တွင် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်တုတ်တုတ်နှင့် ဦးမြင့်ဆွေတို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၈/၃၄ အရ အရေးယူပေးရန် ဒေါ်ခင်အေးကြူက တရားစွဲဆိုသည်။ ဒေါ်တုတ်တုတ်တို့နှစ်ဦးက သူတို့အပေါ် စွဲဆိုထားသည့်အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ပယ်ဖျက်ပေးရန် ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအထွေထွေမှုကို တင်သွင်းသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်တုတ်တုတ်တို့က စလင်းမြို့နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သောအမှုဖြစ်သည့်အတွက် မန္တလေးအရှေ့တောင် မြို့နယ်တရားရုံးတွင်

---

* ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာ အမှတ် ၅၁

† ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မန္တလေးအရှေ့တောင် မြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ်၇၈၁ ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁–က အရ အမှုကို ချေဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားမှု။

၁၉၈၆
ဒေါ်တုတ်တုတ် ပါ (၂)နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် ဒေါ်ခင်အေးကြူ

စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ စွဲချက်များမှာလည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၉ စတုတ္ထကင်းလွတ်ချက်၊ နဝမကင်းလွတ်ချက်တို့နှင့် အကျုံးဝင်နေကြောင်းတင်ပြ၍ အမှုကိုချေဖျက်ရန် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးထံသို့ ဒေါ်တုတ်တုတ် တို့၏ တိုင်ကြားစာနှင့် ဒေါ်ရွှေနုက မန္တလေး ဆေးတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ်ထံသို့ တိုင်ကြားစာပေးပို့ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဦးမောင်မောင်နှင့် ဒေါ်ခင်အေးကြူတို့မှာ ဂုဏ်သရေကို ထိခိုက်စေခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲချက်များ ရှိသဖြင့် ဒေါ်တုတ်တုတ်တို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၉ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ် တရားရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာမရှိဟူ၍ မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့အပြင် ဖော်ပြပါ ကင်းလွတ်ချက်များနှင့် အကျုံးဝင်ကြောင်း သက်သေပြရမည့်တာဝန်သည် သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၅ အရ လျှောက်ထားသူတို့အပေါ်ကျရောက်သဖြင့် ယင်းတင်ပြချက်ကို ယခုအဆင့်တွင် စဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင်သည့်အလျောက်အမှုကိုချေဖျက်ရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် — ဦးအုံးဖေ၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
လျှောက်ထားခံရသူအတွက် — ဦးခင်မောင်ဦး၊ ဥပဒေဝန်ထမ်း အဆင့် (၁)
ဦးညွှန့်မြိုင်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး — ဦးတင်နွယ် (ညွှန်ကြားရေးမှူး)

မန္တလေးတိုင်း၊ မန္တလေးအရှေ့တောင်မြို့နယ် တရားရုံး၊ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၇၀၁/၈၄ တွင် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်တုတ်တုတ်နှင့် ဦးမြင့်ဆွေတို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၀/၃၄ အရ အရေးယူပေးရန် ဒေါ်ခင်အေးကြူက တရားစွဲဆိုသည်။ ဒေါ်တုတ်တုတ်တို့နှစ်ဦးက သူတို့အပေါ် စွဲဆိုထားသည့်အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁–က အရ ပယ်ဖျက်ပေးရန် ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအထွေထွေအမှုကို တင်သွင်းသည်။

ဒေါ်ခင်အေးကြူက သူသည် ငယ်ရွယ်စဉ်အချိန်မှစ၍ ဆင်ဖြူကျွန်းမြို့ အနောက်ရပ်တွင် တဝမ်းကွဲအဒေါ်တော်သူ ဒေါ်ရွှေနုနှင့်အတူ နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ဦးမောင်မောင်နှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီးနောက် ဦးမောင်မောင် နှင့် အခြား မြို့နယ်များသို့ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်သည့်အခါတွင်လည်း ဒေါ်ရွှေနုအား မိခင်အရင်းသဖွယ် ပြုစုခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်ရွှေနု မျက်စေ့ မကောင်းသဖြင့် မန္တလေးမြို့သို့ခေါ်ယူကာ ခွဲစိပ်ကုသပေးခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒေါ်ရွှေနုသည် ၎င်းသူ့အား သမီးအရင်းကဲ့သို့ ချစ်ခင်သည့်

၁၉၈၆

ဒေါ်တုတ်တုတ်ပါ (၂)နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ဒေါ်ခင်အေးကြူ

အလျော်က် စိန်လက်ကောက်တရံနှင့် စိန်နားကပ်တရံတို့ကို ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းသို့ပေးသည်ကို ဒေါ်ရွှေနု၏တူမတစ်ဦးဖြစ်သူဒေါ်တုတ်တုတ်နှင့် ဒေါ်တုတ်တုတ်၏သားမက်ဖြစ်သူ ဦးမြင့်ဆွေတို့က မကျေနပ်သောကြောင့် သူနှင့်ခင်ပွန်း ဦးမောင်မောင်တို့အပေါ် စလင်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၅၅၄/၈၂ တွင် ဒေါ်ရွှေနု၏ပစ္စည်းများကို လိမ်လည်ရယူပြီး အလွဲသုံးစားပြုသည်၊ ခိုးယူသည်ဟု မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲ၍ ဒေါ်ရွှေနုအား တရားစွဲစေခဲ့ကြောင်း၊ တရားစွဲဆိုပြီးနောက် ဒေါ်ရွှေနုသည် အမှုကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်တုတ်တုတ်နှင့်ဦးမြင့်ဆွေတို့မှ ယင်းကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် သူနှင့်ဦးမောင်မောင်တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်စေခဲ့ကြောင်း၊ ထို့အပြင် ဒေါ်တုတ်တုတ်သည် သူနှင့် ဦးမောင်မောင်တို့အပေါ် ဒေါ်ရွှေနု၏ ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို ခိုးယူသည်၊ လိမ်လည်သည်၊ အလွဲသုံးစားပြုလုပ်သည်၊ မတရားပြုလုပ်သည် စသည်ဖြင့် ဖော်ပြ၍ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးအောင်ဆွေးထံသို့ လည်းကောင်း၊ ဒေါ်ရွှေနုကလည်း ဦးမောင်မောင်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာဌာနသို့လည်းကောင်း တိုင်ကြားခဲ့သဖြင့် မန္တလေးဆေးတက္ကသိုလ်တွင် သရုပ်ပြဆရာတစ်ဦးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဦးမောင်မောင်နှင့်သူ့အပေါ် မန္တလေးဆေးတက္ကသိုလ်လောကတွင် လည်းကောင်း၊ မန္တလေးမြို့ပေါ်တွင် လည်းကောင်း ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်စေခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြ၍ ဒေါ်တုတ်တုတ်နှင့် ဦးမြင့်ဆွေတို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၀/၃၄ အရ မြို့နယ် တရားရုံးတွင် စွဲဆိုသည်။

ဒေါ်တုတ်တုတ်တို့က စလင်းမြို့နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော အမှုဖြစ်သည့်အတွက် မန္တလေးအရှေ့တောင်မြို့နယ် တရားရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ စွဲချက်များမှာလည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၉ တွင်ပါ ကင်းလွတ်ချက်၊ နဝမ ကင်းလွတ်ချက်တို့နှင့် အကျုံးဝင်နေကြောင်း တင်ပြ၍ အမှုကို ချေဖျက်ရန် လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးထံသို့ ဒေါ်တုတ်တုတ်တို့၏ တိုင်ကြားစာနှင့် ဒေါ်ရွှေနုက မန္တလေးဆေးတက္ကသိုလ်ပါမောက္ခချုပ်ထံသို့ တိုင်ကြားစာ ပေးပို့ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဦးမောင်မောင်နှင့် ဒေါ်ခင်အေးကြူတို့မှာ ဂုဏ်သရေကို ထိခိုက်စေခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲချက်များရှိသဖြင့် ဒေါ်တုတ်တုတ်တို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၉ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ် တရားရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ မရှိဟူ၍ မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့အပြင် ဖော်ပြပါကင်းလွတ်ချက်များနှင့် အကျုံးဝင်မှုကြောင်း သက်သေပြရမည့် တာဝန်ရှိသည့် သက်သေခံ အက်ဥပဒေ

ပုဒ်မ ၁၀၅ အရ လျှောက်ထားသူတို့အပေါ် ကျရောက်သဖြင့် ယင်း တင်ပြချက်ကို ယခုအဆင့်တွင် စဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင်သည့်အလျှောက် အမှုကို ချေဖျက်ရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။

သို့ဖြစ်၍ ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

၁၉၈၆
ဒေါ်တုတ်တုတ်
ပါ (၂) နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဒေါ်ခင်အေးကြူ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဦးအေးဇန်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်
ဦးတွမ်မှုန်းနှင့် ဦးထွန်းတင်တို့ ပါဝင်သော
ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ ရှေ့တွင်

† ၁၉၈၆ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

ဦးကောဘသောင်း *

အချုပ်ကာလကို ထောင်ဒဏ်မှ ထုတ်နုတ်ရန်ကိစ္စ—တရားခံတစ်ဦး
အား သီးခြားပြစ်မှုများဖြင့် ထောင်ဒဏ်များ ချမှတ်သည့်
အခါ အချုပ်ကာလကို တစ်ကြိမ်ထက်ပို၍ ခွင့်ပြုရန်သင့်မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြို့နယ်တရားရုံးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၁၃၀/၈၀ တွင် ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ် (၂) နှစ် နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၁၆၄/၈၀ တွင် ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ် (၃) နှစ်မှ ဦးကောဘသောင်း စတင်အချုပ်ခံရသည့် ၅-၂-၈၀ ရက်နေ့မှ အမိန့်ချမှတ်သော ၁၃-၆-၈၄ ရက်နေ့အထိ ချုပ်ရက်များကို ထုတ်နုတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

ယခင် နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားရုံးများ ညွှန်ကြားလွှာ အမှတ် ၈ အပိုဒ်ခွဲ (ခ) တွင် "ပြစ်ဒဏ်အသီးသီးကို တပေါင်းတည်းကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ် သီးခြားကို ဆက်၍ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကျခံရမည့်အပြစ်ဒဏ်မှ တစ်ကြိမ်တခါသာ အချုပ်ကာလကို ထုတ်နုတ်ရပါမည်။ အယူခံဝင်၍ ပြစ်ဒဏ်အချို့ကို ပယ်ဖျက်ပေးလျှင်လည်း ကျခံရသောပြစ်ဒဏ်မှ အချုပ်ကာလကို ထုတ်နုတ်ရန်ဖြစ်ပါသည်"ဟူ၍လည်း လမ်းညွှန်ထားသည်။

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၈(က) ၁၉(က) နှင့် ၂၀(က)

† ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၁၃၀၊ ၁၃၁ နှင့် ၁၆၄ တို့တွင် ချမှတ်သော (၁၃-၆-၈၄)နေ့စွဲပါ အလုံမြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

သို့ဖြစ်ရာ မြို့နယ်တရားရုံးသည် အထက်ဖော်ပြပါ အမှု (၂) မှု တွင် ချမှတ်သော ဒေသအဖဲ့များမှ ပျော်ရာ၌ချားကို (၂) ကြိမ် ထုတ်နုတ်ခြင်းသည် အထက်ဖော်ပြပါ ညွှန်ကြားချက်နှင့် မညီညွတ် ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၁၉၀၆ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ဦးကောအသောင်း

လျှောက်ထားသူအတွက်	-- ဦးခင်မောင်ဦး၊ ဥပဒေဝန်ထမ်း အဆင့် (၁)
လျှောက်ထားခံရသူအတွက်	-- ၁။ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ကြီး
	၂။ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ ဦးထွန်းလင်း
တရားရေးအကြီးတန်း	-- ဦးစိုးမြင့်

အလုံမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၁၄၀/၈၀ တွင် အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ဦးစီးမှူးနှင့် လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးအုံးကျော်က လျှောက်ထားခံရသူ ဦးကောဘသောင်းအပေါ် ၁၉၄၇ ခုနှစ် သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် ကြိုတင်ထိန်းချုပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) အရ တရားစွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ဦးကောဘသောင်းသည် ပြည်သူ့ ပုလဲနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်း ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မေလ အတွင်း၌ ဂျပန်နိုင်ငံမှ အပြန်ခရီးတွင် မြန်မာငွေတန်ဖိုး ၅၀၀၀/- တန်ဖိုးရှိသော ကင်မရာ (၂) လုံးကို သက်ဆိုင်ရာသို့ ကြေငြာခြင်းမပြုဘဲ တင်သွင်းလာကြောင်း တွေ့ ရသည်ဟု စောဒကတက်သူဆိုပြီးဖြစ်၍ ဦးကောဘသောင်း အပေါ် သွင်းကုန် ထုတ်ကုန် ကြိုတင်ထိန်းချုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) အရ ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ပြီး ထောင်ဒဏ် (၂) နှစ် ကျခံစေနှင့် ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၂၀၀၀/- ပေးဆောင်စေရန်၊ ဒဏ်ငွေ မဆောင်က နောက်ထပ် ထောင် (၄) လ ကျခံစေရန် ပေါင်းအပ်ဖမ်း ကင်မရာများ ပြုတ်သိမ်းရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါ မြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၁၃၀/၈၀ တွင်လည်း ဦးအုံးကျော်က ဦးကောဘသောင်းအပေါ် နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှုစည်းမျဉ်းထိန်းသိမ်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (၁/၂၄-၁) အရ တရားစွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ဦးကောဘသောင်းသည် ပြည်သူ့ ပုလဲနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်း ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် ဗဟိုဘဏ်၌ ဖွင့်လှစ်ထားသည့် အီးယားဆီးသေချပ်စာရင်းတွင် ငွေစာရင်းအမှတ် (၆၀၆၁) ဖွင့်လှစ်၍ နိုင်ငံခြားငွေများ စုဆောင်းထား

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ဦးကေဘသောင်း

ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ကာ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁(၁)/၂၄(၁) အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး ထောင်ဒဏ်(၁)နှစ် ကျခံစေရန်နှင့် ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၁၀၀၀/- ပေးဆောင်စေရန်၊ ဒဏ်ငွေမဆောင်က နောက်ထပ် ထောင်ဒဏ်(၄)လ ကျခံစေရန် ထောင်ဒဏ်ကို အဆိုပါ တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၁၃၁/၈၀ တွင် ချမှတ်ထားသော ထောင်ဒဏ်နှင့် တပေါင်းတည်းကျစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

တဖန် အဆိုပါ မြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၁၆၄/၈၀ တွင် ဦးအုံးကျော်က ဦးကေဘသောင်းအပေါ် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အဂတိလိုက်စားမှုတားမြစ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄(၁)/(ဂ)/၄(၂) အရ တရားစွဲဆိုရာ ဦးကေဘသောင်းသည် ပြည်သူ့ပုလဲနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်း ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် ၁၉၇၆ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၇၇ ခုနှစ်အတွင်း ဟောင်ကောင်သို့ရောက်ရှိခိုက် မိမိရာထူးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်နွယ်နေသော ယူနိုက်တက်ဆင်ဒီကိတ်ကုမ္ပဏီမှပေးသော စိန်(၂)လုံးကို လည်းကောင်း၊ ယင်းကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်ထံမှ ဟောင်ကောင် ဒေါ်လာ ၁၀၀၀၀/-ကို လည်းကောင်း လာဘ်လာဘများအဖြစ် ရယူခဲ့ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်၍ ၁၉၄၈ ခုနှစ် အဂတိလိုက်စားမှု တားမြစ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄(၁)(ဂ)/၄(၂)အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ကာ ထောင်ဒဏ်(၃)နှစ် ကျခံစေရန် ထောင်ဒဏ်မှ ချုပ်ရက်များကို ထုတ်နုတ်ရန်နှင့် ယင်းထောင်ဒဏ်ကို အဆိုပါတရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၁၃၀/၈၀ နှင့် ၁၃၁/၈၀ တို့တွင် ချမှတ်ထားသော ထောင်ဒဏ်များနှင့် တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အမှု(၃)မှုတွင် အပြစ်ဒဏ်များကို ချမှတ်ရာ၌ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမှတ် ၂/၈၀ ပါ အကျိုးခံစားခွင့်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျက် သတ်မှတ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း မြို့နယ်တရားရုံး၏ ၁၃-၆-၈၄ ရက်နေ့စွဲပါ စီရင်ချက်များ၌ ဖော်ပြထားသည်။

အဆိုပါအမှုများတွင် မြို့နယ်တရားရုံး၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်မှု ရှိမရှိ ပြန်လည်စိစစ်နိုင်ရန်အတွက် ဗဟိုတရားရုံးက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၈(က)၊ ၁၉(က)နှင့် ၂၀(က) တို့ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းပြင်ဆင်မှုများတွင် အဆုံးအဖြတ်

ပေးရန် ပြဿနာများမှာ တူညီသည်ဖြစ်၍ ဤစီရင်ချက်သည် ယင်း ပြင်ဆင်မှု (၃) မှုစလုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ဦးကောဘသောင်း

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ကြီးက လျှောက်ထားခံရသူ ဦးကောဘသောင်း အပေါ် မြို့နယ် တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းကို ဦးကောဘသောင်းက တိုင်းတရားရုံးတွင် အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း၊ ဤပြင်ဆင်မှု များတွင်လည်း ယင်းကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြရန်မရှိကြောင်းနှင့် မူလရုံးက သတ်မှတ်ထားသည့် ပြစ်ဒဏ်များကို အတည်ပြုပေးသင့် ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ အမှုတွဲများရှိ သက်သေခံချက်များ ကို လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရလည်း မြို့နယ်တရားရုံးက အမှုများတွင် ဦးကောဘသောင်းအပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်း မရှိ၍ ဗဟိုတရားရုံးအနေဖြင့် စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းတစုံတရာ မရှိ ကြောင်း တွေ့ရသည်။

မြို့နယ်တရားရုံးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၁၃၀/၈၀တွင် ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ် (၂) နှစ်နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၁၆၄/၈၀ တွင် ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ် (၃) နှစ်မှ ဦးကောဘသောင်း စတင် အချုပ်ခံရသည့် ၅-၂-၈၀ ရက်နေ့မှ အမိန့် ချမှတ်သော ၁၃-၆-၈၄ ရက်နေ့အထိ ချုပ်ရက်များကို ထုတ်နုတ်ရန် အမိန့် ချမှတ်ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၁၃၁/၈၀ ၏ စီရင်ချက်တွင်မူကား ထိုအမှု၌ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ် (၁) နှစ်မှ ချုပ်ရက်ကို ထုတ်နုတ်ရန် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။

ယခင် နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားရုံးများ ညွှန်ကြားလွှာအမှတ် ၈ အပိုဒ်ခွဲ (ခ) တွင် "ပြစ်ဒဏ် အသီးသီးကို တပေါင်းတည်းကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ်သီးခြား ကို ဆက်၍ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကျခံရမည့်အပြစ်ဒဏ်မှ တကြိမ်တခါသာ အချုပ်ကာလကို ထုတ်နုတ်ရပါမည်။ အယူခံဝင်၍ ပြစ်ဒဏ်အချို့ကို ပယ်ဖျက်ပေးလျှင်လည်း ကျခံသောပြစ်ဒဏ်မှ အချုပ် ကာလကို ထုတ်နုတ်ရန်ဖြစ်ပါသည်"ဟူ၍ လမ်းညွှန်ထားသည်။

သို့ဖြစ်ရာ မြို့နယ်တရားရုံးသည် အထက်ဖော်ပြပါအမှု (၂) မှုတွင် ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်များမှချုပ်ရက်များကို (၂) ကြိမ်ထုတ်နုတ်ခြင်း သည် အထက်ဖော်ပြပါ ညွှန်ကြားချက်နှင့် မညီညွတ်ကြောင်း တွေ့ရ သည်။ အမှုတွဲရှိ မှတ်တမ်းများအရ ဦးကောဘသောင်းသည် ၅-၂-၈၀

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ဦးကောဘသောင်း

နေ့မှ တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်သည်အထိ အချုပ်ခံခဲ့ရသည့် ဖြစ်ရာ အချုပ်ကာလမှာ ၅-၂-၈၀ နေ့မှ ၁၂-၆-၈၄ နေ့အထိ ဖြစ်သည်။ ချုပ်ရက်မှာ (၄) နှစ်ကျော်သည်က တကြောင်း၊ ထောင်ဒဏ်များကို တခုပေါင်းတည်း ကျခံစေသည်က တကြောင်းတို့ကြောင့် ထောင်ဒဏ် (၃) နှစ်မှ ချုပ်ရက်ကို ထုတ်နုတ်ခွင့်ပေးပါက ပိုမိုလျော်ကန်မျှတမည်ဟု ယူဆသည်။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးကောဘသောင်းအပေါ် အလုံမြို့နယ် တရားရုံးပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၃၀/၈၀၊ ၁၃၁/၈၀ နှင့် ၁၆၄/၈၀ တို့တွင် ဆိုင်ရာ ဥပဒေများအရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းနှင့် ထောင်ဒဏ်များ သတ်မှတ်ခြင်း၊ ဒဏ်ငွေများ တပ်ရိုက်ခြင်းနှင့် ထောင်ဒဏ်များကို တခုပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းတို့ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၆၄/၈၀ တွင် ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်မှ ချုပ်ရက်ကို ထုတ်နုတ်သည့် အမိန့်ကို အတည်ပြုပြီး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၃၀/၈၀ တွင် ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်မှ ချုပ်ရက်ထုတ်နုတ်သည့် အမိန့်ကိုမူ ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဤအမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ နောက်ဆက်တွဲ ဆောင်ရွက်ရန် ရှိသည်များကို အလုံမြို့နယ် တရားရုံးက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

။ꩤ်ၵꩡ်ꩡ

ပိုၼ်ႈမၢၼ်း ၸၢႆးမႂ်ႈ လုၵ်းၶိုၼ်ႈ ၵေႃႈ ႁဵတ်းတူဝ် (၆ပ-၆-၅၂)
ꩡꩡ်ꩡ ၵ ꩡ ၆ ꩡ ꩡ ꩡ ꩡ ꩡ ꩡ၆ပမ်ꩡ ┴
(၉) ၆မ၁ ꩡ ꩡ ꩡ ꩡ ꩡ ၆ပမ်ꩡ *

[illegible]

။ꩡ်ꩡ

[illegible]

။ꩡ ꩡ ꩡ ꩡ

[illegible] (ယ-၄) ၂၅၆ [illegible]

*ꩡ

ꩡ

[illegible]

ပ၆-မ်ꩡ
ꩡ၂၀၄၈၈၈
၅ပမ်ꩡ ┴

[illegible]

[illegible]

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ကိုခင်အောင်

လွှတ်နိုင်သည်''ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယခုပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သုံးသပ်ရာတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၄ သည် သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်အမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ဒဏ်ငွေဖြစ်စေ ပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မူလတရားရုံးက လျှောက်ထားခံရသူ ကိုခင်အောင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁-က) အရ ဆိုဆုံးမလွှတ်သည့်အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် မူလတရားရုံးအမိန့်ကို ဤရုံးအနေနှင့် ပြင်ဆင်ပေးရန်ရှိသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးခင်မောင်ဦး
ဥပဒေဝန်ထမ်း အဆင့် (၁)
လျှောက်ထားခံရသူအတွက်-
တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ကြည်

ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ် တရားရုံးပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၅၇/၈၅ တွင် လျှောက်ထားခံရသူ ကိုခင်အောင်အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၄ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သဖြင့် ဆိုဆုံးမ၍ လွှတ်သည်ဟု အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဗဟိုဥပဒေရုံးက မကျေနပ်၍ ဗဟိုတရားရုံးသို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်၊ မကျီးကိုင်းကျေးရွာနေ ဦးရန်ပ ခုတ်ထားသော ရှားပင်ကို လျှောက်ထားခံရသူ ကိုခင်အောင်က ၃-၁၂-၈၄ နေ့ နံနက် ၈း၀၀ နာရီအချိန်ခန့်တွင် သူ၏ လှည်းပေါ်သို့ တင်နေသည်ကို ဦးရန်ပက တွေ့သဖြင့် မတင်ရန် တားမြစ်ရာမှ ကိုခင်အောင်က ''ခင်ဗျားအပင် မဟုတ်ဘူး'' ဟု ပြောဆိုပြီး လက်ထဲတွင်ပါလာသော ဓားမနှင့် ခုတ်သောကြောင့် ဦးရန်ပ၏ လည်ပင်းတွင် ဒဏ်ရာရရှိကြောင်း ဦးရန်ပက လက်ပန်ဖျား ရဲစခန်းတွင် တိုင်ကြားရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသောအမှု ဖြစ်သည်။

ဗဟိုဥပဒေရုံးက ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တင်ပြရာတွင် လျှောက်ထားခံရသူ ကိုခင်အောင် ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၄ အရ ပြစ်မှုသည် ထောင်ဒဏ် (၃) နှစ်အထိ ထိုက်သင့်စေနိုင်သော ပြစ်မှုဖြစ်သဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁-က) အရ ကိုခင်အောင်အား ဆိုဆုံးမ၍ လွှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြထားသည်။

မူလ အမှုတွဲအား လေ့လာရာတွင် ရှားတုံးကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သူ့ပစ္စည်း ကိုယ့်ပစ္စည်း အငြင်းပွားပြီးနောက် အချင်းများကြရာတွင်

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ကိုခင်အောင်

ခြေလျှောက်ထားခံရသူ ကိုခင်အောင်က ဓားမလေတ်ဖြင့် ခုတ်၍ ဦးရန်ပ၏ လည်ပင်းတွင် သာမန်ဓားဒဏ်ရာ (၁) ချက် ရရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်သကဲ့သို့ ဦးရန်ပက ကိုခင်အောင်ကို ဓားဖြင့်ပင် ခုတ်သဖြင့် ကိုခင်အောင်၏ ပေါင်တွင် ဓားဒဏ်ရာ (၁) ချက်ရရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဦးရန်ပနှင့် ကိုခင်အောင်တို့ နှစ်ဦးသား ဆေးရုံတွင် အတွင်းလူနာအဖြစ် တက်ရောက် ကုသကြရကြောင်း သက်သေခံအထောက်အထားများအရ ပေါ်လွင်နေသည်။ လျှောက်ထားခံရသူမှ သူ့အပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြင်ဆင်မှု တက်ရောက်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ဤပြင်ဆင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မူလတရားရုံးက လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထားချက်သည်ဥပဒေကြောင်းအရ မှန်ကန်မှု ရှိမရှိကိုသာ သုံးသပ်ရန် ရှိသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁-က) တွင် "ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ ၂ နှစ်ထက် မပိုသည့် ထောင်ဒဏ်စီရင်ထိုက်သည့် မှုပြစ်တခုခုနှင့် စီရင်ရာတွင်၊ ၎င်းသူအပေါ်ရှိ အထက်က မှုပြစ်စီရင်ဖူးကြောင်း မထင်ရှားက ၎င်းစီရင်သည့်ရုံးမှ သင့်သည် ထင်မြင်လျှင် ကျူးလွန်သူ၏ အသက်၊ ယခင်က အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းကြောင်း၊ ကိုယ်ကာယ အခြေအနေ စသည့် အချက်အလက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ထောက်ထားသင့်သည့် အခြားအကြောင်းများကို ထောက်ပြီး ၎င်းအား အပြစ်ပေးမည့်အစား စည်းကမ်းတကျ ဆုံးမ၍ လွှတ်နိုင်သည်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယခု ပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သုံးသပ်ရာတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၄ သည် သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ဒဏ်ငွေဖြစ်စေ ပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်သော ပြစ်မှု ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မူလတရားရုံးက လျှောက်ထားခံရသူ ကိုခင်အောင် အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁-က) အရ ဆိုဆုံးမလွှတ်သည့် အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် မူလတရားရုံးအမိန့်ကို ဤရုံးအနေနှင့် ပြင်ဆင်ပေးရန်ရှိသည်။

အထက်ပါအကြောင်းကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို လက်ခံပြီးနောက် မြို့နယ်တရားရုံးက လျှောက်ထားခံရသူ ကိုခင်အောင်အပေါ် ဆိုဆုံးမ၍ လွှတ်သည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ယင်းအမိန့်အစား ကိုခင်အောင် အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၄ အရ ဒဏ်ငွေကျပ် ၂၀၀/ ထမ်းဆောင်စေ၊ ဒဏ်ငွေ မဆောင်က အလုပ်နှင့် ထောင် (၃) လ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးထွန်းတင်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးတွမ်မှုန်းနှင့်
ဦးအေးစန် တို့ ပါဝင်သော
ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

† ၁၉၈၆ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀–ရက်

အုန်းမြင့်သိန်းပါ–၁၇–ဦး*
ဒေါ်သောင်းစိန်ပါ–၃၄–ဦး
စိန်ကုလားပါ–၄–ဦး

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂–အယူခံ တရားခံများက စပါး သို့မဟုတ် ဂုန်လျှော် စိုက်ပျိုးရန် ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်းသည်၊ ၁၉၆၃

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၁၁၉၊ ၁၂၅၊ ၁၂၆၊ ၁၃၀၊ ၁၃၅၊ ၁၃၆၊ ၁၄၂၊ ၁၄၃၊ ၁၄၄၊ ၁၄၆၊ ၁၅၄၊ ၁၅၉၊ ၁၆၁၊ ၁၆၃၊ ၁၆၆၊ ၁၇၁၊ ၁၈၄၊ ၁၂၁၊ ၁၂၃၊ ၁၂၄၊ ၁၂၇၊ ၁၂၈၊ ၁၂၉၊ ၁၃၁၊ ၁၃၂၊ ၁၃၃၊ ၁၃၄၊ ၁၃၇၊ ၁၄၀၊ ၁၄၁၊ ၁၄၅၊ ၁၅၂၊ ၁၅၅၊ ၁၅၆၊ ၁၅၈၊ ၁၆၀၊ ၁၆၂၊ ၁၆၄၊ ၁၆၅၊ ၁၆၇၊ ၁၆၈၊ ၁၆၉၊ ၁၇၀၊ ၁၇၆၊ ၁၇၉၊ ၁၈၀၊ ၁၈၁၊ ၁၈၂၊ ၁၈၃၊ ၁၈၅၊ ၁၈၆၊ ၁၂၀၊ ၁၃၉၊ ၁၅၇ နှင့် ၁၈၇၊

† ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၅၅၀၊ ၅၅၁၊ ၅၅၅၊ ၅၇၁၊ ၅၇၂၊ ၅၉၀၊ ၅၉၁၊ ၅၉၂၊ ၅၉၄၊ ၅၄၂၊ ၅၈၀၊ ၅၈၅၊ ၅၈၇၊ ၅၅၆၊ ၅၇၀၊ ၅၇၃၊ ၅၄၀၊ ၅၄၃၊ ၅၄၅၊ ၅၅၂၊ ၅၅၃၊ ၅၅၄၊ ၅၆၄၊ ၅၆၅၊ ၅၆၆၊ ၅၆၉၊ ၅၇၄၊ ၅၈၄၊ ၅၈၉၊ ၅၉၃၊ ၅၇၇၊ ၅၄၄၊ ၅၄၉၊ ၅၇၉၊ ၅၈၃၊ ၅၈၆၊ ၅၄၆၊ ၅၄၇၊ ၅၅၉၊ ၅၆၀၊ ၅၆၇၊ ၅၈၈၊ ၅၅၈၊ ၅၄၈၊ ၅၆၁၊ ၅၆၂၊ ၅၆၃၊ ၅၆၈၊ ၅၇၅၊ ၅၈၁၊ ၅၃၉၊ ၅၈၂၊ ၅၅၇ နှင့် ၈၀၉ တို့တွင် ချမှတ်သော (၂၉–၃–၈၄) ရက်နေ့စွဲပါ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ရေကြည် မြို့နယ် တရားရုံး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု၊

ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ ကို ကျူးလွန်ရာ မရောက်ပဲ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၈ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်ခြင်း— အယူခံမှုတွင် ဥပဒေပုဒ်မတစ်ခုမှအခြားဥပဒေပုဒ်မတစ်ခုခုသို့ ပြောင်း၍ အပြစ်ပေးရာ၌ တရားခံများသည် အပြစ်ပေးမည့် ပြစ်မှုကို သတိထားမိခြင်း ရှိမရှိနှင့် ၎င်းတို့အပေါ် နစ်နာရန် အကြောင်းရှိမရှိ သုံးသပ်ရခြင်း။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် အုန်းမြင့်သိန်း ပါ (၁၇)ဦး ဒေါ်သောင်းစိန် ပါ (၃၄)ဦး စိန်ကုလား ပါ (၄)ဦး

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆ (စ) တွင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် "လယ်ယာမြေတွင် စီမံကိန်းဝင်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း" များကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ဖော်ပြပြီး အဆိုပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို နောက်ဆက်တွဲဇယား အမှတ်စဉ် ၁၄၆ အရ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈/၄၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃ (ဇ)၌တွင် ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းချက်များကို ဖောက်ဖျက်သူအား ဥပဒေအရ အရေးယူနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြ၍ အဆိုပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို နောက်ဆက်တွဲဇယား အမှတ်စဉ် ၃၃၁တွင် ဖော်ပြချက်အရ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ လုပ်ဆောင်ရန်ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဤအမှုတွင် အယူခံ တရားခံများသည် အချင်းဖြစ် လယ်ယာမြေများ၌ ငှက်ပျောပင်နှင့် ဗီလောပီနံပင်များကို လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း (၃၀) ကျော်က စိုက်ပျိုးလာခဲ့ကြောင်း အမှုတွင် အငြင်းမပွားပေ၊ ၄-၅-၈၂ ရက်နေ့က တိုက်ခတ်သော လေမုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် ငှက်ပျောပင်များ ပျက်စီးသွားခဲ့သည်ဆိုသည့် အချက်မှာလည်း အငြင်းမထွက်ချေ။ ထို့ကြောင့် ကျုံ့ပျော်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ငှက်ပျောပင်များကို ထပ်မံစိုက်ပျိုးခြင်းမပြုပဲ စီမံကိန်းဝင်သီးနှံပင်များကို ပြောင်းလဲ၍ စိုက်ပျိုးရန်နှင့် စပါးမစိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေကွက်များ၌ ဂုန်လျှော်ပင်များဖြင့် အစားထိုးစိုက်ပျိုးရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ အယူခံတရားခံများက ယင်းညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြသည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် အုန်းမြင့်သိန်း ပါ (၁၇)ဦး ဒေါ်သောင်းစိန် ပါ (၃၄)ဦး စိန်ကုလား ပါ (၄)ဦး

ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံများက စပါး သို့မဟုတ် ဂုန်လျှော် စိုက်ပျိုးရန် ပျက်ကွက်ခြင်းသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ ကို ကျူးလွန်ရာမရောက်ဘဲ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈ အရ ထုတ်ဆင့်သည့် ညွှန်ကြား ချက်ကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်သည်ဖြစ်၍ ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်ပေသည်။

အထူး ဥပဒေဘစ်ရပ်ဖြင့် စွဲဆိုထားသောအမှုကို တရားစွဲဆိုရန် ကြိုဘင်အမိန့်မလိုသော အခြား အထူး ဥပဒေဘစ်ရပ်ချပ်သို့ ပြောင်းလဲ အပြစ်ပေးနိုင်ကြောင်း ကာဆင်ပါ ၁၁ ဦးနှင့် နိုင်ငံတော်အမှု^၁ ၌ လမ်းညွှန်မှုပြုထားသည်၊ အယူခံမှုတွင် ဥပဒေပုဒ်မတစ်ခုမှ အခြား ဥပဒေ ပုဒ်မတစ်ခုခုသို့ ပြောင်း၍ အပြစ်ပေးရာ၌ တရားခံများသည် အယူခံရုံးက အပြစ်ပေးမည့်ပြစ်မှုကို သတိထားမိခြင်း ရှိ မရှိ၊ တရားခံများအပေါ် စွဲချက်မတင်သော်လည်း တရားခံများအား နစ်နာရန် အကြောင်း ရှိမရှိ ကို သတိချပ်ရမည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်—ဦးစိန်လှ၊ ဥပဒေဝန်ထမ်း အဆင့် (၁)
အယူခံတရားခံ (၁) မှ (၁၇) အတွက်—ဒေါ်ခင်စောဝင်း၊
ဗဟို တရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံတရားခံ (၁၈) မှ (၅၁) အတွက်—ဦးမောင်မောင်၊
ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံတရားခံ (၅၂) မှ (၅၅) အတွက် —ကိုယ်တိုင်
တရားရေးအကြံပေး—ဦးသိန်းအောင်

ဧရာဝတီတိုင်း၊ မရကြည်မြို့နယ် တရားရုံးက အထက်ဖော်ပြပါ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာအမှုကြီးများတွင် အယူခံတရားခံများဖြစ်ကြသော အုန်းမြင့်သိန်း နှင့် ၅၄ ဦးတို့အပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ အမှုစစ်ဆေးပြီး အမှုမှအပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့သည်။ ယင်း အမိန့်များကို ဗဟိုဥပဒေရုံးက မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံသောအမှုများ ဖြစ်သည်။

ကျုံပျော်မြို့နယ် တောချောင်း ကျေးရွာအုပ်စုနေ အယူခံတရားခံ များသည် လယ်ယာမြေများပေါ်တွင် ငှက်ပျောပင်နှင့် ပီလောပီနံပင် များကို စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်လာခဲ့ရာ ၄–၅–၈၂ ရက်နေ့တွင် ကျရောက် သော လေမုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် ယင်းမြေအသီးသီးပေါ်ရှိ ငှက်ပျော

၁။ ၁၉၇၁ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး (အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံ အဖွဲ့ ၁)

ပင်များ ပျက်စီးသွားသောအခါ ကျုံ့ပျော်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့က ၈–၅–၈၂ ရက်စွဲဖြင့် တောင်သူများသည် ငှက်ပျောပင်များကို ဆက်လက်မစိုက်ပျိုးပဲ စပါးသီးနှံဖြင့် အစားထိုး စိုက်ပျိုးစေရန် တောချောင်းကျေးရွာ ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှု ဆောင်အဖွဲ့သို့ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၃-၅-၈၂ ရက်စွဲပါ အကြောင်းကြားစာဖြင့် လောလောဆယ် ဒီဇယ်ဆီများ အခက်အခဲ ကြောင့် စိုက်ဧက ကျဆင်းသွားသည်ကို စိုက်သီးနှံအား ဖြည့်ပေးသည့် အနေဖြင့် စပါး မစိုက်ပျိုးနိုင်ပါက မိုးစိုက်ဂုန်လျှော် စိုက်ပျိုးရန် ထပ် ဆောင်း ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ကျေးရွာ ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှု ဆောင်အဖွဲ့က အယူခံတရားခံများအား ယင်းညွှန်ကြားချက်ကိုလိုက်နာ ရန် အကြိမ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာ ပညာပေးဆွေးနွေးပြီး ၂၀-၈-၈၂ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးသတိမှတ်လျက် အသိပေးညွှန်ကြားခဲ့သည်။သို့သော် အယူခံတရားခံတို့သည် လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိသဖြင့် ၁၃–၉–၈၂ ရက်စွဲဖြင့် တောချောင်း ကျေးရွာ အုပ်စု ပြည်သူ့ ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကျော်သိုးက ကျုံ့ပျော်မြို့နယ် တရားရုံး၌ တိုင်လျှောက်ရာမှ ပေါ် ပေါက်လာသော အမှုများ ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားခံများ၏ လျှောက် ထားချက်အရ ရောဝတီတိုင်း တရားရုံးသည် ကျုံ့ပျော်မြို့နယ် တရားရုံး အနေဖြင့် ဤအမှုများကို စစ်ဆေးခြင်းထက် ရေကြည်မြို့နယ် တရားရုံး က စစ်ဆေးလျှင် ပိုမိုသင့်လျော်မည်ဟု အကြောင်းပြ၍ အမှုများကို ရေကြည်မြို့နယ် တရားရုံးသို့ လွှဲပြောင်းပေးပို့ခဲ့သည်။

မဟိုဥပဒေရုံးက အယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ် ဖော်ပြရာတွင် မြို့နယ် တရားရုံးသည် မဟိုမြေယာကော်မီတီ၏ ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၂/၆၆၊ ၃/၆၆ နှင့် ၁/၆၉ တို့အရ ၃၁–၁–၆၇ ရက်နေ့ မတိုင်မီ စိုက်ပျိုးပြီးသော မြေများ၌ နှစ်ရှည်သီးနှံများကို အယူခံတရားခံများ တွင် ဆက်လက်စိုက်ပျိုးခွင့်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ ယင်း ညွှန်ကြားချက်များကို လယ်ယာနှင့်သစ်တော ဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့် ကြော်ငြာစာအမှတ် ၄/၇၈ က လွှမ်းမိုးပြီးဖြစ်၍ မှားယွင်းကြောင်း၊ စပါးစိုက်ရန်ညွှန်ကြားချက်ကို တရားခံများက လိုက်နာခြင်းမရှိသဖြင့် သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ ကို ကျူးလွန်ရာရောက်ကြောင်း၊ ယင်းအချက်များကို မြို့နယ်တရားရုံးက ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုသည် မှာ မှားယွင်းကြောင်းတင်ပြထားသည်။

ဖော်ပြပါ အယူခံမှု (၅၅) မှုတွင် အယူခံအကြောင်းပြချက် တို့သည် တူညီသည့်ပြင် အမှုများတွင်ပေါ်ပေါက်သော သက်သေခံချက်များနှင့်

၁၉၈၆

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော်

နှင့်

အုန်းမြင့်သိန်း ပါ (၁၇)ဦး
ဒေါ်သောင်းစိန် ပါ (၃၄)ဦး
စိန်ကုလား ပါ (၄)ဦး

ဆုံးဖြတ်ရမည့်အချက်များမှာလည်း တူညီနေသောကြောင့် ဤအမိန့်သည် ယင်းအမှု (၅၅)မှုနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

မြို့နယ်တရားရုံးက အယူခံတရားခံများအား အမှုမှအပြီးအပြတ်လွှတ်ရာတွင် သူတို့သည် အချင်းဖြစ်မြေ အသီးသီး၌ နှစ်ပေါင်း (၃၃) နှစ်ခန့် အစဉ်တစိုက် ငှက်ပျောပင်များ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခဲ့သဖြင့် ဗဟိုမြေယာကော်မီတီ၏ ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၂/၆၆၊ ၃/၆၆၊ ၁/၆၉ တို့အရ ငှက်ပျောပင်များကို ဆက်လက်စိုက်ပျိုးခွင့်ရှိကြောင်း သုံးသပ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၂/၆၆ တွင် ရာသီ သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်မြေ၌ နှစ်ရှည်သစ်သီးသစ်ပင်များ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးလိုက ခွင့်တောင်းရမည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၃/၆၆ မှာ ၃၁-၁-၆၇ ရက်နေ့တွင် စိုက်ပျိုးပြီးသော ငှက်ပျောပင်များကို မထိခိုက်စေဘဲ စပါးသီးနှံစိုက်ပျိုးသည့် လယ်ယာမြေ၌ ငှက်ပျောပင်များ ပြောင်းလဲတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးခြင်းကို တားမြစ်ထားသော ညွှန်ကြားချက် ဖြစ်သည်၊ ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၁/၆၉ မှာ ဥယျာဉ်ခြံမြေများမှအပ လယ်ယာမြေ၌ အကျုံးဝင်သော အခြား မည်သည့်မြေမျိုးတွင်မဆို ငှက်ပျောပင်များ ပြောင်းလဲတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးခြင်း မပြုလုပ်ရန် တားမြစ်သည့်ညွှန်ကြားချက်ဖြစ်သည်။ လယ်ယာနှင့်သစ်တောဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၄/၇၀ တွင် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေများ၌ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြသော တောင်သူလယ်သမားများအပေါ် စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းနှင့်အညီ သီးနှံများ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ရာတွင် သီးနှံအမျိုးအစားနှင့် စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်နိုင်ခွင့်ကို ပေးထားသည်၊

၄-၅-၈၂ ရက်နေ့တွင် တိုက်ခတ်သော မုလမုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် အချင်းဖြစ်လယ်ယာမြေ၌ စိုက်ပျိုးခဲ့သည့် ငှက်ပျောပင်များ ပျက်စီးသွားသည် ဆိုသည့်အချက်မှာ အငြင်းမပွားချေ၊ ကျုံ့ပျော် မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ကျုံ့ပျော်မြို့နယ်အတွင်း ရပ်ကွက်နှင့်ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့များသို့ (သက်သေခံအမှတ်-က) နှိုးဆော်စာဖြင့် လယ်ယာမြေနှင့် ကွဲနွားစားကျက်မြေများ၌ ကျူးကျော်စိုက်ပျိုးသူများအပေါ် အရေးယူရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ အလားတူပင် (သက်သေခံအမှတ်-ခ) ဖြင့် ၄-၅-၈၂ ရက်နေ့က မုလမုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် ပျက်စီးသွားသော ငှက်ပျောပင်များ စိုက်ပျိုးထားသည့် လယ်ယာမြေနှင့် စားကျက်မြေ

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော်ပါ
နှင့်
အုန်းမြင့်သိန်း ပါ (၁၇)ဦး ဒေါ်သောင်းစိန် ပါ (၃၄)ဦး စိန်ကုလား ပါ (၄)ဦး

များ၌ လက်ငုတ်များသည် ငှက်ပျောပင်နှင့် ပိန်းလာပိန်းပင် များကို ဆက်လက်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ အစားထိုးစိုက်ပျိုးခြင်း လုံးဝမပြုလုပ်ကြရန် တားဆီးပိတ်ပင်ခဲ့သည်။ ယင်း မြေကွက်များတွင် စီမံကိန်းဝင်စပါး များကိုသာ စိုက်ပျိုးရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ (သက်သေခံအမှတ်—ဂ) အကြောင်းကြားစာဖြင့် စပါး လုံးဝမစိုက်ပျိုးနိုင်က စီမံကိန်းဝင်သီးနှံ များကိုသာ စိုက်ပျိုးရန်၊ စီမံကိန်းဝင်သီးနှံ အစားထိုးစိုက်ပျိုးရာ၌ ယခုလောလောဆယ် ဒီဇယ်ဆီအခက်အခဲကြောင့် စိုက်ဧက ကျဆင်း သွားသဖြင့် မိုးကြို ဂုန်လျှော်သီးနှံကို အားဖြည့်ပေးသည့်အနေဖြင့် မိုး စိုက်ဂုန်လျှော် သီးနှံများကို တိုးချဲ့ စိုက်ပျိုးသွားရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း၊ ကျုံ့ဖျော်မြို့နယ် အနေဖြင့် မိုးစိုက်ဂုန်လျှော် တိုးမြှင့် စိုက်ပျိုးပေးရန် လျာထားကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ လေမုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် ငှက်ပျောပင် များ ပျက်စီးသွားသည့် လယ်ယာမြေတွင် စပါးစိုက်ပျိုးနိုင်သည့် အခြေ အနေရှိပါက စပါးစိုက်ရန်၊ စပါး ပြန်လည် မစိုက်ပျိုးနိုင်က မိုးစိုက် ဂုန်လျှော်စိုက်ပျိုးရန် ထပ်လောင်းညွှန်ကြားထားသည်။

ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အဆင့် ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆ (စ) တွင် မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့သည် "လယ်ယာမြေတွင် စီမံကိန်းဝင် သီးနှံများ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း"များကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ဖော်ပြပြီး အဆိုပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို နောက်ဆက်တွဲ ဇယား အမှတ်စဉ် ၁၄၆ အရ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀/၄၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃ (ဇ) တွင် ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် လယ် ယာမြေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းချက်များကို ဖောက်ဖျက်သူအား ဥပဒေအရ အရေးယူနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြ၍ အဆိုပါလုပ်ပိုင်ခွင့်များကို နောက်ဆက်တွဲဇယား အမှတ်စဉ် ၃၃၁ တွင် ဖော်ပြချက်အရ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်နှင့်အညီ လုပ်ဆောင်ရန်ဖြစ်သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ (၁)တွင် "နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ဒေသတခုခုတွင် သီးနှံအမျိုး အစားတခုခုကို စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဒေသတခုခုတွင် လယ်ယာမြေကို သတ်မှတ်ထားသော နည်းလမ်းအတိုင်း အသုံးချခြင်း ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော် အကျွတ် ဖြစ်စေ၊ ကောင်သူ

၁၉၅၆
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
အုန်းမြင့်သိန်း
ပါ (၁၇)ဦး
ဒေါ်သောင်းစိန်
ပါ (၃၄)ဦး
စိန်ကုလား
ပါ (၄)ဦး

လယ်သမားများအတွက်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည်ဟု ထင်မြင်ယူဆလျှင် အဆိုပါ သီးနှံအမျိုးအစားကို စိုက်ပျိုးစေရန်သော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါ နည်းလမ်းအတိုင်း လယ်ယာမြေကို အသုံးချစေရန်သော်လည်းကောင်း၊ သင့်တော်မည် ထင်မြင်သည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်စေနိုင်သည်။''ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်၊ ယင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ အမိန့်တခုခုကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်လျှင် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၈ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်ပေသည်။ ယင်းသို့ ပျက်ကွက်သူကို ၆ လထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ် နှစ်ရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံ တရားခံများသည် အချင်းဖြစ် လယ်ယာမြေများ၌ ငှက်ပျောပင်နှင့် ပီလောပီနံပင်များကို လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း (၃၀)ကျော်က စိုက်ပျိုးလာခဲ့ကြောင်း အမှုတွင် အငြင်းမပွားပေ။ ၄–၅–၈၂ ရက်နေ့က တိုက်ခတ်သော လေမုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် ငှက်ပျောပင်များ ပျက်စီးသွားခဲ့သည်ဆိုသည့် အချက်မှာလည်း အငြင်းမထွက်ချေ။ ထို့ကြောင့် ကျုံပျော်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ငှက်ပျောပင်များကို ထပ်မံစိုက်ပျိုးခြင်းမပြုပဲ စီမံကိန်းဝင် သီးနှံပင်များကို ပြောင်းလဲ၍ စိုက်ပျိုးရန်နှင့် စပါးမစိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေကွက်များ၌ ဂုန်လျှော်ပင်များဖြင့် အစားထိုးစိုက်ပျိုးရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ အယူခံတရားခံများက ယင်းညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံများက စပါးသို့မဟုတ်ဂုန်လျှော်စိုက်ပျိုးရန် ပျက်ကွက်ခြင်းသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ ကို ကျူးလွန်ရာမရောက်ပဲ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ အရ ထုတ်ဆင့်သည့် ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သည်ဖြစ်၍ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၈ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်ပေသည်။

အထူးဥပဒေတစ်ရပ်ဖြင့် စွဲဆိုထားသောအမှုကို တရားစွဲဆိုရန် ကြိုတင် အမိန့်မလိုသော အခြား အထူး ဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်သို့ ပြောင်းလဲအပြစ်ပေးနိုင်ကြောင်း ကာဆင်ပါ– ၁၁ ဦးနှင့် နိုင်ငံတော်၍အမှု(၁)၌ လမ်းညွှန်မှုပြုထားသည်။ အယူခံမှုတွင် ဥပဒေပုဒ်မတစ်ခုမှ အခြား [illegible]

(၁) ၁၉၇၁ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး (အထူး ချုံခုံတော်ရုံး [illegible] အယူခံအဖွဲ့) [illegible]

၁၉၈၆

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော်

နှင့်

အုန်းမြင့်သိန်း ပါ (၁၇)ဦး ဒေါ်သောင်းစိန် ပါ(၃၄)ဦး စိန်ကုလား ပါ (၄)ဦး

ဥပဒေပုဒ်မတစ်ခုခုသို့ ပြောင်း၍ အပြစ်ပေးရာ၌ တရားခံများသည် အယူခံရုံးက အပြစ်ပေးမည့် ပြစ်မှုကို သတိထားမိခြင်း ရှိမရှိ၊ တရားခံများအပေါ် စွဲချက်မတင်သော်လည်း တရားခံများအား နစ်နာရန် အကြောင်းရှိမရှိကို သတိချပ်ရမည်။ သူတို့တွင် မနစ်နာက ဥပဒေနှင့် ပုဒ်မ ပြောင်း၍ အပြစ်ပေးနိုင်ကြောင်းကို မောင်မြင့်နှင့် နိုင်ငံတော် အမှု⁽²⁾တွင် လမ်းညွှန်ချက်ရှိသည်။ ဤအမှုတွင် အယူခံတရားခံများ အနေဖြင့် လေမုန်တိုင်းကျရောက်သော ၄–၅–၈၂ ရက်နေ့မှ စတင် လျက် ငှက်ပျောပင်နှင့် ဗိန္ဒလာပီနံပင်များ မစိုက်ရတော့ပဲ စီမံကိန်းဝင် သီးနှံများဖြစ်ကြသော စပါးနှင့် ဂုန်လျော်များကို စိုက်ရမည်ဟု မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အမိန့်ကို တော ချောင်းကျေးရွာအုပ်စုပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့မှတဆင့် သိရှိနားလည်ကြပြီး ဖြစ်သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မလိုက်နာ၍ တရားစွဲဆို ခြင်းခံရသည်တွင် သူတို့အနေဖြင့် ယင်းအချက်အလက်များကို ထုချေ ပြီးဖြစ်သောကြောင့် သူတို့တွင် အရေးဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်မှ ပြစ်ဒဏ် လျော့နည်းသည့် အခြားဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်သို့ ပြောင်းလျက် စွဲချက် မတင်ပဲ အပြစ်ပေးခံရသော်လည်း နစ်နာရန် အကြောင်းမရှိပေ။

သို့ဖြစ်၍ အယူခံများကိုခွင့်ပြုပြီး ရေကြည်မြို့နယ် တရားရုံး၏ အယူခံ တရားခံ ၅၅ ဦးအား အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့သော အမိန့် များကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ အယူခံ တရားခံများအပေါ် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁ အရစီရင် လျက် အယူခံတရားခံ တစ်ဦးလျှင် ဒဏ်ငွေကျပ် ၁၀၀/–(ကျပ်တစ်ရာ တိတိ)စီ ထမ်းဆောင်စေရန်၊ ဒဏ်ငွေဆောင်ရန် ပျက်ကွက်သူသည် အလုပ်ဖြင့် ထောင်ဒဏ် တစ်လစီ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။

ကိုမောင်
စာအုပ်အမျိုးမျိုးရောင်းဝယ်ရေး
သိမ်ကြီးဈေး ( ) ...

(၂) ၁၉၄၀ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး စာ ၃၇၉

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဦးထွန်းတင်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေးနှင့်၊ ဦးအေးစန်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၈၆ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃-ရက်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

ဦးဝင်းမြင့် အပါအဝင် တစ်မှုစီ ၃၉ ဦး*

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေနှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ—ပြည်သူ့ ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ် အမှုဆောင်အဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (ခ) အရ လယ်ယာမြေပေါ်တွင် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်သူများအား ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က နှင်ထုတ်ခြင်း-ယင်းသို့ နှင်ထုတ်ခြင်းခံရသူများ

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု အမှတ် ၃၅၆၊ ၃၅၇၊ ၃၅၈၊ ၃၅၉၊ ၃၆၀၊ ၃၆၁၊ ၃၆၃၊ ၃၆၄၊ ၃၆၅၊ ၃၆၆၊ ၃၆၇၊ ၃၆၈၊ ၃၆၉၊ ၃၇၀၊ ၃၇၁၊ ၃၇၂၊ ၃၇၃၊ ၃၇၅၊ ၃၇၆၊ ၃၇၇၊ ၃၇၈၊ ၃၇၉၊ ၃၈၀၊ ၃၈၁၊ ၃၈၂၊ ၃၈၃၊ ၃၈၄၊ ၃၈၅၊ ၃၈၆၊ ၃၈၇၊ ၃၈၈၊ ၃၈၉၊ ၃၉၀၊ ၃၉၁၊ ၃၉၂၊ ၃၉၃၊ ၃၉၄၊ ၃၉၅ နှင့် ၃၉၆၊

† ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၂၆၄၊ ၂၆၅၊ ၂၆၇၊ ၂၆၈၊ ၂၆၉၊ ၂၇၁၊ ၂၇၃၊ ၂၇၄၊ ၂၇၅၊ ၂၇၆၊ ၂၇၇၊ ၂၇၈၊ ၂၇၉၊ ၂၈၀၊ ၂၈၂၊ ၂၈၃၊ ၂၈၄၊ ၂၈၆၊ ၂၈၇၊ ၂၈၈၊ ၂၈၉၊ ၂၉၀၊ ၂၉၁၊ ၂၉၂၊ ၂၉၃၊ ၂၉၄၊ ၂၉၅၊ ၂၉၆၊ ၂၉၇၊ ၂၉၈၊ ၃၀၀၊ ၃၀၁၊ ၃၀၂၊ ၃၀၃၊ ၃၀၄၊ ၃၀၅၊ ၃၀၆၊ ၃၀၇၊ နှင့် ၂၇၀ တို့တွင် ချမှတ်သော (၃၁-၁၂-၈၄) နေ့စွဲပါ ဧရာဝတီတိုင်း လေးမျက်နှာမြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ဦးဝင်းမြင့် အပါအဝင် တစ်မှုစီ (၄၉)ဦး

သည် မြေနေရာချထားရေးအဖွဲ့က ချထားခြင်းခံရသူများ ဖြစ်လင့်ကစား ဥပဒေပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်အရ၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ နှင်ထုတ်သည့်အမိန့်သည် မြေနေရာချထားရေး အဖွဲ့၏ စီမံခန့်ခွဲမှုကို လွှမ်းမိုးခြင်း–အချင်းဖြစ်မြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် အခကြောင်းကြားစာကို ရက်ပေါင်းမည်မျှကြိုတင်အကြောင်း ကြားရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိခြင်း–နှင်ထုတ်ခြင်းခံရသူတို့ သည် မိုးရာသီရောက်လာသဖြင့် နှင်ထုတ်ထိုက်သူများ မဟုတ်ဟု အကြောင်းပြချက် တစ်ခုအဖြစ်ဖြင့် မူလမြို့နယ်တရားရုံးက သုံးသပ်ခြင်းမှာ မှန်သည်ဟုမဆိုနိုင်ခြင်း–

လေးမျက်နှာမြို့ ခတ္တာရပ်ကွက် ကွင်းအမှတ် ၁၅၊ ဦးပိုင် အမှတ် ၇ မှ ၁၃ အထိ မြို့တွင်းစိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ ၆ ဒသမ ၉၁၀ ဧကပေါ် တွင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေး သော အိမ်ယာမြေ အကွက်ချထားရေးအဖွဲ့သည် ၁၅–၅–၈၃ ရက် နေ့က ယင်းမြေကို အကွက်ရိုက်၍ အယူခံတရားခံများအား အိမ်ယာ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းသို့ နေထိုင်ခွင့် ပြုသည်ကို ရောဝတီတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က သဘောမတူသဖြင့် အယူခံတရားခံအသီးသီးသည် မိမိတို့ ဆောက် လုပ်ထားသော အဆောက်အအုံများကို ဖျက်သိမ်း၍ မြေမှဖယ်ရှားပေး ရန် ၂၆–၃–၈၄ ရက်စွဲဖြင့် တစ်ကြိမ်၊ ၉–၅–၈၄ ရက်စွဲဖြင့် ဒုတိယ တစ်ကြိမ်နှင့် ၁၉–၆–၈၄ ရက်စွဲဖြင့် နောက်ဆုံး အကြိမ်ပေါင်း သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့မှတဆင့် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (ဃ)အရ သတိပေး အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို သူတို့က လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သဖြင့် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ် အမှု ဆောင်အဖွဲ့၏ တာဝန်ပေးချက်အရ မြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှူး ဦးဆွေမြင့်ဦး သည် တရားလိုအဖြစ် မြို့နယ်တရားရုံး၌ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀–က အရ တိုင်လျှောက်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ ကို ရည်ညွှန်း၍ ၁၉၇၇ ခုနှစ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ဥပဒေ (၁၉၇၇ ခုနှစ် ပြည်သူ့ လွှတ်တော် ဥပဒေ အမှတ် ၁၃)၏ ပုဒ်မ ၁၃(စ)တွင် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှု

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးဝင်းမြင့် အပါအဝင် တစ်မှုစီ (၃၉)ဦး

ဆောင်အဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်၏ ခွင့်ပြုမိန့်မရဘဲ လယ်ယာမြေပေါ်တွင် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်သဖြင့် နှင်ထုတ်ထိုက်သူတို့ နှင်ထုတ်ရေး၊ ကျူးကျော်ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အအုံကို ဖယ်ရှားရေးအတွက် အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းတို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်များရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံများအား အချင်းဖြစ်မြေကွက်အသီးသီးတွင် နေထိုင်ရန် ခွင့်ပြုခဲ့သောအဖွဲ့၏ စီမံခန့်ခွဲမှုကို ရောဝတီကိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အဆုံးအဖြတ်က လွှမ်းမိုးသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အိမ်ယာမြေအကွက် ချထားရေးအဖွဲ့သည် နေထိုင်ရန်မြေမဲ့သူအတွက် မြေယာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီအဆင့်ဆင့် တင်ပြဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားခံများအား အချင်းဖြစ်မြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် အကြောင်းကြားသော ဖော်ပြပါအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (ဃ) အရ နှင်ထုတ်သည့် အမိန့်ကို ရက်ပေါင်း မည်မျှကြိုတင်အကြောင်းကြားရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိသောကြောင့် ဦးမြဝင်းနှင့်သား မောင်ကြည်တို့သည် အချိန်မီ လယ်ယာလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ၂၆-၃-၈၄ ရက်မှ စတင်လျှက် အယူခံတရားခံများအား နှင်ထုတ်ခြင်းဖြစ်ရာ မိုးရာသီရောက်နေ၍ မြို့နယ်တရားရုံးက သူတို့သည် နှင်ထုတ်ထိုက်သူများ မဟုတ်ဟု အကြောင်းပြချက်တစ်ခုအဖြစ်ဖြင့် ဖော်ပြခြင်းမှာ မှန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အယူခံတရားခံများသည် မြေကွက်တစ်ခုလုံးတွင် ဆက်လက် နေထိုက်သူများ မဟုတ်တော့သဖြင့် မြို့နယ်တရားရုံးက မြေပေါ်တွင် သူတို့သည် နေထိုက်၍ နှင်ထုတ်ထိုက်သူများ မဟုတ်ဟု သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အယူခံ တရားလို အတွက် — ဦးစိန်လှ၊ ဥပဒေဝန်ထမ်း
အဆင့် (၁)
အယူခံ တရားခံများအတွက်— ကိုယ်တိုင် (မလာ)
တရားရေး အကြီးအပ — ဦးသိန်းအောင်

ရောဝတီတိုင်း လေးမျက်နှာမြို့နယ် တရားရုံး၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၈-က အရ အရေးယူ စစ်ဆေးခြင်း ခံရသော အမှုအသီးသီးတွင် အယူခံ တရားခံများအား အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့သော အမိန့်များကို မဟိုဥပဒေရုံးက မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံများကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၈၆
မြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ဦးဝင်းမြင့် အပါအဝင် တစ်မှုစီ (၃၉)ဦး

လေးမျက်နှာမြို့ ခတ္တူရပ်ကွက် ကွင်းအမှတ် ၁၅၊ ဦးပိုင် အမှတ် ၇ မှ ၁၃ အထိ မြို့တွင်း စိုက်ပျိုးမြေ ဧရိယာ ၆ ဒသမ ၉၁၀ ဧက ပေါ်တွင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေးသော အိမ်ယာမြေ အကွက်ချထားရေး အဖွဲ့သည် ၁၅-၅-၈၃ ရက်နေ့က ယင်းမြေကို အကွက်ရိုက်၍ အယူခံ တရားခံ များအား အိမ်ယာ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်နေထိုင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်၊ ယင်းသို့ နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်ကို ရောဝတီတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့က သဘောမတူသဖြင့် အယူခံ တရားခံ အသီးသီးသည် မိမိတို့ ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အအုံများကို ဖျက်သိမ်း၍ မြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် ၂၆-၃-၈၄ ရက်စွဲဖြင့် တစ်ကြိမ်၊ ၉-၅-၈၄ ရက်စွဲဖြင့် ဒုတိယ တစ်ကြိမ်နှင့် ၁၉-၆-၈၄ ရက်စွဲဖြင့် နောက်ဆုံးအကြိမ်ပေါင်း သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့မှ တဆင့် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (ဃ) အရ သတိပေး အကြောင်းကြားခဲ့သည်၊ ယင်းအမိန့်ကို သူတို့က လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သဖြင့် မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏တာဝန်ပေးချက်အရ မြို့နယ် မြေစာရင်း ဦးစီးဌာနမှူး ဦးဆွေမြင့်ဦးသည် တရားလိုအဖြစ် မြို့နယ် တရားရုံး၌ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၈-က အရ တိုင်လျှောက်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများ ဖြစ်သည်။

ဗဟိုဥပဒေရုံးက အယူခံ အကြောင်းပြရာတွင် စပါးစိုက်ပျိုးရမည့် မြေ၌ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်နေထိုင်ကြသော အယူခံ တရားခံများအား ရောဝတီတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ် အမှုဆောင် အဖွဲ့၏ အမိန့်အရ လေးမျက်နှာမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့က ယင်းမြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် အကြောင်းကြားသော်လည်း ဖယ်ရှားမပေးပဲ ဆက်လက်ရှိနေပါလျက် မြို့နယ်တရားရုံးသည် သူတို့အား စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့နှင့် ရပ်ကွက် ပြည်သူ့ ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့တို့က နေထိုင်ခွင့် ပေးသောကြောင့် သူတို့သည် မြေကွက်မှ နှင်ထုတ်ထိုက်သူများ မဟုတ်ဟု သုံးသပ်ပြီး အမှုအသီးသီးမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြသည်။

ဖော်ပြပါ အမှုပေါင်း ၃၉ မှုမှာ ကွင်းအမှတ် ၁၅ တစ်ခုတည်းပေါ်တွင် နေထိုင်ကြသူများအပေါ် စွဲဆိုထားရာ သူတို့ အသီးသီးနေထိုင်ကြသော ဦးပိုင်နှင့် ဧရိယာ မြေချိန်တို့သာ ခြားနားလျက် စွဲဆိုပုံနှင့် ခုခံချေပပုံတို့သည် တူညီကြသဖြင့် ဤစီရင်ချက်သည် ယင်းအမှုအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ဦးဝင်းမြင့် အပါအဝင် တစ်မှုစီ (၃၉)ဦး

မြို့နယ်တရားရုံးက အယူခံ တရားခံများ၏ ခုခံချေပချက် အပေါ် အပြီးအပြတ် လွှတ်ရာတွင် "နှစ်ဘက်သော သက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ တရားခံသည် နေရန်အိမ်မြေယာ လုံးဝမရှိ၍ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများသို့ တင်ပြပြီး တရားဝင် နေထိုင်မှုရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်း များကလည်း တရားဝင် နေထိုင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်။ ထို့အတွက် တရားခံ အပါအဝင် အိမ် (၄၄) လုံး ဆောက်လုပ်နေခဲ့ကြသည်။ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီမှ (၂၆–၃–၈၄) နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ (၉-၅-၈၄) နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ (၁၉-၆-၈၄) နေ့တွင် လည်းကောင်း ဖယ်ရှားရန် အကြောင်းကြားခဲ့သော်လည်း မိုးရာသီ ရောက်နေခြင်း၊ အခြားသောက် လုပ်ရန် နေရာမရှိခြင်း၊ အိမ်ယာမြေတန်ဖိုးများ ပေးချေနေရခြင်းတို့ကြောင့် လယ်/နိုင် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (ဃ) အရ နှင်ထုတ်ထိုက်သူများ မဟုတ်ဟု သုံးသပ်သည့်အပြင် တရားလို အနေဖြင့် ၄င်း ပုဒ်မ အရ နှင်ထုတ်ထိုက်သူ ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ ပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။" ဟူ၍ သုံးသပ်ထားသည်။

မြို့နယ် တရားရုံး အမှုတွဲကို လေ့လာရာ ရောဝတီတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့က လေးမျက်နှာမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့သို့ ပေးပို့သောစာ (သက်သေခံ-အမှတ် ၈-၁) တွင် လေးမျက်နှာမြို့ဓတ္တူရပ်ကွက် ကွင်းအမှတ် ၁၃၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၇ မှ ၁၃ အထိ တို့အတွင်း ဧရိယာ ၆ ဒသမ ၉၁၈ ဧကကို ဦးမြဝင်းနှင့် သား မောင်ကြည်တို့သည် လယ်ယာ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြောင်း၊ ယင်းမြေပေါ်တွင် အိမ်ယာမြေကွက်များ ချထားခြင်းကို ဦးမြဝင်းတို့က မိမိတို့ အဖွဲ့ထံသို့ တိုင်ကြားခဲ့ကြောင်း၊ ဦးမြဝင်းတို့၏ တိုင်ကြားချက်သည် မှန်သည်ဟု မိမိတို့ အဖွဲ့က လက်ခံ၍ လေးမျက်နှာ မြို့နယ် ပြည်သူ့ ကောင်စီ အလုပ် အမှု ဆောင် အဖွဲ့သို့ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားပြီးကြောင်း၊ ယင်း အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့က အဆိုပါမြေသည် "မြို့တွင်းစိုက်ပျိုးမြေ" ဖြစ်၍ "လယ်ယာမြေ တိုးချဲ့မြို့မြေ" အဖြစ် ယူဆကြောင်း ပြန်လည်တင်ပြခဲ့ခြင်းမှာ ယင်းမြေနှစ်မျိုးတွင် မည်သည့် မြေမျိုးတွင် ဖြစ်စေကာမူ သို့မဟုတ် မည်သို့ပင် ခေါ်ဝေါ်စေကာမူ လယ်သမားတစ်ဦးက တရားဝင် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော မြေသည် လယ်ယာမြေဖြစ်ကြောင်း၊ လယ်ယာမြေကို စိုက်ပျိုးမှုမှအပ အခြားနည်း အသုံးပြုရန် လိုအပ်ပါက လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ ခွင့်ပြုချက် ရယူရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လေးမျက်နှာ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့သည် ရောဝတီတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ဦးဝင်းမြင့် အပါအဝင် တစ်မှုစီ (၃၉)ဦး

အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင် ရွက်ရန် ၁၇–၁–၈၄ ရက်စွဲဖြင့် ညွှန်ကြားထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က အယူခံတရားခံ များအပေါ် အချင်းဖြစ်မြေမှ ဖယ်ရှားရန် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (ဃ) အရ အမိန့်စာ မိတ္တူ သုံးစောင် သက်သေခံအမှတ် ခ၊ ဂ နှင့် ဃ တို့ဖြင့် သတိပေးနိုးဆော် ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အယူခံ တရားခံများသည် အမိန့်များကို မလိုက်နာသဖြင့် ယင်းအလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ကပင် ၃၀–၇–၈၄ ရက်စွဲဖြင့် မြို့နယ် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှူးထံ (သက်သေခံအမှတ်–က) စာဖြင့် အယူခံတရားခံများအပေါ်အရေးယူရန် အကြောင်းကြားခဲ့သည်။

လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ ကို ရည် ညွှန်း၍ ၁၉၇၇ ခုနှစ် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်နှင့်အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ဥပဒေ (၁၉၇၇ ခုနှစ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၁၃) ၏ ပုဒ်မ ၁၃ (စ) တွင် ပြည်နယ် နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်၏ ခွင့်ပြုမိန့်မရပဲ လယ်ယာမြေပေါ်တွင်ကျူးကျော်ဝင်ရောက် သဖြင့် နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို နှင်ထုတ်ရေး၊ ကျူးကျော်ဆောက်လုပ်ထား သောအဆောက်အအုံကို ဖယ်ရှားရေးအတွက် အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းတို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားခံများအား အချင်းဖြစ် မြေကွက်အသီးသီးတွင် နေထိုင်ရန် ခွင့်ပြုခဲ့သော အဖွဲ့၏ စီမံခန့်ခွဲမှုကို ရောဝတီတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အဆုံး အဖြတ်က လွှမ်းမိုးသည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (ခ) ''လယ်ယာမြေ''ဆိုသည့် စကားတွင် ခြွင်းချက်၌ ''သို့ရာတွင် မြို့ရွာအတွင်း တည်ရှိသော လူနေအိမ်ရာအဖြစ် လက်ရှိထားသည့်မြေ မပါဝင်ချေ။''ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ဤအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက် ကို အခြေခံလျက် လေးမျက်နှာမြို့ စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်း ပေးခဲ့သော အိမ်ယာ မြေအကွက်ချထားရေးအဖွဲ့သည် အချင်းဖြစ်မြေမှာ လယ်ယာမြေမဟုတ်ဟု ယူဆခဲ့သော်လည်း ခတ္တာ့ရပ်ကွက်နှင့် ဘုန်းကြီး ကျောင်းမြေအကြားရှိ ယင်းမြေကွက်သည် သတ်မှတ်သည့်နည်းလမ်း အတိုင်း မြို့ရွာအတွင်း မြေအဖြစ် အသုံးချရန် ပေါ်လွင်ခြင်းမရှိပေ။ ယင်းမြေကွက်သည် စပါးစိုက်ပျိုးရန် သတ်မှတ်ထားသော မြေကွက် အနေဖြင့် လယ်ယာမြေဟု ပေါ်လွင်နေသည်။ မိုးအေးသင့်၍ဖြစ်စေ၊

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ဦးဝင်းမြင့် အပါအဝင် တစ်မှုစီ (၃၉)ဦး

ရောဝတီမြစ်ကမ်းပါးပြို၍ ဖြစ်စေ၊ နေအိမ်ကျပ်နေ၍ အိမ်ခွဲပေးရန် လိုအပ်သည်ဖြစ်စေ အယူခံတရားခံများအတွက် မြေကွက်လိုနေသော်လည်း လယ်ယာလုပ်ကိုင်ခွင့် ဆုံးရှုံးနစ်နာသူ ဦးမြဝင်းနှင့် သားမောင်ကြည် (လိုပြ-၄) တို့၏ အခွင့်အရေးကို မထိခိုက်သင့်ပေ။

အိမ်ယာမြေအကွက်ချထားရေးအဖွဲ့သည်နေထိုင်ရန် မြေမဲ့သူအတွက် မြေယာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ အဆင့်ဆင့်တင်ပြ၍ ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်သည်။ အယူခံ တရားခံများအား အချင်းဖြစ်မြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် အကြောင်းကြားသော ဖော်ပြပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (ဃ) အရ နှင်ထုတ်သည့်အမိန့်ကို ရက်ပေါင်းမည်မျှ ကြိုတင်အကြောင်းကြားရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိသောကြောင့် ဦးမြဝင်းနှင့် သားမောင်ကြည်တို့သည် အချိန်မီ လယ်ယာလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ၂၆-၃-၈၄ ရက်မှ စတင်လျက် အယူခံ တရားခံများအား နှင်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်ရာ မိုးရာသီရောက်နေ၍ မြို့နယ်တရားရုံးက သူတို့သည် နှင်ထုတ်ထိုက်သူများ မဟုတ်ဟု အကြောင်းပြချက် တစ်ခုအဖြစ်ဖြင့် ဖော်ပြခြင်းမှာ မှန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အယူခံ တရားခံများသည် မြေကွက်တစ်ခုလုံးတွင် ဆက်လက်နေထိုက်သူများ မဟုတ်တော့သဖြင့် မြို့နယ်တရားရုံးက မြေပေါ်တွင် သူတို့သည် နေထိုက်၍ နှင်ထုတ်ထိုက်သူများမဟုတ်ဟု သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေကို ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၉ ဖြင့် ပြင်ဆင်ထားသည်။ ယင်းပြင်ဆင်ချက် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀-က တွင် သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း အသုံးချရန် ဆင့်ဆိုချက်နှင့် သက်ဆိုင်သော လယ်ယာမြေမှ ထွက်ခွာသွားရန် ပုဒ်မ ၁၅ (ဃ) အရ နှင်ထုတ်သည့် အမိန့်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်လျှင် ထိုသူကို ၂ (နှစ်) ထိ ထောင်ဒဏ်နှင့် ငွေဒဏ် ချမှတ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်၊

ထို့ကြောင့် အယူခံများကို ခွင့်ပြုပြီး အယူခံ တရားခံများအား အမှုအသီးသီးမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်သော လေးမျက်နှာမြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်၍ အယူခံ တရားခံများအပေါ် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀-က အရ စီရင်လျက်သူတို့သည်ရုံးတက်ချိန်းဆင်း ထောင်ဒဏ်တစ်ရက်စီ ကျခံကြ၍တစ်ဦးလျှင် ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၁၀၀/-(ကျပ်တစ်ရာတိတိ)စီ ထမ်းဆောင်စေရန်၊ ဒဏ်ငွေဆောင်ရန် ပျက်ကွက်သူသည် အလုပ်ဖြင့် ထောင်သုံးလစီ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။

မြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေး၊ အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ်
ဦးတွမ်မှုန်းနှင့် ဦးအေးစန်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး
အဖွဲ့ရှေ့တွင်

မောင်ဘန်ချိန်းပါ—၇—ဦး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
နှင့်
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်*

† ၁၉၈၆
မတ်လ
၆—ရက်

မောင်လှပါ (၄) ဦး

၁၉၆၅ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၁)— ယင်းဥပဒေပုဒ်မအရ တရားစွဲဆိုရန် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မပါရှိလျှင် စွဲဆိုသောအမှုမှာ မူလကနဦးကတည်းက ပျက်ပြယ်ခြင်း— အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရရှိပဲ တရားခံအပေါ် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ စွဲချက်တင်၍ ပုဒ်မ ၁၄(၁)အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မူလကနဦးကတည်းကပင် ပျက်ပြယ်နေခြင်း—သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က တရားစွဲဆိုခွင့်ပေးလျှင် တရားခံတို့အား တရားစွဲဆိုနိုင်သေးခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူလတရားရုံးသည် လျှောက်ထားသူ အမှတ်(၂) မောင်ထွန်းစိန် အပေါ်တွင်လည်း နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရှိပဲ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ စွဲချက်တင်ပြီးနောက် ပုဒ်မ ၁၄(၁)အရ အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ အရေးယူသည့်ကိစ္စတိုင်းတွင် အစိုးရ၏ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ကိုဖြစ်စေ၊ အစိုးရက တာဝန်လွှဲအပ်သောပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ကိုဖြစ်စေ ရယူရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု ၅၀၆ (ခ) နှင့် ၂၅ (က)
† ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၅၅၅ တွင် ချမှတ်သော (၂၉—၈—၈၅) နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၈၆
မောင်ဘန်ချိန်း ပါ (၇)ဦး နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် မောင်လှပါ (၄)ဦး

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က အယူခံတရားလို မောင်ဘန်ချိန်းပါ ၇ ဦးနှင့် ပြင်ဆင်မှု (က)မှ အယူခံတရားခံ မောင်လှပါ ၄ ဦးတို့အား မည်သည့် ဥပဒေပုဒ်မဖြင့် အရေးယူရမည်ကို ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ၏ နည်းဥပဒေ ၂၅ အရ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းမရှိသည့်အလျောက် ယင်းတို့အား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ တရားမစွဲဆိုနိုင်သဖြင့် ယင်းတို့အပေါ် ပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ စွဲဆိုထားသောအမှုမှာ မူလကနဦးကတည်းက ပျက်ပြယ်နေသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ထို့အတူ အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရရှိပဲ လျှောက်ထားသူ မောင်ထွန်းစိန်အပေါ် အမှုစစ်ဆေးပြီးနောက် ယင်းပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရဖြင့် စွဲချက်တင်၍ ပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသည်လည်း မူလကနဦးကတည်းကပင် ပျက်ပြယ်နေသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

အမှုတွင် ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့မှ မောင်ဘန်ချိန်းပါ (၁၁) ဦးအား ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ တရားစွဲဆိုခွင့်ပေးလျှင် ယင်းတို့အား တရားစွဲဆိုနိုင်ပေသေးသည်။

လျှောက်ထားသူ အတွက်	—	ဦးလှသောင်း၊ ဗဟို တရားရုံးရှေ့နေ
လျှောက်ထားခံရသူ အတွက်	—	ဦးခင်မောင်ဦး၊ ဥပဒေဝန်ထမ်းအဆင့် (၁)
တရားရေး အကြံပေး	—	ဦးအောင်ကြည်

ဆိပ်ကမ်းမြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၅၉၂/၈၄ တွင် တရားခံ မောင်ဘန်ချိန်းပါ (၁၁) ဦးတို့အပေါ် ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှု အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်စီ အသီးသီး ကျခံစေရန် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည်။ လျှောက်ထားသူ မောင်ဘန်ချိန်း၊ မောင်ထွန်းစိန်၊ မောင်ခင်သိန်း၊ မောင်ကျော်ဝင်း၊ မောင်သန်းထွန်း၊ မောင်သိန်းမောင်၊ မောင်ဝင်းတို့က မြို့နယ်တရားရုံးအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးသို့ အယူခံတက်ရောက်သော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းသည်။

၁၉၈၆

မောင်ဘန်ချိန်းပါ(၇)ဦး နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် မောင်လှပါ (၄) ဦး

ဗဟိုတရားရုံးက မောင်ဘန်ချိန်းပါ ၇ ဦးတို့၏ ပြင်ဆင်မှုကို လေ့လာရာတွင် မူလတရားရုံးက ပူးတွဲတရားခံ မောင်လှ၊ မောင်သိန်းသန်း၊ မောင်သိန်းလွင်နှင့် မောင်ဌေးနိုင်တို့အပေါ် ပြစ်မှုတွေ့ရှိ၍ ပြစ်ဒဏ်ပေးထားခြင်းကို ပြန်လည်စဉ်းစားရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသောကြောင့် မောင်လှပါ ၄ ဦးတို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြင်ဆင်မှု (က) ဖွင့်၍ မောင်ဘန်ချိန်းပါ ၇ ဦးတို့၏ပြင်ဆင်မှုနှင့်အတူ တပေါင်းတည်းကြားနာသည်။ ဤအမိန့် စီရင်ချက်သည် ပြင်ဆင်မှု နှစ်မှုစလုံး အတွက် အကျုံးဝင်စေရမည်။

အမှုမှာ မြန်မာ့တပ်မတော် (ရေ) မှ ဗိုလ်မှူးစိန်ဝင်း ဦးစီးသော ကမ်းခြေစောင့် တိုက်ရေယာဉ်အမှတ် (၄၂၁) သည် လုံခြုံရေးတာဝန်အရ ပင်လယ်ပြင်၌ ကင်းလှည့်စဉ် ၂၇-၃-၈၄ ရက်နေ့ည ၂၂း၀၅ နာရီအချိန် စန္ဒာမီးပြ၏အရှေ့တောင်ဘက် (၄၈) မိုင်အကွာတွင် "အောင်လှယူ"အမည်ရှိ စက်လှေအား တွေ့ရှိသဖြင့် စစ်ဆေးရာ သယ်ဆောင်ခွင့်ပြု အမိန့်တစုံတရာမပါရှိဘဲရော်ဘာနှင့် ရော်ဘာချေး ပေါင် ၄၃၄၀၄ ကို သယ်ဆောင်လာကြောင်းကိုတွေ့ရသည်။ယင်းစက်လှေပေါ်တွင် ထိုအခါက လိုက်ပါလာသော မောင်ဘန်ချိန်းနှင့် စက်လှေပဲ့နင်းမှူး မောင်လှဦးစီးသော စက်လှေသား (၁၀) ဦး အပါအဝင် ပေါင်း (၁၁) ဦးကို တွေ့ရှိသဖြင့် ဗိုလ်မှူးစိန်ဝင်းက ယင်းတို့ကို ရန်ကုန်သို့ခေါ်ဆောင်လာပြီး ဆိပ်ကမ်းရဲစခန်းတွင်အပ်၍ စက်လှေနှင့် စက်လှေပေါ် ပါသော ရော်ဘာများနှင့် စက်လှေ ပစ္စည်းတို့ကို ရန်ကုန်မြို့အနောက်ခွန်ဦးစီးဌာနသို့ ပေးအပ်သည်တွင် အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနမှ ဆိပ်ကမ်းပြည်သူ့ရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြားရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသောအမှု ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားသူ မောင်ဘန်ချိန်းပါ ၇ ဦးတို့က အဓိကတင်ပြသည်မှာ မိမိတို့သည်ရော်ဘာများကို မှောင်ခို ခိုးထုတ် သယ်ဆောင်ခြင်း မပြုခဲ့ရကြောင်း၊ မူလတရားရုံးသည် ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီမှ စီစစ်ဆုံးဖြတ်ချက် မပါရှိဘဲ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ်တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၁)အရ အရေးယူ အပြစ်ပေးခြင်းနှင့် လျှောက်ထားသူ တစ်ဦးဖြစ်သူ မောင်ထွန်းစိန်အပေါ် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ၊ ယင်းပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ စွဲချက်တင်ပြီး စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းတို့သည် ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်၍ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြထားသည်။

၁၉၈၆
မောင်ဘန်ချိန်းပါ (၇)ဦး နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် မောင်လှပေါ (၄)ဦး

အမှုတွဲအား လေ့လာရာတွင် လျှောက်ထားသူ မောင်ဘန်ချိန်းပါ ၇ ဦးတို့နှင့် ပြင်ဆင်မှု (က) အမှုမှ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်လှပေါ ၄ ဦးတို့သည် အချင်းဖြစ်"အောင်လှယူ"စက်လှေဖြင့် သယ်ဆောင်ခွင့် အမိန့်တစ်စုံတစ်ရာမပါရှိဘဲရော်ဘာနှင့် ရော်ဘာချေးပေါင် ၄၃၄၀၄ ကို သယ်ဆောင်လာသဖြင့် ဗိုလ်မှူးစိန်ဝင်း (လိုပြ-၁) ဦးစီးသော ကမ်းခြေစောင့် တိုက်ရေယာဉ်မှ ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ကြောင်း အငြင်းမထွက်ပေ။ ဗိုလ်မှူးစိန်ဝင်းမှ စက်လှေ၊ ဖမ်းဆီးရမိသော ရော်ဘာများနှင့် စက်လှေပေါ်ရှိပစ္စည်းထုပ်များကို ရန်ကုန်မြို့၊အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနသို့ လွှဲအပ်ပေးချက်အရ အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနမှ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက် မောင်ဘန်ချိန်းအပေါ် သင်္ဘောကုန်သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅(၁) အရလည်းကောင်း၊ စက်လှေပဲ့နင်း မောင်လှပေါ ၁၀ ဦးတို့အပေါ် ယင်းပုဒ်မ ၅ (၃)အရ လည်းကောင်း အရေးယူပေးရန် သက်သေခံအမှတ် (ဃ) တိုင်ချက်ဖြင့် ဆိပ်ကမ်း ပြည်သူ့ရဲစခန်းသို့ စာရေးတိုင်ကြားရာ ယင်းရဲစခန်းမှ စုံစမ်းထောက်လှမ်းပြီးနောက် အမှုကို ဆိပ်ကမ်းမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီသို့ တင်ပြခဲ့သည်။ ယင်းမြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီမှ မောင်ဘန်ချိန်းပါ (၁၁) ဦးတို့အပေါ် ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ၊ စွဲဆိုရန် ညွှန်ကြားသဖြင့် ယင်းရဲစခန်းမှ မြို့နယ်တရားရုံးသို့ ယင်းပုဒ်မ ၁၄ (၁)အရဖြင့် စွဲချက်ပြုလုပ်တင်ပို့ရာ မြို့နယ်တရားရုံးက မောင်ဘန်ချိန်းပါ (၁၁) ဦးတို့အပေါ် အထက်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ်တည်ဆောက်မှု အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ၏ နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ "တိုင်း/ပြည်နယ်လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီသည်မြို့နယ်လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီမှ တင်ပြလာသော အမှုတွဲများကို တိုင်း/ပြည်နယ် မှုခင်းကော်မီတီအား မည်သည့်ဥပဒေပုဒ်မဖြင့် အရေးယူရမည်ကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်စေရမည်"ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်ကို ဖွဲ့စည်းပြီးသောအခါ ပြည်နယ်/တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်ဆောင်အဖွဲ့မှ တင်ပြလာသော အမှုတွဲများကို မည်သည့် ဥပဒေပုဒ်မဖြင့် အရေးယူရမည်ကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ဤအမှုတွင် အမှုတွဲရှိ မှတ်တမ်းများအရအမှုကို ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၁)အရ အရေးယူရန် ဆိပ်ကမ်းမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီက

၁၉၈၆
မောင်ဘန်ချိန်းပါ (၇)ဦး
နှင့်
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
နှင့်
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
နှင့်
မောင်လှပါ (၄)ဦး

ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော်လည်းရန်ကုန်တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က အဆက်ပါ နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားခြင်း မရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ မူလတရားရုံးသည် လျှောက်ထားသူအမှတ်(၂) မောင်ထွန်းစိန် အပေါ်တွင်လည်း နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ၁၅ (၁) အရ စွဲချက်တင်ပြီးနောက် ပုဒ်မ ၁၄(၁)အရ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အရေးယူသည့် ကိစ္စတိုင်းတွင် အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ကိုဖြစ်စေ၊ အစိုးရက တာဝန်လွှဲအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ကိုဖြစ်စေ ရယူရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့က အယူခံတရားလို မောင်ဘန်ချိန်းပါ ၇ ဦးနှင့် ပြင်ဆင်မှု (က)မှ အယူခံတရားခံ မောင်လှပါ ၄ ဦးတို့အား မည်သည့်ဥပဒေပုဒ်မဖြင့်အရေးယူရမည်ကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက်လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ၏ နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း မရှိသည့်အလျောက် ယင်းတို့အား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁)အရ တရားမစွဲဆိုနိုင်သဖြင့် ယင်းတို့အပေါ်ပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ စွဲဆိုသောအမှုမှာ မူလကနဦးကတည်းက ပျက်ပြယ်နေသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ထို့အတူ အစိုးရ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ လျှောက်ထားသူ မောင်ထွန်းစိန်အပေါ် အမှုစစ်ဆေးပြီးနောက် ယင်းပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရဖြင့်စွဲချက်တင်၍ပုဒ်မ၁၄ (၁) အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသည်လည်း မူလကနဦးကတည်းကပင် ပျက်ပြယ်နေသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

အမှုတွင် ရန်ကုန်တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့မှ မောင်ဘန်ချိန်းပါ(၁၁)ဦးအား ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၁)အရ တရားစွဲဆိုခွင့်ပေးလျှင် ယင်းတို့အား တရားစွဲဆို နိုင်ပေသေးသည်။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် ပြင်ဆင်မှုကို လက်ခံ၍ လျှောက်ထားသူ မောင်ဘန်ချိန်း၊ မောင်ထွန်းစိန်၊ မောင်ခင်သိန်း၊ မောင်ကျော်ဝင်း၊ မောင်ဇီသန်းထွန်း၊ မောင်သိန်းမောင်၊ မောင်စင်းတို့နှင့်ပြင်ဆင်မှု (က)မှ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်လှ၊ မောင်သိန်းသန်း၊ မောင်သိန်းလွင်နှင့် မောင်ငွေးနိုင်တို့အပေါ် မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့မှ ပြစ်မှုတွေ့ရှိ၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထားသော အမိန့်တို့အား ပယ်ဖျက်ပြီး ယင်းတို့ (၁၁)ဦးအား စွဲချက်မတင်မီ ပြန်လွှတ်ထားစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၈၆ ခုနှစ်

ပထမသုံးလပတ်

(ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ မတ်လ)

တရားမမှုများ

စီရင်ထုံးပြုသောမှုခင်းများ

တရားမဆိုင်ရာ အမှုများ

			စာမျက်နှာ
ဒေါ်ခင်စော	နှင့်	ဒေါ်လှလှရီ	၁
ဒေါ်စန်း	နှင့်	ဦးကံညွန့်	၆
ဦးတင်မောင်ပါ (၃)	နှင့်	ဒေါ်သိန်းတင်	၁၂
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီးများ	
((ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင် အဖွဲ့)		ဒေါ်မြဦးပါ (၃)	၁၈
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ((ပြည်သူ့အကျိုးဆောင်အဖွဲ့)	နှင့်	ဦးအုန်းရင်ပါ (၂)	၃၇
ဒေါ်ရှင် ဦးမောင်မောင်လေး	နှင့်	ဦးမောင်မောင်လေး ဒေါ်သန်းတင်ပါ (၄)	၅၆
မခွေသာင်းကြည်	နှင့်	မဖွားခိန်ပါ (၂)	၆၂
ဒေါ်သန်းမြင့်	နှင့်	ဒေါ်သန်းရင်	၆၆
ဒေါ်အုန်းမြင့်	နှင့်	ဒေါ်ခင်မြ ပါ (၂)	၇၀
ဒေါ်အုန်းမြင့် (ကွယ်လွန်သူဦးထွန်းမြင့်၏တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်) ပါ ၆ ဒေါ်အုန်းမြင့် (ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းမြင့်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်)	နှင့်	ဦးမြတ်စိုး ဦးမြတ်စိုးပါ (၂)	၈၀

ညွှန်းချက်

တရားမမှုများ

ဥပဒေများ — စာမျက်နှာ

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ၊
တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ၊
မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေ၊
၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ၊
အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ။

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အပိုဒ် ၁၄၃– ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ပါ "ပြန်ယူပိုင်ခွင့်" ဟူသော စကားရပ်က တရားလိုသည် တချိန်က အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သူ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားခွင့်ရှိသူဖြစ်ပြီး အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ယင်းပစ္စည်းမှာ တရားပြိုင်လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိသွားသည်ဆိုသော အချက်ကို ညွှန်ပြလျက်ရှိခြင်း၊ လင်ကမယားအပေါ် ပဋိညာဉ်ထားရှိသည့်အတိုင်း နေအိမ်မှ ထွက်ခွာသွားစေလိုမှုစွဲဆိုခြင်း–ယင်းအမှုသည် ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၄၃ နှင့် သက်ဆိုင်ရန်အကြောင်း မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း လက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသူတရားလိုသည် တချိန်က အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သူ သို့တည်းမဟုတ်တနည်းဖြင့် လက်ရှိထားခွင့်ရှိသူဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အပိုဒ်၁၄၃ ပါ "တရားလိုက မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းကို ပြန်ယူပိုင်ခွင့်ရှိသည့်အခါ" ဟူသော စကားရပ်အနက် "ပြန်ယူပိုင်ခွင့်" ဟူသော စကားရပ်က တရားလိုသည် တချိန်က အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သူသို့တည်းမဟုတ်လက်ရှိထားခွင့်ရှိသူဖြစ်ပြီး အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ယင်းပစ္စည်းမှာ တရားပြိုင်လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိနေသည်ဆိုသောအချက်ကို ညွှန်ပြလျက်ရှိသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဤအမှုတွင် ဒေါ်စိန်းနှင့် ဦးကံညွန့် တို့ လင်မယားအဖြစ်မှ ကွာရှင်းကြသည့်အခါ လင်မယားပိုင်ပစ္စည်းအနက်မှ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဒေါ်စိန်းကမိမိဝေစုအဖြစ် ရရှိခဲ့သည်မှာ အငြင်းမထွက်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ဦးကံညွန့်ပိုင် မဟုတ်တော့သဖြင့် ဦးကံညွန့်စွဲဆိုသောအမှုသည် အထက်ဖော်ပြပါ အမှတ်စဉ်၁၄၃ နှင့် သက်ဆိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။

ဒေါ်စိန်း နှင့် ဦးကံညွန့်

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ — မီးသေခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေသသည် ဇာရီမှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ တွင် တရားမ ဇာရီမှုများကို ရည်ညွှန်းထားခြင်း မရှိသော်သည်း မီးသေခြင်း ဆိုင်ရာဥပဒေသသည် ဇာရီမှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။

ဦးတင်မောင်ပါ (၃) နှင့် ဒေါ်သိန်းတင်* ၁၂

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၃၃၊ နည်း ၄ (၄) ၏ ခြင်းချက်နှင့် ပုဒ်မ ၁၄၉ လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားစဉ် က စွဲဆိုလိုသည့် အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်အတွင်း ကျ ရောက်ပြီး လျှောက်လွှာကို ပလပ်ပြီးနောက် ရုံးခွန်ထမ်း ဆောင်သည့် အချိန်တွင်၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန် သွားစေကာမူ ထိုအဆိုလွှာအတွက် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့် ပြုရန် လျှောက်ထားစဉ်ကပင် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်သည်ဟု မှတ်ယူနိုင်ခြင်း–လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုသော အမိန့်များ ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သောအခါ အဆိုလွှာလက်ခံသည့် ကိစ္စမှအပ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ခြင်း မပြုမီက ဆောင်ရွက်ခဲ့သောအခြား ဆောင်ရွက်ချက်များမှာမူ ပျက်ပြယ်သွားခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၃၃၊နည်း၂ (၁) အရ လူမွဲအဖြစ်တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာနှင့်အတူ လျှောက် ထားသူက တင်သွင်းလိုသည့် အဆိုလွှာကို ပူးတွဲတင်ပြရသည်။ နည်း၄ (၄) တွင်လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲခွင့် လျှောက်လွှာကိုခွင့်ပြုရန် အကြောင်းမရှိသည့်အခါ ပယ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ သော် ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် ခြွင်းချက်အဖြစ် တရားလိုသည် လိုအပ် သော ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ပါက အဆိုလွှာကို လက်ခံနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၉ အရ ဥပဒေနှင့်အညီ ထမ်း ဆောင်ရမည့် ရုံးခွန်လျော့နည်းနေသည့် စာရွက်စာတမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီးလိုအပ်သောရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရန် တရားရုံးကခွင့်ပြုနိုင် သည်။ထိုသို့ခွင့်ပြုလျှင် ထိုစာရွက်စာတမ်းများသည် မူလတင်ပြစဉ် ကပင် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ပြီး ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက် စေသည်။

စာမျက်နှာ

ဤပြင်ဆင်ချက်နှစ်ရပ်ကို ပူးတွဲသုံးသပ်ပါက လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆို ခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာကိုဝယ်ယူပြီးနောက် လျှောက်ထားသူက ကျသင့်သော ရုံးခွန်ကို ထမ်းဆောင်သောကြောင့် တရားရုံးက တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၃၃၊ နည်း ၄ (၄) ၏ခြွင်းချက်တွင် ခွင့်ပြုထားသည့် အဆိုလွှာကို လက်ခံလိုက်သောအခါ ပိုဒ်မ ၁၄၉ အရ ထိုအဆိုလွှာအတွက် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည့်နေ့ကပင် ရုံးခွန် ထမ်းဆောင်သည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။ **မသူရာပရာဆဒ်နှင့် အာမဲအဗီးလစ် (၁)** စီရင်ထုံးကိုကြည့်ပါ။ သို့ဖြစ်ရာ လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားစဉ်က စွဲဆိုလိုသည့်အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် အတွင်း ကျရောက်ပြီး လျှောက်လွှာကို ပလပ်ပြီးနောက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်သည့် အချိန်တွင် ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်သွားစေကာမူ ထိုအဆိုလွှာအတွက် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့် ပြုရန် လျှောက်ထားစဉ်ကပင် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်သည်ဟု ပိုဒ်မ ၁၄၉ အရ မှတ်ယူနိုင်သည် ဖြစ်၍ အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ရန် အကြောင်းမရှိတော့ချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သို့သော် ဗဟိုတရားရုံးက တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၄၂/၈၃ နှင့် ၄၃/၈၃ တို့တွင် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲခွင့်ပြုသော အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်သောအခါ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၃၃၊ နည်း ၄ (၄) ၏ ခြွင်းချက်အရ အဆိုလွှာလက်ခံသည့်ကိစ္စမှအပ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ခြင်း မပြုမီက ဆောက်ရွက်ခဲ့သော အခြားဆောင်ရွက်ချက်များမှာမူ ပျက်ပြယ်သွားပြီဟု ကောက်ယူရပေလိမ့်မည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤအမှုတွင် [illegible]ျှောက်ထားသူ ဒေါ်အုံးမြင့်တို့အား ချေလွှာတင်ခွင့်မပြုဟု ၈–၄–၈[illegible] ရက်နေ့တွင် တိုင်းတရားရုံးက ချမှတ်သော အမိန့်များသည် ရုံး[illegible]န်ထမ်းဆောင်ခြင်း မပြုမီက ချမှတ်သည့် အမိန့်များသာ ဖြစ်သောကြောင့် လူမွဲမှုအဖြစ် တရားစွဲခွင့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သောအခါ ချေလွှာတင်ခွင့် မပြုဟူသော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်များမှာ အတည်မဖြစ်[illegible]ချေ။

ဒေါ်အုံးမြင့် (ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းမြင့်၏ တရားဝင်[illegible]ယ်စားလှယ်) ပါ ၆ နှင့် ဦးမြတ်စိုး

ဒေါ်အုံးမြင့် (ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းမြင့်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်) ဦးမြတ်စိုးပါ–၂ ၈၀

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေနောက်ဆက်တွဲ (ဃ) အမှတ်စဉ် (၁၅) နှင့်(၁၁) ပဏာမဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် တစုံတရာဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုပဲ အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ရန် မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်း-အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် အပြီးသတ် ဒီကရီ ချမှတ်ရန် အလို့ငှာ အမွေပစ္စည်းတန်ဖိုးကို စုံစမ်းသတ်မှတ်ရန် အတွက် ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိခြင်း။ စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပဏာမဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် တစုံတရာဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုပဲ အပြီးသတ် ဒီကရီ ချမှတ်လျှင် အပြီးသတ် ဒီကရီမှာ ပဏာမ ဒီကရီနှင့်ကွဲပြားခြားနားရန် အကြောင်းရှိမည် မဟုတ်၍အမည်ခံမျှသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။အပြီးသတ် ဒီကရီကို စတိချမှတ်သည့်သဘောသက်ရောက်ပေလိမ့်မည်။ အမွေပုံကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် ချမှတ်ရသည့် ပဏာမ ဒီကရီနှင့် အပြီးသတ် ဒီကရီပုံစံတို့ကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ နောက်ဆက်တွဲ (ဃ) အမှတ်စဉ် (၁၅) နှင့် (၁၇) တို့တွင်အသီးသီး ဖော်ပြထားရာ ယင်းပုံစံနှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာ ကြည့်ပါက ပဏာမ ဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် အပြီးသတ် ဒီကရီ မချမှတ်မီ ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စရပ်များရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပဏာမဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် တ စုံတရာ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုပဲအပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ရန် မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမွေ စီမံခန့်ခွဲ ပေးစေလိုမှုတွင် အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ရန် အလို့ငှာ အမွေပစ္စည်း တန်ဖိုးကို စုံစမ်းသတ်မှတ်ရန်အတွက် ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိချေ။ တန်ဖိုး သတ်မှတ်ရုံဖြင့် အမှုပြီးဆုံးသွားရန်လည်း အကြောင်း မရှိချေ။ အမွေပစ္စည်းများ အနက် တရားလိုရရန်ရှိသော ဝေစုကို ခွဲဝေသတ်မှတ်သည့် ဒီကရီသာလျှင် အပြီးသတ် ဒီကရီမြောက်ပေသည်။

ဒေါ်ရှင် နှင့် ဦးမောင်မောင်လေး*
ဦးမောင်မောင်လေး နှင့် ဒေါ်သန်းတင်ပါ (၃) ၅၆

မြန်မာ ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ—အိမ်ထောင်ကြီး တစ်ဦး၏အထက်ပါပစ္စည်းတွင် ကျန်တစ်ဦးက အကျိုးခံစားခွင့် မရှိခြင်း—ယင်းဥပဒေသမှာ အိမ်ထောင်ကြီး လင်မယား အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်ကာလ အတွင်းသာ သက်ဆိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ အိမ်ထောင်ကြီးများသည် တစ်ဦး၏အထက်ပါပစ္စည်းတွင် ကျန်တစ်ဦးက အကျိုး

သက်ဆိုင်ခွင့်မရှိဟူသော ဥပဒေသမှာ အိမ်ထောင်ကြီးလင်မယား အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်ကာလအတွင်းသာ သက်ဆိုင်သည်။ တစ်ဦးဦး ကွယ်လွန်သွားသောအခါ ကျန်တစ်ဦးက ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်ရှိပေသည်။

မဘောင်းကြည် နှင့် မဖွားစိန်ပေါ် (၂) ၆၂

မြန်မာ့ခလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ အမွေခွဲဝေခြင်း – ပထွေးနှင့် မယားပါသားသမီးတို့ အမွေခွဲပုံခွဲနည်းနှင့်၊ လင်ပါသမီးနှင့် မယားပါသမီးတို့ အမွေခွဲပုံခွဲနည်းချင်း မတူခြင်း။

အိမ်ထောင်ကြီး ဦးဘဖေနှင့် အိမ်ထောင်ကြီး ဒေါ်လှတင်တို့သည် ယခုအမှုမစွဲမီ ၁၉ နှစ်ခန့်က အကြောင်းပါခဲ့ကြသည်။ အယူခံ တရားလို ဒေါ်သန်းမြင့်သည် ဒေါ်လှတင်၏ အိမ်ထောင်ဟောင်းမှ သမီးဖြစ်၍ အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်သန်းရင်သည် ဦးဘဖေ၏ အိမ်ထောင်ဟောင်းမှ သမီးဖြစ်သည်။ ဦးဘဖေနှင့် ဒေါ်လှတင်တို့တွင် လက်ရှိအိမ်ထောင်၌ သားသမီးထွန်းကားခြင်းမရှိချေ၊ ဒေါ်လှတင်သည် ၁၉၇၇ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သွားရာ ဒေါ်သန်းမြင့်ကမန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊၁၉၇၈ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၇၄ (အနောက်မြောက်) တွင် ပထွေးဖြစ်သူ ဦးဘဖေ အပေါ် ဒေါ်လှတင်နှင့် ပေါင်းသင်းစဉ် ဖြစ်ထွန်းသောလက်ထက်ပွား ပစ္စည်းတွင် အမွေရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရာ ဦးဘဖေ နှင့် ဒေါ်လှတင် တို့အကြောင်းပါပြီးနောက် ဒေါ်သန်းမြင့်သည် မိခင်ဖြစ်သူ ထံမှအမွေရရှိပြီးပြီဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူကာ ဒေါ်သန်းမြင့် စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

ဒေါ်သန်းမြင့်က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံ ဝင်ခြင်းမပြုခဲ့ချေ။

ဦးဘဖေသည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အတွင်းတွင် ကွယ်လွန်သွားရာ ဒေါ်သန်းမြင့်က မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၂၅/၈၁ (အနောက်မြောက်) တွင် ဒေါ်သန်းရင် အပေါ် ဦးဘဖေ ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းများ၏ တဝက်ကိုခွဲဝေပေးစေရန် အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုစွဲဆိုသည်။

ဒေါ်သန်းရင်က အခြားအချက်အလက်များအပြင် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊တရားမကြီးမှုအမှတ်၇၄/၇၈ (အနောက်မြောက်) တွင်ချမှတ်သော စီရင်ချက်မှာ မီးသေသွားပြီဖြစ်၍ သူ့အပေါ် အမှုစွဲဆိုခွင့် မရှိ

စာမျက်နှာ

တွေ့ကြောင်း ထုချေသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ယင်း ထုချေချက်ကို ပဏာမငြင်းချက် ထုတ်နုတ်ကြားနာပြီးနောက်၊ ဒေါ်သန်းရင်အားအသာ ပေးဖြေဆို၍ ဖြေဆိုကာ ဒေါ်သန်းမြင့်စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်လိုက်သောကြောင့်၊ ဒေါ်သန်းမြင့်က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကိုတင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပထွေးနှင့်မယားပါသားသမီးတို့သည် ၃၆ စောင်တွဲ အမွေမှုခန်း ဓမ္မသတ်ကျမ်းကြီးပုဒ်မ ၂၁၁ အရ အမွေခွဲဝေရသည်။ လင်ပါသမီးနှင့် မယားပါသမီးတို့သည် အဆိုပါကျမ်းပုဒ်မ ၂၅၃ အရ အမွေခွဲရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမွေခွဲပုံခွဲနည်းချင်းမတူချေ။

ဒေါ်သန်းမြင့် နှင့် ဒေါ်သန်းရင် ၆၆

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ စွဲဆိုမှု ငှားရမ်းခ ပေးရန် ပျက်ကွက်သည့် အိမ်ငှားအပေါ် အိမ်ငှား၏ တာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟူ၍ အကြောင်းပြကာ နှင်ထုတ်ခွင့် ဒီကရီမချမှတ်နိုင်ခြင်း၊ ထိုသို့ ဒီကရီ ချမှတ်ပါက အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အိမ်ငှားအား ပေးထားသည့် အခွင့်အရေးကို ရုပ်သိမ်းရာရောက်မည် ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (ဋ)၌ အိမ်ငှားဖြစ်သူသည် ငှားရမ်းခပေးရန် တာဝန်ရှိသည် ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ငှားရမ်းခပေးရန် ပျက်ကွက်သည့် အိမ်ငှားအပေါ် အိမ်ငှား၏ တာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟူ၍ အကြောင်းပြကာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ ဒီကရီချမှတ်မည်ဆိုပါက အိမ်ငှားသည် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အခွင့်အရေးများကို ရတော့မည် မဟုတ်ချေ။ အိမ်ငှားသည် အိမ်ငှားတာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်တိုင်း အိမ်ရှင်သည် အိမ်ငှားအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ နှင်ထုတ်ခွင့်မရှိချေ။ ယင်းတာဝန်သည် ယင်းဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်သရွေ့ ဖောက်ဖျက်သည့် သို့တည်းမဟုတ် မဆောင်ရွက်ပဲနေသည့် ကိစ္စအတွက်သာ ယင်းပုဒ်မခွဲအရ နှင်ထုတ်ခွင့်

စာမျက်နှာ

ရှိသည်။ အထက်တွင် သုံးသပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ငှားရမ်းခပေးရန် ပျက်ကွက်သည့်အတွက် အိမ်ငှားအပေါ် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း) အရ ဒီကရီချမှတ်နိုင်ရန် အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အပြင် ယင်းကိစ္စအတွက် အိမ်ငှားအား ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ နှင်ထုတ်ခွင့်ပြုမည်ဆိုပါက ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အိမ်ငှားအား ပေးထားသည့်အခွင့်အရေးကို နှုတ်သိမ်းရာရောက်မည် ဖြစ်၍ အိမ်လခပေးရန် တာဝန်ကိုဖောက်ဖျက်သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး အိမ်ငှားအပေါ် ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ ဒီကရီ ချမှတ်ခွင့် မရှိဟု ဆိုရပေမည်။

ဒေါ်ခင်စော　　နှင့်　　ဒေါ်လှလှရီ　　၁

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူ–နှင်ထုတ်သည့်ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်းခံရသော တဆင့်ခံ အိမ်ငှားသည် ယင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ ''အိမ်ငှား''ဆိုသော စကားရပ်တွင် အကျုံးဝင်ခြင်း–နှစ်ရှည်လများ အိမ်လခ ပေးရန် ပျက်ကွက်သော အိမ်ငှားသည် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားခွင့် မရှိစေရဟု ပိတ်ပင်ထားမှု မရှိခြင်း–ဒီကရီ အတည်ပြုသော တရားရုံးသည် ပေးရန်ကျန်ရှိနေသော ငှားရမ်းခ ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော အမိန့် ချမှတ်နိုင်ပြီး နောင်တွင် ပေးရန်ရှိလာမည့် ငှားရမ်းခနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်ချမှတ်နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိခြင်း–တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၄၁၊ နည်း ၄–မူလရုံးနှင့် တူညီ သော အကြောင်းပြချက်များ တင်ပြ၍ လျှောက်ထား ခဲ့ကြလျှင် တဆင့်ခံ အိမ်ငှားတစ်ဦးတည်း တင်သွင်းသော အယူခံတွင်မူလအိမ်ငှား ပါဝင်ခြင်း မရှိစေကာမူ ဗဟိုတရားရုံးသည် သူ၏ အကျိုးငှာ တိုင်းတရားရုံး၏ ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်နိုင်ခြင်း–တရားရုံးက ချမှတ်သော နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီအတိုင်းတရားရုံးက လိုက်နာဆောင်ရွက်သော အမှုတွင်မှ တပါး တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၃၊နည်း၃၅ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်

စာမျက်နှာ

ပြီးမှသာ ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီးရာ ရောက်သည်ဟု ကောက်ယူသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူသည်–

(၁) အငှားချထားသည့် ဥပစာမှနှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီချမှတ်ခြင်းခံရသူဖြစ်ရမည်။ ထို့ပြင်–

(၂) အိမ်ငှားဖြစ်ရမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီချမှတ်ခြင်းခံရသော တဆင့်ခံအိမ်ငှားသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ''အိမ်ငှား''ဆိုသော စကားရပ်တွင် အကျုံးဝင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အိမ်ငှားတစ်ဦးသည် နှစ်ရှည်လများအိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်လျှင် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ အကျိုးကျေးဇူးကိုခံစားခွင့်မရှိစေရဟု ပိတ်ပင်ထားခြင်းမရှိချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ၁၅ (၁) တွင် ဒီကရီကို အတည်ပြုသော တရားရုံးသည် ပေးရန်ကျန်ရှိနေသော ငှားရမ်းခပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍သာ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။ နောင်တွင် ပေးရန်ရှိလာမည့် ငှားရမ်းခနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်ချမှတ်နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပေ။ သို့ဖြစ်၍ နောင်တွင် ပေးရမည့် အိမ်လခများကိုပါ ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ပေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူလရုံးတွင် ဦးအုန်းရင်နှင့် ဦးလှကျော်တို့သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အကျိုးခံစားခွင့်ရရန် ပူးတွဲလျှောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့် သူတို့သည် တူညီသော အကြောင်းပြချက်များ တင်ပြ၍ လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးလှကျော်သည် တစ်ဦးတည်း တင်သွင်းသော အယူခံတွင် ဦးထွန်းရီ၏ မူလအိမ်ငှား ဦးအုန်းရင်မှာ အယူခံ တရားလိုအဖြစ် ပါဝင်ခြင်းမရှိစေကာမူ ဗဟိုတရားရုံးသည် သူ၏အကျိုးငှာ တိုင်းတရားရုံး၏ ဒီကရီကို အထက်

စာမျက်နှာ

ဖော်ပြပါ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၄ အရ ပယ်ဖျက်နိုင်ပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားရုံးက ချမှတ်သော နှင့်ထုတ်သည့် ဒီကရီအတိုင်း တရားရုံးက လိုက်နာဆောင်ရွက်သော အမှုတွင်မှတပါး တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၃၅ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပြီးမှ ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီးရာရောက်သည်ဟု ကောက်ယူသင့်ပေသည်။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ
မြန်မာနိုင်ငံတော်　　　　　　နှင့်　ဦးအုန်းရင်ပါ(၂)　　　　၃၇
(ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့)

အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၈(၁)–ကိတ္တိမ သားသမီးသည် မွေးစားမိဘထံမှ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသဖြင့် အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန် အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၈(၁)အရ လျှောက်ထားခွင့်ရှိခြင်း–ကိတ္တိမသားသမီး ဟုတ်မဟုတ် အငြင်းပွားရုံဖြင့် အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန်လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်မပြုသင့်ဟုဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်အုန်းမြင့် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း သူသည်ဒေါ်ရှင်၏ ကိတ္တိမသမီးဖြစ်ပါက မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ဒေါ်ရှင်၏ အမွေအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသကိုဖြစ်စေ၊ ဆက်ခံခွင့် ရှိမည်ဖြစ်သည့်အလျောက်၊ဒေါ်အုန်းမြင့်အနေဖြင့်မိမိအားအမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန်အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ၂၁၈(၁)အရလျှောက်ထားခွင့်ရှိပေသည်။ဒေါ်အုန်းမြင့်သည် ဒေါ်ရှင်၏ ကိတ္တိမသမီး ဟုတ်မဟုတ် အငြင်းပွားရုံမျှဖြင့် အမွေထိန်း စာထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်မပြုသင့်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

ဒေါ်အုန်းမြင့်　　　　နှင့်　　　　ဒေါ်ခင်မြပါ(၂)　　　　၇၀

အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၂ နှင့် ၂၉၅–အမွေထိန်းစာလျှောက်ထားမှုသည် လျှောက်ထားသူ၏ အခွင့်အရေးအပေါ် အခြေခံ၍ လျှောက်ထားမှုမျိုး ဖြစ်ပြီး၊ အခြားအမှုများမှာကဲ့သို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ အခွင့်အရေး တောင်းဆိုသည့် အမှုမျိုး မဟုတ်ခြင်း–ယင်း အမှုမျိုးတွင် ကန့်ကွက်

[(ည)]

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

သူ သေဆုံးရုံ မျှဖြင့် လျှောက်ထားမှုမှာ ရပ်စဲ သွားရန် အကြောင်း မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားမှုသည် လျှောက်ထားသူ၏ အခွင့်အရေးအပေါ် အခြေခံ၍ လျှောက်ထားမှုမျိုး ဖြစ်ပြီး အခြားအမှုများမှာကဲ့သို့တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှအခွင့်အရေးတောင်းဆိုသည့်အမှုမျိုး မဟုတ်ချေ။ အမွေတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု အဆိုရှိသူများက ကန့်ကွက်သဖြင့် အမှုဆိုင်ပြိုင်ရသည့် အဆင့်ရောက်သောအခါ အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်းကန့်ကွက်သူအားတရားပြိုင်အဖြစ်သတ်မှတ်၍ အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရသော်လည်း ကန့်ကွက်သူ သေဆုံးခြင်းသည်အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားသူ၏ အမွေထိန်းစာရခွင့်ကို ဟစ်ုံ တရာထိခိုက်နိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ကန့်ကွက်သူ သေဆုံးရုံမျှဖြင့် လျှောက်ထားမှုမှာ ရပ်စဲသွားရန် အကြောင်းမရှိချေ။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ဦးကျော် (ကွယ်လွန်) ၏ သားသမီးများ	
(ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့)	နှင့်	ဒေါ်မြဦးပါ (၃)	၁၀

တရားမ တတိယအယူခံမှု

† ၁၉၇၆
ဇန်နဝါရီလ
၃၀ ရက်

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဝင်းမောင်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးကိုကြီးနှင့် ဦးခင်မောင်ကျော်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဒေါ်ခင်စော

နှင့်

ဒေါ်လှလှရီ *

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ စွဲဆိုမှု ငှားရမ်းခ ပေးရန် ပျက်ကွက်သည့် အိမ်ငှားအပေါ် အိမ်ငှား၏ တာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟူ၍ အကြောင်းပြကာ နှင်ထုတ်ခွင့် ဒီကရီမချမှတ်နိုင်ခြင်း၊ ထိုသို့ ဒီကရီ ချမှတ်ပါက အဆိုပါဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ အိမ်ငှားအား ပေးထားသည့် အခွင့်အရေးကို ရုပ်သိမ်းရာ ရောက်မည်ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (ဌ)၌ အိမ်ငှားဖြစ်သူသည် ငှားရမ်းခပေးရန် တာဝန်ရှိသည် ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ငှားရမ်းခပေးရန် ပျက်ကွက်သည့် အိမ်ငှားအပေါ် အိမ်ငှား၏ တာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟူ၍ အကြောင်းပြကာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ ဒီကရီချမှတ်မည် ဆိုပါက အိမ်ငှားသည် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အခွင့်အရေး များကို ရတော့မည် မဟုတ်ချေ။ အိမ်ငှားသည် အိမ်ငှားတာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်တိုင်း အိမ်ရှင်သည် အိမ်ငှားအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိ ယပိုင်း) အရ နှင်ထုတ်ခွင့်မရှိချေ။ ယင်းတာဝန်သည် ယင်းဥပဒေပါ

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမ တတိယ အယူခံ အမှု အမှတ် ၁၇

† ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၂၃ တွင် ချမှတ်သော (၂၆–၃–၇၅)ရက် နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

ဒေါ်ခင်စော နှင့် ဒေါ်လှလှရီ

ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်သရွေ့ ဖောက်ဖျက်သည့် သို့တည်းမဟုတ် မဆောင်ရွက်ပဲနေသည့် ကိစ္စအတွက်သာ ယင်းပုဒ်မခွဲအရ နှင်ထုတ်ခွင့်ရှိသည်။ အထက်တွင် သုံးသပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ငှားရမ်းခပေးရန် ပျက်ကွက်သည့်အတွက် အိမ်ငှားအပေါ် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း) အရ ဒီကရီချမှတ်နိုင်ရန် အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အပြင် ယင်းကိစ္စအတွက် အိမ်ငှားအား ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ နှင်ထုတ်ခွင့်ပြုမည်ဆိုပါက ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အိမ်ငှားအား ပေးထားသည့်အခွင့်အရေးကို နုတ်သိမ်းရာရောက်မည် ဖြစ်၍ အိမ်လခပေးရန် တာဝန်ကိုဖောက်ဖျက်သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး အိမ်ငှားအပေါ် ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ ဒီကရီ ချမှတ်ခွင့်မရှိဟု ဆိုရပေမည်။

အယူခံတရားလို အတွက် — ဦးသန်းမောင် ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် — ဦးသိန်းမောင် ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး — ဦးခင်စိုး

မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊ ကန်တော်ကလေး တောင်ပိုင်းရပ်ကွက် တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆/၈၃ တွင် အယူခံတရားပြိုင်ဒေါ်လှလှရီက အယူခံတရားလို ဒေါ်ခင်စောအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) နှင့် (ဂ) တို့အရ အိမ်ခန်းမှဖယ်ရှားစေလို မှုစွဲဆိုရာ ရပ်ကွက်တရားရုံးက ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း) နှင့် (ဒုတိယပိုင်း) တို့အရ ဒီကရီ ချမှတ်သည်။ ရပ်ကွက်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ဒေါ်ခင်စောက မကျေနပ်၍ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ် တရားရုံးနှင့်ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတို့တွင်အယူခံဝင်ရောက်သော်လည်း အောင်မြင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤတရားမ တတိယ အယူခံမှုကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒေါ်လှလှရီက အဆိုလွှာတွင် ဒေါ်ခင်စောသည် မိမိပိုင် မြန်မာ့ဂုဏ်ရည်လမ်း၊ အမှတ် (၁၀၁)၊ မြေညီကပ်အရှေ့ဘက် အခန်းတွင် တလလျှင် ၈၀/နှုန်းဖြင့် ငှားရမ်းနေထိုင်သူ ဖြစ်ကြောင်း၊ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလမှစ၍ (၂၆) လအတွက် အိမ်ငှားခ ၂၀၈၀/- ပေးရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်စောသည် အိမ်ငှားဖြစ်ပါလျက် အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းပါဝင်သော အမှတ် (၁၀၁) အဆောက်အအုံသည်

၁၉၇၆ ဒေါ်ခင်စော နှင့် ဒေါ်လှလှရီ

သူပိုင်ဖြစ်သည်ဟု မြွက်ဟကြေငြာပေးရန် မိမိအပေါ် တိုင်းတရားရုံးတွင် တရားစွဲကြောင်း၊ ထိုသို့တရားစွဲခံရသဖြင့် စိတ်ငြိုငြင်မှုနှင့်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်မှု ပေါ်ပေါက်ရကြောင်း စသည်ဖြင့် အဆိုပြုပြီး ဤအမှုကို တရားစွဲခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေါ်ခင်စောက အချေလွှာတွင် ဥပစာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒေါ်လှလှရီ၏ ဦးလေး ဦးကျင်ဟုတ်နှင့် ဇနီး ဒေါ်ခင်တို့သည် မြေကွက်ကို ပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်သော်လည်း နေအိမ်ကို မိမိ၏ ခင်ပွန်း ဦးချစ်သိန်းကဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ နားလည်မှုဖြင့် တစ်ခန်းစီ နေထိုင်ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မိမိနှင့် ဒေါ်လှလှရီတို့သည် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားများ မဟုတ်ကြောင်း ချေပသည်။

ရုပ်ကွက်တရားရုံးက ဒေါ်ခင်စောသည် ဒေါ်လှလှရီအား တိုင်းတရားရုံးတွင် တရားစွဲခဲ့သည် မှန်သော်လည်း ထိုသို့ တရားစွဲခြင်းသည်အိမ်နီးချင်းများအား ငြိုငြင်မှုပြုရာ မရောက်၍ ပုဒ်မ ၁၂ (၁)(ဂ) အရ သက်သာခွင့်ကို ရနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့သော် ဒေါ်ခင်စောသည် အိမ်လခ(၂၉)လအတွက်ပေးရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ထိုပျက်ကွက်မှုသည် အိမ်ငှားရမ်းခကြေးများပေးရန် ကျန်ရှိကြောင်းမြောက်သည့်အပြင် အိမ်ငှား၏ တာဝန်ကိုပါ ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်ကြောင်း သုံးသပ်ပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)(က) (ပထမပိုင်း) နှင့် (ဒုတိယပိုင်း) တို့အရ ဒီကရီချမှတ်သည်။

မြို့နယ်တရားရုံးက ရပ်ကွက်တရားရုံး၏ ဒီကရီများကို အတည်ပြုသည်။ တိုင်းတရားရုံးကမူ အိမ်ငှားခပေးရန် ပျက်ကွက်ခြင်းသည် အိမ်ငှားတာဝန်ကိုဖောက်ဖျက်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့သော် အိမ်ငှားက အိမ်ရှင်အပေါ် တရားစွဲသည့် အပြုအမူသည် အိမ်ငှားတာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်ကြောင်း ပြင်ဆင်သုံးသပ်ပြီး ရပ်ကွက်နှင့်မြို့နယ်တရားရုံးတို့က ချမှတ်သည့် ဒီကရီ နှစ်ရပ်ကို ဆက်လက်အတည်ပြုသည်။

ဒေါ်ခင်စောက အယူခံလွှာတွင် အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့် ဒေါ်လှလှရီအပေါ် အချင်းဖြစ် နေအိမ်သည် မိမိပိုင် ဖြစ်ကြောင်း ပြွက်ဟကြေငြာပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခြင်းတို့သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) နှင့် အကျုံးဝင်ခြင်း မရှိကြောင်း အဓိက အကြောင်းပြသည်။

၁၉၇၆
ဒေါ်ခင်စော
နှင့်
ဒေါ်လှလှရီ

ဤအမှုတွင် ဒေါ်လှလှရီနှင့် ဒေါ်ခင်စောတို့သည် အိမ်ရှင်အိမ်ငှား များဖြစ်ကြပြီး ဒေါ်ခင်စောသည် အိမ်လခ(၂၆) လအတွက်ပေးရန် ပျက်ကွက်လျက် ရှိသည်ဟူ၍ တရားရုံး အဆင့်ဆင့်က တညီတညွတ် တည်း တွေ့ရှိကြသည်မှာ အထောက်အထား ရှိပေသည်။ အိမ်လခ ပေးရန် ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့် အိမ်ငှားက အိမ်ရှင်ကို တရားစွဲခြင်းတို့သည် အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)(က) (ဒုတိယပိုင်း) တွင် အကျုံးဝင်သော အိမ်ငှားတာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်သည်ဟူ၍ ရပ်ကွက်နှင့် မြို့နယ် တရားရုံးတို့က သုံးသပ်ချက်များသည် မှန်ကန်ခြင်း ရှိ-မရှိ ဤအမှုတွင် အဓိက အဆုံးအဖြတ် ပြုရမည့် ပြဿနာ ဖြစ်သည်။

အိမ်ငှားသည် အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်ပါက အိမ်ရှင်သည် အိမ်ငှားအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁) (က) (ပထမပိုင်း) အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ပေသည်။ ထိုအမှုမျိုးတွင် ဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် အိမ်ငှားက အိမ်လခ အကြွေး များ ပေးဆပ်၍ ယင်းဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် အဆိုပါဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားနိုင်သည့် အခွင့်အရေးပေးထားသည်။

အခြားတဘက်တွင်ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈(၅) ၌အိမ်ငှားဖြစ်သူသည်ငှားရမ်းခပေးရန်တာဝန်ရှိသည်ဟူ၍ပြဋ္ဌာန်းထား သည်။ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ငှားရမ်းခပေးရန် ပျက်ကွက်သည့် အိမ်ငှား အပေါ် အိမ်ငှား၏ တာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟူ၍ အကြောင်း ပြကာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပ ဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)(က) (ဒုတိယပိုင်း)အရ ဒီကရီချမှတ်မည် ဆိုပါက အိမ်ငှားသည် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အခွင့်အရေးများကို ရတော့မည် မဟုတ်ချေ။ အိမ်ငှားသည် အိမ်ငှားတာဝန်ကို ဖောက် ဖျက်တိုင်း အိမ်ရှင်သည် အိမ်ငှားအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)(က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ နှင်ထုတ်ခွင့် မရှိချေ။ ယင်းတာဝန်သည် ယင်းဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များနှင့် ညီညွတ်သရွေ့ ဖောက်ဖျက်သည့် သို့တည်း မဟုတ် မဆောင်ရွက်ဘဲ နေသည့်ကိစ္စအတွက်သာ ယင်းပုဒ်မခွဲအရ နှင်ထုတ်ခွင့် ရှိသည်။ အထက်တွင် သုံးသပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ငှားရမ်းခပေးရန် ပျက် ကွက်သည့်အတွက် အိမ်ငှားအပေါ် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)(က) (ပထမပိုင်း) အရ ဒီကရီချမှတ်နိုင်ရန် အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထား သည့်အပြင် ယင်းကိစ္စအတွက် အိမ်ငှားအား ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က)

ဒေါ်ခင်စော
နှင့်
ဒေါ်လှလှရီ

(ဒုတိယပိုင်း) အရ နှင်ထုတ်ခွင့်ပြုမည် ဆိုပါက ပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ အိမ်ငှားအား ပေးထားသည့် အခွင့်အရေးကို နုတ်သိမ်းရာရောက်မည် ဖြစ်၍ အိမ်လခပေးရန် တာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး အိမ်ငှားအပေါ် ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ ဒီကရီချမှတ်ခွင့် မရှိဟု ဆိုရပေမည်။

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၀ တွင် အိမ်ငှားသည် အိမ်ရှင်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ငြင်းဆိုခြင်း မပြုရဟူ၍ တာဝန်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိပေ။ ဤအမှုတွင် အိမ်ရှင် ဒေါ်လှလှရီ၏ အချင်းဖြစ်နေအိမ်၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်အပေါ် အိမ်ငှား ဒေါ်ခင်စောက ငြင်းဆိုခြင်း မပြုရဟူ၍ ပဋိညာဉ်တစ်ရပ် ပြုလုပ်ထားကြောင်း အိမ်ရှင်ဒေါ်လှလှရီဘက်က အဆိုပြုထားခြင်းလည်း မရှိချေ။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (ဆ) အရ အိမ်ငှားက အိမ်ရှင်အပေါ်တွင် ဥပစာပိုင်ရှင် မဟုတ်ကြောင်း ငြင်းဆိုလျှင် ထိုအပြုအမူသည် အငှားချထားမှုကိုသာ ရပ်စဲစေနိုင်မည် ဖြစ်သည်၊ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်ခင်စောက ဒေါ်လှလှရီအပေါ် အချင်းဖြစ် ဥပစာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားတထုံးစွဲဆိုရုံမျှဖြင့် အိမ်ငှားတာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟူ၍ ကောက်ယူရန် မသင့်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ ဤအမှုတွင် အယူခံ တရားလို ဒေါ်ခင်စောသည် အိမ်ငှားတာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟူ၍ တရားရုံး အဆင့်ဆင့်က ကောက်ယူသုံးသပ်ပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ ဒီကရီ ချမှတ်ထားခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် မညီပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုကို တစိတ်တဒေသ ခွင့်ပြု၍ အယူခံတရားလို ဒေါ်ခင်စောအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ပထမပိုင်း) အရ ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီး ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) အရ ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

စရိတ်သတ်မှတ်ခြင်း မပြု။

တရားမပထမ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဦးကိုကြီး၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးဘမော်နှင့်
ဦးဝင်းမောင်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး
အဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၈၆
ဖေဖော်ဝါရီလ
၂၅–ရက်.

ဒေါ်စန်း

နှင့်

ဦးကံညွန့်*

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အပိုဒ် ၁၄၃– ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ပါ ''ပြန်ယူပိုင်ခွင့်'' ဟူသော စကားရပ်က တရားလိုသည် တချိန်က အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သူ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားခွင့်ရှိသူဖြစ်ပြီးအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ယင်းပစ္စည်းမှာ တရားပြိုင်လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိသွားသည်ဆိုသော အချက်ကို ညွှန်ပြလျက်ရှိခြင်း၊ လင်ကမယား အပေါ် ပဋိညာဉ်ထားရှိသည့်အတိုင်း နေအိမ်မှ ထွက်ခွာသွားစေလိုမှုစွဲဆိုခြင်း–ယင်းအမှုသည် ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၄၃ နှင့် သက်ဆိုင်ရန်အကြောင်း မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း လက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသူတရားလိုသည် တချိန်က အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သူ သို့တည်းမဟုတ် တနည်းဖြင့် လက်ရှိထားခွင့်ရှိသူဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယားအပိုဒ် ၁၄၃ ပါ ''တရားလိုက မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းကို ပြန်ယူပိုင်ခွင့်ရှိသည့်အခါ'' ဟူသော စကားရပ်အနက် ''ပြန်ယူပိုင်ခွင့်'' ဟူသော စကားရပ်က တရားလိုသည် တချိန်က အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သူ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားခွင့်ရှိသူဖြစ်ပြီးအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ယင်းပစ္စည်းမှာ တရားပြိုင်လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိနေသည်ဆိုသောအချက်ကို ညွှန်ပြလျက်ရှိသည်။

---

* ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၇၄

† ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၃ တွင် ချမှတ်သော (၂၄–၈–၈၃) နေ့စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

ဒေါ်စန်း နှင့် ဦးကံညွန့်

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဤအမှုတွင် ဒေါ်စန်းနှင့် ဦးကံညွန့်တို့ လင်မယားအဖြစ်မှ ကွာရှင်းကြသည့်အခါ လင်မယားပိုင်ပစ္စည်းအနက်မှ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဒေါ်စန်းက မိမိဝေစုအဖြစ် ရရှိခဲ့သည်မှာ အငြင်းမထွက်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ဦးကံညွန့်ပိုင် မဟုတ်တော့သဖြင့် ဦးကံညွန့်စွဲဆိုသောအမှုသည် အထက်ဖော်ပြပါ အမှတ်စဉ် ၁၄၃ နှင့် သက်ဆိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။

အယူခံ တရားလိုအတွက် — ဦးလှကို၊ ဗတိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံ တရားပြိုင်အတွက် — ဦးထွန်းဝေ၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
တရားရေး အကြံပေး — ဦးမန်းသိန်းလွင်

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၃/၈၂ (အရှေ့မြောက်) တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဦးကံညွန့်က အယူခံတရားလို ဒေါ်စန်းအပေါ် ကတိပဋိညာဉ် ထားရှိသည့်အတိုင်း နေအိမ်မှ ထွက်ခွာသွားစေလိုမှု စွဲဆိုခဲ့ရာ အနိုင်ဒီကရီ ချမှတ်ခဲ့သည်။မူလရုံး တရားပြိုင်ဒေါ်စန်းက မကျေနပ်သဖြင့် ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားလို ဒေါ်စန်းနှင့် အယူခံ တရားပြိုင် ဦးကံညွန့်တို့သည် ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှစ၍ အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းလာခဲ့ရာ နောက်ပိုင်းတွင် သဘောမတိုက်ဆိုင်ကြသဖြင့် ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမြို့၊ ပြည်ကြီးမျက်ရှင်ရပ်၊ ဥယျာဉ်တန်းရပ်ကွက် ပြည်သူ့ကောင်စီရုံးတွင် နှစ်ဦးသဘောတူ ကွာရှင်း၍ လင်မယားပိုင် ပစ္စည်းများကို ကတိစာချုပ်ပြုလုပ်၍ ခွဲဝေယူကြသည်။ ထိုအခါ ဒေါ်စန်းက ဦးကံညွန့်အား ငွေ ၁၇၀၆၀/-ပေးရန်ရှိရာ ကျပ် ၆၀၀၀/-တန် ရွှေကို ချက်ခြင်းပေး၍ ကျန်ငွေကို တလလျှင် ကျပ် ၁၀၀၀/-နှုန်းဖြင့် ၃၁-၁-၇၇ နေ့မှ ပေးသွားရန်၊ ပျက်ကွက်ပါက ပေးပြီး ငွေ ၆၀၀၀/-ကို အရှုံးခံရန်နှင့် ဒေါ်စန်း လက်ရှိထားသော နေအိမ်မှ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာပေးရန် ကတိစာချုပ်ကို ဒေါ်စန်းက ချုပ်ဆိုပေးသည်။ဦးကံညွန့်က ဒေါ်စန်းသည် ကတိထားသည့်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုဟု အကြောင်းပြ၍ ကတိပဋိညာဉ်အတိုင်း အချင်းဖြစ်အိမ်မှ ဒေါ်စန်းအပေါ် ထွက်ခွာစေသည့် ဒီကရီရလိုကြောင်းဖြင့် တရားစွဲဆိုသည်။

ဒေါ်စန်းက နှစ်ဦးသဘော တူညီခဲ့သည့်အတိုင်း ပေးရန်ရှိသည်များကို အပြေပေးပြီးပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီရုံးတွင် ကွာရှင်းပြီးနောက် မိမိတို့နှစ်ဦးသည် ပြန်လည် ပေါင်းသင်း ခဲ့ကြောင်း

ဒေါ်စန်း
နှင့်
ဦးကံညွန့်

ဖြောက်ပိုင်းတွင် မိမိသည် ဦးကံညွန့်အပေါ် မန္တလေး အရှေ့မြောက် မြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၄/၇၈ တွင် ကွာရှင်းပေးစေလိုမှုစွဲဆိုရာဒီကရီရရှိခဲ့ကြောင်း၊ လင်မယားပြန်လည် ပေါင်းသင်းခဲ့သည့်အတွက် ယခင် ပဋိညာဉ်ကို အလိုအလျောက် ဖျက်သိမ်းလိုက်ရာရောက်ကြောင်း၊ စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေသည် ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ထုချေသည်။

အဆိုအပိုဒ် (၃) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်–

"အပိုဒ် (၂) တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း နှစ်ဦးသဘောတူ ခွဲဝေယူကြရာတွင် တရားပြိုင်မှ တရားလိုသို့ ငွေသား၁၇၀၆၀ိ/ (ကျပ်တစ်သောင်းခုနစ်ထောင်ခြောက်ဆယ်ကျပ်) တိတိပေးရန်ရှိရာ ထိုငွေကျပ် ၁၇၀၆၀ိ/အတွက် တရားပြိုင်မှ တရားလိုသို့ တန်ဖိုး ၆၀၀၀ိ/- (ခြောက်ထောင်ကျပ်) တိတိကို ရွှေပေး၍ ကျပ်ငွေ ၁၁၀၆၀/ အတွက် တလလျှင် ကျပ် ၁၀၀၀ိ/နှုန်းဖြင့် (၃၀-၆-၇၇) မှစ၍ (၃၀-၈-၇၈) နေ့တွင် အပြေအလည်ပေးပါမည်။ ထိုကတိအတိုင်း ပျက်ကွက်ပါက ပေးပြီးငွေ ၆၀၀၀ိ/ (ခြောက်ထောင်ကျပ်) တန် ရွှေကို အဆုံးခံမည့်အပြင် ၎င်းရရှိထားသော လက်ရှိနေထိုင်ရာ နေအိမ်မှ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာပေးပါမည်ဟု ရပ်ကွက် ကောင်စီရုံးမှာပင် (၂၆-၇-၇၇) နေ့တွင် ကတိစာချုပ် ချုပ်ဆို၍ ပဋိညာဉ်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပါသည်။ ထိုကတိပဋိညာဉ် မိတ္တူကို သက်သေခံ (၁) အဖြစ် ရုံးတော်သို့ တင်သွင်းပါသည်၊ (မူရင်းကို လိုအပ်ပါက တင်ပြပါမည်)"

ဦးကံညွန့်က ပထမအရစ်ငွေ ၁၀၀၀ိ/–မှစ၍ မရကြောင်းထွက်ဆိုသည်။ ပထမအရစ်ကျငွေ ၁၀၀၀ိ/– ၃၁–၈–၇၇ နေ့တွင် ပေးရန်ဖြစ်သည်။ အဆိုလွှာ၌ ဖော်ပြထားသောရက်မှာ မှားယွင်းနေသည်။ သက်သေခံ (ခ) ၌ ၃၁–၈–၇၇ ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ကတိစာချုပ်ကို ၂၆–၇–၇၇ နေ့တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ပထမ အရစ်ကျငွေကို ၃၀–၆–၇၇ နေ့၌ ပေးရန် သတ်မှတ်သည် ဆိုခြင်းမှာ မဖြစ်နိုင်ချေ။ အယူခံ တရားလို၏ ရှေ့နေက ၃၁–၈–၇၇ နေ့မှ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယားအမှတ်စဉ် ၁၁၃ တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ၃ နှစ် ကာလအတွင်း တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း မရှိ၍ အယူခံတရားပြိုင် စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်းတင်ပြလျှောက်ထားသည်။

အယူခံ တရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက အယူခံ တရားပြိုင်သည် ပဋိညာဉ် ပြုသည့်အတိုင်း ငွေပေးဆပ်ခြင်း မပြုပဲ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သဖြင့် ဒေါ်စန်း ကတိပြုခဲ့သည့်အတိုင်း အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဦးကံညွန့်က လက် ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သဖြင့် စည်းကမ်းသတ် ကာလကို ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၄၃ တွင် ခွင့်ပြုထားသည့် ၁၂ နှစ်အတွင်းတရားစွဲဆိုခွင့် ရှိသဖြင့် ဦးကံညွန့် စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း မရှိကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ဒေါ်စန်း နှင့် ဦးကံညွန့်

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၄၂ မှ ၁၄၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်–

တရားမကြီးမှုမျိုးမည်	ကန့်သတ်သည့် ကာလ	အစပြုရေတွက်ရမည့် ကာလ
၁၄၂။ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းသည် တရားလိုလက်တွင် ရှိနေသည့် အတွင်း လက်လွတ် ဖြစ်သွားသည့်အခါသို့ တည်း မဟုတ် လက်ရှိ ဖြစ်ခြင်းကို ဆက် လက်၍ မပြုသည့် အခါ ထို ပစ္စည်း ကို လက် ရောက်ရလိုမှု။	တဆယ့် နှစ်နှစ်	လက်လွတ် ဖြစ်သည့် နေ့ ရက်က စ၍ သို့တည်း မ ဟုတ် လက်ရှိ ဖြစ်ခြင်းကို ဆက်လက် မပြုသည့် နေ့ ရက်ကစ၍
၁၄၃။ တရား ပြိုင် အခွင့် အရေး ဆုံးရှုံးခြင်း ကြောင့် ဖြစ် စေ၊ စည်းကမ်းဖောက် ဖျက် ခြင်း ကြောင့် ဖြစ်စေ၊ တရားလို က မရွှေ့မပြောင်း နိုင်သည့်ပစ္စည်းကို	တဆယ့် နှစ်နှစ်	အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးသည့် အခါက စ၍ သို့တည်း မ ဟုတ် စည်းကမ်း ဖောက် ဖျက်သည့် အခါကစ၍

ဒေါ်စန်း
နှင့်
ဦးကံညွန့်

ပြန်ယူပိုင်ခွင့်ရှိသည့်အခါ၊အလားတူ စွဲဆိုသည့်လက်ရောက်ရလိုမှု။		
၁၄၄။ ဤဇယားတွင် အခြားနည်း အထူးပြဋ္ဌာန်းလျက် မပါသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို ဖြစ်စေ၊ ထိုပစ္စည်းရှိအကျိုးခံစားခွင့်ကိုဖြစ်စေ ရလိုမှု။	တဆယ့်နှစ်နှစ်	တရားပြိုင်၏ လက်ရှိဖြစ်ခြင်းသည် တရားလိုနှင့် ဆန့်ကျင်လာသည့် အခါကစ၍

ဤပြဋ္ဌာန်းချက် (၃) ရပ်ကို ပေါင်းစပ်လေ့လာကြည့်လျှင် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း လက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသူ တရားလိုသည် တချိန်က အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သူ သို့မဟုတ် တနည်းနည်းဖြင့် လက်ရှိထားခွင့်ရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ အပိုဒ် ၁၄၃ ပါ "တရားလိုက မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို ပြန်ယူပိုင်ခွင့် ရှိသည့်အခါ" ဟူသော စကားရပ်အနက် "ပြန်ယူပိုင်ခွင့်" ဟူသော စကားရပ်က တရားလိုသည် တချိန်က အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သူ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားခွင့် ရှိသူဖြစ်ပြီး အကြောင်း တရပ်ရပ်ကြောင့် ယင်းပစ္စည်းမှာ တရားပြိုင် လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိနေသည်ဆိုသော အချက်ကို ညွှန်ပြလျက် ရှိသည်။ ဥပမာ—တရားလိုက ဥပစာ တခုခုကို တရားပြိုင်အား ငှားရမ်းထားရာတွင် တရားပြိုင်သည် ငှားရမ်းခြင်းဆိုင်ရာ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်ပါက တရားလိုသည် ငှားရမ်းထားသည့် ပစ္စည်းကို ပြန်ယူပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း၊ အငှားပဋိညာဉ်တွင် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ထားသဖြင့် တရားလိုက မိမိအငှားချထားသည့် ဥပစာကို လက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုလျှင် ယင်းအမှုမျိုးသည် အမှတ်စဉ် ၁၄၃ နှင့် သက်ဆိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် ဒေါ်စန်းနှင့် ဦးကံညွန့်တို့ လင်မယားအဖြစ်မှ ကွာရှင်းကြသည့်အခါ လင်မယားပိုင် ပစ္စည်းအနက်မှ အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ဒေါ်စန်းက မိမိဝေစုအဖြစ် ရရှိခဲ့သည်မှာ အငြင်းမထွက်ချေ၊ သို့ဖြစ်ရာ အချင်းဖြစ် အိမ်မှာ ဦးကံညွန့်ပိုင် မဟုတ်တော့သဖြင့် ဦးကံညွန့်စွဲဆို

ဒေါ်စန်း နှင့် ဦးကံညွန့်

ဆိုသော အမှုသည် အထက်ဖော်ပြပါ အမှတ်စဉ် ၁၄၃ နှင့် သက်ဆိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။ ဒေါ်စန်းသည် သက်သေခံ (ခ) စာချုပ်၌ ကတိပဋိညာဉ် ပြုထားသည့်အတိုင်း အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ဦးကံညွန့်အား ပေးအပ်ရန်ပျက်ကွက်သည်ဖြစ်၍ကတိပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးစေရန် ဦးကံညွန့်က စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည့် အလျောက် သူ စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၁၃ တွင် အကျုံးဝင်သဖြင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်သည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

ဒေါ်စန်းက "ထိုသို့ ငှဲရာတွင် အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို ကျွန်မရရှိခဲ့ပါသည်။ အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေ တန်ဖိုးမှာ တသောင်းကျော် များနေသဖြင့် တလလျှင် ၁၀၀၀ိ/-နှုန်းဖြင့် ဦးကံညွန့်အားပေးရန် ကတိပြုခဲ့ပါသည်။" ဟု ထွက်ဆိုသည်။ ယင်းငွေများကို ပေးဆပ်ရန် သတ်မှတ်သည့် အရစ်ကျငွေများမှာ များလွန်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း ပျက်ကွက်ပါက ချက်ချင်းပေးထားသည့် ငွေ ၆၀၀၀ိ/-ကို အဆုံးခံရမည့်အပြင် အိမ်မှ ဆင်းပေးစေရန် စည်းကမ်းချက် သတ်မှတ်ခြင်းမှာမူ ဦးကံညွန့်က ဒေါ်စန်းအပေါ် မမျှမတ အခွင့်အရေးယူသည့်သဘော သက်ရောက်သည်ဟု ဆိုနိုင်သဖြင့် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂ အရ ယင်းပဋိညာဉ်မျိုးကို သီးခြားဆောင်ရွက်ပေးရန် သင့်မည် မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးကံညွန့် စွဲဆိုသော အမှုကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

၁၉၈၆
ဇန်နဝါရီလ
၁၆ ရက်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဝင်းမောင်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးခင်မောင်ကျော် နှင့် ဦးဘုမော်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဦးတင်မောင်ပါ (၃)†

နှင့်

ဒေါ်သိန်းတင် *

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ — မီးသေခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေသသည် ဇာရီမှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ တွင် တရားမဇာရီမှုများကို ရည်ညွှန်းထားခြင်း မရှိသော်လည်း မီးသေခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေသသည် ဇာရီမှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။

အယူခံ တရားလိုများ အတွက်	—	ဦးကျော်ကျော်ဝင်း၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံ တရားပြိုင် အတွက်	—	ဦးမိုတန်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
တရားရုံး အကြံပေး	—	ဦးဘသန်းအောင်

မန္တလေးမြို့၊ ယခင်ရာဘက်ခရိုင် တရားမရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉/၅၈ တွင် ဦးကရင်နှင့် ဒေါ်တင်တင်တို့က အယူခံ တရားပြိုင် ဒေါ်သိန်းတင်နှင့် ကွယ်လွန်သူ ဦးတင်မောင်တို့အပေါ် မန္တလေးမြို့၊ ရတနာဘုမ္မိ အနောက်ပိုင်းအကွက် အမှတ် ၅၅၁၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၉ စာရင်းပေါက်သော ဘိုးဘပိုင်မြေမှ ဖယ်ရှားပေးစေရန် ၃-၅-၆၉ နေ့တွင် ဒီကရီ ရရှိခဲ့သည်။ ဦးကရင်၊ ဒေါ်တင်တင်နှင့် ဒေါ်သိန်းတင် ဆိုသူတို့က ယင်းမြေကို ၃၁-၁-၇၅ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အရ မန္တလေးမြို့၊ ဂရိတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ ခြင်းလုံးအသင်းသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ရာ အဆိုပါ အသင်းဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်မောင်၊ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးစိန်နှင့်

---

* ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၄၇

† ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၀၇ တွင် ချမှတ်သော (၂၅-၇-၈၄) နေ့စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ဦးတင်တို့က အသင်းကိုယ်စား လက်ခံရယူခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ဦးတင်မောင်တို့ (၃) ဦးက ဦးကရင်တို့ ရရှိထားသော ဒီကရီကို တရားရှုံး ဒေါ်သိန်းတင်တို့အပေါ် အတည်ပြုပေးရန် မန္တလေးအရှေ့တောင် မြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမ ဇာရီမှုအမှတ် ၁၁/၇၅ တွင် လျှောက်ထားရာ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် အချင်းဖြစ်မြေကို ဂရိတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ ခြင်းလုံးအသင်းသို့ ပေးအပ်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ ၁၁-၈-၈၀ နေ့တွင် ဦးစိန်ကွယ်လွန်သွားရာ ဦးစိန်၏ဇနီး ဒေါ်တင်ညွန့်နှင့် သားသမီးများက တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဝင်ရောက်ပေးရန် မြို့နယ် တရားရုံးတွင် လျှောက်ထားသည်။ သို့သော် မြို့နယ်တရားရုံးက အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိချေ။

ဦးတင်မောင်
ပါ (၃)
နှင့်
ဒေါ်သိန်းတင်

တရားရှုံး ဒေါ်သိန်းတင်နှင့် ဦးတင်မောင်တို့က ၆-၇-၈၃ ရက်စွဲပါ ကန့်ကွက်လွှာဖြင့် အချင်းဖြစ် ဂရိတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ ခြင်းလုံးအသင်းကို မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိ၍ ဦးတင်မောင်၊ ဦးစိန်နှင့် ဦးတင်တို့သည် ယင်းအသင်း၏ အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်ဖြင့် ရပ်တည်ခွင့် မရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် အကြောင်းပြ၍ သူတို့သည် ဇာရီမှုကို ဥပဒေအရ ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ သူတို့သည် ဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်ပြီး ဖြစ်သောဂရိတ်ဗုဒ္ဓဘာသာခြင်းလုံးအသင်းကို ကိုယ်စားပြုခွင့် ရှိမရှိ စုံစမ်းမှုပြု၍ လိုအပ်သော အမိန့်တစ်ရပ် ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ မြို့နယ်တရားရုံးက တရားရှုံးများ၏ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရန် အကြောင်းမရှိဟု အကြောင်းပြ၍ မြေအပ်ဝရမ်းထုတ်ဆင့်စေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။

ဒေါ်သိန်းတင်နှင့် ဦးတင်မောင်တို့က မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမအယူခံ အမှုအမှတ် ၁၀၇/၈၃ (အရှေ့တောင်) တွင် ဦးတင်မောင်၊ဦးတင်နှင့် ကွယ်လွန်သူ ဦးစိန်၏ ဇနီး ဒေါ်တင်ညွန့်တို့ အပေါ် အယူခံဝင်ရာ အမှုအတောအတွင်း ဦးတင်မောင် ကွယ်လွန်သွားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက အချင်းဖြစ် အသင်းကို မှတ်ပုံတင် တင်ထားခြင်း မရှိ၍ အဆိုပါ အသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးတို့က ဇာရီမှုကို ဆက်လက်ဖွင့်လှစ် စွဲဆိုနေခြင်းမှာ အကြောင်းခြင်းရာအရ ဆက်လက်ရပ်တည်နိုင်ခြင်း မရှိတော့ကြောင်း စသည်ဖြင့် ကောက်ယူ၍ မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက် လိုက်သောကြောင့် ဦးတင်မောင်၊ ဦးတင်နှင့် ကွယ်လွန်သူ ဦးစိန်၏ သမီး ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့က မပတိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းလာသည်။

ဦးတင်မောင် ပါ (၃) နှင့် ဒေါ်သိန်းတင်

တရားရုံး ဒေါ်သိန်းတင်တို့က ၂၁-၁-၇၆ ရက်စွဲပါကန့်ကွက်လွှာ အရ ဦးတင်မောင်တို့ (၃)ဦးသည် ဦးကရင်တို့ ရထားသော ဒီကရီကို အတည်ပြုခွင့် မရှိကြောင်း အောက်ပါ အကြောင်းများကို ဖော်ပြ၍ ကန့်ကွက်ခဲ့သည်—

၁။ ''မူလတရားနိုင် မဟုတ်သူ ဒေါ်သိန်းတင်ကပါ အခွဲပေးစာချုပ် ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ဒီကရီပါ အခွင့်အရေးများကို ပေးခြင်း မဟုတ်၍ ပေးခြင်းလက်ခံသူတို့က ဇာရီလုပ်ခွင့် မရှိပါ။

၂။ အချင်းဖြစ်မြေကို မူလဂရိတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ ခြင်းလုံးအသင်းပိုင် ငွေနှင့် ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြခြင်း မရှိဘဲ ယခုမှပေးခြင်း၊ လက်ခံသူများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဟန်ဆောင် အပေးစာချုပ် ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဇာရီလုပ်ပိုင်ခွင့် မရှိပါ။''

မြို့နယ်တရားရုံးက ယင်းကန့်ကွက်ချက်များကို လက်မခံဘဲ မြေအပ် ဝရမ်းထုတ်ပေးရန် ၂၀-၂-၇၆ နေ့တွင်အမိန့်ချမှတ်သည်၊ ဒေါ်သိန်းတင်တို့က မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် မန္တလေးတိုင်း၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၃/၇၆ (အနောက်တောင်)တွင် အယူခံဝင်ရာ တိုင်းတရားရုံးက မူလဇာရီရုံး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။ ဒေါ်သိန်းတင်တို့က ဗဟိုတရားရုံး၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၉၃/၇၆ တွင် ဆက်လက်အယူခံသောအခါ ဗဟိုတရားရုံးက ၂၈-၉-၇၈ရက် နေ့တွင် အယူခံကို အကျဉ်းနည်းဖြင့် ပလပ်လိုက်သည်။

မြို့နယ်တရားရုံး၏ ၂၀-၂-၇၆ ရက်စွဲပါ အမိန့်သည် ဒေါ်သိန်းတင် တို့၏ ၆-၇-၈၃ ရက်စွဲပါ ကန့်ကွက်လွှာ၌ ဖော်ပြထားသည့် ကန့်ကွက် ချက်များကို မီးသေခြင်းဆိုင်ရာ သဘောတရားအရ ပိတ်ပင်ခြင်း ရှိမရှိ နှစ်ဖက် ရှေ့နေများအား လျှောက်လဲစေခဲ့သည်။ အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေ ဦးကျော်ကျော်ဝင်းက မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်သည် မီးသေသော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ် ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။ အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်သိန်းတင်၏ရှေ့နေ ဦးမိုဟန်က ဒီကရီကို အတည်ပြုခွင့်မရှိကြောင်း တရားရုံးများအနေဖြင့် တင်ပြခွင့်ရှိကြောင်း၊ မူလကတည်းက တရားမဲ့သည့်ပြဿနာကို တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း၊ ကနဦး ကတည်းကပျက်ပြယ်ခြင်း ရှိမရှိ ပြဿနာကို အချိန်မရွေး ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိကြောင်း၊အခြေအနေပြောင်းလဲလျှင် တရားနိုင်သည် ရပိုင်ခွင့် မရှိတော့ ကြောင်း၊ မီးစေသဆုံးဖြတ်ချက်မှာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁တွင်

သာ အကျုံးဝင်ကြောင်း ယခုအမှုနှင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားသည်။

ဦးတင်မောင် ပါ (၃) နှင့် ဒေါ်သိန်းတင်

တရားရှုံး ဒေါ်သိန်းတင်တို့သည် ၂၁–၁–၇၆ ရက်စွဲပါ ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်း၍ ဦးတင်မောင်တို့သည် ဒီကရီကို အတည်ပြုခွင့် မရှိကြောင်း ကန့်ကွက်တင်ပြခဲ့သည်။ အချင်းဖြစ် ဂရိတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ ခြင်းလုံး အသင်းကို မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိ၍ အသင်းမှာ ဆက်လက်ရပ်တည် နိုင်တော့ခြင်း မရှိသဖြင့် ဦးတင်မောင်တို့သည် ယင်းအသင်းကို ကိုယ်စားပြုပြီး ဒီကရီကို အတည်ပြုခွင့် မရှိကြောင်း၊ ၂၁-၁-၇၆ ရက်စွဲပါ ကန့်ကွက်လွှာ၌ ဖော်ပြ ကန့်ကွက်နိုင်ပေသည်။ ဖော်ပြ ကန့်ကွက်သင့် သော ကိစ္စရပ်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးတင်မောင်တို့အနေဖြင့် အသင်းကို ကိုယ်စားပြု၍ ဒီကရီကို အတည်ပြုခွင့် ရှိမရှိဆိုသော ပြဿနာကို ၂၁–၁–၇၆ ရက်စွဲပါ ကန့်ကွက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြို့နယ် တရားရုံး အမိန့်ချမှတ်စဉ် အခါက တပါတည်း အဆုံးအဖြတ်ပြုပြီး ရာ ရောက်သည်ဟု တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ၏ ရှင်းလင်းချက် (၄) အရ မှတ်ယူရပေမည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းတစ်ရပ်မှာ အမှုပွားများခြင်း ကို ပိတ်ပင်ရန် ဖြစ်ပေသည်။ ဇာရီမှု တင်မှုတွင် တရားရုံးဘက်က တရားနိုင် အနေဖြင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုခွင့် မရှိကြောင်း အကြောင်း ပြချက်များကို တပေါင်းတည်း တကြိမ်တည်း တင်ပြကန့်ကွက်ရန် ဖြစ် ပေသည်။ အကြိမ်ကြိမ်ခွဲ၍ တင်ပြခွင့်ပြုမည် ဆိုပါက ဇာရီမှုမှာပြီးပြတ် ရန် အကြောင်းမရှိနိုင်တော့ချေ။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ တွင် တရားမ ဇာရီမှုများကို ရည်ညွှန်းထားခြင်း မရှိသော်လည်း စီရင်ပြီးဖြစ်သောခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေသသည် ဇာရီမှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။ မလှရီနှင့် မသန်းစိန်ပါ (၃) [1] နှင့် မောင်မောင်ပါ (၂) နှင့် ဗို၊ ဗို၊ အာရ်ချစ်တီးယား ဗမ်း [2] စီရင်ထုံးများတွင် ဤအတိုင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်သိန်းတင်တို့၏ ၂၁-၁-၇၆ ရက်စွဲပါ ကန့်ကွက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြို့နယ်တရားရုံးက ချမှတ်သော ၂၀-၂-၇၆ ရက်စွဲပါအမိန့် သည် ဒေါ်သိန်းတင်တို့၏ ၆-၇-၈၃ ရက်စွဲပါ ကန့်ကွက်လွှာ၌ ဖော်ပြ

---

(၁) ၁၉၅၃၊ မတစ ၅၅ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)

(၂) ၁၉၄၀၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ၊ စာ-၈၂။

ထားသည့် ကန့်ကွက်ချက်များကို မီးသေခြင်းဆိုင်ရာ သဘောတရား အရ ပိတ်ပင်သည်ဟု ကောက်ယူသင့်ပေသည်။

တိုင်းတရားရုံးက ဦးကရင်တို့ ရရှိထားသော ဒီကရီကို ဂရိတ်ဗုဒ္ဓ ဘာသာ ခြင်းလုံးအသင်းက လွှဲပြောင်းရယူခြင်း မရှိ၍ မြို့နယ်တရား ရုံးတွင် ဖွင့်လှစ်သော ဇာရီမှုမှာ ရပ်တည်နိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း သုံး သပ်ထားသည်။ ယင်းသို့ ဒီကရီကို လွှဲပြောင်းရယူခဲ့ခြင်း မရှိ၍ ဂရိတ် ဗုဒ္ဓဘာသာ ခြင်းလုံးအသင်းသည် အချင်းဖြစ် ဒီကရီကို အတည်ပြု ပေးရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၆ အရ လျှောက် ထားခွင့် မရှိချေ။ သို့ရာတွင် ယင်းအသင်းသည် မူလတရားနိုင် ဦးက ရင်နှင့် ဒေါ်ငွေတင်တင်တို့၏ အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်များကို ရရှိသည်ဖြစ်၍ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆တွင် ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း ဒီကရီ ကို အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ယင်းသို့ လျှောက်ထား ရာတွင် အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၆ ၏ ခြွင်းချက်အရ မူလတရားနိုင်များထံ အကြောင်းကြားစာ ထုတ်ဆင့်ရန်မလိုချေ။

ဤစီရင်ချက်ကို အဆုံးမသတ်မီ မှတ်ချက်ပြုလိုသော ကိစ္စ (၂) ရပ် ရှိပေသည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဦးစိန်ကွယ်လွန်သော အခါ သူ၏ဇနီးနှင့် သားသမီးများက သူ၏ နေရာတွင် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။ အချင်းဖြစ် မြေကို ဦးကရင်တို့က ဦးစိန် အပါအဝင် (၃)ဦးအား လွှဲ ပြောင်းပေးခြင်း မဟုတ်ဘဲ ဂရိတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ ခြင်းလုံးအသင်းကို လွှဲ ပြောင်းပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ဦးစိန်သည် အသင်းကိုယ်စား အချင်းဖြစ် မြေကို လက်ခံသူ တစ်ဦးသာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးစိန် ကွယ်လွန် သောအခါ အသင်းတွင် သူ၏ နေရာ၌ တာဝန်ဆက်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကသာ ဇာရီမှုတွင် ပါဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခွင့် ရှိပေလိမ့် မည်။

တရားရုံး တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးတင်မောင်သည် တိုင်းတရားရုံးတွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ဗဟိုတရားရုံး၌ ဒေါ်သိန်းတင် အပေါ်တွင်သာ အယူခံဝင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဒေါ်သိန်းတင်သည် ဗဟိုတရားရုံးတွင် အယူခံမဝင်မီကပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သော ဦးတင်မောင်အားကိုယ်စား ပြုရန်အကြောင်းမရှိပေ။အကြောင်းမူ ဗဟိုတရားရုံးတွင် တင်သွင်းသော အယူခံ၌ ဦးတင်မောင် ကွယ်လွန်မှသာလျှင် တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၄တွင် ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း ဒေါ်သိန်းတင်အား ဦးတင်မောင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းနိုင်ပေလိမ့် မည်။

၁၇

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပြန်လည်အတည်ပြုလိုက်သည်။ ရှေ့နေခကို ကျပ် ၅၀/-သတ်မှတ်သည်။

ဦးတင်မောင်
ပါ (၃)
နှင့်
ဒေါ်သိန်းတင်

တရားမ စေ့စပ်ကမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးတင်အောင်ဟိန်း၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးကိုကြီး၊ ဦးခင်မောင်ကျော်၊ ဦးထွမ်မှုန်း၊ ဦးထွန်းတင်၊ ဦးဘမော်၊ ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေး၊ ဦးဝင်းမောင်နှင့် ဦးအေးစန် တို့ ပါဝင်သော ပြည်သူ့ တရားသူကြီး အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့လုံးရှေ့တွင်

၁၉၇၆ / ဇန်နဝါရီလ ၉ ရက်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
(ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့)

နှင့်

ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီးများ
ဒေါ်မြဦးပါ(၃) *

အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၂ နှင့် ၂၉၅–အမွေထိန်း စာလျှောက်ထားမှုသည် လျှောက်ထားသူ၏ အခွင့်အရေး အပေါ် အခြေခံ၍ လျှောက်ထားမှုမျိုး ဖြစ်ပြီး၊ အခြားအမှု များမှာကဲ့သို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ အခွင့်အရေး တောင်း ဆိုသည့် အမှုမျိုး မဟုတ်ခြင်း–ယင်း အမှုမျိုးတွင် ကန့်ကွက် သူ သေဆုံးရုံ မျှဖြင့် လျှောက်ထား မှုမှာ ရပ်စဲ သွားရန် အကြောင်း မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားမှုသည် လျှောက် ထားသူ၏ အခွင့်အရေးအပေါ် အခြေခံ၍ လျှောက်ထားမှုမျိုး ဖြစ်ပြီး အခြားအမှုများမှာကဲ့သို့တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှအခွင့်အရေးတောင်းဆို သည့်အမှုမျိုး မဟုတ်ချေ။ အမွေတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု အဆိုရှိသူများက ကန့်ကွက်သဖြင့် အမှုဆိုင်ပြိုင်ရသည့် အဆင့်ရောက် သောအခါ အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့်အတိုင်းကန့်ကွက်သူအားတရားပြိုင်အဖြစ်သတ်မှတ်၍ အမှုကို

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမ စေ့စပ်ကမှု အမှတ် ၁

† ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၁၉ တွင် ချမှတ် သော (၁၇–၁–၇၃) နေ့စွဲပါ ဗဟို တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ် ချက်အပေါ် စေ့စပ်က လျှောက်ထားမှု။

ဆက်လက်စစ်ဆေးရသော်လည်း ကန့်ကွက်သူ သေဆုံးခြင်းသည်အမွေ ထိန်းစာ လျှောက်ထားသူ၏ အမွေထိန်းစာရခွင့်ကို တစ်စုံတစ်ရာ ထိခိုက်နိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ကန့်ကွက်သူ သေဆုံးရုံမျှဖြင့် လျှောက်ထားမှုမှာ ရပ်စဲသွားရန် အကြောင်းမရှိချေ။

၁၉၈၆

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီး များ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

မစာဒကလျှောက်ထားသူအတွက်—ညွှန်ကြား ရေးမှူး ဦးတင်အုံး၊
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဟန်ငြိ၊
ဥပဒေဝန်ထမ်း အဆင့် (၁) ဦးအောင်စိန်၊
ဥပဒေဝန်ထမ်း အဆင့် (၂) ဦးသန်းကျော်၊

စာဒက လျှောက်ထားခံရသူ — (၁) နှင့် (၂) အတွက်၊ ဦးရဲခေါင်ညွှန့်၊

စာဒက လျှောက်ထားခံရသူ — (၃) အတွက် ဒေါ်သင်းမြတ်ကြိုင်၊

တရားရေး အကြံပေး — ဦးမြ (ညွှန်ကြားရေးမှူး)
— ဦးသိန်းဟန်

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ်- ၆၉၄ (ကမာရွတ်) တွင် မအေးအေးမြင့် ဆိုသူက ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ညိုရင် ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၂ အရ လျှောက်ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက အမှုကို စစ်ဆေးပြီးနောက် မအေးအေးမြင့်၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။ မအေးအေးမြင့်က တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံး ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၁၉ တွင် အယူခံဝင်သော်လည်း မအောင်မြင်ချေ။ ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အရေးကြီးသည့် ဥပဒေပြဿနာ ပေါ်ပေါက်စေသည်ဟု ဆိုကာ ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့က ပြည်သူ့ တရားသူကြီး အဖွဲ့ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ (ခ) နှင့် ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ (စ) အရ၌ စာဒကမှုကို တင်သွင်းလာသည်။

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီး များ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဦးကျော်နှင့် မြန်မာ ခရစ်ယာန် ဒေါ်ညိုရင်တို့သည် အကြင်လင်မယား ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် မူလတရားရုံး တရားလို မအေးအေးမြင့်အား ငယ်စဉ်ကတည်းက မွေးစား ခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ မအေးအေးမြင့်က ဒေါ်ညိုရင်သည် ၁၃-၅-၇၁ ရက်စွဲဖြင့် သေတမ်းစာ ပြုလုပ်၍ သူပိုင် ရွှေပြောင်း နိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းအားလုံးကို မိမိအား အမွေပေး၍ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးကျော်အား သေတမ်းစာ အတည်ပြုသူ အဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံရသူ အဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း ခန့်ထားခဲ့ကြောင်း၊ သေတမ်းစာမူရင်းမှာ ဦးကျော်ထံတွင်ရှိ၍ မိမိ၏ လက်ဝယ်တွင် သေတမ်းစာ ဓာတ်ပုံသာရှိကြောင်း၊ ဒေါ်ညိုရင်သည် ၁၃-၁၀-၇၆ နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွား ကြောင်း၊ ဦးကျော်သည် သေတမ်းစာ အတည်ပြုလက်မှတ် လျှောက်ထားရန် တာဝန်ရှိသော်လည်း ဒေါ်ညိုရင် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ၆ လ ကုန်လွန်သည်အထိ သေတမ်းစာ အတည်ပြုလက်မှတ် လျှောက်ထားခြင်း မပြုကြောင်း၊ မိမိ၏ အကျိုးဆောင်မှတဆင့် အဆိုပါ သေတမ်းစာအတည်ပြုလက်မှတ် လျှောက်ထားရန် တောင်းဆိုသော်လည်း ဦးကျော်က ငြင်းဆိုခဲ့ကြောင်း သို့ဖြစ်၍ သေတမ်းစာ မိတ္တူပူးတွဲလျက် အမွေထိန်းစာကို မိမိအား ထုတ်ပေးစေလိုကြောင်းဖြင့် အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၂ အရ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် လျှောက်ထားသည်။

သေတမ်းစာ အတည်ပြုသူဟု အဆိုရှိသော ဦးကျော်က မအေးအေးမြင့်၏ လျှောက်ထားချက်ကို ကန့်ကွက်ရာ၌ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ညိုရင်က သေတမ်းစာ ရေးသား၍ မအေးအေးမြင့်အား အမွေပေးခဲ့သည်ဆိုခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သူ၏ လက်ဝယ်၌ သေတမ်းစာမူရင်းရှိသည်ဟု ဆိုခြင်းကို လည်းကောင်း ငြင်းကွယ်သည်။ ထို့ပြင် သေတမ်းစာ ဓာတ်ပုံကို ကိုးကားခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်းလည်း ထုချေသည်။

ဦးကျော်က မအေးအေးမြင့်၏ လျှောက်ထားချက်ကို ကန့်ကွက်လာသည့်အခါ လျှောက် တိုင်းတရားရုံးသည် အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အတိုင်း မအေးအေးမြင့်လျှောက်ထားခဲ့သော အမှုကို တရားမကြီးမှု အဖြစ်ဖြင့် ပြောင်းလဲဖွင့်လှစ်၍လိုအပ်သည့် ငြင်းချက်များကို ထုတ်နုတ်သည်။ အမှုကို စစ်ဆေးရန် စီစဉ်ဆဲတွင် ဦးကျော်သည် ၁၀-၈-၈၀ နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားရာ သူ၏ပထမ အိမ်ထောင်မှ သားသမီးများ ဖြစ်ကြသော ဒေါ်မြဦး၊ ဒေါ်မြမေနှင့် ဦးရွှေကျော်တို့က အမှုတွင် ဦးကျော်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များ

၁၉၇၆
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီးများ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

အဖြစ်ဖြင့် ဆက်လက် ခံဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည်။ ယင်းလျှောက်ထားချက်ကို တိုင်းတရားရုံးက ခွင့်မပြုချေ။ တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန် ဒေါ်မြဦးတို့က ဗဟိုတရားရုံး၊ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ တရားမ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၅၄ တွင် လျှောက်ထားသော်လည်းမအောင်မြင်ချေ။

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးသည် မအေးမြအေးမြင့်နှင့် သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးနောက် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း သူ၏လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်လေသည်။

ဤစောဒကမှုတွင် ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုးဆောင် အဖွဲ့က အောက်ပါဥပဒေ ပြဿနာ သုံးရပ်ကို အဆုံးအဖြတ် ပေးရန် တင်ပြလာသည်–

(၁) အမှုတွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည့် သက်သေခံချက် များကို သက်သေခံ အက်ဥပဒေနှင့် အညီ သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ရှိ–မရှိ၊

(၂) အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ခြင်း ရှိ–မရှိ၊

(၃) အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေနှင့်အညီ မအေးအေးမြင့်သည် အမွေထိန်းလက်မှတ်စာ ရခွင့်ရှိ–မရှိ။

ပထမ ဥပဒေ ပြဿနာ

အမှုတွင် ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ ဦးလှအောင် (သက်သေ) ကအမွေရှင် ဒေါ်ညိုရင်၏ မေတ္တာရပ်ခံချက် အရ ၎င်း၏ ပစ္စည်းများကို မအေးအေးမြင့်အား အမွေပေးသည့်သေတမ်းစာကို၁၃–၅–၇၁ နေ့တွင် ရေးပေးရကြောင်း၊ သေတမ်းစာကို ဒေါ်ညိုရင်က လက်မှတ် ရေးထိုးပြီး အသိသက်သေများ အဖြစ်ဖြင့် မိမိနှင့် အငြိမ်းစား အကျဉ်းထောင်မင်းကြီး ဦးသန်းနွဲ့ (သက်သေ) တို့က လက်မှတ်ရေးထိုးကြောင်းသက်သေခံ (က) မှာ မိမိရေးပေးသည့် သေတမ်းစာ၏ ဖိုတိုစတက် မိတ္တူဖြစ်ပြီး သက်သေ ဦးလှအောင်ဆိုသော လက်မှတ်မှာ မိမိလက်မှတ်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဦးလှအောင်က ထွက်ဆိုသည်။ ဦးသန်းနွဲ့ကလည်း သက်သေခံ မိတ္တူပေါ်ရှိ လက်မှတ်မှာ မိမိလက်မှတ် ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ဦးလှအောင်အား ထောက်ခံထွက်ဆိုသည်။

၁၉၈၆

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီး များ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

စေ့ဒကာဓိလျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်မြဦးနှင့် ဒေါ်မြင့်မတို့၏ ရှေ့နေ ဦးရဲခေါင်ညွှန့်က ဦးလှအောင်သည် ဦးကျော်၏ ရှေ့နေဖြစ်ကြောင်း၊ အမှုသည် ဖြစ်သူ ဦးကျော်က ဦးလှအောင်အား ရှေ့နေအဖြစ်ဖြင့် ပြောခဲ့သည့် အချက်အလက်များကို ဦးလှအောင် အနေဖြင့် တရားရုံးရှေ့တွင် ထွက်ဆိုခွင့်မရှိဟု သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၆ တွင် ပိတ်ပင်ထားကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ သေတမ်းစာ ရေးသည့်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးလှအောင်၏ ထွက်ဆိုချက်များမှာ သက်သေခံ မဝင်ကြောင်း အကျယ်တဝင့် တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ဗဟိုဥပဒေရုံးမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးတင်အုံးက ဦးကျော်က ဦးလှအောင်အား ပြောဆိုသည့် ကိစ္စရပ်များမှာ ဤအမှုနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ ထို့ပြင် သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၆၏ ခြွင်းချက် (၂) အရ ဦးလှအောင် အနေဖြင့် တရားရုံးတွင် ထွက်ဆိုခွင့် ရှိကြောင်း ဖြေကြားသည်။ ဦးလှအောင်က "မအေးအေးမြင့် (၁၃) နှစ် အရွယ်ခန့်က ဦးကျော်နှင့် ဒေါ်ညိုရင်တို့က ကျွန်တော့် အား သေတမ်းစာ တစ်စောင်ရေးခိုင်းပါသည်" ဟု ထွက်ဆိုသည်။ သေတမ်းစာရေးသည့် ကိစ္စမှာ အဓိကအားဖြင့် ဒေါ်ညိုရင်၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ ရေးသားရခြင်း ဖြစ်သဖြင့် သေတမ်းစာ ရေးသားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးလှအောင်၏ ထွက်ဆိုချက်များကို သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၆ အရ ပိတ်ပင်ရန် အကြောင်းမရှိနိုင်ချေ။

စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ရုံးမှ ဌာနခွဲစာရေးကြီး ဦးတင်အေး (သက်သေ)၏ ထွက်ဆိုချက်အရ သေတမ်းစာ မူရင်းကို ရန်ကုန်မြို့ စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ရုံးတွင် အပ်နှံထားရာ ၃၀-၅-၇၇ နေ့က ဦးကျော်၏ ရှေ့နေ ဦးခင်မောင်မြအားက ထုတ်ယူခဲ့သည်။

မအေးအေးမြင့်သည် ဤအမှုကိုမစွဲဆိုမီ သူ၏ရှေ့နေ ဒေါ်မိမိလေးက ၁၈-၂-၇၇ ရက်စွဲပါ သက်သေခံ (၈) အကြောင်းကြားစာဖြင့် သေတမ်းစာ အတည်ပြုသည့် လက်မှတ် လျှောက်ထားရန် ဦးကျော်ထံ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ခဲ့သည်။ ယင်းအကြောင်းကြားစာကို ဦးလှအောင်က ဦးကျော်၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ၂၈-၃-၇၇ ရက်စွဲပါ သက်သေခံ (ခ) အရ ပြန်ကြားခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ပြန်ကြားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးလှအောင်က အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုသည်။

"၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက် နေ့စွဲပါ နို့တစ်စာ ပြန်စာကို ဦးကျော်၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ကျွန်တော် ရေးပေးလိုက်သည့် နို့တစ်စာ ဖြစ်ပါသည်။ နို့တစ်စာ အောက်ရှိ လှအောင်ဟု

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ)၏ သားသမီးများ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

ထိုးထားသည့် လက်မှတ်မှာ ကျွန်တော့် လက်မှတ် မှန်ပါသည်။ သေတမ်းစာ မူရင်းကို ကျွန်တော်သည် ဤအမှုဖြစ်ချိန်မှ စ၍ ဦးကျော် ပြသသဖြင့် မကြာခဏ မြင်တွေ့ရပါသည်။ ပြန်စာ နို့ တစ်စာ ရေးသည့် အချိန်ကလည်း သေတမ်းစာ မူရင်းကို ကြည့်၍ ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။"

ရှေ့နေ ဦးရဲခေါင်ညွန့်က ဦးတင်အေး၏ ထွက်ဆိုချက်အရ သေတမ်းစာမူရင်းကို စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ရုံးမှ ၃၀-၅-၇၇ နေ့က ထုတ်ယူသွားခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိသည် ဖြစ်ရာ ဦးလှအောင် ပြန်ကြားစာရေးသည့် ၂၈-၃-၇၇နေ့တွင် သေတမ်းစာမူရင်းသည် ဦးကျော်၏ လက်ဝယ်သို့ မရောက်ရှိနိုင်သေး၍ သက်သေခံ (ခ) ပြန်ကြားစာကို ရေးသားစဉ်က သေတမ်းစာ မူရင်းကို ကြည့်၍ ရေးသားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဦးလှအောင်က ထွက်ဆိုခြင်းမှာ မမှန်ကြောင်း ပေါ်လွင်လျက်ရှိကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဦးလှအောင်အား ယုံကြည် သင့် မသင့် အလေးအနက် စဉ်းစားသင့်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်၊ သက်သေတစ်ဦး ထွက်ဆိုသော အကြောင်းအရာတစ်ရပ် မမှန်ကန်ရုံမျှဖြင့် သူ့အား လုံးဝမယုံကြည်သင့်ဟု တထစ်ချ မဆိုနိုင်ချေ။ ဦးလှအောင်သည် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင် သက်သေခံစဉ်က အသက် (၈၀)နှစ် ရှိပြီဖြစ်သောကြောင့် အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သဖြင့် အမှတ်မှားပြီး သက်သေခံ (ခ) ပြန်စာရေးသားချိန်က သေတမ်းစာမူရင်းကို ကြည့်၍ ရေးသားသည်ဟု ထွက်ဆိုခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဦးသန်းနွဲ့၏ ထွက်ချက်ကို ဦးသန်းနွဲ့နှင့် ဦးလှအောင်တို့၏ လက်မှတ်များ ပါရှိသော သက်သေခံ (က) သေတမ်းစာတို့နှင့် ပေါင်းစပ် စဉ်းစားပါက သေတမ်းစာကို ဦးလှအောင်က ရေးသားခဲ့သည်ဆိုသော အချက်ကို လက်မခံနိုင်ရန် အကြောင်း မရှိချေ။

ဦးရဲခေါင်ညွန့်က သက်သေခံ (က) သေတမ်းစာမှာ ကွယ်လွန်သူ-ဒေါ်ညိုချင် နောက်ဆုံးပြုလုပ်သော သေတမ်းစာ ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားခြင်း မရှိပါဟု တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ သက်သေခံ(က) သေတမ်းစာ၏ နောက်ဆုံးအပိုဒ်တွင် ကွယ်လွန်သူက မိမိ၏ နောက်ဆုံးသေတမ်းစာ ဖြစ်သည်ဟု ဝန်ခံကြောင်း ဖော်ပြ၍ ဦးလှအောင်နှင့် ဦးသန်းနွဲ့တို့က အသိသက်သေများအဖြစ်ဖြင့် လက်မှတ် ရေးထိုးထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သက်သေခံ (ဂ) အကြောင်းကြားစာတွင် ယင်းသေတမ်းစာကို ရည်ညွှန်း၍ သေတမ်းစာ အတည်ပြု လက်မှတ် လျှောက်ထားရန် ဦးကျော်အား တောင်းဆိုထားသည်။ ယင်းအကြောင်းကြားစာကို ပြန်ကြားသည့် သက်သေခံ (ခ) စာတွင် ဦးကျော်က အချင်းဖြစ်သေတမ်းစာမှာ ဒေါ်ညိုရင် နောက်ဆုံးရေးသားသည့် သေတမ်းစာ

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ခဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီး များ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

မဟုတ်ကြောင်း ငြင်းဆိုထားခြင်း မရှိချေ။ အကယ်၍ ဒေါ်ညိုရင်သည် သက်သေခံ (က) သေတမ်းစာကို ရေးသားပြီးနောက် အခြား သေတမ်းစာ တစ်စောင်စောင် ရေးသားခဲ့လျှင် ထိုသို့ ရေးသားကြောင်းကို သက်သေခံ (ခ) အကြောင်းကြားစာ၌ အကျိုးအကြောင်း ဖော်ပြပေလိမ့်မည်။ အမှုတွဲရှိ သက်သေခံချက်များအရ ဒေါ်ညိုရင်သည် အချင်းဖြစ် သေတမ်းစာ ရေးသားပြီးနောက် အခြားသေတမ်းစာ ရေးသားခဲ့ကြောင်း အထောက်အထား မတွေ့ရချေ။ သို့ဖြစ်ရာ သက်သေခံ (က) မှာ ဒေါ်ညိုရင်၏ နောက်ဆုံး သေတမ်းစာဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်ပေသည်။

ဗဟိုဥပဒေရုံးမှ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဟန်ရိက သက်သေခံ (က) မှာ မူရင်း သက်သေခံချက် မဟုတ် သော်လည်း မူရင်းမှာ ဦးကျော်၏ လက်ဝယ်၌ ရှိနေသည်ဖြစ်၍ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၃ (၂)၊ နှင့် ပုဒ်မ ၆၅ (က) နှင့် (ခ) တို့ အရ ဒုတိယ အဆင့် သက်သေခံချက် အဖြစ်ဖြင့် သက်သေခံ ဝင်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ဦးကျော်၏ လက်ဝယ်ရှိ သေတမ်းစာမူရင်းကို မအေးအေးမြင့်၏ ပျက်ကွက် ပေါ့လျော့မှုကြောင့် တရားရုံးသို့ အချိန်မီ မတင်ပြနိုင်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ဦးကျော်က တင်ပြရန်ရှိလျက် မတင်ပြဘဲ နေခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ (ဂ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် အရလည်း ဒုတိယအဆင့် သက်သေခံချက် ဖြစ်သော သက်သေခံ (က) စာတမ်းကို မအေးအေးမြင့်က တင်ပြခွင့် ရှိကြောင်း လျှောက်ထားသည်။

ဦးရဲခေါင်ညွှန့်က သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ (က) အရ ဒုတိယအဆင့် သက်သေခံချက် တင်ပြနိုင်ရန် ဦးကျော် လက်ဝယ်၌ သေတမ်းစာမူရင်း ရှိသည်ဆိုသော အချက်ကို မအေးအေးမြင့်ဘက်မှ သက်သေပြရန် တာဝန်ရှိကြောင်း၊ ဦးတင်အေးက ဦးကျော်၏လွှဲအပ်ချက်အရ ရှေ့နေ ဦးခင်မောင်အေးက သေတမ်းစာကို ထုတ်ယူသွားသည်ဟု ထွက်ဆိုထားသော်လည်း သေတမ်းစာကို ဦးခင်မောင်အေးအား ပေးအပ်ရန် မှတ်ပုံတင်ရုံးသို့ လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာပါ လက်မှတ်သည် ဦးကျော်၏ လက်မှတ် ဟုတ်မဟုတ် အထောက်အထား မရှိကြောင်း၊ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးခင်မောင်အေးအား စစ်ဆေးသင့်သော်လည်း စစ်ဆေးထားခြင်း မရှိ၍ သေတမ်းစာမူရင်းကို ဦးကျော် ထုတ်ယူသွားသည် ဆိုသော အချက်မှာ မထင်ရှားကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားသည်။ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄၏ ဥပမာ (င) အရ ဌာနဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များကို နည်းလမ်းတကျ

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်
(ပြည်သူ့
ဥပဒေ အကျိုး
ဆောင်အဖွဲ့)
နှင့်
ဦးကျော်
(ကွယ်လွန်သူ)
၏ သားသမီး
များ
ဒေါ်မြဦး ပါ
(၃)*

ခဲ့ဆောင်ရွက်သည်ဟု မှတ်ယူနိုင်သည် ဖြစ်ရာ သက်ဆိုင်ရာ စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ရုံး အနေဖြင့် ဌာနဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအရ လိုအပ်သည်များကိုစိစစ်ပြီး အချင်းဖြစ် သေတမ်းစာမူရင်းကို ဦးကျော်၏ မြေးဖြစ်နေ ဦးခင်မောင်မြအေးအား ထုတ်ပေးခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူရမည် ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ဦးလှမြအောင်က "သေတမ်းစာမူရင်းကို ကျွန်ုပ်တော်သည် မကြာခဏ တွေ့ရ၍ ဦးကျော်၏ လက်ဝယ်၌ ရှိကြောင်း ကျွန်တော် သိပါသည်။ ဦးကျော် မသေမီ ၃-၄လခန့်ကလည်း နောက်ဆုံးအကြိမ် တွေ့ဖူးပါသည်"ဟု ထွက်ဆိုထားပြီးဦးကျော်သည် ၁၀-၈-၈၀နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ အမှုဆိုင်စဉ်က သေတမ်းစာမူရင်းမှာ သူ၏လက်ဝယ်တွင် ရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။

ဦးရဲခေါင်ညွှန့်က မအေးအေးမြင့်ဘက်မှ ဦးကျော်အား အချင်းဖြစ် သေတမ်းစာမူရင်းကို ပြသရန်အတွက် သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆အရ လိုအပ်သည့် အတိုင်း နို့တစ်စာပေးခဲ့ခြင်း မရှိ၍ သက်သေခံ(က) မှာ သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ (က) အရ သက်သေခံ မဝင် ကြောင်း လျှောက်ထားသည်။

ဗဟိုဥပဒေရုံးမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးတင်အုံးက မမြအေးမြအေးမြင့် သည် ၁၈-၂-၇၇နေ့တွင် ဦးကျော်ထံ အကြောင်းကြားစာ ရေးခဲ့ သည်ဖြစ်၍ သက်သေခံ (က) မှာ သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ (က) အရ သက်သေခံ ဝင်ကြောင်း ဖြေကြားတင်ပြသည်။ ဦးတင်အုံး ရည် ညွှန်းသော အကြောင်းကြားစာမှာ သက်သေခံ(ဂ) ဖြစ်သည်။ ယင်း စာမှာ သေတမ်းစာ အတည်ပြုလက်မှတ် လျှောက်ထားရန် ဦးကျော် အား အရေးဆိုသော စာဖြစ်သည်။ သေတမ်းစာ မူရင်းကို တင်ပြရန် တောင်းဆိုသော နို့တစ်စာမျိုး မဟုတ်ချေ။

မမြအေးအေးမြင့်သည် အမှုစွဲဆိုပြီးနောက် ၁၀-၁၀-၇၇ ရက်စွဲပါ လျှောက်လွှာအရ ဦးကျော်၏ လက်ဝယ်၌ သေတမ်းစာမူရင်း ရှိ-မရှိ အကြောင်း ပြန်ကြားရန် တိုင်းတရားရုံးတွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၁၂ အရ လျှောက်ထားခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းလျှောက်ထားချက်မှာလည်း ဦးရဲခေါင်ညွှန့် တင်ပြသည့်အတိုင်း သေတမ်းစာ မူရင်းကို တင်ပြရန် တောင်းဆိုသော နို့တစ်စာမျိုး မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ မမြအေးအေးမြင့်ဘက်မှ သေတမ်းစာ မူရင်းကို ဦးကျော်ဘက်မှ တင်ပြရန် အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ခဲ့ကြောင်း အထောက်အထား မရှိချေ။

၁၉၇၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီး များ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆ ၏ ခြွင်းချက်တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

Provided that such notice eshall not be required in order to render secondary evidence admissible in any of the following cases, or in any other case in which the Court thinks fit to dispense with it :—

X X X X

(2) when, from the nature of the case, the adverse party must know that he will be required to produce it;

မအေးအေးမြင့် စွဲဆိုသောအမှုမှာ သေတမ်းစာ ပူးတွဲ၍ အမွေ ထိန်းစာ ထုတ်ပေးစေလိုမှု ဖြစ်သည်။ ဤအမှုမျိုးတွင် သေတမ်းစာ မူရင်းမှာ အဓိကကျသော စာရွက်စာတမ်းဖြစ်သည့်အလျောက် တဘက် အမှုသည်ဖြစ်သော ဦးကျော်အနေဖြင့် သေတမ်းစာကို ယင်းအမှုတွင် တင်ပြရန် လိုမည်ဖြစ်ကြောင်း သိထားသင့်သည် ဖြစ်၍ အထက် ဖော် ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ သေတမ်းစာမူရင်းကို တင်ပြရန် မအေး အေးမြင့်က ဦးကျော်ထံ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ရန် မလိုတော့ချေ။

အထက် ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် သက်သေခံ အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၆၃(၂)နှင့် ပုဒ်မ ၆၅(က) အရ သက်သေခံ(က)မှာ ဒုတိယအဆင့် သက်သေခံချက် အဖြစ်ဖြင့် သက်သေခံ ဝင်သည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

ထို့ပြင် မအေးအေးမြင့်အနေဖြင့် သေတမ်းစာ မူရင်းကို မတင်ပြ နိုင်ခြင်းမှာ သူ၏ ပျက်ကွက်မှု သို့မဟုတ် ပေါ့ဆမှုကြောင့် မဟုတ်ချေ။ ဦးကျော်၏ လက်ဝယ်၌ ရှိနေ၍ မတင်ပြနိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့ ဖြစ်၍ ဗဟိုဥပဒေရုံးမှ တင်ပြသည့်အတိုင်း သက်သေခံ(က)သည် သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၃(၂)နှင့် ပုဒ်မ ၆၅(ဂ) အရလည်း သက်သေခံဝင်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ထို့ကြောင့် တိုင်းတရားရုံးက ''ယခုအမှုတွင် တရားလို မအေးအေး မြင့်မှာ သေတမ်းစာမူရင်းကို မတင်ပြနိုင်ပဲ ဓာတ်ပုံမိတ္တူကိုသာ သက် သေခံ(က) အဖြစ်ဖြင့် တင်ပြထားကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် သက်သေခံ

အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၃အရ မှုရင်းမတင်ပြနိုင်၍ တရားမဝင်၍ သက်သေခံ မဝင်တော့ပေ''ဟူသော သုံးသပ်ချက်သည်လည်းကောင်း၊ ''ယခုအမှုတွင် တရားလိုဘက်မှ သေတမ်းစာမူရင်းကို မတင်ပြနိုင်ပဲ ဓာတ်ပုံမိတ္တူကိုသာ တင်ပြသဖြင့် တရားဥပဒေအရ ဒေါ်ညိုရင်သည် သေတမ်းစာကို အမှန်တကယ် ရေးသားခဲ့ကြောင်း မဆိုင်လုံပေ။ သို့ဖြစ်၍ ငြင်းချက် (၁) အရ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ညိုရင်သည် ၁၃-၅-၇၁ နေ့စွဲပါသေတမ်းစာကို ရေးသားခဲ့သည် ဆိုခြင်းမှာ မမှန်ကန်ဟု ဖြေဆိုလိုက်သည်''ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်သည် လည်းကောင်း သက်သေခံ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ခြင်း မရှိဟု ပထမ ဥပဒေ ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။ ၁၉၇၆ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီး များ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

ဒုတိယ ဥပဒေပြဿနာ

ဗဟိုဥပဒေရုံးမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဟန်ရှိက တိုင်းတရားရုံးက ''တရားလိုသည် လျှောက်ထားသည့်အချိန်၌ အသက် (၂၁) နှစ် မပြည့်သေးကြောင်းလည်းတွေ့ရှိရပါသည်''ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ''အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၆အရ အရွယ်ရောက်မှသာ အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားနိုင်ခွင့် ရှိသည်''ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေနှင့် အရွယ်ရောက်သူများ အက်ဥပဒေတို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့ကို မျက်ကွယ်ပြု၍ ဆုံးဖြတ်ရာ ရောက်ကြောင်း၊ မအေးအေးမြင့်သည် အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားချိန်က အသက် (၁၈) နှစ်ပြည့်ပြီး အရွယ်ရောက်သူတစ်ဦး ဖြစ်နေကြောင်း ထင်ရှားပါကြောင်း၊ အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးသင့် မသင့် စဉ်းစားစဉ်က မအေးအေးမြင့်မှာ အသက် (၂၁) နှစ်ပင် ကျော်လွန်းနေသည့်အချက်ကို တိုင်းတရားရုံးက လုံးဝ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့ခြင်း မပြုသဖြင့် ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားသည်။

ဦးရဲခေါင်ညွန့်က သက်သေခံ (က) သေတမ်းစာတွင် ဦးကျော်အား မအေးအေးမြင့်၏ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်ဖြင့် ခန့်ထားခဲ့ရာ အရွယ်ရောက်သူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ အသက် (၂၁) ပြည့်သည့်အခါမှ မအေးအေးမြင့်သည် အရွယ်ရောက်မည် ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြား လျှောက်ထားသည်။

အရွယ်ရောက်သူများ အက်ဥပဒေ (The Majority Act) ပုဒ်မ ၃တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်
(ပြည်သူ့
ဥပဒေအကျိုး
ဆောင်အဖွဲ့)
နှင့်
ဦးကျော်
(ကွယ်လွန်သူ)
၏ သားသမီး
များ
ဒေါ်မြဦး ပါ
(၃)*

"3. Subject as aforesaid, every minor of whose person or property or both a guardian, other than a guardian for a suit within the meaning of the Code of Civil Procedure, has been or shall be appointed or declared by any Court of justice before the minor has attained the age of eighteen years shall, notwithstanding anything contained in the Succession Act or in any other enactment, be deemed to have attained his majority when he shall have completed his age of twenty - one years and not before."

အထက်ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ဆိုလျှင် အုပ်ထိန်းသူတစ်ဦးအား တရားရုံးက ခန့်ထားရန် သို့မဟုတ် ကြေငြာရန် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ခန့်ထားရန် သို့မဟုတ် ကြေငြာရန် အုပ်ထိန်းသူများနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်း ခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၇)တွင် တရားရုံးအား အပ်နှင်းထားသည်။ ဤအမှုတွင် ဦးကျော်အား မဒွေးအေးမြင့်၏ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်ဖြင့် တရားရုံးက ခန့်ထားခဲ့ခြင်း၊ ကြေငြာခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ ဦးရဲခေါင်ညွန့်က အရွယ်မရောက်သေးသည့် သားသမီးကို အုပ်ထိန်းသူခန့်ထားသည့် ကိစ္စတွင် အုပ်ထိန်းသူသည် ဖခင်တစ်ဦး ဖြစ်ပါက ယင်းသို့ အုပ်ထိန်းသူ အဖြစ်ဖြင့် ခန့်ထားကြောင်းကို တရားရုံးက ကြေငြာရန်ပင် မလိုကြောင်း၊ မလဲ့လဲ့ဝင်း နှင့် မောင်စိုးရင် (၁) အမှုကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားတင်ပြသည်။ ဤအမှုတွင် ဦးကျော်မှာ— မဒွေးအေးမြင့်၏ ဖခင်အရင်း မဟုတ်ချေ။ မွေးစားဖခင်ဟု အဆိုရှိသူသာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ တရားရုံးက သူ့အား မဒွေးအေးမြင့်၏ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်ဖြင့် ခန့်ထားခြင်း မပြုဘဲ သေတမ်းစာ၌ ကွယ်လွန်သူက မဒွေးအေးမြင့်၏ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်ဖြင့် ခန့်ထားရုံမျှဖြင့် ဦးကျော်သည် အရွယ်ရောက်သူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃တွင် အကျုံးဝင်သော အုပ်ထိန်းသူ ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် မဒွေးအေးမြင့်သည် အသက် (၁၈)နှစ်ပြည့်သောအခါ အရွယ်ရောက်ပြီဟု ကောက်ယူရပေမည်။

---

(၁) ၁၉၆၀ မတစ ၂၃၇။

သက်သေခံ (က) သေတမ်းစာတွင် မဒေအးအေးမြင့်သည် အသက် (၂၁) နှစ် ပြည့်သောအခါ ဒေါ်ညိုရင်၏ ပစ္စည်းအရပ်ရပ်၏ ပိုင်ရှင် ဖြစ်စေရမည်ဟု ဖော်ပြထားရာ အသက် (၂၁) နှစ် ပြည့်ပြီးမှသာ မဒေအးဒေအးမြင့် အနေဖြင့် သေသူ ဒေါ်ညိုရင်၏ အမွေပစ္စည်းတို့ကို အကျိုးခံစားခွင့် ရှိမည်ဖြစ်၍ အသက် (၂၁) နှစ် မပြည့်မီ အမွေ ထိန်းစာ လျှောက်ထားခွင့်မရှိဟု ဦးရဲခေါင်ညွန့်က လျှောက်ထားသည်။

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီး များ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၂ တွင် ဤအမှုနှင့်ပတ်သက် သမျှ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

"When—

X X X X

(b) the deceased has appointed an executor who....refuses to act...................

an universal X X X legatee may be admitted to prove the will, and letters of administration with the will annexed may be granted to him of the whole estate, or of so much thereof as may be unadministered."

မဒေအးအေးမြင့်သည် သေတမ်းစာအရ ဒေါ်ညိုရင်၏ အမွေတစ်ရပ်လုံးကို ရခွင့်ရှိသူ ဖြစ်သည့်အလျောက် အထက်ဖော်ပြပါ ပုဒ်မတွင် ရည်ညွှန်းထားသော "universal legatee" ဖြစ်သည်မှာ ယုံမှားဖွယ် မရှိချေ။ ယင်းပုဒ်မတွင် သေတမ်းစာအရ အမွေဆက်ခံ ရရှိမည့် ပစ္စည်းတွင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိပြီးမှသာ အမွေဆက်ခံသူက အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားနိုင်သည်ဟု ကန့်သတ်ထားခြင်း မရှိချေ။ အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးခြင်းမှာ အမွေပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်သာ ဖြစ်သည်။ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို အပ်နှင်းခြင်း မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ မဒေအးဒေအးမြင့်သည် အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားစဉ်က အသက် (၂၁) နှစ် မပြည့်သေး၍ သက်သေခံ (က) သေတမ်းစာအရ အမွေပစ္စည်းတွင် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့် မရရှိသေးစေကာမူ အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၂ အရ လျှောက်ထားခွင့် ရှိသည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

ဗဟိုဥပဒေရုံးမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ရီးဟန်နီက တိုင်းတရားရုံး၏စီရင်ချက်တွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားသည့် အမွေဆက်ခံရေးအက်

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏သားသမီး များ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၇၊ ၂၃၈နှင့် ၂၃၉တို့မှာ သေတမ်းစာ အတည်ပြု လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်းနှင့်သာ သက်ဆိုင်ကြောင်း အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

ဦးရဲခေါင်ညွန့်က "ဤအမှုမှာကဲ့သို့ မူရင်းသေတမ်းစာ မတင်ပြနိုင်ပါက သေတမ်းစာနှင့် ပတ်သက်၍ အကျိုးခံစားလိုသူက တိုက်ရိုက် မလျှောက်ထားနိုင်သည့် အခါတွင် အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၇၊ ၂၃၈နှင့် ၂၃၉တို့တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အမွေထိန်းစာကို တိုက်ရိုက်မလျှောက်ထားပဲ သေတမ်းစာအတည်ပြု လက်မှတ်ကို ရှေးဦးစွာ လျှောက်ထားရမည်ဖြစ်၍ မအေးအေးမြင့်ဘက်မှ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသဖြင့် ဦးကျော်မှ ငြင်းပယ်သည့် တိုင်အောင် မအေးအေးမြင့်သည် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၂ အရ တိုက်ရိုက် လျှောက်ထားခွင့်မရှိကြောင်း" ဖြေကြားလျှောက်ထားလည်း၊

အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၇ မှ ၂၃၉ တွင် အောက်ပါ အတိုင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်–

"237. When a will has been lost or mislaid since the testator's death, or has been destroyed by wrong or accident and not by any act of the testator, and a copy or the draft of the will has been preserved, probate may be granted of such copy or draft, limited until the original or a properly authenticated copy of it is produced.

238. When a will has been lost or destroyed and no copy has been made nor the draft preserved, probate may be granted of its contents if they can be established by evidence.

239. When the will is in the possession of a person residing out of the Union of Burma, who has refused or neglected to deliver it up, but a copy has been transmitted to the executor, and it is necessary for the interests of the estate that probate should be granted without waiting for the arrival

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီး များ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

of the original, probate may be granted of the copy so transmitted, limited until the will or an authenticated copy of it is produced."

၌ အမှုတွင် သေတမ်းစာမူရင်းမှာ ပျောက်ဆုံးခြင်း ရှိမရှိ၊ အထား အသို မှားခြင်း ရှိမရှိ၊ ပျက်စီးသွားခြင်း ရှိမရှိ မသိရချေ၊ လက်ရှိထား သူ ဦးကျော်က တင်ပြရန် ပျက်ကွက်ခြင်းသာ ပေါ်လွင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များသည် ၌အမှုနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိချေ၊ မအေးအေးမြင့်က သေတမ်းစာ မိတ္တူတင်ပြနိုင်သည်ဖြစ်၍ ပုဒ်မ ၂၃၈ နှင့်လည်း မသက်ဆိုင်ချေ၊ ထို့ပြင် ပုဒ်မ ၂၃၉ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံ ပြင်ပတွင် နေထိုင် သောသူ လက်ဝယ်၌ သေတမ်းစာ ရှိနေသည့် ကိစ္စနှင့် သက်ဆိုင် သည်။ ၌အမှုတွင် သေတမ်းစာ လက်ဝယ်ထားသည်ဟု အဆိုရှိသူ ဦးကျော်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေထိုင်သူ ဖြစ်၍ တိုင်းတရားရုံးက ယင်း ပုဒ်မကို ကိုးကား၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ အထင်အရှား မှားယွင်းသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် တိုင်းတရားရုံးသည် အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပြည့်စုံမှန်ကန် စွာ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း မရှိဟု ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုးဆောင် အဖွဲ့ က တင်ပြလာသော ဒုတိယ ဥပဒေ ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။

တတိယ ဥပဒေ ပြဿနာ

မအေးအေးမြင့်သည် အမွေရှင် ဒေါ်ညိုချင်၏ သေတမ်းစာအရ သူ၏ အမွေအားလုံးကို ဆက်ခံခွင့်ရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ် သည်။ သေတမ်းစာ အတည်ပြုသူ အဖြစ်ဖြင့် ဒေါ်ညိုရင်က ခန့်ထားခဲ့ သော ဦးကျော်သည် သေတမ်းစာ အတည်ပြုလက်မှတ် လျှောက်ထား ရန် ငြင်းဆိုခဲ့သည် ဖြစ်ရာ သေတမ်းစာ အတည်ပြုသူ အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် ငြင်းဆိုရာ ရောက်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ၌အခြေ အနေတွင် မအေးအေးမြင့်အား အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃၂ (ခ) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အတိုင်း သေတမ်းစာပူးတွဲလျက် အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးနိုင်ပေသည်။

မအေးအေးမြင့်သည် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ဗဟိုတရားရုံးတွင် အယူခံ ဝင်ရာ၌ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးအား အယူခံတရားပြိုင်အဖြစ် ဖော်ပြခဲ့သည်။ စာဒက လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်မြဦးနှင့် ဒေါ်မြမေ တို့၏ ရှေ့နေ ဦးရဲခေါင်ညွန့်က ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးအပေါ် ယင်းသို့

၁၉၀၆
မြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီး များ ဒေါ်မြဦး ပါ [၃]*

အယူခံ ဝင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။ ဗဟို ဥပဒေရုံးမှ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဟန်ညိုက ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးအပေါ် အယူခံ ဝင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည် ဆိုပါက တရား မကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၃ အရ အယူခံလွှာကို ပြင်ဆင်စေ ရန် ညွှန်ကြားသင့်ပါသည်ဟု တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ အယူခံလွှာကို အမိန့် ၄၁၊ နည်း ၁ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ရေးသား ထားခြင်း မရှိလျှင် အယူခံရုံးက လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်စေနိုင်ရန် နည်း ၃ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အယူခံလွှာ၌ တိုင်းတရားရုံးအား အယူခံ တရားပြိုင် အဖြစ် ဖော်ပြခြင်းမှာ နည်း ၁ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိ၍ နည်း ၃ အရ ပြင်ဆင်စေရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။

တဖန် ဦးဟန်ညိုက ဗဟို တရားရုံးသည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၇ နှင့် အမိန့် ၁ နည်း ၁၀ (၂)၊ အမိန့် ၄၁ နည်း ၂၀ နှင့် နည်း ၃၃ တို့အရ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံးကာ အမှုသည်တို့ကို မိမိ သဘောအလျောက် ထည့်သွင်း၍ အယူခံကို ဆက်လက်ကြားနာသင့် ကြောင်းဖြင့် မက်ဆား (စ်) ရနိုင်တိုင်း သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ နှင့် ချန်မာလ်ဘိလာပါ ၃[၂] စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားသည်။ ယင်းစီရင်ထုံးကို စစ်ဆေးမြို့ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိနှင့် ရနိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ပါ ၃[၃] အမှုတွင် တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ပယ်ဖျက်ပြီး ဖြစ်၍ လိုက်နာရန် အကြောင်း မရှိကြပေ။

တိုင်းတရားရုံးတွင် မခွဲအေးအေးမြင့်သည် တရားလိုဖြစ်၍ ဦးကျော် သည် မူလ တရားပြိုင် ဖြစ်သည်။ အမှု အတောအတွင်း ဦးကျော်ကွယ် လွန်ပြီးနောက် တရားပြိုင် ထပ်ထည့်ခြင်း မပြုပဲ မအေးအေးမြင့်ဘက် ကို စစ်ဆေးကာ အမှုကို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၀ အရ အယူခံရုံးသည် မူလမှုတွင် အမှု သည်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သူကိုသာ အယူခံမှုတွင် အမှုသည်အဖြစ် ထည့် သွင်းနိုင်သည်။ မအေးအေးမြင့် စွဲဆိုသော မူလမှုတွင် အခြားအမှု သည် တစ်ဦး တစ်ယောက်မျှ မရှိသည့် အလျောက် ဗဟို ဥပဒေရုံးက တင်ပြသည့် အတိုင်း ဗဟို တရားရုံးက အယူခံမှုတွင် အမှုသည် ထပ် ထည့်ရန် လိုအပ်သည်ဟု သဘောရရှိသည့် တိုင်အောင် ယင်းသို့ ထည့်ရန် အမှုသည် မရှိ၍ မဖြစ်နိုင်ချေ၊

(၂) ၁၉၅၇ မတစ ၂၇၃ (တရားလွှတ်တော်)၊
(၃) ၁၉၆၁ မတစ ၁၉ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုးဆောင် အဖွဲ့) ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီးများ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

ဆက်လက်စိစစ်ရမည့် ဥပဒေပြဿနာမှာ ဗဟိုတရားရုံး၌ မဒေးအေးမြင့် တင်သွင်းသော အယူခံမှုတွင် အယူခံ တရားပြိုင်သည့် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး ဖြစ်နေ သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဗဟိုတရားရုံးက ယင်းအယူခံမှုကို လက်ခံ၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်ခြင်း ရှိမရှိ ဖြစ်သည်။ ဦးဟန်ရီက အမွေထိန်း စာထုတ်ပေးသည့် အမိန့်တစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗဟိုတရားရုံးတွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်ဆေးရက် မာမွတ်ပါ ၂ တင်သွင်းခဲ့သော ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၂၇ တွင် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးအား အယူခံ တရားပြိုင်အဖြစ် ဖော်ပြခဲ့ရာ ဗဟိုတရားရုံးက လက်ခံ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ မဒေးအေးမြင့် စွဲဆိုသော အမှုကို ဆုံးဖြတ်သည့် အချိန်တွင် အမှုသည် ဖြစ်၍ သူတဦးတည်းသာ ရှိသည်ဖြစ်ရာ သူ၏အမှုကို ပလပ်သော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ဗဟိုတရားရုံးတွင် အယူခံဝင်သောအခါ အယူခံ တရားပြိုင်အဖြစ် ဖော်ပြရန် အမှုသည်မရှိချေ။ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ မဒေးအေးမြင့်အား ထိခိုက်နစ်နာစေသည့်အလျောက် မဒေးအေးမြင့်အနေဖြင့် အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၉ တွင် ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်ကို အယူခံခွင့် ရှိသည်မှာ ယုံမှားဖွယ်မရှိချေ။ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၁ (ဆ) တွင် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (ဆ) တွင် လည်းကောင်း၊ ဥပဒေအရ အယူခံပိုင်ခွင့်ကို တရားဥပဒေဆိုင်ရာမူ တစ်ရပ်အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ တဘက်တွင် အယူခံလွှာ၌ တရားဖက်အဖြစ် ဖော်ပြရန် အမှုသည်မရှိ၍ အယူခံ ဝင်ခွင့်မရှိဟု ဆိုလျှင် မဒေးအေးမြင့်အား ဥပဒေက ပေးထားသော အယူခံဝင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးကို နုတ်သိမ်းရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် အယူခံမှုတစ်မှုတွင် အယူခံတရားလိုနှင့် အယူခံတရားပြိုင်ဟူ၍ အမှုသည် နှစ်ဘက်ရှိသည် မှန်သော်လည်း မဒေးအေးမြင့်နှင့် တရားပြိုင်ဘက်မရှိတော့သည့်အတွက် မဒေးအေးမြင့်အနေဖြင့်အယူခံလွှာတွင်အယူခံတရားပြိုင်အမည်ကို ဖော်ပြနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ဥပဒေသည် မဖြစ်နိုင်သည့်ကို မရည်ရွယ်ကြောင်း ယခင် တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ပြည်နယ်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးများ ခန့်ထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါ်ပေါက်လာသော ပြဿနာကို ဆုံးဖြတ်ချက်ရယူရန် ရည်ညွှန်းအမှု(၄)တွင် ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အခြေအနေအရ မဒေးအေးမြင့်သည် အယူခံလွှာ၌ အယူခံတရားပြိုင်အမည်ကို ဖော်ပြရန် လိုမည်မဟုတ်ချေ။ ဗဟိုတရားရုံးတွင် တင်သွင်းသော အယူခံလွှာ၌ မဒေးအေးမြင့်က ရန်ကုန်

---

(၄) ၁၉၅၀ မတစ ၈၁ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီး များ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

တိုင်းတရားရုံးအား အယူခံတရားပြိုင်အဖြစ် ဖော်ပြခြင်းမှာ ပုံစံကျစေရန် စတင် ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေပေသည်။ ဤထူးခြားသော အခြေအနေတွင် ဗဟိုတရားရုံးသည် မအေးအေးမြင့် တင်သွင်းသော အယူခံကို လက်ခံ အဆုံးအဖြတ်မပြုနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိဟု ဆိုရပေမည်။ ဗဟိုတရားရုံးသည် မအေးအေးမြင့်၏ အယူခံမှုကို တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၄၁၊ နည်း ၁၁ အရ အကျဉ်းနည်းဖြင့် ပလပ်ရာတွင် အကြောင်းပြထားခြင်း မရှိ၍ မအေးအေးမြင့်၏ အယူခံလွှာ၌ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးအား အယူခံတရားပြိုင်အဖြစ် ဖော်ပြထားခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး ပလပ်ခဲ့ခြင်း ဟုတ် မဟုတ် မသိရချေ။ အကယ်၍ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ပလပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါမူ မှားယွင်းသည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

စာဒက လျှောက်ထားခံရသူ ဦးရွှေကျော်၏ရှေ့နေ ဒေါ်သင်းမြတ်ကြိုင်က မအေးအေးမြင့် စွဲဆိုသော အမှုတွင် တရားပြိုင် ဦးကျော် ကွယ်လွန်သောအခါ အမှုမှာ ရပ်စဲသွားကြောင်း၊ မောင်ဘနှင့် ဗာတိုင်ယီ ပါ ၅ (၅) နှင့်မရွှေသစ်နှင့် မောင်ဘိုးအောင် (၆) စီရင်ထုံးများကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားသည်။

ဗဟိုဥပဒေရုံးမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဟန်ရှိက ဦးဘစိန်နှင့် ကိုထွန်းအောင်ပါ၂ (၇) စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ အမွေထိန်း စာ လျှောက်ထားသူ ကွယ်လွန်မှသာ အမှုရပ်စဲကြောင်း၊ တရားပြိုင် ကွယ်လွန်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ အမှုရပ်စဲသည်ဟု ထုံးဖွဲ့ထားသော စီရင်ထုံး မရှိကြောင်း လျှောက်ထားသည်။

ဒေါ်သင်းမြတ်ကြိုင် ကိုးကားသော အမှုများမှာ အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားမှုများနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။ အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားမှုသည် လျှောက်ထားသူ၏ အခွင့်အရေးအပေါ် အခြေခံ၍ လျှောက်ထားမှုမျိုးဖြစ်ပြီး အခြားအမှုများမှာကဲ့သို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ အခွင့်အရေးတောင်းဆိုသည့် အမှုမျိုး မဟုတ်ချေ။ အမွေတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု အဆိုရှိသူများက ကန့်ကွက်သဖြင့် အမှု ဆိုင်ပြိုင်ရသည့်အဆင့် ရောက်သောအခါ အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ကန့်ကွက်သူအား တရားပြိုင်

---

(၅) ဘီ အယ်လ် တီ အတွဲ ၄ စာ ၁၆၄။
(၆) (၁၉၂၁–၂၂) အထက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ စာ ၇၃။
(၇) ၁၉၅၈ မတစ ၅၅၃ (တရားလွှတ်တော်)။

> ၁၉၈၆
> ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးတော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီး များ ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

အဖြစ် သတ်မှတ်၍၊အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရသော်လည်း ကန့်ကွက်သူ သေဆုံးခြင်းသည် အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားသူ၏ အမွေထိန်းစာ ရခွင့်ကို တစုံတရာ ထိခိုက်နိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ကန့်ကွက်သူ သေဆုံးရုံမျှဖြင့် လျှောက်ထားမှုမှာ ရပ်စဲသွားရန် အကြောင်းမရှိချေ။

ဒေါ်သင်းမြတ်ကြိုင်က တိုင်းတရားရုံးသည် မအေးအေးမြင့်၏ သက်သေ ဦးလှအောင်နှင့် ဦးသန်းနွဲ့တို့အား စစ်ဆေးပြီးမှ မအေးအေး မြင့်အား စစ်ဆေးခြင်းမှာ ကျင့်ထုံးနှင့် မညီကြောင်း တင်ပြလျှောက် ထားသည်။ ဗဟိုဥပဒေရုံးမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးတင်အိုးက ဦးလှ အောင်မှာ နေထိုင်မကောင်း၍လည်းကောင်း၊ ဦးသန်းနွဲ့သည် ဟောင် ကောင်မြို့တွင် နေထိုင်သော သားထံသို့ သွားလို၍ လည်းကောင်း၊ သူတို့နှစ်ဦးအား ပထမ စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားသည်။ ယင်းအခြေအနေမျိုးတွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၈၊ နည်း ၁၆ တွင် ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း သက်သေများ အား ဦးစွာစစ်ဆေးနိုင် ပေမည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သက်သေများကို တရားလိုထက် ဦးစွာ စစ်ဆေးရုံမျှဖြင့် အမှုတခုလုံး ပျက်ပြယ်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။ အဆုံး စွန်အားဖြင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း လွဲမှားမှုသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊

ဗဟိုဥပဒေရုံးမှ တိုင်းတရားရုံးက ချမှတ်သော အမိန့်ကို တိုင်း တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်တဦးကသာ လက်မှတ်ရေးထိုး ထားသည်ကို တွေ့ရကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ ညွှန်ကြားချက်အမှတ် (၁၆) ၏ အပိုဒ် (၆) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ကြားထားသည်—

> ''အထက်ပါ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအရ စီရင်ချက်ကို ဆီလျော် စွာ ရေးသားပြီးသည့်အခါ တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ဝင်များ အားလုံးက စီရင်ချက်၏ အောက်ဆုံးတွင် လက်မှတ်ရေးထိုး ရပါမည်။''

ထို့ပြင် ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ညွှန်ကြားချက်အမှတ် (၂၅) ၏ အပိုဒ် (၆) တွင်လည်း အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ကြားထား သည်—

> ''သို့ပါ၍ တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ဝင်များသည် နေ့စဉ်မှတ်တမ်း အမိန့်၊ စွဲချက်၊ ငြင်းချက်ထုတ်သောပုံစံ၊ သက်သေထွက်ချက် အမိန့်နှင့်စီရင်ချက်၊ ထောင်ပို့ဝရမ်း၊ လွှတ်ဝရမ်း၊ ချုပ်မိန့် စသည့် သက်ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများတွင် အဖွဲ့ဝင်အားလုံး ပြည့်စုံစွာ လက်မှတ်ရေးထိုးကြရန် ထပ်လောင်း ညွှန်ကြားလိုက်

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးကျော် (ကွယ်လွန်သူ) ၏ သားသမီး များ
ဒေါ်မြဦး ပါ (၃)*

သည်။ ယင်းသို့ လက်မှတ်ပြည့်စုံစွာ ရေးထိုးရန် တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ဝင်များတွင် တာဝန်ရှိကြသည့် အလျောက် သက်ဆိုင်ရာ တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ယူ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက် ရန် ဖြစ်သည်။''

တိုင်းတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့သည် ၎င်းညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ လက်မှတ်ပြည့်စုံစွာ ရေးထိုးထားခြင်းမရှိ၍ ချမှတ်သော အမိန့်မှာ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် တိုင်းတရားရုံးနှင့် ဗဟိုတရား စီရင်ရေးအဖွဲ့တို့၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် ရုံးနှင့် အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (ဇ) အရ လိုအပ်သည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် မအေးအေးမြင့်အား ကျသင့်သော ရုံးခွန်များ ထမ်းဆောင်စေကာ သေတမ်းစာ ပူးတွဲလျက် အမွေထိန်းစာကို အမွေဆက်ခံရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၂ (ခ) အရ ထုတ်ပေးရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၁ အရ လိုအပ် သည့်အတိုင်း သင့်သည် ထင်မြင်သည့် ငွေပမာဏဖြင့် မအေးအေးမြင့် အား အာမခံ ချုပ်ဆိုစေရမည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ယာယီတားဝရမ်း ထုတ် ဆင့်ထားခြင်းကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

တရားမ စေ၀ဒကမှု

ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဦးတင်အောင်ဟိန်း၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးကိုကြီး၊
ဦးခင်မောင်ကျော်၊ ဦးတွမ်မှုန်း၊ ဦးထွန်းတင်၊ ဦးဘမော်၊
ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေး၊ ဦးဝင်းမောင်နှင့် ဦးအေးစန်တို့
ပါဝင်သော ပြည်သူ့တရားသူကြီး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လုံးရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

† ၁၉၇၆ ဇန်နဝါရီလ ၉ ရက်

(ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့)

နှင့်

ဦးအုန်းရင်ပါ (၂) *

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူ–နှင်ထုတ်သည့်ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်းခံရသော တဆင့်ခံ အိမ်ငှားသည် ယင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ "အိမ်ငှား" ဆိုသော စကားရပ်တွင် အကျုံး ဝင်ခြင်း–နှစ်ရှည်လများ အိမ်လခ ပေးရန် ပျက်ကွက်သော အိမ်ငှားသည် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ အကျိုးကျေး ဇူးကို ခံစားခွင့် မရှိစေရဟု ပိတ်ပင်ထားမှု မရှိခြင်း–ဒီကရီ အတည်ပြုသော တရားရုံးသည် ပေးရန်ကျန်ရှိနေသော ငှား ရမ်းခ ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍သာ အမိန့် ချမှတ်နိုင်ပြီး နောင်တွင် ပေးရန်ရှိလာမည့် ငှားရမ်းခနှင့် စပ်လျဉ်း၍– အမိန့်ချမှတ်နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိခြင်း–တရားမကျင့် ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၄၁၊ နည်း ၄ မူလရုံး၌ တူညီ သော အကြောင်းပြချက်များ တင်ပြ၍ လျှောက်ထား ခဲ့ကြလျှင် တဆင့်ခံ အိမ်ငှားတစ်ဦးတည်း တင်သွင်းသော အယူခံတွင်

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမ စေ၀ဒကမှု အမှတ် ၂

† ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၁၂၃ တွင် ချမှတ် သော (၁၃–၆–၇၅) နေ့စွဲပါ ဗဟို တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ် ချက်အပေါ် စေ၀ဒက လျှောက်ထားမှု။

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

မူလအိမ်ငှား ပါဝင်ခြင်း မရှိစေကာမူ ဗဟိုတရားရုံးသည် သူ၏ အကျိုးငှာ တိုင်းတရားရုံး၏ ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်နိုင်ခြင်း- တရားရုံးက ချမှတ်သော နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီအတိုင်းတရား ရုံးက လိုက်နာဆောင်ရွက်သော အမှုတွင်မှ တပါး တရား မကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊နည်း ၃၅ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက် ပြီးမှသာ ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီးရာ ရောက်သည်ဟု ကောက် ယူသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်၊ ။၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ် ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခွင့် ရှိသူသည်-

(၁) အငှားချထားသည့် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီချမှတ်ခြင်း ခံရသူ ဖြစ်ရမည်။ ထို့ပြင်
(၂) အိမ်ငှားဖြစ်ရမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီချမှတ်ခြင်းခံရသော တဆင့်ခံ အိမ်ငှားသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ် ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ "အိမ်ငှား" ဆိုသော စကားရပ်တွင် အကျုံးဝင်သည်၊

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အိမ်ငှား တစ်ဦးသည် နှစ်ရှည်လများ အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်လျှင် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားခွင့် မရှိစေရဟု ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)တွင် ဒီကရီကို အတည်ပြုသော တရားရုံးသည် ပေးရန်ကျန်ရှိနေသော ငှားရမ်းခပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း ၍သာ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။ နောင်တွင် ပေးရန်ရှိလာမည့် ငှားရမ်းခ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်ချမှတ်နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပေ။ သို့ဖြစ်၍ နောင်တွင် ပေးရမည့် အိမ်လခများကိုပါ ပေးစေရန် အမိန့် ချမှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ပေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူလရုံးတွင် ဦးအုန်းရင်နှင့် ဦးလှကျော် တို့သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အကျိုးခံစားခွင့်ရရန် ပူးတွဲလျှောက်ထား ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့် သူတို့သည် တူညီသောအကြောင်း ပြချက်များ တင်ပြ၍လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးလှကျော်

တစ်ဦးတည်း တင်သွင်းသော အယူခံတွင် ဦးထွန်းရီ၏ မူလအိမ်ငှား ဦးအုန်းရင်မှာ အယူခံ တရားလိုအဖြစ် ပါဝင်ခြင်း မရှိစေကာမူ ဗဟို တရားရုံးသည် သူ၏အကျိုးငှာ တိုင်းတရားရုံး၏ ဒီကရီကို အထက် ဖော်ပြပါ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၄ အရ ပယ်ဖျက် နိုင်ပေသည်။

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားရုံးက ချမှတ်သော နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီအတိုင်း တရားရုံးက လိုက်နာဆောင်ရွက်သော အမှုတွင်မှတပါး တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၃၅ နှင့် အညီ ဆောင်ရွက် ပြီးမှသာ ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီးရာ ရောက်သည်ဟု ကောက်ယူသင့် ပေသည်။

စာဒက လျှောက်ထားသူ အတွက်
– ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးတင်အုံး
– ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးစိုးသိန်း
– ဥပဒေ ဝန်ထမ်းအဆင့် (၁) ဦးစိန်လှ
– ဥပဒေ ဝန်ထမ်းအဆင့် (၂) ဦးသန်းကျော်

စာဒက လျှောက်ထားခံရသူ(၁) အတွက် – မလာ

စာဒက လျှောက်ထားခံရသူ(၂) အတွက် – ဦးသိန်းဝင်း၊ ဒေါ်ခင်ခင်မြင့်၊ ဗဟို တရားရုံး ရှေ့နေများ

တရားရေး အကြံပေး
– ဦးမြ (ညွှန်ကြားရေးမှူး)
– ဦးသိန်းဟန်

ရန်ကုန်တိုင်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ် တရားရုံး၊ ၁၉၈၃ ခုနှစ် တရားမ ကြီးမှု အမှတ် ၆ တွင် ဦးထွန်းရီ ဆိုသူက ဦးအုန်းရင်၊ ဦးလှကျော်နှင့် ဇနီး ဒေါ်အေးသန်း၊ ဦးကျော်ဖံနှင့် ဇနီး ဒေါ်သိန်းတို့အပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) အရ နှင်လိုမှု စွဲဆိုရာ ဒီကရီ ရရှိခဲ့သည်။ ဦးထွန်းရီက ယင်း ဒီကရီကို အဆိုပါ တရားရုံး ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမှု ဇာရီမှု အမှတ် ၁

၁၉၈၆ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

တွင် အတည်ပြုသည်။ ဇာရီမှုကို ဆောင်ရွက်ဆဲတွင် ဦးအုန်းရင်နှင့် ဦးလှကျော်တို့က အဆိုပါတရားရုံး ၁၉၈၄ခု ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၂ တွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီး ကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ ဇာရီမှုကိုဆိုင်းငံ့ပေးရန်လျှောက် ထားရာ မြို့နယ်တရားရုံးက လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ခွင့်ပြုသည်။ ဦးထွန်းရီက မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့ အယူခံမှု အမှတ် ၂၀၅ (စမ်းချောင်း) တွင် အယူခံ ဝင်သောအခါ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဇာရီမှုကို ဥပဒေနှင့် အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။ ဦးလှကျော်က တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ် တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၁၂၃ တွင် အယူခံ ဝင်သော အခါ ဗဟိုတရားရုံးက တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြန်လည် အတည်ပြုလိုက်သည်။ ဗဟိုတရားစီရင် ရေး အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အရေးကြီးသည့် ဥပဒေပြဿနာ ပေါ် ပေါက်စေသည်ဟု ဆိုကာ ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင် အဖွဲ့က ပြည်သူ့ တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈ (ခ) နှင့် ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင် အဖွဲ့ ဥပဒေပုဒ်မ ၇ (စ) တို့ အရ ညှိစောဒကမှုကို တင်သွင်းလာသည်။

ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင် အဖွဲ့က တင်ပြလာသော ဥပဒေ ပြဿနာလေးရပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

၁။ အိမ်လခကြွေးကျန် နှစ်ဆယ့်သုံးနှစ် မပေးပဲ ငှားရမ်းသည့် ဥပစာတွင်နေထိုင်နေသော အိမ်ငှားတစ်ဦးအား ၁၉၆၀ ပြည့် နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁)၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ပါ သက်သာခွင့် အကျိုးကျေးဇူးကိုခံစား စေရန် ခွင့်ပြုသင့်-မသင့်။

၂။ မူလမှုတွင် အိမ်လခကြွေးကျန်ဟ်စွ၊ ကြွေးကျန်ပမာဏ၊ ကြွေး ကျန်ဖြေရှင်းပုံ ဖြေရှင်းနည်းကို မတင်ပြခဲ့ခြင်း၊ ဇာရီမှုဖွင့်လှစ် အကောင်အထည် ဖော်ချိန်တွင် ကြွေးကျန်ပေးဆပ်ပုံ ပေးဆပ် နည်းများကို တင်မပြခဲ့သော အိမ်ငှားခ ကြွေးကျန်ရှိသူတစ်ဦး အပေါ် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားထွက်ခွာစေရန် ဇာရီမှုတွင် မြေအပ် ရမ်းထုတ်ပြီး ချိန်တွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်း ခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အရစ်ကျ ပေး

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားမှုကို ခွင့်ပြုခြင်းသည် တရားမျှတမှု ဥပဒေ သဘောတရား (Principle of Equity) နှင့်ဆန့်ကျင်မှု ရှိ-မရှိ။

၃။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် "ဒိကရီကို အတည်မပြုရသေးသည့် ကိစ္စ၌" ဟု ပါရှိရာ ဒိကရီကို ဇာရီမှုတွင် အတည်ပြုမိန့်ချမှတ်ပြီး ဖြစ်ပါလျက် "ဒိကရီကို အတည်မပြုရသေး" ဟု ကောက်ယူခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှန်ကန်ခြင်း ရှိ-မရှိ။

၄။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် "ဒိကရီကို အတည်မပြုရသေးသည့် ကိစ္စ" ဟူသော ဖော်ပြချက်ပါရှိရာ တရားမမှု စွဲဆိုသောအကြိမ် နှင့် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားသော အကြိမ် တစ်ကြိမ်သာ ရှိသည်ဟု ထည့်သွင်းစဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်ခြင်း ရှိ-မရှိ။

စောဒကမှုကို ကြားနာခဲ့သောအခါ ဗဟိုဥပဒေရုံးမှ ဥပဒေဝန်ထမ်း အဆင့် (၁) ဦးစိန်လှက ဦးထွန်းရီ၏အိမ်ငှားမှာ ဦးအုန်းရင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးလှကျော်သည် ဦးအုန်းရင်၏ အိမ်ငှားသာဖြစ်ကြောင်း၊ မူလမှုတွင် ဦးလှကျော်အား တရားပြိုင်ပုံသဏ္ဌာန် (Proforma Defendant) စွဲဆိုရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အိမ်ငှား သို့မဟုတ် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ နေထိုင်ခွင့်ရှိသူသာ လျှောက်ထားခွင့်ရှိကြောင်း၊ ဦးလှကျော်အနေဖြင့် လျှောက်ထားခွင့် မရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားသည်။ ယင်းဥပဒေပြဿနာမှာ ပြည်သူ့ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့က တင်ပြသော ပြဿနာများတွင် မပါဝင်ချေ။ သာမန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် စောဒကမှု တစ်မှုတွင် ပြည်သူ့ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့က အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် တင်ပြလာသော ဥပဒေ ပြဿနာများကိုသာ အဆုံးအဖြတ် ပြုသင့်ပေသည်။ သို့သော် ဗဟိုဥပဒေရုံးက တင်ပြလျှောက်ထားခဲ့သော အထက်ဖော်ပြပါ ဥပဒေပြဿနာမှာ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့က တင်ပြလာသော ဥပဒေများနှင့် ဆက်နွယ်နေသည့်ကတကြောင်း၊ အိမ်ရှင်အိမ်ငှားခုံသမာဓိလောကတွင်အရေးကြီးသော ပြဿနာဖြစ်သည့်ကတကြောင်းကြောင့် ဤစောဒကမှုတွင် ယင်း ပြဿနာကိုလည်း အဆုံးအဖြတ်ပေးသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။

၁၉၈၆
မြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် (မြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူသည်—

(၁) အငှားချထားသည့် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်း ခံရသူ ဖြစ်ရမည်။ ထို့ပြင်—

(၂) အိမ်ငှားဖြစ်ရမည်။

ဦးလှခကျော်သည် မူလအမှုတွင် တရားပြိုင်အဖြစ် ပါဝင်၍ ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်း ခံရသည်မှာ အငြင်းမထွက်ချေ။ မကျင်တင်-နှင့်ဘန်နူးနာနီဂရမ်ဂျမ်နာဒတ်(စ်)ဖမ်းပါ ၂ (၁) အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်—

> "In a suit for ejectment based upon the fact of there being arrears of rent, the landlord must not only aver but must also prove that there had been in fact arrears of rent. As a sub tenant is bound by the decree against the tenant, he is vitally interested in seeing that there is no collusion between the landlord and the tenant; accordingly, **a sub-tenant is not only a proper party but one whom the Court should add as a party defendant under Order 1, Rule 10(2), Civil Procedure Code**"

ဦးလှကျော်သည် မူလအိမ်ငှား ဦးအုန်းရင်၏ တဆင့်ခံ အိမ်ငှားဖြစ်သည့် အလျှောက် အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးအရ ဦးထွန်းရီ စွဲဆိုသော နှင်လိုမှုတွင် ဦးလှကျော်သည် မဟိုဥပဒေရုံးက တင်ပြလျှောက်ထားသကဲ့သို့ စတိတရားပြိုင် (Proforma Defendant) မျှသာမဟုတ်ပဲ အမှုသည် အဖြစ် ပါဝင်သင့်သူ ဖြစ်သောကြောင့် တရားပြိုင်တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဦးလှကျော်သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် ရည်ညွှန်းထားသော "အိမ်ငှား" မဟုတ်ဟု တင်ပြလျှောက်ထားသည့် အချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆိုပါ ဥပဒေပါ "အိမ်ငှား" ဆိုသော စကားရပ်ကို အိမ်ရှင်ထံမှ ဥပစာကို

---

(၁) ၁၉၅၅ ခု၊ မ-တ-စ၊ ၁၁၀ (တရားလွှတ်တော်)

ငှားရမ်းနေထိုင်သူထက် ကျယ်ဝန်းစွာ အောက်ပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည်—

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

> " 'အိမ်ငှား' ဆိုသည်မှာ ဥပစာအတွက် မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ အခြားသူမှ တဆင့်ဖြစ်စေ၊ ငှားရမ်းခပေးရမည့်သူတစ်ဦး တယောက်ကို ဆိုလိုသည်။ ထို စကားရပ်တွင် တရားမကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေ၌ အဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြထားသည့် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် လည်းကောင်း၊ အခါအားလျော်စွာ အိမ်ငှား ထံမှ တဆင့် ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့် ရရှိသူ အသီးသီး လည်းကောင်း၊ အငှားချထားမှု သို့တည်းမဟုတ် အငှားစာချုပ် ကုန်ဆုံးပြီး နောက် မိမိအား ငှားရမ်းသည့် ဥပစာကို အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်အရ ဖြစ်စေ၊ သဘောတူညီချက်အရ မဟုတ်ဘဲ ဖြစ်စေ၊ လက်ရှိ နေထိုင်မြဲ နေထိုင်သူ အသီးသီး လည်းကောင်း ပါဝင်သည်။ "

တဆင့်ခံ အိမ်ငှားသည် အိမ်ငှားထံမှတဆင့် ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့် ရရှိသူ ဖြစ်ရာ အထက်ဖော်ပြပါ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်တွင် အကျုံးဝင်ပေသည်။ မစ္စစ်ဒီ၊ အမ်၊ ဆင်နဂါး-နှင့်-ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဝန်ပါ-၄ (၂) အမှုတွင် ယခင် တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ဤအတိုင်း ကောက်ယူခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီချမှတ်ခြင်း ခံရသော တဆင့်ခံ အိမ်ငှားသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ "အိမ်ငှား" ဆိုသော စကားရပ်တွင် အကျုံးဝင်သည်။ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ "အိမ်ငှား" သည် ဦးထွန်းရီ၏ မူလအိမ်ငှား ဦးအုန်းရင်သာ ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူလျှင် အဆိုပါ ဥပဒေတွင် ဖွင့်ဆိုထားသော "အိမ်ငှား" ဆိုသည့် စကားရပ်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ကျဉ်းမြောင်းပစ်ရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ မူလရုံးတွင် လျှောက်ထားခဲ့သူများမှာ အိမ်ရှင် ဦးထွန်းရီ၏ မူလအိမ်ငှား ဦးအုန်းရင်နှင့် ဦးလှကျော်တို့ ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် ဦးအုန်းရင်သည် အယူခံ တရားပြိုင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဗဟို တရားရုံးတွင်မူ ဦးအုန်းရင်သည် အမှုသည် အဖြစ် ပါဝင်ခြင်း မရှိတော့ချေ။

---

(၂) ၁၉၄၉၊ မ-တ-စ ၃၄၃ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)

၁၉၈၆

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်–

> "Where there are more plaintiffs........than one in a suit, and the decree appealed from **proceeds on any ground common to all the plaintiffs** .... **any one of the plaintiffs**........**may** appeal from the whole decree, and thereupon the appellate Court **may reverse or vary the decree in favour of all the plaintiffs**......"

မူလရုံးတွင် ဦးအုန်းရင်နှင့် ဦးကျော်လှတို့သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အကျိုးခံစားခွင့်ရရန် ပူးတွဲလျှောက်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့် သူတို့သည် တူညီသော အကြောင်း ပြချက်များ တင်ပြ၍ လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးလှကျော် တစ်ဦးတည်း တင်သွင်းသော အယူခံတွင် ဦးထွန်းရီ၏ မူလအိမ်ငှား ဦးအုန်းရင်မှာ အယူခံ တရားလို အဖြစ် ပါဝင်ခြင်း မရှိစေကာမူ ဗဟိုတရားရုံးသည် သူ၏ အကျိုးငှာ တိုင်းတရားရုံး၏ ဒီကရီကို အထက်ဖော်ပြပါ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၄ အရ ပယ်ဖျက်နိုင်ပေသည်။ ဗဟိုတရားရုံး၏ အယူခံတွင် ဦးအုန်းရင်သည် အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်သော လင့်ကစား ဗဟိုတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်သည့် အယူခံမှုမှာ သူနှင့် ဦးလှကျော်တို့ ပူးတွဲလျှောက်ထားခဲ့သည့် ကိစ္စဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်ကို မျက်ခြည်မပြတ်သင့်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဦးလှကျော်တစ်ဦးတည်းအနေဖြင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခွင့် မရှိဟု ဆိုနိုင်စေဦး အထက်တွင် ရှင်းပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဦးလှကျော် တင်သွင်းသည့် အယူခံတွင် ဗဟိုတရားရုံးက တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းမှာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊နည်း ၄ ၏ ဘောင်အတွင်း ကျရောက်သည် ဖြစ်၍ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ပေသည်။

ဥပဒေဝန်ထမ်း အဆင့်(၁) ဦးစိန်လှက ဘိုဂီရမ်နှင့် ဦးဘစိုးပါ ၂ (၃)နှင့် ဒေါ်နှင်းရှိန် (၎င်း၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်နုလွယ်) နှင့် ဒေါ်ကန် (၄) စီရင်ထုံးများကို ကိုးကား၍ ဗဟိုတရားရုံးက အယူခံမဝင်သော ဦးအုန်းရင်ကိုပါ ထည့်သွင်း၍ အကျိုးခံစားခွင့်ပေးခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

---

(၃) ၁၉၄၉၊ မ-တ-စ၊ ၅၆၅ (တရားလွှတ်တော်)၊

(၄) ၁၉၇၀၊ မ-တ-စ၊ ၆၂ ([illegible])

ဘိုဂီရမ် အမှုတွင် တရားနိုင် ဘိုဂီရမ်က ဒီကရီကို အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားသောအခါ တရားရှုံး အိမ်ငှား ဦးဘစိုးနှင့် ဦးသိန်းမောင်တို့က အိမ်လခအကြွေးများ ပေးဆပ်ပြီး သူတို့အပေါ် ချမှတ်သော ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ ဒီကရီ အတည်ပြုသည့် တရားရုံးက ငှားရမ်းခများကို ၆ လမှန်မှန် ဆက်လက်ပေးသွားရန်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်သင့်မသင့် နောက်ပိုင်းတွင် စဉ်းစားမည်ဖြစ်ကြောင်း ၁၉-၆-၄၇ နေ့၌ ဆုံးဖြတ်သည်။ ယင်းအမိန့်ကို တရားရှုံးများက ဖြစ်စေ၊ တရားနိုင်ကဖြစ်စေ အယူခံဝင်ခြင်းမပြု၊ ၆-၂-၄၈ နေ့တွင် တရားနိုင်က ဒီကရီကို အတည်ပြုပေးရန် ထပ်မံလျှောက်ထားသော အခါ တရားရှုံးများက ၁၉-၆-၄၇ ရက်စွဲပါ အမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပြီးပြီဖြစ်၍ ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် တန်ပြန်လျှောက်ထားသည်။ သို့သော် တရားရုံးက ငှားရမ်းခများကို ဆက်လက်၍ မှန်မှန်ပေးသွားရန် ၂၄-၃-၄၈ နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်ပြန်သည်။ ၁၅-၁-၄၉ နေ့တွင် တရားနိုင်က တရားရှုံးများသည် ၂၄-၃-၄၈ ရက်စွဲပါ အမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်သည်ဟု အကြောင်းပြကာ ဒီကရီကို အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားပြန်သည်။ တရားရှုံးများက ကန့်ကွက်သဖြင့် တရားရုံးက စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက် တရားရှုံးများက ငှားရမ်းခများကို လစဉ်လဆန်း ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဆက်လက်၍ မှန်မှန် ပေးသွင်းရန် အမိန့်ချမှတ်ပြီး ဇာရီမှုကို ဆက်လက်ဆိုင်းငံ့ထားလိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ကို တရားနိုင်က မကျေနပ်၍ ယခင် တရားလွှတ်တော်တွင် အယူခံဝင်သောအခါ တရားလွှတ်တော်က ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) [၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁)] တွင် ငှားရမ်းခ အကြွေးများ ပေးဆပ်သည့် ကိစ္စကိုသာ ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း၊ လောလောဆယ် ပေးရန်ရှိသော ငှားရမ်းခများကို ပေးဆပ်သည့်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိကြောင်း၊ အောက်ရုံးက လောလောဆယ်ပေးရန်ရှိသော ငှားရမ်းခများကို ပေးစေရန် ချမှတ်သော ၁၉-၆-၄၇ နှင့် ၂၄-၃-၄၈ ရက်စွဲပါ အမိန့်များမှာ မှားယွင်းကြောင်း၊ သို့သော် တရားရှုံးများသည် ယင်းအမိန့်များကို အယူခံဝင်ခြင်းမပြုခဲ့သဖြင့် တတိယအမိန့်အပေါ် တရားနိုင်က အယူခံဝင်သော အမှုတွင် တရားလွှတ်တော်က အယူခံဝင်ခြင်းမပြုသည့် ၁၉-၆-၄၇ နှင့် ၂၄-၃-၄၈ ရက်စွဲပါအမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။ ယင်းအမှုတွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ကျင့်သုံးရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ချေ။ **ယင်းအမှု၏ ဖြစ်ရပ်များသည် ယခုအမှုနှင့် တူညီခြင်းလည်း မရှိချေ။**

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးသုန်းရင် ပါ (၂)*

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂) *

ဒေါ်နှင်းရှိန် အမှုတွင် ဒေါ်ကန်က မိမိ၏ မိခင်ဒေါ်လန်ရိန်သည် အမွေရှင် ဒေါ်ရွှေ၏ ကိတ္တိမသမီး ဖြစ်သည်ဟုဆိုကာ ဒေါ်ရွှေ၏ မွေးစားသမီးဆိုသူ ဒေါ်နှင်းရှိန်အပေါ်အမွေမှုစွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ဒေါ်ကန်သည် ဒေါ်ရွှေ၏ ကိတ္တိမသမီး ဒေါ်လန်ရိန်၏ သမီးဖြစ်၍၊ ဒေါ်ရွှေ၏ အမွေမမီ မြေးဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်နှင်းရှိန်သည် ဒေါ်ရွှေ၏ အပတိဋ္ဌ သမီးဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူပြီး ဒေါ်ကန်သည် အမွေတစ်ဝက်၊ ဒေါ်နှင်းရှိန်သည် အမွေတစ်ဝက် ရထိုက်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။ ဒေါ်နှင်းရှိန်က မွန်ပြည်နယ် တရားရုံးတွင် အယူခံ ဝင်သောအခါ မွန်ပြည်နယ် တရားရုံးက ဒေါ်နှင်းရှိန်သည် အမွေရှင်၏ အပတိဋ္ဌ သမီးသာ ဖြစ်သည့် အလျောက် အမွေရခွင့် မရှိကြောင်း သုံးသပ်ပြီး ဒေါ်နှင်းရှိန်၏ အယူခံမှုကို ပလပ်လိုက်သည့် အပြင် မြို့နယ် တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုလည်း ပယ်ဖျက်၍ ဒေါ်ရွှေ၏ အမွေအားလုံးကို ဒေါ်ကန်သာ ရထိုက်သည်ဟု ဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သည်။

ဒေါ်ကန်သည် မြို့နယ် တရားရုံးက သူ့အား အမွေတစ်ဝက်ပေးသည့် ဒီကရီကို မွန်ပြည်နယ် တရားရုံးတွင် အယူခံဝင်ခြင်း မပြုချေ။ ဒေါ်နှင်းရှိန် တင်သွင်းသည့် အယူခံမှုတွင်လည်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၂ တွင် ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း တန်ပြန်ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းခြင်းလည်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်ကန်သည် အမွေတဝက် ရခွင့်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည့် မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ကျေနပ်လက်ခံရာ ရောက်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ဤအခြေအနေတွင် အယူခံရုံးဖြစ်သည့် မွန်ပြည်နယ် တရားရုံးသည် ဒေါ်နှင်းရှိန် တင်သွင်းသော အယူခံတွင် ဒေါ်ကန်တောင်းဆိုခြင်း မပြုသော ကျန်အမွေ တစ်ဝက်ကိုလည်း ရခွင့်ရှိသည်ဟု အဆုံးအဖြတ် မပေးနိုင်ကြောင်း ဗဟို တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော အကြောင်းခြင်းရာများသည် ဤအမှုနှင့် တူညီခြင်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဗဟို ဥပဒေရုံးက ကိုးကားသော အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးများသည် ဤအမှုနှင့်သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိဟု ဆိုရပေမည်။

ပထမ ဥပဒေ ပြဿနာ

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအနက် ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်သမျှမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်—

“ဤ အက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဥပဒေ...............မှ အိမ်ငှားကို..........နှင်ထုတ်ရန် အပ်..က်........အမိန့် သို့တည်း မဟုတ် ဒီကရီ ချမှတ်သည့် အချိန်၌သော် လည်းကောင်း၊ ဤ အက်ဥပဒေ အာဏာမတည်မီကဖြစ်စေ၊ အာဏာတည်ပြီးနောက် ဖြစ်စေ၊ ထိုအမိန့်ကို သို့တည်းမဟုတ် ထိုဒီကရီကို အတည်ပြု ရန် လျှောက်ထားသည့် အခါတွင် ဖြစ်စေ၊ အိမ်ငှားက.......... ထိုအမိန့်ကို သို့တည်းမဟုတ် ထိုဒီကရီကို အတည်မပြုရန်လျှောက် ထားသည့် အခါတွင် ဖြစ်စေ၊ ထိုအမိန့် သို့တည်းမဟုတ် ထို ဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးသည့် ကိစ္စ၌သော် လည်းကောင်း၊ တရားရုံးသည် ပုဒ်မ ၁၂ (၁) အပိုဒ် (ဂ) အရ...............မှ တပါး ထိုအမိန့် သို့တည်းမဟုတ် ထို ဒီကရီ အတည်ပြုခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းထားရမည် သို့တည်းမဟုတ် ဆိုင်းငံ့ထားရမည် သို့တည်း မဟုတ် လက်ရှိဖြစ်သော ဥပစာပေးအပ်ရန် နေ့ရက်ကို တရား ရုံးက သင့်သည် ထင်မြင်သည့် ကာလအပိုင်းအခြား သို့တည်း မဟုတ် ကာလအပိုင်းအခြားများတွင် အိမ်ငှားက.............. ပေးရန် ကျန်ရှိသေးသော ငှားရမ်းခပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ....သင့်သည် ထင်မြင်သည့် စည်းကမ်းချက်များ အရ....... ရွှေ့ဆိုင်းရမည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက် နာ ဆောင်ရွက်လျှင် တရားရုံးသည် ထို အမိန့်ကို သို့တည်း မဟုတ် ထို ဒီကရီကို အတည်ဖြစ်ခြင်းမှ ရုပ်စဲစေရမည် သို့တည်း မဟုတ် ဖျက်သိမ်းရမည်..........၊”

ဤပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် အိမ်ငှားတစ်ဦးသည် နှစ်ရှည်လများ အိမ် လခပေးရန် ပျက်ကွက်လျှင် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားခွင့် မရှိစေရဟု ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိချေ။ အိမ်လခ မပေးသည့် အတွက် အငှားချထားသည့် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ရန် ဒီကရီ ချမှတ်ပြီး နောက် ယင်းဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးမီ အိမ်ငှားအနေဖြင့် အိမ်လခ ကြွေးများကို တရားရုံးက သတ်မှတ်ပေးသည့် စည်းကမ်းချက်များအရ ပေးဆောင်ပါမည်ဟု လျှောက်ထားလာလျှင် တရားရုံးက ငှားရမ်းခ ကြွေးများကို မည်သို့မည်ပုံ ပေးဆပ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း စည်းကမ်း ချက်များ သတ်မှတ်၍ ဒီကရီ အတည် ပြုခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားရမည်ဖြစ် သည်။ အိမ်ငှား တရားရုံး၏ လျှောက်ထားချက်သည် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်လျှင် တရားရုံးက ခွင့်ပြုရမည် ဖြစ်သည်။ အိမ်လခကြွေး မပေးပဲ နေခဲ့သည်မှာ ကာလတာရှည် ကြာညောင်း သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားရုံးအိမ်ငှား၏ လျှောက်ထား ချက်ကို ပယ်ချခြင်း မပြုနိုင်ချေ။

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

ဒုတိယ ဥပဒေ ပြဿနာ

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ တရားရုံး အိမ်ငှားသည် နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးမီ ယင်းဒီကရီကို ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ယင်းသို့ လျှောက်ထားခွင့် ရရှိနိုင်ရန် ယင်းသို့မလျှောက်ထားမီက တရားရုံး အိမ်ငှားအနေဖြင့် မည်သည့် ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ထားပြီး ဖြစ်ရမည်ဟု အထက်ဖော်ပြပါ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ တရားရုံး အိမ်ငှားသည် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခြင်း မပြုမီက အိမ်လခ ကြွေးကျန်များ ပေးဆပ်သည့် ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစုံတရာ တင်ပြခဲ့ခြင်း မရှိစေကာမူ ဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးမီ လျှောက်ထားပါက သူ၏ လျှောက်လွှာသည် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် အကျုံးဝင်သည်၊

ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင် အဖွဲ့က တင်ပြသော ဒုတိယဥပဒေပြဿနာတွင် တရားမဇာရီမှုတွင် အပ်ဝရမ်း ထုတ်ပြီးချိန်တွင် တရားရုံးများဘက်က ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ တရားရုံးများသည် အထက်ဘွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်လွှာကို ၂–၅–၈၄ နေ့တွင် တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုနေ့မတိုင်မီက အပ်ဝရမ်းထုတ်ဆင့်ကြောင်း တရားမဇာရီမှု အမှတ် ၁/၈၄ ပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများ၌ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိချေ။ အမှုတွဲရှိ မှတ်တမ်းများအရ အိမ်နှင်ဝရမ်း ထုတ်ဆင့်ပေးရန် တရားနိုင်က ၂–၅–၈၄ နေ့တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် လျှောက်ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ မြို့နယ်တရားရုံးက အိမ်နှင်ဝရမ်း ထုတ်ဆင့်ရန် ၂၃–၁၁–၈၄ နေ့ကျမှ ပထမဆုံးအကြိမ် အမိန့်ချမှတ်ထားကြောင်းတွေ့ရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားရုံးများက ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားစဉ်က အိမ်နှင်ဝရမ်း ထုတ်ဆင့်ခြင်း မပြုရသေးကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

တရားရုံးတို့၏ လျှောက်ထားချက်သည် တရားမျှတမှု ဥပဒေသဘောတရားနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဆိုသော ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သူတို့၏လျှောက်ထားချက်သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်း ရှိမရှိ အဓိကထား၍ စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါက တရားမျှတမှု ဥပဒေသဘော

တရား (Principle of Equity) နှင့် ညီညွတ်မှု ရှိမရှိ ခုနောက် တဆင့်တက်၍ စိစစ်ရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။ အကြောင်းမှု ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက် တစုံတရာမရှိမှသာလျှင် မှုခင်းများကို တရားမျှတမှု ဥပဒေသဘောတရား အစရှိသည်တို့နှင့်အညီ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ဖြစ် ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံ တရားဥပဒေများ ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ (The Burma Laws Act) ပုဒ်မ ၁၃ (၃) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသောကြောင့်တည်း–

၁၉၈၆ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

> "In cases not provided for by sub--section (1), or by any other enactment for the time being in force, the decision shall be according to justice, equity and good conscience."

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ဤအမှုမှာကဲ့သို့ အိမ်ရှင်အား နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော် အိမ်လခများပေးရန် ပျက်ကွက်ပြီး တဆင့်ခံအိမ် ငှားထံမှ အိမ်လခများ ရယူခံစားနေသော အိမ်ငှားမျိုးအား အခွင့် အရေးပေးရန် ရည်ရွယ်ဟန် မတူပေ။ သို့သော် တရားရုံးများ၏ တာဝန်မှာ မှုခင်းများကို ဥပဒေအရ တိတိကျကျ အဆုံးအဖြတ်ပေးရ သည်သာဖြစ်၍ ဥပဒေနှင့်အညီ မဟုတ်ပဲ တရားမျှတမှု ဖြစ်စေရေးကို ဦးတည်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးခွင့် မရှိချေ။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေကို သက်ဆိုင်ရာက ပြန်လည်စိစစ် လျက်ရှိသည်ဟု သိရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းသို့ ပြန်လည်စိစစ်ရာ၌ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် အလို့ငှာ ဤအမှုဖြစ်ရပ်ကို သက်ဆိုင်ရာသို့ တင် ပြပြီး ဥပဒေကို ပြင်ရန်လိုအပ်လျှင် ပြင်ဆင်နိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက် ရန်ဖြစ်သည်ဟု သဘောရရှိပေသည်။

တတိယဥပဒေပြဿနာ

ဗဟိုဥပဒေရုံးမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးတင်အုန်းက ၁၀–၄–၈၄ နေ့၌ မြို့နယ်တရားရုံးက တရားရုံးများအား အချင်းဖြစ် အိမ်မှ ၂-၅-၈၄ နေ့ကို နောက်ဆုံးထား၍ ဖယ်ရှားပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သော အခါ နှင်ထုတ်သည့်ဒီကရီမှာ အတည်ဖြစ်သွားကြောင်း၊ execution of decree နှင့် enforcement of decree တို့မှာ မတူကြောင်း၊ အချင်းဖြစ် အိမ်မှဖယ်ရှားပေးရန်၊ အမိန့်ချလိုက်ခြင်းသည် ဒီကရီအတည် ပြုခြင်း ဖြစ်ပြီး၊ နောက်ပိုင်း ဆောင်ရွက်ချက်တို့မှာ enforcement of decree ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ဗဟိုဥပဒေရုံး

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

က ကိုးကားခဲ့သော တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၁ ၏ဘေးရှိ ခေါင်းစီး (marginal notes) တွင် "Powers of Court to enforce execution" ဟု ဖော်ပြထားသော်လည်း ပုဒ်မတွင် enforce ဆိုသော စကားရပ်ကို မသုံးဘဲ "execution of the decree" ဟူ၍ ပါရှိပါသည်။ အလားတူပင် ပုဒ်မ ၅၂ ၏ ဘေးရှိ ခေါင်းစီးတွင် "Enforcement of decree against legal representative" ဟု ဖော်ပြထားသော်လည်း ပုဒ်မတွင် "it may be executed" အစရှိသည်ဖြင့် ပါရှိပါသည်။ တနည်းအားဖြင့် ဒီကရီကို execute လုပ်သည်ဟူ၍သာ ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး enforce လုပ်သည် ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။ ထို့ပြင် ပုဒ်မတစ်ခုဘေးရှိ ခေါင်းစီး သည် ပုဒ်မ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် ပါဝင်ခြင်း မရှိချေ။ အေဒီဗုန် နှင့် ဒို(စ်)မိုဟာမက်(၁)ကို ကြည့်ပါ။

ဒီကရီကို အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားသည့်အခါ ဆောင်ရွက် ရမည့် နည်းလမ်းအဆင့်ဆင့်ကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၂ တွင် တရားရုံးများထံ အကြောင်းကြားစာ ထုတ်ဆင့်ရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယခုအမှုတွင် စမ်းချောင်းမြို့နယ် တရားရုံးသည် တရားရုံးများအား ၂၉-၁-၈၄ နေ့တွင် တရားရုံးသို့ လာရောက်ရန် ၇-၃-၈၄ နေ့၌ အကြောင်းကြား စာထုတ်ဆင့်ခဲ့သည်။

နို့တစ်စာထုတ်ပြီးနောက် တရားရုံးက အောက်ပါအတိုင်း ဆောင် ရွက်ရန် နည်း ၂၃ (၁) တွင် သတ်မှတ်ထားသည်—

> "23.(1) Where the person to whom notice is issued under the last preceding rule does not appear, or does not show cause to the satis faction of the Court why the decree should not be executed the Court shall order the decree to be executed."

နည်း ၂၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

> "24. (1) when the preliminary measures (if any) required by the foregoing rules have been taken, the Court shall, unless it sees cause to the contrary, issue its process for the execution of the decree.

(၁) ၁၉၅၂၊ မ-တ-စ၊ ၂၃ (တရားလွှတ်တော်)

(2) Every such process shall bear date the day on which it is issued, and shall be signed by the judge or such officer as the Court may appoint in this behalf, and shall be sealed with the seal of the Court and delivered to the proper officer to be executed.

(3) In every such process **a day shall be specified on or before which it shall be executed,** and a day shall also be specified on or before which it shall be returned to the Court."

၁၉၀၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

နည်း ၂၅တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

25.(1) The officer entrusted with the execution of the process shall endorse thereon **the day on, and the manner in which, it was executed,** and, if the latest day specified in the process for the return thereof has been exceeded, the reason of the delay, or, **if it was not executed, the reason why it was not executed,** and shall return the process with such endorsement to the Court.

(2) where the endorsement is to the effect that such officer is unable to execute the process, the Court shall examine him touching his alleged inability, and may, if it thinks fit, summon and examine witnesses as to such inability, and shall record the result."

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၃(၁) အရ ဒီကရီကို အတည်ပြုရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်ရုံမျှဖြင့် ဒီကရီမှာ အလိုအလျောက် အကြောင်းအထည် မပေါ်သေးချေ။ နည်း ၂၄တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း အပ်ဝရမ်း ထုတ်ဆင့်ရဦးမည်။ နည်း ၂၄(၃)တွင် အပ်ဝရမ်း၌ ဒီကရီကို မည်သည့် နေ့တွင် သို့မဟုတ် မည်သည့်နေ့မတိုင်မီ အတည်ပြုရန် (တနည်းအားဖြင့် ပစ္စည်းအပ်ရန်) ဖော်ပြရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းက ဒီကရီ - အတည်ပြုရမည့် နေ့သည်အပ်ဝရမ်းထုတ်ဆင့်သော ရက်ထက် နောက်ကျကြောင်း ညွှန်ပြလျက်ရှိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အပ်ဝရမ်းထုတ်ဆင့်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဒီကရီ အတည်ဖြစ်သွားပြီဟု ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်ချေ။ ထို့ပြင် အပ်ဝရမ်း ထုတ်ဆင့်သော

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးဒုခန်းရင် ပါ (၂)*

လည်း အခြေအနေကြောင်းကြောင့် အတည်မပြုနိုင်မှုများ ရှိနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အပ်ဝရမ်းကို အတည်မပြုနိုင်ပါက အပ်ဝရမ်းအတည်ပြုသူက အဘယ်ကြောင့် အတည်မပြုနိုင်ကြောင်း အကျိုးအကြောင်း ဖော်ပြ၍ တရားရုံးသို့ အစီရင်ခံရန် နည်း ၂၅ (၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ဒီကရီအမျိုးမျိုးကို အတည်ပြုရာတွင် ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းများကို Mode of Execution ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၃၀မှ ၃၆ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားရာ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းအား လက်ရောက်ပေးအပ်ရာ၌ မည်သို့မည်ပုံ လက်ထိလက်ရောက် ပေးအပ်ရပုံကို နည်း ၃၅(၁) တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်–

> "35.(1) where a decree is for the delivery of any immoveable property, possession thereof shall be delivered to the party to whom it has been adjudged, or to such person as he may appoint to receive delivery on his behalf, and, if necessary, by removing any person bound by the decree who refuses to vacate the property."

မဟုတ်ဥပဒေရုံးက တင်ပြသည့်အတိုင်း နှင်ထုတ်သည့် ဥပစာမှ ထွက်ခွာသွားစေရန် အမိန့်ချမှတ်ရုံမျှဖြင့် ဒီကရီမှာ အတည်ပြုပြီး ဖြစ်သွားပါမှု အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ယင်းဒီကရီမျိုးအတွက် အတည်ပြုပုံပြုနည်းကို ပြဋ္ဌာန်းရန် လိုမည်မဟုတ်ချေ။ ယင်းသို့ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို ထောက်ချင့်၍ လည်းကောင်း၊ လက်ရောက် ပေးအပ်သည်အထိ အဆင့်ဆင့်သော ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းများကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းကို ထောက်ချင့်၍ လည်းကောင်း တရားရုံးက ချမှတ်သော နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီ အတိုင်း တရားရုံးက လိုက်နာဆောင်ရွက်သော အမှုတွင် မှတပါး တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၃၅နှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ပြီးမှသာ ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီးရာ ရောက်သည်ဟု ကောက်ယူသင့်ပေသည်။ ဤအမှုတွင် မြို့နယ်တရားရုံးက တရားရုံးများအား ၂-၅-၈၄ နေ့ကို နောက်ဆုံးထား၍ အချင်းဖြစ် ဥပစာမှ ထွက်ခွာသွားစေရန် ၁၈-၄-၈၄နေ့၌ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၃ (၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အဆင့်ထက် ကျော်လွန်သည်ဟု မည်သည့်နည်းနှင့်မျှမဆိုနိုင်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ ၂-၅-၈၄ နေ့တွင် ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားစဉ်က ဦးအုန်းရင်နှင့် ဦးလှကျော်တို့အပေါ် ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးဟု ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့က ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှန်ကန်ပေသည်။

ဗဟို ဥပဒေရုံးက တင်သွင်းသော ရေးသားလျှောက်လဲချက်တွင် အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြထားကြောင်း တွေ့ရသည်—

"ယခု ကိစ္စတစ်ခုလုံးတွင် အိမ်ငှားကို နှင်ထုတ်ရန် တရားမကြီးမှု ၆/၈၃ ကို စွဲဆိုပြီး ဒီကရီ ချမှတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတရားမကြီးမှုကို အတည်ပြုရန် ဇာရီမှု ၁/၈၄ ကို လျှောက်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း ဇာရီမှုတွင် တရားရုံးတို့အား ထွက်သွားရန် ၁၈-၄-၈၄ နေ့တွင် ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီး ဖြစ်ပါသည်၊ ယင်း အချိန်များတွင် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ တရားရုံးတို့သည် ၎င်းတို့ရရှိသော အခွင့်အရေးကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ မိမိအခွင့်အရေးကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီးနောက်မှ အသစ်တစ်ဖြမ် စတင်တောင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိတော့ပါ၊ သို့ဖြစ်ပါ၍ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ တရားမ အထွေထွေလျှောက်ထားမှု အသစ်စတင် လျှောက်ထားနိုင်ခြင်း မရှိတော့ပါ။"

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အကျိုးခံစားခွင့် ရနိုင်ရန် တရားရုံး အိမ်ငှားသည် သူ့အပေါ် ချမှတ်ထားသော ဒီကရီကိုအတည်မပြုမီ လျှောက်ထားရန်သာ လိုသည်။ ဒီကရီ ချမှတ်ပြီးနောက် ဆောလျင်နိုင်သမျှ ဆောလျင်စွာ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားရမည်ဟု ယင်းပုဒ်မတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးလှကျော်တို့သည် ၂-၅-၈၄ နေ့မတိုင်မီ လျှောက်ထားရန် ပျက်ကွက်ရုံမျှဖြင့် သူတို့၏ အခွင့်အရေးကို စွန့်လွှတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် ယင်းသို့ စွန့်လွှတ်ရာ ရောက်ကြောင်း ပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပါဘဲလျက် စွန့်လွှတ်ရာရောက်သည်ဟု ကောက်ယူရန် မသင့်ပေ။

စတုတ္ထ ဥပဒေ ပြဿနာ

ဗဟို တရားရုံးက အယူခံမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ထားသည်—

"အမှုတွဲကို သုံးသပ်ကြည့်သောအခါ ဦးထွန်းရီက ဦးလှကျော်တို့အပေါ် ငှားရမ်းခများပေးရန် ပျက်ကွက်သည့်အတွက်

၁၉၇၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) အရ မြို့နယ် တရားရုံး၌ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆/၇၃ ဖြင့် တကြိမ်သာ စွဲဆိုဖူးကြောင်း ပေါ်လွင်သည့်အပြင် ဦးထွန်းရိက ဒီကရီကို အတည်ပြုရန် ဇာရီမှုဖွင့်လှစ်ခဲ့သောကြောင့် ဦးလှကျော်တို့က ယင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁)အရ ငှားရမ်းခ ကျန်ငွေများကို အရစ်ကျပေးသွင်းခွင့်ပြုရန် တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၂/၇၄ တွင်တစ်ကြိမ်သာ လျှောက်ထားဘူးကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေပေသည်။''

ယင်း သုံးသပ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗဟို ဥပဒေရုံးက တင်သွင်းသော စာရေးသား လျှောက်လဲချက်တွင် အောက်ပါ အတိုင်း တင်ပြထားသည်—

''ဗဟို တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့၏ သုံးသပ်ချက်တွင် အိမ်ငှားသည် ဒီကရီကျပြီးနောက် ဤတစ်ကြိမ်သာ လျှောက်ထားသည့်အတွက် ခွင့်ပြုကြောင်း ပါရှိပါသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် အိမ်ငှားတွင် လျှောက်ထားရန် အခွင့်အရေး အကြိမ်မည်မျှရှိသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိပါ။ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် မည်သည့်အချိန်အခါတွင် အိမ်ငှားအနေဖြင့် လျှောက်ထားခွင့်ရှိကြောင်း ပါရှိပါသည်။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်ပါ အချိန်အခါကို ကျော်လွန်ပြီးမှ အိမ်ငှားက ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဗဟို တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့၏ သုံးသပ်ချက်သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှု မရှိပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။''

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် တရားရုံး အိမ်ငှားအနေဖြင့် ယင်း ပုဒ်မ အရ လျှောက်ထားရန်အခွင့်အရေး အကြိမ်မည်မျှ ရှိသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိဟူသော တင်ပြချက်မှာ မှန်ကန်ပေသည်။ သို့ရာတွင် တရားရုံးအိမ်ငှားသည် တရားရုံးက သတ်မှတ်ပေးသော စည်းကမ်းချက်များ အတိုင်း ငှားရမ်းခ အကြွေးများကို ပေးဆပ်ရန် ပျက်ကွက်လျှင် ပုဒ်မ၁၅ (၁) အရ ထပ်မံလျှောက်ထားခွင့် မရှိတော့ဟု ကေ၊ ဆက် (စ်) အဇ္ဇူကဒါး နှင့် ရှရီကာလီ ဘုရားရှစ်ခိုးကျောင်း ဂေါပက(၆)အမှု

---

(၆) ၁၉၄၉ မ-တ-စ၊ ၁၇၅ (တရားလွှတ်တော်)

၁၉၈၆ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားစဉ်က ဦးအုန်းရင်နှင့် ဦးလှကျော်တို့အပေါ် ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးဟု မဟုတ်ရားစီရင်ရေးအဖွဲ့က ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှန်ကန်ပေသည်။

ဗဟို ဥပဒေရုံးက တင်သွင်းသော ရေးသားလျှောက်လဲချက်တွင် အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြထားကြောင်း တွေ့ရသည်–

"ယခု ကိစ္စတစ်ခုလုံးတွင် အိမ်ငှားကို နှင်ထုတ်ရန် တရားမကြီးမှု ၆/၈၃ ကို စွဲဆိုပြီး ဒီကရီ ချမှတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတရားမကြီးမှုကို အတည်ပြုရန် ဇာရီမှု ၁/၈၄ ကို လျှောက်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း ဇာရီမှုတွင် တရားရုံးတို့အား ထွက်သွားရန် ၁၈-၄-၈၄ နေ့တွင် ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း အချိန်များတွင် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ တရားရုံးတို့သည် ၎င်းတို့ရရှိသော အခွင့်အရေးကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ မိမိအခွင့်အရေးကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီးနောက်မှ အသစ်တစ်ကြိမ် စတင်တောင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိတော့ပါ၊ သို့ဖြစ်ပါ၍ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်ထားမှု အသစ်စတင် လျှောက်ထားနိုင်ခြင်း မရှိတော့ပါ။"

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အကျိုးခံစားခွင့် ရနိုင်ရန် တရားရုံး အိမ်ငှားသည် သူ့အပေါ် ချမှတ်ထားသော ဒီကရီကိုအတည်မပြုမီ လျှောက်ထားရန်သာ လိုသည်။ ဒီကရီ ချမှတ်ပြီးနောက် ဆောလျင်နိုင်သမျှ ဆောလျင်စွာ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားရမည်ဟု ယင်းပုဒ်မတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးလှကျော်တို့သည် ၂-၅-၈၄ နေ့မတိုင်မီ လျှောက်ထားရန် ပျက်ကွက်ရုံမျှဖြင့် သူတို့၏ အခွင့်အရေးကို စွန့်လွှတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် ယင်းသို့ စွန့်လွှတ်ရာ ရောက်ကြောင်း ပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပါဘဲလျက် စွန့်လွှတ်ရာရောက်သည်ဟု ကောက်ယူရန် မသင့်ပေ။

စတုတ္ထ ဥပဒေ ပြဿနာ

ဗဟိုတရားရုံးက အယူခံမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ထားသည်–

"အမှုတွဲကို သုံးသပ်ကြည့်သောအခါ ဦးထွန်းရီက ဦးလှကျော်တို့အပေါ် ငှားရမ်းခများပေးရန် ပျက်ကွက်သည့်အတွက်

၁၉၇၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

> ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) အရ မြို့နယ် တရားရုံး၌ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆/၇၃ ဖြင့် တကြိမ်သာ စွဲဆိုဖူးကြောင်း ပေါ်လွင်သည့်အပြင် ဦးထွန်းရီက ဒီကရီကို အတည်ပြုရန် ဇာရီမှုဖွင့်လှစ်ခဲ့သောကြောင့် ဦးလှကျော်တို့က ယင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁)အရ ငှားရမ်းခ ကျန်ငွေများကို အရစ်ကျပေးသွင်းခွင့်ပြုရန် တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၂/၇၄ တွင်တစ်ကြိမ်သာ လျှောက်ထားဘူးကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေပေသည်။''

ယင်း သုံးသပ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗဟို ဥပဒေရုံးက တင်သွင်းသော ရေးသား လျှောက်လဲချက်တွင် အောက်ပါ အတိုင်း တင်ပြထားသည်—

> ''ဗဟို တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့၏ သုံးသပ်ချက်တွင် အိမ်ငှားသည် ဒီကရီကျပြီးနောက် ဤတစ်ကြိမ်သာ လျှောက်ထားသည့်အတွက် ခွင့်ပြုကြောင်း ပါရှိပါသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် အိမ်ငှားတွင် လျှောက်ထားရန် အခွင့်အရေး အကြိမ်မည်မျှရှိသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိပါ။ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် မည်သည့် အချိန်အခါတွင် အိမ်ငှားအနေဖြင့် လျှောက်ထားခွင့်ရှိကြောင်း ပါရှိပါသည်။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်ပါ အချိန်အခါကို ကျော်လွန်ပြီးမှ အိမ်ငှားက ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဗဟို တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့၏ သုံးသပ်ချက်သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှု မရှိပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။''

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် တရားရုံး အိမ်ငှားအနေဖြင့် ယင်း ပုဒ်မ အရ လျှောက်ထားရန်အခွင့်အရေး အကြိမ်မည်မျှ ရှိသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိဟူသော တင်ပြချက်မှာ မှန်ကန်ပေသည်။ သို့ရာတွင် တရားရုံးအိမ်ငှားသည် တရားရုံးက သတ်မှတ်ပေးသော စည်းကမ်းချက်များ အတိုင်း ငှားရမ်းခ အကြွေးများကို ပေးဆပ်ရန် ပျက်ကွက်လျှင် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ ထပ်မံလျှောက်ထားခွင့် မရှိတော့ဟု ကော၊ အက် (စ်) အဗ္ဗဒူကာဒါး နှင့် ရှရီကာဒလီ ဘုရားရှစ်နိုးကျောင်း ဂေါပက (၆) အမှု

(၆) ၁၉၄၉ မ-တ-စ၊ ၁၇၅ (တရားလွှတ်တော်)

တွင် ထုံးဖွဲ့ထားရာ ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့က ဦးလှကျော်သည် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ တစ်ကြိမ်သာ လျှောက်ထားခဲ့ဘူး၍ ယင်းပုဒ်မ၏အကျိုး ခံစားခွင့် ရှိသင့်သည်ဟု သုံးသပ်ခဲ့ဟန် တူပေသည်။ ယင်းသို့ သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အကြိမ်ကြိမ် လျှောက်ထားနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုရာ မရောက်ချေ။ ယင်း သုံးသပ်ချက်မှာ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ကြောင်းလည်း မတွေ့ရှိရပေ။

၁၉၈၆
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော် (ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုး ဆောင်အဖွဲ့) နှင့် ဦးအုန်းရင် ပါ (၂)*

ဤစီရင်ချက်ကို အဆုံးမသတ်မီ မှတ်ချက်ပြုလိုသော ကိစ္စတစ်ရပ် ရှိသည်။ ဗဟို တရားရုံးက အတည်ပြုထားသော မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်တွင် အိမ်လခ ကြွေးကျန်များကိုသာမက လက်ရှိပေးဆောင်ရမည့် အိမ်လခများကိုပါ ပေးဆောင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ထားကြောင်းတွေ့ရ သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် ဒီကရီကို အတည်ပြုသော တရားရုံးသည် ပေးရန်ကျန်ရှိနေသော ငှားရမ်းခ ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍သာ အမိန့် ချမှတ်နိုင်သည်။ နောင်တွင် ပေးရန်ရှိလာမည့် ငှားရမ်းခနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်ချမှတ်နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပေ။ သို့ဖြစ်၍ နောင်တွင် ပေးရမည့် အိမ်လခများကိုပါ ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေ နှင့် မညီညွတ်ပေ။ ဘိုဂီရမ် နှင့် ဦးဘစိုးပါ ၂ (၃) စီရင်ထုံးတွင် ဤအတိုင်း ပြဆိုထားသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဗဟို တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိသည့် အလျောက် ဗဟို တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုလိုက် သည်။

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဝင်းမောင်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးကိုကြီး နှင့် ဦးဘမော်တို့ ပါဝင်သော ဗဟို တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဒေါ်ရှင်

၁၉၇၆ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်

ဦးမောင်မောင်လေး

နှင့်

ဦးမောင်မောင်လေး *

ဒေါ်သန်းတင်ပါ (၃)

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေနောက်ဆက်တွဲ (ဃ) အမှတ်စဉ် (၁၅) နှင့်(၁၁)ပဏာမဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် တစ်စုံတစ်ရာဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုပဲ အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ရန် မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်း–အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် အပြီးသတ် ဒီကရီ ချမှတ်ရန် အလို့ငှာ အမွေပစ္စည်းတန်ဖိုးကို စုံစမ်းသတ်မှတ်ရန် အတွက် ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပဏာမဒီကဒီချမှတ်ပြီးနောက် တစ်စုံတစ်ရာဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုပဲ အပြီးသတ် ဒီကရီ ချမှတ်လျှင် အပြီးသတ် ဒီကရီမှာ ပဏာမ ဒီကရီနှင့်ကွဲပြားခြားနားရန် အကြောင်းရှိမည် မဟုတ်၍အမည်ခံမျှသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။အပြီးသတ် ဒီကရီကို စတင်ချမှတ်သည့်သဘောသက်ရောက်ပေလိမ့်မည်။ အမွေပုံကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် ချမှတ်ရသည့် ပဏာမ ဒီကရီနှင့် အပြီးသတ် ဒီကရီပုံစံတို့ကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ နောက်ဆက်တွဲ (ဃ) အမှတ်စဉ် (၁၅) နှင့် (၁၈) တို့တွင်အသီးသီး ဖော်ပြထားရာ ယင်းပုံစံနှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာ ကြည့်ပါက ပဏာမ ဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် အပြီးသတ် ဒီကရီ မချမှတ်မီ ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စရပ်များရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပဏာမဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် တစ်စုံတစ်ရာ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုပဲအပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ရန် မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

---

* ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၇၆၊ ၉၅

† ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄ ၁တွင် ချမှတ်သော(၂၀–၉–၇၃) ရက် နေ့စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဒေါ်ရှင်
ဦးမောင်မောင်လေး
နှင့်
ဦးမောင်မောင်လေး
ဒေါ်သန်းတင်
ပါ (၃)

ထမ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမွေ စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ရန် အလို့ငှာ အမွေပစ္စည်း တန်ဖိုးကို စုံစမ်းသတ်မှတ်ရန်အတွက် ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိချေ။ တန်ဖိုး သတ်မှတ်ရုံဖြင့် အမှုပြီးဆုံးသွားရန်လည်း အကြောင်း မရှိချေ။ အမွေပစ္စည်းများ အနက် တရားလိုရရန်ရှိသော ဝေစုကို ခွဲဝေသတ်မှတ်သည့် ဒီကရီသာလျှင် အပြီးသတ် ဒီကရီမြောက်ပေသည်။

အယူခံ တရားလို အတွက်	—	ဦးတင့်စိုး၊ ဗဟို တရားရုံးရှေ့နေ ဦးမြစိန်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံ တရားပြိုင်အတွက်	—	ဦး မြ စိန်၊ ဗဟို တရား ရုံးရှေ့နေ ၁ နှင့် ၃ အတွက် ဒေါ်မြင့်မြင့်သိန်း၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ၊ ၂ အတွက် ဦးတင့်စိုး၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ
တရားရေး အကြံပေး	—	ဦးလှမြင့်ဝင်း

ဦးမောင်မောင်လေး၊ ဒေါ်သန်းတင်၊ ဒေါ်ရှင်နှင့် ဒေါ်ဇန်သိဂိ တို့သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးမြနှင့် ဒေါ်ကြည်တို့၏ သားသမီးများ ဖြစ်ကြသည်။ ဦးမောင်မောင်လေးက မိဘများကွယ်လွန်သောအခါ မန္တလေးမြို့၊ သီရိဟေမာ အရှေ့ရပ်ကွက်၊ အကွက်အမှတ်(၂၄၁)၊ ဦးပိုင်အမှတ် (၁၇)စာရင်းပေါက်သော မြေနှင့်မြေပေါ်ရှိ အိမ်တစ်လုံး ကျန်ရစ်ကြောင်း အဆိုပြုပြီး အမွေပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေရန် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄၁/၈၀ (အနောက်တောင်) တွင် တရားစွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးက မြေသာလျှင် အမွေဆိုင် ဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်၍ ဦးမောင်မောင်လေးသည် ယင်းမြေ၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံကို ခံစားခွင့်ရှိကြောင်း ပဏာမ ဒီကရီ ချမှတ်လိုက်လေသည်။

ထို့နောက် မြေလက်ရှိ ဖြစ်သူ ဒေါ်ရှင်ဘက်မှ ဦးမောင်မောင်လေးသည် သူ၏ဝေစုကို ကျပ် ၂၅၀၀၀/ သတ်မှတ်၍ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ အမွေဆိုင် မဟုတ်သဖြင့် အိမ်၏ တန်ဖိုးကို ထုတ်နုတ်ရမည် ဖြစ်သည့် အလျောက် မြေတန်ဖိုးကို စုံစမ်းပြီး အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ရန် ဖြစ်သည့်အတွက် မြေ၏ တန်ဖိုးကို စုံစမ်းပေးရန် လျှောက်ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက စုံစမ်းမှု ပြုလုပ်ပြီးနောက် "အချင်းဖြစ် မြေ၏ကာလ တန်ဖိုးကို ကျပ် ၂၀၀၉၀၀/-တန်ကြောင်းဖြင့် အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်

၁၉၇၆
ဒေါ်ရှင်
ဦးမောင်မောင်
လေး
နှင့်
ဦးမောင်မောင်
လေး
ဒေါ်သန်းတင်
ပါ (၃)

ပေးလိုက်သည်။" ဟူ၍ စီရင်ချက် ချမှတ်ပြီး အပြီးသတ် ဒီကရီတွင်မူ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြသည်—

"အမွေ ခွဲဝေပေးစေရန် ပဏာမ ဒီကရီ ချမှတ်ထားသော အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အဆောက်အအုံကို ကျပ် (၂၀၀၀၀၀) နှစ်သိန်းတန်ကြောင်း သတ်မှတ်သည်။"

ဒေါ်ရှင်က တိုင်းတရားရုံးသည် အချင်းဖြစ်မြေ၏ ကာလတန်ဖိုးကို ကျပ် ၂၀၀၀၀၀ိ/–တန်သည်ဟု သတ်မှတ်၍ အပြီးသတ် ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု အကြောင်းပြကာ ဗဟိုတရားရုံး၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၇၆/၇၃ တွင် ဦးမောင်မောင်လေး အပေါ် အယူခံ ဝင်သည်။ ဦးမောင်မောင်လေးကလည်း မြေတန်ဖိုးမှာ ကျပ် ၄၀၀၀၀၀ိ/–ဖြစ်သဖြင့် တိုင်းတရားရုံး၏ အပြီးသတ် ဒီကရီသည်မှား ယွင်းသည်ဟု အကြောင်းပြ၍ ဒေါ်သန်းတင်ပါ (၃) ဦးတို့ အပေါ် တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၉၅/၇၃ ကို တင်သွင်းလာသည်။ အယူခံမှု နှစ်မှုမှာ မူလအမှု တစ်မှုတည်းမှ ပေါ်ပေါက်လာသည်ဖြစ်၍ ဤ စီရင်ချက်သည် အဆိုပါ အယူခံမှု နှစ်မှုလုံးနှင့် သက်ဆိုင် စေရမည်။

ဦးမောင်မောင်လေး၏ ရှေ့နေကဒေါ်ရှင်သည် ဦးမောင်မောင်လေး တစ်ဦးတည်းအပေါ်အယူခံဝင်ထားရာ အမှုသည် မစုံသဖြင့် ဒေါ်ရှင်၏ အယူခံမှာ တရားမဝင်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ အမှုမှာ ဦးမောင်မောင်လေးအား အမွေ ၄ ပုံ ၁ ပုံ ခွဲပေးရန် ဖြစ်သဖြင့် ကျန် အမွေဆိုင်များမှာ ဤအယူခံ အလို့ငှာ မပါမဖြစ် ပါဝင်ရမည့် အမှု သည်များ မဟုတ်ချေ။

ဤအယူခံတွင် ပထမဆုံး သုံးသပ်လိုသည့် အချက်မှာ စီရင်ချက် တွင် မြေတန်ဖိုးကို ကျပ် ၂၀၀၀၀၀ိ/–ဖြစ်ကြောင်း သတ်မှတ်ထားပါ လျက် ဒီကရီတွင် မြေနှင့် အဆောက်အအုံကို ကျပ် ၂၀၀၀၀၀ိ/–တန် သည်ဟု ဖော်ပြထားခြင်းသည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂၀၊ နည်း ၆ (၁) နှင့် မညီညွတ်ချေ။ ဒီကရီသည် စီရင်ချက်နှင့် ကိုက် ညီရန် လိုအပ်ပေသည်။ မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံမှာ အမွေဆိုင် မဟုတ်ကြောင်း ပဏာမ ဒီကရီတွင် ဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်သဖြင့် အိမ်ကို အမွေခွဲရန် အကြောင်း မရှိချေ။

ဦးမောင်မောင်လေးသည် အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို တရားရုံးက စီမံခန့်ခွဲ၍ ခွဲဝေပေးစေရန် သက်သာခွင့် တောင်းဆိုကာ အမှုစွဲဆိုခြင်း

၁၉၇၆
ဒေါ်ရှင်
ဦးမောင်မောင်လေး
နှင့်
ဦးမောင်မောင်လေး
ဒေါ်သန်းတင်
ပါ(၃)

ဖြစ်သည်။ အမွေပုံကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် အပြီးသတ် ဒီကရီမချမှတ်မီ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၀၊ နည်း ၁၃ အရ ကွယ်လွန်သူကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်း အရပ်ရပ်နှင့် ပေးဆပ်ရန်ရှိသည့် ကြွေးမြီများ စာရင်းကောက်ယူရန် ပဏာမ ဒီကရီ ချမှတ်ရသည်။ တရားရုံးသည်အခြား သင့်သည် ထင်မြင်သော ညွှန်ကြားချက်များလည်း ပေးနိုင်သည်။ ဤအမှုတွင် အချင်းဖြစ် မြေမှအပ အခြားအမွေပစ္စည်း တစုံတရာရှိကြောင်းမပေါ်ပေါက်ချေ။ ကြွေးမြီ တစုံတရာ တင်ရှိကြောင်းလည်း မပေါ်လွင်ချေ။ ဤအခြေ အနေတွင် အမွေဆိုင် မြေကို ဦးမောင်မောင်လေးအား ၄ ပုံ ၁ ပုံ ခွဲဝေပေးရန် ဖြစ်သည်။ တရားပြိုင်များက မိမိတို့အစုအတွက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်လျှင် သူတို့ဝေစုကိုလည်း ခွဲဝေပေးရန် ဖြစ်သည်။ မြေခွဲဝေပေးသည့် ကိစ္စမှာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၄ တွင် အကျုံးဝင်လျှင် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ဖြစ်စေ၊ ယင်းအဖွဲ့က တာဝန်ပေးသောသူက ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းခွဲဝေရန် ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၅၄တွင် အကျုံးမဝင်သော ပစ္စည်းဖြစ်လျှင်မူ တရားရုံးသည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၆၊ နည်း ၁၃အရ ကော်မရှင်နာ ခန့်ထား၍ ပစ္စည်းကို ခွဲဝေစေနိုင်သည်။

တိုင်းတရားရုံးသည် အချင်းဖြစ်မြေကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၄အရ ခွဲဝေပြီးသောအခါ ဖြစ်စေ၊ အမိန့် ၂၆၊ နည်း ၁၃အရ ခန့်ထားသော ကော်မရှင်နာက ခွဲဝေပြီးသောအခါဖြစ်စေ၊ ယင်းခွဲဝေမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားမှုရှိလျှင် လိုအပ်သလို အဆုံးအဖြတ်ပေးပြီးနောက် တရားလိုရသော ဝေစုကို ဖော်ပြလျက် အပြီးသတ် ဒီကရီ ချမှတ်ရန် ဖြစ်သည်။

ဦးမောင်မောင်လေး၏ ရှေ့နေ ဦးမြစိန်က အမှုမှာ ရှင်းလင်းလွယ်ကူသည်ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ်မြေကို ခွဲဝေရန် ကော်မရှင်နာ ခန့်ထားခြင်း မပြုဘဲ အပြီးသတ် ဒီကရီ ချမှတ်နိုင်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ဒေါ်သန်းတင်တို့၏ ရှေ့နေက ဦးမြစိန်အား ထောက်ခံတင်ပြသည်။ ရှင်းလင်းလွယ်ကူသော အမွေမှုတွင် ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်ခြင်း မပြုဘဲ အပြီးသတ်ဒီကရီ ချမှတ်နိုင်သည်မှာ ယုံမှားဖွယ် မရှိပေ။ သို့ရာတွင် ယခုအမှုမှာကဲ့သို့ ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်ပြီးနောက် တစုံတရာ ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲ အပြီးသတ်ဒီကရီ ချမှတ်လျှင် အပြီးသတ်ဒီကရီမှာ ပဏာမဒီကရီနှင့် ကွဲပြားခြားနားရန် အကြောင်းရှိမည် မဟုတ်၍ အမည်ခံမျှသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အပြီးသတ်ဒီကရီကို စတင်ချမှတ်သည့်သဘောသက်ရောက်ပေလိမ့်မည်။ အမွေပုံတို့ စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် ချမှတ်

၁၉၈၆
ဒေါ်ရှင်
ဦးမောင်မောင်လေး
နှင့်
ဦးမောင်မောင်လေး
ဒေါ်သန်းတင်
ပါ (၃)

ရသည့် ပဏာမဒီကရီနှင့် အပြီးသတ်ဒီကရီပုံစံတို့ကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ နောက်ဆက်တွဲ(ဃ) အမှတ်စဉ် (၁၅)နှင့် (၁၈) တို့တွင် အသီးသီး ဖော်ပြထားရာ ယင်းပုံစံနှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာကြည့်ပါက ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်ပြီးနောက် အပြီးသတ်ဒီကရီ မချမှတ်မီ ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စရပ်များရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်ပြီးနောက် တစုံတရာ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုပဲ အပြီးသတ်ဒီကရီ ချမှတ်ရန် မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

တိုင်းတရားရုံးသည် အချင်းဖြစ် မြေ၏တန်ဖိုးကို သတ်မှတ်ပေးရန် အဘယ်ကြောင့် ဆောင်ရွက်ကြောင်း တိတိကျကျ မသိရချေ။ ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်ပြီးနောက် ဒေါ်ရှင်က အောက်ပါအတိုင်း လျှောက်ထားခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်-

> ''တရားလို စွဲဆိုခဲ့သော တန်ဖိုးငွေ အိမ်၊ မြေ တန်ဖိုး တသိန်းမှ အိမ်၏တန်ဖိုး မည်မျှကို စုံစမ်းစစ်ဆေး ထုတ်နုတ်ခါ အခင်းဖြစ် မြေ၏ တန်ဖိုး မည်မျှဖြစ်ကြောင်း နှစ်ဘက်စုံစမ်းစစ်ဆေးပေးပါရန် လျှောက်ပါသည်။''

ဒေါ်ရှင်က အမှုတန်ဖိုး တသိန်းကို ပုံသေထား၍ ယင်းတန်ဖိုးမှ အိမ်တန်ဖိုးကို နုတ်ပြီး ကျန်တန်ဖိုးကို အမွေဆိုင်များအား ခွဲဝေရမည်ဟု ယူဆဟန် တူပေသည်၊ အမွေပုံ စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် တရားလိုသည် အမှုတန်ဖိုးကို ကြိုက်နှစ်သက်သလို သတ်မှတ်နိုင်ကြောင်း၊ တရားလို ထမ်းဆောင်သော ရုံးခွန်သည် မလုံလောက်ကြောင်း တွေ့ရှိပါက လိုအပ်သည့် ရုံးခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁အရ ထပ်မံထမ်းဆောင်ရန်ဖြစ်ကြောင်း **မောင်ရနှင့် မောင်လူကျော်**(၁၂) အမှုတွင် ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ ဦးမောင်မောင်လေး စွဲဆိုသော အမှုတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် တန်ဖိုးမှာ ယာယီမျှသာ ဖြစ်သည်၊ ယင်းတန်ဖိုးကို ပုံသေသတ်မှတ်ရန် မဟုတ်ချေ။ အမှုသည်တို့သည် အချင်းချင်း ပြေလည်မှုရကာ တရားလိုရရန်ရှိသော ဝေစုအတွက် ငွေအမ်းခြင်းကို တရားလိုက လက်ခံလိုက်လျှင် ပြဿနာ ပေါ်ပေါက်ရန် အကြောင်း မရှိချေ။ ယင်းသို့ သဘောတူညီမှု မရရှိလျှင်မူ အမွေပစ္စည်းကို အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် နည်းလမ်းများအတိုင်း ခွဲဝေရန် ဖြစ်ပေသည်။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ခွဲဝေ၍ မရလျှင် အမွေပစ္စည်းကို လေလံတင်ရောင်းချ၍ ရောင်းရသောငွေကို ခွဲဝေရန်ဖြစ်သည်။ အမွေစီမံခန့်ခွဲ

---

(၁၂) ၁၉၄၁၊ ရန်ကုန်၊ ၈၁-၅၁၂ [(စုံညီ)]

၁၉၈၆
ဒေါ်ရှင် ဦးမောင်မောင်လေး နှင့် ဦးမောင်မောင်လေး ဒေါ်သန်းတင် ပါ (၃)

ပြေးစေလိုမှုတွင် အပြီးသက်ဒီကရီချမှတ်ရန် အလို့ငှာ အခမွေပစ္စည်းတန်ဖိုးကို စုံစမ်းသတ်မှတ်ရန်အတွက် ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိချေ။ တန်ဖိုးသတ်မှတ်ရုံမျှဖြင့် အမှုပြီးဆုံးသွားရန်လည်း အကြောင်းမရှိချေ။ အမွေပစ္စည်းများအနက် တရားလိုရရန်ရှိသော ဝေစုကို ခွဲဝေသတ်မှတ်သည့် ဒီကရီသာလျှင် အပြီးသတ်ဒီကရီမြောက်ပေသည်။

တိုင်းတရားရုံးသည် အမှုတန်ဖိုး သတ်မှတ်၍ အပြီးသတ်ဒီကရီချမှတ်ခြင်းသည် စီရင်ခွင့်မရှိသည့်ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ခြင်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် အပြီးသတ်ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် အထက်ဖော်ပြပါ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်သည်။ နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် အယူခံမှုများတွင် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဘမော်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးခင်မောင်ကျော်
နှင့် ဦးဝင်းမောင်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး
အဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၇၆
ဇန်နဝါရီလ
၁၄ ရက်

မဓိသောင်းကြည်
နှင့်
မဖွားစိန်ပါ (၂) *

မြန်မာဗလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ–အိမ်ထောင်ကြီး တစ်ဦး၏အထက်ပါပစ္စည်းတွင် ကျန်တစ်ဦးက အကျိုးခံစားခွင့် မရှိခြင်း– ယင်းဥပဒေသမှာ အိမ်ထောင်ကြီး လင်မယား အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်ကာလ အတွင်းသာ သက်ဆိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ အိမ်ထောင်ကြီးများသည် တစ်ဦး၏ အထက်ပါပစ္စည်းတွင် ကျန်တစ်ဦးက အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်မရှိဟူသော ဥပဒေသမှာ အိမ်ထောင်ကြီးလင်မယားအသက်ထင်ရှားရှိစဉ်ကာလအတွင်းသာ သက်ဆိုင်သည်။ တစ်ဦးဦးကွယ်လွန်သွားသောအခါ ကျန်တစ်ဦးက ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေကိုဆက်ခံခွင့်ရှိပေသည်။

အယူခံ တရားလို အတွက်	—	ဒေါ်မြင့်မြင့်သိန်း၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံ တရားပြိုင်များ အတွက်	—	ဦးဇော်လင်း (ကိုယ်စား) ဦးတင်မြသောင်း၊ ဗဟို တရားရုံးရှေ့နေ
တရားရေး အကြံပေး	—	ဦးမြ (ညွှန်ကြားရေးမှူး)

ဒေါ်မယ်ဘုံမ၊ ဒေါ်မယ်ကျက်နှင့် ဒေါ်မယ်လွန်းမယ်တို့သည်ညီအစ်မသုံးယောက် ဖြစ်ကြသည်။ ဒေါ်မယ်ဘုံမသည် ပထမကွယ်လွန်၍ သမီးမရွှေအုံကျန်ရစ်သည်။မရွှေအုံ၏ပထမ အိမ်ထောင်ပျက်စီးပြီးနောက်

* ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှု အမှတ် ၁၁၇
† ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှု အမှတ် ၆၃ တွင် ချမှတ်သော (၁၂–၇–၇၃) နေ့စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုအယူခံမှု။

၁၉၈၆
မသောင်းကြည်နှင့် မဖွားစိန် ပါ (၂)

မရွှေအုံသည် အိမ်ထောင်ကြီး ဦးမင်းထိနှင့် အကြောင်းပါသည်။ ဒေါ်မယ်ကျက်ကွယ်လွန်သောအခါ သားသမီး ကျန်ရစ်ခြင်း မရှိချေ။ နောက်ဆုံး ကွယ်လွန်သူသည် ဒေါ်မယ်လွန်းမယ် ဖြစ်သည်။ သူကွယ်လွန်သော အခါ အမွေမမီ မြေး မသောင်းကြည် ကျန်ရစ်သည်။ မရွှေအုံသည် ပထမကွယ်လွန်၍ ဦးမင်းထိက နောက်ပိုင်းတွင် အနိစ္စရောက်သည်။ မဖွားစိန်သည် ဦးမင်းထိ၏ တူမ နှစ်ဝမ်းကွဲ ဖြစ်သည်။

ဒေါ်မယ်ဘုံမတို့ ညီအစ်မသုံးဦးတွင် အမွေမခွဲဝေရသေးသော ပစ္စည်းများရှိရာ ယင်းပစ္စည်းများတွင် မဖွားစိန်တို့ သုံးစွဲနေသည့် မန်ကျည်းပင် ၉ ပင်လည်းပါဝင်သည်။ မသောင်းကြည်က ယင်းမန်ကျည်း ပင်များမှာ မိမိပိုင် ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေငြာပေးရန်နှင့် လက်ရောက် ရလိုကြောင်းဖြင့် ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီး မှုအမှတ် ၂၀/၈၂ တွင် တရားစွဲဆိုရာ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ မဖွားစိန်တို့က မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် မန္တလေး တိုင်း တရားရုံးတွင် အယူခံဝင်သောအခါ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ် တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက် လိုက် သော ကြောင့် မသောင်းကြည်က ဗဟို တရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းလာလေ သည်။

အယူခံ တရားလို၏ ရှေ့နေ ဒေါ်မြင့်မြင့်သိန်းက မဖွားစိန်တို့သည် မူလရုံးတွင် တဘက်သတ် ဒီကရီကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၉၊ နည်း ၁၃ အရ လျှောက်ထားရာ မအောင်မြင်ခဲ့ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံရုံးဖြစ်သည့် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးသည် ယင်းကိစ္စကို အမိက ထား၍ စဉ်းစားရန် ဖြစ်ပါလျက် အယူခံကို မြန်မာ ခေလွတိုးတမ်း ဥပဒေအရ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထား သည်။

မြို့နယ် တရားရုံးသည် ၂၀–၂–၈၃ နေ့တွင် ဒီကရီ ချမှတ်ခဲ့ရာ၊ မဖွား စိန်တို့က မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးတွင် ၂၁–၄–၈၃ နေ့၌ အယူခံဝင် ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တန်ဖိုးအလျောက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်၍ အယူခံ ဝင်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၉၆ အရ မူလရုံးက ချမှတ်သော တဘက်သတ် ဒီကရီကို အယူခံဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ တိုင်းတရားရုံးသည် အယူခံမှုတွင် အကြောင်းခြင်းရာများကို လည်း ကောင်း၊ ဥပဒေ ပြဿနာများကို လည်းကောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးခွင့် ရှိပေသည်။

၁၉၈၆
မသောင်းကြည် နှင့် မဖွားစိန် ပါ (၂)

တိုင်းတရားရုံးက မရွှေအုံ ကွယ်လွန်သောအခါ သူ၏ပိုင်ရေး ပိုင်ခွင့်များကို ခင်ပွန်း ဦးမင်းထီက ဆက်ခံကြောင်း၊ ဦးမင်းထီ ကွယ်လွန်ပြန်သောအခါ သူ၏ အခွင့်အရေးများသည် တူမ မဖွားစိန်ထံ ရောက်သွားကြောင်း၊ ဒေါ်မယ်ဘုံမတို့၏ အမွေကို မခွဲဝေရသေး သဖြင့် မသောင်းကြည်သည် အမွေခွဲဝေပေးစေရန်သာ တရားစွဲဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ရောက် ရလိုကြောင်း စွဲဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း သုံးသပ်၍ မြို့နယ် တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ရှေ့နေ ဒေါ်မြင့်မြင့်သိန်းက မရွှေအုံနှင့် ဦးမင်းထီတို့သည် အိမ်ထောင်ကြီးများဖြစ်၍ မရွှေအုံ၏ အထက်ပါပစ္စည်းတွင် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးမင်းထီအနေဖြင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရှိကြောင်းဖြင့် ဦးထန်မှတ်နှင့် ဦးဘသိန်းပါ (၁) အမှုကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားသည်။ ယင်းအမှုတွင် ဦးဘသိန်းနှင့် ဒေါ်ဂုံးတို့သည် အိမ်ထောင်ကြီးလင်မယား ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ဂုံးက ဦးထန်မှတ်အား မိမိပိုင်အိမ်နှင့်မြေကို အဖိုးငွေ ကျပ် ၃၅၀၀ိ/-နှင့် ရောင်းချရန် ကတိစာချုပ်ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ဦးထန်မှတ်က ဒေါ်ဂုံးအပေါ် အဆိုပါ အိမ်နှင့် မြေကိုစာချုပ်ချုပ်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း သီးခြားဆောင်ရွက်စေရန် တရားစွဲဆိုသောအခါ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ထိုဒီကရီအရ အိမ်နှင့် မြေကို ပေးအပ်စေရန်အတွက် ဦးထန်မှတ်က ဇာရီပြုလုပ်သောအခါ ဦးဘသိန်းက အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းသည် ဒေါ်ဂုံး၏ အထက်ပါပစ္စည်းဖြစ်သော်လည်း မိမိနှင့် ဒေါ်ဂုံးတို့မှာ အိမ်ထောင်ကြီးလင်မယားဖြစ်သဖြင့် မိမိသည်ထိုပစ္စည်းများအံ့နက် တဝက်ကိုပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ ဒေါ်ဂုံးအပေါ် ဦးထန်မှတ်ရရှိထားသော ဒီကရီသည် မိမိပိုင်ပစ္စည်းတဝက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့မျှ အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိကြောင်း မြွက်ဟကြေငြာပေးစေရန် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားစွဲဆိုရာ တရားရုံးချုပ်က အယူခံတွင် "ဦးဘသိန်းသည် ဒေါ်ဂုံး၏ အထက်ပါပစ္စည်းဖြစ်သော အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မြေတွင် မည်သို့မျှသက်ဆိုင်ခွင့်မရှိ"ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းစီရင်ထုံးအရ ဦးမင်းထီ သည် မရွှေအုံနှင့် ပေါင်းသင်းစဉ် မရွှေအုံ၏ အထက်ပါပစ္စည်း၌ အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်မရှိနိုင်ချေ၊ သို့ရာတွင် မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ အိမ်ထောင်ကြီးများသည် တစ်ဦး၏ အထက်ပါပစ္စည်းတွင် ကျန်တစ်ဦးက အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်မရှိဟူသော ဥပဒေသမှာ အိမ်ထောင်ကြီးလင်မယား အသက်

---

(၁) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများစာ ၃၄ (တရားရုံးချုပ်)

ထိင်ရှားရှိစဉ်ကြီ ကာလအတွင်းသာသက်ဆိုင်သည်။ တစ်ဦးဦး ကွယ်လွန်သွားသောအခါ ကျန်တစ်ဦးက ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေကိုဆက်ခံခွင့်ရှိပေသည်။ ပုံစံအားဖြင့် အိမ်ခြေထောင်ကြီးလင်သို့မဟုတ် မယားတစ်ဦးဦး ကွယ်လွန်သွားခဲ့သောအခါ ကွယ်လွန်သူ၏ အထက်ပါပစ္စည်းကို ကျန်ရစ်သူခင်ပွန်းက ၄ပုံ ၁ပုံ၊ အမွေဆက်ခံ၍ ကွယ်လွန်သူ၏ သားရင်း သမီးရင်းများက ၄ပုံ ၃ပုံ ဆက်ခံသည်။ သို့ဖြစ်၍ တိုင်းတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှားယွင်းသည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။

၁၉၈၆
ဒေါ်ရှင်
ဦးမောင်မောင်
လေး
နှင့်
ဦးမောင်မောင်
လေး
ဒေါ်သန်းတင်
ပါ (၃)

သို့ကြောင့် ဤအယူခံကိုပလပ်လိုက်သည်၊ နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျခဲ့သော တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကျခံကြစေ။

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးကိုကြီး၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးဘမော်နှင့် ဦးဝင်းမောင်တို့ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၈၆
ဒေါ်သန်းမြင့်
နှင့်
ဒေါ်သန်းရင်

ဒေါ်သန်းမြင့်
နှင့်
ဒေါ်သန်းရင်*

မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ အမွေခွဲဝေခြင်း – ပထွေးနှင့် မယားပါသားသမီးတို့ အမွေခွဲပုံခွဲနည်းနှင့်၊ လင်ပါသမီးနှင့် မယားပါသမီးတို့ အမွေခွဲပုံခွဲနည်းချင်း မတူခြင်း။

အိမ်ထောင်ကြီး ဦးဘဖေနှင့် အိမ်ထောင်ကြီး ဒေါ်လှတင်တို့သည် ယခုအမှုမစွဲမီ ၁၉ နှစ်ခန့်က အကြောင်းပါခဲ့ကြသည်။ အယူခံ တရားလို ဒေါ်သန်းမြင့်သည် ဒေါ်လှတင်၏ အိမ်ထောင်ဟောင်းမှ သမီးဖြစ်၍ အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်သန်းရင်သည် ဦးဘဖေ၏ အိမ်ထောင်ဟောင်းမှ သမီးဖြစ်သည်။ ဦးဘဖေနှင့် ဒေါ်လှတင်တို့တွင် လက်ရှိအိမ်ထောင်၌ သားသမီးထွန်းကားခြင်းမရှိချေ၊ ဒေါ်လှတင်သည် ၁၉၇၇ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သွားရာ ဒေါ်သန်းမြင့်ကမန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊၁၉၇၈ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၇၄ (အနောက်မြောက်) တွင် ပထွေးဖြစ်သူ ဦးဘဖေ အပေါ် ဒေါ်လှတင်နှင့် ပေါင်းသင်းစဉ် ဖြစ်ထွန်းသောလက်ထက်ပွား ပစ္စည်းတွင် အမွေရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရာ ဦးဘဖေ နှင့် ဒေါ်လှတင် တို့အကြောင်းပါပြီးနောက် ဒေါ်သန်းမြင့်သည် မိခင်ဖြစ်သူ ထံမှအမွေရရှိပြီးပြီဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူကာ ဒေါ်သန်းမြင့် စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

ဒေါ်သန်းမြင့်က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံ ဝင်ခြင်းမပြုခဲ့ချေ။

ဦးဘဖေ သည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အတွင်းတွင် ကွယ်လွန်သွားရာ ဒေါ်သန်းမြင့်က မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၂၅/ ၈၁ (အနောက်မြောက်) တွင် ဒေါ်သန်းရင် အပေါ် ဦးဘဖေ ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းများ၏ တဝက်ကိုခွဲဝေပေးစေရန် အမွေစီမံခန့်ခွဲ ပေးစေလိုမှုစွဲဆိုသည်။

---

* ၁၉၈၃ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၆၁

† ၁၉၈၁ခုနှစ်၊တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၂၅ တွင် ချမှတ်သော(၈–၆–၈၃) ရက်နေ့စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုအယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဒေါ်သန်းမြင့် နှင့် ဒေါ်သန်းရင်

ဒေါ်သန်းရင်က အခြားအချက်အလက်များအပြင် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၄/၇၈ (အနောက်မြောက်) တွင်ချမှတ်သော စီရင်ချက်မှာ မီးသေသွားပြီဖြစ်၍ သူ့အပေါ် အမှုစွဲဆိုခွင့် မရှိတော့ကြောင်း ထုချေသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ယင်း ထုချေချက်ကို ပဏာမငြင်းချက် ထုတ်နုတ်ကြားနာပြီးနောက်၊ဒေါ်သန်းရင်အားအသာပေးဖြေဆို၍ မြေဆိုကာ ဒေါ်သန်းမြင့်စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်လိုက်သောကြောင့်၊ဒေါ်သန်းမြင့်က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကိုတင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပထွေးနှင့်မယားပါသားသမီးတို့သည် ၃၆ စွဲခင်တွဲ အမွေမှုခန်း ဓမ္မသကျမ်းကြီးပုဒ်မ ၂၁၁ အရ အမွေခွဲဝေရသည်။ လင်ပါသမီးနှင့် မယားပါသမီးတို့သည် အဆိုပါကျမ်းပုဒ်မ ၂၅၃ အရအမွေခွဲရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမွေခွဲပုံခွဲနည်းချင်းမတူချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် — ဦးလှကို (ကိုယ်စား) ဒေါ်သန်းရွှေ၊
ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံတရားပြိုင်အတွက် — ဦးတင်အောင်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး — ဦးသိန်းဟန်

အိမ်ထောင်ကြီး ဦးဘဖေ နှင့် အိမ်ထောင်ကြီး ဒေါ်လှတင် တို့သည် ယခုအမှုမစွဲမီ ၁၉ နှစ်ခန့်က အကြောင်းပါခဲ့ကြသည်။ အယူခံ တရားလို ဒေါ်သန်းမြင့်သည် ဒေါ်လှတင် ၏ အိမ်ထောင်ဟောင်းမှ သမီးဖြစ်၍ အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်သန်းရင်သည် ဦးဘဖေ ၏ အိမ်ထောင်ဟောင်းမှ သမီးဖြစ်သည်။ ဦးဘဖေနှင့် ဒေါ်လှတင်တို့တွင် လက်ရှိ အိမ်ထောင်၌ သားသမီး ထွန်းကားခြင်း မရှိချေ။ ဒေါ်လှတင် သည် ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သွားရာ ဒေါ်သန်းမြင့် က မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး ၁၉၇၈ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၄ (အနောက်မြောက်) တွင် ပထွေးဖြစ်သူ ဦးဘဖေအပေါ် ဒေါ်လှတင်နှင့် ပေါင်းသင်းစဉ် ဖြစ်ထွန်းသော လက်ထက်ပွား ပစ္စည်းတွင် အမွေရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရာ ဦးဘဖေနှင့် ဒေါ်လှတင်တို့ အကြောင်းပါပြီးနောက် ဒေါ်သန်းမြင့်သည် မိခင်ဖြစ်သူထံမှ အမွေရရှိပြီးပြီဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူကာ ဒေါ်သန်းမြင့် စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ ဒေါ်သန်းမြင့်က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံဝင်ခြင်း မပြုခဲ့ချေ။

ဦးဘဖေသည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အတွင်းတွင် ကွယ်လွန်သွားရာ ဒေါ်သန်းမြင့်က မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၂၅/၈၁ (အနောက်မြောက်) တွင် ဒေါ်သန်းရင်အပေါ် ဦးဘဖေ

၁၉၈၆ / ဒေါ်သန်းမြင့် နှင့် ဒေါ်သန်းရင်

ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းများ၏ တဝက်ကိုခွဲဝေပေးစေရန် အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။

ဒေါ်သန်းရင်က အခြား အချက်အလက်များအပြင် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၄/၇၈ (အနောက်မြောက်) တွင် ချမှတ်သော စီရင်ချက်မှာ မီးသေသွားပြီဖြစ်၍ သူ့အပေါ်အမှုစွဲဆိုခွင့် မရှိတော့ကြောင်း ထုချေသည်။

တိုင်းတရားရုံးက "တရားလိုက ဤရုံး၏ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၄/၇၈ (အနောက်မြောက်) တွင် ဦးဘဖေအပေါ် အမွေအုပ်ထိန်းပေးစေလိုမှု စွဲဆိုဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဤအမှုအတွက် မီးသေဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်သလား" ဟူသော ပဏာမငြင်းချက်ကို ထုတ်နုတ်ကြားနာပြီးနောက် ဒေါ်သန်းရင်အား အသာပေး၍ ဖြေဆိုကာ ဒေါ်သန်းမြင့် စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သောကြောင့် ဒေါ်သန်းမြင့်က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၄/၇၈ (အနောက်မြောက်) တွင် ဒေါ်သန်းမြင့်က ဦးဘဖေအပေါ် မိခင်ရင်းဖြစ်သူ ဒေါ်လှတင် ကွယ်လွန်သွားသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်၍ ဒေါ်လှတင်နှင့် ပထွေး ဦးဘဖေတို့ ပေါင်းသင်းစဉ် ဖြစ်ထွန်းသော လက်ထက်ပွား ပစ္စည်းများ၏ ၆ ပုံ ၁ ပုံ ရရှိရန်အလို့ငှာ တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

နောက်အမှုတွင် ပထွေး ကွယ်လွန်သွားသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ပထွေးကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းများ တဝက်ရရှိရန်အလို့ငှာ ဦးဘဖေ၏ သမီးအရင်း ဒေါ်သန်းရင်အပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမှု ၂ မှုတွင် မယား ဒေါ်သန်းမြင့်၏ ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်တို့သည် တူညီခြင်း မရှိချေ။ ပထွေးနှင့် မယားပါသားသမီးတို့သည် ၃၆ စောင်တွဲ အမွေမှုခန်းမွေ့သတ်ကျမ်းကြီး ပုဒ်မ ၂၁၁ အရ အမွေခွဲဝေရသည်။ လင်ပါသမီးနှင့်မယားပါသမီးတို့သည် အဆိုပါကျမ်း ပုဒ်မ ၂၅၃ အရ အမွေခွဲဝေရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမွေခွဲပုံ ခွဲနည်းချင်းမတူချေ။

မီးသေသော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်ရန် လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်မှာ ဆုံးဖြတ်ပြီးသော အမှုမှ အမှုသည်အသီးသီး၏ ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့်နှင့် နောက်ထပ်စွဲဆိုသော အမှုမှ အမှုသည် အသီးသီးတို့၏ ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့်တို့သည် တူညီရမည်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်သန်းမြင့်သည် ယခင်အမှုတွင် မိခင်ရင်း ကွယ်လွန်သွားသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ပထွေးအပေါ် အမွေမှတောင်း

ဆိုခဲ့၍ နောက်အမှုတွင် ပထွေးကွယ်လွန်သွားသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ပထွေး၏ သမီးအပေါ် အမွေရရန် အရေးဆိုခြင်းဖြစ်သည့်အလျောက် ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့်ချင်း မတူညီသဖြင့် ယခင်အမှုတွင် ချမှတ်ခဲ့သော စီရင်ချက်သည် ဒုတိယအမှု စွဲဆိုခြင်းကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ ပိတ်ပင်သည်ဟု ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်ချေ။

အယူခံတရားပြိုင် ရှေ့နေက မသောင်းပေါ် (၂) နှင့် မသန်းနှင့် အခြားသူများ (၁) နှင့် မအုန်းသင်နှင့် မငွေရင်ပေါ် (၂) (၂) စီရင်ထုံးများကို ကိုးကား၍ ဒေါ်လှတင် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် အမွေရရှိပြီးဖြစ်သော ဒေါ်သန်းမြင့်သည် အမွေထပ်မံရခွင့် မရှိတော့ကြောင်း အကျယ်တဝင့် တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ဤအယူခံတွင် ယင်းပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။ တိုင်းတရားရုံးသည် ဒေါ်သန်းမြင့် ပထမစွဲဆိုသောအမှု၌ ချမှတ်ခဲ့သော စီရင်ချက်မှာ မီးသေသွားပြီဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ကာ ဒေါ်သန်းမြင့် ထပ်မံစွဲဆိုသောအမှုကို စစ်ဆေးခြင်းမပြုပဲ ပလပ်လိုက်သောကြောင့် ယင်းဥပဒေ ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တိုင်းတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှန် မမှန် စီစစ်ရန်သာ ရှိပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် ဒေါ်သန်းမြင့် စွဲဆိုသောအမှုကို မူလအမှတ်အတိုင်း ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်၍ အခြားငြင်းချက်များနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး စစ်ဆေး၍ ဥပဒေနှင့်အညီ အမှုကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ အရ ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ရှေ့နေခကို ကျပ် ၁၀၀/-သတ်မှတ်သည်။

ဤအယူခံတွင် ထမ်းဆောင်ထားသော ရုံးခွန်ကို ဒေါ်သန်းမြင့်အား ပြန်အမ်းရန်အတွက် လိုအပ်သည့် သက်သေခံ လက်မှတ်ကို ရုံးခွန် အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ အရ ထုတ်ပေးပါ။

---

(၁) ရန်ကုန် စီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ ၅၊ စာ ၁၇၅ (ဗီဇီ)
(၂) ရန်ကုန် စီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ ၇၊ စာ ၃၉၀

တရားမ ပထမအယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဝင်းမောင်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးကိုကြီးနှင့်
ဦးခင်မောင်ကျော်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၈၆
ဖေဖော်ဝါရီလ
၆ ရက်

ဒေါ်အုန်းမြင့်

နှင့်

ဒေါ်ခင်မြပါ (၂) *

အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၈ (၁)—ကိတ္တိမ သားသမီးသည် မွေးစားမိဘထံမှ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသဖြင့် အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန် အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၈ (၁) အရ လျှောက်ထားခွင့်ရှိခြင်း—ကိတ္တိမသားသမီး ဟုတ်မဟုတ် အငြင်းပွားရုံဖြင့် အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန်လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်မပြုသင့်ဟုဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်အုန်းမြင့် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း သူသည်ဒေါ်ရှင်၏ ကိတ္တိမသမီးဖြစ်ပါက မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ဒေါ်ရှင်၏ အမွေအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသကိုဖြစ်စေ၊ ဆက်ခံခွင့် ရှိမည်ဖြစ်သည့်အလျောက် ဒေါ်အုန်းမြင့်အနေဖြင့်မိမိအားအမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန်အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၈ (၁) အရလျှောက်ထားခွင့်ရှိပေသည်။ ဒေါ်အုန်းမြင့်သည် ဒေါ်ရှင်၏ ကိတ္တိမသမီး ဟုတ်မဟုတ် အငြင်းပွားရုံမျှဖြင့် အမွေထိန်း စာထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်မပြုသင့်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် — ဦးစိန်လှိုင်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်— ဦးခင်မောင်စိန်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး — ဦးခင်စိုး

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉၁ (ပုံစွန်ဒေါ်တောင်) တွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်အုန်းမြင့်က ကွယ်လွန်သူ

---

† ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၇၆
* ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉၁ တွင် ချမှတ်သော (၂၁-၆-၈၄) နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဒေါ်အုန်းမြင့်
နှင့်
ဒေါ်ခင်မြ
ပါ (၂)

ဒေါ်ရှင်၏ ကိတ္တိမသမီး ဖြစ်သည်ဟုဆိုကာ ဒေါ်ရှင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အမွေထိန်းစာ ရလိုကြောင်း လျှောက်ထားရာ ဒေါ်ရှင်၏တူမ ဒေါ်ခင်မြနှင့် မြေး မတင်တင်ညိုတို့က ကန့်ကွက်ကြသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဒေါ်အုန်းမြင့်အနေဖြင့် ဒေါ်ရှင်၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့် ရှိ-မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမှုတွင် အငြင်းပွားနေ သောကြောင့် ဒေါ်အုန်းမြင့်သည် အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားခွင့် မရှိကြောင်း အကြောင်းပြပြီး ဒေါ်အုန်းမြင့်၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ် လိုက်သောကြောင့် ဒေါ်အုန်းမြင့်က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းသည်။

တိုင်းတရားရုံးက အမှုတွင် အောက်ပါငြင်းချက်ကို ထုတ်နုတ်ကြား နာသည်—

> "တရားလိုသည် ဤအမှုကို ဤပုံစံဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင် ဆိုခြင်းမှာ မှန်သလား"

တိုင်းတရားရုံးက ယင်းငြင်းချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း ဆုံးဖြတ်သည်—

> "ဤအမှုတွင် တရားလိုက ကိတ္တိမ မွေးစားစာချုပ်ကို အခြေ ခံ၍ တောင်းဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ တရားပြိုင်များက ကိတ္တိမမွေးစား စာချုပ်သည် လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ မလျော်သြဇာ သုံးကာ ချုပ်ဆိုသော စာချုပ်ဖြစ်ကြောင်း ကန့်ကွက်သည်။ အမွေ ဆက်ခံခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၈ မှာ အမွေပစ္စည်းကို ဆက်ခံ ခွင့်ရှိသူကိုသာ အမွေထိန်း လက်မှတ်ထုတ်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ ယခုကိစ္စမှာ အမွေဆက်ခံခွင့် ရှိ-မရှိ အငြင်းပွားနေသဖြင့် ဤပုံစံ ဖြင့် စွဲရန် ခွင့်မပြုသင့်ဟု ယူဆသည်း"

အယူခံတရားလို ဒေါ်အုန်းမြင့်၏ ရှေ့နေက မအေးကျင်နှင့် ဒေါ်ငြိမ်းပါ-၃ (၁)၊ မောင်ဘိုးဇင်နှင့် မောင်ဖိုးဟန် (၂) စီရင် ထုံးများကို ကိုးကား၍ ဒေါ်အုန်းမြင့် အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထား သည့် ကိစ္စတွင် ဒေါ်အုန်းမြင့်သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ရှင်၏ ကိတ္တိမ သမီး ဟုတ်-မဟုတ် ကိစ္စကို စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း လျှောက် ထားသည်။

---

(၁) ၁၉၅၆ မတစ ၁၀၇ (တရားလွှတ်တော်)
(၂) (၁၉၁၄-၁၆) အထက်မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများ အတွဲ ၂ စာ ၁၀၁

၁၉၀၆
ဒေါ်အုန်းမြင့် နှင့် ဒေါ်ခင်မြ ပါ (၂)

အယူခံ တရားပြိုင်များ၏ ရှေ့နေက မသိန်းတင်ပါ-၂ နှင့် ဒေါ်လှခင် (၃)၊ ဒေါ်သန်းညွန့်နှင့် ဒေါ်ကြီး (ကွယ်လွန်) ၎င်း၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များ ၁-ဒေါ်သန်းစိန်၊ ၂-ဒေါ်ကျင်ရွှေ (၄) စီရင်ထုံးများအရ ဒေါ်အုန်းမြင့်သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ရှင်၏ ကိတ္တိမသမီး ဟုတ်-မဟုတ် ပြဿနာကို အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားမှုတွင် အဆုံးအဖြတ် မပေးသင့်ကြောင်း၊ ဒေါ်သန်းညွန့် စီရင်ထုံးက အယူခံတရားလိုဘက်မှ ကိုးကားသော စီရင်ထုံးများကို လွှမ်းမိုးသွားပြီဖြစ်ကြောင်း အကျယ်တဝင့် ချေပလျှောက်ထားသည်။

အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၈ (၁) တွင် ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေတစ်ရပ်လုံးကို ဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသကို ဖြစ်စေ ရထိုက်သူအား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းပုဒ်မတွင် မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေကို ရထိုက်သူအား အမွေထိန်းစာကို မလွဲမသွေ ထုတ်ပေးရမည် ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိချေ၊ သို့ဖြစ်၍ မသန်းတင် (၃) အမှုတွင် အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန်မလိုလျှင် ထုတ်၍ မပေးခြင်းက ပို၍ မျှတမှန်ကန်ကြောင်း၊ သေသူ၏ ဖခင်နှင့် မိခင်တို့ ကွဲကြရာမှစ၍ ဖခင်နှင့်ခွဲခွာ၍ နေခဲ့သော ပထမအိမ်ထောင်မှ သမီးနှင့် ဒုတိယအိမ်ထောင်အတွင်း၌ မွေးစားခဲ့သော သမီးတို့ စင်ပြိုင် အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားရာ၌ မည်သူ့ကိုမျှ အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် မသင့်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ ယင်းအမှုတွင် ဒေါ်လှခင်၏ မိဘများဖြစ်သော ဦးမောင်ကြီးနှင့် ဒေါ်မိန်းကလေးတို့ ကွာရှင်းသောအခါ ဒေါ်လှခင် သည် မိခင်နောက် ပါသွားခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဦးမောင်ကြီးသည် ဒေါ်လှခင်အား သမီးရင်း တစ်ယောက်၊ အမွေဆက်ခံမည့်သူ တစ်ယောက် အနေနှင့် လက်ခံပြုစုခဲ့ခြင်း ရှိ-မရှိ၊ ဒေါ်လှခင်က ဦးမောင်ကြီးအား ဖခင်တစ်ဦး အနေနှင့် စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ပြုခြင်း စသော အထောက်အထား အထင်အရှားမပြနိုင်ခဲ့ချေ။ တဘက်တွင် ဦးမောင်ကြီးနှင့် ဒုတိယဇနီး ဒေါ်သစ်တို့က မသန်းတင်အား မွေးစားကြောင်း အထောက်အထားများရှိသည်။ ဦးမောင်ကြီး ကျန်ရစ်သောပစ္စည်းမှာ ဦးမောင်ကြီးနှင့် ဒေါ်သစ်တို့လက်ထက်ပွားဖြစ်သည်။ မသန်းတင်သည် ဦးမောင်ကြီး ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းလာခဲ့ရာ ဒေါ်လှခင်က အမွေထိန်းစာလျှောက်ထားသောအခါကျမှ မသန်းတင်

---

(၃) ၁၉၆၅ မတစ ၁၅၄
(၄) ၁၉၇၆ မတစ ၆၈

၁၉၈၆
ဒေါ်အုန်းမြင့် နှင့် ဒေါ်ခင်မြ ပါ (၂)

က လိုရမယ်ရ တို့ပြန်လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်က မသန်းတင် သည် ကိတ္တိမသမီး ဟုတ်–မဟုတ် ပြဿနာကို ရတိပြတ် အဆုံးအဖြတ် မပေးလိုကြောင်း၊ အမွေထိန်းစာ စင်ပြိုင်လျှောက်ထားကြသူများအား အမွေထိန်းစာ ထုတ်မပေးပဲ ပိုနေမြဲကျားမြဲနေမြဲ အခြေသို့ ပြန်လည်ထားရှိကာ ဒေါ်လှခင်အနေနှင့် ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ယူဆလျှင် အမွေမှု စွဲဆိုရန်သာ ရှိသည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒေါ်သန်းညွန့် အမှုတွင် ဒေါ်သန်းညွန့်က ဦးသာငွေ၊ ဒေါ်နှင်းမြတို့၏ ကိတ္တိမ မွေးစားသမီးဖြစ်သည်ဟုဆိုကာ ဒေါ်နှင်းမြ ကွယ်လွန်ပြီးနောက်အနီးစပ်ရောက်သော ဦးသာငွေ ကျန်ရစ်သည့် ပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းရန် အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားရာ၌ ဦးသာငွေ၏ အစ်မဒေါ်ကြီးက ဒေါ်သန်းညွန့် သည် ဦးသာငွေ ၏ ကိတ္တိမသမီး မဟုတ်ကြောင်း ငြင်းသည်။ မူလရုံးက "တရားလို ဒေါ်သန်းညွန့်သည် ယခုအမှုအစားအမွေခွဲဝေပေးစေလိုမှု သို့မဟုတ် လက်ဝယ်ရလိုမှုကိုသာ စွဲဆိုထိုက်ပါသလား" ဟူသော ပဏာမငြင်းချက်ထုတ် ကြားနာပြီးနောက် ယင်းငြင်းချက်ကို ဒေါ်ကြီးအား အသာပေး၍ ဆုံးဖြတ်ပြီး ဒေါ်သန်းညွန့်၏လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။ ဒေါ်သန်းညွန့်က မူလရုံး၏အမိန့်ကို ဗဟိုတရားရုံးတွင် အယူခံဝင်သောအခါ ဗဟိုတရားရုံးက အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားမှုတွင် အမွေထိန်းစာလျှောက်ထားသူသည် အမွေရှင်၏ ကိတ္တိမမွေးစားသမီး ဟုတ်–မဟုတ် အဆုံးအဖြတ်မပေးသင့်ကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းအားဖြင့် အမွေဆိုင်များ၏ အမွေမှုကို ပေါ့ပေါ့လွယ်လွယ်ဆုံးဖြတ်ပေးလိုက်ရာသာ ကျမည်ဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူ၍ ဒေါ်သန်းညွန့်၏ အယူခံကို ပလပ်လိုက်သည်။ ဒေါ်သန်းညွန့် အမှုကို မသန်းတင် အမှုတွင် လိုးဖွဲ့ထားသည့် မှုများအပေါ် အခြေခံ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ဟန်တူပေသည်။ ယင်း အမှု နှစ်မှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော ဥပဒေပြဿနာများသည် တူညီသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ မသန်းတင် အမှုတွင် ဒေါ်လှခင်နှင့် မသန်းတင်တို့အနက် မည်သူသည် မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ဦးမောင်ကြီး၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်ရှိကြောင်း ပြဿနာမှာ နက်နက်နဲနဲ ဆုံးဖြတ်ရမည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။ မသန်းတင်သည် အမွေပစ္စည်းများ လက်ရှိထားသူဖြစ်၍ အမွေထိန်းစာ မရသည့်တိုင်အောင် ယင်းပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းမြဲ ထိန်းသိမ်းခွင့် ရှိသည်ဖြစ်၍ နစ်နာရန် အကြောင်းမရှိချေ။ ဤထူးခြားသော အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို ထောက်ချင့်၍ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်က မသန်းတင် လျှောက်ထားသည့် အမှုတွင် မသန်းတင်သည် ဦးမောင်ကြီး၏ ကိတ္တိမသမီး ဟုတ်-မဟုတ်ကို အဆုံးအဖြတ် မပေးခြင်းဖြစ်သည်။

F.18

၁၉၇၆
ဒေါ်အုန်းမြင့်
နှင့်
ဒေါ်ခင်မြ
ပါ (၂)

ဒေါ်သန်းညွန့် အမှုတွင် ဒေါ်ကြီးသည် ဒေါ်သန်းညွန့်နှင့် အမွေထိန်းစာ အပြိုင်လျှောက်ထားခြင်း မရှိချေ။ အကယ်၍ ဒေါ်သန်းညွန့်သည် ဦးသာငွေ၏ ကိတ္တိမသမီး ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်လျှင် မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ဦးသာငွေ၏အစ်မ ဒေါ်ကြီးအား အမွေပုံမှ ထုတ်ပယ်မည်ဖြစ်၍ သူ့အား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ မသန်းတင် အမှုမှာကဲ့သို့ ထူးခြားသော အခြေအနေများ ပေါ်ပေါက်ခြင်းလည်း မရှိချေ။

စီရင်ထုံးများကို လေ့လာကြည့်သောအခါ အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားမှုများတွင် အမွေရှင်၏ ကိတ္တိမသားသမီး ဟုတ်-မဟုတ် ပြဿနာကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စိစစ်အဆုံးအဖြတ် ပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ရှေးကျသော စီရင်ထုံး အချို့မှာ မရွှတ်နှင့် မှုမဲပါ-၂ (၅)၊ မောင်ဘစင်နှင့် မောင်ဖိုးဟန် (၂) နှင့် အောင်မှုနိုင် နှင့် မအုံးဘို (၆) တို့ ဖြစ်သည်။

မအေးကျင်နှင့် ဒေါ်ငြိမ်း (၁) အမှုတွင် မအေးကျင်က အမွေရှင် ဦးဘချို၏ ကိတ္တိမသမီး ဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြ၍ အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားသည်။ ဒေါ်ငြိမ်းတို့ကလည်း အမွေထိန်းစာ အပြိုင် လျှောက်ထားကြသည်။ မူလရုံးက ဒေါ်ငြိမ်းတို့သည် အမွေရှင်၏ သွေးရင်း သွေးမျိုးများဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်ဖြစ်၍ မအေးကျင်သည် ကွယ်လွန်သူ၏ ကိတ္တိမသမီး ဟုတ်-မဟုတ် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် မသင့်ကြောင်း ကောက်ယူ၍ မအေးကျင်၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။ မအေးကျင် တင်သွင်းသော အယူခံတွင် ယခင်တရားလွှတ်တော်က မအေးကျင်သည် ကွယ်လွန်သူ၏ ကိတ္တိမ သမီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါက ဒေါ်ငြိမ်းတို့အား အမွေမှ ပယ်ထုတ်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မေးစားသည့်ကိစ္စကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း ကောက်ယူပြီး အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် မူလရုံးအား ညွှန်ကြားလိုက်လေသည်။

မကြိုင်နှင့် မအုံးကြည်-ပါ-၅ (၇) အမှုတွင် မကြိုင်က ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ရင်သည် မိမိအား ကိတ္တိမသမီးအဖြစ် မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆို၍ မွေးစားခဲ့သည်ဟုဆိုကာ ဒေါ်ရင်ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်း

---

(၅) အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ အတွဲ-၅ စာ-၁၁၇ (ပီ၊ဇီ)
(၆) အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ အတွဲ-၉ စာ-၁၆၃။
(၇) ၁၉၆၃ မှတစ ၁၇၄

၁၉၇၆
ဒေါ်အုန်းမြင့်
နှင့်
ဒေါ်ခင်မြ
ပါ (၂)

များကို ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားရာ ဒေါ်ရင်၏ တူ၊တူမများက မကြိုင်သည် ဒေါ်ရင်၏ ကိတ္တိမသမီး မဟုတ်ဟု အကြောင်းပြ၍ ကန့်ကွက်ကြသည်။ ယင်းအမှုတွင် မကြိုင်သည် ဒေါ်ရင်၏ ကိတ္တိမသမီး ဟုတ်–မဟုတ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စိစစ်သုံးသပ်ပြီးနောက် ယခင် နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်က မကြိုင်အား အနိုင်ပေး၍ အမွေထိန်းစာကို ထုတ်ပေးလိုက်လေသည်။

အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားမှုတွင် လျှောက်ထားသူက အမွေကို အမွေရှင်၏ ကိတ္တိမ သား သမီးအဖြစ် ရထိုက်ခွင့် ရှိသူ ဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြကာ လျှောက်ထားရာတွင် တဘက်မှ မွေးစားသည့်ကိစ္စကို ကန့်ကွက်လာပါက မသန်းတင်ပါ–၂ နှင့် ဒေါ်လှခင် (?) အမှုကဲ့သို့ ထူးခြားသည့်အမှုတွင်မှတပါး ယင်းပြဿနာကို ယင်းအမှုမျိုးတွင် စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်ကြောင်း ဒေါ်သန်းညွန့် အမှုမှအပ စီရင်ထုံးများတွင် တညီတညွတ်တည်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဒေါ်အုန်းမြင့် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း သူသည် ဒေါ်ရှင်၏ ကိတ္တိမသမီး ဖြစ်ပါက မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ဒေါ်ရှင်၏ အမွေအားလုံးကို ဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသကို ဖြစ်စေ ဆက်ခံခွင့် ရှိမည် ဖြစ်သည့်အလျောက် ဒေါ်အုန်းမြင့်အနေဖြင့် မိမိအား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၈ (၁) အရ လျှောက်ထားခွင့် ရှိပေသည်။ ဒေါ်အုန်းမြင့်သည် ဒေါ်ရှင်၏ ကိတ္တိမသမီး ဟုတ် မဟုတ် အငြင်းပွားမှုဖြင့် အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်မပြုသင့်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

ဤစီရင်ချက်ကို အဆုံးမသတ်မီ မှတ်ချက်ပြုလိုသည့် အချက်မှာ ဒေါ်အုန်းမြင့်က တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ဗဟိုတရားရုံးတွင် တရားမ ပထမ အယူခံမှုအဖြစ်ဖြင့် အယူခံဝင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည်။ တရားမှုမူလမှု တစ်မှုတွင် မူလမှုစီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ချမှတ်သော ဒီကရီကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉၆ အရ အယူခံဝင်ခွင့် ရှိပေသည်။ ယင်းအယူခံကို တရားမ ပထမ အယူခံမှုအဖြစ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအရ သတ်မှတ်ထားသည်။ တရားမ ပထမအယူခံတွင် ဒီကရီကို အယူခံဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားမှုများတွင် ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့်ရှိကြောင်း အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၉ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်အုန်းမြင့်၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပလပ်သောအမိန့်ကို ဗဟိုတရားရုံးတွင် အယူခံ

၁၉၇၆
ဒေါ်အုန်းမြင့်
နှင့်
ဒေါ်ခင်မြ
ပါ (၂)

ဝင်ခြင်းမှာ အမွေဆက်ခံခွဲရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၉ တွင် အယူခံဝင်ခွင့် ပေးထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဒေါ်အုန်းမြင့်၏ လျှောက်ထားမှုကို ပလပ်သောအမိန့်သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (၂) တွင် အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုထားသော ဒီကရီ မဟုတ်ပေ။ ဒေါ်အုန်းမြင့်က အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားသည့်ကိစ္စကို ဒေါ်ခင်မြတို့က ကန့်ကွက်သဖြင့် အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း အမှုကို တရားမကြီးမှုသဘော စစ်ဆေးရသည် မှန်သော်လည်း ယင်းအမှုတွင် ချမှတ်သောအမိန့်သည် ဒီကရီ ဖြစ်စေရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိချေ။ ဒီကရီဖြစ်ပါမူ ပုဒ်မ ၂၉၉ ကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမှာ အပိုဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉၆ အရ ဒီကရီကို အယူခံဝင်ရာ၌ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရခြင်း၊ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသော အမိန့်ကို အယူခံဝင်ရာ၌ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရခြင်းတို့သည် သီးခြားကိစ္စရပ်များ ဖြစ်သည်။ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသော အမှုများကို အယူခံဝင်ရာတွင် ရုံးခွန် အက်ဥပဒေ ဒုတိယဇယား အမှတ်စဉ် ၁၁ အရ ရုံးခွန် ထမ်းဆောင်ရသည်။ ဒေါ်အုန်းမြင့်သည် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ဗဟိုတရားရုံးတွင် အယူခံဝင်ရာ၌ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှု အဖြစ်ဖြင့် အယူခံဝင်ရန် ဖြစ်ပေသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော အကြောင်း များကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် ဒေါ်အုန်းမြင့် စွဲဆိုသောအမှုကို မူလအမှု အမှတ်အတိုင်း ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်၍ အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ စစ်ဆေးစီရင်ရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ အရ ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ဤအယူခံတွင် နှစ်ဘက် အမှုသည်တို့သည် မိမိတို့ ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

ဤအယူခံတွင် ထမ်းဆောင်သော ရုံးခွန်ကို အယူခံတရားလိုအား ပြန်အမ်းရန်အတွက် လိုအပ်သည့် သက်သေခံလက်မှတ်ကို ရုံးခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ အရ ထုတ်ပေးစေ။

A.I.R. 1934 Rangoon 205

BA U AND SHAW, JJ.

Maung Kyaw– Appellant.

V.

Ma Daung and another–Respondents.

Civil Misc. Appeal No. 122 of 1933, Decided on 22nd February 1934, from order of Dist. Judge, Kyaukse, D/- 7th September 1933.

Letters of Administration–On proof of status of party that party alone entitled to inherit–Question of adoption should be gone into.

If on the status of the respondents in proceeding for letters of administration being proved they would be the only people entitled to inherit the estate of the deceased, the Court is perfectly justified in going into the question of adoption of the respondents: AIR 1927 Rang 192; 9 LBR 163, Rel on; AIR 1919 LB 144; AIR 1917 LB 142 and 5 L B R 78, Ref.

Shu Mg–for Appellant.

Gwa Aung–for Respondents,

Ba U, J.–One Daw Ket, a Burman Buddhist and a native of Sadaungnge village, Kyaukse District, died in the month of February 1932. On her death the respondents applied for letters of administration to her estate on the ground that they were her keittima adopted daughters, and that therefore they were the only persons fit and proper to administer her estate. Their status was denied by the appellant who alleged that he, being the nearest surviving relative of the deceased, was the only person who was entitled to get letters of administration. On these allegations the trial Court went into the question of adoption and found that the respondents had proved their status. In accordance with that finding he granted letters of administration to the respondents.

It is now urged before us that the trial Court has erred in going into the question of adoption. The learned advocate for the appellant contends that the question of adoption should have been left to be fought out in a regular suit. In support of his contention he draws our attention to the cases of Ma Tok v. Ma Thi (1), Ma Kyin v. Ma Shwe Hmi (2) and Shwe Yin v. Ma On (3). What the learned Judges intended to lay down and, in fact, what they did lay down, in these cases, was explained by a Bench of the late Chief Court of Lower Burma in the case of Aung Ma Khaing v. Mi Ah Bon (4), the headnote of which is in these terms:

"The respondent applied for Letters of Administration to the estate of her full sister Chi Ma Pru, deceased. The appellant opposed the application alleging that she (the appellant) was the adopted daughter of the deceased."

"Held: that inasmuch as respondent would not be entitled to any part of the estate if the adoption of appellant was proved the District Judge in going into the question of the adoption of appellant had correctly interpreted the ruling in Ma Tok v. Ma Thi (1)."

This decision is in consonance with the decision of this Court in the case of Maung Tin v. Mg Po Htoo (5). In the present case, if the status of the respondents is proved, they would be the only people entitled to inherit the estate of

---

(1) (1909) 5 L B R 78= 3 I C 719.
(2) AIR 1917 L B 142=36 I C 262.
(3) AIR 1919 L B 144=45 I C 935= 9 L B R 174.
(4) AIR 1918 L B 100-45 I C 737= 9 L B R 163.
(5) AIR 1927 Rang 192=103 I C 22= 5 Rang 159.

the deceased, Daw Ket. Therefore we are clearly of opinion that the trial Court was perfectly justified in going into the question of adoption. (His Lordship after considering the evidence on the point of adoption proceeded).

In these circumstances we agree with the trial Court that the status of Ma Daung is proved beyond doubt. In the case of the other respondent, Ma E Myin the evidence to prove her status as the keittima adopted daughter of Daw Ket is not so strong as the evidence adduced by Ma Daung. Since Ma Daung, whose status is proved beyond doubt, admits that Ma E Myin was also an adopted Keittima daughter of Daw Ket, there is no reason why her admission should not be accepted as proving the status of Ma E Myin. For all these reasons we uphold the decison of the trial Court and dismiss the appeal with costs, three gold mohurs.

Shaw, J.-I agree.

Appeal dismissed.

တရားမ ပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဦးဝင်းမောင်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးကိုကြီးနှင့် ဦးခင်မောင်ကျော်တို့ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၈၆
ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၀ ရက်

ဒေါ်အုံးမြင့် (ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းမြင့်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်) ပါ ၆

ဒေါ်အုံးမြင့် (ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းမြင့်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်)
နှင့်
ဦးမြတ်စိုး *
ဦးမြတ်စိုးပါ-၂

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၃၃၊ နည်း ၄(၄)၏ခြွင်းချက်နှင့် ပုဒ်မ ၁၄၉ လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားစဉ်က စွဲဆိုလိုသည့် အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်း သတ်အတွင်း ကျရောက်ပြီး လျှောက်လွှာကို ပလပ်ပြီးနောက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်သည့် အချိန်တွင်၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်သွားစေကာမူ ထိုအဆိုလွှာအတွက် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားစဉ်ကပင် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင် သည်ဟု မှတ်ယူနိုင်ခြင်း—လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုသောအမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်သောအခါ အဆိုလွှာလက်ခံသည့်ကိစ္စမှအပ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ခြင်း မပြုမီက ဆောင်ရွက်ခဲ့သောအခြားဆောင်ရွက်ချက်များမှာမူ ပျက်ပြယ်သွားခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၃၃၊နည်း ၂(ဝ) အရ လူမွဲအဖြစ်တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန်လျှောက်လွှာနှင့်အတူ လျှောက်ထားသူက တင်သွင်းလိုသည့် အဆိုလွှာကို ပူးတွဲတင်ပြရသည်။ နည်း ၄(၄) တွင် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့် လျှောက်လွှာကိုခွင့်ပြုရန် အကြောင်းမရှိသည့်အခါ ပယ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့သော် ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် ခြွင်းချက်အဖြစ် တရားလိုသည် လိုအပ်သော ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ပါက အဆိုလွှာကို လက်ခံနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၀၃ နှင့် ၁၀၄

† ၁၉၈၃ခုနှစ်၊တရားမကြီးမှုအမှတ် $\frac{၂၀}{၂၁}$ တွင်ချမှတ်သော(၁၈-၂-၈၅) နေ့စွဲပါရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၈၆
ဒေါ်အုံးမြင့် (လွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းမြင့်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်) ပါ ၆
ဒေါ်အုံးမြင့် (ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းမြင့်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်) နှင့် ဦးမြတ်စိုး
ဦးမြတ်စိုး ပါ ၂

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၉ အရ ဥပဒေနှင့်အညီ ထမ်းဆောင်ရမည့် ရုံးခွန်လျော့နည်းနေသည့် စာရွက်စာတမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး လိုအပ်သောရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရန် တရားရုံးက ခွင့်ပြုနိုင်သည်။ ထိုသို့ ခွင့်ပြုလျှင် ထိုစာရွက်စာတမ်းများသည် မူလတင်ပြစဉ်ကပင် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ပြီး ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်ပေသည်။

ဤပြဋ္ဌာန်းချက်နှစ်ရပ်ကို ပူးတွဲသုံးသပ်ပါက လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာကိုပယ်ပြီးနောက် လျှောက်ထားသူက ကျသင့်သော ရုံးခွန်ကို ထမ်းဆောင်သောကြောင့် တရားရုံးက တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၃၃၊ နည်း ၄ (၄) ၏ခြွင်းချက်တွင် ခွင့်ပြုထားသည့် အတိုင်းအဆိုလွှာကို လက်ခံလိုက်သောအခါ ပုဒ်မ ၁၄၉ အရ ထို အဆိုလွှာအတွက် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည့်နေ့ကပင် ရုံးခွန် ထမ်းဆောင်သည်ဟု မှတ်ယူရဦးမည်။ **မသူရာပရာဆဒ်နှင့် အာဒေအဗီးလဲစ် (၁)** စီရင်ထုံးကိုကြည့်ပါ။ သို့ဖြစ်ရာ လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားစဉ်က စွဲဆိုလိုသည့်အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် အတွင်း ကျရောက်ပြီး လျှောက်လွှာကို ပလပ်ပြီးနောက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်သည့် အချိန်တွင် ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်သွားစေကာမူ ထိုအဆိုလွှာအတွက် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့် ပြုရန် လျှောက်ထားစဉ်ကပင် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်သည်ဟု ပုဒ်မ ၁၄၉ အရ မှတ်ယူနိုင်သည် ဖြစ်၍ အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ရန် အကြောင်း မရှိတော့ချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သို့သော် ဗဟိုတရားရုံးက တရားမ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၄၂/၈၃ နှင့် ၄၃/၈၃ တို့တွင် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲခွင့်ပြုသော အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်သောအခါ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၃၃၊ နည်း ၄ (၄) ၏ ခြွင်းချက်အရ အဆိုလွှာလက်ခံသည့်ကိစ္စမှအပ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ခြင်း မပြုမီက ဆောက်ရွက်ခဲ့သော အခြား ဆောင်ရွက်ချက်များမှာမူ ပျက်ပြယ်သွားပြီဟု ကောက်ယူရပေလိမ့်မည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်အုံးမြင့်တို့အား ချေလွှာ တင်ခွင့်မပြုဟု ၈-၃-၈၃ ရက်နေ့တွင် တိုင်းတရားရုံးက ချမှတ်သော အမိန့်များသည် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ခြင်း မပြုမီက ချမှတ်သည့် အမိန့်များသာ ဖြစ်သောကြောင့် လူမွဲမှုအဖြစ် တရားစွဲခွင့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သော

[(၁)] ၁၉၃၈ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ စာ-၆၂၉

F. 19

၁၉၈၆
ဒေါ်အုံးမြင့်
(ကွယ်လွန်သူ
ဦးထွန်းမြင့်၏
တရားဝင်
ကိုယ်စား
လှယ် ပါ ၆
ဒေါ်အုံးမြင့်
(ကွယ်လွန်သူ
ဦးထွန်းမြင့်၏
တရားဝင်
ကိုယ်စား
လှယ်)
နှင့်
ဦးမြတ်စိုး
ဦးမြတ်စိုး
ပါ ၂

အခါ ချေလွှာတင်ခွင့် မပြုဟူသော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်များမှာ အတည်မဖြစ်တော့ချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက်	—	ဦးခင်ဇော်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
လျှောက်ထားခံရသူ အတွက်	—	ဦးသန်းမောင်၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ
တရားရှေးအကြံပေး	—	ဦးခင်စိုး

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၀/၈၃ တွင် ဦးမြတ်စိုးက ဦးထွန်းမြင့်၊ မခင်ခင်စိုး၊ မမြင့်မြင့်စိုး၊ မခင်မြဝတ်ရီ၊ မောင်မြင့်သိန်းနှင့် မသန်းမြင့် (ခ) မမြင့်မြင့်သန်းတို့ ၆–ဦးအပေါ်တွင် မခင်ခင်စိုး၊ မမြင့်မြင့်စိုး၊ မခင်မြဝတ်ရည်၊ မောင်မြင့်သိန်းနှင့် မသန်းမြင့် (ခ) မမြင့်မြင့်သန်းတို့အား ပစ္စည်းများ အပိုင်ပေးသည့် မှတ်ပုံတင် စာချုပ်အမှတ် ၅၀၄/၆၇ သည် ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေငြာပေးစေရန်နှင့် အခြား သက်သာခွင့်များ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုသည်။ အဆိုပါ တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၁/၈၃ တွင် ဦးမြတ်စိုးနှင့် ဦးအောင်ကြည်တို့ ၂–ဦးက ဦးထွန်းမြင့်အပေါ်တွင် အဆိုလွှာနှင့်အတူ တင်ပြသော ပစ္စည်းများမှာ မိမိတို့ပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေငြာပေးရန်နှင့် အခြား သက်သာခွင့်များ ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသည်။

ထိုအမှုများတွင် ဦးမြတ်စိုးတို့က ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိ၍ လူမွဲမှုအဖြစ် တရားစွဲခွင့်ပြုရန် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၊ တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၅၃/၈၁ နှင့် ၅၄/၈၁ တို့တွင် အသီးသီး လျှောက်ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

အမှုဆိုင်ဆဲတွင် တရားပြိုင်များသည် အမှုချိန်းနေ့၌ ချေလွှာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ကြသဖြင့် တိုင်းတရားရုံးက တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၈၊ နည်း ၁၀ အရ တရားလိုနှင့် သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီး စီရင်ချက် ချမှတ်မည် ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။

ဦးမြတ်စိုးတို့အား လူမွဲမှုအဖြစ် တရားစွဲခွင့် ပြုသည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကိုလည်းကောင်း၊ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၈၊ နည်း ၁၀ အရ အမှုကို အဆုံးအဖြတ် ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို လည်းကောင်း၊ ဦးထွန်းမြင့်တို့က မကျေနပ်ကြ၍ ဗဟိုတရားရုံးတွင် တရားမ ပြင်ဆင်မှုများ လျှောက်ထားကြသည်။ တရားမ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၄၂/၈၃ နှင့် ၄၃/၈၃ တို့တွင် ဦးမြတ်စိုးတို့အား လူမွဲမှုအဖြစ်

၁၉၈၆
ဒေါ်အုံးမြင့် (ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းမြင့်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်)ပါ ၆
ဒေါ်အုံးမြင့် (ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းမြင့်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်) နှင့် ဦးမြတ်စိုး ဦးမြတ်မိုး ပါ ၂

တရားစွဲခွင့်ပြုခဲ့သည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်များကို ဗဟိုတရားရုံးက ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ အမှုများကို အမိန့် ဂ၊ နည်း ၁၀ အရ အဆုံးအဖြတ် ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း ချမှတ်သည့် အမိန့်များနှင့် စပ်လျဉ်းသော တရားမ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၁/၈၃ နှင့် ၅၂/၈၃ တို့ကိုမူ လူမွဲအဖြစ် စွဲဆိုထားသည့် အမှုများကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဆက်လက်ကြားနာရန် မလိုအပ်ဟု အကြောင်းပြ၍ ပယ်လိုက်သည်။

ထို့နောက် ဦးမြတ်စိုးတို့က သူတို့၏အမှုများအတွက် ကျသင့်သော ရုံးခွန်များ ထမ်းဆောင်ပြီး ဆက်လက် တရားစွဲဆိုလေသည်။ ဤအတောအတွင်း ဦးထွန်းမြင့် ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် ဒေါ်အုံးမြင့်က ဦးထွန်းမြင့်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သည်။ ဒေါ်အုံးမြင့်တို့က ချေလွှာတင်ခွင့် ပြုရန် ထပ်မံလျှောက်ထားသည်။ ချေလွှာတင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာများကို တိုင်းတရားရုံးက ခွင့်မပြုသောကြောင့် ဒေါ်အုန်းမြင့်တို့က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤတရားမ ပြင်ဆင်မှုများကို တင်သွင်းကြခြင်း ဖြစ်သည်။

တိုင်းတရားရုံးက ချေလွှာတင်ခွင့်ပြုရန် ဒေါ်အုံးမြင့်တို့က ထပ်မံလျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာများအပေါ် အမိန့်ချမှတ်ရာ၌ လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်တောင်းသည့် အမှုများကို ထိုသို့စွဲဆိုခွင့် မပြုသည့်အခါ လိုအပ်သည့် ရုံးခွန်များ ထမ်းဆောင်ပြီး အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးနိုင်သည်ဟု တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၃၃၊ နည်း ၄ (၄) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း၊ ရုံးခွန် ထမ်းဆောင်စေခြင်းသည် အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်စေခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဤအမှုမျိုးတွင် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ပြီးနောက် အမှုကို ဆက်လက် စစ်ဆေးသွားရန်သာ ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ပြီး ချေလွှာတင်သွင်းခွင့် လျှောက်လွှာကို ပလပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒေါ်အုံးမြင့်တို့၏ ရှေ့နေ ဦးခင်ဇော်က လူမွဲမှု စစ်ဆေးစဉ် အခါက ချမှတ်ဆောင်ရွက်သည့် အမိန့်တစ်ရပ်သည် ထိုလူမွဲအဖြစ် တရားစွဲခွင့်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သောအခါ အလိုအလျောက် အတည်မဖြစ်တော့ပါဟူ၍ လျှောက်လဲတင်ပြသည်။ ဦးမြတ်စိုးတို့၏ရှေ့နေ ဦးသန်းမောင်က ဤအမှုမျိုးတွင် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်သည့်နေ့မှ စတင် တရားစွဲခြင်းမဟုတ်ပဲ လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာတင်သည့် နေ့က စတင် တရားစွဲခြင်းဖြစ်ရာ လျှောက်လွှာ တင်ပြီးနောက်မှ ချေလွှာ တင်ခွင့် မပြုသည့်အမိန့်ကို ချမှတ်သည်ဖြစ်၍ ထိုအမိန့်မှာ တည်မြဲလျက်ရှိကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

၁၉၀၆
ဒေါ်အုံးမြင့် (ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းမြင့်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်) ပါ ၆
ဒေါ်အုံးမြင့် (ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းမြင့်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်) နှင့် ဦးမြတ်စိုး ဦးမြတ်စိုး ပါ ၂

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၃၃၊ နည်း ၂(၁) အရ လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာနှင့်အတူ လျှောက်ထားသူက တင်သွင်းလိုသည့် အဆိုလွှာကို ပူးတွဲတင်ပြရသည်။ နည်း ၄ (၄) တွင် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲခွင့် လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုရန်အကြောင်း မရှိသည့်အခါ ပယ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့သော် ထို ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် ခြွင်းချက်အဖြစ် တရားလိုသည် လိုအပ်သော ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ပါက အဆိုလွှာကို လက်ခံနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၉ အရ ဥပဒေနှင့်အညီ ထမ်းဆောင်ရမည့် ရုံးခွန် လျော့နည်းနေသည့် စာရွက် စာတမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး လိုအပ်သော ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရန် တရားရုံးက ခွင့်ပြုနိုင်သည်။ ထိုသို့ ခွင့်ပြုလျှင် ထိုစာရွက် စာတမ်းများသည် မူလတင်ပြစဉ်ကပင် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ပြီး ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်စေသည်။

ပြဋ္ဌာန်းချက်နှစ်ရပ်ကို ပူးတွဲသုံးသပ်ပါက လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာကို ပယ်ပြီးနောက် လျှောက်ထားသူက ကျသင့်သော ရုံးခွန်ကို ထမ်းဆောင်သောကြောင့် တရားရုံးက တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၃၃၊ နည်း ၄(၄) ၏ ခြွင်းချက်တွင် ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း အဆိုလွှာကို လက်ခံလိုက်သောအခါ ပုဒ်မ ၁၄၉ အရ ထိုအဆိုလွှာအတွက် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည့်နေ့ကပင် ရုံးခွန် ထမ်းဆောင်သည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။ မသူရာပရာဆဒ်နှင့် အာဒေအဖီးလစ် (၁) စီရင်ထုံးကိုကြည့်ပါ။ သို့ဖြစ်ရာ လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆို ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားစဉ်က စွဲဆိုလိုသည့်အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် အတွင်း ကျရောက်ပြီး လျှောက်လွှာကို ပလပ်ပြီးနောက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်သည့်အချိန်တွင် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်သွားစေကာမူ ထိုအဆိုလွှာအတွက် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားစဉ်ကပင် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်သည်ဟု ပုဒ်မ ၁၄၉ အရ မှတ်ယူနိုင်သည် ဖြစ်၍ အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ရန် အကြောင်းမရှိတော့ချေ။

သို့သော် ဗဟိုတရားရုံးက တရားမ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၂/၈၃ နှင့် ၄၃/၈၃ တို့တွင် လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲခွင့်ပြုသော အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်သောအခါ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၃၃၊ နည်း ၄ (၄) ၏ ခြွင်းချက်အရ အဆိုလွှာ လက်ခံသည့် ကိစ္စမှအပ ရုံးခွန် ထမ်းဆောင်

[(၁)] ၁၉၃၈ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ၊ စာ ၆၂၉

ခြင်း မပြုမီက ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အခြား ဆောင်ရွက်ချက်များမှာမူ ပျက်ပြယ်သွားပြီဟု ကောက်ယူရပေမည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်အုံးမြင့်တို့အား ချေလွှာတင်ခွင့် မပြုဟု ၈–၃–၈၃ ရက်နေ့တွင် တိုင်းတရားရုံးက ချမှတ်သော အမိန့်များသည် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ခြင်း မပြုမီက ချမှတ်သည့် အမိန့်များသာ ဖြစ်သောကြောင့် လူမွဲမှုအဖြစ် တရားစွဲခွင့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သော အခါ ချေလွှာတင်ခွင့် မပြုဟူသော တိုင်းတရားရုံး အမိန့်များမှာ အတည်မဖြစ်တော့ချေ။

သို့ဖြစ်၍ ဦးမြတ်စိုးတို့က ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ပြီးနောက် ဒေါ်အုံးမြင့်တို့သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၈၊ နည်း ၁ တွင် ခွင့်ပြုထားသည့် အတိုင်း ချေလွှာတင်သွင်းခွင့် ရှိကြပေသည်။ သူတို့အား ချေလွှာတင်သွင်းခွင့် မရှိကြောင်း တိုင်းတရားရုံးက ချမှတ်သော အမိန့်မှာ ဥပဒေနှင့် မညီပေ။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုများကို ခွင့်ပြုပြီး အမှု အသီးသီးတွင် ဒေါ်အုံးမြင့်တို့အား ချေလွှာတင်သွင်းစေပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေး ဆောင်ရွက်ရန် မူလရုံးအား ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ စရိတ် သတ်မှတ်ခြင်း မပြု။

အထွေထွေကဏ္ဍ

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့က ထုတ်ပြန်သော

ညွှန်ကြားချက်များနှင့် ညွှန်ကြားစာများ

(၁၉၈၆ ခုနှစ်)

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ညွှန်ကြားချက်။ ။အမှုများကို တရားရုံးပြောင်းရွှေ့ စစ်ဆေးခွင့်ပြုခြင်းကိုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြချက်	၃

F: 20

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်သူ့ တရားသူကြီးအဖွဲ့

စာအမှတ်၊ ၁၀၆/၀/ပတဖ (၃၃၄၀/၈၅)

ရက်စွဲ၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်

သို့

ဥက္ကဋ္ဌ

တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့

ရန်ကုန်တိုင်း

အကြောင်းအရာ၊ အမှုများကို တရားရုံး ပြောင်းရွှေ့စစ်ဆေးခွင့်ပြုခြင်း ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြချက်။

ရည်ညွှန်းချက်။ ၎င်း၏ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့စွဲပါ စာအမှတ်၊ ကတဖ ၈၃/၈–၈၅

၁။ ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စု တရားရုံးများ၊ မြို့နယ်တရားရုံးများနှင့် တိုင်းတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့များက စစ်ဆေးဆဲအမှုများကို အမှုသည်များက ရုံးပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားလာပါက အထွေထွေမှုများ ဖွင့်လှစ်ကြားနာပြီး ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် တိုင်းတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့များနှင့် မြို့နယ်တရားသူကြီး အဖွဲ့များက ရုံးပြောင်းပေးရန် တင်ပြလာသော အမှုများကိုမူ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၈ (က) နှင့် ၃၀ (ဆ) တို့ အရ တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် တင်ပြ ညှိနှိုင်းပြီး ရုံးပြောင်းပေးခြင်းဆိုင်ရာ အမိန့်များကို ချမှတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ကိုတင်ဝင်း နှင့် ဒေါ်မြပါ–၃ (၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး စာ–၄၆၊) အမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ထားသော စီရင်ထုံးအရ ဆိုပါမှု တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့ အနေဖြင့် အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြပြီး ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်မရှိဟု ယူဆကြောင်း၊ သို့ပါ၍ တိုင်းတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့များနှင့် မြို့နယ်တရားသူကြီး အဖွဲ့များမှ တင်ပြလာသော အမှုများကို တိုင်းတရားသူကြီး အဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် တင်ပြညှိနှိုင်း၍ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ် အတည် ဖြစ်ခြင်း ရှိ မရှိ လမ်းညွှန်ချက် ချမှတ်ပေးပါရန် ရန်ကုန်တိုင်း တရားသူကြီးအဖွဲ့က ရည်ညွှန်းချက်ပါ စာဖြင့် တင်ပြလာပါသည်။

၂။ တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှ အခြား တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သို့ ရုံးပြောင်း စစ်ဆေးခွင့်ပြုရန် ကိစ္စများတွင် အဓိကအားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း နှစ်မျိုး ရှိနိုင်ပါသည်။

(က) တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့က ယင်း၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အတွင်း ကျရောက်သော အမှုတစ်မှုကို လက်ခံစစ်ဆေးရန် မသင့်ဟု ယူဆ၍ မိမိတို့ တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့အား ဖွဲ့စည်းပေးသော တရားသူကြီးအဖွဲ့သို့ တင်ပြလာခြင်း၊

(ခ) အမှုသည်က ၎င်း၏အမှုကို အခြား တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း။

၃။ ယင်းနှစ်မျိုးတွင် ပထမ အမျိုးအစားဖြစ်သော တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ယင်း၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အတွင်း ကျရောက်သော အမှုတစ်မှုကို လက်ခံစစ်ဆေးရန် မသင့်ဟု ယူဆ၍ မိမိတို့အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပေးသည့် သက်ဆိုင်ရာ တရားသူကြီးအဖွဲ့သို့ တင်ပြလာလျှင် တရားသူကြီးအဖွဲ့သည် မိမိတို့ဖွဲ့စည်းထားသော အခြားတရား စီရင်ရေး အဖွဲ့တစ်ခုခုသို့ လွှဲပြောင်းပေးသင့် မသင့် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရပါသည်။ ယင်းကိစ္စမှာ တရားသူကြီးအဖွဲ့၏လုပ်ပိုင်ခွင့်ဖြစ်ရာ ပြည်နယ်၊တိုင်းအတွက် ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ (က) တွင် လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်အတွက် ပုဒ်မ ၄၀ (က) တွင် လည်းကောင်း၊ ရပ်ကွက်နှင့်ကျေးရွာအုပ်စုအတွက် ပုဒ်မ ၅၂ (က) တွင်လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ တရားသူကြီး အဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ယင်း တရားသူကြီးအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေးသော တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့များက ကျင့်သုံးနိုင်ကြောင်း ဥပဒေက အပ်နှင်းထားခြင်း မရှိပါ။

၄။ ဒုတိယ အမျိုးအစားဖြစ်သော အမှုသည် တဦးဦးက ရုံးပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားသည့်ကိစ္စဖြစ်လျှင် သက်ဆိုင်ရာ တရားသူကြီးအဖွဲ့က မိမိ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ဆုံးဖြတ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်နယ်၊ တိုင်းအတွက် ပြည်သူ့တရားသူကြီး အဖွဲ့ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ (ဆ) တွင် လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်အတွက် ပုဒ်မ ၄၂ (စ) တွင် လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ယင်းသို့သော ကိစ္စများသည် စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများ ဖြစ်သဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ တရားသူကြီးအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေးသော တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့များက ကျင့်သုံးရပါမည်။ တရားသူကြီး အဖွဲ့၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်များကို ယင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေးသော တရား စီရင်ရေး အဖွဲ့များက ကျင့်သုံးရမည်ဟု ပြည်နယ်၊ တိုင်းအတွက် ပြည်သူ့တရားသူကြီး အဖွဲ့ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၁ တွင် လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်အတွက် ပုဒ်မ ၄၃ တွင် လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

၅။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဥပဒေက ပေးအပ်ထားသော တရားသူကြီး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် အရ ဆောင်ရွက်ရသည့် ကိစ္စများတွင် တရားသူကြီး အဖွဲ့ အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြ၍ အစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်၍ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဥပဒေက ပေးအပ်ထားသော စီရင်ပိုင်ခွင့် ကို ကျင့်သုံးသည့်

ကိစ္စများတွင်မူ ယင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေးသော တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့က ကျင့်သုံးရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်တိုင်း တရားသူကြီး အဖွဲ့က ရည်ညွှန်းသော ကိုတင်ဝင်းနှင့်-ဒေါ်မြပါ-၃ အမှု (၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး စာ-၄၆) တွင် ဆုံးဖြတ်ထားသော စီရင်ထုံးသည် အမှုသည်က ရုံးပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းကို တိုင်းတရားသူကြီး အဖွဲ့က အစည်းအဝေးတွင် ဆုံးဖြတ်ပြီး ရုံးပြောင်းပေးခြင်း ဖြစ်သဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း လမ်းညွှန်ထားသော စီရင်ထုံး ဖြစ်ပါသည်။ တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ရုံးပြောင်းပေးသည့် ကိစ္စများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိပါ။

၆။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ ရုံးပြောင်းပေးရေးကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြချက်အပေါ် ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့က အောက်ပါအတိုင်း လမ်းညွှန်လိုက်ပါသည်။

(က) တရားသူကြီး အဖွဲ့ များသည် အဖွဲ့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် ကို ကျင့်သုံး၍ ဆောင်ရွက်ရသည့် ကိစ္စများ ဖြစ်လျှင် သက်ဆိုင်ရာ တရားသူကြီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။

(ခ) တရားသူကြီးအဖွဲ့များသည် စီရင်ပိုင်ခွင့် ကို ကျင့်သုံး၍ ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်သည့် ကိစ္စ ဖြစ်လျှင် ယင်းအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေးသော တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့များက အထွေထွေမှုဖွင့်လှစ်၍ တရားခွင်တွင် ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) တိုင်းတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က မိမိစစ်ဆေးရန် မသင့်ဟု တင်ပြလာသော အမှုကို ရန်ကုန်တိုင်း တရားသူကြီး အဖွဲ့သည် မိမိကဖွဲ့စည်းပေးသော အခြား တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်း ပေးလျှင် လုပ်ပိုင်ခွင့် ကို ကျင့်သုံး၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် အစည်းအဝေးတွင် တင်ပြဆုံးဖြတ်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မှန်ကန်ပါသည်။ ယင်းသို့သော ကိစ္စမှာ ကိုတင်ဝင်းနှင့် ဒေါ်မြပါ-၃ အမှု (၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး စာ-၄၆) တွင် လမ်းညွှန်ထားချက်နှင့် အကျုံးဝင်သော အမှုမျိုး မဟုတ်ပါ။

(ဃ) အမှုသည်တစ်ဦးဦးက လျှောက်ထားခြင်းကြောင့် ရုံးပြောင်းပေးရသည့် ကိစ္စများ ဖြစ်လျှင် စီရင်ပိုင်ခွင့် ကို ကျင့်သုံး၍ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စ ဖြစ်သဖြင့် တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့က တရားခွင်တွင် ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကိစ္စမျိုးကို တရားသူကြီး အဖွဲ့ အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှန်ကန်မှု မရှိပါ။ ကိုတင်ဝင်းနှင့် ဒေါ်မြပါ-၃ အမှု (၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး စာ-၄၆) တွင် လမ်းညွှန်မှုသည် ဤအမှုမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။

(င) မြို့နယ်တရားသူကြီး အဖွဲ့က မိမိတို့ မြို့နယ်တွင် မစစ်ဆေးသင့်သဖြင့် ရုံးပြောင်းပေးရန် တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့သို့ တင်ပြလာသည့်ကိစ္စမှာ စီရင်ပိုင်ခွင့် ကို ကျင့်သုံး၍ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စ ဖြစ်သဖြင့် အထက် အပိုဒ်ခွဲ (ဃ) ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဥက္ကဋ္ဌ

မိတ္တူကို

ဗဟိုတရားရုံး
ပြည်နယ်၊ တိုင်းတရားရုံးအားလုံး (ရန်ကုန်တိုင်းမှအပ)
မြို့နယ်တရားရုံး အားလုံး

(သိရှိလိုက်နာရန် ပေးပို့ပါသည်။)

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

တရားစီရင်ထုံးများ

ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့
စီရင်ချက်များ

၁၉၈၆ ခုနှစ်

ဒုတိယ သုံးလပတ်

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
ပြည်သူ့တရားသူကြီး အဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ထုတ်ဝေသည်။

F,A

ပထမ အကြိမ်

၁၉၈၆၊ စက်တင်ဘာလ

အုပ်ရေ—၆၀၀၀

(မျက်နှာဖုံး ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ် – ၇၉၇/၈၆)

ဗဟိုတရားရုံး၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမျိုးညွန့် (မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၃၈၃၁/၈၆)က
ဗဟိုတရားရုံးပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၁၀၁၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ရိုက်နှိပ်၍
ဗဟိုတရားရုံး၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်ထွန်း
ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ် (၁၀၃၆/၈၆)က ထုတ်ဝေသည်။

၁၉၇၆-ခုနှစ်

ဒုတိယ သုံးလပတ်

(ဧပြီ၊ မေ၊ ဇွန်)

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်သူ့ တရားသူကြီး အဖွဲ့

(၁–၄–၇၆ နေ့မှ ၃၀–၆–၇၆ နေ့ထိ)

၁။	ဦးတင်အောင်ဟိန်း	B.A., B.L. နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ဒုတိယဆင့်)	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးကိုကြီး	....	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးခင်မောင်ကျော်	....	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဝဏ္ဏကျော်ထင်သီရိပျံချီဦးတွမ်မှုန်း	B.A.(Hons.)	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးထွန်းတင်	နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်)	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဦးဘမော်	B.A.(Hons.), B.L.	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဒေါက်တာမောင်မောင်အေး	M.B., B.S.	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဦးဝင်းမောင် (၁)	B.Sc.Engg.(Elec.)	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဦးအေးစန်	....	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဒေါက်တာမန်းသက်စံ	B.Sc.(Hons.), M.Sc., Ph.D.(Ill.)	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဦးမျိုးမြင့်	....	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဦးဝင်းမောင် (၂)	....	အဖွဲ့ဝင်

၁၉၇၆-ခုနှစ်

ဒုတိယ သုံးလပတ်

(ဧပြီ၊ မေ၊ ဇွန်)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

စီရင်ထုံးပြုသော မှုခင်းများ

ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ အမှုများ

			စာမျက်နှာ
ဒေါ်နန်းလှ	နှင့်	ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်	၅၁
ကိုမောင်လေး (ခ) တင်ဦး ပါ (၅)	နှင့်	ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်	၅၄
ရန်စံလင်း (ခ) ကျော်သိန်း	နှင့်	ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်	၅၉

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

စာမျက်နှာ

ဥပဒေများ—

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ

သက်သေခံဥပဒေ

၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၄၂ (၁)—တရားခံတစ်ဦးသည် ပူးတွဲတရားခံ၏ သက်သေအဖြစ် အစစ်ခံနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိခြင်း — သက်သေခံ ငွေကို သိမ်းဆည်းထားသူအား အမှုတွင်ပါဝင်သူဟု တထစ်ချမဆိုနိုင်ခြင်း။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလို ဦးထွန်းဥာဏ်သည် ဘိန်းဖြူဖမ်းမိမှုဖြင့် အရေးယူခြင်းခံရသည်။ ဦးထွန်းဥာဏ်၏ နေအိမ်ကို ဝင်ရောက်ရှာဖွေရာတွင် ဘိန်းဖြူဖုက်သိမ်းရာတွင် အသုံးပြုသည်ဟု ယူဆရသည့် မြေမြှုပ် စဉ်းအိုးများနှင့် ဘိန်းဖြူရောင်းရငွေဟု ယူဆရသော ငွေကျပ် ၈၄၁၅/—ကို ဦးထွန်းဥာဏ်၏ ဇနီးထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့သည်။ အယူခံတရားလိုဦးထွန်းဥာဏ်၏ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုချက်အရ အယူခံတရားလို ထွန်းထွန်းလွင်နှင့် မစန်းမြင့်ဦးတို့၏ ကုတင်အောက်တွင် ဦးထွန်းဥာဏ်မြှုပ်ထားသည့် ဘိန်းဖြူ ၁၅ ထုပ်ကို တူးဖေါ်တွေ့ရှိ၍ သိမ်းဆည်းရမိသည်။

အယူခံတရားလို ထွန်းထွန်းလွင်နှင့် မစန်းမြင့်ဦးတို့က မိမိတို့အနေဖြင့် နေထွက်မှမိုးချုပ်သည်အထိ အလုပ်သွားလုပ်ရသဖြင့် ကုတင်အောက်တွင် ဘိန်းဖြူထုပ်များ မည်သို့ ရောက်ရှိနေသည်ကို မသိကြောင်း ထုချေသည်။ ဦးထွန်းဥာဏ်က ထွန်းထွန်းလွင်တို့မရှိခိုက် ယင်းတို့အား အသိမပေးပဲ မိမိအနေဖြင့် သက်သေခံဘိန်းဖြူများကို လျှို့ဝှက်စွာဝှက်သိမ်းထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရုံးရှေ့တွင်ထွက်ဆိုသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၄၂ (၁) အရ တရားခံတစ်ဦးသည် မိမိအတွက်သာသက်သေခံနိုင်သည်။ ပူးတွဲတရားခံ၏ သက်သေအဖြစ် အစစ်ခံနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပေ။ သို့ဖြစ်၍ ဦးထွန်းဥာဏ်၏ဖြေရှင်းချက်ကို ထွန်းထွန်းလွင်တို့၏အကျိုးအတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

(တ). ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားခံ၏ ဇနီးဖြစ်သူထံမှ သက်သေခံ ငွေကို သိမ်းဆည်းရမိရုံမျှဖြင့် ၎င်းသည် အမှုတွင် တနည်းနည်းဖြင့် ပါဝင်ပတ်သက်သည်ဟု တထစ်ချမဆိုနိုင်ပေ။

ကိုမောင်လေး (ခ) တင်ဦးပါ (၅) နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ၅၄

ဖြောင့်ချက်တစ်ရပ်ပါ အချက်အလက်အချို့ မမှန်ကြောင်း ညွှန်ပြသည့် အခြားလွတ်လပ်သောအထောက်အထားမရှိလျှင် ဖြောင့်ချက်တစ်ရပ်လုံးကို လက်ခံရန် သို့မဟုတ် ပယ်ရန်ဖြစ်ခြင်း—ပိုင်ရှင်အား အသိမပေးဘဲ ပိုင်ရှင်၏ မျက်ကွယ်တွင် ပြစ်မှုမကင်းသော ယာဉ်မောင်း၏ ဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ် ပိုင်ရှင်၌ တာဝန်မရှိခြင်း။

မန္တလေး အနောက်တောင်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၁၁၅၀/၀၅ တွင် တရားခံ ဦးထွန်းဥာဏ်က ဖြောင့်ချက်ပေးရာ၌ သက်သေခံဘိန်းဖြူများကို ဒေါ်နန်းလှူပိုင် သက်သေခံမော်တော်ယာဉ်ဖြင့် သယ်ဆောင်ခဲ့ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ယင်းကိစ္စကို မော်တော်ယာဉ်ပိုင်ရှင်ဒေါ်နန်းလှူအားအသိမပေးခဲ့ကြောင်းထွက်ဆိုထားသည်။

မန္တလေးအနောက်တောင်မြို့နယ်တရားရုံးက ဦးထွန်းဥာဏ်အား ဖြောင့်ချက်အရ အပြစ်ပေးပြီး သက်သေခံမော်တော်ယာဉ်ကို အယူခံရက်လွန်က ပိုင်ရှင်ဒေါ်နန်းလှူသို့ ပြန်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ရာ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံးက ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ အဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် ပြင်ဆင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဒေါ်နန်းလှူကဗဟိုတရားရုံးသို့ ဤအယူခံမှု တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဥပဒေသဘောမှာ ဖြောင့်ချက်တစ်ရပ်ပါ အချက်အလက်အချို့ မမှန်ကြောင်း ညွှန်ပြသည့် အခြားလွတ်လပ်သော အထောက်အထား မရှိလျှင် ဖြောင့်ချက်တစ်ရပ်လုံးကို လက်ခံရန် သို့မဟုတ် ပယ်ရန်ဖြစ်သည်။ လိုရာဆွဲ၍သုံးရန်မဟုတ်ချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပိုင်ရှင်အား အသိမပေးဘဲ ပိုင်ရှင်၏မျက်ကွယ်တွင် ဥပဒေအရတားမြစ်ထားသောပစ္စည်းများကို ယာဉ်မောင်းက မိမိသဘောအလျောက် လျှို့ဝှက်စွာ တင်ဆောင်လာခြင်းအတွက် ယာဉ်ပိုင်ရှင်အပေါ် တာဝန်ရှိမည် မဟုတ်သည့်အလျောက် အဆိုပါ

မော်တော်ယာဉ်ကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် တိုင်းတရားရုံးမှ အမိန့် ချမှတ်ထားခြင်းသည် လျော်ကန် သင့်မြတ်ခြင်း မရှိပေ။

ဒေါ်နန်းလှ နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ၅၁

ပြစ်မှုတစ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ရာတွင် ပါဝင်သည့် အဆင့်များ— ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်ရုံမျှဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ရာရောက်သည်ဟု ကောက်ယူရန် မဖြစ်နိုင်ခြင်း—လက်ဝယ် တွေ့ရှိသော ဘိန်းဖြူများ၏ ပမာဏသက်သက်ကိုကြည့်၍ ယင်းဘိန်းဖြူများကို ရောင်းချရန် အားထုတ်သည်ဟု မကောက်ယူ သင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုတစ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ရာတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်ခြင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း၊ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ခြင်းဟူ၍အဆင့်လေးဆင့်ရှိရာ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိသူအား အပြစ်ပေးနိုင်ရန် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိခြင်းနှင့် ရည်ရွယ်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်အားထုတ်ခြင်းကြားတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ပြင်ဆင်ခြင်းတည်းဟူသော အဆင့်တစ်ဆင့်ရှိသေးသည်ဖြစ်ရာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်ရည်ရွယ်ရုံမျှဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ရာ ရောက်သည်ဟု ကောက်ယူရန်မဖြစ်နိုင်ချေ။ အယူခံတရားလိုသည် သက်သေခံဘိန်းဖြူများ ရောင်းချရန် ကြံရွယ်ချက်ဖြင့် လက်ရှိထားကြောင်း ပေါ်လွင်သဖြင့် မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့က ယင်းဘိန်းဖြူများကို **ရောင်းချရန်အားထုတ်သည်ဟု** ကောက်ယူခဲ့ဟန်တူပေသည်။ အမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် သက်သေခံဘိန်းဖြူများကို ရောင်းချရန်အတွက် ရှေးရှုသော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုကို ပြုလုပ်ကြောင်း ကောက်ယူနိုင်ရန် အထောက်အထား မခိုင်လုံသဖြင့် သက်သေခံဘိန်းဖြူများ၏ ပမာဏသက်သက်ကိုကြည့်၍ အယူခံတရားလိုသည် ယင်းဘိန်းဖြူများကို **ရောင်းချရန် အားထုတ်သည်ဟု** မကောက်ယူသင့်ပေ။ ဗဟိုတရားရုံးအပါအဝင် တရားရုံးအဆင့်ဆင့်က တရားခံတစ်ဦး၏ ပြုလုပ်မှု တစ်ခုခုသည် ပြစ်မှုမြောက်မမြောက် သုံးသပ်ရာ၌ အမှုဖြစ်ရပ်ကို

(ဒ) ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

သက်ဆိုင်ရာဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် စပ်ဟပ်စိစစ်ပြီး အဆုံးအဖြတ်ပြုရသည်။သက်ဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခွင့်မရှိချေ။ သက်သေခံဘိန်းဖြူများ၏ ပမာဏများပြားမှုသက်သက်ကို ထောက်ချင့်၍ အယူခံတရားလိုသည် ယင်းဘိန်းဖြူများကို ရောင်းချရန် အားထုတ်သည်ဟု ကောက်ယူပါက ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သောဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ နှင့် ပုဒ်မ ၁၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဓမ္မလိုရာသို့ဆွဲ၍ အလွန်ဆန့်ယူရာရောက်ပေလိမ့်မည်။

ရန်စံလင်း (ခ) ကျော်သိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ၇၉

ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးတင်အောင်ဟိန်း၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးတွမ်မှုန်းနှင့် ဦးဒွေးအေးစုန်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဒေါ်နန်းလှ   † ၁၉၇၆ ဇွန်လ ၃၀-ရက်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်*

ဖြောင့်ချက်တစ်ရပ်ပါ အချက်အလက်အချို့ မမှန်ကြောင်း ညွှန်ပြသည့် အခြား လွတ်လပ်သော အထောက်အထား မရှိလျှင် ဖြောင့်ချက်တစ်ရပ်လုံးကိုလက်ခံရန် သို့မဟုတ် ပယ်ရန်ဖြစ်ခြင်း— ပိုင်ရှင်အားအသိမပေးဘဲ ပိုင်ရှင်၏ မျက်ကွယ်တွင် ယာဉ်မော်တော်၏ ဖြစ်မှုမကင်းသော ဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ် ပိုင်ရှင်၌ တာဝန်မရှိခြင်း။

မန္တလေး အနောက်တောင်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၁၁၅၀/၇၅ တွင် တရားခံ ဦးထွန်းဉာဏ်က ဖြောင့်ချက်ပေးရာ၌ သက်သေခံ ဘိန်းဖြူများကို ဒေါ်နန်းလှပိုင် သက်သေခံမော်တော်ယာဉ်ဖြင့် သယ်ဆောင်ခဲ့ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ယင်းကိစ္စကို မော်တော်ယာဉ်ပိုင်ရှင် ဒေါ်နန်းလှအား အသိမပေးခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်။

မန္တလေး အနောက်တောင်မြို့နယ် တရားရုံးက ဦးထွန်းဉာဏ်အား ဖြောင့်ချက်အရ အပြစ်ပေးပြီး သက်သေခံမော်တော်ယာဉ်ကို အယူခံ ရက်လွန်ကာ ပိုင်ရှင်ဒေါ်နန်းလှသို့ ပြန်ပေးစေရန်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ရာ မန္တလေး တိုင်းတရားရုံးက ထိုအမိန့်ကိုပယ်ဖျက်၍ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဒေါ်နန်းလှက ဗဟိုတရားရုံးသို့ အယူခံမှု တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဥပဒေသဘောမှာ ဖြောင့်ချက် တစ်ရပ်ပါ အချက်အလက်အချို့ မမှန်ကြောင်း ညွှန်ပြသည့် အခြား လွတ်လပ်သော အထောက်အထားမရှိလျှင် ဖြောင့်ချက်တစ်ရပ်လုံးကိုလက်ခံရန် သို့မဟုတ် ပယ်ရန်ဖြစ်သည်။ လိုရာဆွဲ၍ သုံးရန်မဟုတ်ချေ။

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၃၂၈

† ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ပြင်ဆင်ချက် (အတည်ပြုမှု) အမှတ် (၃) တွင် ချမှတ်သော (၁၀-၉-၇၅) ရက်နေ့စွဲပါ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဒေါ်နန်းလု
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ထစ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပိုင်ရှင်အား အသိမပေးပဲ ပိုင်ရှင်၏မျက်ကွယ်တွင် ဥပဒေအရ တားမြစ်ထားသော ပစ္စည်းများကို ယာဉ်မောင်းက မိမိသဘောအလျောက် လျှို့ဝှက်စွာ တင်ဆောင်လာခြင်းအတွက် ယာဉ်ပိုင်ရှင်အပေါ် ကတဲ့ဝန်ရှိမည် မဟုတ်သည့်အလျောက် အဆိုပါ မော်တော်ယာဉ်ကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် တိုင်းတရားရုံးမှ အမိန့်ချမှတ်ထားခြင်းသည် လျော်ကန်သင့်မြတ်ခြင်းမရှိပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးလှဘူး၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
- ဦးမြင့်ဇော်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

အယူခံ တရားခံအတွက် - ဦးတင်ရွှေ၊ ဥပဒေဝန်ထမ်းအဆင့် (၁)
တရားရေးအကြံပေး - ဦးကျော်ညွန့်

မန္တလေးမြို့ အနောက်တောင်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၁၅၈/၈၅ တွင် သက်သေခံမော်တော်ယာဉ်အမှတ် ၈/၈၈၂၇ ကို အယူခံရက် ကျော်လွန်က ပိုင်ရှင် ဒေါ်နန်းလုသို့ ပြန်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ရာ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံးက ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဒေါ်နန်းလုက ဗဟိုတရားရုံးသို့ ဤအယူခံမှု တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

တရားခံ ဦးထွန်းဥာဏ်က မိမိ၏ ဖြောင့်ချက်တွင် ဒေါ်နန်းလုပိုင် သက်သေခံ မော်တော်ယာဉ်အမှတ် ၈/၈၈၂၇ ဖြင့် သက်သေခံဘိန်းဖြူများကို ရှမ်းပြည်နယ် တန့်ယန်းမြို့မှ တဆယ့်ငါး (၁၅) မိုင်ခန့် ကွာဝေးသော မန်ကတ်ရွာမှ မန္တလေးမြို့သို့ သယ်ဆောင်လာခဲ့ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ယင်းကိစ္စကို မော်တော်ယာဉ်ပိုင်ရှင် ဒေါ်နန်းလုသို့ အသိမပေးခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်။ ဥပဒေသဘောမှာ ဖြောင့်ချက်တစ်ရပ်ပါ အချက်အလက်အချို့ မမှန်ကြောင်း ညွှန်ပြသည့် အခြားလွတ်လပ်သော အထောက်အထားမရှိလျှင် ဖြောင့်ချက်တစ်ရပ်လုံးကိုလက်ခံရန် သို့မဟုတ် ပယ်ရန်ဖြစ်သည်။ လိုရာဆွဲ၍သုံးရန် မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ သက်သေခံဘိန်းဖြူများကိုသက်သေခံကားဖြင့် သယ်ယူသည်ဆိုသောအချက်ကို လက်ခံ၍ ဦးထွန်းဥာဏ်အား အမြစ်ပေးရာတွင် ယင်းသို့သယ်သည့်ကိစ္စကို ဒေါ်နန်းလုမသိဟူသော ဦးထွန်းဥာဏ်၏ထွက်ချက်ကိုလည်း လက်ခံမှသာ မျှတမည် ဖြစ်လိမ့်မည်။ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့က ဒေါ်နန်းလုအား ပြစ်မှုကြောင်းအရ အရေးယူခဲ့ခြင်းမရှိသည်ကို ထောက်ချင့်၍ ဘိန်းဖြူများသယ်သည့်ကိစ္စမှာ ဒေါ်နန်းလုနှင့် မပတ်သက်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်သည်။ ပိုင်ရှင်အား အသိမပေးပဲ ပိုင်ရှင်၏မျက်ကွယ်တွင် ဥပဒေအရ တားမြစ်ထားသော ပစ္စည်းများကို ယာဉ်မောင်းက မိမိသဘောအလျောက် လျှို့ဝှက်

၁၉၈၆
ဒေါ်နန်းလှ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

စွာ တင်ဆောင်လာခြင်းအတွက် ယာဉ်ပိုင်ရှင် အပေါ် တာဝန်ရှိမည် မဟုတ်သည့်အလျောက် အဆိုပါ မော်တော်ယာဉ်ကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် တိုင်းတရားရုံးမှ အမိန့် ချမှတ်ထားခြင်းသည် လျော်ကန်သင့်မြတ်ခြင်းမရှိပေ။

မူလ မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် ''သက်သေခံ ၁/၁၁၂၇ ယာဉ်နှင့်ပတ်သက်၍မူ မနန်းလှသည် ပြစ်မှုနှင့်မသက်ဆိုင်၊ တရားခံအဖြစ်လည်း မပါဝင်၍ ကားကို သိမ်းဆည်းပါက များစွာနစ်နာမည်''ဟု သုံးသပ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုကိုခွင့်ပြု၍ သက်သေခံ မော်တော်ယာဉ်အမှတ် ၁/၁၁၂၇ ကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် ချမှတ်ထားသော မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ပိုင်ရှင်ဒေါ်နန်းလှသို့ ပြန်ပေးစေရန် ချမှတ်ထားသော မူလမြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြန်လည်အတည်ပြုသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးတင်အောင်ဟိန်း၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးတွမ်မှုန်းနှင့်
ဦးအေးစန့်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၇၆
ဇွန်လ
၃၀-ရက်

ကိုမောင်လေး(ခ) တင်ဦးပါ(၅)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်*

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၄၂(၁)—တရားခံတစ်ဦးသည် ပူးတွဲတရားခံ၏ သက်သေခံအဖြစ် အစစ်ခံနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိခြင်း—သက်သေခံငွေကို လက်ခံသိမ်းဆည်းထားသူအား အမှုတွင် ပါဝင်သူဟု တထစ်ချမဆိုနိုင်ခြင်း။

အယူခံတရားလို ဦးထွန်းဥာဏ်သည် ဘိန်းဖြူဖမ်းမိမှုဖြင့် အရေးယူခြင်းခံရသည်။ ဦးထွန်းဥာဏ်၏ နေအိမ်ကို ဝင်ရောက်ရှာဖွေရာ၌ ဘိန်းဖြူဖုက်သိမ်းရာတွင် အသုံးပြုသည်ဟု ယူဆရသည့် မြေဖြူပ်စဉ်းအိုးများနှင့် ဘိန်းဖြူရောင်းရငွေဟုယူဆရသော ငွေကျပ် ၈၄၁၅/-ကို ဦးထွန်းဥာဏ်၏ ဇနီးထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့သည်။ အယူခံတရားလို ဦးထွန်းဥာဏ်၏ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုချက်အရ အယူခံတရားလို ထွန်းထွန်းလွင်နှင့် မစန်းမြင့်ဦးတို့၏ ကုတင်အောက်တွင် ဦးထွန်းဥာဏ်မြှုပ်ထားသည့် ဘိန်းဖြူ ၁၅ထုပ်ကို တူးဖော်တွေ့ရှိ၍ သိမ်းဆည်းရမိသည်။

အယူခံတရားလို ထွန်းထွန်းလွင်နှင့် မစန်းမြင့်ဦးတို့က မိမိတို့အနေဖြင့် နေတွက်မှမိုးချုပ်သည်အထိ အလုပ်သွားလုပ်ရသဖြင့် ကုတင်အောက်တွင် ဘိန်းဖြူထုပ်များ မည်သို့ရောက်ရှိနေသည်ကို မသိကြောင်း ထုချေသည်။ ဦးထွန်းဥာဏ်က ထွန်းထွန်းလွင်တို့မရှိခိုက် ယင်းတို့အား အသိမပေးပဲ မိမိအနေဖြင့် သက်သေခံဘိန်းဖြူများကို လျှို့ဖုက်စွာ ဖုက်သိမ်းထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရုံးရှေ့တွင် ထွက်ဆိုသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၄၂(၁) အရ တရားခံတစ်ဦးသည် မိမိအတွက်သာသက်သေခံနိုင်သည်။ ပူးတွဲတရားခံ၏ သက်သေအဖြစ် အစစ်ခံနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိပေ။ သို့ဖြစ်၍

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၃၁၉၊ ၃၂၀၊ ၃၂၆ နှင့် ၃၂၉။

† ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ သေဒဏ် အတည်ပြုမှု အမှတ် (၄) တွင် ချမှတ်သော (၁၀-၉-၇၅)ရက် နေ့စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ဦးထွန်းဉာဏ်၏ ဖြေရှင်းချက်ကို ထွန်းထွန်းလွင်တို့၏ အကျိုးအတွက် ထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

၁၉၈၆
ကိုမောင်လေး (ခ) တင်ဦးပါ(၅) နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားခံ၏ဇနီးဖြစ်သူထံမှ သက်သေခံငွေကို သိမ်းဆည်းရမိရုံမျှဖြင့် ၎င်းသည် အမှုတွင် တနည်းနည်းဖြင့် ပါဝင်ပတ်သက်သည်ဟု တထစ်ချ မဆိုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် —ဦးအောင်မြင့်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
—ဦးသိန်းဦး၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

အယူခံ တရားခံအတွက် —ဦးတင်ရွှေ၊ ဥပဒေစနစ်ထမ်းအဆင့်(၁)

တရားရေးအကြံပေး —ဦးကျော်ညွန့်

မန္တလေး အနောက်တောင်မြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၁၅၇/၈၅ တွင် ဦးထွန်းဉာဏ်နှင့် မောင်လေး(ခ) တင်ဦးတို့အပေါ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဆေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (ခ) အရ အလုပ်ဖြင့် ထောင်ဒဏ် (၁၀) နှစ်စီ၊ ပုဒ်မ ၇ (ခ) အရ အလုပ်ဖြင့် ထောင်ဒဏ် (၁၀) နှစ်စီ၊ ပုဒ်မ ၈ (ခ) အရ သေဒဏ်၊ ပုဒ်မ ၁၀ (ခ) အရ သေဒဏ်နှင့် ယင်းပြစ်ဒဏ်များကို တပေါင်းတည်း ကျခံကြစေရန်လည်းကောင်း၊ မောင်ထွန်းထွန်းလွင်၊ မစန်းမြင့်ဦးနှင့် ဒေါ်ငွေတို့ပေါ် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၆ (ခ)/၁၁ အရ အလုပ်ဖြင့် ထောင်ဒဏ်(၁၀)နှစ်စီ၊ ပုဒ်မ ၇(ခ)/၁၁ အရ အလုပ်ဖြင့်ထောင်ဒဏ် (၁၀)နှစ်စီ၊ ပုဒ်မ ၈ (ခ)/၁၁ အရ ထောင်ဒဏ် တသက်တကျွန်း၊ ပုဒ်မ ၁၀ (ခ)/၁၁ အရထောင်ဒဏ် တသက်တကျွန်းစီနှင့် ယင်းပြစ်ဒဏ်များကို တပေါင်းတည်းကျခံကြစေရန်လည်းကောင်း၊ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ရာ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံးက ဦးထွန်းဉာဏ်နှင့် မောင်လေးတို့အပေါ် အပြစ်တွေ့ရှိခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်အသီးသီးကို အတည်ပြုသည်။ မောင်ထွန်းထွန်းလွင်၊ မစန်းမြင့်ဦးနှင့် ဒေါ်ငွေတို့အပေါ် ပုဒ်မ ၈ (ခ)/၁၁နှင့် ပုဒ်မ ၁၀ (ခ)/၁၁ တို့အရ ပြစ်ဒဏ်များမှအပ ကျန်ပြစ်ဒဏ်များကို အတည်ပြုပြီး ပုဒ်မ ၈ (ခ)/၁၁ အရ အလုပ်ဖြင့် ထောင်ဒဏ်(၂၀)နှစ်စီနှင့် ပုဒ်မ ၁၀(ခ)/၁၁အရ အလုပ်ဖြင့်ထောင်ဒဏ်(၂၀)နှစ်စီနှင့် ယင်းပြစ်ဒဏ်များကို တပေါင်းတည်း ကျခံကြစေရန်၊ထို့ပြင်ဒဏ်ငွေကျပ်ငါးသောင်းစီပေးဆောင်စေရန်ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ယင်းအမိန့်ကို ဦးထွန်းဉာဏ်၊ ကိုမောင်လေး(ခ) တင်ဦး၊ မောင်ထွန်းထွန်းလွင်၊ မစန်းမြင့်ဦးနှင့် ဒေါ်ငွေတို့က မကျေနပ်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံးသို့ဤအယူခံမှုများကိုတင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။ အယူခံမှုများမှာ မူလမှုတစ်မှုတည်းမှ ပေါ်ပေါက်သည်ဖြစ်၍ ဤစီရင်ချက်သည် အယူခံတရားလိုတို့ တင်သွင်းသောအယူခံမှုအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

၁၉၇၆ ကိုမောင်လေး (၁) တင်ဦးပါ(၅) နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်

လွန်ခဲ့သော ၃၁-၅-၇၅ နေ့၊ နေ့လယ် ၂ နာရီခွဲခန့်က မန္တလေး အနောက်တောင်မြို့နယ် အမှတ် (၁၀)ရဲစခန်းမှ ဒု-ရဲအုပ် ဦးခင်မောင်သန်း (လိုပြ-၁)သည် ၂၇-၅-၇၅ နေ့က ဘိန်းဖြူ (၆) ကီလိုဂရမ် ဖမ်းမိမှုဖြင့် အရေးယူထားသော ဦးထွန်းဉာဏ်၏နေအိမ်သို့ ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များနှင့်အတူ ဝင်ရောက်ရှာဖွေကြရာ ဘိန်းဖြူဖုက်သိမ်းရာတွင် အသုံးပြုသည်ဟု ယူဆရသည့် မြေမြှုပ်စဉ့်အိုးများနှင့် ဘိန်းဖြူရောင်းရငွေဟု ယူဆရသော ငွေကျပ် ၈၄၁၅/=တို့ကို သိမ်းဆည်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဦးထွန်းဉာဏ်၏မယားပါသား ထွန်းထွန်းလွင်၏ နေအိမ်ကိုပါ ဆက်လက်ရှာဖွေရာ အဆိုပါနေအိမ်အနောက်ဘက်ထောင့် ကုတင်အောက် မြေကြီးတွင် ထင်ရှူးသေတ္တာအတွင်း၌ ထည့်၍မြှုပ်ထားသော ခြူးနှစ်ကောင်ကမ္ဘာလုံးတံဆိပ်ပါ ဘိန်းဖြူ (၁၅-ထုပ်) (၇½ကီလိုဂရမ်)ကို တူးဖော်တွေ့ရှိရသဖြင့် ဦးခင်မောင်သန်းက သက်ဆိုင်ရာ အမှတ် (၁၀) ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ စခန်းသို့ သတင်းပေးတိုင်တန်းရာမှ ဤအမှုပေါ်ပေါက်လာသည်။

ဤအမှုတွင် အငြင်းမပွားသည့်အချက်မှာ အယူခံတရားလို ထွန်းထွန်းလွင်တို့ နေထိုင်သော နေအိမ်အတွင်းရှိ ကုတင်အောက်မြေကြီးအတွင်းတွင် ဦးထွန်းဉာဏ်က သက်သေခံဘိန်းဖြူများကို မြှုပ်ထားသည်ဆိုသောအချက်ဖြစ်သည်။ ဦးထွန်းဉာဏ်၏ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုချက်အရ သိမ်းဆည်းရမိခြင်း ဖြစ်၍ ယင်းဘိန်းဖြူများမှာ ဦးထွန်းဉာဏ်၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် ရှိသည့်အလျောက် သူ၏ လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။

အယူခံတရားလို ထွန်းထွန်းလွင်နှင့် မစန်းမြင့်ဦးတို့က မိမိတို့အနေဖြင့် နေ့စဉ်နံနက်မိုးလင်းမှ ညဉ့် မိုးချုပ်သည်အထိ တနေကုန် အလုပ်သွားလုပ်နေရသဖြင့် သက်သေခံ ဘိန်းဖြူ ၁၅ ထုပ်မှာ မည်သည့် အချိန်က မိမိတို့ ကုတင်အောက်ရှိ မြေကြီးအတွင်းတွင် မည်သို့မည်ပုံ ရောက်နေသည်ကို မသိကြောင်း ထုချေကြသည်။ အမှုတွဲရှိ ဦးထွန်းဉာဏ်၏ ဖြောင့်ချက် အရ ဦးထွန်းဉာဏ်သည် သက်သေခံ ဘိန်းဖြူများနှင့် အတူ တန့်ယန်းမြို့မှ မန္တလေးမြို့သို့ ၂၄-၅-၇၅ နေ့တွင် ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၂၇-၅-၇၅ နေ့တွင် အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးထွန်းဉာဏ်သည် နောက်အကျဆုံး ၂၇-၅-၇၅ နေ့တွင် အချင်းဖြစ်နေရာ၌ သက်သေခံ ဘိန်းဖြူများကို မြှုပ်ထားသည်ဟု ကောက်ယူနိုင်သည်။ ယင်း ဘိန်းဖြူများကို နောက် ၄ ရက်အကြာ ၃၁-၅-၇၅ နေ့တွင် သိမ်းဆည်းရမိသည်ဖြစ်၍ ထွန်းထွန်းလွင်တို့ နေအိမ်တွင် ရောက်ရှိသည်မှာ ရက် အတန်ကြာသည်ကတကြောင်း၊ မြေကြီးအတွင်း မြှုပ်ထားရာ၌ အပေါ်ယံ မြေကြီးမှာ အနည်းနှင့်အများ သိပ်သိပ်သည်းသည်း ရှိမည်မဟုတ်၍ ထွန်းထွန်းလွင်တို့

၁၉၇၆
ကိုမောင်လေး (၁)
တင်ဦးပါ (၅)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အနေဖြင့် သူတို့၏ ကုတင်အောက်တွင် သက်သေခံ ဘိန်းဖြူများ ရှိသည်ကို သိရှိနိုင်ဘွယ်ရာ ရှိသည်ဟု ယူဆနိုင်သည်က တကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ၁၉၇၄ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂ (ဃ) တွင် အမိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့်အတိုင်း သက်သေခံ ဘိန်းဖြူများမှာ ထွန်းထွန်းလွင်တို့လင်မယား လက်ရှိ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ဦးထွန်းဥာဏ်က ထွန်းထွန်းလွင်တို့လင်မယား နေအိမ်တွင်မရှိခိုက် ယင်းတို့အား အသိမပေးပဲ မိမိအနေဖြင့် သက်သေခံဘိန်းဖြူများကို လျှို့ဝှက်စွာ ဝှက်သိမ်းထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရုံးရှေ့တွင် ထွက်ဆိုသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၄၂ (၁) အရ တရားခံတစ်ဦးသည် မိမိအတွက်သာ သက်သေခံနိုင်သည်။ ပူးတွဲတရားခံ၏ သက်သေအဖြစ် အစစ်ခံနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိပေ။ သို့ဖြစ်၍ ဦးထွန်းဥာဏ်၏ဖြေရှင်းချက်ကို ထွန်းထွန်းလွင်တို့၏အကျိုးအတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် ထွန်းထွန်းလွင်နှင့် မစန်းမြင့်ဦးတို့မှာ မယားပါသားနှင့် ချွေးမ အသိုင်းအဝိုင်းဖြစ်သည့်အလျောက် သူတို့ သက်သာမှု ရစေရန်အတွက် ဦးထွန်းဥာဏ်က ယင်းသို့ ထွက်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ သက်သေခံ ဘိန်းဖြူ ၁၅ ထုပ်ကို ရှာဖွေ သိမ်းဆည်းရမိခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထွန်းထွန်းလွင်တို့ လင်မယားသည် တာဝန်ကင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဦးထွန်းဥာဏ်နှင့် ထွန်းထွန်းလွင်တို့လင်မယားတို့သည် ၁၉၇၄ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၆ (ခ) အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သောပြစ်မှုကို အသီးသီး ကျူးလွန်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

အယူခံတရားလိုတို့သည် သက်သေခံဘိန်းဖြူများကို ပြည်ပမှ တင်သွင်းကြောင်း၊ သို့မဟုတ် ပြည်ပကို တင်ပို့ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် ပြည်ပနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ကြောင်း အထောက်အထား တစုံတရာ မတွေ့ရပေ။

အယူခံတရားလို ဒေါ်ငွေသည် ဦးထွန်းဥာဏ်၏ ဇနီးဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်မှတပါး အမှုတွင် ပါဝင် ပတ်သက်ကြောင်း ယူဆနိုင်ဘွယ်ရာ အထောက်အထား တစုံတရာမတွေ့ရချေ။ ဒေါ်ငွေသည် ဦးထွန်းဥာဏ်၏ ဇနီးဖြစ်ပြီး သက်သေခံ ငွေကျပ် ၇၄၁၅/–ကို ဒေါ်ငွေထံမှ သိမ်းဆည်းရမိရုံမျှဖြင့် အမှုတွင် တနည်းနည်းဖြင့် ပါဝင်ပတ်သက်သည်ဟု တထစ်ချမဆိုနိုင်ချေ။

ဦးထွန်းဥာဏ်နှင့် မောင်လေးတို့ ဖြောင့်ဆိုသော ဖြောင့်ချက်များအရ သူတို့သည် ဘိန်းဖြူ ၂၇ ထုပ်ကို ရောင်းချရန်အလို့ငှာ ပူးပေါင်းစီစဉ်၍ ရှမ်းပြည်နယ် တန့်ယန်းမြို့နှင့် တဆယ့်တစ် (၁၁) မိုင်ခန့် ကွာဝေးသော မန်ကတ်ရွာမှ ဦးထွန်းဥာဏ်ခေါ်သည့် မော်တော်ယာဉ်ဖြင့်သယ်ဆောင်

၁၉၈၆
ကိုမောင်လေး (ခ) တင်ဦးပါ (၅) နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ နိုင်ငံတော်

လာပြီး ကြိုတင်စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များထံ ဖြန့်ဝေနိုင်ရန် ဦးထွန်းဉာဏ်သည် အဆိုပါဘိန်းဖြူ ၂၇ ထုပ်အနက်မှ ၁၂ ထုပ်ကို မောင်မြင့်အောင်အား မောင်လေးထံ အပို့ခိုင်းရာတွင် ရဲနှင့် ပက်ပင်းတိုးပြီး ဘိန်းဖြူများ သိမ်းဆည်းခြင်းခံရ၍ မောင်မြင့်အောင်၊ မောင်လေး၊ ဦးထွန်းဉာဏ်နှင့်အပေါင်းပါတစုကို မန္တလေး အနောက်တောင်မြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၁၁၅၈/၈၅ တွင် အရေးယူအပြစ်ပေးခဲ့သည်။ အချင်းဖြစ် ဘိန်းဖြူ ၁၅ ထုပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အယူခံတရားလိုတို့အား အဆိုပါ တရားရုံး ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၁၁၅၇/၈၅ တွင် အရေးယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလို မောင်လေးနှင့် ဦးထွန်းဉာဏ်တို့သည် သက်သေခံဘိန်းဖြူများကို ရောင်းချရန်အတွက် ပူးပေါင်း ကြံစည်ပြီး ဘိန်းဖြူ ၂၇ ထုပ်ကို သယ်ယူခဲ့ရာ၌ ၂ နေရာခွဲ၍ ဘိန်းဖြူများကို သိမ်းဆည်းရမိသည် မှန်သော်လည်း ပူးပေါင်း ကြံစည်မှုမှာမူ တခုတည်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဖြစ်ရပ်တခုတည်းအတွက် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ် ထုံထိုင်းဘောဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ (ခ)/ ၁၁ အရ ပြစ်ဒဏ်တစ်ရပ်တည်းသာ ခံထိုက်သည်။ ယင်းပြစ်မှုအတွက် ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၁၁၅၈/၈၅ တွင် ချမှတ်ခဲ့သော သေဒဏ်ကို ဗဟိုတရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၃၁၈/၈၅ နှင့် ၃၂၁/၈၅ တို့တွင် အတည်ပြုပြီး ဖြစ်သည့်အလျောက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၁၅၇/၈၅ တွင် အယူခံတရားလို မောင်လေးနှင့် ဦးထွန်းဉာဏ်တို့အပေါ် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ (ခ)/ ၁၁ အရ ချမှတ်သော ပြစ်ဒဏ်ကို ပယ်ဖျက်ရမည် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလို ဦးထွန်းဉာဏ်၊ ထွန်းထွန်းလွင်နှင့် မစန်းမြင့်ဦးတို့အပေါ် ချမှတ်ထားသော မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံး တို့၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး သူတို့အပေါ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘောဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (ခ) အရ ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်စီ ကျခံစေ၊ ဦးထွန်းဉာဏ်အပေါ် ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၁၁၅၈/၈၅ တွင် ချမှတ်သော ပြစ်ဒဏ်နှင့် တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

အယူခံတရားလို မောင်လေး နှင့် ဒေါ်ငွေတို့အား ဤအမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

သက်သေခံဘိန်းဖြူ ၁၅ ထုပ်ကို အင်းစိန် မူခင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်လည်းကောင်း၊ သက်သေခံငွေကျပ် ၈၄၁၅/— ကို အယူခံတရားလို ဒေါ်ငွေသို့ ပြန်လည်ထုတ်ပေးစေရန် လည်းကောင်း၊ ကျန် သက်သေခံ ပစ္စည်းများကို ဖျက်ဆီးစေရန်လည်းကောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးတင်အောင်ဟိန်း၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးတွမ်မှုန်းနှင့် ဦးအေးစန်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

ရန်စံလင်း (ခ) ကျော်သိန်း

နှင့်

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်*

† ၁၉၈၆ ဇွန်လ ၃၀-ရက်

ပြစ်မှုတစ်ရပ်ကိုကျူးလွန်ရာတွင် ပါဝင်အကျုံးဝင်သည့်အဆင့်များ— ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်ရုံမျှဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်အားထုတ်ရာ ရောက်သည်ဟု ကောက်ယူရန် မဖြစ်နိုင်ခြင်း—လက်ဝယ်တွေ့ရှိသော ဘိန်းဖြူများ၏ ပမာဏသက်သက်ကို ကြည့်၍ ယင်းဘိန်းဖြူများကို ရောင်းချရန် အားထုတ်သည်ဟု မကောက်ယူသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုတစ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ရာတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်ခြင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း၊ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်း ဟူ၍ အဆင့် လေးဆင့် ရှိရာ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘောဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်ချက် ရှိသူအား အပြစ်ပေးနိုင်ရန် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိခြင်းနှင့် ရည်ရွယ်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်းကြားတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ပြင်ဆင်ခြင်းတည်း ဟူသော အဆင့်တစ်ဆင့်ရှိသေးသည်ဖြစ်ရာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်ရုံမျှဖြင့် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ရာ ရောက်သည်ဟု ကောက်ယူရန်မဖြစ်နိုင်ချေ။ အယူခံတရားလိုသည် သက်သေခံဘိန်းဖြူများ ရောင်းချရန်ကြံရွယ်ချက်ဖြင့် လက်ရှိထားကြောင်း ပေါ်လွင်သဖြင့် မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့က ယင်းဘိန်းဖြူများကို **ရောင်းချရန် အားထုတ်သည်** ဟုကောက်ယူခဲ့ဟန် တူပေသည်။ အမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် သက်သေခံ ဘိန်းဖြူများကို ရောင်းချရန်အတွက် ရှေးရှုသော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုကိုပြုလုပ်ကြောင်း

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၄၇၄

† ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ သေဒဏ် အတည်ပြုမှု အမှတ် ၅ တွင် ချမှတ်သော (၁၆-၁၀-၈၅) ရက်နေ့စွဲပါ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၇၆
ရန်စံလင်း
(ခ)
ကျော်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ကောက်ယူနိုင်ရန် အထောက်အထားမရှိလို့သဖြင့် သက်သေခံ ဘိန်းဖြူများ၏ ပမာဏသက်သက်ကိုကြည့်၍ အယူခံတရားလိုသည် ယင်းဘိန်းဖြူများကို **ရောင်းချရန် အားထုတ်သည်** ဟု မကောက်ယူသင့်ပေ။ ဗဟိုတရားရုံးအပါအဝင်တရားရုံးအဆင့်ဆင့်က တရားခံတစ်ဦး၏ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုသည် ပြစ်မှုမြောက်မမြောက် သုံးသပ်ရာ၌ အမှုဖြစ်ရပ်ကို သက်ဆိုင်ရာဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် စပ်ဟပ်စိစစ်ပြီး အဆုံးအဖြတ် ပြုရသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခွင့် မရှိချေ။ သက်သေခံဘိန်းဖြူများ၏ ပမာဏများပြားမှု သက်သက်ကို ထောက်ချင့်၍ အယူခံတရားလိုသည် ယင်းဘိန်းဖြူများကို **ရောင်းချရန် အားထုတ်သည်** ဟု ကောက်ယူပါက ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ နှင့် ပုဒ်မ ၁၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မိဒိလိုရာသို့ ဆွဲ၍ အလွန်ဆန့်ယူရာရောက်ပေလိမ့်မည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် — ဦးခင်မောင်ကြီး၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ
အယူခံတရားခံအတွက် — ဦးတင်ရွှေ၊ ဥပဒေဝန်ထမ်းအဆင့် (၁)
တရားရေးအကြံပေး — ဦးကျော်ညွန့်

မန္တလေးတိုင်း၊ မန္တလေးအနောက်မြောက် မြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၃၅၆/၇၅ တွင် အယူခံတရားလို ရန်စံလင်း (ခ) ကျော်သိန်းအပေါ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၇ (ခ) အရ အလုပ်ဖြင့် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ (ခ) / ၁၁ အရ သေဒဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ ယင်း ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (ဃ) အရ အလုပ်ဖြင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်ကိုလည်းကောင်း၊ တပေါင်းတည်းကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ရာ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးက အတည်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ရန်စံလင်း (ခ) ကျော်သိန်းက ဗဟိုတရားရုံးသို့ ဤအယူခံမှုတင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သော ၁၀—၉—၇၄ နေ့ ညနေပိုင်းက ပြည်ကြီး ပျော်ဘွယ်အရှေ့ ဒိဘိုးဝင်းနေ မောင်မျိုးမြင့်ထွန်း (လိုပြ—၂) နေအိမ်သို့ ယခင်ကကားပြင်၍သိခဲ့ဘူးသူ အယူခံတရားလို ရန်စံလင်း (ခ) ကျော်သိန်း လာရောက်ပြီး နောက်ရက်တွင် လာယူမည်ဟု ပြောကာ သုံးတင်းဝင် ဂုံနီအိတ်ဖြင့် ထည့်ထားသော မီးသွေးအိတ်တစ်လုံးကိုအပ်နှံထားခဲ့သည်။ အဆိုပါအိတ်ကို ၁၄—၉—၇၄ နေ့ အထိ လာ မယူသဖြင့် မသင်္ကာ ဖြစ်ပြီး မောင်မျိုးမြင့်ထွန်းက ဖွင့်ကြည့်ရာ ဘိန်းဖြူဟု ယူဆရသော အဖြူမှုန့်များပါရှိသည့် ပလတ်စတစ်အထုပ်များကို တွေ့ရ၍ အခရှေ့မြောက် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဝင် ဦးလှမောင် (လိုပြ—၁) ထံ သွားရောက်ပြီးလိုအပ်သ

သလို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပေးရန် အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် မောင်မျိုးမြင့်ထွန်း၏ တိုင်ကြားချက်အရ အမှတ် (၆) ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ စခန်းမှူး ဦးအောင်ကြီးမြင့်နှင့်အဖွဲ့က ထိုနေ့ညနေပိုင်းတွင် မောင်မျိုးမြင့်ထွန်း၏ နေအိမ် အနီးမှ စောင့်ဆိုင်း နေစဉ် အယူခံ တရားလိုသည် မောင်မျိုးမြင့်ထွန်းနေအိမ်သို့ ရောက်လာသောအခါ ဝင်ရောက်ရှာဖွေရာ သက်သေခံ မီးသွေးအိတ် အတွင်းမှ တစ်ထုတ်လျှင် ကီလို ဂရမ် ဝက်ခန့်စီ ရှိသော ဘိန်းဖြူ (၁၁) ထုပ်ကို သိမ်းဆည်း ရမိသဖြင့် အယူခံ တရားလို အပါအဝင် (၆) ဦးတို့ အပေါ် သက်ဆိုင်ရာ အမှတ် (၆) ရဲစခန်းမှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေအရ အရေးယူကာ တရားစွဲဆို တင်ပို့ခဲ့သော အမှုဖြစ်သည်။

၁၉၇၆
ရန်စံလင်း
(ခ)
ကျော်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အမှုတွင် မောင်မျိုးမြင့်ထွန်း (လိုပြ—၂) က ၎င်းအလုပ် လုပ်သည့် ကားဝပ်ရှော့သို့ ကားပြင်ရန် လာရာမှ အယူခံ တရားလို ရန်စံလင်းနှင့် တရားခံပြေး ကျော်မြင့်တို့ကို သိကျွမ်းပြီး ၎င်းတို့၏အိမ်သို့ အဝင်အထွက် ရှိခဲ့ကြောင်း၊ ၁၀—၉—၇၄ နေ့ ညနေပိုင်းတွင် ၎င်းအိမ်သို့အယူခံတရားလိုက မြင်းလှည်းဖြင့် မီးသွေးအိတ်တစ်အိတ်ယူလာပြီး၊ နောက်ရက်၌ လာယူမည်ဟုပြောဆိုကာ အပ်ထားခဲ့ကြောင်း၊ ၁၄—၉—၇၄ နေ့ထိ အယူခံ တရားလို မလာသဖြင့် သင်္ကာမကင်းဖြစ်ပြီး မီးသွေးအိတ်ကို ဖွင့်ကြည့်ရာ ဘိန်းဖြူဟု ထင်ရသော အဖြူမှုန့်များ ပါရှိသည့် အထုပ်များကို တွေ့ရ၍ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဝင် ဦးလှမောင် (လိုပြ—၁) ထံ သွားရောက်တင်ပြခဲ့ကြောင်း၊ ဦးလှမောင်၏ စီစဉ်ချက်အရ ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များနှင့် ရဲများက မိမိအိမ်သို့ အယူခံတရားလိုအလာကို စောင့်ဆိုင်းဖမ်းဆီးခဲ့ကြောင်း၊ အယူခံတရားလို အပ်ထားသည့်မီးသွေးအိတ်ကိုဖွင့်ဖောက်စစ်ဆေးရာ ဘိန်းဖြူ ကီလိုဂရမ်ဝက်ခန့်စီ ပါရှိသော ပလတ်စတစ်အထုပ် (၁၁) ထုပ်ကို ဂျပ်ဗူး (၁၁) ဗူးအတွင်းမှ တွေ့ရှိသိမ်းဆည်းရမိခဲ့ကြောင်းစသည်ဖြင့် ထွက်ဆိုသည်။ အချင်းဖြစ် ရပ်ကွက်မှ ရပ်ကွက် ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးနီပွန် (လိုပြ—၅)၊ ဦးဘို (လိုပြ—၆) နှင့် ဦးဘစိန် (လိုပြ—၇) တို့ကလည်း မောင်မျိုးမြင့်ထွန်း နေအိမ်တွင် ထားရှိသော အယူခံတရာလိုညွှန်ပြသည့် မီးသွေးအိတ် အတွင်းမှ သက်သေခံ ဘိန်းဖြူများတွေ့ရှိခဲ့ကြောင်းထွက်ဆိုကြသည်။ အဆိုပါ ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များသည် လည်းကောင်း၊ အိမ်ရှင် မောင်မျိုးမြင့်ထွန်းသည် လည်းကောင်း အယူခံတရားလိုနှင့် သင့်မြတ်မှု မရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိသည့်အလျောက် မတရားထွက်ဆိုဘွယ်ရာ အကြောင်းမရှိနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ သက်သေခံဘိန်းဖြူများမှာ မောင်မျိုးမြင့်ထွန်း (လိုပြ—၂) ၏ နေအိမ်မှ သိမ်းဆည်း ရခဲ့မိသည်မှာ မှန်သော်လည်း အမှုတွဲရှိ သက်သေခံ အချက်အလက်များအရ ယင်းပစ္စည်းပိုင်ရှင်မှာ အယူခံတရားလို ရန်စံလင်း (ခ) ကျော်သိန်းဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

၁၉၈၆
ရန်စံလင်း
(ခ)
ကျော်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အယူခံ တရားလို၏ ရှေ့နေက မောင်မျိုးမြင့်ထွန်းက ဦးလှမောင်ထံ သွားရောက်တိုင်ကြားစဉ်က မီးသွေးအိတ် လာထားသူမှာ တရားခံဖြေး မောင်ကျော်မြင့်ဖြစ်သည်ဟု သတင်းပေးခဲ့ကြောင်း၊ ဦးလှမောင်၏ထွက်ချက်အရ ပေါ်ပေါက်သည်ဖြစ်၍ ဘုရားရုံးရောက်မှ မောင်မျိုးမြင့်ထွန်းက အယူခံတရားလိုအား ပြောင်းလဲ စွပ်စွဲခြင်းကို လက်ခံရန် မသင့်ကြောင်း ဖော်ပြလျှောက်ထားသည်။ မောင်မျိုးမြင့်ထွန်းသည် အယူခံတရားလိုအား မမှန်မကန်စွပ်စွဲရန်အကြောင်းမရှိသည့်ပြင် ဦးလှမောင်အနေဖြင့် အမှတ်မှားခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သဖြင့် လျှောက်လဲ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရန် မသင့်ပေ။

သက်သေခံဘိန်းဖြူထုပ်များကို မောင်မျိုးမြင့်ထွန်းထံတွင် အယူခံတရားလိုက အပ်နှံထားသည်ဖြစ်၍ ဥပဒေသဘောအရ အယူခံတရားလို၏ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် ထားရှိသည်ဟု မှတ်ယူရမည် ဖြစ်၍ အယူခံတရားလို လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူသင့်ပေသည်။ အမှုတွဲရှိ သက်သေခံချက်များအရ သက်သေခံဘိန်းဖြူများကို သယ်ဆောင်မှုဖြင့် ပြစ်မှု တွေ့ရှိခြင်းထက် အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ယင်းဘိန်းဖြူများကို လက်ဝယ်ထားရှိမှုဖြင့် ပြစ်မှုတွေ့ရှိခြင်းက ပို၍ မျှတ မှန်ကန်မည်ဟု ယူဆသည်။

အယူခံတရားလိုအပေါ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း စေသောဖြစ်စေ တတ်သောဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀(ခ)/၁၁ အရ ပြစ်မှု တွေ့ရှိခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက အယူခံ တရားလိုသည် ဘိန်းဖြူများရောင်းချခဲ့ကြောင်း သို့မဟုတ် ရောင်းချရန်အားထုတ်ခဲ့ကြောင်း သို့မဟုတ် ရောင်းချရန် အားပေးကူညီခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်ခြင်း မရှိပါဘဲ လျက် အဆိုပါဥပဒေပုဒ်မ ၁၀(ခ)/၁၁ အရ အပြစ်ပေးခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းစေသောဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀(က) နှင့် (ခ)တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

"၁၀(က) မည်သူမျှ မူးယစ်ထုံထိုင်းစေသောဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးကို ရောင်းချခြင်းမပြုရ။

(ခ) မည်သူမဆို ဤ ပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ကျူးလွန်လျှင် ထောင်ဒဏ်အနည်းဆုံး (၁၀)နှစ်မှ အများဆုံး နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်အထိနှင့် ငွေဒဏ် ကျပ် ငါးသောင်း သို့မဟုတ် သေဒဏ် ချမှတ်ခြင်း ခံရမည်။ ထို့ပြင် ပြစ်မှုတွင် အကျုံးဝင်သည့် မူးယစ်ထုံထိုင်းစေး

၁၉၈၆
ရန်စံလင်း
(ခ)
ကျော်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ဖြစ်စေတတ်သောဆေးဝါး၊ ယင်းဆေးဝါးများရောင်းချရာတွင်အသုံးပြုသည့် ပစ္စည်းကိရိယာ တန်ဆာပလာများ၊ ယာဉ်များ၊ တိရစ္ဆာန်များ၊ မြေနှင့်အဆောက်အဦးများကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းယူခြင်းခံရမည်။''

အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

''မည်သူမဆို ဤဥပဒေ အရ ပြစ်မှုတစ်ခုခု ကျူးလွန်ခြင်းကို အားပေး ကူညီလျှင် သို့မဟုတ် ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လျှင် သို့မဟုတ် ကျူးလွန်ရန် ပူးပေါင်းကြံစည်လျှင် ယင်းပြစ်မှုအတွက် ဤဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းကို ခံရမည်။''

သက်သေခံဘိန်းဖြူများမှာ ပမာဏများပြားသည့်အလျောက် အယူခံတရားလိုသည် ယင်းဘိန်းဖြူများကို ရောင်းချရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လက်ဝယ်ထားကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိချေ။ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ရာတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်ခြင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း၊ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်း ဟူ၍ အဆင့် လေးဆင့်ရှိရာ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှု တစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိသူအား အပြစ်ပေးနိုင်ရန် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိခြင်းနှင့် ရည်ရွယ်သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း ကြားတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ပြင်ဆင်ခြင်းတည်းဟူသော အဆင့်တစ်ဆင့်ရှိသေးသည်ဖြစ်ရာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်ရုံမျှဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ရာ ရောက်သည်ဟု ကောက်ယူရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ အယူခံတရားလိုသည် သက်သေခံဘိန်းဖြူများ ရောင်းချရန် ကြံရွယ်ချက်ဖြင့် လက်ရှိထားကြောင်း ပေါ်လွင်သဖြင့် မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့က ယင်းဘိန်းဖြူများကို **ရောင်းချရန် အားထုတ်သည်** ဟု ကောက်ယူခဲ့ဟန်တူပေသည်။ အမှုတွင် အယူခံတရားလိုသည် သက်သေခံဘိန်းဖြူများကို ရောင်းချရန်အတွက် ရှေးရှုသော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုကို ပြုလုပ်ကြောင်း ကောက်ယူနိုင်ရန် အထောက်အထား မရှိလုံ သဖြင့် သက်သေခံဘိန်းဖြူများ၏ ပမာဏ သက်သက်ကိုကြည့်၍ အယူခံ တရားလိုသည် ယင်းဘိန်းဖြူများကို **ရောင်းချရန် အားထုတ်သည်** ဟု မကောက်ယူသင့်ပေ။ ဗဟိုတရားရုံး အပါအဝင် တရားရုံး အဆင့်ဆင့်က တရားခံတစ်ဦး၏ ပြုလုပ်မှု တစ်ခုခုသည် ပြစ်မှုမြောက်မမြောက် သုံးသပ်ရာ၌အမှု

၁၉၈၆
ရန်စံလင်း (ခ) ကျော်သိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်

ဖြစ်ရပ်ကို သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်စပ်ဟပ်စိစစ်ပြီး အဆုံးအဖြတ်ပြုရသည်။ သက်ဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခွင့် မရှိချေ။ သက်သေခံဘိန်းဖြူများ၏ ပမာဏများပြားမှုသက်သက်ကို ထောက်ချင့်၍ အယူခံတရားလိုသည့် ယင်းဘိန်းဖြူများကို **ရောင်းချရန်အားထုတ်သည်** ဟု ကောက်ယူပါက ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ နှင့် ပုဒ်မ ၁၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မိမိလိုရာသို့ဆွဲ၍ အလွန်ဆန့်ယူရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ မဟုတ်တရားရုံးအပါအဝင် တရားရုံး အဆင့်ဆင့်သည် ဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်း ကောက်ယူရန်သာဖြစ်သည်။ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် မပါရှိသည့်ကိစ္စကို ဖြည့်စွက်၍ကောက်ယူမည်ဆိုပါက ဥပဒေ ပြုရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ အန္တရာယ်ကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ ကာကွယ် တိုက်ဖျက်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးသစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ဖြစ်၍ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူအား ထိရောက်သော ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရန်လိုအပ်ပေသည်။ သို့သော် တရားခံတစ်ဦးသည် ယင်းဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပေါ်လွင်မှသာ အပြစ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုသည် သက်သေခံ ဘိန်းဖြူများကို **ရောင်းချရန်အားထုတ်သည်** ဟု ကောက်ယူနိုင်ရန် အထောက်အထား အလုံအလောက် မရှိကြောင်း အထက်တွင် သုံးသပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် မောင်မျိုးမြင့်ထွန်း၏ ထွက်ဆိုချက်အရ အယူခံတရားလိုသည် သက်သေခံ ဘိန်းဖြူများ ရောင်းချရန် မောင်မျိုးမြင့်ထွန်းအား အားပေး ကူညီကြောင်း ပေါ်လွင်ခြင်း မရှိသည့်အပြင် ရောင်းချရန်အတွက် မောင်မျိုးမြင့်ထွန်းနှင့်ပူးပေါင်းကြံစည်ကြောင်းလည်း မထင်ရှားချေ။ ထို့ကြောင့်အယူခံတရားလိုအပေါ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံတိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ (ခ)/ ၁၁ အရ ချမှတ်သည့် သေဒဏ်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး သက်သေခံ ဘိန်းဖြူများကို လက်ဝယ်ထားသည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်ပြောင်းလဲပေးသင့်ပေသည်။

အလျဉ်းသင့်၍ မှတ်ချက်ပြုလိုသော အချက်မှာ အယူခံ တရားလို ကဲ့သို့ မူးယစ် ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများကို ရောင်းချရန် ကြံရွယ်ချက်ဖြင့် လက်ဝယ်ထားသူအား သာမန်လက်ဝယ်ထားသူနှင့် တပြေးတည်း ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းသည် လျော်ကန်မှုရှိမရှိဖြစ်သည်။ မူးယစ် ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများကို ရောင်းချရန် အတွက် လက်ဝယ်ထားသူသည် သာမန်လက်ဝယ်ထားသူထက် ပို၍ ကြီးလေးသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သဖြင့် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ (ခ) ၌ သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်ထက် ပို၍ကြီးမားသော ပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်သင့်ပေသည်။

၁၉၈၆
ရန်ခံလင်း
(၁)
ကျော်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အယူခံတရားလိုသည် မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများကို ရံဖန်ရံခါ သုံးစွဲကြောင်း ကောက်ယူ၍ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (ဃ) အရ အပြစ် တွေ့ရှိခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့်နေ့မှာ ၁၄–၉–၈၄ နေ့ဖြစ်ပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁/၈၅ ကို ၂၉–၃–၈၅ နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုအား ယင်းကြော်ငြာစာပါ ညွှန်ကြားချက်ကို ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် အရေးမယူနိုင်ပေ။ **မောင်သူရအောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် (၁)** စီရင်ထုံးကို ကြည့်ပါ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ မူလမြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး အယူခံတရားလိုအပေါ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (ခ) အရ ပြစ်မှုတွေ့ရှိကာ အလုပ်ဖြင့်ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်နှင့် ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၁၀၀၀၀/– (ကျပ်တသောင်း) ပေးဆောင်ရန်နှင့် မပေးဆောင်ပါက နောက်ထပ် အလုပ်ဖြင့် ထောင်ဒဏ် နှစ်နှစ်ခွဲ ကျခံစေရန် ပြင်ဆင် အမိန့်ချမှတ်သည်။

သက်သေခံ ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့က ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်တို့ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။

---

(၁) ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ စာမျက်နှာ ၁၅။

၁၉၈၆-ခုနှစ်

ဒုတိယ သုံးလပတ်

(ဧပြီ၊ မေ၊ ဇွန်)

တရားမ မှုများ

F2,A

စီရင်ထုံးပြုသော အမှုများ

တရားမ မှုများ

			စာမျက်နှာ
ဦးကျော်ငင်ပါ (၂)	နှင့်	ဒေါ်ဝင်းပါ(၂)	၈၇
ဒေါ်စောမြင့်ပါ(၅)	နှင့်	ဒေါ်မြသင်	၉၂
ဒေါ်စောသွင်	နှင့်	ဒေါ်စိန်မြိုင်ပါ(၃)	၉၈
ဦးစံသောင်း	နှင့်	ဦးအေးပါ(၂)	၁၀၀
ဦးစိန်လှပါ(၂)	နှင့်	ဒေါ်သန်းမြင့်(ခ)ဒေါ်သန်းမြ	၁၀၅
ဒေါ်တင်အေး	နှင့်	ဦးအိဘရာဟင်အလီမိုဟာမက် မာစတာ	၁၀၉
မန်နေဂျာ၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်ခွဲ မော်လမြိုင်မြို့	နှင့်	ဒေါ်သိန်းသိန်းပါ(၄)	၁၁၄
ဦးမြရွှေ	နှင့်	ဦးတန်ဘိ(ခ)ဦးကျော်အောင်	၁၁၇
မမြင့်	နှင့်	မနုနုကြည်	၁၂၁
မြန်မာ့စီးပွားရေဘဏ်(ကိုယ်စား) မန်နေဂျာ၊ မြန်မာ့စီးပွားရေး ဘဏ်ခွဲ၊ ပုသိမ်မြို့။	နှင့်	မောင်ထွန်းဝင်းပါ(၅)	၁၂၄
ဦးအေဝမ်း (ခ) ဦးမြတ်စိုး	နှင့်	ဒေါ်ရာဘီယာ	၁၂၈

F-2.B

တရားမမှုများ

စာမျက်နှာ

ဥပဒေများ

ကာလ စည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ
တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေ
ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးဥပဒေ
သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေ
အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်း ခံရသူများ ဥပဒေ
မြန်မာ့ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေ
စာချုပ် စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေ
၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၈၂— ဇာရီမှုအတွက် စည်းကမ်းသတ် ကာလကို မည်သည့် နေ့ရက်က စ၍ ရေတွက်ရန် လိုအပ်ခြင်း—ပစ္စည်းယိန်း ခန့်အပ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းသည်၊ ဒီကရီကို အတည်ပြုစေရန် ဖြစ်စေ၊ အတည်ပြုနိုင်အောင် ဖြစ်စေ၊ အထောက်အပံ့အဖြစ် ဆောင်ရွက် ခြင်းသာ ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပစ္စည်းထိန်း ခန့်အပ်လျှင် ပစ္စည်းထိန်း အနေဖြင့် ယင်း တိုက်ကို လက်ရောက် ရရှိရန် သို့တည်းမဟုတ် စီမံ ခန့်ခွဲခွင့် ရရှိရန်ရှေ့ရှုသော ဆောင်ရွက်မှုများကို ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။ အမှုတွဲရှိပစ္စည်းထိန်း၏ အစီရင်ခံစာများတွင် တိုက်အမှတ် ၁၁၀ ၌ နေထိုင်လျက်ရှိသော အိမ်ငှားများထံမှ အိမ်လခများကို ပစ္စည်းထိန်းက ကောက်ခံခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပစ္စည်းထိန်း ခန့်အပ်စေခြင်းသည် တရားနိုင် ရရှိထားသော ဒီကရီကို တနည်းနည်းဖြင့် အတည်ပြုခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဇာရီမှုအတွက် စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ရေတွက်ရာတွင် ပစ္စည်းထိန်း ခန့်အပ်သည့်လျှောက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နောက်ဆုံး အမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရမည် ဖြစ်သည်။

ဒေါ်တင်အေး နှင့် ဦးအိဘရာဟင် အလီမိုဟာမက်မာစတာ ၁၀၉

တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၅၈ ဝရမ်းဒွာပေးစေ လိုမှုတွင် စည်းကမ်းသတ်ကာလကို အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများအား ဝရမ်းကပ်သည့်နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရမည် ဖြစ်ခြင်း။

ပဲခူးတိုင်း တရားရုံး တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၁/၇၃ (သာယာဝတီ) တွင် တရားနိုင် မြန်မာ့ စီးပွားရေးဘဏ်ခွဲ မန်နေဂျာက သုံးဆယ်မြို့ရှိ ''စောစောနှင့် သားများ''ဆန်စက်နှင့် အခြားဆက်နွယ်သော ပစ္စည်း များကို ဝရမ်းကပ်သည်။ ယင်းပစ္စည်းများကို လေလံတင်ရောင်းချရန်

စီစဉ်ဆဲတွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်သိန်းသိန်းက ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ် တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၄၃ တွင် ဝရမ်းခွာပေးရန် တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၅၈ အရ လျှောက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက လျှောက်ထားမှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ယင်းသို့ စုံစမ်းဆဲတွင် ဇာရီမှုကို ဆိုင်းထားမည် ဖြစ်ကြောင်းအမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ လျှောက်ထားသူ တရားနိုင်က ဝရမ်းခွာပေးရန် လျှောက်လွှာမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်နေသည်ဟု အဓိကအကြောင်းပြကာ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန် လျှောက်ထားလာသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မေလ အတွင်း ဝရမ်း ကပ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ဝရမ်း ကပ်သည့်နေ့တွင် ယင်း ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု အဆိုရှိသော လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်သိန်းသိန်းအနေဖြင့် ဝရမ်းခွာပေးရန် လျှောက်ထားခွင့်ရရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ စည်းကမ်းသတ် ကာလကို အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများအား ဝရမ်းကပ်သည့်နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရမည်ဖြစ်သဖြင့် ၆–၆–၈၄ နေ့တွင် ဝရမ်းခွာပေးရန် ဒေါ်သိန်းသိန်း၏ လျှောက်ထားမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း ယုံမှားသွယ် မရှိချေ။

မန်နေဂျာ၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်ခွဲ နှင့် ဒေါ်သိန်းသိန်းပါ(၄) ၁၁၄
မော်လမြိုင်

ဒီကရီကို အတည်ပြုသော တရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်—ဒီကရီကို အတည်ပြုရာ၌ မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့်နယ်မြေပြင်ပတွင်ရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို လေလံတင် ရောင်းချပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း—ဒီကရီကို အတည်ပြုသည့် ရုံးသည် မူလမှု စစ်ဆေးစီရင်သည့် ရုံးထက် စီရင်ပိုင်ခွင့် ပိုမိုနေမည် ဖြစ်ပါက သဘာဝကျမည် မဟုတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေတွင် တရားရုံးတစ်ရုံးသည် မိမိ စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်မြေအတွင်း တည်ရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကိုသာ လေလံတင်ရောင်းချနိုင်သည်ဟု အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိသည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရားရုံးတစ်ရုံးသည် မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့်ဒေသ အတွင်းရှိ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် တရားမမှုကို စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ပုဒ်မ ၁၇ တွင် အကျုံးဝင်သော အမှုမျိုးမှတပါး မိမိ စီရင်ပိုင်ခွင့်ဒေသအတွင်း တည်ရှိခြင်း မရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော တရားမမှုကို စီရင်ခွင့် မရှိချေ။ တရားမ မူလမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ဤကဲ့သို့ ကန့်သတ်ထားသည့် အလျောက် ဒီကရီကို အတည်ပြုရာတွင်လည်း အလားတူ ကန့်သတ်ချက်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် တရားရုံးတစ်ရုံးသည် ဒီကရီကို အတည်ပြုရာ၌ မိမိ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် ဒေသအတွင်း တည်ရှိသောပစ္စည်းကိုသာ လေလံတင် ရောင်းချခွင့် ရှိသည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။ တရားမ မူလမှုတွင် တရားရုံးတစ်ရုံးသည် မိမိ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် ဒေသအတွင်း တည်ရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မှုခင်းကိုသာ စီရင်ခွင့်ရှိကြောင်း တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆ တွင် ကန့်သတ်ထားပြီး ဒီကရီ အတည်ပြုသော အဆင့်တွင်မူ ယင်းတရားရုံးသည် တရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် ပြင်ပရှိ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို လေလံတင် ရောင်းချခွင့် ရှိသည်ဟုဆိုလျှင် ဒီကရီကို အတည်ပြုသည့် ရုံးအား မူလမှု စစ်ဆေးစီရင်သည့် ရုံးထက် စီရင်ပိုင်ခွင့် ပိုမို ပေးရာ ရောက်မည်ဖြစ်၍ သဘာဝကျမည် မဟုတ်ချေ။

ဦးမြရွှေ နှင့် ဦးတန်ဘီ (ခ) ဦးကျော်အောင် ၁၁၇

တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၂၊ နည်း ၄ တွင် အကျုံး မဝင်သည့်ကိစ္စ—ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်ပြီးနောက် တရားပြိုင် သေဆုံးရာတွင် အမှုရပ်စဲသွားရန် မရှိခြင်း— ယင်းသို့ အမှုသည် ကွယ်လွန်သော်လည်း အမှုရပ်စဲခြင်း မရှိသည့် ကိစ္စတွင် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းရေးအတွက် ကာလစည်းကမ်းသတ် သတ်မှတ်ရန် အကြောင်းမရှိခြင်း။

ရောဝတီတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၂/၀၂ တွင် ပုသိမ်မြို့ မြန်မာ့ စီးပွားရေးဘဏ်က ဦးစိန်နှင့် ဇနီး ဒေါ်စောမြိုင်တို့ အပေါ် အပေါင်မှုစွဲဆိုရာ ၂၉–၉–၀၃ နေ့တွင် ပဏာမ ဒီကရီရရှိခဲ့သည်။ တရားနိုင်ဘက်မှ အပြီးသတ် ဒီကရီ ချမှတ်ပေးရန် အတွက် ၂၀–၀–၀၄ နေ့တွင် လျှောက်ထားသည်။

တရားနိုင်ဘဏ်ဘက်က တရားရုံး ဦးစိန်သည် ၃၁–၁၀–၀၃ နေ့တွင် သေဆုံးသွားကြောင်း ၂၆–၉–၀၄ နေ့တွင်မှ သိရ၍ ၂၅-၂-၀၅ နေ့တွင် ဦးစိန်၏ သားသမီးများကို တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ ယင်း လျှောက်ထားချက်ကို ဦးစိန်၏ သားသမီးများက ကန့်ကွက်သဖြင့် တိုင်းတရားရုံးက တရားနိုင်ဘဏ်သည် ကာလ စည်းကမ်းသတ်ရက် ကျော်လွန်မှ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းခွင့် ပြုရန် လျှောက်ထားသည်ဟု အကြောင်းပြချက်ဖြင့် အမှုကို ပလပ်ခဲ့သောကြောင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်က ဗဟိုတရားရုံးသို့ တရားမပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားနိုင် ဘဏ်အနေဖြင့် ဦးစိန်အပေါ် ကြွေးမြီအတွက် တရားစွဲဆိုခွင့်မှာ ပဏာမ ဒီကရီချမှတ်သည်အထိ အကျိုး

ဖြစ်ထွန်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည့်အလျောက် ဦးစိန်အပေါ် စွဲဆိုသော အမှုမှာ ရပ်စဲသွားရန် အကြောင်းမရှိတော့ချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂ နည်း ၃(၂) နှင့် ၄(၃)တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းခြင်းမပြုလျှင် အမှုရပ်စဲကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ဖြစ်ရာ အပြန်အလှန်အားဖြင့် အမှုသည်ကွယ်လွန်သော်လည်း အမှုရပ်စဲခြင်း မရှိသည့်ကိစ္စတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းရေး အတွက် ကာလ စည်းကမ်းသတ် သတ်မှတ်ထားရန် အကြောင်းရှိတော့မည်မဟုတ်ချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားနိုင် ဘက်က လျှောက်ထား ခံရသူများအား တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၄ ကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ပဏာမဒီကရီချမှတ်ပြီး ဖြစ်သဖြင့် အမိန့် ၂၂ နည်း ၁၀ အရ လျှောက်ထားရန် ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ် (ကိုယ်စား)
မန်နေဂျာ၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်ခွဲ
ပုသိမ်မြို့　　နှင့်　　မောင်ထွန်းဝင်းပါ(၅)　　၁၂၄

ပစ္စည်းရောင်းသူ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား ပစ္စည်းဝယ်သူက မိမိ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူ အဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူသူ တစ်ဦးသည် မူလပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား မိမိ၏အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူ အဖြစ်ဖြင့် နှင်တုတ်ခွင့် ရှိသည်ဟု **ဦးဘနိုင်နှင့် ဒေါ်မမလေး** [1] အမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ဘူးသည်။ မူလပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူသည် ပစ္စည်းဝယ်ယူသူ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ပြောင်းလဲသွားသည်ဟု **ဦးသန်းငွေးနှင့်ဒေါ်စိန်ယု** [2] အမှုတွင်လည်း ဆုံးဖြတ်ဘူးသည်။ သို့ရာတွင် **ဦးသိန်းအောင် ပါ–၂ နှင့် ဒေါ်ဝင်းပါ–၃** [3] အမှုတွင်မူ အောက်ပါအတိုင်း စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

"ပစ္စည်းကို အမွေဆက်ခံရရှိသူသည် ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင်ကယင်းပစ္စည်းတွင် အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့် ပြုခဲ့သူအား မိမိ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူ အဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားခွင့် ရှိသော်လည်း ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူသူသည် ဝယ်ယူသည့် ပစ္စည်းတွင် ရောင်းသူ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား မိမိ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားခွင့် ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။"

သို့ဖြစ်ရာ ပထမစီရင်ချက် နှစ်ခုနှင့် တတိယ စီရင်ထုံးတို့သည် ဆန့်ကျင်နေပေသည်။ ပထမ စီရင်ချက် နှစ်ခုမှာ ထုံးဖွဲ့ထားခြင်း မရှိသဖြင့် စီရင်ထုံးပါ ဥပဒေသကို လိုက်နာရန်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဦးစံသောင်း နှင့် ဦးအေးပါ (၂) ၁၀၀

သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ စွဲဆိုသော အမှုတွင် ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို အယူခံခွင့် မရှိခြင်း—ယင်းဒီကရီကို အတည်ပြုရာ၌ ချမှတ်သော အမိန့်ကိုလည်း အယူခံဝင်ခွင့် မရှိခြင်း—အယူခံမှုကို မည်သည့်အခါတွင် ပြင်ဆင်မှု အဖြစ် ပြောင်းလဲဆုံးဖြတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်ခွင့် မရှိကြောင်း၊ ယင်းပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် အတည့်အလင်း ဖိတ်ပင်ထားပေသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သော အမိန့်သည် တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၇ တွင် အကျုံးဝင်သည် ဖြစ်၍ ပုဒ်မ ၂(၂)တွင် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသော ဒီကရီ ဖြစ်သည့်အလျောက် အဆင့်ဆင့်သော တရားရုံးများတွင် အယူခံဝင်ခွင့် ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရစွဲဆိုသော အမှု၌ ချမှတ်သော ဒီကရီမှာ အယူခံ ဝင်ခွင့်မရှိသဖြင့် ယင်းဒီကရီကို အတည်ပြုရာ၌ ချမှတ်သော အမိန့်ကိုလည်း အယူခံ ဝင်ခွင့်ရှိမည်မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ဇာရီမှုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်ကို အဆင့်ဆင့်အယူခံ ဝင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ထူးခြားသော အခြေအနေတွင် တရားမျှတမှု အလို့ငှာ ဤအယူခံမှုကို တရားမပြင်ဆင်မှုအဖြစ် ပြောင်းလဲ၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးသင့်သည်။

ဦးစိန်လှပါ (၂) နှင့် ဒေါ်သန်းမြင့် (ခ) ဒေါ်သန်းမြ ၁၀၅

အုပ်ထိန်းခွင့် လျှောက်ထားသည့် အမှုတွင် အရွယ် မရောက်သေးသူပိုင်သည်ဟု အဆိုရှိသော ပစ္စည်းသည် သူပိုင် ဟုတ် မဟုတ် အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် မလိုခြင်း—ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခန့်အပ်သည့်အုပ်ထိန်းသူသည် အရွယ်မရောက်သူ ရတိုက်ခွင့် ရှိသည့် ပစ္စည်းအတွက် လက်ရောက် ရရှိရန် သီးခြား တရားစွဲဆိုရန်သာ ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အုပ်ထိန်းခွင့် လျှောက်ထားသည့် အမှုများကို အကျဉ်းနည်း စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး အရွယ် မရောက်သေးသူပိုင်သည်ဟု အဆိုရှိသော ပစ္စည်းသည် သူပိုင်ဟုတ်မဟုတ် အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် မလိုပေ။ ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးက သင့်တော်သူ တစ်ဦးအား အုပ်ထိန်းသူ ခန့်အပ်ခြင်းသည် ယင်း ပစ္စည်းကို အုပ်ထိန်းသူအား ပေးအပ်စေရာ မရောက်ချေ။ အုပ်ထိန်းသူသည် အရွယ်မရောက်

စာမျက်နှာ

သေးသူပိုင် ပစ္စည်းများကို အရွယ်မရောက်သူက ရထိုက်ခွင့် ရှိသည်ဟု ယူဆလျှင်လက်ရောက်ရရှိရန် သီးခြားတရားတစ်ထုံးစွဲရန်သာဖြစ်သည်။

ဒေါ်စောသွင် နှင့် ဒေါ်စိန်မြိုင် ပါ(၃) ၉၀

မြန်မာ့ ဓလေ့ ထုံးတမ်း ဥပဒေ — အမွေဆိုင်တစ်ဦးက ပူးတွဲအမွေဆိုင် ဖြစ်သူထံမှ အမွေပုံပစ္စည်းဖွင့်ပတ်သက်၍ လက်ရောက်ရလိုမှု မစွဲဆိုနိုင်ခြင်း — စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုသာ စွဲဆိုနိုင်ခြင်း။

အယူခံ တရားပြိုင် မနုနုကြည်၏ ဘခင်ကွယ်လွန်ပြီးနောက်၊ မိခင်ဖြစ်သူက နောက်အိမ်ထောင်ပြုပြီး မိခင်ပိုင် အိမ်ပေါ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ကြသည်။ ထို့နောက် မနုနုကြည်၏ မိခင် ကွယ်လွန်ပြန်သဖြင့် ပထွေးဖြစ်သူက အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ပြီး မမြင့်နှင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြုသည်။ ပထွေးဖြစ်သူကွယ်လွန်သည့်အခါ အယူခံတရားပြိုင် မနုနုကြည်က အချင်းဖြစ်အိမ်သည် မိမိတစ်ဦးတည်းပိုင် ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေငြာပေးရန်၊ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုရာ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ မမြင့်က မကျေနပ်၍ ဗဟိုတရားရုံး၌ ပထမအယူခံ တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ၊ မနုနုကြည်သည် ကွယ်လွန်သူ မိခင်၏အထက်ပါ ပစ္စည်းနှင့် မိခင်နှင့် ပထွေး၏လက်ထက်ပွား ပစ္စည်းတို့ကို အမွေဆက်ခံခွင့် ရှိသည့်နည်းတူ ပထွေးနှင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြုသူ မမြင့်ကလည်း ယင်းပစ္စည်းများအပေါ် အထိုက်အလျောက် အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသည်။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ အမွေဆိုင်တစ်ဦးသည် အမွေပုံပစ္စည်းကို အခြား အမွေဆိုင် တစ်ဦးထံမှလက်ရောက်ရလိုမှု မစွဲဆိုနိုင်ဘဲ အမွေပုံကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုသာ စွဲဆိုနိုင်သည်။

မမြင့် နှင့် မနုနုကြည် ၁၂၁

စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) (ခ) — အိမ်ငှားအဖြစ် နေထိုင်ခွင့် ရရှိစေရန် ချုပ်ဆိုသော ကတိစာချုပ်တွင် အိမ်ရှင်က အိမ်ငှား အဖြစ် လက်ခံပြီးမှသာ လွှဲပြောင်းမှု ထမြောက်သည်ဖြစ်၍ မှတ်ပုံတင်ရန်မလိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ် စာချုပ်မှာ အနှစ်သာရအားဖြင့် မူလအိမ်ငှား ဦးမြဟန်က အချင်းဖြစ်အခန်းတွင် ဒေါ်ရာဘီယာကို နေထိုင်ခွင့်ရရှိစေရန် ချုပ်ဆိုသောကတိစာချုပ်ဖြစ်သည်။ စာချုပ်တွင် ဦးမြဟန်က "အိမ်ခန်းအမည် ပြောင်းပေးရန်လည်း တာဝန်ယူပါသည်" ဟု ဖော်ပြထားသဖြင့် အိမ်ရှင်သည် ဒေါ်ရာဘီယာအား အိမ်ငှားအဖြစ် လက်ခံရေးအတွက် ဦးမြဟန်က တာဝန်ယူကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ အကယ်၍ အိမ်ရှင်က ဒေါ်ရာဘီယာအား အိမ်ငှားအဖြစ် လက်ခံခြင်း မပြုလျှင် ဒေါ်ရာဘီယာသည် အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းတွင် တရားဝင်နေထိုင်ခွင့်ရရှိမည် မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အချင်းဖြစ် စာချုပ်

တွင် အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းကို ဦးမြဟန်က အပြီးအပိုင် လွှဲပြောင်း ရောင်းချလိုက်ပါသည်ဟု ဖော်ပြထားစေကာမူ အိမ်ရှင်က ဒေါ်ရာဘီယာအား အိမ်ငှားအဖြစ် အသိအမှတ် ပြုရေးအတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရဦးမည် ဖြစ်၍ လက်တွေ့တွင် လွှဲပြောင်းမှုသည် မပြီးမြောက်သေးချေ။

သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်မြဆင့်က ဒေါ်ရာဘီယာအား အိမ်ငှားအဖြစ် လက်ခံပြီးမှသာ လွှဲပြောင်းမှုမှာ အထမြောက်သည့် အဆင့်သို့ ရောက်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် အချင်းဖြစ်စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုသည့် အချိန်က အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်း၌ နေထိုင်ခွင့်ကို ဦးမြဟန်က ဒေါ်ရာဘီယာအား လွှဲပြောင်းမှုမှာ မပြီးမြောက်သေးပဲ ကတိပဋိညာဉ် ပြုသည့်အဆင့်တွင်ပင် ရှိနေသေးသဖြင့် ယင်း စာချုပ်ကို "အိမ်ခန်း အရောင်းအဝယ် ကတိစာချုပ်" ဟု အမည်တပ်၍ ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းစာချုပ်ကို စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇(၁) (ခ) အရ မှတ်ပုံတင်ရန်မလိုအပ်ချေ။

ဦးအေဝမ်း (ခ) ဦးမြတ်စိုး နှင့် ဒေါ်ရာဘီယာ ၁၂၈

မူလ အိမ်ငှားစာချုပ်အရ ငှားရမ်းခြင်း သက်တမ်း ကုန်ဆုံးပြီး နောက်ပိုင်းတွင် မည်သည့်စနစ်ဖြင့် အိမ်ကိုဆက်လက်ငှားရမ်းကြောင်း သက်သေခံချက် မရှိဘဲ နို့တစ်စာ တရားဝင်မဝင် ပြဿနာကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ၁၂–၉–၆၅ နေ့မှစ၍ တစ်နှစ်တိတိ ငှားရမ်းကြောင်း အတည့်အလင်း ဖော်ပြကာ သက်သေခံ အိမ်ငှားစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ၁၁–၉–၆၆ နေ့တွင် စာချုပ်သက်တမ်းကုန်ဆုံးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၁၂–၉–၆၆ နေ့ နောက်ပိုင်းတွင် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားတို့သည် အထက်ဖော်ပြပါ အိမ်ငှားစာချုပ်၏ ဒုတိယအပိုဒ်ပါ စည်းကမ်းချက် များနှင့် အညီ ဆက်လက်ငှားရမ်းခြင်း ရှိမရှိမသိရဘဲ စာချုပ်ကိုကြည့်၍ နို့တစ်စာနှင့်သက်ဆိုင်သော ပြဿနာကို ပဏာမ ငြင်းချက်အဖြစ်ကြားနာဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

အဆို အပိုဒ်(၂)တွင် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို အင်္ဂလိပ် ပြက္ခဒိန်လအလိုက် လဆန်း ၁ ရက်မှ လကုန်ရက်အထိ ငှားရမ်းကြောင်း အဆိုပြုထားရာ ချေလွှာအပိုဒ်(၂)တွင် ငြင်းဆိုထားသည်ဖြစ်၍ မည်သည့်စနစ်ဖြင့် ငှားရမ်းကြောင်း သက်သေခံချက်ရယူရန် လိုအပ်ပေသည်။ အဆုံးအဖြတ် ပြုရန် အထောက်အထားမရှိဘဲ နို့တစ်စာ တရားဝင်မဝင် ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပဏာမ ငြင်းချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ ကြားနာဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

ဦးကျော်ဒင်ပါ(၂) နှင့် ဒေါ်ဝင်းပါ(၂) ၈၇

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅(၁)—နိုင်ငံတော် ကောင်စီ၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာ

အမှတ် ၁၂၅/၇၅ ပါ အနက် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်—ပုဒ်မ ၁၃ (၁)အရ ဥပစာတွင် ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့် မရရှိသူက ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်ထားခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူသည် တရားရှုံး ဖြစ်ရမည့် အပြင် အိမ်ငှား သို့မဟုတ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁)အရ အချင်းဖြစ်ဥပစာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ရသူလည်း ဖြစ်ရမည်။

၁၁—၁၀—၇၅ ရက်စွဲပါ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၂၅/၇၅ (ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြန်တမ်းအပိုင်း ၁၊ စာ ၂၆၉)အရ အောက်ပါအတိုင်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်—

''ပုဒ်မ ၁၃(၁)တွင် အိမ်ငှားပင် မဟုတ်စေကာမူ ဥပစာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်ဟု ဖော်ပြထားရာ အချို့သော ကြီးကြပ်ရေး ဝန်များက အိမ်ငှား ဖြစ်ပြီးသူများပါ လျှောက်ထားနိုင်သကဲ့သို့ မှားယွင်းစွာ အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပုဒ်မ ၁၃(၁)ပါ 'အိမ်ငှားပင်မဟုတ်စေကာမူ''ဟူသောစကားရပ်သည်ပုဒ်မ ၂ (ဆ)တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အရ အိမ်ငှားများနှင့် တရားရှုံးအဆင့်ဆင့်က ဥပစာမှထွက်ခွာစေရန် ချမှတ်သည့်စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို လိုက်နာရန်တာဝန်ရှိသူများ အကျုံးမဝင်ကြောင်း နိုင်ငံတော်ကောင်စီက အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုလိုက်သည်။''

၎င်း အနက် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်အရ အိမ်ငှားများနှင့် တရားရှုံး အဆင့်ဆင့်က ဥပစာမှ ထွက်ခွာစေရန် ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသူများအား ယင်း ဥပစာတွင် ဆက်လက် နေထိုင့်ခွင့်ပြုရန် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁) အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် မပြုနိုင်ချေ။ တရားရှုံး ဦးလွင်ဦးသည် အချင်းဖြစ် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးစေရန် ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်း ခံရသူ ဖြစ်သောကြောင့် သူ့အား အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် မပြုနိုင်ချေ။

နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၂၅/၇၅ အရ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁)ပါ''အိမ်ငှားပင်မဟုတ်စေကာမူ''ဟူသော စကားရပ်ကိုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုလိုက်သောအခါ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များသည်ယင်း ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းစဉ်ကပင် ယင်းအနက်အဓိပ္ပာယ်အတိုင်းဆောင်သည်။

ဒေါ်ခစာမြင့်ပါ(၅) နှင့် ဒေါ်မြသင် ၉၂

တရားမ တတိယအယူခံမှု

ဉက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဝင်းမောင် (၁)၊ အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ် ဦးဘမော်နှင့် ဒေါက်တာမန်းသက်စံတို့ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဦးကျော်ဒင်ပါ (၂)
နှင့်
ဒေါ်ဝင်းပါ (၂)*

† ၁၉၆၆
ဇွန်လ
၁၁-ရက်

မူလ အိမ်ငှားစာချုပ်အရ၊ ငှားရမ်းခြင်း သက်တမ်း ကုန်ဆုံးပြီး နောက်ပိုင်းတွင် မည်သည့်စနစ်ဖြင့် အိမ်ကို ဆက်လက်ငှားရမ်းကြောင်း သက်သေခံချက် မရှိပဲ နို့တစ်စာ တရားဝင် မဝင် ပြဿနာကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ၁၂—၉—၆၅ နေ့မှစ၍ တစ်နှစ်တိတိငှားရမ်းကြောင်း အတည့်အလင်းဖော်ပြကာ သက်သေခံ အိမ်ငှားစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ၁၁—၉—၆၆ နေ့တွင် စာချုပ်သက်တမ်းကုန်ဆုံးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၁၂—၉—၆၆ နေ့ နောက်ပိုင်းတွင် အိမ်ရှင် အိမ်ငှားတို့သည် အထက်ဖော်ပြပါအိမ်ငှားစာချုပ်၏ဒုတိယအပိုဒ်ပါစည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ဆက်လက်ငှားရမ်းခြင်း ရှိမရှိမသိရပဲ စာချုပ်ကိုကြည့်၍ နို့တစ်စာနှင့် သက်ဆိုင်သော ပြဿနာကို ပဏာမ ငြင်းချက်အဖြစ် ကြားနာဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

အဆိုအပိုဒ် (၂) တွင် အချင်းဖြစ် အိမ်ကို အင်္ဂလိပ် ပြက္ခဒိန်လအလိုက် လဆန်း ၁ ရက်မှ လကုန်ရက်အထိ ငှားရမ်းကြောင်း အဆိုပြုထားရာ ချေလွှာအပိုဒ် (၂) တွင် ငြင်းဆိုထားသည်ဖြစ်၍ မည်သည့်စနစ်ဖြင့် ငှားရမ်းကြောင်း သက်သေခံချက်ရယူရန် လိုအပ်ပေသည်။ အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် အထောက်အထားမရှိပဲ နို့တစ်စာ တရားဝင်မဝင် ပြဿနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပဏာမငြင်းချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ ကြားနာဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် —ဦးနိုင်ဝင်း၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် —ဦးမြင့်ဌေး၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

တရားရေးအကြိုပေး —ဦးဘသန်းအောင်

---

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ တတိယ အယူခံမှု အမှတ် ၄၀

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၆၃ (ကြည့်မြင်တိုင်) တွင် ချမှတ်သော (၇-၆-၆၅) ရက် နေ့စွဲပါရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးအမှတ် (၄)၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဦးကျော်ဒင် ပါ(၂) နှင့် ဒေါ်ဝင်း ပါ(၂)

ရန်ကုန်တိုင်း၊ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်၊ ဘော်ဂါရပ်ကွက်တရားရုံး၊ တရားမကြီးအမှု အမှတ် ၄/၈၂တွင် အယူခံတရားလို ဦးကျော်ဒင်နှင့် ဒေါ်ဂွတာ ဦးဇော်ဝတို့က အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ဝင်း၊ ဦးအုံးမြင့်နှင့် ဒေါ်တင်ဥတို့အပေါ် ၄ှားရမ်းထားသည့်အိမ်မှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁)(စ)အရ တရားစွဲဆိုရာ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ အိမ်ငှား ဒေါ်ဝင်းတို့က ရပ်ကွက်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်တရားရုံးတွင် အယူခံဝင်ရာ မအောင်မြင်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင် ဆက်လက် အယူခံဝင်သောအခါ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် ရပ်ကွက်တရားရုံးတို့၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်၍ အယူခံတရားလိုတို့ စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သောကြောင့် ဦးကျော်ဒင်တို့က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းသည်။

မူလရုံး တရားလိုဦးကျော်ဒင်တို့က ဘော်ဂါရပ်ကွက်၊ တောလမ်းအိမ်အမှတ်(၈၆)မှာ ဒေါ်ရင်ရင် (ခ) ဒေါ်ရင်မေအမည်ဖြင့် တည်ရှိခဲ့သော အိမ်ဖြစ်ပြီး ဒေါ်ရင်ရင် ကွယ်လွန်သောအခါ ဦးကျော်ဒင်တို့က အမွေဆက်ခံရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်ဝင်းတို့သည် ယင်းအိမ်ကို တစ်လလျှင် ၄၀/—နှုန်းဖြင့် ငှားရမ်းနေထိုင်သူများ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးကျော်ဒင်သည် တပ်မတော်မှ အငြိမ်းစားယူလိုက်သဖြင့် အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် သဘောရိုးဖြင့် နေထိုင်လိုသောကြောင့် အိမ်ငှားရမ်းခြင်းကို ၃၀—၆—၈၂ နေ့တွင် ရပ်စဲလိုက်သော်လည်း အိမ်ငှားများကဖယ်ရှားပေးရန် ငြင်းဆန်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အဆိုပြုကာ အမှုစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

အိမ်ငှား ဒေါ်ဝင်းတို့က သူတို့ထံပေးပို့သော နို့တစ်စာမှာ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှုမရှိကြောင်း၊ အိမ်ရှင်တို့စွဲဆိုသောအမှုမှာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁)(စ) ၏ ခြွင်းချက်ပါ ပြဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်း မရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် ထုချေသည်။

ဦးကျော်ဒင်က—

''ဒေါ်ရင်မေက ၁၉၅၇—၅၈တွင်အချင်းဖြစ်မြေနှင့်အဆောက်အဦကို ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် ဒေါ်ရင်မေဝယ်ခြင်းမဟုတ်ပါ၊ ကျွန်တော်၏မိခင် ဝယ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်''

ဟု ထွက်ဆိုထားသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တိုင်းတရားရုံးက အယူခံတရားလိုတို့သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁)(စ)၏ ခြွင်းချက်တွင် အကျုံးဝင်သော ပိုင်ရှင်မဟုတ်ဟု ကောက်ယူ၍ အယူခံတရားလိုတို့ စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်

လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက် မမှန်ဟု အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက အကျယ်တဝင့် တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

၁၉၇၆
ဦးကျော်ဒင်
ပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်ဝင်း
ပါ(၂)

အချင်းဖြစ်အိမ်ကို အယူခံတရားလိုတို့ မည်သို့မည်ပုံပိုင်ဆိုင်လာသည်ဆိုသော အချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆိုလွှာ အပိုဒ်(၁)တွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆိုပြုထားသည်—

''အချင်းဖြစ် အမှတ်(၇၆)တောလမ်း၊ ဘော်ဂါရပ်ကွက်၊ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်ရှိ နေအိမ်ကို ဂျပန်ခေတ်ကတည်းက ဆောက်ခဲ့၍ ဒေါ်ရင်ရင် (ခ) ဒေါ်ရင်မေ အမည်ဖြင့် တည်ရှိခဲ့ပါသည်။ ဒေါ်ရင်ရင် (ခ)ဒေါ်ရင်မေမှာ (၁၁—၄—၆၉)နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် အစ်ကိုဖြစ်သူ ဦးကျော်ဒင်နှင့် မောင်ဖြစ်သူ ဒေါက်တာဦးဇီဝတို့မှ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို အမွေဆက်ခံရရှိပြီး ပိုင်ဆိုင်လာကြပါသည်။''

အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဦးကျော်ဒင် နေထိုင်ရန်အတွက် ရယူလိုခြင်း ဖြစ်ကြောင်း အဆိုလွှာ အပိုဒ်(၅)တွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆိုပြုထားသည်—

''အမှတ်(၁)တရားလို ဦးကျော်ဒင်နှင့် မိသားစုမှာ ယခုအခါ လူလားမြောက်နေကြပြီဖြစ်သော သားသမီးများနှင့် မိဘနှစ်ပါးအပါအဝင် လူဦးရေ (၇)ယောက်နှင့်အတူ နေထိုင်ကြရသောကြောင့် ဦးကျော်ဒင်နှင့် မိသားစုအတွက် နေထိုင်ရန်နှင့် အရွယ်ရောက်သူများ စာကြည့်ရန်နေရာအတွက် အဆိုပါ အမှတ်(၇၆)တောလမ်းနေအိမ်ကို သဘောရိုးဖြင့် ပြန်လည်ရယူလိုခြင်း အမှန်တကယ် ဖြစ်ပါသည်။''

မူလရုံးတွင် အယူခံတရားလိုတို့ တင်သွင်းသော အယူခံတရားလိုတို့ ပြုလုပ်သည့်သက်သေခံ(ဃ) ကတိသစ္စာပြုလွှာ အပိုဒ်(၅)တွင်အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်—

''ကွယ်လွန်သူဒေါ်ရင်ရင်(ခ) ဒေါ်ရင်မေမှာအိမ်ထောင်မရှိပဲ အပျိုကြီးတစ်ဦးဖြစ်ပြီး အမွေစား အမွေခံ မွေးစားသားသမီး တစ်ဦးမျှ မရှိပါ။ ၎င်းကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ရင်ရင်(ခ) ဒေါ်ရင်မေတွင် ယခုသစ္စာပြုသူ အစ်ကိုအရင်းဦးကျော်ဒင်နှင့် မောင်အရင်းဦး ဇီဝတို့ နှစ်ဦးမှ လွဲ၍ အခြား မည်သည့် အမွေစားအမွေခံ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှမရှိပါ။''

မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရဆိုလျှင် ဒေါ်ရင်ရင် ကွယ်လွန်သွားသောအခါ ၎င်း၏ အစ်ကိုဖြစ်သူ ဦးကျော်ဒင်သည် ဒေါ်ရင်ရင်၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးကျော်ဒင်သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊

၁၉၇၆
ဦးကျော်ဒင်
ပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်ဝင်း
ပါ(၂)

မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)(စ) ၏ ခြွင်းချက်တွင် အကျုံးဝင်သော ပိုင်ရှင်မဟုတ်သည့် အလျှောက် ဦးကျော်ဒင် နေထိုင်ရန်အတွက် အိမ်ငှားများအား နှင်ထုတ်ပေးစေရန် စွဲဆိုသော အမှုသည် အောင်မြင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။

၎င်းစီရင်ချက်ကို အဆုံးမသတ်မီ ရပ်ကွက်တရားရုံးက အိမ်ငှားထံ ပေးပို့သည့် သက်သေခံ (ဂ) နို့တစ်စာသည် ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သည်ဆိုသော ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အနည်းငယ်ဝေဖန်ရန်လိုသည်။ မူလအိမ်ရှင် ဒေါ်ရင်ရင်နှင့် အိမ်ငှား ဒေါ်ဝင်းတို့ချုပ်ဆိုကြသော ၁၂–၉–၆၅ ရက် စွဲပါ အိမ်ငှားစာချုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ချုပ်ဆိုထားသည်–

''ကြည့်မြင်တိုင်တောလမ်း၊အမှတ် ၇၆၊ ပိုင်ရှင်ဒေါ်ရင်မေက မိမိပိုင်အဆိုပါအိမ်ကို ဒေါ်ဝင်းအား ၁၉၆၅ ခု၊စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့မှစ၍ အိမ်လခတစ်လ ၄၀/– (လေးဆယ်ကျပ်တိတိ) စပေါ်ငွေ ၃၀၀/-(သုံးရာကျပ်တိတိ) ဖြင့်တစ်နှစ်တိတိနေထိုင်ရန် ငှားရမ်းပါကြောင်းကို နှစ်ဦး နှစ်ဘက် သဘောတူအောက်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးပါသည်။

အိမ်ရှင်ကအိမ်ကိုပြန်လည်ရလိုပါက တစ်လကြိုတင်၍ အိမ်ငှားကိုအကြောင်းကြားရန်နှင့် အိမ်ငှားက ပြောင်းရွှေ့ သွားလိုပါက အိမ်ရှင်ကို တစ်လ ကြိုတင်၍ အကြောင်းကြားရန် သဘောတူကြပါသည်။''

ရပ်ကွက်တရားရုံးတွင် အိမ်ရှင်များဘက်မှ အိမ်ငှား စာချုပ်တွင် ပါရှိသည့် စည်းကမ်းချက်အတိုင်း နို့တစ်စာကို တစ်လကြိုတင်၍ပေးခဲ့သောကြောင့် တရားဝင်ပါသည်ဟုလျှောက်လဲသည်။ အိမ်ငှားများကမူ အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ၁၂–၉-၆၅ နေ့မှစ၍ ငှားရမ်းသည်ဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်ပြက္ခဒိန် လအလိုက် လဆန်း ၁ ရက်နေ့မှ လကုန်ရက်အထိ ငှားရမ်းသည့် စနစ်မဟုတ်သောကြောင့် ငှားရမ်းခြင်းကို ၃၀-၆–၇၂ နေ့တွင် ရပ်စဲခြင်းမှာ ငှားရမ်းခြင်းဆိုင်ရာ လ၏ နောက်ဆုံးရက်နှင့် မကိုက်ညီသဖြင့်ဥပဒေနှင့်မညီညွတ်ဟု တင်ပြသည်။ ရပ်ကွက် တရားရုံးက အိမ်ရှင်များဘက်မှ တင်ပြချက်ကို လက်ခံ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

အချင်းဖြစ်အိမ်ကို တစ်နှစ်တိတိ ငှားရမ်းကြောင်း အတည့်အလင်း ဖော်ပြကာ သက်သေခံ အိမ်ငှား စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရာ ၁၁–၉–၆၆ နေ့တွင် စာချုပ် သက်တမ်း ကုန်ဆုံးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ၁၂–၉-၆၆ နေ့ နောက်ပိုင်းတွင် အိမ်ရှင် အိမ်ငှားတို့သည် အထက်ဖော်ပြပါ အိမ်ငှားစာချုပ်၏ ဒုတိယအပိုဒ်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ဆက်လက် ငှားရမ်းခြင်း ရှိမရှိ မသိရပဲ စာချုပ်ကိုကြည့်၍ နို့တစ်စာနှင့် သက်ဆိုင်သော ပြဿနာကို ပဏာမပြင်းချက်အဖြစ် ကြားနာဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

အဆိုအပိုဒ်(၂)တွင် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို အင်္ဂလိပ် ပြက္ခဒိန်လအလိုက် လဆန်း ၁ ရက်မှ လကုန်ရက်အထိ ငှားရမ်းကြောင်း အဆို ပြုထားရာ ချေလွှာအပိုဒ်(၂)တွင် ငြင်းဆိုထားသည်ဖြစ်၍ မည်သည့်စနစ်ဖြင့် ငှားရမ်းကြောင်း သက်သေခံချက်ရယူရန် လိုအပ်ပေသည်။ အဆုံးအဖြတ် ပြုရန် အထောက်အထား မရှိပဲ နို့ဘစ်စာ တရားဝင် မဝင် ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပဏာမငြင်းချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ ကြားနာ ဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ တရားရုံးက မှားယွင်း၍ သတ်မှတ်သည့်တိုင်အောင် နှစ်ဖက် ရှေ့နေများက အကျိုးအကြောင်း တင်ပြသင့်ပေသည်။

၁၉၈၆
ဦးကျော်ဒင် ပါ(၂) နှင့် ဒေါ်ဝင်း ပါ(၂)

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံကို တရားရုံး အဆင့်ဆင့်စရိတ်နှင့်တကွပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေခ ကျပ် ၇၅/-သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထွေထွေ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဝင်းမောင် (၁)၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးဘမော်နှင့် ဒေါက်တာမန်းသက်စံတို့ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၇၆ ဇွန်လ ၂-ရက်

ဒေါ်စောမြင့်ပါ(၅)

နှင့်

ဒေါ်မြသင် *

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅(၁)— နိုင်ငံတော် ကောင်စီ၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၁၂၅/၇၅ ပါ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်— ပုဒ်မ ၁၃(၁)အရ ဥပစာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်မရရှိသူက ယင်းဥပဒေပုဒ်မ၁၅(၁)အရ ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်ထားခွင့်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူသည် တရားရှုံးဖြစ်ရမည့်အပြင် အိမ်ငှား သို့မဟုတ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁) အရ အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ရသူလည်း ဖြစ်ရမည်။

၁၁–၁.၀–၇၅ ရက်စွဲပါ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၁၂၅/၇၅ (ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြန်တမ်းအပိုင်း ၁၊ စာ ၂၆၉) အရ အောက်ပါအတိုင်း အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည်—

"ပုဒ်မ ၁၃(၁)တွင် အိမ်ငှားပင်မဟုတ်စေကာမူ ဥပစာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ရရှိရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်ဟု ဖော်ပြထားရာ အချို့သော ကြီးကြပ်ရေးဝန်များက အိမ်ငှား ဖြစ်ပြီးသူများပါ လျှောက်ထားနိုင် သကဲ့သို့ မှားယွင်းစွာ အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပုဒ်မ ၁၃(၁) ပါ 'အိမ်ငှားပင် မဟုတ်စေကာမူ' ဟူသော စကားရပ်သည် ပုဒ်မ

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၃၄

† ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၂၅တွင် ချမှတ်သော (၂၉-၅-၇၅) ရက်နေ့စွဲပါ ဧရာဝတီတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဒေါ်စောမြင့်
ပါ(၅)
နှင့်
ဒေါ်မြသင်

၂ (ဆ) တွင် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်အရ အိမ်ငှားများနှင့် တရားရုံး အဆင့်ဆင့်က ဥပစာမှ ထွက်ခွါစေရန် ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသူများ အကျုံးမဝင်ကြောင်း နိုင်ငံတော်ကောင်စီက အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုလိုက်သည်။''

ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အရ အိမ်ငှားများနှင့် တရားရုံးအဆင့်ဆင့်က ဥပစာမှထွက်ခွာစေရန် ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသူများအား ယင်းဥပစာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုရန် ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် မပြုနိုင်ချေ။ တရားရှုံး ဦးလွင်ဦး သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာမှဖယ်ရှားပေးစေရန် ဒီကရီချမှတ်ခြင်းခံရသူ ဖြစ်သောကြောင့် သူ့အား အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့် မပြုနိုင်ချေ။

နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၁၂၅/၈၅ အရ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) ပါ ''အိမ်ငှားပင် မဟုတ်စေကာမူ'' ဟူသော စကားရပ်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုလိုက်သောအခါ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်များသည် ယင်း ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းစဉ်ကပင် ယင်းအနက်အဓိပ္ပာယ်အတိုင်း ဆောင်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် —ဦးစံလှ၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက်—ဒေါ်မြင့်မြင့်သန်း၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

တရားရေး အကြံပေး —ဦးသိန်းဟန်

အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်မြသင်သည် အယူခံတရားလို ဒေါ်စောမြင့်၊ ဒေါ်ခင်ရွှေ၊ ဒေါ်သောင်းကြည်၊ ဦးအောင်သန်းနှင့် ဦးလွင်ဦးတို့အပေါ် ရောဝတီတိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၄ တွင် ဖျာပုံမြို့၊ ဒုတိယလမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၃ မှ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူများအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ဒေါ်မြသင်က ယင်းဒီကရီကို အဆိုပါတရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၂၅(ဖျာပုံ)တွင် အတည်ပြုဆဲ၌ တရားရှုံးဖြစ်သူ ဦးလွင်ဦး၏ လျှောက်ထားချက်အရ ဖျာပုံမြို့၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အဖွဲ့က ဦးလွင်ဦးအား အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ အိမ်ငှားအဖြစ် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုကြောင်း၊ ၂၃-၄-၈၅ နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်သည်။ ထို့နောက် တရားရှုံးများ၏ရှေ့နေက မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အဖွဲ့၏ အမိန့် မိတ္တူကို တင်ပြကာ ဇာရီမှုအား ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို 'ရပ်စဲ' ပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ယင်း လျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ပြီး ဇာရီမှုကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်

ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သောကြောင့် ဒေါ်စောမြင့်တို့က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

တရားရုံးများဘက်မှ ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားရန် လျှောက်ထားရာ၌ ဥပဒေတစုံတရာကို ကိုးကားထားခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ သို့ရာတွင် ဤအယူခံတွင်မူ ဇာရီမှုကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၂) အရ ဆိုင်းငံ့ထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလာသည်။ အမှန်မှာ ယခုအမှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ဖြစ်သည်။

တိုင်းတရားရုံးတွင် တရားရုံးများဘက်မှ တရားရုံးများသည် တရား့ဝင် အိမ်ငှားများဖြစ်လာပြီ ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းပြ၍ ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်သည်—

> "၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေသည် အိမ်ငှားများ၏ အကျိုးကို ကာကွယ်ရန် အတွက် ရည်ရွယ်ရေးဆွဲထားသော ဥပဒေဆိုသည်မှာ ယုံမှားဖွယ်ရာ မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် ဥပဒေအရ အကာအကွယ် ရရှိထိုက်သူသည် ဤအက်ဥပဒေအရ အိမ်ငှားတစ်ဦးဖြစ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ တရားရုံးတို့က သူတို့သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ နေခွင့်ပါမစ် ရထားသူ ဖြစ်၍ အိမ်ငှား ဖြစ်လာပြီ ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထားသည်။
>
> "အိမ်ငှား" ၏ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်ကို ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ဆ) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားပေသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ ပါမစ်ရသူသည် အိမ်ငှား ဖြစ်ကြောင်း ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိသဖြင့် တရားရုံးများ၏ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရန် အကြောင်းမရှိချေ။"

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်ထားခွင့် ရှိသူသည် တရားရုံး ဖြစ်ရမည့် အပြင် အိမ်ငှား သို့မဟုတ် ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရအချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့် ရသူလည်း ဖြစ်ရမည်။ တိုင်းတရားရုံးက တရားရုံးများသည် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ဆ) တွင်အကျုံးဝင်သော အိမ်ငှားများမဟုတ်ဟု သုံးသပ်ပြီးလျှောက်လွှာကို ပယ်ခြင်းမှာ လုံးလုံးလျားလျား မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

၁၉၈၆
ဒေါ်စောမြင့်
ပါ(၅)
နှင့်
ဒေါ်မြသင်

အချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁) အရ ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့် ရရှိသူမှာ တရားရှိုးတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးလွင်ဦးသာဖြစ်သည်။ တရားရှိုးများဘက်မှ သူတို့အားလုံးအား ပုဒ်မ ၁၃(၁) အရ အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ပြုသည်ဟု ဖော်ပြခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

> "နိုင်ငံတော် သမ္မတက အမိန့် ကြော်ငြာစာဖြင့် ဤပုဒ်မနှင့် သက်ဆိုင်စေရန် ကြေညာနိုင်သည့် ဒေသ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥပစာ အမျိုးအစား တစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော် လည်းကောင်း၊ မည်သူမဆို ဥပစာတစ်ခုခု၏ အိမ်ငှားပင် မဟုတ်စေကာမူ နေထိုင်မှုကိစ္စ သို့တည်းမဟုတ် လုပ်ငန်းကိစ္စအတွက် ရိုးဖြောင့်သောသဘောဖြင့် နေထိုင်သူ ဖြစ်လျှင် ထိုဥပစာတွင် ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့် ရရှိရန် ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ လျှောက်ထား နိုင်သည်"

အထက်ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် ပါရှိသည့် "အိမ်ငှားပင် မဟုတ်စေကာမူ" ဟူသောစကားရပ်ကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ၁၁-၁၀-၇၅ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၁၂၅/၇၅ (ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြန်တမ်းအပိုင်း ၁၊ စာ ၂၆၉) အရ အောက်ပါအတိုင်း အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည်—

> "ပုဒ်မ ၁၃(၁)တွင် အိမ်ငှားပင်မဟုတ်စေကာမူ ဥပစာတွင် ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့် ရရှိရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်ဟု ဖော်ပြထားရာ အချို့သောကြီးကြပ်ရေးဝန်များက အိမ်ငှားဖြစ်ပြီးသူများပါ လျှောက်ထားနိုင်သကဲ့သို့ မှားယွင်းစွာ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပုဒ်မ ၁၃ (၁) ပါ "အိမ်ငှားပင် မဟုတ်စေကာမူ" ဟူသော စကားရပ်သည် ပုဒ်မ ၂(ဆ)တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အရ အိမ်ငှားများနှင့် တရားရှိုး အဆင့်ဆင့်က ဥပစာမှ ထွက်ခွာစေရန် ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသူများ အကျုံး မဝင်ကြောင်း နိုင်ငံတော်ကောင်စီက အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုလိုက်သည်။"

ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အရ အိမ်ငှားများနှင့် တရားရှိုး အဆင့်ဆင့်က ဥပစာမှထွက်ခွာစေရန် ချမှတ်သည့်စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုလိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသူများအား ယင်းဥပစာတွင် ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့် ပြုရန် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ

၁၉၈၆
ဒေါ်စောမြင့်
ပါ(၅)
နှင့်
ဒေါ်မြသင်

၁၃(၁)အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်မပြုနိုင်ချေ။တရားရှုံး ဦးလွင်ဦးသည် အချင်းဖြစ် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးစေရန် ဒီကရီချမှတ်ခြင်းခံရသူဖြစ်သော ကြောင့် သူ့အား အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် မပြုနိုင်ချေ။ သို့ရာတွင် ဦးလွင်ဦးဘက်မှ စောဒကတက်ရန် အချက်တစ်ရပ် ရှိပေသည်။ ဖျာပုံမြို့၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ဦးလွင်ဦးအား ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုကြောင်း ၂၃–၄–၇၅ နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့၍ ယင်းအမိန့်ချမှတ်ပြီးနောက် ၆ လခန့်အကြာတွင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက အထက်ဖော်ပြပါ အမိန့် ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ အမိန့်ကြော်ငြာစာမထုတ်ပြန်မီက မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ကချမှတ်သောအမိန့်သည် ဥပဒေအရ တရား ဝင်ပါသည်ဟု ဦးလွင်ဦးအနေဖြင့် အကြောင်းပြဘွယ်ရာရှိပေသည်။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ ဥပဒေတစ်ရပ်ကိုအနက် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုလိုက်သောအခါ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များသည် သက်ဆိုင်ရာဥပဒေတွင် ယင်းဥပဒေကို စတင်ပြဋ္ဌာန်းစဉ်ကပင် အဓိပ္ပာယ် ဆောင်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အမိန့် ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၂၅/၇၅ အရ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁)ပါ ''အိမ်ငှားပင် မဟုတ်စေကာမူ'' ဟူသောစကားရပ်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုလိုက်သောအခါ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်များသည် ယင်းဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းစဉ်ကပင် ယင်း အနက်အဓိပ္ပာယ်အတိုင်း ဆောင်သည်ဟု မှတ်ယူရမည် ဖြစ်၍ ဦးလွင်ဦးအား အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁) အရ ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ပြုသောအမိန့်သည် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မညီညွတ်ချေ။ ဥပဒေအမြင်တွင် ဦးလွင်ဦးအားအချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုသော မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အဖွဲ့၏ ၂၃–၄–၇၅ ရက်စွဲပါ အမိန့်သည် တရားမဝင်သဖြင့် ယင်း တရားမဝင်သော အမိန့်အပေါ် အခြေခံကာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခွင့် မရှိချေ။

အယူခံတရားလိုတို့ဘက်မှ စပ်ငယ်ဘူး ပါ(၂) နှင့် ဒေါ်ခင်ခအေး[၁] အမှုတွင် ဗဟို တရားရုံးက ချမှတ်ထားသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကိုးကား၍ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။ ယင်းအမှုတွင် ဒီကရီချမှတ်ခြင်း ခံရပြီးနောက် တရားရှုံးအား ဖယ်ရှားပေးရမည့် အိမ်တွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁) အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ပြုသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဇာရီမှုကို အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁) အရဆိုင်းငံ့

(၁) ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၁၆

၁၉၈၆ ဒေါ်စောမြင့် ပါ (၅) နှင့် ဒေါ်မြသင်

ထားစေရန် ဗဟိုတရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော အမှုများမှာ မောင်ကော၊ အီး၊ အမ် အာဂူမဂျစ်နှင့် အမ်၊ အေမဒါး ပါ (၃) [2]၊ တီ၊ စီ လျောင် ပါ (၂) နှင့် ဦးဘိုးသိန်း [3] တန်ခြူးကန် ပါ (၃) နှင့် စောချိန်ပွန်း ပါ (၂) [4]၊ ဒေါ်မေနှင့် ဦးမောင်ဟန် ပါ (၂) [5] တို့ ဖြစ်သည်။ ဤ စီရင်ထုံးများမှာ နိုင်ငံတော် ကောင်စီက အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အနက်အဓိပ္ပာယ် မဖွင့်ဆိုမီက ထုံးဖွဲ့ခဲ့သော စီရင်ထုံးများ ဖြစ်သဖြင့် ယခု အခါ ယင်းစီရင်ထုံးများကို လိုက်နာရန် အကြောင်း မရှိတော့ချေ။

ဤ စီရင်ချက်ကို အဆုံးမသတ်မီ မှတ်ချက်ပြုလိုသောအချက်မှာအထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးများကို ကိုးကား၍ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ ရပ်ဆိုင်းထားသော ဇာရီမှုများအနက် တရားရုံးများအား အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ပြုသော အမိန့်သည် ယခုအမှုမှာကဲ့သို့ ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ခဲ့လျှင် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးများသည် ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားစေရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်များအား တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅၁ ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံး၍ ပယ်ဖျက်ပြီး ဥပဒေနှင့် အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပေသည်။

အထက် ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံကို ပလပ်လိုက်သည်။နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျသောတရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကျခံကြစေ။

---

(၂) ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၅၇၇ (တရား လွှတ်တော်)

(၃) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၁ (တရားလွှတ်တော်)

(၄) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၂၉ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)

(၅) ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၇၂

တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဘမော်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးမျိုးမြင့် နှင့် ဦးဝင်းမောင်(၂) တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဒေါ်စောသွင်

နှင့်

ဒေါ်စိန်မြိုင် ပါ (၃) *

† ၁၉၈၆
ဇွန်လ
၂၇-ရက်

အုပ်ထိန်းခွင့်လျှောက်ထားသည့်အမှုတွင် အရွယ်မရောက်သေးသူပိုင်သည်ဟု အဆိုရှိသော ပစ္စည်းသည် သူပိုင် ဟုတ် မဟုတ် အဆုံးအဖြတ် ပြုရန် မလိုခြင်း — ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခန့်အပ်သည့် အုပ်ထိန်းသူသည် အရွယ်မရောက်သူ ရထိုက်ခွင့် ရှိသည့် ပစ္စည်းအတွက် လက်ရောက်ရရှိရန် သီးခြားတရားစွဲဆိုရန်သာ ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အုပ်ထိန်းခွင့်လျှောက်ထားသည့်အမှုများကိုအကျဉ်းနည်း စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး အရွယ်မရောက်သေးသူ ပိုင်သည်ဟု အဆိုရှိသော ပစ္စည်းသည် သူပိုင် ဟုတ်မဟုတ် အဆုံးအဖြတ်ပြုရန်မလိုပေ။ ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးကသင့်တော်သူတစ်ဦးအား အုပ်ထိန်းသူခန့်အပ်ခြင်းသည် ယင်းပစ္စည်းကို အုပ်ထိန်းသူအားပေးအပ်စေရာ မရောက်ချေ။ အုပ်ထိန်းသူသည် အရွယ် မရောက်သေးသူပိုင် ပစ္စည်းများကို အရွယ်မရောက်သူက ရထိုက်ခွင့်ရှိသည်ဟု ယူဆလျှင် လက်ရောက် ရရှိရန် သီးခြားတရားတစ်ထုံးစွဲရန်သာဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် — ဦးဇော်ဝင်း (ပုသိမ်)၊
ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင် အတွက် — ၁နှင့် ၂။ ဦးအေးမောင် (ပန်းတနော်)
ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

၃။ ကိုယ်တိုင် (မလာ)

တရားရေးအကြံပေး — ဦးတင်ထွန်း

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၆၅

† ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၇၀ (ရေကြည်)တွင် ချမှတ်သော (၅-၄-၈၅) ရက် နေ့စွဲပါ ဧရာဝတီတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၇၆
ဒေါ်စောသွင်
နှင့်
ဒေါ်စိန်မြိုင်
ပါ(၃)

ရောဝတီ တိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၇၀ တွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်စောသွင်က အရွယ်မရောက်သေးသူ မခင်ခင်မော်၏ ကိုယ်နှင့် ပစ္စည်းများကို အုပ်ထိန်းခွင့် ပြုရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ အရွယ်မရောက်သေးသူ မခင်ခင်မော်သည် ဒေါ်စောသွင်၏ သမီးဖြစ်၍ လယ်ယာကိုင်းကျွန်းနှင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေထွက် ကုန်ပစ္စည်းကုန်သွယ်ရေးဇောက်ပိုရေးရှင်းမှ ဝန်ထမ်းဖြစ်သူ ဦးမောင်မြ က ကိတ္တိမ သမီးအဖြစ် မွေးစားသည်ဟု ဆိုသည်။၁၄–၉–၇၁ နေ့တွင် ဦးမောင်မြ ကွယ်လွန်သောအခါ ပင်စင်လစာငွေ၊ ရွှေ ငွေ လက်ဝတ်လက်စား (၁၀) မျိုးနှင့် အိမ်နှင့် မြေတို့ ကျန်ရစ်သည်ဟု အဆိုပြု၍ ဒေါ်စောသွင်က မခင်ခင်မော်၏ ကိုယ်နှင့် ယင်းပစ္စည်းများကို အုပ်ထိန်းခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။

ရွှေ ငွေ လက်ဝတ် လက်စားများကို ဦးမောင်မြ မကွယ်လွန်မီက သူတို့အား အပိုင်ပေးခဲ့သည်ဟု ဒေါ်စိန်မြိုင်နှင့် ဒေါ်သန်းရင်တို့၏ ကန့်ကွက်လွှာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဦးလှထွန်းက ယင်းပစ္စည်းများမှာ ဒေါ်စိန်မြိုင်နှင့် ဒေါ်သန်းရင်တို့ထံတွင် ရှိကြောင်းကိုသာ ကန့်ကွက်လွှာ၌ ဖော်ပြခဲ့သည်။

ရောဝတီတိုင်း တရားရုံးက ရွှေ ငွေ လက်ဝတ် လက်စားများကို ကွယ်လွန်သူ ဦးမောင်မြ မကွယ်လွန်မီက ဒေါ်စိန်မြိုင်နှင့် ဒေါ်သန်းရင်တို့အား အပိုင်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူ၍ ယင်းပစ္စည်းများအတွက် အုပ်ထိန်းခွင့် မပြုပဲ ကျန်ပစ္စည်းများနှင့် မခင်ခင်မော်ကို ဒေါ်စောသွင်အား အုပ်ထိန်းခွင့်ပြုခဲ့သည်။

အယူခံတွင် ဦးမောင်မြ မကွယ်လွန်မီက ဒေါ်စိန်မြိုင်နှင့် ဒေါ်သန်းရင်တို့အား ရွှေ ငွေ လက်ဝတ်လက်စားများကို ပေးခဲ့ကြောင်း ရောဝတီတိုင်း တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု အကြောင်းပြသည်။

အုပ်ထိန်းခွင့် လျှောက်ထားသည့် အမှုများကို အကျဉ်းနည်း စုံစမ်း စစ်ဆေးခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး အရွယ်မရောက်သေးသူ ပိုင်သည်ဟု အဆိုရှိသော ပစ္စည်းသည် သူပိုင်ဟုတ်မဟုတ် အဆုံးအဖြတ်ပြုရန်မလိုပေ။ ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးက သင့်တော်သူတစ်ဦးအား အုပ်ထိန်းသူ ခန့်အပ်ခြင်းသည် ယင်းပစ္စည်းကို အုပ်ထိန်းသူအား ပေးအပ်စေရာ မရောက်ချေ။ အုပ်ထိန်းသူသည် အရွယ်မရောက်သေးသူပိုင်ပစ္စည်းများကို အရွယ်မရောက်သူက ရထိုက်ခွင့်ရှိသည်ဟု ယူဆလျှင် လက်ရောက် ရရှိရန် သီးခြား တရားတစ်ထုံး စွဲရန်သာ ဖြစ်သည်။

ထိုကြောင့် အယူခံကို ခွင့်ပြု၍ ရောဝတီတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ကာ ဒေါ်စောသွင်အား အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ ကိုယ်နှင့်ပစ္စည်းများကို အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်အပ်ကြောင်း အမိန့် ချလိုက်သည်။ စရိတ်ခွင့်မပြု။

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဝင်းမောင် (၁)၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးကိုကြီးနှင့် ဦးခင်မောင်ကျော် တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၈၆
ဇွန်လ
၂၀-ရက်

ဦးစံသောင်း

နှင့်

ဦးအေး ပါ (၂)*

ပစ္စည်းရောင်းသူ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား ပစ္စည်းဝယ်သူက မိမိ၏အခွင့်အမိန့်အရနေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားခွင့်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို ဝယ်ယူသူတစ်ဦးသည် မူလပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား မိမိ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူ အဖြစ်ဖြင့် နှင်ထုတ်ခွင့် ရှိသည်ဟု **ဦးဘခိုင်နှင့် ဒေါ်မမလေး**[၁] အမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ဘူးသည်။ မူလပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက် အရ နေထိုင်သူသည် ပစ္စည်းဝယ်ယူသူ၏ အခွင့် အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ပြောင်းလဲသွားသည်ဟု **ဦးသန်းဌေး နှင့် ဒေါ်စိန်ယု**[၂] အမှုတွင်လည်း ဆုံးဖြတ်ဘူးသည်။ သို့ရာတွင် **ဦးသိန်းအောင် ပါ (၂) နှင့် ဒေါ်ဝင်း ပါ (၃)**[၃] အမှုတွင်မူ အောက်ပါအတိုင်း စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်—

> "ပစ္စည်းကို အမွေဆက်ခံရရှိသူသည် ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင်က ယင်းပစ္စည်းတွင် အခမဲ့နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့သူအား မိမိ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားခွင့်ရှိသော်လည်း ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူသူသည် ဝယ်ယူသည့်ပစ္စည်းတွင် ရောင်းသူ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား မိမိ၏အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှား ခွင့် ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။"

သို့ဖြစ်ရာ ပထမ စီရင်ချက် နှစ်ခုနှင့် တတိယ စီရင်ထုံး တို့သည် ဆန့်ကျင်နေပေသည်။ ပထမ စီရင်ချက်နှစ်ခုမှာ ထုံးဖွဲ့ထားခြင်း မရှိသဖြင့် စီရင်ထုံးပါ ဥပဒေသကို လိုက်နာရန်သာ ဖြစ်ပေသည်။

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၂၄

† ၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၂၉ တွင် ချမှတ်သော (၁၉-၁၁-၈၄) ရက် နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

(၁) ၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ တရားမ တိဒုယအယူခံ အမှတ် ၇၀
(၂) ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၂၃
(၃) ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံးများ စာ-၃၃၁

၁၉၈၆
ဦးစံသောင်း
နှင့်
ဦးအေး
ပါ(၂)

အယူခံတရားလိုအတွက် —ဦးသိန်းစိုးအောင်၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် – (၁) အတွက် ဦးလှထွန်း၊
ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ
(၂) အတွက် ဦးအေးချို၊
ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး — ဦးခင်စိုး

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၂၉/၇၈ (လမ်းမတော်)တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဦးအေးနှင့် ဇနီးဒေါ်အေး တို့က အယူခံတရားလို ဦးစံသောင်းအပေါ် အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့် ပြုထားသော တိုက်၏ အပေါ်ထပ်မှ ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးက အနိုင်ဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သောကြောင့် ဦးစံသောင်းက ဗဟို တရားရုံးတွင် ဤတရားမ ပထမအယူအခံမှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးအေးတို့က လမ်းမတော်မြို့နယ်၊ ကိုင်းတန်းလမ်း၊ အမှတ် ၄၅ ဟု စာရင်းပေါက်သော နှစ်ထပ်တိုက်အိမ်နှင့်မြေကွက်၏ မူလပိုင်ရှင်ဦးဘဦး ထံမှ သူတို့သည် ဒေါ်အေး၏ညီမဖြစ်သူ ဒေါ်သန်းရွှေနှင့်အတူ ဝယ်ယူပြီး ရောင်းချသူ ဦးဘဦးနှင့် မြေးဖြစ်သူ ဦးစံသောင်း တို့အား တိုက်အပေါ် ထပ်တွင် အခမဲ့ပြန်လည် နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ရာမှ ဦးဘဦးကွယ်လွန်ပြီးနောက် ဦးစံသောင်းသည် ဖယ်ရှားပေးခြင်း မပြုဟု အဆိုလွှာတွင် ဖော်ပြပြီးတရားစွဲခြင်း ဖြစ်သည်။

ဦးအေးတို့က အဆိုလွှာတွင် ဒေါ်သန်းရွှေကို ဒေါ်အေး၏ ညီမဟူ၍ လွဲမှားဖော်ပြထားသည့် အပြင် ဒေါ်သန်းရွှေနှင့် အတူ ဦးစံသောင်းကို အခမဲ့နေခွင့်ပြုခဲ့သည်ဟူ၍ အဆိုလွှာအပိုဒ် (၂) တွင်လည်း အဆိုပြုထားသည်။ အမှုအဖြစ်အပျက်အမှန်မှာ အချင်းဖြစ် နှစ်ထပ်တိုက် အိမ်နှင့် မြေကွက်ကို ဒေါ်သန်းရွှေထံမှတဆင့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူပြီးနောက် ဒေါ်သန်းရွှေက နေထိုင်ခွင့် ပြုထားသူ ဦးစံသောင်းအပေါ် ဤအမှုကို တရားစွဲခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

ဦးစံသောင်းက သူသည် အဘိုးဖြစ်သူ ဦးဘဦးရှိစဉ်ကတည်းက အဘိုးဖြစ်သူနှင့်အတူ ပိုင်ရှင် တစ်ဦးအနေဖြင့် နေထိုင်လာခဲ့သူသာ ဖြစ်သောကြောင့် ဦးအေးတို့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်သူ မဟုတ်ကြောင်း ထုချေသည်။

အချင်းဖြစ် တိုက်နှင့် မြေကွက်ကို ဦးစံသောင်း၏ အဘိုး ဦးဘဦးထံမှ ဒေါ်အေး၏အစ်မဖြစ်သူ ဒေါ်သန်းရွှေက စာချုပ်အမှတ် ၁၆၆၆/၆၃ ဖြင့် ပထမဝယ်ယူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဦးအေးနှင့် ဇနီး ဒေါ်အေးတို့က

၁၉၈၆
ဦးစံသောင်း နှင့် ဦးအေး
ပါ(၂)

အစ်မဖြစ်သူ ဒေါ်သန်းရွှေထံမှ စာချုပ်အမှတ် ၁၇၂/၇၀ ဖြင့် ထပ်မံဝယ်ယူပြီးနောက် နေအိမ် အပေါ်ထပ်တွင် နေထိုင်လျက် ရှိသော ဦးစံသောင်းအပေါ် ယခုအမှုကို တရားစွဲခြင်းဖြစ်သည်။

မူလရုံး အမှုတွဲရှိ အထောက်အထားတို့အရ ဦးစံသောင်းသည် ဒေါ်သန်းရွှေ မဝယ်ယူမီ ကတည်းက ဦးဘဦးနှင့်အတူ နေထိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပြီး ဦးအေးတို့က တရားစွဲသည့်အချိန်အထိ အချင်းဖြစ် တိုက်အပေါ်ထပ်တွင် နေထိုင်လျက်ရှိသူဖြစ်ကြောင်း အမှုတွင် အငြင်းမပွားချေ။ ဦးစံသောင်း နေထိုင်လျက်ရှိသည့် အခြေအနေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးအေးက တရားလိုအဖြစ် အစစ်ခံရာ၌ အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုသည်—

> "ဒေါ်သန်းရွှေက ဦးဘဦးထံမှ အချင်းဖြစ် တိုက်ကို ဝယ်ယူပြီးနောက် ဦးဘဦးကဖယ်ရှားပေးရန် အတွက် (၃)ကြိမ် ရက်ချိန်းတောင်းခဲ့ပါသည်။ တတိယအကြိမ်တွင် ဦးဘဦးသည် မကျန်းမာသဖြင့် ဒေါ်သန်းရွှေက ကျန်းမာသည့်တိုင်အောင် နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဦးဘဦးသည် အချင်းဖြစ်အိမ်၌ပင် နာတာရှည်ရောဂါဖြင့် အနိစ္စရောက်သွားပါသည်။ ကိုစံသောင်းသည် အချင်းဖြစ် အခန်းတွင် ဦးဘဦး ရှိစဉ်ကတည်းကနေထိုင်ခဲ့ရာ ဦးဘဦးကွယ်လွန်ပြီးနောက် ဒေါ်သန်းရွှေက ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ပေးခဲ့ပါသည်။"

ဦးအေး၏ အထက်ပါ ထွက်ဆိုချက်အပြင် ဒေါ်သန်းရွှေက ဦးဘဦးထံမှ အချင်းဖြစ်တိုက်နှင့် မြေကို ဝယ်ယူစဉ်အခါက မှတ်ပုံတင် စာချုပ်တွင် သက်သေအဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သော ဦးချမ်း(လိုပြ) နှင့် ဒေါ်သန်းရွှေ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဦးစံသောင်းတို့အားတရားစွဲဘူးသည့် မောင်ဖြစ်သူ ဦးဇော်ဝင်း (လိုပြ) တို့၏ ထွက်ချက်များအရ ဦးဘဦးထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သူ တစ်ဦးဖြစ်သော ဒေါ်သန်းရွှေက ဦးစံသောင်းအားအခမဲ့နေခွင့်ပြုခဲ့သည်ကိုအကြောင်းပြု၍ ထိုပစ္စည်းကို ဒေါ်သန်းရွှေထံမှ မှတ်ပုံတင် စာချုပ်ဖြင့် ထပ်မံ ဝယ်ယူခဲ့သော ဦးအေးတို့က ဤအမှုကို တရားစွဲခြင်း ဖြစ်ကြောင်းပေါ်ပေါက်ပေသည်။

တိုင်းတရားရုံးက မှတ်ပုံတင်စာချုပ်စာတမ်းဖြင့် ဝယ်ယူသူ ဦးအေးတို့သည် ရောင်းချသူဒေါ်သန်းရွှေ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်ခွင့် ရရှိသူ ဦးစံသောင်းအား နှင်ထုတ်ခွင့်ကိုပါ လွှဲပြောင်း ရရှိသည်ဟု ကောက်ယူပြီး ဦးအေးတို့ တရားစွဲသည့်အမှုကို အနိုင် ဒီကရီ ချမှတ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားလို၏ ရှေ့နေက မှတ်ပုံတင် စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူသူ တစ်ဦးသည် ရောင်းချသူက အခမဲ့ထားသူအား နှင်ထုတ်ခွင့်မရှိသဖြင့် တိုင်း တရားရုံးက ခွင့်ပြုခဲ့သည်မှာ မမှန်ကန်ပါဟု လျှောက်ထားသည်။

၁၉၈၆
ဦးစံသောင်း
နှင့်
ဦးအေး
ပါ(၂)

အယူခံ တရားပြိုင်များ၏ ရှေ့နေများက မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို စာချုပ်ဖြင့်ဝယ်ယူသူသည် ရောင်းသူက အခမဲ့ထားသူအား နှင်ထုတ်ခွင့်ကိုပါ လွှဲပြောင်းရရှိခြင်း ရှိ—မရှိဆိုသော ပြဿနာမှာ မတည်မငြိမ်ဖြစ်နေကြောင်း၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၈) အရ လွှဲပြောင်းပေးသည့် ပစ္စည်းနှင့် အတူ ဥပဒေအရ အခွင့်အရေးများ (Legal Incident) လည်း တပါတည်း လွှဲပြောင်းပေးရာ ရောက်သည်ဖြစ်ရာ အခွင့်အမိန့်ဖြင့် ထားခြင်းသည် လွှဲပြောင်းပေးသည့် ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ဥပဒေအရ အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်ကြောင်းဖြင့် အကျယ်တဝင့် တင်ပြလျှောက်ထားကြသည်။

ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ (၈) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရဆိုလျှင် ပစ္စည်းကိုလွှဲပြောင်းပေးသောအခါ လွှဲပြောင်းပေးသည့် ပစ္စည်းနှင့်အတူ အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်အရပ်ရပ်သည် လွှဲပြောင်းရရှိသူထံသို့ ရောက်ရှိသွားသည်။ အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်ဆိုသည်မှာ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းဖြစ်ပါက ထိုပစ္စည်းမှ ပေါ်ပေါက်သော ငှားရမ်းခများ၊ ကြွေးများ စသည့် ဥပဒေနှင့်အညီ ခံစားခွင့်များသာ ဖြစ်ပေသည်။ အခမဲ့နေခွင့်ပြုခြင်းသည် ခွင့်ပြုသူက ပစ္စည်းပေါ်တွင်ကြည်ဖြူသဖြင့် နေထိုင်သုံးစွဲခွင့် ရခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ခွင့်ပြုသူသည် ပစ္စည်းကိုပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိသူသာမက ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိသူလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ဤအခြေအနေကြောင့် ပစ္စည်းပေါ်တွင်အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့် ပြုထားခြင်းသည် ပစ္စည်းလွှဲ ပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၈) တွင် ရည်ညွှန်းထားသော လွှဲပြောင်းပေးသည့် ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော လွှဲပြောင်းပေးနိုင်သည့် အခွင့်အရေးမဟုတ်ချေ။

မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူသောသူ၏ အခွင့်အရေးများကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၅(၆) (က) နှင့် (ခ) တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် ပစ္စည်းဝယ်ယူသူသည် ပစ္စည်းရောင်းသူ၏ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအားဖယ်ရှားခွင့်ကိုရရှိသည်ဟု မပါရှိချေ။

မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို ဝယ်ယူသူတစ်ဦးသည် မူလပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား မိမိ၏အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် နှင်ထုတ်ခွင့်ရှိသည်ဟု **ဦးဘနိုင် နှင့် ဒေါ်မမလေး**(၁) အမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ဘူးသည်။ မူလပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူသည် ပစ္စည်းဝယ်ယူသူ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ပြောင်းလဲသွားသည်ဟု **ဦးသန်းဌေးနှင့် ဒေါ်ခိန်ယု**(၂) အမှုတွင်လည်း ဆုံးဖြတ်ဘူးသည်..

---

(၁) ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၇၀

(၂) ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၂၃

၁၉၈၆ ဦးစံသောင်း နှင့် ဦးအေး ပါ(၂)

သို့ရာတွင် **ဦးသိန်းအောင်ပါ—၂ နှင့် ဒေါ်ဝင်း ပါ(၃)**၊ အမှုတွင်မှု အောက်ပါအတိုင်း စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားသည်—

"ပစ္စည်းကို အမွေဆက်ခံရရှိသူသည့် ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင်က ယင်းပစ္စည်းတွင် အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့သူအား မိမိ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားခွင့် ရှိသော်လည်း ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူသူသည် ဝယ်ယူသည့်ပစ္စည်းတွင် ရောင်းသူ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား မိမိ၏အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားခွင့်ရှိနိုင်မည် မဟုတ်ချေ"

သို့ဖြစ်ရာ ပထမစီရင်ချက်နှစ်ခုနှင့် တတိယစီရင်ထုံးတို့သည် ဆန့်ကျင်နေပေသည်။ ပထမစီရင်ချက်နှစ်ခုမှာ ထုံးဖွဲ့ထားခြင်းမရှိသဖြင့် စီရင်ထုံးပါ ဥပဒေသကို လိုက်နာရန်သာဖြစ်ပေသည်။ **ဦးသိန်းအောင်အမှု**တွင် စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူသူသည် ရောင်းသူ၏ အခမဲ့ထားသူအား နှင်ထုတ်ခွင့်မရှိကြောင်းအကျယ်တဝင့်သုံးသပ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ **ဦးသိန်းအောင်အမှု**တွင် ထုံးဖွဲ့ထားခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ သဘောတူညီသည်။

သို့ဖြစ်၍ မူလပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်သူ ဦးစံသောင်းအား ပစ္စည်းဝယ်ယူသူ ဦးအေးတို့အနေဖြင့် မိမိတို့၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားခွင့်မရှိသောကြောင့် တိုင်းတရားရုံးက သူတို့၏အမှုကို ခွင့်ပြုသည်မှာ ဥပဒေနှင့်မညီပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြုသည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးအေးတို့စွဲဆိုသည့်အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀/—ခွင့်ပြုသည်။

---

(၃) ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများ၊ စာ-၃၃၁

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဘမော်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးထွန်းတင်နှင့်
ဦးဝင်းမောင် (၁) တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဦးစိန်လှပေါ် (၂)

နှင့်

ဒေါ်သန်းမြင့် (ခ) ဒေါ်သန်းမြ *

† ၁၉၇၆
ဇွန်လ
၂၀-ရက်

သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ စွဲဆိုသောအမှုတွင် ချမှတ်သည့်ဒီကရီကို အယူခံခွင့်မရှိခြင်း—ယင်းဒီကရီကို အတည်ပြုရာ၌ ချမှတ်သော အမိန့်ကိုလည်း အယူခံဝင်ခွင့်မရှိခြင်း— အယူခံမှုကို မည်သည့်အခါတွင် ပြင်ဆင်မှုအဖြစ် ပြောင်းလဲ ဆုံးဖြတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရချမှတ်သောဒီကရီကို အယူခံဝင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ယင်းပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် အတိအလင်း ပိတ်ပင်ထားပေသည်။ ယေဘူယျအားဖြင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သောအမိန့်သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၇ တွင် အကျုံးဝင်သည် ဖြစ်၍ ပုဒ်မ ၂(၂)တွင် အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသော ဒီကရီဖြစ်သည့်အလျောက် အဆင့်ဆင့်သော တရားရုံးများတွင် အယူခံဝင်ခွင့်ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ စွဲဆိုသော အမှု၌ ချမှတ်သောဒီကရီမှာ အယူခံဝင်ခွင့်မရှိသဖြင့် ယင်းဒီကရီကို အတည်ပြုရာ၌ ချမှတ်သော အမိန့်ကိုလည်း အယူခံဝင်ခွင့်ရှိမည်မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ဇာရီမှုတွင် ချမှတ်သောအမိန့်ကို အဆင့်ဆင့်အယူခံဝင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ထူးခြားသောအခြေအနေတွင်တရားမျှတမှုအလို့ငှာ ဤအယူခံမှုကို တရားမပြင်ဆင်မှုအဖြစ်ပြောင်းလဲ၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးသင့်သည်။

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၁၃၆

† ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၁၆ (ဟသ်ာတ) တွင် ချမှတ်သော (၃-၈-၇၅)ရက်နေ့စွဲပါ ဧရာဝတီတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၇၆
ဦးစိန်လှ
ပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်သန်းမြင့်
(ခ)
ဒေါ်သန်းမြ

အယူခံတရားလိုအတွက် — ဦးတင်ညွန့်၊ ဦးလှထွန်း၊
ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေများ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် — ဦးထွန်းထွန်း (ပုသိမ်)၊ ဦးခွန့်မောင်ရီ
ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေများ

တရားရေးအကြံပေး — ဦးမြ (ညွန်ကြားရေးမှူး)

ဟင်္သာတမြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉/၇၉ တွင် ဦးစိန်လှနှင့် ဦးစိန်ထွန်းတို့က ဒေါ်သန်းမြင့် (ခ) ဒေါ်သန်းမြအပေါ် ဟင်္သာတမြို့မိုင်တာဈေးအတွင်းရှိ အချင်းဖြစ် ဆိုင်ခန်းကို ရလိုကြောင်းဖြင့် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ တရားစွဲဆိုရာ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ဒေါ်သန်းမြင့်က မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်းတရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားသောအခါ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးစိန်လှတို့စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်လေသည်။ ဦးစိန်လှတို့က တိုင်းတရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဗဟိုတရားရုံး ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၇၈ တွင် ဆက်လက်လျှောက်ထားသောအခါ ဗဟိုတရားရုံးက ပြင်ဆင်မှုကို စရိတ်နှင့်တကွထပ်မံပလပ်ပြန်သည်။ ဒေါ်သန်းမြင့်က ဟင်္သာတမြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၆/၇၅ ကို ဦးစိန်လှတို့အပေါ် ဖွင့်လှစ်၍ အချင်းဖြစ်ဆိုင်ခန်းတွင် ဆိုင်ဖွင့်ခွင့် ပြန်ရန်နှင့် တရားစရိတ်များရလိုကြောင်း လျှောက်ထားရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ ဦးစိန်လှတို့က မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို ဧရာဝတီတိုင်းတရားရုံးတွင် အယူခံဝင်ရာ မအောင်မြင်သောကြောင့် ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို ဆက်လက်တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

ဟင်္သာတမြို့နယ် တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉/၇၉ မှာ ဦးစိန်လှတို့က တရားလိုပြု လုပ်၍တရားစွဲဆိုသောအမှုဖြစ်သည်။ ယင်းအမှုတွင် ဦးစိန်လှတို့ အရေးနိမ့်ခဲ့သဖြင့် ဒေါ်သန်းမြင့်အား တရားစရိတ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသောကြောင့် ဒေါ်သန်းမြင့်အနေဖြင့် ယင်းတရားစရိတ်များကို ရရှိရေးအတွက် ဇာရီမှုဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသည်မှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိချေ။ သို့ရာတွင် ဦးစိန်လှတို့စွဲဆိုသော အမှုရှုံးနိမ့်သွားသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဒေါ်သန်းမြင့် အနေဖြင့် အချင်းဖြစ် ဆိုင်ခန်းကို ဖွင့်လှစ် ရောင်းချခွင့် အလိုအလျောက်မရရှိနိုင်ချေ။ ဗဟိုတရားရုံး ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇၈ တွင်အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ် ထားသည်—

"ထို့ပြင် ဦးစိန်လှနှင့် ဒေါ်သန်းမြင့်တို့သည် အချင်းဖြစ်ဆိုင်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားသဖြင့် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့က အချင်းဖြစ်ဆိုင်ကို ပိတ်ထားခဲ့ကြောင်းလည်း ပေါ်ပေါက်သည်။

ဝ္လျောက်ထားသူတို့က ဤအမှုစွဲဆိုစဉ် အချင်းဖြစ်ဆိုင်ခန်းမှာ ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ချိတ်ပိတ်ထားသဖြင့် ဒေါ်သန်းမြင့် လက်ရှိ မဟုတ်ပေ။ လျှောက်ထားသူတို့အနေဖြင့် အချင်းဖြစ် ဆိုင်ကို လက်ရောက်ရလိုပါက သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားတစ်ထုံးစွဲဆိုရန်သာဖြစ်ပေသည်''

၁၉၈၆
ဦးစိန်လှ ပါ(၂) နှင့် ဒေါ်သန်းမြင့် (ခ) ဒေါ်သန်းမြ

ဤသုံးသပ်ချက်များအရ အချင်းဖြစ်ဆိုင်ခန်းမှာ ဒေါ်သန်းမြင့်လက်ရှိ မဟုတ်သည့်အလျောက် ယင်းဆိုင်ခန်းကို ဖွင့်လှစ်လိုလျှင် ဗဟိုတရားရုံး က လမ်းညွှန်ထားသည့်အတိုင်း ဒေါ်သန်းမြင့်အနေဖြင့် သီးခြားသက် သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရတရားတစ်ထုံးစွဲဆိုရန် လိုပေလိမ့်မည်။ ဤအခြေအနေတွင် မြို့နယ်တရားရုံးက ဒေါ်သန်းမြင့်အား အချင်းဖြစ် ဆိုင်ခန်းကို ဖွင့်လှစ်ရောင်းချခွင့်ပြုရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉မှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် တိုင်းတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ် ချက်နှင့် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုသော ဗဟိုတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ် ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေပေသည်။

ဤအယူခံတွင် နှစ်ဘက်ရှေ့နေများ သတိမမူမိသော သိမ်မွေ့သည့် ဥပဒေပြဿနာ ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိပေသည်။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရချမှတ်သော ဒီကရီကိုအယူခံဝင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ ယင်းပုဒ်မပါပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် အတိအလင်း ပိတ်ပင်ထားပေသည်။ ယေဘူယျအားဖြင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သော အမိန့်သည် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၇ တွင် အကျုံးဝင်သည်ဖြစ်၍ ပုဒ်မ ၂(၂)တွင် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသော ဒီကရီဖြစ်သည့် အလျောက် အဆင့်ဆင့်သော တရားရုံးများတွင် အယူခံဝင်ခွင့် ရှိပေ သည်။ သို့ရာတွင် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရစွဲဆို သော အမှု၌ ချမှတ်သော ဒီကရီမှာ အယူခံဝင်ခွင့်မရှိသဖြင့် ယင်းဒီကရီ ကို အတည်ပြုရာ၌ ချမှတ်သောအမိန့်ကိုလည်း အယူခံဝင်ခွင့်ရှိမည်မဟုတ် ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ဇာရီမှုတွင်ချမှတ်သော အမိန့်ကို အဆင့် ဆင့် အယူခံဝင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။ သို့ရာတွင် အထက်တွင် ရှင်းလင်းဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ယင်းအမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့် ရှိမရှိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေပြဿနာမှာ သိမ်မွေ့ပြီး ယင်းပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စီရင်ထုံးဖွဲ့ထားခြင်းမရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဤထူးခြားသောအခြေအနေ တွင် တရားမျှတမှုအလို့ငှာ ဤအယူခံမှုကို တရားမ ပြင်ဆင်မှု အဖြစ် ပြောင်းလဲ၍ အဆုံးအဖြတ် ပေးသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။ ယင်း ကဲ့သို့

၁၉၇၆
ဦးစိန်လှ
ပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်သန်းမြင့်
(၁)
ဒေါ်သန်းမြ

အယူခံမှုကို ပြင်ဆင်မှု အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ ဆုံးဖြတ်သည့် သာဓကကို **အဗ္ဗဒူဟာမိ နှင့် အက်စ်၊ အေ၊ အဗ္ဗဒူဟာမိ** (၁) အမှုတွင် ထုံးဖွဲ့ထား ကြောင်း တွေ့မြင်သည်။

အထက် ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် မြို့နယ် တရားရုံး၏ ၂၃–၅–၇၅ ရက်စွဲပါ အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည်ပြုသော ဧရာဝတီတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တရားစရိတ် များပေးရန်ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သောအမိန့်ကိုမူ အတည်ပြုလိုက် သည်။

---

(၁) ၁၉၅၁၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၃၉၄ (တရားလွှတ်တော်)

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဒေါက်တာမန်းသက်စံ၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးဝင်းမောင်(၁)နှင့် ဦးမျိုးမြင့်တို့ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဒေါ်တင်အေး

နှင့်

ဦးအီဘရာဟင်အလီမိုဟာမက်မာစတာ*

† ၁၉၇၆ ဇွန်လ ၁၁ ရက်

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၈၂— ဇာရီမှုအတွက် စည်းကမ်းသတ်ကာလကို မည်သည့်နေ့ရက်က စ၍ ရေတွက်ရန် လိုအပ်ခြင်း— ပစ္စည်းထိန်း ခန့်အပ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းသည် ဒီကရီကို အတည်ပြုစေရန် ဖြစ်စေ၊ အတည်ပြုနိုင်အောင်ဖြစ်စေ၊ အထောက်အပံ့ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်းသာ ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပစ္စည်းထိန်းခန့်အပ်လျှင် ပစ္စည်းထိန်း အနေဖြင့် ယင်းတိုက်ကိုလက်ရောက်ရရှိရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရရှိရန် ရှေ့ရှုသော ဆောင်ရွက်မှုများကို ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ အမှုတွဲရှိပစ္စည်းထိန်း၏ အစီရင်ခံစာများတွင် တိုက်အမှတ် ၁၁၀ ၌ နေထိုင်လျက်ရှိသော အိမ်ငှားများထံမှ အိမ်လခများကို ပစ္စည်းထိန်းက ကောက်ခံခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပစ္စည်းထိန်းခန့်အပ်စေခြင်းသည် တရားနိုင်ရရှိထားသော ဒီကရီကို တနည်းနည်းဖြင့် အတည်ပြုခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဇာရီမှုအတွက် စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ရေတွက်ရာတွင် ပစ္စည်းထိန်းခန့်အပ်သည့်လျှောက်လွှာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နောက်ဆုံးအမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် —ဦးမောင်မောင် (၆) ၊ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံတရားပြိုင်အတွက် —ဦးကျော်ငြိမ်း (ဖောင်တော်သီ)၊
ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
တရားရေး အကြံပေး —ဦးသိန်းဟန်

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၁၂၆၊ ၁၂၇

† ၁၉၇၅ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၂၃၂ ၌တွင်ချမှတ်သော (၁၆-၈-၇၅) ရက်နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဒေါ်တင်အေး
နှင့်
ဦးအိဘရာဟင်
အလီမိုဟာမက်
မာစတာ

ယခင် ရန်ကုန်မြို့တော်တရားမရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၀/၆၅ တွင် ဦးအိဘရာဟင်အလီမိုဟာမက်မာစတာက ဦးဘအုန်းအပေါ် ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၂၃ လမ်း၊ တိုက်အမှတ် ၁၁၀ ၏ တခြမ်းကို သူ့အား လက်ရောက်ပေးအပ်စေရန်နှင့် ကြားကာလ အမြတ်အစွန်းများ ပေးစေရန် တရားစွဲဆိုသည်။ အမှုအတောအတွင်း ဦးဘအုန်းကွယ်လွန်သဖြင့် သူ၏သား ဦးခင်မောင်ကြီးက တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ပဏာမဒီကရီကို ၁၅-၁၀-၆၈ နေ့တွင် ရရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါအမှုမှာ နောက်ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၈/၇၅ ဖြစ်လာ၍ တိုင်းတရားရုံးက ၂၃-၆-၈၀ နေ့တွင် အပြီးသတ်ဒီကရီချမှတ်ခဲ့သည်။ ဦးခင်မောင်ကြီးသည် ၂-၂-၈၃ နေ့တွင် ကွယ်လွန်သဖြင့် သူ၏တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်တင်အေးအပေါ် ဒီကရီအတည်ပြုရန် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၂၃/၈၅ အရ ဆောင်ရွက်သည်။

ယခင် ရန်ကုန်မြို့တော်တရားမရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၁/၆၅တွင် ဦးအိဘရာဟင်အလီမိုဟာမက်မာစတာ၏အစ်ကို အစ္စမေလ်အလီမိုဟာမက်မာစတာက ဦးဘအုန်းအပေါ် အထက်ဖော်ပြပါ တိုက်တခြမ်းကို သူ့အား လက်ရောက်ပေးအပ်စေရန်နှင့် ကြားကာလအမြတ်အစွန်းများ ပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ၌လည်း အမှုအတွင်းကွယ်လွန်သူ ဦးဘအုန်း၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင်ကြီးအပေါ် ၁၅-၁၀-၆၈ နေ့တွင် ပဏာမဒီကရီကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် အဆိုပါအမှုမှာ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၉/၇၅ ဖြစ်လာ၍ တိုင်းတရားရုံးက ၂၃-၆-၈၀ နေ့တွင် အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ခဲ့သည်။

အမှုအတောအတွင်း၌ အစ္စမေလ်အလီမိုဟာမက်မာစတာကွယ်လွန်သွားသဖြင့်ဦးအိဗရာဟင်အလီမိုဟာမက်မာစတာကသူ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် အဆိုပါ ဒီကရီကိုအတည်ပြုရန် ကွယ်လွန်သူတရားရှုံး ဦးခင်မောင်ကြီး၏တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ဒေါ်တင်အေးအပေါ်ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမဇာရီမှု အမှတ် ၂၄/၈၅ အရ ဆောင်ရွက်သည်။

တရားရှုံးဒေါ်တင်အေးက တရားနိုင်လျှောက်ထားသည့် ဇာရီမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ကြောင်း၊ မိမိတို့သည် အချင်းဖြစ်ဥပစာတွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃(၁)အရ နေထိုင်ခွင့်ရသူများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုခွင့်မရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် ထုချေသည်။ တိုင်းတရားရုံးက တရားနိုင်ဖွင့်လှစ်သော ဇာရီမှုများမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ခြင်းမရှိဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်သောကြောင့် ဒေါ်တင်အေးက ဗဟိုတရားရုံး၌ ဤအယူခံမှုများကို တင်သွင်းသည်။ ဆက်စပ်နေသောအမှုများဖြစ်၍ ဤစီရင်ချက်သည် အယူခံနှစ်မှုစလုံးနှင့် အကျုံးဝင်စေရမည်။

၁၉၈၆
ဒေါ်တင်အေး
နှင့်
ဦးအီဘရာဟင်
အလီမိုဟာမက်
မာလတာ

အမှုနှစ်မှုတွင် အပြီးသတ်ဒီကရီများကို ၂၃-၆-၈၀ နေ့တွင် ချမှတ်ခဲ့၍ ဇာရီမှုများကို ၂၀-၃-၈၅ နေ့တွင် အသီးသီး ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၈၂(၁) အရ ဒီကရီချမှတ်သည့်နေ့မှ (၃) နှစ်အတွင်း ဒီကရီကို အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ တရားနိုင်၏ လျှောက်လွှာများသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်သည်ဟု တရားရုံးများက ကန့်ကွက်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ပဏာမ ဒီကရီချမှတ်ပြီး နောက်အပြီးသတ် ဒီကရီမချမှတ်မီ တရားနိုင်က အချင်းဖြစ်တိုက်ကို ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် ပစ္စည်းထိန်းခန့်အပ်ပေးရန် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၁၉/၇၆ တွင် ၁၇-၂-၇၆ နေ့က လျှောက်ထားခဲ့သည်။တိုင်းတရားရုံးက ၂-၆-၇၆နေ့တွင် ပစ္စည်းထိန်းခန့်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအမှုမှာ နောက်ပိုင်းတွင် တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၁၉၈/၇၇ ဖြစ်လာသည်။ အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် တိုင်းတရားရုံးက ၁၄–၆–၈၄ခန့် ရက်စွဲပါ အမိန့်ဖြင့် ပစ္စည်းထိန်းခန့်အပ်သောအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအမိန့်တွင် အခြားကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သည့်အမိန့်များကို ထိုအမှုနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည့် အခြားအမှုတစ်မှုမှ ဒေါ်မမလေးတို့က မကျေနပ်၍ ဗဟိုတရားရုံး တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄၀/၈၄ တွင် လျှောက်ထားရာ ဗဟိုတရားရုံးက ၂၇-၁၂-၈၄ နေ့စွဲပါအမိန့်အရ တိုင်းတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အချို့ကို ပြင်ဆင်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဤအမှုမှ တရားရုံး ဒေါ်တင်အေးကမူ ဗဟိုတရားရုံး၌ ထိုသို့ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ သို့ရာတွင် တိုင်းတရားရုံးသည် ဗဟိုတရားရုံးက ချမှတ်သည့် ၂၇–၁၂–၈၄ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို ရည်ညွှန်းပြီး တရားနိုင်နှင့်လျှောက်ထားသော ဇာရီမှုများမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ၊ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၈၂ (၅) တွင် အကျုံးဝင်သည်ဟု ကောက်ယူကာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်းမရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။

အယူခံတရားလို၏ အကျိုးဆောင်က ဗဟိုတရားရုံး၊ တရားမ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄၀/၈၄ သည် ဒေါ်မမလေးက လျှောက်ထားခြင်းသာ ဖြစ်၍ ဒေါ်တင်အေးနှင့်ပတ်သက်မှု မရှိသောကြောင့်၊ ထိုအမှုတွင် အမိန့်ချမှတ်သည့် ၂၇–၁၂–၈၄ နေ့မှစ၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် ရေတွက်ခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ယင်းတင်ပြချက်သည် ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဖြစ်၍ လက်ခံရပေမည်။

၁၉၇၆
ဒေါ်တင်အေး
နှင့်
ဦးအီဘရာဟင်
အလီမိုဟာမက်
မာစတာ

သို့ရာတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ၊ ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၈၂ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

လျှောက်လွှာ အမျိုးအမည်	ကန့်သတ်သည့် ကာလ	အစပြု၍ရေတွက်ရမည့် ကာလ
၁၈၂။ အပိုဒ် ၁၈၃တွင် သော်လည်းကောင်း၊ တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၈ အရ သော်လည်းကောင်း၊ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသောတရားမ ရုံး၏ ဒီကရီကိုသို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကို အတည်ပြုစေရန်လျှောက်ထားမှု။	သုံးနှစ်၊ ဒီကရီ၏ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်၏ တာဝန်ခံ မိတ္တူကို မှတ်ပုံတင်ပြီးဖြစ်လျှင် ခြောက်နှစ်။	၁။ ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ချမှတ်သည့် နေ့ရက်က စ၍ သို့တည်းမဟုတ် × × × × × × × × × × × × × × × × ၅။ (အောက်တွင်ဖော်ပြပါရှိ သည့် လျှောက်ချက်အတိုင်းလျှောက်ထားပြီးဖြစ်လျှင်) ဒီကရီကို သော်လည်းကောင်း၊ အမိန့်ကို သော်လည်းကောင်း၊ အတည်ပြုစေရန် ဖြစ်စေ၊ အတည်ပြုနိုင်အောင် အထောက်အပံ့အဖြစ် ဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်စေဆိုင်ရာ တရားရုံးတော်သို့ ဥပဒေနှင့် အညီ လျှောက်ထားမှု အပေါ်၌ နောက်ဆုံး အမိန့်ချမှတ်သည့် နေ့ရက်က စ၍ သို့တည်းမဟုတ်။

ယင်းသို့ဖြစ်ရာ ဤအယူခံမှုတွင် အဓိက စဉ်းစားရန်ပြဿနာမှာ တရားနိုင်က ပစ္စည်းထိန်းခန့်အပ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းသည် ဒီကရီကို အတည်ပြုစေရန်ဖြစ်စေ၊ အတည်ပြုနိုင်အောင် အထောက်အပံ့အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်စေ လျှောက်ထားမှု ဟုတ်မဟုတ်ပင်ဖြစ်သည်။ တရားနိုင်သည် အချင်းဖြစ်တိုက်ကို လက်ရောက်ရခွင့်ရှိသည်။ ပစ္စည်းထိန်း ခန့်အပ်လျှင် ပစ္စည်းထိန်းအနေဖြင့် ယင်းတိုက်ကို လက်ရောက်ရရှိရန် သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရရှိရန် ရှေ့ရှုသော ဆောင်ရွက်မှုများကို ဆောင်

၁၉၈၆
ဒေါ်တင်အေး
နှင့်
ဦးအိဘရာဟင်
အလီမိုဟာမက်
မာစတာ

ရှုက်ရမည် ဖြစ်သည်။ အမှုတွဲရှိ ပစ္စည်းထိန်း၏ အစီရင်ခံစာများတွင် တိုက်အမှတ် ၁၁၀ ၌ နေထိုင်လျက်ရှိသော အိမ်ငှားများထံမှ အိမ်လခများကို ပစ္စည်းထိန်းက ကောက်ခံခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပစ္စည်းထိန်း ခန့်အပ်စေခြင်းသည် တရားနိုင် ရရှိထားသော ဒီကရီကို တနည်းနည်းဖြင့် အတည်ပြုခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်ပေသည်။ ရန်နုယားလားနှင့် ကုမ္ပဏီနှင့် ဂျစ်စာရမ်တီရာနီ (၁) အမှုတွင်—

> "An application made by a decree-holder to appoint a Receiver is a step-in aid."

ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

တရားနိုင်သည် ပစ္စည်းထိန်းခန့်အပ်သည့်လျှောက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နောက်ဆုံးအမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့ဖြစ်သော ၁၄—၆—၈၄ နေ့မှ (၃)နှစ် အတွင်း ဇာရီမှုများကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သဖြင့် ဇာရီမှုများသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်းမရှိဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

တရားရုံးဖြစ်သူ အယူခံတရားလိုတို့အား အချင်းဖြစ်တိုက်တွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁) အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုကြောင်း မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က ၃—၇—၈၁ နေ့က အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်ကို အကြောင်းပြု၍လည်း သူတို့အပေါ် ဒီကရီများကို အတည်ပြုခွင့်မရှိဟု အယူခံတရားလိုက တင်ပြကန့်ကွက် ထားပေသည်။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အမိန့်အမှတ် ၁၂၅/၈၅ အရ ဒီကရီချမှတ်ခြင်းခံရသူအား အချင်းဖြစ်ဥပစာတွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁) အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် မပြုနိုင်ပေ။ သို့ပါ၍ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အဖွဲ့၏ ၃—၇—၈၁ ရက်စွဲပါ အမိန့်မှာ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏အမိန့်နှင့် ဆန့်ကျင်နေသဖြင့် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၏အမိန့်သည် တရားဝင်သော အမိန့်ဟု မဆိုနိုင်သောကြောင့် ယင်းအမိန့်ကို အခြေခံကာဒီကရီများ အတည်ပြုခြင်းကို ကန့်ကွက်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုများကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀/—စီ သတ်မှတ်သည်။

---

(၁) အေ အိုင် အာရ် ၁၉၂၉ (လာဟိုး) စာ ၅၇၂.

တရားမပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးကိုကြီး၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးဝင်းမောင် (၁) နှင့် ဦးမျိုးမြင့်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၈၆ ဧပြီလ ၃၀-ရက်

မန်နေဂျာ၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်ခွဲ
မော်လမြိုင်မြို့
နှင့်
ဒေါ်သိန်းသိန်း ပါ (၄)*

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၅၈— ဝရမ်းခွာပေးစေလိုမှုတွင် စည်းကမ်းသတ် ကာလကို အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများအား ဝရမ်းကပ်သည့်နေ့မှ စ၍ ရေတွက်ရမည် ဖြစ်ခြင်း။

ပဲခူးတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၁/၇၃ (သာယာဝတီ) တွင် တရားနိုင် မြန်မာ့ စီးပွားရေး ဘဏ်ခွဲ မန်နေဂျာက၊ သုံးဆယ်မြို့ရှိ ''စောစောနှင့်သားများ'' ဆန်စက်နှင့်အခြား ဆက်နွယ်သောပစ္စည်းများကို ဝရမ်းကပ်သည်။ ယင်းပစ္စည်းများကို လေလံတင်ရောင်းချရန် စီစဉ်ဆဲတွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်သိန်းသိန်းက ပဲခူးတိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၄၃တွင် ဝရမ်းခွာပေးရန် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၅၈အရ လျှောက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက လျှောက်ထားမှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ယင်းသို့ စုံစမ်းဆဲတွင် ဇာရီမှုကို ဆိုင်းထားမည် ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ လျှောက်ထားသူတရားနိုင်က ဝရမ်းခွာပေးရန် လျှောက်လွှာမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေသည်ဟု အဓိက အကြောင်းပြဘာ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန်လျှောက်ထားလာသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မေလ အတွင်း ဝရမ်းကပ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ဝရမ်းကပ်သည့်နေ့တွင် ယင်းပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု အဆိုရှိသော လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်သိန်းသိန်းအနေဖြင့် ဝရမ်းခွာပေးရန် လျှောက်ထားခွင့် ရရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ စည်း

---

* ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၂၁၇

† ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှု အမှတ် ၄၃ (သာယာဝတီ) တွင် ချမှတ်သော (၃-၈-၈၄) ရက် နေ့စွဲပါ ပဲခူးတိုင်း တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

ကမ်းသတ်ကာလကို အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများအား ဝရမ်းကပ်သည့် နေ့မှ စ၍ ရေတွက်ရမည်ဖြစ်သဖြင့် ၆—၆—၈၄ နေ့တွင် ဝရမ်းခွာပေးရန် ဒေါ် သိန်းသိန်း၏ လျှောက်ထားမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန် ကြောင်း ယူမှားဘွယ်မရှိချေ။

၁၉၈၆
မန်နေဂျာ
မြန်မာ့ စီးပွား
ရေးဘဏ်ခွဲ
မော်လမြိုင်
နှင့်
ဒေါ်သိန်းသိန်း
ပါ (၄)

လျှောက်ထားသူအတွက် —ဦးခင်မောင်မြင့်၊ ဥပဒေ ဝန်ထမ်း အဆင့် (၁)

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် —၁။ ဒေါ်လွင်လွင်မြ၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ

၂။ ဦးထွန်းဖေ၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး —ဦးတင်ထွန်း

လျှောက်ထားသူမော်လမြိုင်မြို့၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်ခွဲ၊ မန်နေဂျာ က လျှောက်ထားခံရသူ ဦးမောင်မောင်စော ပါ ၃ ဦးတို့အပေါ် မော်လမြိုင်မြို့ ယခင်ခရိုင် တရားမရုံး ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၇ တွင် ငွေကျပ် ၆၀၀၀၀၀/— ကျော်အတွက် ဒီကရီရရှိခဲ့ရာယင်း ဒီကရီကို သာယာဝတီမြို့၊ ယခင်ခရိုင် တရားမရုံးသို့ လွှဲပြောင်းပေးသဖြင့် တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၂/၇၂ ကို ဖွင့်လှစ်၍ ဒီကရီကို အတည်ပြုရန် ဆောင်ရွက်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ယင်း အမှုမှာ ပဲခူးတိုင်း တရားရုံး တရားမ ဇာရီမှု အမှတ် ၁/၇၃ (သာယာဝတီ) ဖြစ်လာသည်။ အဆို ပါ ဇာရီမှုတွင် တရားနိုင်၏ လျှောက်ထားချက်အရ သုံးဆယ်မြို့ရှိ "စော စောနှင့်သားများ" ဆန်စက်နှင့် အခြားဆက်နွယ်သော ပစ္စည်းများကို ဝရမ်းကပ်သည်။ လေလံတင်ရောင်းချရန် စီစဉ်ဆဲတွင် လျှောက်ထား ခံရသူ ဒေါ်သိန်းသိန်းက ပဲခူးတိုင်း တရားရုံး ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေမှုအမှတ် ၄၃ တွင် ယင်းပစ္စည်းများအား ဝရမ်းကပ်ထားခြင်း ကို ခွာပေးရန် တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၅၈ အရ လျှောက်ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက လျှောက်ထားမှုကို စုံစမ်းမည်ဖြစ် ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ယင်းသို့ စုံစမ်းဆဲတွင် ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားမည် ဖြစ် ကြောင်း၊ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သောကြောင့် လျှောက်ထားသူ တရားနိုင်က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤပြင်ဆင်မှုကို လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဤပြင်ဆင်မှုတွင် အခြား အချက်အလက်များအပြင် ဒေါ်သိန်းသိန်း ၏ လျှောက်လွှာမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်းဖြင့်အောက် ပါအတိုင်း အကြောင်းပြသည်—

"ဝရမ်းကပ် ဖမ်းဆီးသည့်နေ့ (၂—၅—၇၄) မှ (၃) နှစ် အတွင်း လျှောက်ထားရန် လိုအပ်လျက် (၁၀) နှစ်ကျော်ကြာမှ

၁၉၈၆
မန်နေဂျာ
မြန်မာ့ စီးပွား
ရေးဘဏ်ခွဲ
မော်လမြိုင်
နှင့်
ဒေါ်သိန်းသိန်း
ပါ(၄)

ဝရမ်းခွာပေးရန် လျှောက်ထားမှုမှာ အလွန်အမင်း ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေကြောင်း ထင်ရှားသိသာလျက် ခွင့်ပြုခဲ့သည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေကို ဆန့်ကျင်ဆုံးဖြတ်ရာ ရောက်နေပါသည်။''

ဝရမ်းခွာပေးစေလိုမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ၊ ပထမ ဇယားတွင် အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိချေ။ ယင်းဇယား၏အပိုဒ် ၁၈၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

လျှောက်လွှာမျိုးမည်	ကန့်သတ်သည့်ကာလ	အစပြုရေတွက်ရမည့် ကာလ
ဤဇယားတွင် အခြားနေရာ၌ သော်လည်းကောင်း တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၈ အရ သော်လည်း ကောင်း စည်းကမ်းသတ်ကာလ အပိုင်း အခြားပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိသည့် လျှောက်ထားမှု။	သုံးနှစ်	လျှောက် ထား ပိုင် ခွင့် ဖြစ်ပေါ်သည့် အခါက စ၍

အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မေလအတွင်း ဝရမ်းကပ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ဝရမ်းကပ်သည့်နေ့တွင် ယင်းပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သည်ဟုအဆိုရှိသော လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်သိန်းသိန်း အနေဖြင့် ဝရမ်းခွာပေးရန် လျှောက်ထားခွင့်ရရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများအား ဝရမ်းကပ်သည့်နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရမည် ဖြစ်သဖြင့် ၆–၆–၈၄ နေ့တွင် ဝရမ်းခွာပေးရန် ဒေါ်သိန်းသိန်း၏ လျှောက်ထားမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ် မရှိချေ။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ ပဲခူးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို တရားရုံး အဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့် တကွ ပယ်ဖျက်ပြီး ဒေါ်သိန်းသိန်း၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ်စေရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေခကို ကျပ် ၇၅/– သတ်မှတ်သည်။

တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဝင်းမောင် (၂)၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးကိုကြီးနှင့် ဦးမျိုးမြင့်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၈၆ မေလ ၃၀ ရက်

ဦးမြရွှေ

နှင့်

ဦးတန်ဘီ (ခ) ဦးကျော်အောင်*

ဒီကရီကို အတည်ပြုသော တရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်—ဒီကရီကိုအတည်ပြုရာ၌ မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်မြေ ပြင်ပတွင် ရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို လေလံတင်ရောင်းချပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း—ဒီကရီကို အတည်ပြုသည့် ရုံးသည် မူလစစ်ဆေးစီရင်သည့် ရုံးထက်စီရင်ပိုင်ခွင့် ပိုမိုနေမည်ဖြစ်ပါက သဘာဝကျမည်မဟုတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေတွင် တရားရုံးတစ်ရုံးသည် မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်မြေအတွင်း တည်ရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကိုသာ လေလံတင်ရောင်းချနိုင်သည်ဟု အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရားရုံးတစ်ရုံးသည် မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့် ဒေသအတွင်းရှိ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် တရားမမှုကို စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ပုဒ်မ ၁၇ တွင် အကျုံးဝင်သော အမှုမျိုးမှတပါး မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့်ဒေသအတွင်း တည်ရှိခြင်းမရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော တရားမမှုကို စီရင်ခွင့်မရှိချေ။ တရားမမူလမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ဤကဲ့သို့ ကန့်သတ်ထားသည့်အလျောက် ဒီကရီကို အတည်ပြုရာတွင်လည်း အလားတူ ကန့်သတ်ချက်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် တရားရုံးတစ်ရုံးသည် ဒီကရီကို အတည်ပြုရာ၌ မိမိ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် ဒေသအတွင်း တည်ရှိသော ပစ္စည်းကိုသာ လေလံတင်ရောင်းချခွင့်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။ တရားမ မူလမှုတွင် တရားရုံးတစ်ရုံးသည် မိမိ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် ဒေသအတွင်း တည်ရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မှုခင်းကိုသာ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ တွင် ကန့်သတ်ထား

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၁၇၉

† ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမှု အမှတ် ၁၃ (ပဲခူး) တွင် ချမှတ်သော (၂-၁၀-၇၅) ရက်နေ့စွဲပါ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

ပြီး ဒီကရီအတည်ပြုသောအဆင့်တွင်မှ ယင်းတရားရုံးသည် တရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် ပြင်ပရှိ မရွေ့မပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းကို လေလံတင်ရောင်းချခွင့်ရှိသည်ဟုဆိုလျှင် ဒီကရီကို အတည်ပြုသည့်ရုံးအား မူလမှုစစ်ဆေးစီရင်သည့်ရုံးထက် စီရင်ပိုင်ခွင့် ပိုမိုပေးရာရောက်မည်ဖြစ်၍ သဘာဝကျမည် မဟုတ်ချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် —ဦးမြင့်ထွန်း၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံတရားပြိုင်အတွက် —ဦးမြတ်လှ (ပဲခူး) ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
ဦးစိန်သန်း (ပဲခူး) ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး —ဦးသန်းထွန်း

ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၃/၈၄ တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဦးတန်ဘီ (ခ) ဦးကျော်အောင်က အယူခံတရားလို ဦးမြရွှေအပေါ် ငွေဒီကရီရရှိခဲ့သည်။ ယင်းဒီကရီကို အဆိုပါတရားရုံး တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၁၃/၈၅ (ပဲခူး) တွင် အတည်ပြုရာ၌ တရားနိုင်က ရန်ကုန်တိုင်း၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့ရှိ ဦးမြရွှေ၏နေအိမ်ကို လေလံတင်ရောင်းချပေးရန် လျှောက်ထားရာ ဦးမြရွှေက ကန့်ကွက်သော်လည်း ပဲခူးတိုင်းတရားရုံးက သတင်းစာတွင် ကြော်ငြာပြီး ရောင်းချရန် ဆုံးဖြတ်သည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဦးမြရွှေက မကျေနပ်သဖြင့် ဤအယူခံကို တင်သွင်းသည်။

ဦးမြရွှေ၏ရှေ့နေက ပဲခူးတိုင်းတရားရုံးမှ ချမှတ်သည့် ငွေဒီကရီကို အတည်ပြုပေးရန် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးသို့ လွှဲပြောင်းပေးခြင်းမပြုပဲ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံးသည် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးရှိအချင်းဖြစ်အိမ်ကို လေလံတင်ရောင်းချခွင့်မရှိကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံးသည် မတင်ပါ (၂) နှင့် ဗီဗီအနာ သန်ရန်အိုင်ယား(၁) စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ရောင်းချခွင့်ရှိကြောင်း သုံးသပ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤအယူခံတွင်လည်း အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ယင်းစီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ယင်းစီရင်ထုံးကို လေ့လာကြည့်သောအခါ ယခင် ပုသိမ်ခရိုင်နှင့် မြောင်းမြခရိုင် အတွင်းရှိ ပစ္စည်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားသောအမှုတွင် အမှုသည်များ၏ သဘောတူညီချက်အရ ချမှတ်သောဒီကရီကို ပုသိမ်မြို့ ယခင် ခရိုင်တရားမရုံးက အတည်ပြုသောအခါ မြောင်းမြခရိုင်အတွင်းရှိ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို လေလံတင်ရောင်းချခွင့်ရှိကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယခုအမှုမှာ ငွေဒီကရီကို အတည်ပြုရန်ဖြစ်၍ ယခုအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော အကြောင်းခြင်းရာများသည် မတင် အမှုနှင့် ကွဲပြား

(၁) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ စာ-၂၈၀

ခြားနားသဖြင့် အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးကို ကိုးကားပြီး ပဲခူးတိုင်းတရားရုံးက မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့် ဒေသပြင်ပရှိ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို လေလံတင် ရောင်းချခွင့် ရှိကြောင်း ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေတွင် တရားရုံးတစ်ရုံးသည် မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်မြေအတွင်း တည်ရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကိုသာ လေလံတင် ရောင်းချနိုင်သည်ဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိသည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရားရုံးတစ်ရုံးသည် မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့် ဒေသအတွင်းရှိ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် တရားမမှုကို စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ပုဒ်မ ၁၇ တွင် အကျုံးဝင်သော အမှုမျိုးမှတပါး မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့် ဒေသအတွင်း တည်ရှိခြင်းမရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော တရားမမှုကို စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိချေ။ တရားမ မူလမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ဤကဲ့သို့ ကန့်သတ်ထားသည့် အလျောက် ဒီကရီကို အတည်ပြုရာတွင်လည်း အလားတူ ကန့်သတ်ချက်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

> "39(1). The Court which passed a decree may, on the application of the decree-holder, send it for execution to another Court—
>
> x x x x x x y x
> x x x x x x x x x
>
> (b) If such person has not property within the local limits of the jurisdiction of the Court which passed the decree sufficient to satisfy such decree and has property within the local limits of the jurisdiction of such other Court."

တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၃ တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

> "3. Where immoveable property forms one estate or tenure situate within the local limits of the jurisdiction of two or more Courts, any one of such Courts may attach and sell the entire estate or tenure."

၁၉၇၆
ဦးမြရွှေ
နှင့်
ဦးတန်ဘီ (ခ)
ဦးကျော်
အောင်

အကယ်၍ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံးက ယူဆသကဲ့သို့ ယင်းတရားရုံးသည် မိမိ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်ဒေသ ပြင်ပရှိ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းကို လေလံတင်ရောင်းချခွင့်ရှိမည်ဆိုပါက ယင်းပစ္စည်းတည်ရာဒေသရှိ တရားရုံးက ဒီကရီကို အတည်ပြုပေးရန်၊ ဒီကရီကို လွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရန် အလို့ငှာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ (၁) (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်မျိုးကို ပြဋ္ဌာန်းရန်လိုမည် မဟုတ်ချေ။ ထိုနည်းတူ အထက်ဖော်ပြပါ အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်မျိုးကိုလည်းပြဋ္ဌာန်းပေးရန် လိုအပ်မည်မဟုတ်ချေ။ အထက်ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအား ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းကို ထောက်ချင့်၍ ယေဘုယျအားဖြင့် တရားရုံးတစ်ရုံးသည် ဒီကရီကို အတည်ပြုရာ၌ မိမိ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် ဒေသအတွင်း ၌တည်ရှိသောပစ္စည်းကိုသာ လေလံတင်ရောင်းချခွင့်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။ တရားမ မူလမှုတွင် တရားရုံးတစ်ရုံးသည် မိမိ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် ဒေသအတွင်း တည်ရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မှုခင်းကိုသာ စီရင်ခွင့်ရှိကြောင်း တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ တွင် ကန့်သတ်ထားပြီး ဒီကရီအတည်ပြုသောအဆင့်တွင်မှ ယင်းတရားရုံးသည် တရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်ပြင်ပရှိ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းကို လေလံတင်ရောင်းချခွင့်ရှိသည်ဟုဆိုလျှင် ဒီကရီကို အတည်ပြုသည့်ရုံးအား မူလမှုစစ်ဆေးသည့် ရုံးထက် စီရင်ပိုင်ခွင့် ပိုမိုပေးရာ ရောက်မည်ဖြစ်၍ သဘာဝကျမည်မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကိုခွင့်ပြု၍ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၏ ၂-၁၀-၇၅ရက်စွဲပါ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တရားနိုင်သည် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို လေလံတင်ရောင်းချစေလိုပါက ဒီကရီကို ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးသို့ လွှဲပြောင်းပေးစေရန် နည်းလမ်းတကျ လျှောက်ထားရန် ဖြစ်သည်။ ဤအယူခံမှုအတွက် တရားစရိတ်များကို အယူခံတရားပြိုင်က ပေးရမည်။ ရှေ့နေခကျပ် ၅၀/–သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဝင်းမောင် (၁)၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးဘမော်နှင့် ဒေါက်တာမန်းသက်စံတို့ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

မမြင့်

နှင့်

မနုနုကြည်*

† ၁၉၇၆
ဇွန်လ
၁၀ ရက်

မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ—အမွေဆိုင်တစ်ဦးက ပူးတွဲအမွေဆိုင်ဖြစ်သူထံမှ အမွေပုံပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ လက်ရောက်ရလိုမှု မစွဲဆိုနိုင်ခြင်း—စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုသာ စွဲဆိုနိုင်ခြင်း။

အယူခံတရားပြိုင် မနုနုကြည်၏ဘခင် ကွယ်လွန်ပြီးနောက်၊ မိခင်ဖြစ်သူက နောက်အိမ်ထောင်ပြုပြီး မိခင်ပိုင် အိမ်ပေါ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ကြသည်။ ထို့နောက် မနုနုကြည်၏ မိခင် ကွယ်လွန်ပြန်သဖြင့် ပထွေးဖြစ်သူက အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ပြီး မမြင့်နှင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြုသည်။ ပထွေးဖြစ်သူ ကွယ်လွန်သည့်အခါ အယူခံတရားပြိုင် မနုနုကြည်က အချင်းဖြစ်အိမ်သည် မိမိတစ်ဦးတည်းပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေငြာပေးရန် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုရာ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ မမြင့်က မကျေနပ်၍ ဗဟိုတရားရုံး၌ ပထမအယူခံ တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေအရ မနုနုကြည်သည် ကွယ်လွန်သူ မိခင်၏ အထက်ပါပစ္စည်းနှင့် မိခင်နှင့်ပထွေး၏ လက်ထက်ပွားပစ္စည်းတို့ကို အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသည့်နည်းတူ ပထွေးနှင့်နောက်အိမ်ထောင်ပြုသူ မမြင့်ကလည်း ယင်းပစ္စည်းများ အပေါ် အထိုက်အလျောက် အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသည်။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာအမွေဆိုင်တစ်ဦးသည် အမွေပုံပစ္စည်းကို အခြားအမွေဆိုင်တစ်ဦးထံမှ လက်ရောက်ရလိုမှု မစွဲဆိုနိုင်ပဲ အမွေပုံကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုသာ စွဲဆိုနိုင်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် — ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံတရားပြိုင်အတွက် — ဦးတင်ရွှေ (မုံရွာ)၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး — ဦးဘသန်းအောင်

---

* ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၂၀၉

† ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၇၁ (အင်းစိန်)တွင် ချမှတ်သော (၁၃-၉-၇၄) ရက် နေ့စွဲပါရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးအမှတ် (၅) ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
မမြင့်
နှင့်
မနုနုကြည်

မနုနုကြည်က မမြင့်အပေါ် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို မိမိတစ်ဦးတည်းပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေငြာပေးရန်နှင့် အဆိုပါအိမ်အား လက်ရောက်ပေးအပ်စေရန် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၇၁/၈၁ (အင်းစိန်) တွင် တရားစွဲဆိုရာ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ မမြင့်က မကျေနပ်၍ ဗဟိုတရားရုံး၌ ဤပထမအယူခံကို တင်သွင်းသည်။

အဆိုလွှာတွင် မနုနုကြည်က အင်းစိန်မြို့နယ်၊ နံ့သာကုန်းရပ်ကွက် ဦးကျော်ခွေးလမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၁၅၁(က)ကို သူမ၏ မိဘများဖြစ်ကြသော ဦးဘချိုနှင့်ဒေါ်ခင်ကြည်တို့က ဆောက်လုပ်ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ မိမိမှာ သူတို့၏တစ်ဦးတည်းသော သမီးဖြစ်ကြောင်း၊ ဖခင် ဦးဘချိုသည် ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်၍ မိခင်ဒေါ်ခင်ကြည်သည် ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ဦးသောင်းနှင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြုကာ အဆိုပါအိမ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် မိခင် ဒေါ်ခင်ကြည် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ပထွေး ဦးသောင်းသည် မမြင့်နှင့်နောက်အိမ်ထောင်ပြု၍ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါအိမ်သည် မိခင်ဒေါ်ခင်ကြည်၏အိမ်ဖြစ်၍ ဦးသောင်းကွယ်လွန်ပြီးနောက် မိမိတစ်ဦးတည်းသာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် အဆိုပြုကာ မမြင့်အပေါ် ဤအမှုကို စွဲဆိုသည်။

ချေလွှာတွင် မမြင့်က မနုနုကြည်သည် ဦးဘချို၊ ဒေါ်ခင်ကြည်တို့၏ သမီးဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို ငြင်းဆိုသည်။ အချင်းဖြစ် အိမ်သည် မူလက ပျဉ်ခင်း၊ ပျဉ်ကာ၊ ဓနိမိုး တစ်ထပ်အိမ်ဖြစ်ခဲ့ရာမှ ဦးသောင်းသည် ဒေါ်ခင်ကြည် မကွယ်လွန်မီ လအနည်းငယ်တွင် အိမ်ငှားဖြစ်သူ ဦးဖြင့်စိုးထံမှ ငွေကျပ် ၁၀၀၀၀/—ချေးယူ၍ အချင်းဖြစ် လက်ရှိနှစ်ထပ်အိမ်ကိုဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောက်လုပ်ဆဲ အတောအတွင်း ဒေါ်ခင်ကြည်ကွယ်လွန်ခဲ့သဖြင့် မိမိသည်ဦးသောင်းနှင့်လက်ထပ်ပြီးနောက်မိမိပိုင်လက်ဝတ်လက်စားများရောင်းချ၍ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို အပြီးအပိုင် ဆက်လက်ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ တရားလိုမနုနုကြည်နှင့် မည်သို့မျှ မသက်ဆိုင်သည့်အပြင် ဤပုံစံအတိုင်းလည်း မစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ထုချေသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုမနုနုကြည်သည် ဦးဘချို-ဒေါ်ခင်ကြည်တို့၏ တစ်ဦးတည်းသော သမီးဖြစ်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ် အိမ်သည် မနုနုကြည်၏ ကွယ်လွန်သူ မိဘနှစ်ပါး ဆောက်လုပ်ခဲ့သော အိမ်ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ဖြေဆိုကာ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

အယူခံတရားလိုမမြင့်၏ အကျိုးဆောင် ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်က မနုနုကြည်သည် အမှုကို ဤပုံစံအတိုင်း စွဲဆိုခွင့်မရှိပဲ အမွေပုံပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေ

လိုမှသာ စွဲဆိုရမည်ဖြစ်၍ အောက်ရုံးက သူ့အား အနိုင်ဒီကရီချပေးခဲ့ခြင်း သည် မှားယွင်းကြောင်း အမိကထား လျှောက်လဲတင်ပြသွားသည်။ ၁၉၈၆ မမြင့် နှင့် မနုနုကြည်

အယူခံတရားပြိုင် မနုနုကြည်၏ အကျိုးဆောင် ဦးတင်ရွှေက အချင်း ဖြစ် အိမ်သည် ဦးဘချို-ဒေါ်ခင်ကြည်တို့ ဆောက်လုပ်ခဲ့သည့် အိမ်ဖြစ်၍ မနုနုကြည်တစ်ဦးတည်းကသာ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိကြောင်း၊ အထက်ပါ ပစ္စည်းတွင် ဦးသောင်းရပိုင်ခွင့်မရှိသဖြင့် အောက်ရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်မှန်၍ အတည်ပြုပေးသင့်ကြောင်း ချေပလျှောက်ထားသည်။

အမှုတွင် မနုနုကြည်၏မိဘများလက်ထက်က ရှိခဲ့သည့် တစ်ထပ်အိမ် ဟောင်းကို မိခင်ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် ပထွေးဦးသောင်းတို့ လက်ထက်တွင် နှစ်ထပ်အိမ်အဖြစ် ပြောင်းလဲ၍ ပြုပြင်ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြောင်းကို နှစ်ဘက် အငြင်းမပွားခဲ့ကြပေ။ မူလအိမ်သည် ပျဉ်ကာ၊ ပျဉ်ခင်းဖြစ်ပြီး လက်ရှိအိမ် ၏ အိမ်အောက်ထပ်တွင် အုတ်ပတ်ကားတက်ထားသည် ဆိုခြင်းကိုလည်း အငြင်းမပွားခဲ့ကြချေ။ မူလအိမ်ကို ခနိုမိုးထားသော်လည်း လက်ရှိအိမ်ကို သွပ်မိုးထားကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

အိမ်ပြင်မပြီးမီ ဒေါ်ခင်ကြည်သေသွား၍ ဦးသောင်းနှင့်မမြင့်တို့ လင် မယားက ဆက်ဆောက်ခဲ့သည့် သက်သေခံချက်လည်းရှိပေသည်။ အချင်း ဖြစ်အိမ်မှာ မူလအခြေအနေအတိုင်း မဟုတ်တော့၍ မနုနုကြည် တစ်ဦး တည်း ဘယ်နည်းနှင့်မှ မပိုင်နိုင်တော့ချေ။ မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ အရ မနုနုကြည်သည် ကွယ်လွန်သူ မိခင်ဒေါ်ခင်ကြည်၏ အထက်ပါပစ္စည်း နှင့် မိခင်နှင့်ပထွေးတို့၏ လက်ထက်ပွားပစ္စည်းတို့ကို အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိ သည့်နည်းတူ တစ်ဘက်မှပထွေး၏ နောက်ဇနီးမမြင့်ကလည်း ယင်းပစ္စည်း များတွင် အထိုက်အလျောက်အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိပေသည်။ မငြိမ်းပါ (၂) နှင့် မသာဂေါင်(၁) စီရင်ထုံးကိုကြည့်ပါ။ ဤအခြေအနေတွင် အချင်း ဖြစ်အိမ်သည် နှစ်ဘက်အမှုသည်များ၏ အမွေဆိုင်အိမ်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ် လွင်လျက်ရှိပေသည်။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ အမွေဆိုင်တစ်ဦးသည် အမွေ ပုံပစ္စည်းကို အခြားအမွေဆိုင်တစ်ဦးထံမှ လက်ရောက်ရလိုမှု မစွဲဆိုနိုင်ဘဲ အမွေပုံကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုသာ စွဲဆိုနိုင်ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မနုနု ကြည်သည် ဤအမှုကို ဤပုံစံအတိုင်း စွဲဆိုနိုင်ခွင့် မရှိ၍ အောင်မြင်ရန် အကြောင်းမရှိနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြုပြီး ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက် နှင့် ဒီကရီလို ပယ်ဖျက်၍ မနုနုကြည်စွဲဆိုသောအမှုကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့် ကုန်ကျစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

---

(၁) ၁၉၃၇-၂၈ အထက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ၊ စာ ၂၃၇

တရားမ ပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးကိုကြီး၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးတွမ်မှုန်းနှင့် ဦးဘမော် တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ် (ကိုယ်စား) မန်နေဂျာ
မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်ခွဲ
ပုသိမ်မြို့

† ၁၉၈၆
ဇွန်လ
၂၇-ရက်

နှင့်
မောင်ထွန်းဝင်းပါ (၅) *

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂၊ နည်း ၄ တွင် အကြုံးမဝင်သည့် ကိစ္စ—ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်ပြီးနောက် တရားပြိုင်သေဆုံးရာတွင် အမှုရပ်စဲသွားရန်မရှိခြင်း—ယင်းသို့ အမှုသည် ကွယ်လွန်သော်လည်း အမှုရပ်စဲခြင်းမရှိသည့်ကိစ္စတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းရေးအတွက် ကာလစည်းကမ်းသတ် သတ်မှတ်ရန် အကြောင်း မရှိခြင်း။

ရောဝတီတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၅/၈၂ တွင် ပုသိမ်မြို့၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်က ဦးစိန်နှင့် ဇနီး ဒေါ်စောမြိုင်တို့ အပေါ် အပေါင်မှု စွဲဆိုရာ ၂၉-၉-၈၃ နေ့တွင် ပဏာမဒီကရီ ရရှိခဲ့သည်။ တရားနိုင်တို့ဘက်မှ အပြီးသတ်ဒီကရီ ချမှတ်ပေးရန်အတွက် ၂၀-၈-၈၄ နေ့တွင် လျှောက်ထားသည်။

တရားနိုင်ဘဏ်ဘက်က တရားရုံးဦးစိန်သည် ၃၁-၁၀-၈၃ နေ့တွင် သေဆုံးသွားကြောင်း ၂၆-၉-၈၄ နေ့တွင်မှ သိရ၍ ၂၅-၂-၈၅ နေ့တွင် ဦးစိန်၏သားသမီးများကိုတရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ ယင်းလျှောက်ထားချက်ကို ဦးစိန်၏ သားသမီးများက ကန့်ကွက်သဖြင့် တိုင်းတရားရုံးက တရားနိုင်ဘဏ်သည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ရက်ကျော်လွန်မှ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည်ဟု အကြောင်းပြချက်ဖြင့် အမှုကို ပလပ်ခဲ့သောကြောင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်က ဗဟိုတရားရုံးသို့ တရားမပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၉၇

† ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၅ (ပုသိမ်အနောက်) တွင် ချမှတ်သော (၁၁-၄-၈၅)ရက် နေ့စွဲပါ ရောဝတီတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု။

၁၉၈၆
မြန်မာ့ စီးပွားရေးဘဏ် (ကိုယ်စား) မန်နေဂျာ
မြန်မာ့ စီးပွားရေးဘဏ်ခွဲ ပုသိမ်မြို့
နှင့်
မောင်ထွန်းဝင်းပါ (၅)

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားနိုင်ဘဏ်အနေဖြင့် ဦးစိန်အပေါ် ကြွေးမြီအတွက် တရားစွဲဆိုခွင့်မှာ ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်သည်အထိ အကျိုးဖြစ်ထွန်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အလျောက် ဦးစိန်အပေါ် စွဲဆိုသော အမှုမှာ ရပ်စဲသွားရန် အကြောင်းမရှိတော့ချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂၊ နည်း ၃(၂)နှင့် နည်း ၄(၃)တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းခြင်း မပြုလျှင် အမှုရပ်စဲကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ဖြစ်ရာ အပြန်အလှန်အားဖြင့် အမှုသည် ကွယ်လွန်သော်လည်း အမှုရပ်စဲခြင်းမရှိသည့်ကိစ္စတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းရေး အတွက် ကာလ စည်းကမ်းသတ် သတ်မှတ်ထားရန် အကြောင်းရှိတော့မည် မဟုတ်ချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားနိုင်ဘက်က လျှောက်ထားခံရသူများအား တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂၊ နည်း ၄ ကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပဏာမဒီကရီချမှတ်ပြီးဖြစ်သဖြင့် အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၁၀ အရ လျှောက်ထားရန်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်	— ဦးခင်မောင်မြင့် (ဥပဒေဝန်ထမ်းအဆင့်—၁)
လျှောက်ထားခံရသူအတွက်	— ကိုယ်တိုင်
တရားရေးအကြံပေး	— ဦးသန်းထွန်း

ဧရာဝတီတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၅/၈၂ တွင် ပုသိမ်မြို့ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်က ဦးစိန်နှင့်ဇနီး ဒေါ်စောမြိုင်တို့ အပေါ် အပေါင်မှု စွဲဆိုရာ ၂၉-၉-၈၃ နေ့တွင် ပဏာမဒီကရီ ရရှိခဲ့သည်။ တရားရုံးများသည် ဒီကရီကျငွေကို ပေးဆပ်ခြင်း မပြုသဖြင့် တရားနိုင်ဘက်က အပြီးသတ်ဒီကရီ ချမှတ်ပေးရန် ၂၈-၈-၈၄ ရက်စွဲပါလျှောက်လွှာအရ လျှောက်ထားသည်။ ထို့နောက် တရားနိုင်ဘက်က တရားရုံး ဦးစိန်သည် ၃၁-၁၀-၈၃ နေ့တွင် သေဆုံးသွားကြောင်း ၂၆-၉-၈၄ နေ့တွင်မှ သိရကြောင်း၊ ကတိသစ္စာပြုလွှာဖြင့် တင်ပြပြီး ဦးစိန်၏သားသမီးများဖြစ်ကြသော မောင်ထွန်းဝင်းပါ (၄)ဦးတို့ကို တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန် ၂၅-၂-၈၅ နေ့၌ လျှောက်ထားသည်။ မောင်ထွန်းဝင်းပါ(၄)ဦးတို့က ကန့်ကွက်ရာတွင် တရားရုံးက မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်သည် ကာလစည်းကမ်းသတ်ရက်ကျော်လွန်မှ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းလာသည်ဟု အကြောင်းပြကာ ပလပ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မြန်မာ့

၁၉၈၆
မြန်မာ့ စီးပွား ရေးဘဏ် (ကိုယ်စား) မန်နေဂျာ
မြန်မာ့ စီးပွား ရေးဘဏ်ခွဲ ပုသိမ်မြို့ နှင့်
မောင်ထွန်း ဝင်း ပါ (၅)

စီးပွားရေးဘဏ်က မကျေနပ်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံးသို့ ဤတရားမပြင်ဆင်မှု ကိုတင်သွင်းသည်။

မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်က ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းရာတွင် လိုလောက်သော အကြောင်းပြချက်များကို ကတိသစ္စာတွင် ဖော်ပြတင်သွင်းခဲ့ပါလျက် တိုင်းတရားရုံးက ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုပဲ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်လွှာကို ပလပ်ခဲ့သည်မှာ မှားယွင်းကြောင်း၊ အဓိကအကြောင်းပြသည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်မှ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထားသည့်ကိစ္စနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့် လျှောက်ထားသူ၏ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရန် အကြောင်းမမြင်ချေ။

ဤအမှုတွင် အငြင်းမပွားသည့်အချက်မှာ လျှောက်ထားသူက ဦးစိန် အပေါ် ပဏာမ အပေါင်ဒီကရီရရှိပြီးမှ ဦးစိန် ကွယ်လွန်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ တရားနိုင်ဘဏ်အနေဖြင့် ဦးစိန်အပေါ် ကြွေးမြီအတွက် တရားစွဲဆိုခွင့်မှာ ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်သည်အထိ အကျိုးဖြစ်ထွန်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အလျောက် ဦးစိန်အပေါ် စွဲဆိုသောအမှုမှာ ရပ်စဲသွားရန်အကြောင်း မရှိတော့ချေ။ ဤအမှုနှင့် ဖြစ်ရပ်ခြင်းတူသည့် ဓေ၊ တီ၊ ဓေ၊ ဗီ၊ အယ် (လ်) အမ်မူသီးရားချစ်တီးရားနှင့် သာဇာလူနှင့် အခြားသူများ ⁽¹⁾ တွင် စာမျက်နှာ ၄၄၇ ၌ အောက်ပါအတိုင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်—

"After a decree has been passed there can be no question of any right to sue surviving, because the right to sue has already been merged in the decree. I do not think that Order XII, rule 4 applies where a preliminary decree has been passed, and the suit does not abate as against the deceased defendant."

တိုင်းတရားရုံးသည် အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ခြင်းမပြုမီ ဦးစိန်ကွယ်လွန်သွားခြင်းကြောင့် အမှုရပ်စဲခြင်းမရှိကြောင်း သုံးသပ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင် ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ကို အချိန်မရွေး ထည့်သွင်းနိုင်ပေလိမ့်မည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၂၊ နည်း ၃ (၂) နှင့် နည်း ၄ (၃) တွင် သတ်မှတ်ထားသည့်ကာလအတွင်း တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းခြင်းမပြုလျှင် အမှုရပ်စဲကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ဖြစ်ရာ အပြန်အလှန်အားဖြင့် အမှုသည်ကွယ်လွန်သော်လည်း အမှု ရပ်စဲခြင်းမရှိသည့် ကိစ္စတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းရေးအတွက် ကာလစည်းကမ်းသတ် သတ်မှတ်ထားရန် အကြောင်း ရှိတော့မည် မဟုတ်ချေ။

(၁) ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ အတွဲ ၁၁၊ စာ ၄၄၆။

အထက်တွင်ရည်ညွှန်းသည့် စီရင်ထုံးတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်လွှာကို ရက် ၉၀ ကျော်လွန်မှ တင်သွင်း သော်လည်း လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုကြောင်း စာမျက်နှာ ၄၄၇ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဆုံးဖြတ်သည်—

"The appeal must be allowed and the order of abatement set aside, and the legal representatives of the deceased defendant must be substituted in place of the deceased defendant."

အလျဉ်းသင့်၍ ဖော်ပြလိုသည့် ပထမပြဿနာမှာ တရားနိုင်ဘက်က လျှောက်ထားခံရသူများအား တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၄ ကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်ပြီး ဖြစ်သဖြင့် အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၁၀ အရ လျှောက်ထားရန်ဖြစ်သည်။

နောက်ပြဿနာမှာ ဦးစိန်၏သားသမီး ၄ ဦးအား တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ထည့်သွင်းရန်လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်သည့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၁၁)တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားချက်အရဆိုလျှင် ကွယ်လွန်သူ၏သားသမီးတိုင်းသည် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် မဖြစ်နိုင်ချေ။ အမွေဆက်ခံခွင့် ရှိသူသာလျှင် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ဦးစိန်သည် မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်ပါမူ လျှောက်ထားခံရသူများအနက် မသန်းဝင်း၊ မောင်သိန်းဝင်းနှင့် မောင်ဆန်းဝင်းတို့သည် ကနိဋ္ဌ သားသမီးများဖြစ်သဖြင့် ဦးစိန် ကွယ်လွန်ရုံမျှဖြင့် ဦးစိန်၏အမွေကို ဆက်ခံခွင့် ရှိမည်မဟုတ်ချေ၊ မောင်ထွန်းဝင်းသည် ဩရသသားဖြစ်ပါမူ အမွေဆက်ခံခွင့် ရှိပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ခွင့်ပြု၍ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် လျှောက်ထားခံရသူများမှာ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂(၁၁)တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့်အတိုင်း ဦးစိန်၏တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များ ဟုတ်မဟုတ် စိစစ်ပြီး တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၂၊ နည်း ၁၀ အရ ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ရှေ့နေခ ကျပ် ၇၅/—သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဦးတင်အောင်ဟိန်း၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးဝင်းမောင်(၁)
နှင့် ဦးဝင်းမောင်(၂)တို့ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဦးအေဝမ်း(ခ)ဦးမြတ်စိုး

† ၁၉၈၆ ဇွန်လ ၄ ရက်

နှင့်

ဒေါ်ရာဘီယာ *

(၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ် စာရသူ မလှမြင့်)

စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇(၁)(ခ)—အိမ်ငှားအဖြစ် နေထိုင်ခွင့်ရရှိစေရန် ချုပ်ဆိုသော ကတိစာချုပ်တွင် အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအဖြစ် လက်ခံပြီးမှသာ လွှဲပြောင်းမှု ထမြောက်သည်ဖြစ်၍၊ မှတ်ပုံတင်ရန် မလိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ်စာချုပ်မှာ အနှစ်သာရအားဖြင့် မူလအိမ်ငှားဦးမြဟန်က အချင်းဖြစ်အခန်းတွင် ဒေါ်ရာဘီယာကို နေထိုင်ခွင့်ရရှိစေရန် ချုပ်ဆိုသော ကတိစာချုပ်ဖြစ်သည်။ စာချုပ်တွင် ဦးမြဟန်က "အိမ်ခန်း အမည်ပြောင်းပေးရန်လည်း တာဝန်ယူပါသည်" ဟု ဖော်ပြထားသဖြင့် အိမ်ရှင်သည် ဒေါ်ရာဘီယာအား အိမ်ငှားအဖြစ် လက်ခံရေးအတွက် ဦးမြဟန်က တာဝန်ယူကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ အကယ်၍ အိမ်ရှင်က ဒေါ်ရာဘီယာအား အိမ်ငှားအဖြစ် လက်ခံခြင်းမပြုလျှင် ဒေါ်ရာဘီယာသည် အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်းတွင် တရားဝင်နေထိုင်ခွင့် ရရှိမည် မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အချင်းဖြစ်စာချုပ်တွင် အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်းကို ဦးမြဟန်က အပြီးအပိုင် လွှဲပြောင်းရောင်းချလိုက်ပါသည်ဟု ဖော်ပြထားစေကာမူ အိမ်ရှင်က ဒေါ်ရာဘီယာအား အိမ်ငှားအဖြစ်အသိအမှတ်ပြုရေးအတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရဦးမည်ဖြစ်၍ လက်တွေ့တွင် လွှဲပြောင်းမှုသည် မပြီးမြောက်သေးချေ။

သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်မြဆင့်က ဒေါ်ရာဘီယာအား အိမ်ငှားအဖြစ် လက်ခံပြီးမှသာ လွှဲပြောင်းမှုမှာ အထမြောက်သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် အချင်းဖြစ်စာချုပ်ကို ချုပ်ဆို

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၀၄

† ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၂၇ တွင်ချမှတ်သော (၁၉-၉-၈၅) ရက်နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးအမှတ် (၄) ၏ ဒီကရီချက်ကိုပြင်ဆင်မှု။

၁၉၈၆
ဦးအေဝမ်း (ခ) ဦးမြတ်စိုး နှင့် ဒေါ်ရာဘီယာ (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် စာရသူ မလှမြင့်)

သည့်အချိန်က အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်း၌ နေထိုင်ခွင့်ကို ဦးမြဟန်က ဒေါ်ရာဘီယာအား လွှဲပြောင်းမှုမှာ မပြီးမြောက်သေးဘဲ ကတိပဋိညာဉ်ပြုသည့်အဆင့်တွင်ပင် ရှိနေသေးသဖြင့် ယင်းစာချုပ်ကို ''အိမ်ခန်း အရောင်းအဝယ် ကတိစာချုပ်''ဟု အမည်တပ်၍ ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းစာချုပ်ကို စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇(၁)(ခ)အရ မှတ်ပုံတင်ရန် မလိုအပ်ချေ။

လျှောက်ထားသူ အတွက် — ဦးအုန်းဖေ၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
လျှောက်ထားခံရသူအတွက် — ဒေါ်ရီရီမေ၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး — ဦးတင်ထွန်း

ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ အမှတ် ၈ ရပ်ကွက်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃/၈၂ တွင် လျှောက်ထားသူ ဦးအေဝမ်း(ခ)ဦးမြတ်စိုးက လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ရာဘီယာ (မူလရုံးအဆိုလွှာတွင် ဒေါ်ရာတီယာဟု ဖော်ပြထားသည်)သည်အိမ်ငှားတာဝန်များကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟု အကြောင်းပြကာ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ် အမှတ် ၈-ရပ်ကွက်၊ ၄၃လမ်း၊ အမှတ် ၂၉ တိုက်၏မြေညီထပ် တောင်ဘက်ခန်းမှ ဒေါ်ရာဘီယာအား နှင်ထုတ်ပေးစေရန် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁)(က)အရ တရားစွဲဆိုသည်။ ဒေါ်ရာဘီယာ၏ကိုယ်စားလှယ် မလှမြင့်အားစစ်ဆေးစဉ် ဦးမြဟန်ဆိုသူက အချင်းဖြစ် တိုက်ခန်းကို ဒေါ်ရာဘီယာအား ငွေကျပ် ၃၃၀၀၀/—ဖြင့် ရောင်းချသည်ဆိုသော ''အိမ်ခန်းအရောင်းအဝယ် ကတိစာချုပ်''ကို သက်သေခံ အဖြစ် တင်ပြရာ ရပ်ကွက်တရားရုံးက သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၄ နှင့် မညီညွတ်၍ သက်သေခံအဖြစ် လက်ခံခြင်းမပြုဟု အမိန့်ချမှတ်သည်။ ဒေါ်ရာဘီယာက ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်တရားရုံး တရားမ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၃/၈၄ တွင် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားရာ မအောင်မြင်သောကြောင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင် ဆက်လက်၍ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက အောက်ရုံးများ၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး အချင်းဖြစ်စာချုပ်ကို သက်သေခံအဖြစ်လက်ခံကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သောကြောင့် ဦးအေဝမ်းက ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤပြင်ဆင်မှုကိုလျှောက်ထားလာသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ပထမ အကြောင်း ပြချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်—

''ရန်ကုန်တိုင်း၊ တိုင်းတရားရုံးမှ သက်သေခံအဖြစ် လက်ခံစေဟု၍ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သော စာချုပ်မှာ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းတစ်ရပ်ဖြစ်သောအိမ်ခန်းကို အပျောက် ငွေကျပ် ၃၃၀၀၀/— ဖြင့်

၁၉၈၆
ႁ်းအေဝမ်း
ၵ)ဦးမြတ်စိုး
နှင့်
:ါရာဘီယာ
ၠင်း၏ ကိုယ်
:လှယ် စာ
ပွူ မလှမြင့်)

ရောင်းချထားသော စာချုပ်ဖြစ်ပါသည်။ မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇(၁) (ခ) (ဃ) တို့အရ (ယင်းစာချုပ်မှာ ၁၀၀/– အထက်တန်သော မရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း၏ အကျိုးစီးပွားကို လွှဲအပ်သော စာချုပ် ဖြစ်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ တစ်နှစ်ထက်ကျော်လွန်သော ငှားရမ်းခြင်း ဖြစ်သဖြင့်လည်းကောင်း) မှတ်ပုံ မတင်မနေရသော စာချုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့မှတ်ပုံမတင်မနေရ ဖြစ်သော စာချုပ်ကို မှတ်ပုံမတင်ဘဲ ချုပ်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်နေပါသဖြင့် မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ (၄၉)အရ–

(က) စာချုပ်တွင်ပါရှိသော မရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းပေါ်တွင် အကျိုးမသက်ရောက်–ဘရားမဝင် ဖြစ်နေပါသည်။
(ခ) စာချုပ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော အခွင့်အရေးများကို မပေးအပ်ဘိ သကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်နေပါသည်။''

အချင်းဖြစ် စာချုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်–

''ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ၃၇–လမ်း၊ အမှတ် ၁၄၆ (မြေညီထပ် နေ– အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်အမှတ်– စီ၊ဒီ–၀၁၆၃၆၀) ကိုင်ဆောင်သူ ကျွန်တော် ဦးမြဟန် ပိုင်ဆိုင်သော ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ အမှတ်(၈)ရပ်ကွက်၊ (၄၃)လမ်း၊ အမှတ်(၂၉) မြေညီထပ် ဝဲဘက်ခန်းကို ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ အမှတ် (၈) ရပ်ကွက်၊ (၄၁) လမ်း၊ အမှတ် (၁၂၆)၊ (ဒုတိယထပ် ဝဲဘက်ခန်းနေ အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်အမှတ် စီ၊ဂျေ–၀၂၀၁၅၅) ကိုင်ဆောင်သူ၊ ဒေါ်ရာဘီယာအား ငွေကျပ် ၃၃၀၀၀/–(ကျပ်ငွေသုံးသောင်း သုံးထောင် တိတိ) ဖြင့် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊အောက်တိုဘာလ (၅)ရက်နေ့တွင် အပြီးအပိုင် လွှဲပြောင်း ရောင်းချလိုက်ပါသည်။ ဒေါ်ရာဘီယာထံမှ ငွေကျပ် ၃၃၀၀၀/–(ကျပ်ငွေသုံးသောင်းသုံးထောင် တိတိ)ကို လက်ခံ ရရှိပါသည်။

''၎င်း အိမ်ခန်းသည် နိုင်ငံခြားပြန်အိမ်ခန်းနှင့် နိုင်ငံခြားသားပိုင် အိမ်ခန်း မဟုတ်ကြောင်းကို ကျွန်တော် ရောင်းချသူ ဦးမြဟန်က တာဝန်ယူပါသည်။ အိမ်ခန်း အမည်ပြောင်းပေးရန်လည်း တာဝန်ယူပါသည်။ ၎င်းအိမ်ခန်းနှင့်ပတ်သက်၍ နောက်နောင် ပြဿနာတစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ပေါက်လာပါက ကျွန်တော် ရောင်းချသူ ဦးမြဟန်က မိမိ စရိတ်ဖြင့် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပေးပါမည်။''

အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းကို ရောင်းချသူဟု အဆိုရှိသော ဦးမြဟန်သည် မူလက အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်း၏ အိမ်ငှားသာဖြစ်သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ စာချုပ်တွင် ဦးမြဟန်က ဒေါ်ရှုဘီယာအား ယင်းအိမ်ခန်းကို ထပ်ဆင့်

ငှားရမ်းကြောင်း ဖော်ပြထားခြင်း မရှိ၍ ယင်းစာချုပ်သည် စာချုပ် စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဃ) တွင် အကျုံးဝင်သော စာချုပ်မျိုး မဟုတ်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ် မရှိချေ။

၁၉၀၆
ဦးအောဝမ်း
(၁) ဦးမြတ်စိုး
နှင့်
ဒေါ်ရာဘီယာ
(၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် စာရသူ မလှမြင့်)

အချင်းဖြစ် စာချုပ်မှာ အနှစ်သာရအားဖြင့် မူလကအိမ်ငှား ဦးမြဟန်က အချင်းဖြစ်အခန်းတွင် ဒေါ်ရာဘီယာက နေထိုင်ခွင့် ရရှိစေရန် ချုပ်ဆိုသော ကတိစာချုပ် ဖြစ်သည်။ စာချုပ်တွင် ဦးမြဟန်က ''အိမ်ခန်း အမည်ပြောင်းပေးရန်လည်း တာဝန်ယူပါသည်'' ဟု ဖော်ပြထားသဖြင့် အိမ်ရှင်သည် ဒေါ်ရာဘီယာအား အိမ်ငှားအဖြစ် လက်ခံရေး အတွက် ဦးမြဟန်က တာဝန်ယူကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ အကယ်၍ အိမ်ရှင်က ဒေါ်ရာဘီယာအား အိမ်ငှားအဖြစ် လက်ခံခြင်း မပြုလျှင် ဒေါ်ရာဘီယာသည် အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းတွင် တရားဝင်နေထိုင်ခွင့် ရရှိမည်မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အချင်းဖြစ် စာချုပ်တွင် အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်းကို ဦးမြဟန်က အပြီးအပိုင် လွှဲပြောင်း ရောင်းချလိုက်ပါသည်ဟု ဖော်ပြထားစေကာမူ အိမ်ရှင်က ဒေါ်ရာဘီယာအား အိမ်ငှားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရေး အတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရဦးမည် ဖြစ်၍ လက်တွေ့တွင် လွှဲပြောင်းမှုသည် မပြီးမြောက်သေးချေ။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒေါ်ရာဘီယာ၏ သမီး ခလှမြင့်က အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုသည်-

''ဦးမြဟန်အား အိမ်ခန်းတန်ဖိုး ပေးချေခဲ့ပါသည်။ ဦးမြဟန်က အဆိုပါ အဆောက်အဦပိုင်ရှင် ဒေါ်မြဆင့် ထံသို့ ခေါ်ဆောင်သွားပါသည်။ ဒေါ်မြဆင့်မှာ အဆောက်အဦ၏ အပေါ်ဆုံးထပ်တွင် နေထိုင်ပါသည်။ အိမ်နာမည်ပြောင်းခအဖြစ် ဦးမြဟန်ကငွေကျပ် ၆၀၀/- ကို ပိုင်ရှင် ဒေါ်မြဆင့်သို့ ပေးခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ နေအိမ်ခန်းသို့ စာချုပ် ချုပ်ဆိုသောနေ့တွင်ပင် ငွေအကြေချေ၍ ကျွန်မတို့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ပါသည်''

သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်မြဆင့်က ဒေါ်ရာဘီယာအား အိမ်ငှားအဖြစ် လက်ခံပြီးမှသာ လွှဲပြောင်းမှုမှာ အထမြောက်သည့် အဆင့်သို့ ရောက်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် အချင်းဖြစ် စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုသည့် အချိန်က အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်း၌ နေထိုင်ခွင့်ကို ဦးမြဟန်က ဒေါ်ရာဘီယာအား လွှဲပြောင်းမှုမှာ မပြီးမြောက်သေးပဲ ကတိပဋိညာဉ် ပြုသည့် အဆင့်တွင်ပင် ရှိနေသေးသဖြင့် ယင်း စာချုပ်ကို ''အိမ်ခန်း အရောင်းအဝယ် ကတိစာချုပ်'' ဟုအမည်တပ်၍ ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းစာချုပ်ကို စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) (ခ) အရ မှတ်ပုံတင်ရန် မလိုအပ်ချေ။

အလျဉ်းသင့်၍ မှတ်ချက်ပြုလိုသော အချက် တစ်ရပ်ကို ဖော်ပြလိုသည်။ လျှောက်ထားသူ ဦးအေးဝမ်းက အဆိုလွှာ အပိုဒ် (၂) တွင် ဒေါ်ရာဘီ

၁၉၈၆
ဦးခအောစမ်း
(ခ) ဦးမြတ်စိုး
နှင့်
ဒေါ်ရာဘီယာ
(၎င်း၏ ကိုယ်
စားလှယ် စာ
ရသူ မလှမြင့်)

ယာသည် မိမိ၏ အိမ်ငှားဖြစ်သည်ဟု အဆိုပြုခဲ့ရာ ဒေါ်ရာဘီယာက ချေလွှာအပိုဒ် (၂) တွင် ယင်းအချက်ကို ဝန်ခံသည်။ ဒေါ်ရာဘီယာသည် ဦးအေဝမ်း၏ အိမ်ငှားဖြစ်ကြောင်း အငြင်းမပွားသည့်အလျောက် ဦးအေဝမ်းအဆိုပြုသည့်အတိုင်း ဒေါ်ရာဘီယာသည် အိမ်ငှားတာဝန်များ ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ပါက ဦးအေဝမ်းသည် ဒေါ်ရာဘီယာ အပေါ် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီ ရရှိပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမှုတွင် ဒေါ်ရာဘီယာသည် ယခင် အိမ်ငှား ဦးမြဟန်ထံမှ အချင်းဖြစ် အခန်းကို အပျောက်ပေး၍ လွှဲပြောင်း ရယူခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် ညီမညီ ဆိုသော အချက်သည် ဤအမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့် ပြဿနာ မဟုတ်သဖြင့် အိမ်ငှားဘက်မှ အချင်းဖြစ် စာချုပ်ကို သက်သေခံအဖြစ် တင်ပြခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။ အိမ်ရှင်ဘက်မှလည်း ယင်းစာချုပ် သက်သေခံ ဝင်မဝင်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားခြင်းဖြင့် အကျိုးမရှိပဲ အမှု ကြန့်ကြာခြင်းသာ ဖြစ်စေခဲ့သည်။

အချင်းဖြစ် စာချုပ်မှာ အိမ်ငှားစာချုပ် မဟုတ်သဖြင့် အိမ်ငှားစာချုပ် အဖြစ်ဖြင့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်ရန် မလိုပေ။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၅၀/— သတ်မှတ်သည်။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

တရားစီရင်ထုံးများ

ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့
စီရင်ချက်များ

၁၉၇၆–ခုနှစ်

တတိယ သုံးလပတ်

(ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာ)

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ပထမ အကြိမ်
၁၉၈၆၊ မတ်လ
အုပ်ရေ-၆၁၀၀

(မျက်နှာဖုံး ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ် - ၃၀၁/၈၆)

ဗဟိုတရားရုံး၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမျိုးညွန့်(မှတ်ပုံတင် အမှတ်-၀၃၈၃၁/၈၆)က
ဗဟိုတရားရုံးပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၁၀၁၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ရိုက်နှိပ်၍
ဗဟိုတရားရုံး၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်ထွန်း
ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ် (၁၁၄/၈၆) ဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။

၁၉၈၆-ခုနှစ်

တတိယ သုံးလပတ်

(ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာ)

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့

၁။ ဦးတင်အောင်ဟိန်း	B.A.,B.L. နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ဒုတိယဆင့်)	....	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။ ဦးကိုကြီး		....	အဖွဲ့ဝင်
၃။ ဦးခင်မောင်ကျော်		....	အဖွဲ့ဝင်
၄။ ဝဏ္ဏကျော်ထင်သီရိပျံချီဦးတွမ်မှုန်း	B.A. (Hons.)	....	အဖွဲ့ဝင်
၅။ ဦးထွန်းတင်	နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့(ပထမဆင့်)	....	အဖွဲ့ဝင်
၆။ ဦးဘမော်	B.A.(Hons.), B.L.	....	အဖွဲ့ဝင်
၇။ ဒေါက်တာမောင်မောင်အေး	M.B.,B.S.	....	အဖွဲ့ဝင်
၈။ ဦးဝင်းမောင်(၁)	B.Sc.Engg.(Elec.)	....	အဖွဲ့ဝင်
၉။ ဦးအေးစန်		....	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။ ဒေါက်တာမန်းသက်စံ	B.Sc.(Hons.),M.Sc.,Ph.D.(Ill.)	....	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။ ဦးမျိုးမြင့်		....	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။ ဦးဝင်းမောင်(၂)		....	အဖွဲ့ဝင်

၁၉၇၆–ခုနှစ်

တတိယ သုံးလပတ်

(ဇူလိုင်၊ သြဂုတ်၊ စက်တင်ဘာ)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

ဥပဒေများ–

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ

တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်မှု အက်ဥပဒေ

လောင်းကစား အက်ဥပဒေ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၆–က– အမှုစစ်ဆေးဆဲကာလ အတွင်း သက်သေခံပစ္စည်းပြန်ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံး၏ အမိန့်ချမှတ်ပိုင်ခွင့်– တရားခံထွက်ပြေးနေသဖြင့် အမှု မပြီးပြတ်မီ အတောအတွင်း သက်သေတစ်ဦးထံမှ သိမ်းဆည်းထားသော သက်သေခံ ငွေများကို တရားလိုသို့ ပြန်လည် ပေးအပ်ထားခြင်းထက် တရားရုံး၏ ထိန်းသိမ်းမှုအောက်တွင် ထားရှိခြင်းက ပိုမိုမျှတ မှန်ကန်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၁၆–ကအရ အမှုစစ်ဆေးဆဲ ကာလ အတွင်း သက်သေခံပစ္စည်း ပြန်ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍တရားရုံးအနေဖြင့် သင့်မြတ်သည့်အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်ပေသည်။ ယခုအမှုမှာ တရားခံ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်သွားသည့် အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၂ အရ တရားခံပြေးအမှုအဖြစ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်ရှိသဖြင့် အမှုမှာ ပြီးပြတ်သွားသည် မဟုတ်သေးပေ။ ဤအခြေအနေတွင် သက်သေတစ်ဦးထံမှသိမ်းဆည်းထားသောသက်သေခံ ငွေများကို တရားလိုသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ထားခြင်းထက် အမှုမပြီးပြတ်မီ အတောအတွင်း တရားရုံး၏ ထိန်းသိမ်းမှုအောက်တွင် ထားရှိခြင်းက ပိုမိုမျှတမှန်ကန်မည် ဖြစ်ပေသည်။

မောင်ကျော်ဆွေ နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂) ၆

တရားရုံးများမထီမဲ့မြင်ပြုလုပ်မှု ဥပဒေပုဒ်မ ၂ ၏ခြွင်းချက်–ဒေသဆိုင်ရာ တရားရုံးတစ်ရုံးအပေါ် မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်ခြင်း အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေဖြင့် အရေးယူလိုက်လျှင် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်မှု ဥပဒေအရ အရေးယူပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း။

မြစ်ကြီးနား မြို့နယ် တရားရုံးတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၁၁၁၇/၈၄၌တရားလို၏ အကျိုးဆောင်ဦးပေါ်ဦးက တရားရုံးရှေ့တွင် ကိုယ်နှုတ်အမူအရာ ရိုင်းပြစွာ ဒေါသတကြီး ဟောက်ပြောခဲ့ကြောင်း

ဖော်ပြလျက် တရားခံမောင်စိုးနိုင်က ဦးပေါ်ဦးအပေါ် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုလုပ်မှုဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ အရေးယူပေးရန် ဗဟိုတရားရုံးတွင် အထွေထွေ လျှောက်လွှာတင်သွင်းသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လက်ခံအောက်ခံ တရားရုံးများ၌ တရားရုံးကို မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်သူအပေါ်ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေတွင် အရေးယူနိုင်ရန် သီးခြား ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိလျှင် ဗဟိုတရားရုံးအနေဖြင့် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်မှု ဥပဒေပုဒ်မ ၂ အရ အရေးယူပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ယင်းပုဒ်မ၏ ခြွင်းချက်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ မောင်စိုးနိုင်၏ ဦးပေါ်ဦး အပေါ် စွပ်စွဲချက်များသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၈ တွင် အကျုံးဝင်နေသည့်အတွက်ဦးပေါ်ဦးအပေါ် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင် ပြုမှု ဥပဒေအရ အရေးယူရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။

မောင်စိုးနိုင်(ခ) နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် ၄၀
မောင်ပယ် သမ္မတ မြန်မာ့နိုင်ငံတော်ပါ (၂)

လောင်းကစား အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (က) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို မလိုက်နာဘဲ သတ်မှတ်ရက်ကျော်လွန်မှ စွဲတင်သည့်အမှုကို လက်ခံ စီရင်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှု မရှိခြင်း—ဝရမ်းကို ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ အတိအကျ လိုက်နာရန် လိုအပ်ခြင်း။

မြို့နယ်ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက ထုတ်ပေးသော ဝရမ်းမှာ ၂၆-၁-၇၃ နေ့တွင်ဖြစ်ပြီး လောင်းကစားဝိုင်းကို ဝင်ရောက်ဖမ်းဆီးသော နေ့မှာ လည်း ၂၆-၁-၇၃နေ့ဖြစ်သည်။သို့ရာတွင် ဒဂုံမြို့နယ် တရားရုံးသို့ တရား စွဲဆိုတင်ပို့သောနေ့မှာ ၁၀-၂-၇၃နေ့ဖြစ်သဖြင့် ဖမ်းဆီးပြီး(၁၅)ရက် ကြာမှ တရားစွဲတင်ပို့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ဒဂုံမြို့နယ် တရားရုံးကဒေါ်မြစိန်အား လောင်းကစား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ ဒဏ်ငွေကျပ် ၅၀၀/ -ပေးဆောင်ရန်နှင့် ကျန်တရားခံများဖြစ်ကြသော ဦးတက်ခေတ်(ခ)ဦးမြင့်လွင်ပါ(၁၁)ဦးတို့အား ယင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရဒဏ်ငွေကျပ် ၁၀၀/ - စီ ပေးဆောင်ရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးတက်ခေတ်က ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှု ဝင်ရောက်ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှု ဆက်လက်တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လောင်းကစား အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (က)တွင် ပုဒ်မ ၁၀ သို့မဟုတ် ၁၁ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့် နေ့မှ (၇)ရက် အတွင်းယင်းပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးသို့ တိုင်တန်းခြင်း၊ အစီရင်

စာမျက်နှာ

ခံခြင်း၊သာတင်းပေးခြင်း၊ မပြုလျှင် တရားရုံးက ယင်းအမှုကို စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း မပြုရဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ပုဒ်မ ၁၁ ဖြင့် ဦးတက်ခေတ်ပါ(၁၁)ဦးအပေါ်ဖမ်းဆီးပြီး(၁၅)ရက်ကြာမှ တရားစွဲတင်ပို့ခြင်းမှာအဆိုပါ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှုမရှိပေ။

ထပ်မံ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၂၆-၁-၇၃ ရက် နေ့စွဲဖြင့် ဒဂုံ မြို့နယ် ပြည်သူ့ရဲ တပ်ဖွဲ့မှူးက ထုတ်ပေးခဲ့သော ဝရမ်းစာတွင် ရဲအုပ်ဦးသောင်းထွန်းအား ဝရမ်းအတည်ပြုရန် တာဝန်ပေးပြီး ရှာရမည့်အိမ်မှာ ဦးတက်ခေတ်(ခ) ဦးမြင့်လွင်၏ အိမ်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သွားရောက်ရှာဖွေသူမှာရှာဖွေပုံစံစာတိုင်(၉)အရ ရဲအုပ်ဦးသောင်းထွန်း မဟုတ်ဘဲ ဒုရဲအုပ် ဦးတင့်ဆန်း ဖြစ်နေသည့်အပြင် ရှာဖွေခံရသော အိမ်မှာလည်းဦးတက်ခေတ်၏အိမ်မဟုတ်ဘဲဒေါ်မြစိန်၏အိမ် ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေ၍ ဝရမ်းကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ အတည်ပြုခြင်း မဟုတ်ပေ။

ဦးတက်ခေတ်(ခ)ဦးမြင့်လွင်　　ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ　　၇၄
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်　　နှင့်　　မြန်မာနိုင်ငံတော်
သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်　　မအေးချို(ခ)မတင်ချိုပါ(၁၁)

စီရင်ထုံးပြုသော အမှုများ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

			စာမျက်နှာ
မောင်ကျော်ဆွေ	နှင့်	ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်	၆၇
မောင်စိုးနိုင်(ခ) မောင်ပငယ်	နှင့်	ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)	၇၀
ဦးတက်ခေတ်(ခ) ဦးမြင့်လွင် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ပြည်တောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် မအေးချို(ခ)မတင်ချိုပါ(၁၁)	၇၃

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဦးထွန်းတင်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးခင်မောင်ကျော် နှင့်
ဦးအေးစန်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

မောင်ကျော်ဆွေ

နှင့်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)*

† ၁၉၇၆
ဇူလိုင်လ
၄ ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၆-က– အမှုစစ်ဆေးဆဲ ကာလ အတွင်း သက်သေခံပစ္စည်းပြန်ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်ပိုင်ခွင့်–တရားခံထွက်ပြေးနေသဖြင့် အမှုမပြီးပြတ်မီ အတောအတွင်း သက်သေတစ်ဦးထံမှ သိမ်းဆည်းထားသော သက်သေခံ ငွေများကို တရားလိုသို့ ပြန်လည် ပေးအပ်ထားခြင်းထက် တရားရုံး၏ ထိန်းသိမ်းမှု အောက်တွင် ထားရှိခြင်းက ပိုမိုမျှတမှန်ကန်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၆-က အရ အမှု စစ်ဆေးဆဲ ကာလ အတွင်း သက်သေခံ ပစ္စည်း ပြန်ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးအနေဖြင့် သင့်မြတ်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်ပေသည်။ ယခု အမှုမှာ တရားခံ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သွားသည့်အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၁၂ အရ တရားခံပြေး အမှု အဖြစ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ရှိသဖြင့် အမှုမှာ ပြီးပြတ်သွားသည် မဟုတ်သေးပေ။ ဤအခြေအနေတွင် သက်သေ တစ်ဦး ထံမှ သိမ်းဆည်းထားသော သက်သေခံငွေများကို တရားလိုသို့ ပြန်လည် ပေးအပ်ထားခြင်းထက် အမှု မပြီးပြတ်မီ အတောအတွင်း တရားရုံး၏ ထိန်းသိမ်းမှု အောက်တွင် ထားရှိခြင်းက ပိုမို မျှတ မှန်ကန်မည် ဖြစ်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် –ဒေါ်ခင်နှင်းဆီ၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ
လျှောက်ထားခံရသူအတွက် –ဦးစိုးဝင်း၊ ဥပဒေဝန်ထမ်းအဆင့်(၁)
တရားရေးအကြံပေး –ဦးဝင်းလှိုင်

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၆၃၄ (ခ)

† ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၃၃၂ တွင် ချမှတ်သော (၂၈- ၆- ၇၅) နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှု

၁၉၈၆
မောင်ကျော်
ဆွေ နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ရန်ကုန်တိုင်း လသာမြို့နယ် တရားရုံး ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၈၉၄/၈၄တွင် သက်သေခံငွေများကို အယူခံရက်ကျော်လွန်က တရားလိုသို့ ပြန်ပေးစေရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်း အမိန့်ကို မောင်ကျော်ဆွေက မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခဲ့ရာ မအောင်မြင်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံးသို့ ဤပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ လသာမြို့နယ်၊ လသာလမ်း၊ အမှတ် ၁၂၉ နေ မမူမူသွင်က ၎င်းထံမှ စိန်၊ရွှေ၊လက်ဝတ် ရတနာများကို မငယ်ငယ်အောင်က လိမ်လည် ယူသွားကြောင်း တိုင်တန်းချက်အရ သက်ဆိုင်ရာ လသာမြို့နယ် ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းမှ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ အရ အရေးယူ တရားစွဲဆို တင်ပို့ခဲ့သော အမှုဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူက ပြင်ဆင်မှု အကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာတွင် သက်သေခံ ပစ္စည်းကို တရားလိုသို့ ပြန်ပေးသော အမိန့်မှာ တရားခံထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့သော ပစ္စည်းများ အပေါ်တွင်သာ ဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်းနှင့် အမှု ပြီးပြတ်ခြင်း မရှိသေးဘဲ သက်သေ တစ်ဦးထံမှ သိမ်းဆည်းထားသော ငွေကို တရားလိုသို့ ပြန်ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ အမှုကို အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်သည့်သဘောသက်ရောက်နေသဖြင့် မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြသည်။

မြို့နယ်တရားရုံး အမှုတွဲကို လေ့လာရာတွင် ၁၆-၁၂-၈၄ရက် နေ့စွဲပါ အမှု နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၌ "အမှုအား ပိတ်သိမ်းပြီး တရားခံပြေးအရ ဆောင်ရွက်ရန်၊ တရားလို၏ သက်သေခံငွေများအား အယူခံရက်လွန်က ပြန်ပေးစေ" ဟူ၍ မှတ်တမ်း တင်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အချင်းဖြစ် အမှုတွင် သက်သေခံအဖြစ် ရုံးရှေ့သို့ တင်ပြထားသော ပစ္စည်းသည် လျှောက်ထားခံရသူ မမူမူသွင်ထံမှ လိမ်လည်ရယူသွားသည့် စိန်၊ရွှေ၊ လက်ဝတ် ရတနာ ပစ္စည်းများ မဟုတ်ဘဲ ယင်း ပစ္စည်းများကို ရောင်းချ၍ ရသည် ဆိုသည့် ငွေသားများနှင့် အသွင်ပြောင်းထား သာ ရွှေတုံး(၂)တုံး ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ငွေသားများမှာ တရားခံ မငယ်ငယ်အောင်က မမူမူသွင် ထံမှ လိမ်လည် ရယူသွားသော ပစ္စည်းများ မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် တရားလိုသို့ ပြန်လည် ထုတ်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ထားသည့် သက်သေခံငွေ ကျပ် ၂၃၁၀၀/-အနက်မှ ငွေကျပ် ၈၁၀၀/-မှာ သက်သေ မောင်ကျော်ဆွေ ထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့သော ငွေဖြစ်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၆-က အရ အမှု စစ်ဆေးဆဲ ကာလအတွင်း သက်သေခံ ပစ္စည်း ပြန်ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံး အနေဖြင့် သင့်မြတ်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်ပေသည်။ ယခုအမှုမှာ တရားခံ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်သွားသည့် အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၁၂ အရ တရားခံပြေးအမှုအဖြစ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်ရှိနေပြီး အမှု ပြီးပြတ်သွားသည် မဟုတ်သေးပေ။ မြို့နယ်တရားရုံးက တရားခံပြေး အမှု ဖွင့်လှစ် ဆောင်ရွက်ရန် အမိန့် ချမှတ်ထားသော်လည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ

ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၈၇နှင့် ၈၈ တို့အရ ဆောင်ရွက်ထားသည်ကို မတွေ့ရသဖြင့် တရားခံအပေါ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ဖွယ်ရာရှိမရှိ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းလည်း မပြုရသေးပေ။ ဤ အခြေအနေတွင် သက်သေ တစ်ဦး ထံမှ သိမ်းဆည်းထားသော သက်သေခံငွေများကို တရားလိုသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ထားခြင်းထက် အမှုမပြီးပြတ်မီ အတောအတွင်း တရားရုံး၏ ထိန်းသိမ်းမှုအောက်တွင် ထားရှိခြင်းက ပို၍ မျှတ မှန်ကန်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်၍ မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး လျှောက်ထားသူထံမှ သိမ်းဆည်းထားသော သက်သေခံငွေ ကျပ် ၈၁၀၀/-ကို တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၁၀၈၉ နှင့်အညီ မြို့နယ် တရားရုံး၏ ထိန်းသိမ်းမှု အောက်တွင် ထားရှိရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၈၆
မောင်ကျော်ဆွေနှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးတွမ်မှုန်း၊အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေးနှင့် ဦးဝင်းမောင်(၁)တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၇၆ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်

မောင်စိုးနိုင်(ခ)မောင်ပယ်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ(၂)*

တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်မှု ဥပဒေပုဒ်မ ၂ ၏ ခြွင်းချက် - ဒေသဆိုင်ရာတရားရုံးတစ်ရုံးအပေါ် မထီမဲ့မြင်ပြုလုပ်ခြင်းအတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေဖြင့် အရေးယူလိုက်လျှင် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုလုပ်မှုဥပဒေအရ အရေးယူပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း။

မြစ်ကြီးနား မြို့နယ် တရားရုံးတွင် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၁၁၁၇/၇၄ ၌ တရားလို၏ အကျိုးဆောင် ဦးပေါဦးက တရားရုံးရှေ့တွင် ကိုယ်နှုတ်အမူအရာ ရိုင်းပျစွာ ဒေါသတကြီး အော်ပြောခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြလျက် တရားခံ မောင်စိုးနိုင်က ဦးပေါဦးအပေါ် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုလုပ်မှု ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ အရေးယူပေးရန် ဗဟိုတရားရုံးတွင် အထွေထွေလျှောက်လွှာတင်သွင်းသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လက်အောက်ခံ တရားရုံးများ၌ တရားရုံးကို မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်သူအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေတွင် အရေးယူနိုင်ရန် သီးခြားပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိလျှင် ဗဟိုတရားရုံးအနေဖြင့် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်မှု ဥပဒေပုဒ်မ ၂ အရ အရေးယူပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ယင်းပုဒ်မ၏ ခြွင်းချက်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ မောင်စိုးနိုင်၏ ဦးပေါဦးအပေါ် စွပ်စွဲချက်များသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၈ တွင် အကျုံးဝင်နေသည့်အတွက် ဦးပေါဦးအပေါ် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုမှု ဥပဒေအရ အရေးယူရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ချေ။

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၃

† တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုလုပ်မှု ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ လျှောက်ထားမှု

၁၉၇၆
မောင်စိုးနိုင် (ခ) မောင်ပယ် နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

လျှောက်ထားသူအတွက် – ဦးလွန်းမောင်၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် – ၁။ ဦးတင်မြင့်၊ ဥပဒေ ဝန်ထမ်း အဆင့် (၁)

၂။ ဦးထွန်းကြည်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး – ဦးတင်နွယ် (ညွှန်ကြားရေးမှူး)

လျှောက်ထားသူ မောင်စိုးနိုင် (ခ) မောင်ပယ်က ဦးပေါ်ဦး အပေါ် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်မှု ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ အရေးယူပေးရန် ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းသည်။

မောင်စိုးနိုင် (ခ) မောင်ပယ်သည် ဦးခင်အောင်၏ ညီဖြစ်သည်။ ဒေါ်သန်းနုမှာ ဦးခင်အောင်၏ ဇနီးဖြစ်သည်။ ၄-၇-၇၄ နေ့၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သော ဦးခင်အောင်မှ ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် ဒတ်ဆန်းကားနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ဒေါ်သန်းနုက မောင်စိုးနိုင်(ခ)မောင်ပယ် အပေါ် မြစ်ကြီးနားမြို့နယ် တရားရုံး (တရားခွင်-၃)၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၁၁၇/၇၄တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ အရ တရားစွဲဆိုသည်။ အဆိုပါအမှုမှ တရားလို ဒေါ်သန်းနုအတွက် အကျိုးဆောင်ဦးပေါ်ဦးနှင့် ဦးနန်းဇင်းလတ်တို့က လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။ တရားလို ဒေါ်သန်းနုအား စစ်ဆေးစဉ် မောင်စိုးနိုင်၏ အကျိုးဆောင်က ၂၁-၇-၇၄ နေ့စွဲပါ စာရွက်ကို ဦးပေါ်ဦး၏ ရှေ့မှောက်၌ ရေးယူခြင်းမှန်သလားဟု မေးမြန်းသဖြင့် ဦးပေါ်ဦးက ရုံးတော်၏ ခွင့်ပြုချက်ကို မတောင်းခံဘဲ ဒေါ်သတကြီး ကိုယ်နှုတ် အမူအရာ ရိုင်းပျစွာဖြင့် "ဤမေးခွန်းမှာ ကျွန်တော့်အား ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ၊ တိုက်ခိုက်မှုသာဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော် တရားသူကြီး (၄)နှစ် လုပ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ပါတီကေဒါတစ်ဦးဖြစ်တယ်၊ အခြေခံ အလုပ်သမား အစည်းအရုံးရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်တယ်။ ယခုအမှုမှာ တစ်ဘက်အကျိုးဆောင်က ကျွန်တော့်ကို ဒီအမှုမှာ လိုက်ပါ မဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းတယ်။ ဒီကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး စီရင်ထုံးတစ်ခုထွက်လာနိုင်တယ်။ ယခင်ကလည်း မသန်းနု အကျိုးဆောင်ပဲ၊ ယခုလည်း မသန်းနုအကျိုးဆောင်ပဲ၊ နောင်လည်း မသန်းနုအကျိုးမဆောင်ပဲ" ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ထို့အပြင် မြို့နယ်တရားရုံးက အကြောင်းခြင်းရာနှင့် စပ်ဆိုင်လျက်ရှိသော မေးခွန်းဖြစ်သဖြင့် ဆက်လက်မေးမြန်းရန် ပြောသောအခါ တရားရုံး၏အမိန့်ကို မနာခံဘဲ "ဒီအမှုကို တရားမစွဲတင်ခင် (၂)ရက်ကတည်းက ခုံ(၃)ကိုရောက်မယ်ဆိုတာသိနေရတယ်။ ဒီခုံကိုရောက်အောင်လဲ ကြိုးစားနေကြတယ်။ အစက ကျွန်တော်မသိပါဘူး၊ ကျွန်တော်နဲ့အတူ လိုက်ပါဆောင်ရွက်တဲ့အကျိုးဆောင်ဦးနန်ဇင်းလတ်က ပြောပြလို့သိရတယ်" ဟု တရားရုံးရှေ့တွင် ကိုယ်နှုတ် အမူ အရာ ရိုင်းပျစွာဖြင့် ဒေါ်သတကြီး အော်ပြောခဲ့ကြောင်း စသည်ဖြင့် ဖော်ပြ၍ ဦးပေါ်ဦးအပေါ် တရားရုံးများ

၁၉၇၆
မောင်စိုးနိုင်
(ခ)
မောင်ပငယ်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

မထီမဲ့မြင်ပြုလုပ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ အရေးယူပေးရန် ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၈ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

"၂၂၈။ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း တစ်ဦးသည် တရားစီရင်မှု ဆောင်ရွက်နေစဉ်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို မည်သူမဆို၊ တမင်စော်ကားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့နှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တစ်ထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။"

လက်အောက်ခံတရားရုံးများ၌ တရားရုံးကို မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်သူ အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေတွင် အရေးယူနိုင်ရန် သီးခြားပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိလျှင် ဗဟိုတရားရုံးအနေဖြင့် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်မှု ဥပဒေပုဒ်မ ၂ အရ အရေးယူပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ယင်းပုဒ်မ၏ ခြွင်းချက်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ မောင်စိုးနိုင်၏ ဦးပေါ်ဦး အပေါ် စွပ်စွဲချက်များသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၈ တွင် အကျုံးဝင်နေသည့်အတွက် ဦးပေါ်ဦး အပေါ် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုမှုဥပဒေအရ အရေးယူရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူ၏ အထွေထွေ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဦးခင်မောင်ကျော်၊ အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ် ဦးကိုကြီးနှင့် ဦးတွမ်မှုန်းတို့ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဦးတက်ခေတ်(ခ)ဦးမြင့်လွင်

† ၁၉၇၆ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် *

မအေးချို(ခ)မတင်ချိုပါ (၁၁)

လောင်းကစား အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (က)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို မလိုက်နာဘဲ သတ်မှတ်ရက် ကျော်လွန်မှ စွဲတင်သည့် အမှုကို လက်ခံစီရင်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှု မရှိခြင်း–ဝရမ်းကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ အတည်ပြုရန် လိုအပ်ခြင်း။

မြို့နယ်ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက ထုတ်ပေးသော ဝရမ်းမှာ ၂၆–၁–၇၃ နေ့တွင် ဖြစ်ပြီး၊ လောင်းကစားဝိုင်းကို ဝင်ရောက်ဖမ်းဆီးသောနေ့မှာလည်း ၂၆–၁–၇၃ နေ့ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဒဂုံ မြို့နယ် တရားရုံးသို့ တရားစွဲဆို တင်ပို့သောနေ့မှာ ၁၀–၂–၇၃နေ့ ဖြစ်သဖြင့် ဖမ်းဆီးပြီး(၁၅)ရက်ကြာမှ တရားစွဲ တင်ပို့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ဒဂုံ မြို့နယ် တရားရုံးက ဒေါ်မြစိန်အား လောင်းကစား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၅၀၀/– ပေးဆောင်ရန်နှင့် ကျန်တရားခံများ ဖြစ်ကြသော ဦးတက်ခေတ်(ခ)ဦးမြင့်လွင်ပါ (၁၁)ဦးတို့အား ယင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၁၀၀/–စီ ပေးဆောင်ရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးတက်ခေတ်က ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှု ဝင်ရောက်ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှု ဆက်လက်တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လောင်းကစား အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (က)တွင် ပုဒ်မ ၁၀ သို့မဟုတ် ၁၁ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့်နေ့မှ (၇) ရက် အတွင်း

* ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၄၃ (ခ)
၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁ (က)

† ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၂၉ တို့တွင် ချမှတ်သော ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၄၃ (၁၉-၁၀-၇၃) နှင့် (၃-၃-၇၃) ရက် နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း (ဒဂုံမြို့နယ်) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

ယင်း ပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးသို့ တိုင်တန်းခြင်း၊ အစီရင်ခံခြင်း၊ သတင်းပေးခြင်း မပြုလျှင် တရားရုံးက ယင်း အမှုကို စစ်ဆေး စီရင်ခြင်း မပြုရဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ပုဒ်မ ၁၁ ဖြင့် ဦးတက်ခေတ်ပါ (၁၁)ဦးအပေါ် ဖမ်းဆီးပြီး (၁၅)ရက်ကြာမှ တရားစွဲတင်ပို့ခြင်းမှာ အဆိုပါ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှု မရှိပေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၂၆–၁–၈၃ ရက် နေ့စွဲဖြင့် ဒဂုံ မြို့နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက ထုတ်ပေးခဲ့သော ဝရမ်းစာတွင် ရဲအုပ်ဦးသောင်းထွန်းအား ဝရမ်းအတည်ပြုရန် တာဝန်ပေးပြီး ရှာရမည့်အိမ်မှာ ဦးတက်ခေတ် (ခ) ဦးမြင့်လွင်၏အိမ်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သွားရောက်ရှာဖွေသူမှာ ရှာဖွေပုံစံ စာတိုင်(၉)အရ ရဲအုပ်ဦးသောင်းထွန်းမဟုတ်ဘဲ ဒုရဲအုပ် ဦးတင့်ဆန်း ဖြစ်နေသည့် အပြင် ရှာဖွေခံရသော အိမ်မှာလည်း ဦးတက်ခေတ်၏ အိမ် မဟုတ်ဘဲ ဒေါ်မြစိန်၏အိမ် ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေ၍ ဝရမ်းကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ အတည်ပြုခြင်း မဟုတ်ပေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် — ဦးသိန်းရွှေ၊ဥပဒေဝန်ထမ်းအဆင့်(၁)
မလာ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် — ဦးသိန်းရွှေ၊ဥပဒေဝန်ထမ်းအဆင့်(၁)
မလာ

တရားရေးအကြံပေး — ဦးစိုးမြင့်

ဒဂုံမြို့နယ် တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၄၄၃/၈၃ တွင် ဦးတက်ခေတ် (ခ) ဦးမြင့်လွင်ပါ (၁၂)ဦးတို့ အပေါ် လောင်းကစား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁/၁၂ အရ စွဲဆိုခဲ့ရာ ဒေါ်မြစိန်အား လောင်းကစား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂အရ ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၅၀၀/– ပေးဆောင်စေရန်နှင့် ကျန်တရားခံများ ဖြစ်ကြသော ဦးတက်ခေတ်(ခ)ဦးမြင့်လွင်ပါ (၁၁)ဦး တို့အား ယင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၁၀၀/စီ ပေးဆောင် စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးတက်ခေတ်က ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှု ဝင်ရောက်ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် ဗဟို တရားရုံးသို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၄၃(ခ)/၈၃ အရ ပြင်ဆင်မှုကို ဆက်လက်တင်သွင်းသည်။

ဦးတက်ခေတ်၏ပြင်ဆင်မှုအတွက် ၁၈-၄-၈၄ရက်နေ့ကလက်ခံသင့်မသင့် ကြားနာပြီးနောက် ပြင်ဆင်မှုကို လက်ခံကြောင်းနှင့် အပြစ်ပေးထားသော ကျန်တရားခံတို့အပေါ်တွင် ပြင်ဆင်မှု(က)ဖွင့်လှစ်ရန် ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့မှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သဖြင့် ပြင်ဆင်မှု ၁(က)/၈၄ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၄၃(ခ)/၈၃ နှင့် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁(က)/၈၄ တို့မှာ မူလ မြို့နယ် တရားရုံး ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၄၄၃/၈၃ တစ်မှုတည်းမှ

၁၉၈၆
ဦးတက်ခေတ်
(ခ)
ဦးမြင့်လွင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ဤစီရင်ချက်သည် အဆိုပါ ပြင်ဆင်မှု နှစ်မှုစလုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

အမှုမှာ ၂၆-၁-၈၃ ရက်နေ့ ၁၃း၃၀ နာရီခန့်က ဒဂုံမြို့နယ်၊ပြည် အရှေ့ရပ်ကွက်၊ အမှတ်(၁၈) ဘဒ္ဒလမ်းခြံတွင် လောင်းကစားဝိုင်း ပြုလုပ် နေကြောင်း သတင်းအရ ဦးတက်ခေတ်၏အိမ်သို့ ဒုရဲအုပ် ဦးတင့်ဆန်းနှင့် အဖွဲ့က မြို့နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး၏ ဝရမ်းဖြင့် ဝင်ရောက် ရှာဖွေရာမှ လောင်းကစားကြသည်ဆိုသော ဦးတက်ခေတ်တို့ အပေါ် လောင်းကစား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁/၁၂ အရ ဒုရဲအုပ် ဦးတင့်ဆန်းက တိုင်ချက်ဖွင့်ပြီး အရေးယူခဲ့သော အမှုဖြစ်သည်။

မြို့နယ် တရားရုံး အမှုတွဲကို လေ့လာသည့်အခါ လောင်းကစားဝိုင်းကို ဖမ်းသော နေ့သည် ၂၆-၁-၈၃ ရက်နေ့ ဖြစ်ပြီး ဝရမ်း ထုတ်ပေးသော နေ့စွဲမှာလည်း ၂၆-၁-၈၃ ရက်နေ့ပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တရားစွဲ တင်ပို့သောနေ့မှာ ၁၀-၂-၈၃ ရက်နေ့ ဖြစ်သဖြင့် ဖမ်းဆီးပြီး (၁၅)ရက် ကြာမှ တရားစွဲ တင်ပို့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

လောင်းကစား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(က) တွင် ပုဒ်မ ၁၀ သို့မဟုတ် ၁၁ အရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည့် နေ့မှ (၇)ရက် အတွင်း ယင်း ပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးသို့ တိုင်တန်းခြင်း၊ အစီရင်ခံခြင်း၊ သတင်းပေးခြင်း မပြုလျှင် တရားရုံးက ယင်းအမှုကို စစ်ဆေး စီရင်ခြင်း မပြုရဟု အတိ အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ပုဒ်မ ၁၁ ဖြင့် ဦးတက်ခေတ်ပါ (၁၁)ဦးအပေါ် ဖမ်းဆီးပြီး (၁၅) ရက်ကြာမှ တရားစွဲ တင်ပို့ခြင်းမှာ အဆိုပါ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှုမရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဦးတက်ခေတ်ပါ (၁၁)ဦးအပေါ် လောင်းကစား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ အပြစ်ပေး ထားခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။ ဗဟိုဥပဒေရုံးအတွက် လိုက်ပါသော ဥပဒေဝန်ထမ်းကလည်း "ယခု အမှုတွင် ဝရမ်းစာပါအတိုင်း အတိအကျ လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်း၊ လောင်းကစားဝိုင်း ဖမ်းဆီးပြီးမှ (၁၅)ရက် အကြာတွင် အမှုစွဲတင်ခဲ့ခြင်းတို့မှာ လောင်းကစား အက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များနှင့် ညီညွတ်မှုမရှိပါသဖြင့် မူလမြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို ဥပဒေ နှင့်အညီ ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ပါသည်" ဟူ၍ တင်ပြသည်။

၂၆-၁-၈၃ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ဒဂုံမြို့နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက ထုတ်ပေး ခဲ့သော ဝရမ်းစာတွင် ရဲအုပ် ဦးသောင်းထွန်းအား ဝရမ်း အတည်ပြုရန် တာဝန်ပေးပြီး ရှာရမည့်အိမ်မှာ ဦးတက်ခေတ်(ခ)ဦးမြင့်လွင်၏အိမ် ဖြစ် သည်။ သို့ရာတွင် သွားရောက်ရှာဖွေသူမှာ ရှာဖွေပုံစံစာတိုင်(၉) အရ ရဲအုပ် ဦးသောင်းထွန်း မဟုတ်ဘဲ ဒုရဲအုပ် ဦးတင့်ဆန်း ဖြစ်နေသည့်အပြင် ရှာဖွေခံရသော အိမ်မှာလည်း ဦးတက်ခေတ်၏အိမ်မဟုတ်ဘဲ ဒေါ်မြစိန်၏ အိမ်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေ၍ ဝရမ်းကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ အတည်ပြုခြင်း မဟုတ်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ အိမ်ရှင်ဒေါ်မြစိန်အား

၁၉၈၆
ဦးတက်ခေတ် (ခ) ဦးမြင့်လွင် နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

လောင်းကစား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ အပြစ်ပေးထားခြင်းမှာလည်း မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဒဂုံ မြို့နယ် တရားရုံးနှင့် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတို့က ဦးတက်ခေတ်(ခ)ဦးမြင့်လွင်ပါ (၁၂)ဦး အပေါ် လောင်းကစား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁/၁၂ အရ အပြစ်ပေးထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပြီး ၎င်းတို့ (၁၂)ဦးအား ဤအမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်စေရန် အမိန့် ချမှတ်သည်။ သက်သေခံငွေများကို ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် ချမှတ်သော အမိန့်ကိုမူ အတည်ပြုသည်။

ဒဏ်ငွေများ ပေးဆောင်ပြီးက ပြန်ထုတ်ပေးစေ။

၁၉၇၆-ခုနှစ်

တတိယ သုံးလပတ်

(ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာ)

တရားမမှုများ

F-4

စီရင်ထုံးပြုသော အမှုများ

တရားမ မှုများ

			စာမျက်နှာ
ဒေါ်ခင်ဦး	နှင့်	ဦးဘသိန်း	၁၃၃
ဦးစိန်လှိုင်	နှင့်	ဦးမောင်မောင်အေးပါ(၂)	၁၃၇
ဦးတင်ထွန်း	နှင့်	ဦးစိန်ဝင်းပါ(၂)	၁၄၃
ဦးတင်ထွန်းပါ(၂)	နှင့်	ဒေါ်သန်းတင်လှပါ(၂)	၁၄၉
ဦးဘကြည်ပါ(၂)	နှင့်	ဒေါ်ကြွယ်	၁၅၆
ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ(ခ) ဒေါ်မဂျမ်းပါ(၅)	နှင့်	ဒေါ်မဥ	၁၆၃
ဒေါ်သိန်းကြည် ဦးလှဦးပါ(၅)	နှင့်	ဦးလှဦးပါ(၇) ဒေါ်သိန်းကြည်	၁၆၉
ဒေါ်အေးရီ	နှင့်	ဒေါ်ခင်စန်းရီ	၁၇၇
ဦးအောင်ကြွယ်	နှင့်	ဒေါ်မြရွှေပါ(၂)	၁၈၁
ဦးအောင်သိန်းပါ(၂)	နှင့်	ဒေါ်မာမူဒါခါတွန်ပါ(၄)	၁၈၅
ဦးအုန်းမောင်ပါ(၂)	နှင့်	ဦးသိန်းလှ	၁၈၉

တရားမ မှုများ

စာမျက်နှာ

ဥပဒေများ–

ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ
တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ
ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ
စာချုပ်စာတမ်းများ မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေ
သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ
ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ
အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ
တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုလုပ်မှု အက်ဥပဒေ
၁၉၆၀ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ

ပစ္စည်းရောင်းသူသည်၊ ရောင်းပြီးသည့် ပစ္စည်းကို ဆက်လက် လက်ဝယ်ပြုထားခြင်းဖြင့် ဝယ်သူအား မည်သည့်အချိန်မှ စ၍ ဆန့်ကျင် လက်ရှိပြုရာ ရောက်ခြင်း–အချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာချင်း မတူသည့် အမှုများစွဲဆိုရာတွင် ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ ယခင်စွဲဆိုခဲ့သော အမှုများ၌ ကုန်လွန်ခဲ့သော အချိန် ကာလကို ထုတ်ပယ်ပေးရန် အရေးဆိုခွင့် မရှိခြင်း။

ဒေါ်သိန်းကြည်သည်၊ မူလ ရုံးတွင် အယူခံ တရားပြိုင် တို့၏ ဖခင် ဦးမောင်ကြီးထံမှ အိမ်နှင့်မြေကို မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းအိမ်နှင့်မြေမှာ ဦးမောင်ကြီးနှင့် သူ၏ သားသမီးများ လက်ဝယ် ဆက်လက်တည်ရှိနေသာဖြင့် ဒေါ်သိန်းကြည်က ဦးမောင်ကြီးတို့ အပေါ် ပထမဆုံး စွဲဆိုသောအမှုမှာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)(က) အရ ဖြစ်ပြီး ဒုတိယ စွဲဆိုသည့် အမှုမှာ အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို ၎င်းထံပေါင်နှံထား၍ ရွေးမြီရလိုမှုဖြစ်သည်။ ဒေါ်သိန်းကြည်သည် ယင်းအမှုများတွင် မအောင်မြင်သဖြင့် အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို လက်ရောက်ရလိုမှု ထပ်မံစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်သိန်းကြည်က အချင်းဖြစ် အိမ် နှင့် မြေ ကို ဦးမောင်ကြီးထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည်မှန်သော်လည်း ယင်း အိမ် နှင့် မြေမှာ ဦးမောင်ကြီး နှင့် သူ၏ သားသမီးများ လက်ဝယ်၌ ဆက်လက်တည်ရှိခဲ့သည်။ သူတို့သည် ယင်းအိမ်နှင့်မြေတွင် ဒေါ်သိန်းကြည်၏ အိမ်ငှားများ

အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒေါ်သိန်းကြည်၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူများအဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နေထိုင်ခြင်းမဟုတ်ချေ။ ဒေါ်သိန်းကြည်က ဦးမောင်ကြီးအပေါ် ပထမစွဲဆိုသောအမှုတွင် ဦးမောင်ကြီး က အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို ဒေါ်သိန်းကြည်အား ရောင်းချခဲ့ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ အိမ်ကိုအပေါင်ထားခြင်း မျှသာဖြစ်ကြောင်း ထုချေခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယင်း အမှုစွဲဆိုစဉ်ကပင် ဦးမောင်ကြီးက ယင်းအိမ်မှာ သူပိုင်ဖြစ်သည်ဟု အတည့်အလင်းပြောဆိုခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ဤအခြေအနေတွင် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဒေါ်သိန်းကြည်အား ရောင်းချပြီးနောက် ဦးမောင်ကြီးနှင့် သူ၏သားသမီးများက ယင်းအိမ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်းသည် ပစ္စည်းဝယ်ယူသူ ဒေါ်သိန်းကြည်အား ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်ပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်သိန်းကြည် စွဲဆိုခဲ့သော ပထမ အမှုနှစ်မှုတွင် ပေါ်ပေါက်သည့် အချင်းဖြစ် အကြောင်း အရာ များသည် ဒေါ်သိန်းကြည်စွဲဆိုသော နောက်ဆုံးအမှုတွင်ပေါ်ပေါက်သည့်အချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာနှင့် မတူကြောင်း အထက်တွင် ရှင်းပြပြီးဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်သိန်းကြည်အနေဖြင့် ယခင်အမှုများကိုစွဲဆိုရာ၌ ကုန်လွန်ခဲ့သောအချိန်များကို ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၁) အရ ထုတ်ပယ်ပေးရန် အရေးဆိုခွင့် မရှိချေ။

ဒေါ်သိန်းကြည်
ဦးလှဦးပါ(၅)
နှင့်
ဦးလှဦးပါ(၇)
ဒေါ်သိန်းကြည် ၁၆၉

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၉၁– တရားလို၏ အခွင့်အရေးကို သိပါးသည့် အချိန်ကစ၍ တရားလိုတွင် တရားစွဲဆိုခွင့်ရရှိသည်ဖြစ်သဖြင့် စည်းကမ်းသတ်,ကာလကို ယင်းအချိန်မှ စ၍ ရေတွက်ရမည်ဖြစ်ခြင်း – တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ အရ ချမှတ်သော အမိန့်သည် ယင်းဥပဒေ အမိန့် ၄၃၊ နည်း ၁ (ပ) အရ အယူခံဝင်ခွင့် ရှိသော အမိန့်ဖြစ်၍ ပုဒ်မ ၂ (၂) (က) ပါ ဖွင့်ဆိုထားသည့် အတိုင်း ယင်းအမိန့်သည် ဒီကရီမဟုတ်သဖြင့် ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ ဇယား ၂ အမှတ်စဉ် ၁၁ (ခ) အရ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင် ရမည် ဖြစ်ခြင်း။

ဒေါ်ချစ်ရသည် အယူခံတရားလို ဦးဘကြည်နှင့် ဒေါ်ငွေရှင်တို့အား မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် အချင်းဖြစ်မြေကို ရောင်းချခဲ့သည်။ ယင်း မြေမှာ အယူခံတရားပြိုင်ဒေါ်ကြွယ်နှင့် ဒေါ်ချစ်ရ၏မြေးဦးလှဦးတို့ အိမ်ထောင်

ကျစဉ်က ခန်းဝင် ပစ္စည်းအဖြစ် ပေးခဲ့သော မြေဖြစ်၍ ယင်း အရောင်း စာချုပ်မှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေငြာပေးစေရန် ရွှေဘိုမြို့နယ် တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂/၈၃တွင် ၁၃-၁-၈၃နေ့က တရားစွဲဆို သည်။ မြို့နယ်ရုံးက အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း ကောက်ယူ၍ အမှုကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဒေါ်ကြွယ်က စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံးတွင် အယူခံဝင်ရာ၊ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သဖြင့် ဦးဘကြည်က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဆက်လက် အယူခံဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို ဦးဘကြည်နှင့်ဒေါ်ငွေရှင်တို့က ဒေါ်ကြွယ်အပေါ် ရွှေဘိုမြို့နယ်တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၇/၇၃ တွင် အချင်းဖြစ် မြေသည် မိမိတို့ပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေငြာပေးစေရန်နှင့် လက်ရောက် ပေးအပ်စေရန် တရားစွဲဆိုရာ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ယင်းအမှုတွင် ဒေါ်ကြွယ်တင်သွင်းသော ချေလွှာအရ အချင်းဖြစ်မြေကို ဦးဘကြည်တို့အား ရောင်းချကြောင်းကို ဒေါ်ကြွယ် အနေဖြင့် နောက် အကျဆုံး ၂၉-၁-၇၄ နေ့တွင် သိရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်ကြွယ်သည် အချင်းဖြစ် စာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ခွင့်ရှိကြောင်း နောက်အကျဆုံး ၂၉-၁-၇၄နေ့တွင် သိရှိသည်ဟုပေါ်ပေါက်သည်ဖြစ်၍ သူစွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၉၁ တွင် သတ်မှတ်ထားသော ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံးက ဒေါ်ကြွယ် စွဲဆိုသည့် အမှုကိုပလပ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီးအမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် အယူခံအမှုတွင် ချမှတ်သောအမိန့်မှာ တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ အရ ချမှတ်သောအမိန့်ဖြစ်သဖြင့် ယင်းအမိန့်ကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၃၊ နည်း ၁(ပ) အရ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသောအမိန့်ဖြစ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၂(၂)(က)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ယင်းအမိန့်သည် ဒီကရီမဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအယူခံအတွက် ရုံးခွန်ကို ရုံးခွန် အက် ဥပဒေ ဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၁(ခ) အရ ရုံးခွန်း၅=ကျပ်သာ ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ထိုအယူခံအတွက် တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။

ညွှန်းချက် (၈)

စာမျက်နှာ

ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယား အမှတ်စဉ် ၁၂၀- အပေးစာချုပ် ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေငြာပေးစေလိုမှု–အမွေရှင် မိခင်အသက်ရှင်လျက်ရှိစဉ်က ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အပေးစာချုပ်သည် မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်ကြောင်း သားဖြစ်သူက စွဲဆိုရာတွင် ကာလ စည်းကမ်းသတ်ကို မည်သည့်အချိန်က စတင်ရေတွက်ရမည့်ဖြစ်ခြင်း။

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၈၄/၈၄ (မိတ္ထီလာ) တွင် မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က သူပိုင်ပစ္စည်းများကို သားဖြစ်သူ ဦးသိဟန်နှင့် ချွေးမဖြစ်သူဒေါ်တင်လှတို့အား ပေးကမ်းသည့် စာချုပ်မှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်းမြွက်ဟကြေငြာပေးစေရန်နှင့် ယင်းစာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် အခြားသားတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးသိန်းလှ(လျှောက်ထားခံရသူ)က တရားစွဲဆိုသည်။ ဦးသိန်း လှစွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း တဖက်ကထုချေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပစ္စည်းပိုင်ရှင် တစ်ဦးသည် မိမိပိုင် ပစ္စည်းကို မိမိကြိုက်နှစ်သက်သလို စီမံခန့်ခွဲခွင့် ရှိသည်ဖြစ်ရာ ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က သူ၏ သားနှင့်ချွေးမတို့အား ပစ္စည်းပေးကမ်းသည့်ကိစ္စကို အမွေရခွင့်ရှိသော ဩရသမှအပ ကျန်သားသမီးများက မိခင် အသက်ထင်ရှား ရှိနေစဉ်အတွင်း ကန့်ကွက်ပြောဆိုခွင့်မရှိချေ။ ဩရသအနေဖြင့် အရေး ဆိုခြင်းမပြုပဲ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့သော ဦးသိန်းလှသည် မိခင်ကွယ်လွန်သော အခါ ထိုသို့ ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း ရှိမရှိအရေးဆိုခွင့်ရရှိလာသည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားစွဲဆိုရန် အချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာသည် ဒေါ်ရွှေဂုဏ် ကွယ်လွန်သည့်အခါ ပေါ်ပေါက်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က ဦးသိဟန် တို့အား ပစ္စည်းပေးကမ်းခြင်းမှာမြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ကြောင်း အရေးဆိုခွင့်ကို မိခင် ကွယ်လွန်သည့်အခါ ကျမှသာ ဦးသိန်းလှက ရရှိသည်ဖြစ်၍ မြွက်ဟကြေငြာပေးစေလိုမှု စွဲဆိုပိုင်ခွင့်ကို မိခင် ကွယ်လွန်သည့်နေ့မှစ၍ ရရှိသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

ဦးအုန်းမောင်ပါ(၂) နှင့် ဦးသိန်းလှ ၁၈၉

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၉၊ နည်း ၈ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသောအမှုကို ကြားနာရန် ချိန်းဆိုသောနေ့ - ငြင်းချက်ထုတ်သည့် နေ့ကို ဦးစွာ ပထမ ကြားနာသည့် နေ့ အဖြစ် သတ်မှတ်ရခြင်း - ချေလွှာ တင်ရန် သတ်မှတ် သောနေ့သည် အမှုကို ကြားနာရန် ချိန်းဆိုသောနေ့ဖြစ်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်း မရှိခြင်း-ချေလွှာတင်သည့် ကိစ္စတွင် လက်ခံရန် ကိစ္စသာ ပါဝင်၍ ကြားနာသည့်ကိစ္စ အကျုံးမဝင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ငြင်းချက်ထုတ်သည့် နေ့ကို ဦးစွာပထမ ကြားနာသည့်နေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ရခြင်းမှာ ထိုနေ့တွင် ငြင်းချက်မထုတ်မီ တရားရုံးက နှစ်ဘက်အမှုသည်များအား တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၀၊ နည်း ၁ အရ၊ လိုအပ်သလို စစ်ဆေးနိုင်သည်။ အမှုကို ယင်းသို့ ဦးစွာပထမစစ်ဆေးခြင်းကြောင့် ယင်းနေ့ကိုဦးစွာပထမကြားနာရန် ချိန်းဆိုသည့်နေ့ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၃၊ နည်း ၁ တွင် ရည်ညွှန်းထားသော ဦးစွာပထမ ကြားနာရန် ချိန်းဆိုသည့်နေ့သည် အမှုသည်များအား အမိန့် ၁၀၊ နည်း ၁ အရ စစ်ဆေးသည့်နေ့ ဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေတွင် ချေလွှာ တင်ရန်သတ်မှတ်သောနေ့သည် အမှုကိုကြားနာရန် ချိန်းဆိုသောနေ့ဖြစ်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။

"ကြားနာသည်"ဟူသော စကားရပ်က တရားရုံးရှေ့တွင် ကြားနာရမည့်သူတစ်ဦးရှိကြောင်းကိုရည်ညွှန်းသည်။သို့ဖြစ်ရာ ကြားနာသည် ဆိုခြင်းတွင် သက်သေခံချက်များကိုရယူခြင်း၊ လျှောက်လဲချက်များကြားနာခြင်းစသည်တို့အကျုံးဝင်သည်။ချေလွှာတင်သည့်ကိစ္စတွင် လက်ခံရန် ကိစ္စသာပါဝင်၍ ကြားနာသည့်ကိစ္စ အကျုံးမဝင်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ချေလွှာတင်ရန် သတ်မှတ်သောနေ့သည် အမှုကို ကြားနာရန် ချိန်းဆိုသည့်နေ့ မဖြစ်နိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့်တိုင်းတရားရုံးက ချေလွှာတင်ရန် သတ်မှတ်သောနေ့တွင် တရားလိုဘက်မှ ရက်ချိန်းပျက်ကွက်သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားလိုစွဲဆိုသောအမှုကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၉၊ နည်း ၈ အရ ပလပ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

စာမျက်နှာ

တရားမမှု တစ်မှုတွင် ချေလွှာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သော တရားပြိုင်၌ သက်သေပြခွင့် မရှိခြင်း။

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၆၅/၈၁(လမ်းမတော်)တွင် အယူခံတရားပြိုင်ဦးစိန်ဝင်းနှင့်ဒေါ်ထွေးမြိုင်တို့က အယူခံတရားလိုဦးတင်ထွန်းအပေါ် အပေါင်ပစ္စည်းများကို ထုခွဲရောင်းချခွင့်ဒီကရီ ရလိုကြောင်းတရားစွဲသည်။ ယင်းအမှုတွင် တရားပြိုင်ဖြစ်သောဦးတင်ထွန်းက ချေလွှာတင်ရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် တိုင်းတရားရုံးက ချေလွှာမတင်တော့ဘဲ သက်သေသို့အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီဆက်လက်စစ်ဆေးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အမှုတွင် တရားပြိုင်ဦးတင်ထွန်းနှင့် သက်သေများကို စစ်ဆေး၍ အပေါင်ပစ္စည်းများကို ထုခွဲရောင်းချခွင့် ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သဖြင့် ဦးတင်ထွန်းက ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမမှုတစ်မှုတွင် တရားပြိုင်သည် ချေလွှာ တင်သွင်းရန်ပျက်ကွက်သဖြင့်တရားရုံးက ချေလွှာတင်သွင်းခွင့်မပြုတော့လျှင် ယင်းတရားပြိုင်သည် အမှုတွင် ခုခံချေပခွင့် ဆုံးရှုံးရမည်သာဖြစ်သည်။ ချေလွှာ တင်ခွင့်မရသော တရားပြိုင်အား သက်သေပြခွင့် ပေးလျှင် ချေလွှာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ် ခတ်ခြင်းမှာ အချည်းနှီး ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ဦးတင်ထွန်း နှင့် ဦးစိန်ဝင်းပါ(၂) ၁၄၃

စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၇ နှင့် စာချုပ် စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁)(ဃ)-စာချုပ်ကို ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက် အတိုင်း မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိ၍ ယင်း စာချုပ်ကို အခြေခံ၍ ဥပစာကို လက်ရောက် ပေးအပ်ရန် တောင်းဆိုခွင့် မရှိခြင်း။

အိမ်ငှား စာချုပ်အရ အယူခံတရားလို ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ (ခ) ဒေါ်မဂျမ်းက အိမ်ခန်းကို အယူခံတရားပြိုင်ဒေါ်မဥအား ၁၀နှစ် ငှားရန်နှင့် ဒေါ်မဥက ဒေါ်မာရီယမ်ဘီအား ငွေ ၁၃၀၀၀ိ/-ပေးရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းငှားရမ်းထားသည့် အိမ်ခန်းသည် ၁၀နှစ်မပြည့်မီ၊ မီးသင့်လောင်သွား၍ယင်းမြေပေါ်တွင် ပြန်လည်ဆောက်လုပ်သည့် အိမ်ခန်းကို ဒေါ်မဥက စာချုပ်အရ ၎င်းအား လက်ရောက်ပေးစေရန် သို့တည်းမဟုတ်၎င်းပေးထားသော ငွေ၁၃၀၀၀ိ/-ကိုပြန်အမ်းစေရန် တရားစွဲဆိုသည်။ တရားရုံးက ဒေါ်မဥအား ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သောကြောင့် ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ တို့က ဗဟိုတရားရုံးတွင် အယူခံခြင်းဖြစ်သည်။

စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စီရင်ချက်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်လွှာကို ဒီကရီ ချမှတ်သည့်နေ့မှ (၉၀)ရက် မြောက်နေ့ မတိုင်မီ တင်သွင်းသည့်အတွက် ရုံးခွန်ကိုလျှော့ပေါ့သည့် နှုန်းဖြင့် ထမ်းဆောင်ရန် ခွင့်ပြုထားကြောင်းပေါ်ပေါက်သည်။ထိုသတ်မှတ်ရက်ကျော်လွန်ပါက ရုံးခွန်ကို ထမ်းဆောင်ရမြဲနှုန်းအတိုင်း ထမ်းဆောင်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ လျှော့ပေါ့သည့်နှုန်းဖြင့် ထမ်းဆောင်ခွင့်ရနိုင်ရန် အလို့ငှာ သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက်အတွင်း လျှောက်လွှာကိုတင်သွင်းဖို့ လိုကြောင်းယုံမှားဘွယ် မရှိပေ။ ရုံးခွန်အက်ဥပဒေနှင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေတို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ အကြောင်းအရာချင်း မတူသည့်အလျောက် မိတ္တူကူးရက်ကို ထုဘ်ပယ်ခွင့်ပြုသည့် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ရုံးခွန်အက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်ရန် အကြောင်း မရှိနိုင်ချေ။

ဒေါ်အေးရီ နှင့် ဒေါ်ခင်စန်းရီ ၁၇၇

အမွေဆက်ခံရေး အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၇(၁)— အမွေ ထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသူအား အမွေ ထိန်းစာ ရထိုက်ခွင့် ရှိမရှိ သုံးသပ်ရာ၌ ၎င်းသည် အမွေးပုံမှ ဖယ်ထုတ်ခြင်း ခံရသူ ဟုတ်မဟုတ် စိစစ်ရန် လိုခြင်း — ကန့်ကွက် သူသည် အမွေရထိုက်သူ ဟုတ်မဟုတ် စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် မလိုခြင်း။

ရောဝတီတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၁၂၄/၇၃ တွင် ကွယ်လွန်သူဦးသာစ၏ ကျန်ရစ်သောအမွေပစ္စည်းများအတွက် အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် ညီဖြစ်သူဦးအောင်ကြွယ်ကလျှောက်ထားသည်ကို ဦးသာစ၏ မွေးစားသမီးဟု ဖော်ပြသူ မလှလှက ကန့်ကွက်သည်။တိုင်းတရားရုံးက ဦးအောင်ကြွယ်၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ် လိုက်သဖြင့် ဦးအောင်ကြွယ်က ဗဟိုတရားရုံးတွင် အယူခံခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၇ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရကွယ်လွန်သူ၏အမွေတစ်ရပ်လုံးကိုဖြစ်စေ၊တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ရထိုက်သူအား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးနိုင်သည်။ အကယ်၍ မလှလှသည် ကွယ်လွန်သူ၏ ကိတ္တိမသမီး ဖြစ်ပါမူ မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ကွယ်လွန်သူ၏ညီ ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေပုံမှ ပယ်ထုတ်မည် ဖြစ်၍ ဦးအောင်ကြွယ်သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးသာစ၏ အမွေကို ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အမွေထိန်းစာ ရခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ချေ။သို့ဖြစ်ရာ ဦးအောင်ကြွယ်အနေဖြင့် အမွေထိန်းစာရထိုက်ခွင့်ရှိမရှိသုံးသပ်ရာ၌ မလှလှသည် ဦးသာစ၏ ကိတ္တိမသမီး ဟုတ်မဟုတ်ကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။

စာမျက်နှာ

သို့ရာတွင် မလှလှသည် ဦးသာစ၏ ကိတ္တိမသမီးမဟုတ်ဘဲ အပတိဋ္ဌသမီးသာဖြစ်ပါမူ ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေပုံမှပယ်ထုတ်ခြင်းမပြုနိုင်သဖြင့် ဦးအောင်ကြွယ်သည် အမွေထိန်းစာမရထိုက်သော အကြောင်းများ မရှိပါက အမွေထိန်းစာကို သူ့အားထုတ်ပေးနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးသင့်မသင့် သုံးသပ်ရာ၌ မလှလှသည် ကွယ်လွန်သူ၏ အပတိဋ္ဌသမီးဟုတ်မဟုတ် စီစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် မလိုချေ။

ဦးအောင်ကြွယ် နှင့် ဒေါ်မြရွှေပါ(၂) ၁၇၁

တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်မှု ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃– တရားရုံးတွင် တရားဆိုင်နေစဉ်အတွင်း အချင်းဖြစ် ပစ္စည်း၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတင်းစာတွင် ဖော်ပြ ကြော်ငြာခြင်းသည် တရားရုံးကို မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်ရာရောက်ခြင်း။

ရှမ်းပြည်နယ် တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၉/၇၄ တွင် လျှောက်ထားခံရသူဦးဘသိန်းက လျှောက်ထားသူဒေါ်ခင်ဦးအပေါ် အပေး စာချုပ် ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာ ပေးစေလိုမှုနှင့် ပစ္စည်းလက်ရောက်ပေးအပ်စေလိုမှု စွဲဆိုသည့် အမှု စွဲဆိုနေစဉ် အတွင်း ဦးဘသိန်း၏ညွှန်ကြားချက်အရ ဖွေနေဦးသန်းအောင်က အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ဒေါ်ခင်ဦးမှ ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်းစသည့် လွှဲပြောင်းခြင်းတို့ကို မပြုလုပ်ရန် သတိပေး တားမြစ်ကြောင်း သတင်းစာမှ ကြော်ငြာသည်။ ယင်းကြော်ငြာချက်သည် အများပြည်သူတို့အား အထင်အမြင် လွဲမှားစေသည့် အတွက် တရားစီရင်ခြင်းကို အနှောင့်အယှက်ပြုရာရောက်သဖြင့် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ ဦးဘသိန်းအား အရေးယူပေးရန် လျှောက်ထားလာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကိုဒေါ်ခင်ဦးက မည်သူ တစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုမျှ ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်း၊ ခွဲဝေခြင်း၊ အာမခံတင်သွင်းခြင်း စသည်တို့ကို မပြုလုပ်ရန် သတိပေးတားမြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းသို့ ဖော်ပြခြင်းဖြင့် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းမှာ ဒေါ်ခင်ဦးပိုင်မဟုတ်ဟု စကားဦးသန်းရာ ရောက်ပေသည်။ တရားဖြောင့်မှန်ရေး လမ်းစဉ်ကို နှောင့်ယှက်နိုင်သော အရေးအသား အပြောအဆိုအားလုံးသည် တရားရုံးကို မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်ခြင်းများ ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ခင်ဦး နှင့် ဦးဘသိန်း ၁၃၃

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သက်သေခံ အငှားစာချုပ်ကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၇နှင့် စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇(၁)(ဃ) အရ လိုအပ်သည့်အတိုင်း မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသဖြင့်(၁၀)နှစ် ကာလ အတွက် ငှားရမ်းခြင်းမှာ အထမမြောက်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်မဥသည် သက်သေခံ(ခ)စာချုပ်ကို အခြေခံကာ အိမ်ခန်းသစ်ကို လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် တောင်းဆိုခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ချေ။

ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ (ခ) ဒေါ်မဂူမ်း　　နှင့်　　ဒေါ်မဥ　　၁၆၃

သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂–မွေးစား ခြင်းသည် သမီးရင်း ရရှိနိုင်မည့် အမွေပမာဏကို ထိခိုက်နိုင်သည်မှအပ သမီးရင်းတွင် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးခြင်း တစ်စုံတစ်ရာ မရှိခြင်း–မိခင် ကွယ်လွန်သောအခါ သမီးရင်းအနေဖြင့် အမွေရရှိနိုင်ခွင့်သည် အခွင့်အလမ်း မျှသာ ဖြစ်သည်၊ သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ တွင် အကျုံးဝင်သောအခွင့်အရေးမျိုး မဟုတ်–မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ သားသမီး မွေးစားနိုင်ခွင့်ကို သားသမီး အရင်းများက ချုပ်ချယ်ခွင့် မရှိခြင်း။

ရေစကြိုမြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃/၈၃ တွင် လျှောက်ထားသူ ဦးတင်ထွန်းနှင့် ဒေါ်စောခင်၏ သမီးဖြစ်သူ ဒေါ်လှပိုတို့က လျှောက်ထားခံရသူ မသန်းတင်လှ၊ ကိုတင်အုန်းနှင့် မူလမှု စွဲဆိုထားစဉ် အတွင်းကွယ်လွန်သွားသူဒေါ်စောခင်တို့အပေါ်ဒေါ်စောခင်ကမသန်းတင်လှနှင့်ကိုတင်အုန်းတို့အား မွေးစားသည့်စာချုပ်များသည် ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရားရုံးက မွေးစားစာချုပ်များကို သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ ဖျက်သိမ်းပေးရန်အတွက် တောင်းဆိုရန်လိုအပ်သည်ဟု ကောက်ယူကာ အဆိုလွှာကိုပြင်ဆင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။မသန်းတင်လှတို့က မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ တိုင်းတရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက ဦးတင်ထွန်းတို့စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဦးတင်ထွန်းတို့က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှုကို လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်စောခင်သည် ပထမအိမ်ထောင်မှ ထွန်းကားသည့် အမွေမမိမြေးများဖြစ်သော မသန်းတင်လှနှင့် ကိုတင်အုန်းတို့ကို ကိတ္တိမ သားသမီးများအဖြစ် စာချုပ်ချုပ်ဆို၍ မွေးစားသည်။ ဒေါ်လှပိုသည် ဒေါ်စောခင်၏ ဒုတိယအိမ်ထောင်မှရသောသမီးဖြစ်၍ ဦးတင်ထွန်းမှာ ဒေါ်လှပို၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်စောခင်က မသန်းတင်လှနှင့် ကိုတင်အုန်းတို့အား မေးစားလိုက်ခြင်းသည် ဒေါ်လှပို အနေဖြင့် ဒေါ်စောခင်၏ သမီး ဖြစ်ခြင်းကို လက်လွှတ် ဆုံးရှုံးစေခြင်း မရှိကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိချေ။ ဒေါ်စောခင်ကွယ်လွန်သောအခါ ရရှိနိုင်မည့်အမွေပမာဏကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်မှ အပ ထိုသို့ မေးစားခြင်းကြောင့် ဒေါ်လှပိုသည် ဒေါ်စောခင်၏ သမီးဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော တရားဝင်အခြေအနေကို တစ်စုံတစ်ရာထိခိုက်နိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။ ဒေါ်စောခင်ကွယ်လွန်သောအခါ ဒေါ်လှပိုအနေဖြင့် အမွေရနိုင်ခွင့်သည် အခွင့်အလမ်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ တွင် အကျုံးဝင်သော အခွင့်အရေးမျိုးမဟုတ်ချေ။ ဤအခြေအနေတွင် ဒေါ်လှပိုသည် ဒေါ်စောခင်၏ သမီးဖြစ်ခြင်း အပေါ် အခြေခံကာ ဒေါ်စောခင်က မသန်းတင်လှတို့အား မေးစားခြင်းမှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း သီးခြားသက်သာခွင့် အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ စွဲဆိုခွင့် မရှိဟု ကောက်ယူရပေမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ပဋိညာဉ်ပြုနိုင်သူတိုင်းသည် အခြားသူ တစ်ဦးအား မေးစားခွင့် ရှိပေသည်။ ယင်းအခွင့်အရေးကို မေးစားသူ၏သားသမီးများက ချုပ်ချယ်ခွင့် မရှိနိုင်ချေ။

ရှင်ချက်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် တင်သွင်းသော လျှောက်လွှာ အတွက် ထမ်းဆောင်ရမည့် ရုံးခွန် – ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များသည် ရုံးခွန် အက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်ရန် အကြောင်းမရှိခြင်း။

လျှောက်ထားသူဒေါ်အေးရီက ဗဟိုတရားရုံးက ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်ကိုပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်လွှာကို ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယား အမှတ်စဉ် ၁၇၃ တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ရက်(၉၀)ထက် ကျော်လွန်၍ တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သော်လည်း အဆိုပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၂)ပါပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ထုတ်ပယ်ရန်လိုအပ်သည့် ရက်များကိုထုတ်နှုတ်လိုက်ပါက ၎င်းတင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာသည် စည်းကမ်းသတ် ကာလအတွင်း ကျရောက် ကြောင်း –– သို့ရာ တွင် ဒေါ်အေးရီထမ်းဆောင်သော ရုံးခွန်သည် လုံလောက်မှုမရှိဟု ရုံးခန်းမှ တင်ပြသာ သဖြင့် ယင်း ဥပဒေပြဿနာကို အဆုံး အဖြတ် ပေးရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

ညွှန်းချက် (၁၀)

စာမျက်နှာ

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅(၁)–ငှားရမ်းမှုရပ်စဲပြီးနောက်၊ ငှားရမ်း သည့်ဥပစာ တွင် ဆက်လက် နေထိုင်တော့ခြင်း မရှိ၍ အိမ်ငှား မဟုတ်သူ သည် ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ လျှောက် ထား ခွင့် မရှိခြင်း။

အယူခံတရားလိုအိမ်ငှား ဦးအောင်သိန်းတို့အပေါ် အယူခံတရားပြိုင် အိမ်ရှင် ဒေါ်မာမူဒါခါတွန်က ရရှိထားသည့်ဒီကရီကို အတည်ပြုရာ ဦးအောင်သိန်းက ငှားရမ်းခအကြွေးများကို အရစ်ကျ ပေးဆပ်ခွင့် ပြုရန်နှင့် ဇာရီမှုကို ပိတ်သိမ်းပေးရန် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက် ထားရာ ရပ်ကွက်တရားရုံးက လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ အိမ်ရှင်တရားနိုင်တို့က မြို့နယ်တရားရုံးတွင်အယူခံသော်လည်း မအောင် မြင်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် ဆက်လက် အယူခံဝင်ရာ တိုင်း တရားရုံးက ရပ်ကွက်နှင့်မြို့နယ်တရားရုံးတို့၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဒီကရီကို အတည်ပြုစေရန် အမိန့်ချမှတ်သောကြောင့် ဦးအောင်သိန်း တို့က ဗဟိုတရားရုံးသို့ အယူခံတင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဤအမှုတွင် အိမ်ရှင်နှင့်အိမ်ငှားတို့ အကြား ငှား ရမ်းမှု ရပ်စဲပြီးနောက် အိမ်ငှားဦးအောင်သိန်းတို့သည် ငှားရမ်းသည့် ဥပစာတွင် ဆက်လက် နေထိုင်တော့ခြင်း မရှိသဖြင့် အဆိုပါ ပုဒ်မ ၂(ဆ) တွင် အနက် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည့် အတိုင်း အိမ်ရှင် ဒေါ်မာမူဒါခါတွန်တို့၏အိမ်ငှား မဟုတ်တော့ချေ။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူသည် အိမ်ငှား သို့မဟုတ် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ နေထိုင်ခွင့်ရှိသူဖြစ်ရန်လိုအပ်သည်။ အယူခံတရားလိုဦးအောင်သိန်းတို့သည် ယင်းပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးဦးမဟုတ် သည့်အလျောက် ပုဒ်မ ၁၅(၁)အရလျှောက်ထားခွင့်မရှိဟု တိုင်းတရား ရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဒေါက်တာမန်းသက်စံ၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးအေးစန့်နှင့် ဦးမျိုးမြင့်တို့ ပါဝင်သောဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဒေါ်ခင်ဦး

နှင့်

ဦးဘသိန်း*

† ၁၉၈၆ ဇူလိုင်လ ၂၈ ရက်

တရားရုံးများမထိမဲ့မြင်ပြုလုပ်မှု ဥပဒေပုဒ်မ ၃–တရားရုံးတွင် တရားဆိုင်နေစဉ်အတွင်း အချင်းဖြစ်ပစ္စည်း၏ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတင်းစာတွင် ဖော်ပြကြော်ငြာခြင်းသည်၊ တရားရုံးကို မထိမဲ့မြင် ပြုလုပ်ရာ ရောက်ခြင်း။

ရှမ်းပြည်နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီး အမှုအမှတ် ၁၉/၈၄တွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးဘသိန်းက လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ခင်ဦး အပေါ် အပေးစာချုပ် ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေလိုမှုနှင့် ပစ္စည်း လက်ရောက် ပေးအပ်စေလိုမှုစွဲဆိုသည်။ အမှုစွဲဆိုနေစဉ်အတွင်း ဦးဘသိန်း၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ရှေ့နေဦးသန်းအောင်က အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ဒေါ်ခင်ဦးမှ ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်း စသည့် လွှဲပြောင်းခြင်း တို့ကို မပြုလုပ်ရန် သတိပေးတားမြစ်ကြောင်း သတင်းစာမှ ကြေညာသည်။ ယင်းကြေညာချက်သည် အများ ပြည်သူတို့အား အထင်အမြင် လွဲမှားစေသည့်အတွက် တရားစီရင်ခြင်းကို အနှောင့်အယှက်ပြုရာရောက်သဖြင့် တရားရုံးများ မထိမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ဦးဘသိန်းအား အရေးယူပေးရန် လျှောက်ထားလာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို ဒေါ်ခင်ဦးက မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုမျှ ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်း၊ ခွဲဝေခြင်း၊ အာမခံတင်သွင်းခြင်း စသည်တို့ကို မပြုလုပ်ရန် သတိပေး တားမြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းသို့ ဖော်ပြခြင်းဖြင့် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းမှာ ဒေါ်ခင်ဦးပိုင် မဟုတ်ဟု စကားဦး သန်းရာ ရောက်ပေသည်။ တရား ဖြောင့်မှန်ရေး လမ်းစဉ်ကို နှောင့်ယှက်

---

* ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၆

† ရှမ်းပြည်နယ် တရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးအမှုအမှတ် ၁၉ စွဲဆိုစဉ် တရားရုံးများ မထိမဲ့မြင်ပြုမှု ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ အရေး ယူ ပေး ပါရန် လျှောက်ထားမှု။

၁၉၈၆ နိုင်သော အရေးအသား အပြောအဆိုအားလုံးသည် တရားရုံးကို မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်ခြင်းများ ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ခင်ဦး နှင့် ဦးဘသိန်း

လျှောက်ထားသူအတွက်	–	ဦးကိုယု၊ ဒေါ်ခင်အေး၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေများ
လျှောက်ထားခံရသူအတွက်	–	ဒေါက်တာ မောင်မောင်ကျော်၊ ဗဟို တရားရုံး ရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး	–	ဦးသန်းထွန်း

ရှမ်းပြည်နယ် တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၉/၈၄တွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးဘသိန်းက လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ခင်ဦး အပေါ် ဒေါ်မဲ့ကျောင်းမွန်နှင့်ဦးဆန်မောင်တို့၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် "အပေးစာချုပ်ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေလိုမှုနှင့် ပစ္စည်း လက်ရောက်ပေးအပ်စေလိုမှု" စွဲဆိုသည်။ အမှုစွဲဆိုစဉ် အတွင်း ၁၇-၁၀-၈၅ နေ့ထုတ် ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာတွင် တရားဆိုင်နေသော ပစ္စည်းများကို လွှဲပြောင်းခြင်း မပြုရန် သတိပေး တားမြစ်ကြောင်း အစရှိသည်ဖြင့် ဦးဘသိန်း၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ ဦးသန်းအောင်ဆိုသူက ကြေညာသဖြင့် ဒေါ်ခင်ဦးက တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်မှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ ဦးဘသိန်းအား အရေးယူပေးရန် ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားလာသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရှေ့နေက ရှေ့နေတစ်ဦး၏ ကြေညာချက်အပေါ် သူ၏အမှုသည်အား ယခုကဲ့သို့ တရားစွဲဆိုခြင်းမှာ ကောင်းသော အစဉ်အလာ မဟုတ်ကြောင်း၊ စွဲဆိုလိုလျှင် ရှေ့နေကိုလည်း ထည့်သွင်းစွဲဆိုသင့်ကြောင်း၊ ယခုကိစ္စတွင် လျှောက်ထားသူက အပြန်အလှန် ကြော်ငြာခဲ့ရာ လျှောက်ထားခံရသူက တုံ့ပြန်ကြေညာခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် အရေးယူပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းသည် မလိုလားအပ်သော အပြုအမူ ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားသည်။ အချင်းဖြစ် ကြော်ငြာစာကို လျှောက်ထားခံရသူ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ရှေ့နေက ကြော်ငြာခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဦးဘသိန်းတွင် တာဝန်ရှိပေသည်။ သူ၏ရှေ့နေအနေဖြင့်လည်း တာဝန်ရှိနိုင်သည်။ ရှေ့နေအား အရေးမယူသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဦးဘသိန်းအား ခွင့်လွှတ်ရန်မဟုတ်ချေ။ ဒေါ်ခင်ဦးက တန်ပြန်ကြော်ငြာရာတွင် ဦးဘသိန်းက တုံ့ပြန်မှုမပြုခြင်းဖြင့် ကျူးလွန်ပြီးသော ပြစ်မှုကို သင်ပုန်းချေရာ မရောက်နိုင်ချေ။ တုံ့ပြန်ကြေညာလျှင် အပြစ်ပိုမို လေးနက်စေမည်သာဖြစ်သည်။

၁၉၈၆
ဒေါ်ခင်ဦး
နှင့်
ဦးဘသိန်း

အချင်းဖြစ်ကြေညာချက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်တရားရုံးက တရားဆိုင်နေခြင်းကို ရည်ညွှန်းပြီး၊ ယင်းအမှုမှ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ဒေါ်ခင်ဦးက မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်း၊ ခွဲဝေခြင်း၊ အာမခံတင်သွင်းခြင်းစသည်တို့ကို မပြုလုပ်ရန် သတိပေးတားမြစ်ကြောင်း ဖေါ်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းသို့ ဖေါ်ပြခြင်းဖြင့် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းမှာ ဒေါ်ခင်ဦးပိုင် မဟုတ်ဟု စကားဦး သန်းရာ ရောက်ပေသည်။ တရားဖြောင့်မှန်ရေးလမ်းစဉ်ကို နှောင့်ယှက်နိုင်သော အရေးအသား အပြောအဆိုအားလုံးသည် တရားရုံးကို မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်ခြင်းများဖြစ်သည်။ **စောဘသိန်း၊ တရားမ ဝန်ထောက် နှင့် ပထမအထူးတရားသူကြီး သထုံနှင့် ဦးကိုကိုလေး၊ အယ်ဒီတာနှင့် ထုတ်ဝေသူ ဗမာ့ခေတ် သတင်းစာ၊ ရန်ကုန်မြို့** [၁] စီရင်ထုံးကို ကြည့်ပါ။ ဤအမှုတွင် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများအား ဒေါ်ခင်ဦးအား ပေးကမ်းမှုသည် တရား ဝင်မဝင် စိစစ်ရန်ဖြစ်ရာ ဒေါ်ခင်ဦး ယင်းပစ္စည်းများကို ပိုင်ဆိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း သွယ်ဝိုက်၍ ဖော်ပြထားမှုသည် တရားစီရင်ရေးလမ်းကြောင်းကို တနည်းမဟုတ်တနည်း ထိပါးရာရောက်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ရှေ့နေက **သခင်အုန်းကျော်၊ ဒေါ်သိန်းရှင် နှင့် ဦးလှမြင့်**[၂] စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထား ခံရသူသည် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုလုပ်မှု ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ကျူးလွန်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ယင်းအမှုပါ ဖြစ်ရပ်သည် ယခုအမှုနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ မတူချေ။ ယခု အမှုနှင့် ဆင်တူသော အမှုမှာ **ဒေါက်တာ မျိုးသန့် နှင့် ဦးသန်းတင်ပါ (၃)**[၃] အမှုဖြစ်သည်။ ယင်းအမှုတွင် ရှေ့နေဦးသန်းတင်က သူ၏ အမှုသည် ဒေါက်တာ မိုးဇော်နှင့် ဒေါ်ညွန့်ညွန့်သန်း တို့၏ ရှေ့နေ အဖြစ်ဖြင့် တရားဆိုင်နေသော "စ/၃၈၁၈ ဘောက်စ်ဝက် ဂွန်း ဆလွန်းကားသည် ကျွန်ုပ်အမှုသည် ဒေါက်တာဘသန်းပိုင်၍ ၎င်း၏ လက်ဝယ်တွင် ရှိခဲ့ပြီး၊ ၎င်း ကွယ်လွန်ခဲ့သောအခါ ကျွန်ုပ်အမှုသည် ၎င်း၏သားသမီးများက ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ပါ၍ ယင်းကားကို ကျွန်ုပ်အမှုသည်များမှလွဲ၍ မည်သူမျှ လက်ဝယ်ထားခွင့်လွှဲပြောင်း ရောင်းချခွင့်မရှိကြောင်း အများသိသာရန် ကြေညာလိုက်သည်" ဟူသောသတိပေးကြေညာချက်ကို သတင်းစာတွင်ကြော်ငြာရာ ယင်းသို့ ကြေညာခြင်းမှာတရားရုံးတွင်စစ်ဆေးနေသည့်အမှုကိုဝင်ရောက်စွက်ဖက်သည့် သဘောသက်ရောက်သောကြောင့် တရားရုံးကိုမထီမဲ့မြင်ပြုရာရောက်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

---

(၁) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရား စီရင်ထုံးများ၊ စာ ၃၉၈-၄၀၀

(၂) ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၉၀

(၃) ၁၉၈၀ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထွေထွေလျှောက်လွှာ အမှတ်-၁၁၂

၁၉၇၆
ဒေါ်ခင်ဦး
နှင့်
ဦးဘသိန်း

လျှောက်လွှားခံရသူ၏ရှေ့နေက လျှောက်ထားခံရသူသည် ရှမ်းပြည်နယ်တရားရုံးအား မထီမဲ့မြင် ပြုလုပ်လိုသော စိတ်ဆန္ဒမရှိကြောင်း၊ မထီမဲ့မြင်ပြုရာ ရောက်သည်ဟု ဗဟိုတရားရုံးက ကောက်ယူလျှင် ခြွင်းချက်မရှိ ဝန်ချတောင်းပန်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ အပြစ်ရှိကြောင်း ရိုးသားစွာ ဝန်ခံခြင်းမပြုဘဲ အပြစ်မရှိကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြပြီးနောက် အကယ်၍ အပြစ် ရှိသည်ဟု ယူဆပါက ဝန်ချတောင်းပန်ကြောင်း၊ တင်ပြချက်ကို လက်မခံနိုင်ဟု ဒေါက်တာမျိုးသန့်အမှု တွင် ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးဘသိန်း အပေါ် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုလုပ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၁၀၀/- ထမ်းဆောင်စေရန် ဒဏ်ငွေ မဆောင်နိုင်ပါက အလုပ်မဲ့ ထောင် (၁)လ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

တရားမပထမအယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဒေါက်တာမန်းသက်စုံ၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးဘမော်နှင့် ဦးမျိုးမြင့်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဦးစိန်လှိုင်

နှင့်

ဦးမောင်မောင်အေးပါ(၂)*

† ၁၉၈၆
စက်တင်ဘာလ
၃ ရက်

တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၉၊ နည်း ၈ တွင် ပြဋ္ဌာန်း ထား သောအမှုကို ကြားနာရန် ချိန်းဆိုသောနေ့–ငြင်းချက် ထုတ်သည့် နေ့ကို ဦးစွာပထမ ကြားနာသည့်နေ့ အဖြစ် သတ်မှတ်ရခြင်း– ချေလွှာတင်ရန် သတ်မှတ်သောနေ့သည် အမှုကို ကြားနာရန် ချိန်းဆိုသောနေ့ဖြစ်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိခြင်း–ချေလွှာ တင်သည့်ကိစ္စတွင် လက်ခံရန် ကိစ္စသာ ပါဝင်၍ ကြားနာသည့် ကိစ္စအကျုံးမဝင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ငြင်းချက်ထုတ်သည့်နေ့ကို ဦးစွာပထမ ကြားနာသည့် နေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ရခြင်းမှာ ထိုနေ့တွင် ငြင်းချက် မထုတ်မီ တရားရုံးက နှစ်ဘက်အမှုသည်များအား တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၀၊နည်း၁ အရ လိုအပ်သလို စစ်ဆေးနိုင်သည်။ အမှုကို ယင်းသို့ ဦးစွာပထမ စစ်ဆေးခြင်း ကြောင့် ယင်းနေ့ကို ဦးစွာပထမ ကြားနာရန် ချိန်းဆိုသည့် နေ့ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၃၊ နည်း ၁ တွင် ရည်ညွှန်းထားသော ဦးစွာပထမ ကြားနာရန် ချိန်းဆိုသည့်နေ့သည် အမှုသည် များအား အမိန့် ၁၀၊ နည်း ၁ အရ စစ်ဆေးသည့်နေ့ ဖြစ်သည်။ တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေတွင် ချေလွှာ တင်ရန် သတ်မှတ်သော နေ့သည် အမှုကို ကြားနာရန် ချိန်းဆိုသောနေ့ ဖြစ်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။

"ကြားနာသည်" ဟူသော စကားရပ်က တရားရုံးရှေ့တွင် ကြားနာ ရမည့်သူ တစ်ဦး ရှိကြောင်းကို ရည်ညွှန်းသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကြားနာသည် ဆိုခြင်းတွင် သက်သေခံချက်များကို ရယူခြင်း၊ လျှောက်လဲချက်များ ကြား

---

* ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၁၂

† ၁၉၈၅ခုနှစ်၊တရားမကြီးမှု အမှတ်၃တွင်ချမှတ်သော (၉-၄-၈၅) ရက် နေ့စွဲပါ မကွေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဦးစိန်လှိုင်
နှင့်
ဦးမောင်မောင်
အေးပါ(၂)

နာခြင်း စသည်တို့အကျုံးဝင်သည်။ ချေလွှာတင်သည့်ကိစ္စတွင် လက်ခံရန်ကိစ္စသာ ပါဝင်၍ ကြားနာသည့် ကိစ္စ အကျုံးမဝင်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ ချေလွှာတင်ရန် သတ်မှတ်သောနေ့သည် အမှုကို ကြားနာရန် ချိန်းဆိုသည့်နေ့ မဖြစ်နိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် တိုင်းတရားရုံးက ချေလွှာတင်ရန် သဘ်မှတ်သော နေ့တွင် ဘရားလိုဘက်မှ ရက်ချိန်းပျက်ကွက်သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားလိုစွဲဆိုသော အမှုကို တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၉၊ နည်း ၈ အရ ပလပ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးတင်လှိုင် (တောင်တွင်းကြီး)
ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် – ဦးဘရွှေ၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး – ဦးကျော်ထွန်းအောင်

မကွေးတိုင်းတရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃/၈၅တွင် အယူခံတရားလို ဦးစိန်လှိုင်က အယူခံ တရားပြိုင် ဦးမောင်မောင်အေးနှင့် ဒေါ်လှလှတို့အပေါ် မင်းဘူးမြို့နယ်တရားရုံး တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၃/၈၂တွင် ဝရမ်းကပ်ထားသောတိုက်အိမ်၏ထက်ဝက်မှာ မိမိအမွေရပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေရန် ကရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၆၃ အရ တရားစွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးက ချေလွှာတင်ရန် ၂၅-၂-၈၅နေ့သို့ ချိန်းဆိုလိုက်သည်။ ရက်ချိန်း နေ့တွင် တရားပြိုင်ဘက်မှ လာရောက်သော်လည်း တရားလိုဘက်မှရက်ချိန်းပျက်ကွက်သဖြင့် တိုင်းတရားရုံးက အမှုကို တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၉၊ နည်း ၈ အရ ပလပ် လိုက်ကြောင်း ၂၆–၂–၈၅နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်သည်။ ဦးစိန်လှိုင်က အမှုပြန်ဖွင့်ပေးရန် တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၉၊ နည်း ၉ အရ လျှောက်ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက ယင်းလျှောက်တားချက်ကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဦးစိန်လှိုင်က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုကို ပြန်ဖွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာအား ပလပ်လိုက်သည့် အမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့်ရှိကြောင်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၃၊ နည်း ၁(ဂ)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသော ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ဒီကရီမဟုတ်ဟု တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၂)(က) တွင် ဖော်ပြထားသည်။ အယူခံတရားလိုက အောက်ရုံး၏အမိန့်ကို တရားမ ပထမ အယူခံမှုအဖြစ်အယူခံဝင်လာကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ပထမ အယူခံဝင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၉၆တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ မူလရုံးကချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံနိုင်သည်။

အယူခံတရားလိုက အမှုပြန်ဖွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာကို ပလပ်သော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်သည် ဒီကရီ မဟုတ်သည့် အလျောက် အယူခံတရားလိုသည် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၉၆ အရ အယူခံဝင်ခွင့် မရှိချေ။

၁၉၀၆
ဦးစိန်လှိုင်
နှင့်
ဦးမောင်မောင်
အေးပါ (၂)

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၉၊ နည်း ၈ တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

"Where the defendant appears and the plaintiff does not appear when the suit is called on for hearing, the Court shall make an order that the suit be dismissed, unless the defendant admits the claim, or part thereof, in which case the Court shall pass a decree against the defendant upon such admission, and, where part only of the claim has been admitted, shall dismiss the suit so far as it relates to the remainder."

ဤအယူခံတွင် အဆုံးအဖြတ် ပေးရမည့် ပြဿနာမှာ ချေလွှာ တင်ရန် ချိန်းဆိုသောနေ့သည် အမှုကိုကြားနာရန် ချိန်းဆိုသောနေ့ ဟုတ်မဟုတ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။အယူခံတရားပြိုင်တို၏ ရှေ့နေက ရေးသားလျှောက်လဲချက်တွင် တိုင်းတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက် မှားယွင်းမှုမရှိကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြသည်—

"၈။ အမိန့် ၉၊ နည်း ၁ တွင် တရားပြိုင်အနေဖြင့် ရုံးရှေ့သို့ လာရောက်ဖြေကြားရန် ရုံးခေါ်စာဖြင့် ချိန်းဆိုသောနေ့တွင် ၂-ဖက် အမှုသည်များသည် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့ ရှေ့နေများကဖြစ်စေ ရုံးတော်သို့ မပျက်မကွက် လာရောက် ကြရမည့်အပြင် အမှုကိုကြားနာရန် ရှေ့ဆိုင်းရက်ချိန်းပေး ထားခြင်းမရှိလျှင် အမှုကို မပျက်မကွက် ကြားနာခြင်း ပြုရ မည်။ နည်း ၃ တွင် ရုံးတော်က ကြားနာရန် ခေါ်ယူလိုက် သောအခါတွင် မည်သည့်ဘက်က အမှုသည်မျှ လာရောက် ခြင်းမရှိလျှင် တရားရုံးတော်က အမှုကို ပလပ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။ နည်း ၆—တွင် ကြားနာရန် ချိန်းဆို သောနေ့တွင် တရားပြိုင် လာရောက်ရန် ပျက်ကွက်ပါက

၁၉၈၆
ဦးစိန်လှိုင်
နှင့်
ဦးမောင်မောင်
အေးပါ(၂)

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဖော်ပြသည်။နည်း–၇ တွင် ကြားနာရန် ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်သော နေ့ကျမှ တရားပြိုင် လာရောက်သောအခါဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို ပြဋ္ဌာန်းပေးပါသည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်တို့အရ ဆိုပါလျှင် ကြားနာရန် (Hearing) ဆိုသော စကားရပ်သည်တရားပြိုင်ရုံးသို့ လာရောက်သောနေ့တွင် စတင်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ပေါက်နေပါသည်။တရားပြိုင်က ဝန်ခံလျှင် အမှုကိုအမိန့် ချမှတ်ပေးရပါသည်။ဝန်မခံလျှင် ချေလွှာတင် ငြင်းချက်ထုတ်ပြီး စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ရပါမည်။

၉။ အမိန့် – ၈၊ နည်း ၁ ၌ ကြားနာရန်ဆိုသော စကားရပ် အဓိပ္ပာယ်ကို သုံးသပ်သင့်ပါသည်။ယင်းနည်း၌ ပါရှိသည်မှာ တရားရုံးတော်၏ အမိန့်ချမှတ်ချက်နှင့်အညီ တရားပြိုင်သည် ပထမဦးဆုံးကြားနာရန်ချိန်းဆိုသောနေ့ သို့မဟုတ် ယင်းနေ့ မတိုင်မီ သို့တည်းမဟုတ် ရုံးတော်က ခွင့်ပြုသောနေ့ရက်တွင် မိမိ၏ခုခံချက်အတွက် ချေလွှာကို တင်သွင်းရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

၁၀။ အမိန့်–၁၃၊ နည်း ၁ တွင် ကြားနာရန်ဟူသော စကားရပ် အဓိပ္ပာယ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ပါရှိပါသည်။ (၁)အမှုကို ပထမကြားနာသောနေ့တွင် ၂–ဖက် အမှုသည် သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏ ရှေ့နေများသည် ရုံးတော်က တောင်းဆိုသော မိမိတို့ အားကိုး အားထား ပြုကြသည့် စာရွက် စာတမ်း သက်သေခံ အထောက်အထားများ ထို့ပြင် ရုံးတော်သို့ တင်ပြထားခြင်း မရှိခဲ့သေးသော မိမိတို့ အခွင့် အာဏာ သို့မဟုတ် လက်ဝယ်တွင် ရှိသော သက်သေခံ အထောက်အထား အမျိုးမျိုးကို တင်ပြခြင်း ပြုကြရပါမည်။ အလားတူပင် အမိန့်– ၁၄ နည်း ၁ (၅) တွင် ဖော်ပြသည်မှာ အမှုကိုပထမကြားနာသောနေ့တွင် တရားရုံးသည် အမှုသည်တို့က တင်သွင်းခြင်း ပြုထားသော (ရှိမည်ဆိုပါက) အဆိုအချေတို့ကို ဖတ်ရှုပြီးနောက် ထို့ပြင် လိုအပ်မည် ထင်မြင်သည့်အတိုင်း အမှုသည်တို့ကို စစ်မေးခြင်း ပြုပြီးနောက် မည်သည့် အခြေခံတို့အရ အကြောင်းအချက် နှင့် ဥပဒေတို့တွင် ကွဲလွဲချက်ရှိကြောင်း စိစစ်ပြီးလျှင် တရားရုံးက မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ပေးရန် လိုအပ်ချက် ပေါ်ပေါက်သည့် အတိုင်း ငြင်းချက် (Issues.) များ ထုတ်ပေးရန်ရှိကြောင်း စာဖြင့် ရေးသား မှတ်တမ်းပြုပေး ရပါမည်။ အစရှိသည်ဖြင့် ကြားနာရန် ဟူသော စကားရပ်ကို လုပ်ထုံး လုပ်နည်း

၁၉၈၆ / ဦးစိန်လှိုင် နှင့် ဦးမောင်မောင် အေးပါ(၂)

လိုအပ်ချက်အရ အဓိပ္ပာယ် ပေးထားပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မကွေးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့် ၉၊ နည်း ၈ အရ ဆောင် ရွက်ချက်သည် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်သည် ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။”

ဦးစိန်လှိုင်သည်အဆိုလွှာကို၁၇–၁–၈၅နေ့တွင် မကွေးတိုင်း တရားရုံးတွင် တင်သွင်းရာ တိုင်းတရားရုံးက ငြင်းချက်ထုတ်ရန် အလို့ငှာ တရားပြိုင်များထံ သမ္မာန်စာ ထုတ်ဆင့်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားပြိုင် တို့၏ ရှေ့နေ တင်ပြသည့်အတိုင်း ရုံးချိန်းနေ့ဖြစ်သည့် ၂၉–၁–၈၅နေ့သည် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၉၊ နည်း ၁ အရ အမှုကို ကြားနာရန် ချိန်း ဆိုသောနေ့ဖြစ်သည်။

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၈၊ နည်း ၁ အရ တရားပြိုင်သည် ချေလွှာ တင်သွင်းနိုင်သည်။သို့တည်းမဟုတ် ချေလွှာတင်သွင်းရန် တရားရုံးက ဆင့်ဆို နိုင်သည်။ ယင်း နည်းဥပဒေတွင် ပါရှိသော **ဦးစွာ ပထမ ကြားနာရန်** ချိန်းဆိုသည့်နေ့သည် ချေလွှာတင်သွင်းရန် သတ်မှတ်ပေးသည့် နေ့ မဟုတ် ချေ။ ငြင်းချက်ထုတ်ရန် ချိန်းဆိုသည့်နေ့ ဖြစ်သည်။ ယင်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးများ လက်စွဲ အပိုဒ် ၁၅၉ တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်—

“အမိန့် ၁၃၊ နည်းဥပဒေ ၁ အရ အမှုသည် တို့မှာ မိမိတို့၏ စာသက်သေခံများကို အသင့်ထားရှိရန်လောက်သာမဟုတ်၊(ငြင်းချက် ထုတ်ရန် အလို့ငှာ သမ္မာန်စာများထုတ်သည့် အမှုများတွင် ငြင်းချက် ထုတ်သည့်အခါ ဖြစ်သော) အမှု ဦးစွာပထမကြားနာစစ်ဆေးသည့် အခါ၌ ထို စာသက်သေခံများကို အမှန် တင်ပြရန်လိုပေသည်။”

ငြင်းချက်ထုတ်သည့်နေ့ကို ဦးစွာပထမကြားနာသည့်နေ့အဖြစ် သတ်မှတ် ရခြင်းမှာ ထိုနေ့တွင် ငြင်းချက် မထုတ်မီ တရားရုံးက နှုတ်ဘက် အမှုသည် များအား တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၀၊ နည်း ၁ အရ လိုအပ်သလို စစ်ဆေးနိုင်သည်။ အမှုကို ယင်းသို့ ဦးစွာပထမစစ်ဆေးခြင်းကြောင့် ယင်း နေ့ကို ဦးစွာပထမကြားနာရန်ချိန်းဆိုသည့်နေ့ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၁၃၊ နည်း ၁ တွင် ရည်ညွှန်း ထားသော ဦးစွာပထမကြားနာရန် ချိန်းဆိုသည့်နေ့သည် အမှုသည်များအား အမိန့် ၁၀၊ နည်း ၁ အရ စစ်ဆေးသည့်နေ့ဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေတွင် ချေလွှာတင်ရန် သတ်မှတ်သောနေ့သည် အမှုကို ကြားနာရန်ချိန်း ဆိုသည့် နေ့ဖြစ်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။

၁၉၇၆
ဦးစိန်လှိုင်
နှင့်
ဦးမောင်မောင်
အေးပါ (၂)

"ကြားနာသည်" ဟူသော စကားရပ်က တရားရုံးရှေ့တွင် ကြားနာရမည့်သူ တစ်ဦး ရှိကြောင်းကို ရည်ညွှန်းသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကြားနာသည်ဆိုခြင်းတွင် သက်သေခံချက်များကို ရယူခြင်း၊ လျှောက်လဲချက်များ ကြားနာခြင်း စသည်တို့ အကျုံးဝင်သည်။ ချေလွှာတင်သည့်ကိစ္စတွင် လက်ခံရန်ကိစ္စသာ ပါဝင်၍ ကြားနာသည့်ကိစ္စ အကျုံးမဝင်ကြောင်း ယုံမှားဖွယ်မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ ချေလွှာတင်ရန် သတ်မှတ်သောနေ့သည် အမှုကို ကြားနာရန် ချိန်းဆိုသည့်နေ့ မဖြစ်နိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် တိုင်းတရားရုံးက ချေလွှာ တင်ရန် သတ်မှတ်သောနေ့တွင် တရားလိုဘက်မှ ရက်ချိန်း ပျက်ကွက်သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားလိုစွဲဆိုသောအမှုကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၉၊ နည်း ၈ အရ ပလပ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ တရားရုံးက ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းမှာ တရားပြိုင်၏ ချေလွှာကိုလက်ခံပြီး တရားပြိုင်က ချေလွှာတွင် တရားလို၏ တောင်းဆိုချက်တစ်ရပ်လုံးကိုဝန်ခံကြောင်းတွေ့ရှိရပါက ဝန်ခံထားသည့်အတိုင်းဒီကရီချမှတ်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ တရားလို၏ တောင်းဆိုချက်ကို ငြင်းကွယ်လျှင် ဖြစ်စေ၊ **တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုသာ** ဝန်ခံလျှင် ဖြစ်စေ၊ ငြင်းချက်ထုတ်ရန် ရက်ချိန်းသတ်မှတ်ပေးရမည်။ ယင်း ရက်ချိန်း နေ့တွင် တရားလိုဘက်မှ ရုံးချိန်းပျက်ကွက်ပါက အမှုကို တရားမ ကျင့် ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၉၊ နည်း ၈ အရ ပလပ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် တရားပြိုင်က ဝန်ခံသည့် အတိုင်း အတာအထိ ဒီကရီ ချမှတ်ပြီး ဝန်ခံခြင်းမပြုသည့် တောင်းဆိုချက်ကို ပလပ်ရန်ဖြစ်သည်။

ဤအယူခံကို အဆုံးမသတ်မီ မှတ်ချက်ပြုလိုသော အချက်များကို ဖော်ပြလိုပေသည်။ တိုင်းတရားရုံးက အမှု ပလပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒီကရီ ရေးဆွဲထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အမှုပလပ်သောအမိန့်သည် ဒီကရီ မဟုတ်ကြောင်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၂) (ခ) တွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားလို မလာ၍ အမှုကို ပလပ်လိုက်ရာတွင် ဒီကရီ ရေးဆွဲရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။ ထုံးပုံကျ အမိန့်သာ ရေးဆွဲရန် လိုသည်။

ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို မူလအမှုအမှတ်အတိုင်း ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်၍ ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်စစ်ဆေးကြားနာရန် တိုင်းတရားရုံးအား ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ဤအယူခံတွင် နှစ်ဘက် အမှုသည်များ ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

တရားမပထမအယူခံမှု

ဦးကျော်ဌေးအဖြစ်ဒေါက်တာမောင်မောင်အေး၊အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်ဦးဘမော် နှင့် ဦးအေးစန်တို့ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဦးတင်ထွန်း

နှင့်

ဦးစိန်ဝင်းပါ(၂)*

† ၁၉၈၆ ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်

တရားမမှုတစ်မှုတွင် ချေလွှာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သော တရားပြိုင်၌ သက်သေပြခွင့် မရှိခြင်း

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၆၅/၈၁(လမ်းမတော်) တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဦးစိန်ဝင်းနှင့် ဒေါ်ထွေးမြိုင်တို့က အယူခံတရားလို ဦးတင်ထွန်းအပေါ် အပေါင်ပစ္စည်းများကို ထုခွဲရောင်းချခွင့် ဒီကရီ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုသည်။ယင်းအမှုတွင် တရားပြိုင်ဖြစ်သောဦးတင်ထွန်းက ချေလွှာတင်ရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် တိုင်းတရားရုံးက ချေလွှာ မတင်တော့ဘိသကဲ့သို့ အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက် စစ်ဆေးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အမှုတွင် တရားပြိုင် ဦးတင်ထွန်းနှင့် သက်သေများကို စစ်ဆေး၍ အပေါင် ပစ္စည်းများကို ထုခွဲ ရောင်းချခွင့် ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သဖြင့် ဦးတင်ထွန်းက ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမမှု တစ်မှုတွင် တရားပြိုင်သည် ချေလွှာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် တရားရုံးက ချေလွှာတင်သွင်းခွင့် မပြုတော့လျှင် ယင်း တရားပြိုင်အနေဖြင့် အမှုတွင်ခုခံချေပခွင့် ဆုံးရှုံးရမည်သာဖြစ်သည်။ ချေလွှာတင်ခွင့်မရသော တရားပြိုင်အား သက်သေပြခွင့်ပေးလျှင် ချေလွှာ

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၉၁

† ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီး မှုအမှတ် ၂၆၅ တွင် ချမှတ်သော (၉-၁၂-၈၄)ရက်နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက် နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဦးတင်ထွန်း
နှင့်
ဦးစိန်ဝင်း
ပါ(၂)

တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းမှာ အချည်းနှီး ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် -- ဦးသန်းအောင်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် -- ဦးစိန်ဝင်း၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး -- ဦးခင်စိုး

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊တရားရုံးမကြီးမှုအမှတ် ၂၆၅/၈၁ (လမ်းမတော်) တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဦးစိန်ဝင်းနှင့် ဒေါ်ထွေးမြိုင်တို့က အယူခံတရားလို ဦးတင်ထွန်းအပေါ် တိုက်နှင့်မြေနှင့်စပ်လျဉ်းသော စာချုပ်စာတမ်းများကို ပေါင်နှံပြီး ချေးယူထားသောငွေ ကျပ် ၇၀၀၀၀/-အတွက် ယင်းပစ္စည်းများကို ထုခွဲရောင်းချခွင့် ဒီကရီ ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးက ခွင့်ပြုလိုက်သောကြောင့် ဦးတင်ထွန်းက ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

မူလရုံးအဆိုလွှာတွင် ဦးစိန်ဝင်းတို့က မိမိတို့သည် ဦးတင်ထွန်းနှင့် ရင်းနှီးသူများ ဖြစ်ကြကြောင်း၊ ၁-၁-၇၉ နေ့တွင် ဦးတင်ထွန်းသည် မိမိတို့ထံမှ ငွေကျပ် ၇၀၀၀၀/-ကို အတိုးမရှိချေးယူရာ ရန်ကုန်မြို့၊ ကျုံးကြီးလမ်း၊ တိုက်အမှတ် (၂၆၁) နှင့် သက်ဆိုင်သော ပိုင်ရေး ပိုင်ခွင့် စာချုပ်စာတမ်းများကို ပေးအပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ဦးတင်ထွန်းသည် ကတိအတိုင်း ချေးငွေကို ပြန်ဆပ်ရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း၊ ၎င်းထံ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့၍ ချေးငွေကိုတောင်းသော်လည်း ပြန်ဆပ်ခြင်း မပြုကြောင်း စသည်ဖြင့် အဆိုပြုကာ ချေးငွေ ရရှိရေးအတွက် အချင်းဖြစ် တိုက်နှင့်မြေကို ရောင်းချပေးစေရန် တရားစွဲဆိုလေသည်။

အမှုတွင် ဦးတင်ထွန်းသည် ချေလွှာတင်ရန် သက်မှတ်သည့် နေ့ရက်ကို ပျက်ကွက်သောကြောင့် ချေလွှာ တင်သွင်းခွင့် မရခဲ့ချေ။

သက်သေခံ "က"မှာ ဦးတင်ထွန်းက ဦးစိန်ဝင်းနှင့် ဒေါ်ထွေးမြိုင် တို့မှ ငွေကျပ် ၇၀၀၀၀/-ချေးယူကြောင်း၊ ယင်းသို့ ချေးယူရာတွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ကျုံးကြီးလမ်း၊တိုက်အမှတ် ၂၆၁ နှင့် စပ်လျဉ်းသော မြေဂရန်နှင့် စာချုပ်စာတမ်းများကို ဦးစိန်ဝင်းတို့အား အပေါင်အဖြစ်ပေးအပ်ကြောင်း ဖော်ပြပါရှိ၍ ဦးတင်ထွန်းက လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည်။ယင်းအချက်ကို အယူခံအကြောင်းပြချက် အမှတ် (၈) တွင် ဝန်ခံထားသည်။ သို့ရာတွင် ငွေချေး

၁၉၈၆
ဦးတင်ထွန်း
နှင့်
ဦးစိန်ဝင်း
ပါ(၂)

သူမှာ ဦးကြည်ဝင်းဖြစ်ပြီး မိမိသည် အာမခံသူအနေဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြသည်။ ထို့ပြင် ဦးကြည်ပင်း (တရားလိုပြသက်သေ) ကိုယ်တိုင်က ငွေချေးသူမှာ ၎င်းဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံထွက်ဆိုထားကြောင်း၊ ဦးကြည်ဝင်းသည် ချေးငွေများ ပြန်ဆပ်ရန် ကမ်းလှမ်းပါလျက် ဦးစိန်ဝင်းတို့က လက်မခံဘဲ သက်သေခံ စာချုပ်ဖြင့် အကျပ်ကိုင်၍ တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးကြည်ဝင်းက ငွေပြန်မဆပ်နိုင်မှသာလျှင် မိမိအပေါ် တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း **ရေအမ် မနက်ဂျီ နှင့် မောင်ဘိုးဟန်** [၁] စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားသည်။ ယင်းအမှုမှာ ငွေချေးစာချုပ်အရ ချေးငွေကို ပြန်လည်ရရှိရန် စွဲဆိုသောအမှုဖြစ်ပြီး ငွေချေးသူက ချေးငွေကို ပြန်မဆပ်နိုင်မှသာလျှင် အာမခံသူက တာဝန်ရှိသည်ဆိုသော အချက်ကို သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ ၏ တတိယ ခြွင်းချက်အရ သက်သေပြခွင့် ရှိကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ ယင်းအမှုပါ ဖြစ်ရပ်များမှာ ဤအမှုနှင့် မတူချေ။ ဤအမှုတွင် ဦးတင်ထွန်းသည် ငွေချေးယူသူဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံ "က"တွင် အတိအလင်းဖော်ပြ၍ လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည်ဖြစ်ရာ ဦးတင်ထွန်းအနေဖြင့် အာမခံသူအဖြစ်ဖြင့်သာ လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြဆိုခွင့် မရှိချေ။ ယင်းဥပဒေပြဿနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ **ဒါးလ်ဘီချက်ထရီး နှင့် နာရာသန်ပရာဆပ်** [၂] အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

"oral evidence to show one of the executants of a monetary bond to the knowledge of the money lender signed it only as a surety is inadmissible."

ဦးကြည်ဝင်းမှာ အမှုတွင် မပါမဖြစ် ပါဝင်ရမည့် အမှုသည်ဖြစ်ပါလျက် သူ့အား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းမထားခြင်းသည် တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၁၁၄ နှင့် ၁၁၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ နှင့် ဆန့်ကျင်ကြောင်း အယူခံ အကြောင်းပြချက် (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည်။ သက်သေခံ "က" စာချုပ်အရ ဦးကြည်ဝင်းသည် အချင်းဖြစ်ကိစ္စတွင် ပါဝင် ပတ်သက်သူ မဟုတ်သည့် အလျောက် ယင်းတင်ပြချက်ကို လက်ခံနိုင်ရန် အကြောင်း မရှိချေ။

---

(၁) ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၂၊ စာ-၄၇၂

(၂) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၂၁၁ (တရားလွှတ်တော်)

၁၉၈၆
ဦးတင်ထွန်း
နှင့်
ဦးစိန်ဝင်း
ပါ(၂)

အယူခံ အကြောင်းပြချက် အမှတ် (၅) ၌ အယူခံ တရားလိုက အယူခံ တရားပြိုင် ဒေါ်ထွေးမြိုင်သည် စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသူ မဟုတ်၍ လည်းကောင်း၊ အပေါင်စာချုပ်တွင် ချေးငွေ ပြန် ဆပ် ရ မည့် ရက် ကို သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိ၍ လည်းကောင်း၊ ချေးငွေမဆပ်ပါက အပေါင် ပစ္စည်းကို ထုခွဲရောင်းချခွင့်ရှိကြောင်း ကတိပဋိညာဉ် မရှိ၍ လည်းကောင်း တိုင်းတရားရုံးက အပေါင်ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြသည်။ သက်သေခံ "က" တွင် ဒေါ်ထွေးမြိုင်ထံမှ ငွေချေးယူကြောင်း ဖော်ပြထားသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၃၄၊ နည်း ၁ (က) အရ ဒေါ်ထွေးမြိုင်အား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်။ အမှုင်းဖြစ်ကိစ္စမှာ စာချုပ်စာတမ်းကိုအပ်နှံ၍ တစ်နည်းအားဖြင့် အပေါင် ထား၍ ငွေချေးယူခြင်းဖြစ်ရာ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ အယူခံ တရားပြိုင်တို့သည် ပစ္စည်း လက်မဲ့ အပေါင်ခံသူများအဖြစ်ဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၃၄၊ နည်း ၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အပေါင် ပစ္စည်း ရောင်းချပေးစေလိုမှု စွဲဆိုနိုင် ပေသည်။ ယင်းသို့ ရောင်းချသည့် ဒီကရီ ရပိုင်ခွင့်ကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၇ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

အယူခံအကြောင်းပြချက် (၆) တွင် အယူခံတရားလိုက သက်သေခံ "က" အပေါင်စာချုပ်ကို ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၉ အရ အပေါင်စာချုပ် အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်နေကြောင်း၊ စာချုပ်ကိုသက်သေ အဖြစ် လက်မှတ် ရေးထိုးသူ နှစ်ဦးက စာချုပ်ပါ အကြောင်းအရာများကို မထောက်ခံသဖြင့် စာချုပ်ပါ အကြောင်းအချက်များမှန်ကန်ထင်ရှားသည် ဟူ၍ မယူဆနိုင်သည်က တစ်ကြောင်း၊ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များနှင့် အညီ စာ ချုပ်ပါ အ ကြောင်း အ ချက် များ မှန်ကန်ကြောင်း အခြားနည်းဖြင့် ထင်ရှားစေရန် အယူခံတရားပြိုင်များက သက်သေပြဆိုနိုင်ခြင်းမပြုနိုင်သည်က တစ်ကြောင်းကြောင့် တိုင်းတရားရုံးက သက်သေခံ "က" စာချုပ်ပါ အကြောင်း အချက်များ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆပြီး ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့် စာချုပ်များကို ပေးအပ်၍ ပေါင်နှံသည့်ကိစ္စမှာ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၉ နှင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်း ယင်းပုဒ်မတွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သက်သေခံ "က" စာချုပ် မျိုးမှာ အသိသက်သေများ လက်မှတ်ရေးထိုးရန် လိုအပ်သော စာချုပ်မျိုး မဟုတ်၍ စာချုပ် ချုပ်ဆိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်သေပြရန် အလို့ငှာ စာချုပ်ကို အသိသက်သေအဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးသူအား သက်သေထူရန်

မလိုချေ။ သို့ဖြစ်ရာ သက်သေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ယခုအမှုနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။

၁၉၈၆
ဦးတင်ထွန်း
နှင့်
ဦးစိန်ဝင်း
ပါ(၂)

အမှုတွင် အယူခံ တရားလို ကိုယ်တိုင်က သက်သေခံ "က" စာချုပ်ကို လက်မှတ် ရေးထိုးထားကြောင်း ဝန်ခံထားသည် ဖြစ်ရာ ယင်း စာချုပ်ပါ အကြောင်းအရာများ မမှန်ကန်ကြောင်း သက် သေ ပြ ရန် တာ ဝန် သည် အယူခံတရားလိုအပေါ် ကျရောက်ပေသည်။ အယူခံတရားလိုသည် ချေလွှာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ **ဒေါ်သန်းတင်ပါ ၂ - နှင့် ဦး ချန် ဘွန် ရှောင် ပါ—၂**[၃] အမှုတွင် လမ်း ညွှန် ထား သည့် အ တိုင်း တရားရုံးက ချေလွှာတင်ရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်၍ အမှုကို ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် ၈-၆-၈၂ ရက်စွဲပါ နေ့စဉ် မှတ်တမ်း၌ ချေလွှာမတင်တော့ဘိသကဲ့သို့ အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက် စစ်ဆေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်မှတ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အမှုတွင် တရားပြိုင် ဦးတင်ထွန်းနှင့် သက်သေများကို စစ်ဆေးထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

တရားမမှုတစ်မှုတွင် တရားပြိုင်သည် ချေလွှာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် တရားရုံးက ချေလွှာတင်သွင်းခွင့် မပြုတော့လျှင် ယင်းတရားပြိုင် အနေဖြင့် အမှုတွင် ခုခံချေပခွင့် ဆုံးရှုံးရမည်သာဖြစ်သည်။ ချေလွှာတင်ခွင့် မရသော တရားပြိုင်အား သက်သေပြခွင့်ပေးလျှင် ချေလွှာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းမှာ အချည်းနှီး ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် တိုင်းတရားရုံးက အယူခံတရားလို ဦးတင်ထွန်းနှင့် သက်သေ များအား စစ်ဆေးခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်။

တရားပြိုင်က ချေလွှာတင်ရန် ပျက်ကွက်သော အမှုကို စစ်ဆေးရာတွင် တရားလိုနှင့် သက်သေများအား စစ်ဆေးသည့်နေ့၌ တရားပြိုင် သို့မဟုတ် ၎င်း၏ရှေ့နေ လာရောက်လျှင် တရားလိုနှင့် သက်သေများအား ပြန်လှန် စစ်မေးခွင့်ရှိသည်။ တရားလိုဘက်ကို စစ်ဆေးပြီးစီးသောအခါ အပြီးသတ် လျှောက်လဲချက်ကို ကြားနာရမည်ဖြစ်သည်။ တရားပြိုင်ဘက်မှ တရားလို၏ အဆို၊ တရားလိုနှင့် သက်သေများတို့၏ ထွက်ချက်များ၊ တရားလိုဘက်မှ တင်ပြသော စာရွက်စာတမ်းများ အပေါ် အခြေခံ၍ တရားလိုစွဲဆိုသည့် အတိုင်း ဒီကရီမရထိုက်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်။

ဤအမှုတွင် ဦးတင်ထွန်းနှင့် သူ၏ သက်သေတို့၏ ထွက်ချက်များကို ပယ်လိုက်လျှင် ဦးတင်ထွန်းက စာချုပ်စာတမ်းများပေးအပ်၍ အခြင်းဖြစ်

---

(၃) ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ - ၁၁၆။

၁၉၈၆
ဦးဘာင်ထွန်း
နှင့်
ဦးစိန်ဝင်း
ပါ (၂)

တိုက်နှင့်မြေကို ပေါင်နှံကြောင်း သက်သေခံ "က" စာချုပ်ပါ အကြောင်းအရာများ မှန်ကန်သည်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူသုံးသပ်ခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

အပေါင်ပစ္စည်းကို ရောင်းချပေးရန် စွဲဆိုသောအမှု၌ အဆင့်နှစ်ဆင့်ခွဲ၍ ဆောင်ရွက်ရသည်။ ပထမအဆင့်တွင် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၃၄၊ နည်း ၃ (၁) အရ ပဏာမ ဒီကရီ ချမှတ်ရသည်။ ပေါင်နှံသူက ပဏာမ ဒီကရီတွင် သတ်မှတ်ထားသောနေ့ရက် ကုန်လွန်သည်အထိ ချေးငွေကို ပြန်ဆပ်ခြင်းမပြုလျှင် အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တိုင်းတရားရုံးက အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ထုခွဲရောင်းချပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း ဒီကရီ ချမိတ်ခြင်းမှာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၃၄၊ နည်း ၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မညီညွတ်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကိုတစ်စိတ်တစ်ဒေသခွင့်ပြု၍ ချေးငွေ ၇၀၀၀ဝိ/- အတွက် ပဏာမ အပေါင် ဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သည်။ အယူခံ တရားလိုသည် တရားရုံး အဆင့်ဆင့် စရိတ်များကို ပေးရမည်။

တရားမပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဦးစင်းမောင်(၂)၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်ဦးဘမော်နှင့် ဦးမျိုးမြင့်တို့ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဦးတင်ထွန်းပါ(၂)

နှင့်

ဒေါ်သန်းတင်လှပါ(၂)*

† ၁၉၇၆
စက်တင်ဘာလ
၁၁ ရက်

သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂–မွေးစားခြင်းသည် သမီးရင်းရရှိမည့် အမွေပမာဏကို ထိခိုက်နိုင်သော်လည်း သမီးဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော တရားဝင်အခြေအနေကို တစ်စုံတစ်ရာ ထိခိုက်ရန် အကြောင်းမရှိခြင်း–မိခင်ကွယ်လွန်သောအခါ သမီးရင်း အနေဖြင့် အမွေရနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းသည် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ တွင် အကျုံးဝင်သော အခွင့်အရေးမျိုး မဟုတ်ခြင်း–မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ သားသမီး မွေးစားနိုင်ခွင့်ကို မွေးစားသူ၏ သားသမီးအရင်းများက ချုပ်ချယ်ခွင့်မရှိခြင်း။

ဒေါ်စောခင်သည် ပထမအိမ်ထောင်မှထွန်းကားသည့်အမွေမမိမြေးများဖြစ်ကြသော မသန်းတင်လှနှင့် ကိုတင်အုန်း တို့ကို ကိတ္တိမ သားသမီးများအဖြစ် စာချုပ် ချုပ်ဆို မွေးစားခဲ့ရာ ယင်းစာချုပ်မှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေရန်အတွက် ဒေါ်စောခင်၏ ဒုတိယ အိမ်ထောင်မှ ရသော သမီးဖြစ်သူ ဒေါ်လှပိုနှင့် ခင်ပွန်း ဦးတင်ထွန်းတို့က တရားစွဲဆိုသည်။ မူလ ရေစကြိုမြို့နယ် တရားရုံးက မွေးစားစာချုပ်ကို သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ ဖျက်သိမ်းပေးရန်အတွက် တောင်းဆိုရန် လိုအပ်သည်ဟု ကောက်ယူကာ အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်စေရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ လျှောက်ထားခံရသူ မသန်းတင်လှတို့က ယင်းအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ တိုင်းတရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားရာတွင် တိုင်းတရားရုံးက လျှောက်ထားသူ ဦးတင်ထွန်းတို့စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤပြင်ဆင်မှုကို လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၄

† ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၅၆ တွင် ချမှတ်ထားသော (၇-၁-၁၅) နေ့စွဲပါ မကွေးတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု။

၁၉၈၆
ဦးတင်ထွန်း ပါ(၂) နှင့် ဒေါ်သန်းတင်လှပါ(၂)

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်စောခင်က မသန်းတင်လှ နှင့် ကိုတင်အုန်းတို့အား မွေးစားလိုက်ခြင်းသည် ဒေါ်လှပိုအနေဖြင့် ဒေါ်စောခင်၏သမီးဖြစ်ခြင်းကို လက်လွတ်ဆုံးရှုံးစေခြင်း မရှိကြောင်း ယုံမှားဖွယ် မရှိချေ။ ဒေါ်စောခင် ကွယ်လွန်သောအခါ ရရှိနိုင်မည့် အမွေပမာဏကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်မှအပ ထိုသို့မွေးစားခြင်းကြောင့် ဒေါ်လှပိုသည် ဒေါ်စောခင်၏သမီးဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော တရားဝင်အခြေအနေကို တစ်စုံတစ်ရာထိခိုက်နိုင်ရန်အကြောင်းမရှိချေ။ဒေါ်စောခင်ကွယ်လွန်သောအခါ ဒေါ်လှပိုအနေဖြင့် အမွေရနိုင်ခွင့်သည် အခွင့်အလမ်းမျှသာဖြစ်သည်။ သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ တွင် အကျုံးဝင်သော အခွင့်အရေးမျိုး မဟုတ်ချေ။ ဤအခြေအနေတွင် ဒေါ်လှပိုသည် ဒေါ်စောခင်၏သမီး ဖြစ်ခြင်းအပေါ်အခြေခံကာ ဒေါ်စောခင်က မသန်းတင်လှတို့အား မွေးစားခြင်းမှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ စွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ကောက်ယူရပေမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ပရိညာဉ်ပြုနိုင်သူတိုင်းသည် အခြားသူ တစ်ဦးအား မွေးစားခွင့်ရှိပေသည်။ ယင်းအခွင့်အရေးကို မွေးစားသူ၏ သားသမီးများက ချုပ်ချယ်ခွင့် မရှိ နိုင်ချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် – ဦးကံမြိုင်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်– ဦးညွန့်မြိုင်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး – ဦးဘသန်းအောင်
– ဦးမြဦး (အဆင့်မြင့်သင်တန်းသား)

ရေစကြိုမြို့နယ် တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃/၈၃ တွင် လျှောက်ထားသူ ဦးတင်ထွန်းနှင့် ဒေါ်လှပိုတို့က လျှောက်ထားခံရသူ မသန်းတင်လှ၊ ကိုတင်အုန်းနှင့် မူလမှုစွဲဆိုထားစဉ်အတွင်း ကွယ်လွန်သွားသူဒေါ်စောခင်တို့အပေါ် ဒေါ်စောခင်က မသန်းတင်လှနှင့်ကိုတင်အုန်းတို့အား မွေးစားသည့်စာချုပ်များသည် ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် မွေးစားစာချုပ်များကို သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ ဖျက်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုရန် လိုအပ်သည်ဟု ကောက်ယူကာ အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်စေရန် အမိန့် ချမှတ်သည်။ မသန်းတင်လှတို့က မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ တိုင်းတရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက သီးခြားသက်သာခွင့် အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၉ အရ စွဲဆိုရမည့်အမှုဖြစ်သောကြောင့် ပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ကောက်ယူ၍ ဦးတင်ထွန်းတို့

၁၉၈၆
ဦးတင်ထွန်း ပါ (၂)
နှင့်
ဒေါ်သန်းတင်လှပါ (၂)

စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဦးတင်ထွန်းတို့က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤပြင်ဆင်မှုကို လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ မသန်းတင်လှနှင့် ကိုတင်အုန်းတို့သည် အမှုအခင်းအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသော ဒေါ်စောခင်၏ ပထမ အိမ်ထောင် တွင် ထွန်းကားသောအမွေခံမြေးများဖြစ်ကြသည်။လျှောက်ထားသူဒေါ်လှပိုမှာ ဒေါ်စောခင်၏ ဒုတိယခင်ပွန်း ဦးတိုက်စံနှင့်ရသော သမီးဖြစ်ပြီး ဒေါ်လှပိုသည် ဦးတင်ထွန်းနှင့်အကြောင်းပါသည်။ဦးတင်ထွန်းတို့က မသန်းတင်လှနှင့် ကိုတင်အုန်းတို့သည် အဘွားဒေါ်စောခင်အား အထင်လွဲမှားအောင် ပြုလုပ်ပြီး မလျော်သြဇာသုံးကာ ၃၀-၁၂-၇၉ နေ့တွင် ကတ္တိမမွေးစားစာချုပ်များကို ချုပ်ဆိုစေသည်ဟု အကြောင်းပြ၍ ယင်းမွေးစား စာချုပ်မှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေရန် တရားစွဲဆိုလေသည်။

မြို့နယ်တရားရုံးက ဒေါ်စောခင်သည် မြေးများအား မှတ်ပုံတင်စာချုပ်များ ချုပ်ဆို၍ မွေးစားသည်မှာ အငြင်းမပွားကြောင်း၊သို့ရာတွင် စာချုပ်ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာရုံမျှဖြင့် မလုံလောက်ကြောင်း စာချုပ်ကိုဖျက်သိမ်းသည့် ဒီကရီ ချရန်လည်း လိုအပ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မြွက်ဟကြေညာသည့် ဒီကရီအပြင် အကျိုးဆက်သက်သာခွင့်ကိုလည်း တောင်းဆိုရန်လိုအပ်ကြောင်း ကောက်ယူ၍ အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်စေရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

မသန်းတင်လှတို့က မကွေးတိုင်းတရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားသော အခါ မြို့နယ်တရားရုံးသည် ဦးတင်ထွန်းတို့က လျှောက်ထားခြင်း မရှိဘဲ အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း ဦးတင်ထွန်းတို့သည် သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၉ အရ စွဲဆိုရန် ဖြစ်ပြီး ပုဒ်မ ၄၂ အရ မစွဲသင့်ကြောင်း သုံးသပ် ထားပါလျက် အမှုအား ပလပ် စေသည့် အမိန့် မချဘဲ အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ရန် အမိန့် ချမှတ်ခြင်းမှာမှားယွင်းကြောင်းတင်ပြရာ တိုင်းတရားရုံးက ယင်း အကြောင်း ပြချက်တို့ကို လက်ခံပြီး ဦးဟင်ထွန်းတို့ စွဲဆိုသည့် အမှုကို ပလပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့က ဦးတင်ထွန်းတို့သည် လက်ရှိပုံစံအတိုင်း အမှု စွဲဆိုခွင့် ရှိမရှိ လျှောက်လဲစေခဲ့သည်။ လျှောက် ထား သူ တို့၏ ရှေ့နေ ဦးကံမြိုင်က လျှောက်ထားသူတို့ စွဲဆိုသော အမှုမှာ အနှစ်သာရအားဖြင့် စာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးစေရန် ရည်ရွယ်စွဲဆိုသောအမှုဖြစ်ကြောင်း၊သို့ဖြစ်၍ အမှုကို သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ စွဲဆိုသော အမှု ပုံစံအဖြစ်သို့ရောက်ရှိအောင် အဆိုလွှာကို မြို့နယ်တရားရုံးတွင် ၁၂-၁၀-၈၄ နေ့၌ တင်သွင်းထားပြီးဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

၁၉၈၆ / ဦးတင်ထွန်း ပါ (၂) နှင့် ဒေါ်သန်းတင် လှပါ (၂)

လျှောက်ထားခံရသူတို့၏ ရှေ့နေ ဦးညွန့်မြိုင်က သီးခြား သက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ အမှုစွဲဆိုမည် ဆိုပါက ထိခိုက်နစ်နာသူကသာ စွဲဆိုရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဦးတင်ထွန်းသည် အမှုစွဲဆိုခွင့်မရှိကြောင်း ဒေါ်လှပိုကသာ စွဲဆိုနိုင်ကြောင်း။ **မောင်သိန်းဝင်း** နှင့် **ကိုမင်းအောင်**(၁) စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားသည်။

ကရားလိုတို့၏ မူလအဆိုလွှာ အပိုဒ် (၆) နှင့် (၇) တို့တွင် အမှုစွဲဆိုရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်လာပုံနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း အဆိုပြုထားသည်-

> "၆။ အမှတ် (၁) တရားပြိုင်နှင့် တရားလိုတို့ မသင့်မတင့်ဖြစ်သည်ကို အမှတ် (၂) (၃) တရားပြိုင်များက အခွင့်ကောင်းယူကာ တရားလိုများ၏ အမွေဆက်ခံခွင့်နှင့် တရားလိုများ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သော အချင်း ဖြစ် တိုက် ကို မတရားထိခိုက်နစ်နာစေရန် ရည်ရွယ်၍ ၃၀-၁၂-၇၉ နေ့ တွင် တရားပြိုင် အမှတ် (၂) နှင့် (၃) တို့ကို အမှတ် (၁) တရားပြိုင်နှင့် ပူးတွဲ ပိုင်ဆိုင်သော တိုက်အား (၄) ခန်း ရှိသည့်အနက် တစ်ဝက်ဖြစ်သည့် (၂) ခန်းကို အပေးစာချုပ် ပြုလုပ်ပေးသည်ဟု တလွဲထင်မှားကာ တရားပြိုင် အမှတ် (၁) က လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ၃၀-၁၂-၇၉ နေ့က ချုပ်ဆိုသော စာချုပ်သည် အပေးစာချုပ် မဟုတ်ဘဲ ကိတ္တိမ မွေးစားသားသမီးစာချုပ်ဖြစ်ကြောင်း အမှတ် (၁) တရားပြိုင် မသိရှိခဲ့ပါ။ ထိုသို့ အကြောင်းခြင်းရာ လွဲမှား၍ ချုပ်ဆိုသော စာချုပ်သည် တရားဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်ခွင့်ရှိပါသည်။ (၁) တရားပြိုင်သည် (၂) (၃) တရားပြိုင်များအား တစ်ဦးတည်း အပိုင် ဥပဒေမဲ့ အပေး စာချုပ် အမျိုးမျိုး ပြု လုပ် ကာ ပေး ကမ်း ခဲ့ သ ဖြင့် ဥ ပ ဒေ နှင့် မညီညွတ်ပါ။
>
> ၇။ အမှတ် (၁) တ ရား ပြိုင် သည် ၎င်း၏ ခင်ပွန်းဦးတိုက်စံ ကွယ်လွန်သည့်အချိန်က အသက်အရွယ် အားဖြင့်ကြီးရင့် အိုမင်းမစွမ်းရှိနေသည့်အချိန် စိတ်ညစ်သဖြင့် အရက်သေစာများ သောက်စားသည်ကို တရားလိုများက မသောက်စားရန် ထားမြစ်ခဲ့သော်လည်း စိတ်ညစ်နေသူကို အမှတ် (၂) (၃) တရားပြိုင်များက အရက်သောက်စားခြင်းကိုအားပေး

(၁) ၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၁၃

အားမြှောက် ပြုလုပ်၍ ၎င်းတို့အတွက် အမွေဆက်ခံခွင့်များ မတရား ရရှိစေရန် အမှတ် (၁) ကရားပြိုင်၏ စိတ်ဓါတ်ကို လွှမ်းမိုးကာ စာချုပ်အမျိုးမျိုး ချုပ်ဆိုစေခြင်းသည် မတရားသြဇာ လွှမ်းမိုး၍ စာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် တရားဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်သည့် စာချုပ်များဖြစ်ပါသည်။"

၁၉၈၆
ဦးတင်ထွန်း ပါ(၂) နှင့် ဒေါ်သန်းတင်လှ ပါ(၂)

ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

> "When consent to an agreement is caused by coercion, fraud or misrepresentation, the agreement is a contract voidable at the option of the party whose consent was so caused."

ပဋိညာဉ် အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ (က) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

> "When consent to an agreement is caused by undue influence, the agreement is a contract voidable at the option of the party whose consent was so caused."

အထက် ဖော်ပြပါ အဆိုပြုချက်များနှင့် အထက် ဖော်ပြပါ ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပူးတွဲဖတ်ရှုပါက မေ့စားစာချုပ် များကို ပယ်ဖျက်နိုင်ခွင့်ရှိသူမှာ စာချုပ်ချုပ်ဆိုသူ ဒေါ်စောခင်သာ ဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိချေ။ အချင်းဖြစ်စာချုပ်များသည် ပျက်ပြယ်သည်(**void**)ဟု လျှောက်ထားသူတို့က အဆိုပြုထားခြင်းမရှိချေ။ မွေးစားခြင်း မှတ်ပုံတင်ရေး ဥပဒေနှင့်အညီ ချုပ်ဆိုမှတ်ပုံတင်ထားသည်ဖြစ်၍ ပျက်ပြယ်သော စာချုပ်များလည်း မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ လျှောက် ထား သူ ဒေါ်လှပို သည် အချင်းဖြစ် စာချုပ်များကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၉ အရ စွဲဆိုခွင့်ရှိသူမဟုတ်ချေ။ ဦးတင်ထွန်းသည်လည်း တရားစွဲဆိုခွင့် တစ်စုံတစ်ရာမရှိချေ။ အကြောင်းမှု ဒေါ်လှပိုနှင့် ဦးတင်ထွန်းတို့သည် မွေးစား စာချုပ် ချုပ်ဆိုသူများ မဟုတ်သည့် အပြင် လျှောက်ထားခံရသူတို့အား အထင်လွဲအောင် ပြောဆိုခြင်းခံရသော၊ ထို့အပြင် မလျော်သြဇာသုံးခြင်း ခံရသောသူများ မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။

၁၉၀၆
ဦးတင်ထွန်း
ပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်သန်းတင်
လှပါ(၂)

မူလရုံးသည် လျှောက်ထားသူတို့ တင်ပြသည့် အတိုင်း အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့် မပြုရသေးချေ။ သို့ဖြစ်ရာလက်ရှိ အခြေအနေတွင် လျှောက်ထားသူတို့စွဲဆိုသော အမှုသည် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ တွင် အကျုံးဝင်ခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေလိုမှုကိုသီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များဘောင်အတွင်းသာ စွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း **အေ၊ အာရ်၊ အင်န်၊ အမ်၊ အေ၊ ဖမ်းနှင့် မောင်ဖိုးသိန်းပါ (၄)**[၂] အမှုတွင် ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ ဒေါ်စောခင်က မသန်းတင်လှနှင့် ကိုတင်အုန်းတို့အား မွေးစားလိုက်ခြင်းသည် ဒေါ်လှပို အနေဖြင့် ဒေါ်စောခင်၏ သမီးဖြစ်ခြင်းကို လက်လွတ်ဆုံးရှုံးစေခြင်း မရှိကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိချေ။ ဒေါ်စောခင် ကွယ်လွန်သောအခါ ရရှိနိုင်မည့် အမွေပမာဏကို ထိခိုက်စေသည်မှအပ ထိုသို့ မွေးစားခြင်းကြောင့် ဒေါ်လှပိုသည် ဒေါ်စောခင်၏ သမီး ဖြစ်ခြင်း တည်းဟူသော တရားဝင်အခြေအနေကို တစ်စုံတစ်ရာ ထိခိုက်နိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။ ဒေါ်စောခင် ကွယ်လွန်သောအခါ ဒေါ်လှပို အနေဖြင့် အမွေရနိုင်ခွင့်သည် အခွင့်အလမ်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ တွင် အကျုံးဝင်သော အခွင့်အရေးမျိုး မဟုတ်ချေ။ဤအခြေအနေတွင် ဒေါ်လှပိုသည် ဒေါ်စောခင်၏ သမီး ဖြစ်ခြင်း အပေါ်အခြေခံကာ ဒေါ်စောခင်က မသန်းတင်လှတို့အား မွေးစားခြင်းမှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ စွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ကောက်ယူရပေမည်။ **မောင်အောင်သိန်း နှင့် မောင်ဘမောင်နှင့် အခြား သူများ**[၃] အမှုတွင် မိဘဖြစ်သူက အခြားသူ တဦး အား မွေးစားထားသောသူမှာ မိဘ၏ မွေးစားသား မဟုတ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေရန် မိဘနှင့် မွေးစားသားအပေါ် သားဖြစ်သူက သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ စွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ထုံးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းအမှုတွင် တရားလို၏ တရားဝင်အခြေအနေသည် မိဘများ ကွယ်လွန်သောအခါ အမွေတောင်းနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ယင်းအခွင့်အလမ်းကို မွေးစားသားက ဖြစ်စေ၊ အခြားသူတစ်ဦးက ဖြစ်စေ ငြင်းကွယ်ခြင်း မပြုသဖြင့် အမှုစွဲဆိုခွင့်မရှိဟု အကြောင်းပြသည်။

မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ပဋိညာဉ်ပြုနိုင်သူတိုင်းသည် အခြားသူတစ်ဦးအား မွေးစားခွင့် ရှိပေသည်။ ယင်း အခွင့်အရေးကို မွေးစားသူ၏ သားသမီးများက ချုပ်ချယ်ခွင့် မရှိနိုင်ချေ။

---

(၂) ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ ၄၊ စာ-၂၂

(၃) ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်၊ ရန်ကုန် စီရင်ထုံးများ၊ စာ-၅၄

ကျောက်ထားသူတို့က မသန်းတင်လှတို့သည် အဘွားဖြစ်သူအား အထင်လွဲမှားအောင် ပြောခြင်း၊ မလျော်ဩဇာသုံးခြင်းကြောင့် အဘွားဖြစ်သူက မွေးစား စာချုပ်ကို လက်မှတ် ရေးထိုးခြင်း ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲသော်လည်း စာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ခွင့်ရှိသူ ဒေါ်စောခင်ကိုယ်တိုင်က ယင်းစွပ်စွဲချက်များ မမှန်ကန်ကြောင်း ၎င်း၏ ချေလွှာ၌ ငြင်းကွယ်ထားသည်ဖြစ်ရာ လျှောက်ထားသူတို့ စွဲဆိုသောအမှုမှာ အောင်မြင်ရန် အကြောင်း မရှိနိုင်တော့ချေ။

၁၉၈၆
ဦးတင်ထွန်း ပါ (၂)
နှင့်
ဒေါ်သန်းတင်လှ ပါ (၂)

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ စရိတ် သတ်မှတ်ခြင်း ခွင့်မပြု။

တရားမဒုတိယအယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဝင်းမောင်(၂)၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးဘမော်နှင့်
ဦးမျိုးမြင့်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး
အဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၇၆
စက်တင်ဘာလ
၁၁ ရက်

ဦးဘကြည်ပါ (၂)

နှင့်

ဒေါ်ကြွယ် *

ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ်စဉ်၉၁–တရားလို၏ အခွင့်အရေးကို ထိပါးသည့် အချိန်ကစ၍ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ရေတွက်ရမည်ဖြစ်ခြင်း၊ တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၄၁ နည်း ၂၃ အရ ချမှတ်သော အမိန့်သည် ဒီကရီ မဟုတ်ဘဲ အယူခံခွင့်ရှိသော အမိန့်သာဖြစ်ခြင်း–အယူခံ အတွက် ဖွင့်လှစ်ရမည့် အမှုအမျိုးအစားနှင့် ထမ်းဆောင်ရမည့် ရုံးခွန်။

ဒေါ်ချစ်ရ၏မြေး ဦးလှဦးနှင့် အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ကြွယ်တို့ အိမ်ထောင်ကျစဉ်က ခန်းဝင်ပစ္စည်းအဖြစ်ပေးခဲ့သည်ဆိုသောမြေကို ဒေါ်ချစ်ရသည် အယူခံတရားလို ဦးဘကြည်နှင့် ဒေါ်ငွေရှင်တို့အား မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ရောင်းချခဲ့သဖြင့် ယင်းအရောင်းအဝယ်စာချုပ်မှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှုကို ဒေါ်ကြွယ်က ရွှေဘိုမြို့နယ် တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂/၇၃တွင် ၁၃–၁–၇၃ နေ့၌ တရားစွဲဆိုသည်။ဒေါ်ကြွယ်စွဲဆိုသောအမှု မတိုင်မီ အယူခံတရားလို ဦးဘကြည်နှင့် ဒေါ်ငွေရှင်တို့က ရွှေဘိုမြို့နယ်တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၇/၇၃ တွင် အချင်းဖြစ် မြေသည် မိမိတို့ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေရန်နှင့် လက်ရောက်ပေးအပ်စေရန် ဒေါ်ကြွယ် အပေါ် တရားစွဲဆိုရာ အနိုင် ရရှိထားသည်။ ယင်းအမှုတွင် ၂၉–၁–၇၄ နေ့၌ ဒေါ်ကြွယ် တင်သွင်းသော ချေလွှာအရ အချင်းဖြစ်မြေကိုဦးဘကြည်တို့အားရောင်းချကြောင်းကို ဒေါ်ကြွယ်အနေဖြင့်

---

* ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၆၂

† ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၄၇(ရွှေဘိုမြို့နယ်စု)တွင် ချမှတ်သော (၃၀-၃-၇၄) နေ့စွဲပါ စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဦးဘကြည် ပါ (၂)
နှင့်
ဒေါ်ကြွယ်

နောက်အကျဆုံး ထိုနေ့တွင် သိရှိကြောင်းပေါ်ပေါက်သဖြင့် မြို့နယ်တရားရုံးက ဒေါ်ကြွယ် စွဲဆိုသော တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂/၈၃ မှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်သည်ဟု ကောက်ယူ၍ အမှုကို ပလပ်သည်။ ဒေါ်ကြွယ်က စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရာတွင် မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သဖြင့် ဦးဘကြည်တို့က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်ကြွယ်သည် အချင်းဖြစ်စာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ခွင့်ရှိကြောင်း နောက်အကျဆုံး ၂၉-၁-၇၄ နေ့တွင် သိရှိသည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည်ဖြစ်၍ သူစွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယား အမှတ်စဉ် ၉၁ တွင် သတ်မှတ်ထားသော ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံးက ဒေါ်ကြွယ်စွဲဆိုသည့် အမှုကို ပလပ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို ဆက်လက် စစ်ဆေးရန် အယူခံမှုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်မှာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ အရ ချမှတ်သောအမိန့်ဖြစ်သဖြင့် ယင်းအမိန့်ကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၄၃၊ နည်း ၁ (ပ) အရ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသော အမိန့်ဖြစ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၂ (၂) (က) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ယင်းအမိန့်သည် ဒီကရီ မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအယူခံ အတွက် ရုံးခွန်ကို ရုံးခွန်အက်ဥပဒေဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၁(ခ) အရ ရုံးခွန် ၅-ကျပ်သာ ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ထိုအယူခံအတွက် တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် — ဦးထွန်းမြိုင်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် — ဦးကျော်ကျော်ဝင်း၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး — ဦးဘသန်းအောင်

ဦးမြဦး (အဆင့်မြင့်သင်တန်းသား)

ရွှေဘိုမြို့နယ် တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂/၈၃ တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ကြွယ်က အယူခံတရားလို ဦးဘကြည်နှင့် ဒေါ်ငွေရှင်တို့အပေါ် ဒေါ်ချစ်ရဆိုသူက ဦးဘကြည်နှင့် ဒေါ်ငွေရှင်တို့အား မြေရောင်းချသော မှတ်ပုံတင်စာချုပ်မှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ဒေါ်ကြွယ် စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း ကောက်ယူ၍ ပလပ်လိုက်သည်။

၁၉၈၆
ဦးဘကြည် ပါ (၂) နှင့် ဒေါ်ကြွယ်

ဒေါ်ကြွယ်က မြို့နယ် တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်၍ စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံးတွင် အယူခံဝင်ရာ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို ဆက်လက် စစ်ဆေးစေရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်သောကြောင့် ဦးဘကြည်တို့က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းသည်၊

မူလရုံးတရားလိုဒေါ်ကြွယ်က အချင်းဖြစ်မြေမှာ ဒေါ်ချစ်ရပိုင်ကြောင်း ယင်းမြေကို ဒေါ်ချစ်ရက ၁၂-၆-၇၁ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အရ ဦးဘကြည်နှင့် ဒေါ်ငွေရှင်တို့အား ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းမြေမှာ မိမိနှင့် ဒေါ်ချစ်ရ၏မြေး ဦးလှဦးတို့ အိမ်ထောင်ကျစဉ်က ခန်းဝင် ပစ္စည်း အဖြစ် ပေးခဲ့သောမြေ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်ချစ်ရသည် ယင်းမြေကို မိမိအား အသိမပေးဘဲ ရောင်းချခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မြေရောင်းစဉ်က မိမိနှင့်ဒေါ်ချစ်ရတို့ မသင့်မမြတ်ဖြစ်နေသည်ကိုအခွင့်အရေးယူကာ မမှန်မကန်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည် ဖြစ်၍ ယင်းစာချုပ်သည်ပျက်ပြယ်ကြောင်း စသည်ဖြင့်အဆိုပြုကာ စာချုပ် တစ်ရပ်လုံး တရား မဝင်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေရန် တရားစွဲဆိုလေသည်။

ဦးဘကြည်တို့က အခြားအချက်အလက်များအပြင် ဒေါ်ကြွယ်စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း ထုချေသည်။

အချင်းဖြစ်မြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဦးဘကြည်နှင့်ဒေါ်ငွေရှင်တို့က တစ်ဘက်၊ ဒေါ်ကြွယ်က တစ်ဘက် အငြင်းပွားကြရာ ဦးဘကြည်တို့က ယင်း မြေမှာ မိမိတို့ပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေရန်နှင့် လက်ရောက် ပေးအပ်စေရန် ရွှေဘိုမြို့နယ်တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၇/၇၃ တွင် တရားစွဲဆိုသောအခါ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ဒေါ်ကြွယ်က မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံးတွင် အယူခံဝင်ရာ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်၍ ဦးဘကြည်တို့ စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ ထိုအခါ ဦးဘကြည်တို့က ဗဟိုတရားရုံး (မန္တလေး ရုံးထိုင်) ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၈၁ တွင် အယူခံဝင်သောအခါ ဗဟိုတရားရုံးကတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပြန်လည် အတည်ပြုခဲ့သည်။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက ဒေါ်ကြွယ် စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၉၂ နှင့် သက်ဆိုင်သည် ဖြစ်ရာ စည်းကမ်းသတ်ကာလ ၃ နှစ်ကို ဦးဘကြည်တို့က ဒေါ်ကြွယ် အပေါ် တရားလို ပြုလုပ်၍ တရားစွဲဆိုသော ရွှေဘို မြို့နယ် တရားရုံး၊

၁၉၈၆
ဦးဘကြည် ပါ (၂)
နှင့်
ဒေါ်ကြွယ်

တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၇/၇၃ တွင် ချေလွှာတင်သွင်းသည့် ၂၉–၁–၇၄ နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရမည်ဖြစ်သဖြင့် ၁၃–၁–၈၃ နေ့တွင် စွဲဆိုသော ယခုအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ အဆိုပါ အမှတ်စဉ် ၉၂ သည် မှတ်ပုံတင်ပြီးသော စာချုပ်စာတမ်းသည် အတုပြုလုပ် ထားသော စာချုပ် စာတမ်း ဖြစ်ကြောင်း အတည့်အလင်း ထင်ရှားစေလိုမှု နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ဒေါ်ကြွယ်က အချင်းဖြစ်စာချုပ်မှာ အတုဖြစ်ကြောင်း အဆိုပြုထားခြင်း မရှိ၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် အလို့ငှာ အဆိုပါ အမှတ်စဉ် ၉၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ဒေါ်ကြွယ် စွဲဆိုသော အမှုနှင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိချေ။

ဒေါ်ကြွယ် စွဲဆိုသော အမှုသည် အနှစ်သာရအားဖြင့် အချင်းဖြစ်စာချုပ်ကို သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၉ အရ ပယ်ဖျက်ပေးရန် စွဲဆိုသောအမှု ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍လည်း ရုံးခွန်ကို ရောင်းဈေး ကျပ် ၂၀၀၀/– ပေါ်တွင် တန်ဘိုး အလျောက် ထမ်းဆောင် ထားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်ကြွယ်စွဲဆိုသော အမှုအတွက် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယား အမှတ်စဉ် ၉၁ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း တွက်ချက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ စည်းကမ်းသတ် ကာလ ၃ နှစ်ကို "တရားလိုက စာချုပ်စာတမ်းကို ပယ်ဖျက်ပိုင်သော သို့တည်းမဟုတ် ပယ်ရှားပိုင်သော အကြောင်းအရာများကို တရားလိုက သိရသည့်အခါမှစ၍" ရေတွက်ရမည် ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ဒေါ်ကြွယ် စွဲဆိုသော အမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယား၊ အမှတ်စဉ် ၁၂၀ နှင့် သက်ဆိုင်ကြောင်း၊ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ဗဟိုတရားရုံး တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၈၁/၈၀ တွင် စီရင်ချက် ချမှတ်သော ၂၄-၆-၈၂ နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရမည် ဖြစ်သဖြင့် ဒေါ်ကြွယ်စွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်လွန်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ အဆိုပါ အမှတ်စဉ် ၁၂၀ တွင် "ဤဇယား၏ အခြားနေရာများတွင် စည်းကမ်းသတ် ကာလ အပိုင်းအခြား ပြဋ္ဌာန်းချက် မပါရှိသည့် တရားမကြီးမှုကို **တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့် ရရှိသည့်အခါကစ၍** ခြောက်နှစ်" အတွင်း စွဲဆိုရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်။ အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ဗဟိုတရားရုံးသည် အချင်းဖြစ်မြေမှာ ဦးဘကြည်တို့ ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ၂၄-၆-၈၂ နေ့တွင် အပြီးသတ် အဆုံးအဖြတ် ပေးခဲ့သည်ဖြစ်၍ ယင်းနေ့တွင် အချင်းဖြစ်စာချုပ် ပယ်ဖျက်ပေးရန် တရားစွဲဆိုခွင့်ကို ဒေါ်ကြွယ်က ရရှိကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

၁၉၈၆
ဦးဘကြည် ပါ (၂)
နှင့်
ဒေါ်ကြွယ်

ဦးဘကြည်တို့ စွဲဆိုသော ရွှေဘိုမြို့နယ် တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၇/၇၃ တွင် ဒေါ်ကြွယ် တင်သွင်းသော ချေလွှာ အပိုဒ် (၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုချေထားသည်-

"အဆိုလွှာ အပိုဒ် (၁) တွင် ဖော်ပြပါရှိသော အိမ်ယာမြေကို တရားလိုများက ဒေါ်ချစ်ရထံမှ ဝယ်ယူသည်ဆိုခြင်းမှာ လိမ်လည် ပြုလုပ်သော အရောင်း အဝယ် ဖြစ်ပါသည်။ ဒေါ်ချစ်ရ သည် တရားလိုနှင့် ပူးပေါင်း၍ တရားပြိုင်၏ အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံး စေရန် တရားပြိုင် အိမ်ယာမြေကို မတရား အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ် ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။"

ဤထုချေချက်အရဆိုလျှင် ဒေါ်ချစ်ရက ဦးဘကြည်တို့အား အချင်းဖြစ် မြေကွက်အား ရောင်းချကြောင်းကို ဒေါ်ကြွယ်အနေဖြင့် နောက်အကျဆုံး ၂၉-၁-၇၄ နေ့တွင် သိရှိကြောင်း ယင်း အရောင်းအဝယ် စာချုပ်သည် သူ၏ ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်များကို အတည့်အလင်းထိပါးသည်ဖြစ်၍ သူ့အနေဖြင့် ယင်း ရောင်းဝယ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အရေးဆိုခွင့်ကို နောက် အကျဆုံး အဆိုပါနေ့တွင် ရရှိသည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။ စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံးက တရားစွဲဆိုခွင့်မှာ ဗဟိုတရားရုံးက အယူခံကို စီရင်ဆုံးဖြတ်သည့်နေ့ဖြစ်သော ၂၄-၆-၈၂ နေ့တွင် ဒေါ်ကြွယ်သည် တရား စွဲဆိုပိုင်ခွင့် ရရှိသည်ဟု သုံးသပ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်။ အကြောင်းမူ ယင်းအမှုတွင် ဦးဘကြည် တို့၏ အခွင့်အရေးကို ဗဟိုတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဗဟို တရားရုံးက အချင်းဖြစ်မြေမှာ ဦးဘကြည်တို့အပိုင် ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်တော့မှ ဒေါ်ကြွယ်၏ အခွင့်အရေးကို ထိပါးခြင်း မဟုတ်ချေ။ ယခင် အမှုတွင် ဒေါ်ကြွယ် ထုချေခဲ့သည့် အတိုင်း အရောင်းအဝယ် စာချုပ်သည် သူ၏ အခွင့်အရေးကို ထိခိုက်သည်ဖြစ်၍ နောက်အကျဆုံး ထိုအချိန်ကပင် ဒေါ်ကြွယ် အနေဖြင့် တရားစွဲဆိုခွင့် ရရှိမည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားပြိုင်၏ရှေ့နေ လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ဒေါ်ကြွယ် စွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၂၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု ကောက်ယူသည့် တိုင် အောင် စည်းကမ်းသတ် ကာလကို နောက်အကျဆုံး ၂၉-၁-၇၄ နေ့မှ စ၍ ရေတွက်ရမည် ဖြစ်သဖြင့် ၁၃-၁-၈၃ နေ့တွင် စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်သည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

အမှန်မှာ ဒေါ်ကြွယ်သည် အချင်းဖြစ် စာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း နောက်အကျဆုံး ၂၉-၁-၇၄ နေ့တွင်သိရှိသည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည် ဖြစ်၍ သူစွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၉၁ တွင် သတ်မှတ်ထားသော ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန် ကြောင်း ထင်ရှားပေမည်။

၁၉၇၆
ဦးဘကြည် ပါ (၂) နှင့် ဒေါ်ကြွယ်

အယူခံ တရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက ဦးဘကြည် စွဲဆိုသောအမှုတွင် ချမှတ်သော ဗဟိုတရားရုံး၏ စီရင်ချက်သည် ဒေါ်ကြွယ်စွဲဆိုသောအမှုကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ ပိတ်ပင်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ယင်း မိမိအသည့် ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြို့နယ်တရားရုံးက ငြင်းချက် ထုတ်နုတ်၍ အဆုံးအဖြတ် ပေးထားခြင်း မရှိသည်က တစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်ကြွယ်စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလ·စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့် ပလပ်ရမည် ဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်းကြောင့် ယင်း ဥပဒေ ပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် မလိုတော့ချေ။

စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံးက ဒေါ်ကြွယ်စွဲဆိုသည့်အမှုကို ပလပ်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် အယူခံအမှုတွင် ချမှတ်သောအမိန့်မှာ တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ အရ ချမှတ်သော အမိန့်ဖြစ်သဖြင့် ယင်းအမိန့်ကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၄၃၊ နည်း ၁ (ပ)အရ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသော အမိန့် ဖြစ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၂ (၂) (က) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ယင်း အမိန့် သည် ဒီကရီ မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအယူခံအတွက် ရုံးခွန်ကို ရုံးခွန် အက်ဥပဒေ ဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၁ (ခ) အရ ရုံးခွန် ၅-ကျပ်သာ ထမ်းဆောင်ရမည် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ထိုအယူခံအတွက် တရားမအထွေထွေအယူခံမှု ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။ အယူခံ တရားလိုတို့သည် ဤအယူခံတွင် ရုံးခွန်ကျပ် ၂၅၀/- ထမ်းဆောင်ထားကြောင်း တွေ့ရသည်ဖြစ်၍ **ဒေါ်လှခင်ပါ(၂)**နှင့် **မသိန်းတင်**[၁] အမှုတွင် ထုံးဖွဲ့ထားသည့်အတိုင်း ပိုမိုထမ်းဆောင်ထားသော ၂၄၅ ကျပ်ကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရပြန်အမ်းရမည် ဖြစ်သည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံးက အယူခံမှုတွင် မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ အရ ဆက်လက်စစ်ဆေးစေသည်ဖြစ်ရာ ယင်းအယူခံတွင် ဒေါ်ကြွယ် ထမ်းဆောင်ထားသော ရုံးခွန် ၂၅၀ ကျပ်ကို ရုံးခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ အရ ပြန်လည်အမ်းရမည် ဖြစ်ပါလျက် တိုင်းတရားရုံးက ရုံးခွန် ပြန်အမ်းသည့် သက်သေခံ လက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည်အတည်ပြုလိုက်သည်။ နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

---

(၁) ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ။စာ-၂၄

၁၉၈၆
ဦးဘကြည်ပါ (၂) နှင့် ဒေါ်ကြွယ်

ဤအယူခံတွင် ပိုမိုထမ်းဆောင်ထားသော ရုံးခွန် ၂၄၅ ကျပ်ကို ပြန်အမ်းရန်အတွက် သက်သေခံလက်မှတ်ကို ဦးဘကြည်တို့အား ထုတ်ပေးစေ။ စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံးတွင် ဒေါ်ကြွယ် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ရုံးခွန်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြန်အမ်းရန် စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ယင်းသို့ လျှောက်ထားသည့်အခါ တိုင်းတရားရုံးက လက်မှတ် ထုတ်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။

တရားမပထမအယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဒေါက်တာမန်းသက်စုံ၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးဘမော်နှင့် ဦးမျိုးမြင့်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ ရှေ့တွင်

ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ(ခ)ဒေါ်မဂျမ်းပါ(၅) † ၁၉၈၆ စက်တင်ဘာလ ၃-ရက်

နှင့်

ဒေါ်မဥ*

ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၇ နှင့် စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ၁၇(၁)(ဃ)-စာချုပ်ကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက် အတိုင်း မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိ၍ ယင်းစာချုပ်ကို အခြေခံ၍ ဥပစာ ကို လက်ရောက် ပေး အပ် ရန် တောင်းဆိုခွင့်မရှိခြင်း။

အယူခံတရားလို ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ(ခ)ဒေါ်မဂျမ်းက အိမ်ခန်းတစ်ခန်းကို အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်မဥအား ၁၀ နှစ် ငှားရန် သဘောတူညီရာ ဒေါ်မဥက ဒေါ်မာရီယမ်ဘီအား ငွေ ၁၃၀၀၀ိ/-ပေးရန် သူတို့နှစ်ဦး အိမ်ငှားစာချုပ် ချုပ်ဆိုသည်။ ယင်း ငှားရမ်းထားသည့် အိမ်ခန်းသည် ၁၀ နှစ်မပြည့်မီ မီးသင့်လောင်သွား၍ ယင်းမြေပေါ်တွင် ပြန်လည်ဆောက်လုပ်သည့် အိမ်ခန်းကို ဒေါ်မဥက စာချုပ်အရ ၎င်းအား လက်ရောက် ပေးစေရန် သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းပေးထားသော ငွေ ၁၃၀၀၀ိ/-ကို ပြန်အမ်းစေရန် တရားစွဲဆိုသည်။ မူလတရားရုံးက ဒေါ်မဥအား ဒီကရီ ချမှတ် ပေးလိုက်သောကြောင့် ဒေါ်မာရီယမ်ဘီတို့က ဗဟိုတရားရုံးတွင် အယူခံခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သက်သေခံ အငှားစာချုပ်ကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၇ နှင့် စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ (၁) (ဃ) အရ လိုအပ်သည့် အတိုင်း မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသဖြင့် (၁၀) နှစ် ကာလအတွက် ငှားရမ်းခြင်းမှာ အထမမြောက်ချေ။

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ် တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၁၉

† ၁၉၈၄ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁ တွင် ချမှတ်သော(၁၂-၃-၈၅) ရက် နေ့စွဲပါ ကရင် ပြည်နယ် တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ (ခ) ဒေါ်မဂျမ်းပါ (၅) နှင့် ဒေါ်မဥ

အယူခံတရားလိုအတွက် — ဦးကြည်သိန်း၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံတရားပြိုင်အတွက် — ဦးကြည်ဝင်း (သန်လျင်)၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး — ဦးကျော်ထွန်းအောင်

အယူခံတရားလို ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ (ခ) ဒေါ်မဂျမ်း၊ ဦးစိုးမြင့် (ခ) ဦးအမှတ်၊ ဦးခင်အောင် (ခ) ဦးမောင်မောင်နှင့် ဦးဝင်းအောင် (ခ) ဦးအီစွတ်တို့သည် လှိုင်းဘွဲမြို့၊ ကုန်သည်လမ်းနှင့် ဒေါနလမ်း အကြား၊ ကုန်သည်လမ်းနှင့် သီရိလမ်းဒေါင့်ရှိ အကွက်အမှတ် (၆) ဦးပိုင် အမှတ် (၈၆) ပေါ်ရှိ အိမ်ခန်း တစ်ခန်းကို အယူခံ တရားပြိုင် ဒေါ်မဥအား ငှားရမ်းကြောင်း ၁၉-၇-၈၂ နေ့တွင် ကတိစာချုပ်တစ်ရပ်ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ယင်းစာချုပ်အရ ဒေါ်မာရီယမ်ဘီတို့က အိမ်ခန်းကို ဒေါ်မဥအား ၁၀နှစ် ငှားရန် ဒေါ်မဥက ဒေါ်မာရီယမ်ဘီအား ငွေ ၁၃၀၀၀/- ပေးရန် စသည်ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းအိမ်မှာ ၈-၅-၈၃ နေ့တွင် မီးသင့်လောင်သွားသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် လှိုင်းဘွဲ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီက မြေကို ဦးဒေါလီ အမည်ဖြင့် ပြန်လည် ချထားခဲ့သည်။ မြေပေါ်တွင် ဦးဒေါလီ အမည်ဖြင့် အိမ်ဆောက်ခဲ့သည်။ ဒေါ်မဥက ယင်းအိမ်၏ တောင်ဘက်ခန်းကို ကတိအတိုင်း လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် တောင်းဆိုရာ အယူခံ တရားလိုတို့က ငြင်းဆိုသောကြောင့် အိမ်၏ တောင်ဘက် ခန်းကို တရားလိုအား ပေးအပ်စေရန် သို့တည်းမဟုတ် ဒေါ်မဥ ပေးထားသော ငွေ ၁၃၀၀၀/--ကို ပြန်အမ်းစေရန် ကရင်ပြည်နယ်တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁/၈၄ တွင် တရားစွဲဆိုရာ ကရင်ပြည်နယ်တရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေးပြီးနောက် ဒေါ်မဥ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သောကြောင့် ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ တို့က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤ အယူခံကို တင်သွင်းသည်။

ဤအယူခံကို တင်သွင်းရာ၌ ကာလ စည်းကမ်းသတ် ၁၈ ရက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ဒေါ်မာရီယမ်ဘီက မိမိနေထိုင်သော လှိုင်းဘွဲမှ ရန်ကုန်သို့ သွားလာရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲသည်က တစ်ကြောင်း၊ မိမိ၏ ခင်ပွန်းသည် နိုင်ငံခြား သွားဖြစ်၍ ရန်ကုန်မြို့သို့ သွားရန် အခက်အခဲရှိသည်က တစ်ကြောင်း၊ မိမိမှာ ကျန်းမာရေးမကောင်းသည်က တစ်ကြောင်း ကြောင့် ကြန့်ကြာရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။ ယင်း အကြောင်းပြချက်များမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ရခြင်းအတွက် လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက်များဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆသည်။

၁၉၈၆
ဒေါ်မာနီယာဘီ(ခ)
ဒေါ်မဂျမ်းပါ
(၅)
နှင့်
ဒေါ်မဥ

အယူခံ တရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက အယူခံတရားပြိုင် အငှားချထားသော အဆောက်အအုံမှာ မီးသင့်လောင်ခဲ့သဖြင့် အငှားပဋိညာဉ်သည် ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆ အရ ပျက် သဉ်း သွား သည် က တစ်ကြောင်း၊ နောက်ထပ်ပြန်လည်တည်ဆောက်သည့် အဆောက်အအုံသစ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံတရားလိုတို့နှင့် အယူခံတရားပြိုင်တို့ အကြားတွင် အိမ်ရှင် အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှု မရှိသည်က တစ်ကြောင်းကြောင့် ဒေါ်မဥသည် အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းကို လက်ရောက် ပေးအပ်ရန် အရေးဆိုခွင့် မရှိကြောင်းဖြင့် **ဒေါ်ကျင်မှူ နှင့် ဒေါ်ကျင်ရီ**[၁] စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားသည်။

အယူခံ တရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ ပစ္စည်းတွင် အကျိုးခံစားခွင့် လွှဲပြောင်းပေးခြင်း မရှိသည့်အငှားချထားမှုမျိုးတွင်သာအသုံးပြုနိုင်ကြောင်း၊အမှုတွင်ပစ္စည်းပါ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ရရှိလက်ခံပြီးဖြစ်၍ ယင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အသုံး မပြုနိုင်ကြောင်း၊ တဖန် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၈ (င) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လွှမ်းမိုးကြောင်းဖြင့် **မောင်ကျော်ကျော်ပါ (၂) နှင့် မောင်ကျော်ငြိမ်း ပါ (၃)**[၂] စီရင်ထုံးကို ကိုး ကား ၍ လျှောက်ထားသည်။

အထက် ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံး နှစ်ခုကို အပေါ်ယံကြော ဘတ်ရှုပါက ဝိရောဓိ ဖြစ်လျက်ရှိသည်ဟု ယူဆဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိသည်။ အမှန်စင်စစ် အမှု နှစ်မှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော ဖြစ်ရပ်များသည် တူညီခြင်း မရှိချေ။ **ဒေါ်ကျင်မှူ** အမှုတွင် ငှားရမ်းထားသော အဆောက်အအုံ မီးလောင် ပြီးနောက် ပြန်လည် ဆောက်လုပ်သော အိမ်ခန်းကို ပြန်ငှားရမည်ဟု အိမ် ငှားက အရေးဆိုရာ ဗဟိုတရားရုံးက အငှားချထားသော အဆောက်အအုံမှာ မီးသင့်လောင်ပြီး ဖြစ်၍ ငှားရမ်းမှုမှာ ပျက်သုန်း သွားပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ရှိအဆောက်အအုံမှာ မူလအိမ်ငှားအား ငှားရမ်းရန်ပဋိညာဉ်မရှိသဖြင့် မူလပဋိညာဉ် အပေါ် အခြေခံ၍ အသစ်ပြန်လည်ဆောက်လုပ်သော အိမ်ကို ဆက်လက်ငှားရမ်းရန် အရေးဆိုခွင့်မရှိကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အငှားချထားသည့်အိမ် မတည်ရှိတော့ပါပဲလျက် အငှားချထားမှု ပဋိညာဉ် ဆက်လက်တည်ရှိနေသေးသည်ဆိုခြင်းသည် သဘာဝကျသည်ဟုမဆိုနိုင်ချေ။ အိမ်ရှင်က အသစ် ပြန်လည် ဆောက်လုပ်သော အိမ်ကို မူလအိမ်ငှားအား ဆက်လက်ငှားရမ်းရန်ကတိ ပဋိညာဉ်တစ်စုံတစ်ရာ မရှိပါပဲလျက် အိမ်ငှားက

---

(၁) ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၈၆

(၂) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၄၃၅ (တရားရုံးချုပ်)

၁၉၈၆ ဒေါ်မာရီယမ် ဘီ (ခ) ဒေါ်မရှမ်းပါ (၅) နှင့် ဒေါ်ဥမ

ယင်းအိမ်မှာ သူ့အား အငှားချထားသည့်အိမ် ဖြစ်သည်ဟုအရေးဆိုခြင်းသည် ယုတ္တိမတန်သော အချက်ဖြစ်သည်။

မောင်ကျော်ကျော် အမှုတွင် အိမ်ငှား မောင်ကျော်ငြိမ်း တို့သည် အငှားချထားသည့်အိမ် မီးလောင်ပြီးနောက် မီးလောင်ပြင် မြေပေါ်တွင် အိမ်ဆောက်နေထိုင်ရာ အိမ်ရှင် မောင်ကျော်ကျော်တို့က သူတို့အား ကျူးကျော်သူ အဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ အိမ်ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ဃ) တွင် 'ဥပစာ' ဆိုသည့် စကားရပ်ကို အနက် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုရာ၌ အငှားချထားသည့် ဥပစာတွင် အဆောက်အအုံသာမက အဆောက်အအုံတည်ရာ မြေလည်းပါဝင်သည်။သို့ဖြစ်ရာ အိမ်ငှားမောင်ကျော်ငြိမ်းတို့သည် ငှားရမ်းခဲ့သည့် မူလအိမ်တည်ရာမြေတွင် ဆက်လက် နေ ထိုင် ခြင်း သည် အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (ဆ)တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့်အတိုင်း "အိမ်ငှား" အဖြစ် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်၍ အိမ်ရှင် မောင်ကျော်ကျော် တို့ သည် အိမ်ငှား မောင်ကျော်ငြိမ်းတို့အား ကျူးကျော်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားခွင့်မရှိသည်မှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိချေ။

ဤအမှုပါ ဖြစ်ရပ်များသည် ဒေါ်ကျင်မှုံ အမှုပါ ဖြစ်ရပ်များနှင့်ထပ်တူ ထပ်မျှတူပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းကို ဒေါ်မဥအား လက်ရောက် ပေးအပ်ခြင်း မပြုရန် အယူခံတရားလိုတို့ အနေဖြင့် ငြင်းဆိုခွင့် ရှိပေသည်။

သို့ရာတွင် ဒေါ်မဥသည် သက်သေခံ (ခ) အိမ်ငှား ကတိ စာချုပ်ပါ အောက်ပါ ပဋိညာဉ်ကို အခြေခံ၍ ဤအမှုကို စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်–

> "၅။ ၎င်းအိမ်မြေပြန်၊ ငွေပြန်သည်(၁၀)နှစ်အတွင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ (၁၀)နှစ်ကျော်က ဒေါ်မရီယမ်ဘီမှယူထားသော ငွေ၁၃၀၀၀/-(တသောင်း သုံးထောင်ကျပ်) တိတိ အခန်း ငှားနေထိုင်သူ ဒေါ်မဥသို့ ပေးပြီးမှ အိမ်ခန်းငှား နေထိုင်သူ ဒေါ်မဥမှ ဖယ်ရှား ပေးရပါမည်။ (၁၀) နှစ် အတွင်း မပြည့်မြောက်မီ ဒေါ်မရီယန်ဘီမှ မိမိငှားရမ်းသော အိမ်ခန်း ပြန်လည် ရယူလိုပါသည်ဟု လုံးဝပြောဆိုခြင်းနှင့် ဖယ်ရှားပေးခြင်း မပြောဆိုရ၊ မပြုလုပ်ရပါ။
> ၆။ ၎င်းအိမ် သည် ရန် သူ မျိုး ငါးပါးကြောင့် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးခဲ့သော် ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း အိမ်ပိုင်ရှင်မှသော် လည်းကောင်း၊အိမ်ခန်းငှားနေထိုင်သူမှသော် လည်းကောင်း၊ ပြန်လည် ဆောက် လုပ် ကြ ရ ပါ မည်။ ၎င်းအိမ် ပြန်လည် ဆောက်လုပ်သည့် အတွက် ကုန်ကျငွေများကို အချိုးကျ တစ်ဝက်စီခံယူကြရပါမည်။"

၁၉၀၆
ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ(ခ) ဒေါ်မကျွန်းပါ (၅) နှင့် ဒေါ်မဥ

အဆိုလွှာအပိုဒ်(၇)ပါ အဆိုပြုချက်များကိုဘတ်ရှုပါက ဒေါ်မဥသည် ဤကတိအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် အရေးဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ပဋိညာဉ်ကို ခြုံ၍ လေ့လာမည်ဆိုပါက ဒေါ်မာရီယမ်ဘီတို့က ဒေါ်မဥအား အိမ်ခန်းကို (၁၀)နှစ် ကာလအတွက် ငှားရမ်းရာ၌ အိမ်ခန်း ပျက်စီးသွားစေကာမူ အဆောက်အအုံသစ် ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ပြီး ဒေါ်မဥအား (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်အထိ ဆက်လက် ငှားရမ်းရန် သဘောတူညီခဲ့သည့် သဘော သက်ရောက်သည်။

အထက်တွင် သုံးသပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ဒေါ်မဥက အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်းကို လက်ရောက်ပေးအပ်စေရန် အရေးဆိုခြင်းမှာ သက်သေခံ(ခ) စာချုပ်တွင် သဘောတူညီခဲ့သည့် အတိုင်း ဥပစာကို ဆက်လက် ငှားရမ်းရန် တောင်းဆိုသည့် သဘောဖြစ်သည်။သို့ရာတွင် သက်သေခံ အငှားစာချုပ်ကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၇ နှင့် စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ (၁) (ဃ) အရ လိုအပ်သည့် အတိုင်း မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသဖြင့် (၁၀) နှစ် ကာလ အတွက် ငှားရမ်းခြင်းမှာ အထမမြောက်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်မဥ သည် သက်သေခံ (ခ) စာချုပ်ကို အခြေခံကာ အိမ်ခန်းသစ်ကို လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် တောင်းဆိုခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ချေ။ ဥပဒေအမြင်တွင် မူလက ဒေါ်မဥသည် မီးလောင်သွားသော အိမ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လစဉ် ငှားရမ်းခပေး၍ ငှားသူသာ ဖြစ်သည်။ ၁၀နှစ်အထိ ငှားရမည်ဟု အရေးဆိုခွင့် မရှိချေ။ သို့ရာတွင် (၁၀) နှစ် မပြည့်မီ အိမ်ရှင်များက သူ့အား ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုပါက ဒေါ်မဥသည် သက်သေခံ(ခ)အိမ်ငှား စာချုပ်အပေါ် အခြေခံကာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃(က)ပါ အကျိုးခံစားခွင့်များကို တောင်းဆိုခွင့် ရှိပေလိမ့်မည်။ **ဦးသန်းညွန့် နှင့် ဦးသိန်း ပါ (၂)** [၃] စီရင်ထုံးကို ကြည့်ပါ။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် ၁၀ နှစ်တာ ကာလ မကုန်ဆုံးမီ အိမ်ရှင်များက မီးလောင်သွားသော အိမ်ခန်းမှ ဒေါ်မဥအား ဖယ်ရှားရန် အားထုတ်လျှင် ဒေါ်မဥ အနေဖြင့် သက်သေခံ (ခ) စာချုပ်ကို အခြေပြု၍ ကာကွယ်ခွင့်ရှိသည်။သို့ရာတွင် ငှားရမ်းထားသည့် ပစ္စည်းကို လက်လွှတ်လိုက်ရပြီးနောက် ဒေါ်မဥသည် သက်သေခံ (ခ) စာချုပ်ကို မှီငြမ်းပြု၍ ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုခွင့်မရှိတော့ချေ။ အကြောင်းမူ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေ ၅၃ (က) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် လက်ရှိထားသူကိုသာ အကာအကွယ်ပေးသည်။

---

(၃) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၁၀၁

၁၉၈၆
ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ (ခ) ဒေါ်မဂျမ်းပါ (၅) နှင့် ဒေါ်မဥ

သို့ရာတွင် ဒေါ်မဥသည် အိမ်ရှင် များအား ပေးထားသော စဘော်ငွေကို ပြန်ရခွင့် ရှိသည်။ ဒေါ်မဥက ငွေကျပ် ၄၀၀၀/- ပြန်ရပြီး ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံထားသည်ဖြစ်၍ ငွေကျပ် ၉၀၀၀/-သာ ရရှိရန် ရှိတော့သည်။

သက်သေခံ (ခ) စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုသူများတွင် ဦးဒေါ်လီ မပါဝင်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ စဘော် လက်ကျန် ငွေ ကျပ် ၉၀၀၀/-ကို ပေးစေရန် သူ့အပေါ် ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်း မပြုနိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ ကရင်ပြည်နယ် တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုပယ်ဖျက်ပြီး ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ၊ ဦးစိုးမြင့်၊ ဦးခင်အောင်နှင့် ဦးဝင်းအောင်တို့က ဒေါ်မဥအား ငွေ ကျပ် ၉၀၀၀/- ပေးစေရန် ပြင်ဆင်၍ ဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သည်။ နှစ်ရုံးလုံးတွင် ကုန်ကျစရိတ်များကို နှစ်ဖက် အမှုသည်တို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဝင်းမောင် (၂)၊ အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ် ဒေါက်တာ
မောင်မောင်အေးနှင့် ဒေါက်တာမန်းသက်စံတို့ ပါဝင်သော
ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ ရှေ့တွင်

ဒေါ်သိန်းကြည်

† ၁၉၇၆ ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်

ဦးလှဦး ပါ (၅) ဦး

နှင့်

ဦးလှဦး ပါ (၇) ဦး *

ဒေါ်သိန်းကြည်

ဆန့်ကျင် လက်ရှိ ထားခြင်း—မရွှေ့ မပြောင်း နိုင်သော ပစ္စည်းကို မှတ်ပုံတင် အရောင်း စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်သူသည်၊ ဝယ်စဉ်က ထို ပစ္စည်းကို လက်ရောက်မရရှိခဲ့၍ ရောင်းသူက ထိုပစ္စည်းပေါ်တွင် ဆက်လက်နေခဲ့ရာ၌ ဝယ်သူ၏ အငှားချထားချက်၊ ခွင့်ပြုချက်တို့ အရ နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်လျှင် ရောင်းသူသည် ဝယ်သူကို ဆန့် ကျင် လက်ရှိထားခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ခြင်း—ယခင် စွဲဆိုခဲ့ သော အမှုများသည် နောက်ဆုံး စွဲဆိုသော အမှုနှင့် အချင်း ဖြစ် အကြောင်းအရာချင်း မတူသဖြင့် ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ ထုတ်ပယ်ပေးရန် အရေး ဆိုခွင့် မရှိခြင်း။

ဒေါ်သိန်းကြည်သည် ဦးမောင်ကြီးထံမှ အိမ်နှင့် မြေကို မှတ်ပုံတင် စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့သော်လည်း လက်ရောက်မရရှိဘဲ ယင်းမြေနှင့်အိမ်တွင် ဦးမောင်ကြီးနှင့် သူ၏ သားသမီးများသာ ဆက်လက်နေထိုင်သည်။ ဒေါ် သိန်းကြည်က ယခင်ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံးတွင် ဦးမောင်ကြီး အပေါ်

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၁၀ နှင့် ၁၆၇

† ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၁၀ (လသာ) တွင် ချမှတ်သော (၂၈-၁-၇၅) နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးအမှတ် (၄) ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဒေါ်သိန်းကြည်
ဦးလှဦးပေါ်
(၅)ဦး
နှင့်
ဦးလှဦးပေါ်
(၇)ဦး
ဒေါ်သိန်းကြည်

အိမ်ငှားအဖြစ်မှ ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ အိမ်ရှင် အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှု မရှိသဖြင့် အမှုပလပ်ခြင်းခံရသည်။ ထိုနောက် ဒေါ်သိန်းကြည်က ကွယ်လွန်သူ ဦးမောင်ကြီး၏ သားသမီးများဖြစ်ကြသည့် ဦးလှဦးပေါ်(၇)ဦးတို့ပေါ် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ပေါင်နှံသည့် အတွက် ကြွေးမြီ ကျပ်နှစ်သောင်း ရလိုမှုကို စွဲဆိုရာ အရေးနိမ့်ပြန်သည်။ ဒေါ်သိန်းကြည် သည် ယင်းအမှုများတွင် မအောင်မြင်သဖြင့် အချင်းဖြစ် မြေနှင့်အိမ်ကို လက်ရောက်ရလိုကြောင်း ထပ်မံ တရားစွဲဆိုပြန်ရာ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးက နှစ်ဖက်ကြားနာပြီးနောက် ဦးလှဦးတို့က ဒေါ်သိန်းကြည်သို့ ငွေ ကျပ်သုံးသောင်း တထောင် ပေးစေရန် ဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သဖြင့် နှစ်ဖက် အမှုသည်များက မကျေနပ်၍ ဗဟိုတရားရုံးသို့ အပြန်အလှန် အယူခံ တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်သိန်းကြည်က အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့် မြေကို ဦးမောင်ကြီးထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည်မှန်သော်လည်းယင်းအိမ်နှင့်မြေမှာ ဦးမောင်ကြီးနှင့် သူ၏သားသမီးများလက်ဝယ်၌ ဆက်လက် တည်ရှိခဲ့သည်။ သူတို့သည် ယင်းအိမ်နှင့်မြေတွင် ဒေါ်သိန်းကြည်၏ အိမ် ငှား များ အ ဖြစ် ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒေါ်သိန်းကြည်၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူများအဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နေထိုင်ခြင်းမဟုတ်ချေ။ ဒေါ်သိန်းကြည်က ဦးမောင်ကြီးအပေါ် ပထမစွဲဆိုသောအမှုတွင် ဦးမောင်ကြီးက အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို ဒေါ်သိန်းကြည်အား ရောင်းချခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ အိမ်ကို အပေါင်ထားခြင်းမျှသာဖြစ်ကြောင်း ထုချေခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယင်းအမှုစွဲဆိုစဉ်ကပင် ဦးမောင်ကြီးက ယင်းအိမ်မှာ သူပိုင်ဖြစ်သည်ဟု အတိအလင်း ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ဤအခြေအနေတွင် အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ဒေါ်သိန်းကြည်အား ရောင်းချပြီးနောက် ဦးမောင်ကြီးနှင့်သူ၏သားသမီးများက ယင်းအိမ်တွင် ဆက် လက် နေ ထိုင် ခြင်း သည် ပစ္စည်းဝယ်ယူသူ ဒေါ်သိန်းကြည်အား ဆန့်ကျင်ရာရောက်ပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်သိန်းကြည် စွဲဆိုခဲ့သော ပထမ အမှုနှစ်မှုတွင် ပေါ် ပေါက် သည့် အချင်းဖြစ် အ ကြောင်း အ ရာ များ သည် ဒေါ်သိန်းကြည်စွဲဆိုသော နောက်ဆုံး အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သည့် အချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာနှင့်မတူသဖြင့် ဒေါ်သိန်းကြည် အနေဖြင့် ယခင်အမှုများကို စွဲဆိုရာ၌ ကုန်လွန်ခဲ့သော အချိန်များကို ကာလ စည်းကမ်းသတ်အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄(၁) အရ ထုတ်ပယ်ပေးရန် အရေးဆိုခွင့် မရှိချေ။

၁၉၈၆
ဒေါ်သိန်းကြည်
ဦးလှဦး ပါ (၅)ဦး
နှင့်
ဦးလှဦး ပါ (၇)ဦး
ဒေါ်သိန်းကြည်

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးမြင့်ထွန်း၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် – (၁) (၂) (၄) (၅) (၆) ဦးလှကျော်၊ ဗဟို တရားရုံး ရှေ့နေ

– (၃) (၇) ဦးဇော်သန်း၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး — ဦးလှမြင့်ဝင်း

ဒေါ်သိန်းကြည် သည် ဦးလှဦး၊ ဦးလှဘူး၊ ဦးခင်မောင်ညွန့်၊ ဦးနီ ဒေါ်ရှမ်းကြည်၊ ဒေါ်လှမြင့်နှင့် မောင်လှထွန်းတို့၏ဖခင် ဦးမောင်ကြီးထံမှ ရန်ကုန်မြို့၊ ဘုန်းကြီးလမ်း၊ အိမ်အမှတ် (၇၈) နှင့် ယင်းအိမ်တည်ရာမြေကို ၄–၇–၅၈ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင် စာချုပ်အရ ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ယခင် ရန်ကုန် မြို့တော် တရားမရုံး ၁၉၆၁ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၇၆၂ တွင် ဦးမောင်ကြီးအပေါ် ယင်းအိမ်မှ အိမ်ငှားအဖြစ် ဖယ်ရှားပေး စေရန် တရားစွဲဆိုသည်။ အမှုအတောအတွင်း ဦးမောင်ကြီး အနိစ္စ ရောက် သွားသဖြင့် သူ၏သားသမီးများက ဦးမောင်ကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်ဖြင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သည်။ ဒေါ်သိန်းကြည်သည် မူလရုံးတွင် အနိုင်ရသော်လည်း ဦးလှဦးတို့က ယခင် နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၂၈ တွင် အယူခံဝင်သောအခါ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်က ဒေါ်သိန်းကြည်နှင့် ဦးမောင်ကြီးတို့အကြားတွင် အိမ်ရှင် အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှု မရှိကြောင်း၊ ဒေါ်သိန်းကြည် အနေဖြင့် အရောင်း အဝယ် စာချုပ်အရ အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်သဖြင့် အိမ်မှ ဦး မောင် ကြီး ၏ တ ရား ဝင် ကိုယ် စား လှယ် များ ကို ဖယ်ရှား၍ အိမ်ကို လက်ရောက် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရန် ဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူပြီး မူလရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ကာ ဒေါ်သိန်းကြည် စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ် လိုက်သည်။ ဒေါ်သိန်းကြည်က ယခင် နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ် အခွင့်ထူး အယူခံမှု အမှတ် ၇/၆၅ တွင် ဆက်လက် အယူခံဝင်သော်လည်း မအောင်မြင်ချေ။

ထို့နောက် ဒေါ်သိန်းကြည်က ယခင် ရန် ကုန် မြို့ တော် တရား ရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၂၉/၇၀ တွင် ဦးလှဦးပါ ၇-ဦးတို့ထံမှ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ပေါင်နှံသည့်အတွက် ကြွေးမြီ ကျပ် ၂၀၀၀၀/–ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရာ ဒေါ်သိန်းကြည်ပင် ထပ်မံအရေးနိမ့်ခဲ့သည်။နောက်ဆုံးတွင် ဒေါ်သိန်းကြည်က ယခင် ရန်ကုန်မြို့တော်တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၈၉/၇၁ ၌ ဦးလှဦးပါ ၇-ဦးတို့ အပေါ် အချင်း ဖြစ်အိမ်နှင့် မြေကို

၁၉၈၆
ဒေါ်သိန်းကြည်
ဦးလှဦး ပါ
(၅)ဦး
နှင့်
ဦးဖွှဦးပါ
(၇)ဦး
ဒေါ်သိန်းကြည်

လက်ရောက်ရလိုကြောင်း ထပ်မံတရားစွဲဆိုသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ယင်းအမှုမှာ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး ၁၉၇၇ခုနှစ်တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၁၀(လသာ) ဖြစ်လာသည်။ တိုင်းတရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေးကြားနာပြီး နောက် ဦးလှဦး တို့က ဒေါ်သိန်းကြည်အား ငွေ ကျပ် ၃၁၀၀၀ိ/– ပေးစေရန် ဒီကရီချမှတ်လိုက်ရာ နှစ်ဘက်အမှုသည်များက မကျေနပ်သဖြင့် ဒေါ်သိန်းကြည်က ဗဟိုတရားရုံး တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၁၀/၈၅ တွင် လည်းကောင်း၊ ဦးလှဦး၊ ဦးလှဘူး၊ ဦးနီ၊ ဒေါ်ရှမ်းကြည်နှင့် ဒေါ်လှမြင့် တို့က ဗဟိုတရားရုံး၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၆၈/၈၅ တွင် လည်းကောင်း အယူခံဝင်သည်။ ဤအယူခံမှုများမှာ မူလမှု တစ်မှုတည်းမှ ပေါ်ပေါက်သည်ဖြစ်၍ အယူခံမှု နှစ်မှုလုံးကို ဤစီရင်ချက်တွင် တပေါင်းတည်း အဆုံးအဖြတ် ပေးမည် ဖြစ်သည်။

ဦးလှဦးတို့က အခြား အချက်အလက်များအပြင် ယခင်အမှုများတွင် ချမှတ်သော စီရင်ချက်များက ဒေါ်သိန်းကြည်တတိယ အကြိမ် စွဲဆိုသော အမှုကို ပိတ်ပင်ကြောင်း၊ ဒေါ်သိန်းကြည်သည် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၂၉ တွင် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို သူ့ထံ ပေါင်ထားသည်ဟု ဝန်ခံထားသည်ဖြစ်၍ ယခုအမှုတွင် ရောင်းချသည်ဟု ပြောဆိုခွင့်မရှိတော့ကြောင်း အမှုကို အကြိမ်ကြိမ်ခွဲ၍ စွဲဆိုခြင်းအား တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂ နည်း ၂ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များက ပိတ်ပင်ထားကြောင်း။ ထို့ပြင် ဦးလှဦးတို့သည် အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ဆန့်ကျင် လက် ရှိ ထား ခဲ့ သည် ဖြစ် ၍ ဒေါ်သိန်းကြည် စွဲဆိုသော အမှုများမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်မည်ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ထုချေသည်။

တိုင်းတရားရုံးက အမှုတွင် အငြင်းပွားသည့် အ ချက် အ လက် များကို ဒေါ်သိန်းကြည်အား အနိုင်ပေး၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးသော်လည်း ဖြစ်ရပ်အမှန်မှာအချင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို ပေါင်ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြ၍ ဒေါ်သိန်းကြည် သည် ငွေကျပ် ၃၁၀၀၀/–သာ ရ ထိုက် သည် ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်သည်။

ဦးလှဦးတို့၏ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်တည်းအပေါ် အမည်အမျိုးမျိုး၊ အသွင်သဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးဖြင့် သက်သာခွင့် အမျိုးမျိုး တောင်းဆိုခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်ဖြစ်၍ ဒေါ်သိန်းကြည်စွဲဆိုသော အမှုကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂ နည်း ၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက ပိတ်ပင်ကြောင်းအကျယ် တစင့် တင်ပြ လျှောက် ထား သည်။ ဒေါ်သိန်း ကြည် ပထမဆုံး စွဲဆိုသော အမှုမှာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ

၁၉၈၆ ဒေါ်သိန်းကြည် ဦးလှဦး ပါ (၅)ဦး နှင့် ဦးလှဦး ပါ (၇) ဦး ဒေါ်သိန်းကြည်

ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) အရ စွဲဆိုသော အမှု ဖြစ်သည်။ ယင်းအမှုမျိုးမှာ အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုအပေါ် အခြေခံသော အမှု ဖြစ်သည်။ ကွယ်လွန်သူ ဦးမောင်ကြီးက အိမ်လခ ပေးရန် ပျက်ကွက်သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ယင်းအမှုကို စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေါ်သိန်းကြည် ဒုတိယ စွဲဆိုသောအမှုမှာ အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့် မြေကို သူ့ထံ ပေါင်နှံထားသည်ဟုဆိုကာ ကြွေးမြီ ကျပ် ၂၀၁၀၀ –ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသော အမှု ဖြစ်သည်။ ယင်းအမှုတွင် အချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာမှာ ဒေါ်သိန်းကြည်နှင့် ဦးမောင်ကြီးတို့ အကြား၌ ပေါင်သူနှင့် အပေါင်ခံသူတို့ ဆက်ဆံမှုရှိ၍ ပေါင်သူက ကြွေးမြီ ပေးဆပ်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒေါ်သိန်းကြည် နောက်ဆုံး စွဲဆိုသော အမှုမှာ အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့် မြေကို မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူထားသည်ဟု အဆိုပြုပြီး လက်ရောက် ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသည့် အမှုအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမှုသုံးမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော အကြောင်းအရာများမှာ လုံးဝကွဲပြားခြားနားကြောင်း အထူးပြောရန် မလိုချေ။ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းမှာ အတူတူဖြစ်သည် မှန်သော်လည်း အမှုစွဲဆိုပုံ စွဲဆိုနည်း ကွဲပြားသည်ဖြစ်၍ တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂ နည်း ၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက ဒေါ်သိန်းကြည် စွဲဆိုသော အမှုကို ပိတ်ပင်ရန် အကြောင်း မရှိနိုင်ချေ။

ဒေါ်သိန်းကြည်သည် အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့် မြေကို ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း သက်သေခံ မှတ်ပုံတင် စာချုပ် အရ ထင်ရှားသည်။ ဒေါ်သိန်းကြည်နှင့် ဦးမောင်ကြီးတို့မှတဆင့် ဦးလှဦးတို့ အကြားတွင် အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှု မရှိကြောင်း တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ်ပေးပြီးဖြစ်သည်။ ပေါင်သူနှင့် အပေါင်ခံသူတို့ ဆက်ဆံရေးလည်း မရှိကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးပြီး ဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို ဝယ်ယူခဲ့သော ဒေါ်သိန်းကြည်သည် မိမိဝယ်ယူသောအိမ်ကို လက်ရောက်ရခွင့်ရှိပေသည်။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၅ (၁) (စ) အရ ရောင်းသူဘက်မှလည်း လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် တာဝန်ရှိပေသည်။

ဦးလှဦးတို့၏ ရှေ့နေက ဒေါ်သိန်းကြည် စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ ပထမ ဇယား၊ အမှတ်စဉ် ၁၄၄ တွင် သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းသတ် ကာလ (၁၂) နှစ်ထက် ကျော်လွန်ကြောင်း အကျယ်တဝင့် တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

၁၉၈၆
ဒေါ်သိန်းကြည်
ဦးလှဦး ပါ
(၅) ဦး
နှင့်
ဦးသူဦး ပါ
(၇) ဦး
ဒေါ်သိန်းကြည်

ဒေါ်သိန်းကြည်က အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့်မြေကို ဦးမောင်ကြီးထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည် မှန်သော်လည်း ယင်းအိမ်နှင့် မြေမှာ ဦးမောင်ကြီးနှင့် သူ၏ သားသမီးများ လက်ဝယ်၌ ဆက်လက် တည်ရှိခဲ့သည်။ သူတို့သည် ယင်းအိမ်နှင့်မြေတွင် ဒေါ်သိန်းကြည်၏ အိမ်ငှားများအဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း ဒေါ်သိန်းကြည်၏အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူများ အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်ချေ။ ဒေါ်သိန်းကြည်က ဦးမောင်ကြီးအပေါ် ပထမ စွဲဆိုသော အမှုတွင် ဦးမောင်ကြီးက အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့် မြေကို ဒေါ်သိန်းကြည်အား ရောင်းချခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ အိမ်ကို အပေါင်ထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်ကြောင်း ထုချေခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယင်းအမှုစွဲဆိုစဉ်ကပင် ဦးမောင်ကြီးက ယင်းအိမ်မှာ သူပိုင်ဖြစ်သည်ဟု အတည့်အလင်း ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း ယင်ရှားသည်။ ဤအခြေအနေတွင် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဒေါ်သိန်းကြည်အား ရောင်းချပြီးနောက် ဦးမောင်ကြီးနှင့် သူ၏ သားသမီးများက ယင်းအိမ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်းသည် ပစ္စည်းဝယ်ယူသူ ဒေါ်သိန်းကြည်အား ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်ပေသည်။ **ဦးအောင်ဆိုင် နှင့် ဦးစံရီ** (၁) စီရင်ထုံးကို ကြည့်ပါ။

ဒေါ်သိန်းကြည်၏ရှေ့နေက ဒေါ်သိန်းကြည်သည် ပထမ အမှုနှစ်မှုကို သဘောရိုးဖြင့် စွဲဆိုခဲ့သည်ဖြစ်၍ ယင်းအမှုများ စွဲဆိုသည့်ကာလကို ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ ထုတ်ပယ်သင့်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ထုတ်ပယ်လိုက်ပါက ဒေါ်သိန်းကြည် စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း မရှိကြောင်း ဘင်ပြ လျှောက်ထားသည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

> "အချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာ တစ်ခုအတွက် တရားစွဲဆိုသော တရားမကြီးမှုဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စည်းကမ်းသတ် ကာလ အပိုင်းအခြားကို ရေတွက်ရာတွင် တရားလိုသည် တရားခံအပေါ်၌ ဝိရိယ စိုက်ထုတ်သင့်သည့်အလျောက် စိုက်ထုတ်ကာ ထိုအချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာအတွက် ယခင်အခါက မူလတရားရုံး၌သော်လည်းကောင်း၊ အယူခံတရားရုံး၌ သော်လည်းကောင်း၊ သဘောရိုးဖြင့် တရားမကြောင်းစွဲဆိုဆောင်ရွက်ခဲ့၍အဆိုပါတရားရုံးတစ်ခုခုကလည်း စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာမရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ အခြား အလားတူ သဘောရှိသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊အဆိုပါစွဲဆိုသော အမှုကို လက်မခံနိုင်ရှိသည့် ကိစ္စ၌တရားလိုသည် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသော တရားရုံးတခုတွင် တရားဘက်အမှုသည် အပေါ်၌ ယခင်အချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာအတွက် ထပ်မံစွဲဆိုဆောင်ရွက်လျှင် ယခင် တရား

(၁) ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ စာ-၁၆၆ (၁၇၀-၁၇၁)

ရုံး၌ ကုန်လွန်ခဲ့သော အချိန်ကာလကို ထည့်သွင်း ရေတွက်ခြင်း မပြုဘဲ ထုတ်ပယ်ရမည်။”

ဒေါ်သိန်းကြည် စွဲဆိုခဲ့သော ပထမ အမှုနှစ်မှုတွင် ပေါ်ပေါက်သည့် အချင်းဖြစ်အကြောင်းအရာများသည် ဒေါ်သိန်းကြည်စွဲဆိုသောနောက်ဆုံး အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သည့် အချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာနှင့် မတူကြောင်း အထက်တွင် ရှင်းပြပြီးဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်သိန်းကြည် အနေဖြင့် ယခင်အမှုများကိုစွဲဆိုရာ၌ ကုန်လွန်ခဲ့သော အချိန်များကို ကာလစည်းကမ်း သတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ ထုတ်ပယ်ပေးရန် အရေးဆိုခွင့် မရှိချေ။ ဒေါ်သိန်းကြည်သည် အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့်မြေကို ၄-၇-၅၀ နေ့တွင် ဝယ်ယူခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ၁၃-၈-၇၁ နေ့တွင် စွဲဆိုသော ယခုအမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပထမ ဇယားအမှတ်စဉ် ၁၄၄ တွင် သတ်မှတ် ထားသော (၁၂) နှစ် ကာလထက် ကျော်လွန်ကြောင်း ထင်ရှား နေပေသည်။

ဦးလှဦးတို့၏ ရှေ့နေက တရားလို ဒေါ်သိန်းကြည်သည် အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို လက်ရောက်ရလိုကြောင်းသာ တောင်းဆိုထားပါလျက် မူလ ရုံးက ဒေါ်သိန်းကြည်အား ငွေ ကျပ် ၃၁၀၀၀/- ပေးစေရန် ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ အယူခံ တရားလို ဦးလှဦးတို့၏ တင်သွင်းသော အယူခံမှုမှာ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းသတ်ကာလထက် (၁၂၅) ရက်ကျော်လွန်ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ယင်းသို့ စည်းကမ်းသတ်ကာလကျော်လွန်ရခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍အကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာ ပြဆိုထားခြင်း မရှိချေ။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၄၁ နည်း ၂၂ အရ ဦးလှဦးတို့ သည် ဒေါ်သိန်းကြည် တင်သွင်းသော အယူခံတွင် တန်ပြန်ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းခွင့်ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် သူတို့သည် ယင်းနည်းဥပဒေတွင် ခွင့်ပြု ထားသည့် အတိုင်း တန်ပြန်ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းခြင်း မပြုဘဲ အပြန် အလှန် အယူခံလွှာ တင်သွင်းခဲ့သည်။ ဒေါ်သိန်းကြည် တင်သွင်းသော အယူခံလွှာ၌ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ ဦးလှကျော်က ၂၉-၇-၈၅ ရက်စွဲပါ ရှေ့နေကိုယ်စားလှယ်စာ တင်သွင်းထား ကြောင်း တွေ့ ရ သည်။ တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့်၄၁ နည်း ၂၂ အရ ဦးလှဦးတို့သည်ဒေါ်သိန်းကြည်၏ အယူခံလွှာကို ကြားနာမည့်အကြောင်း သူတို့ထံပေးပို့သော အကြောင်းကြားစာကိုရရှိပြီးနောက် တစ်လအတွင်း တန်ပြန်ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းရန် ကာလစည်းကမ်းသတ်သတ်မှတ်ထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးလှဦးတို့၏အယူခံကို တန်ပြန်ကန့်ကွက်လွှာအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်သည့် တိုင်အောင် ယင်းအယူခံ

၁၉၇၆
ဒေါ်သိန်းကြည်
ဦးလှဦး ပါ
(၅)ဦး
နှင့်
ဦးလှဦး ပါ
(၇)ဦး
ဒေါ်သိန်းကြည်

လွှာကို ၁၈-၉-၇၅နေ့တွင် တင်သွင်းခဲ့သည်ဖြစ်၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။ ယင်းသို့ ကျော်လွန် ရခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးလှဦးတို့က အကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာ ပြထားခြင်း မရှိသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၄၁ နည်း ၂၂ တွင်ခွင့်ပြုထားသည့် အတိုင်း ဦးလှဦးတို့၏ အယူခံလွှာကို လက်ခံနိုင်ရန် အကြောင်းမမြင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဒေါ်သိန်းကြည်နှင့် ဦးလှဦးတို့ တင်သွင်းသော အယူခံမှုများကို ပလပ်လိုက်သည်။နှစ်ဘက်အမှုသည်တို့သည် မိမိတို့တင်သွင်းသော အယူခံမှုများအတွက် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဘမော်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးထွန်းတင်နှင့်
ဦးဝင်းမောင်(၂)တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

† ၁၉၈၆ ဩဂုတ်လ ၂၅ရက်

ဒေါ်အေးရီ

နှင့်

ဒေါ်ခင်စန်းရီ*

စီရင်ချက်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် တင်သွင်းသော လျှောက်လွှာ အတွက် ထမ်းဆောင်ရမည့် ရုံးခွန်–ကာလစည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များသည် ရုံးခွန် အက် ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်ရန် အကြောင်းမရှိခြင်း။

လျှောက်ထားသူ ဒေါ်အေးရီက ဗဟိုတရားရုံးက ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်လွှာကို ကာလ စည်းကမ်း သတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၇၃ တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ရက် (၉၀) ထက် ကျော်လွန်၍ တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သော်လည်း၊ အဆိုပါ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် အရ ထုတ်ပယ်ရန် လိုအပ် သည့် ရက်များကို ထုတ်နုတ်လိုက်ပါက ၎င်း တင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာ သည် စည်းကမ်းသတ် ကာလ အတွင်း ကျရောက်ကြောင်း၊ သို့ရာ တွင် ဒေါ်အေးရီ ထမ်းဆောင်သော ရုံးခွန်သည် လုံးလောက်မှု မရှိဟု ရုံးခန်းမှ တင်ပြလာသဖြင့် ယင်း ဥပဒေပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စီရင်ချက်ကိုပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်လွှာကို ဒီကရီ ချမှတ်သည့်နေ့မှ (၉၀) ရက် မြောက် နေ့ မကိုင်မီ တင်သွင်းသည့် အတွက် ရုံးခွန်ကို လျော့ပေါ့သည့်နှုန်းဖြင့် ထမ်းဆောင်ရန် ခွင့်ပြုထား

---

* ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ အမှတ် ၁၄
† ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၇၃ တွင် ချမှတ်သော (၂၀-၂-၈၆) နေ့စွဲပါ ဗဟိုတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပေးပါရန် လျှောက်ထားခြင်း။

ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ထိုသတ်မှတ်ရက် ကျော်လွန်ပါက ရှုံးခွန်ကို ထမ်းဆောင်ရမြဲ နှုန်းအတိုင်း ထမ်းဆောင်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ လျော့ပေါ့သည့် နှုန်းဖြင့် ထမ်းဆောင်ခွင့် ရနိုင်ရန် အလို့ငှာ သတ်မှတ်သည့် နေ့ရက် အတွင်း လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းဘို့ လိုကြောင်း ယုံမှားဘွယ် မရှိပေ။ ရှုံးခွန် အက်ဥပဒေနှင့် ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေတို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ အကြောင်းအရာချင်း မတူသည့်အလျောက် မိတ္တူကူးရက်ကို ထုတ်ပယ်ခွင့် ပြုသည့် ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ရှုံးခွန် အက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်ရန် အကြောင်း မရှိနိုင်ချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် — ဦးတင်လှိုင်(တောင်တွင်းကြီး)၊
ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် — —

တရားရေးအကြံပေး — ဦးဘသန်းအောင်

မကွေးတိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၉/၈၀ တွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ခင်စန်းရီက လျှောက်ထားသူ ဒေါ်အေးရီ နှင့် အခြားသူများအပေါ် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်စောသီပိုင် မြေကွက်ကို လက်ရောက်ရလိုမှုနှင့် ယင်း မြေပေါ်ရှိအိမ်ကို မိမိနှင့် ဒေါ်အေးရီတို့အား ထက်ဝက်စီ ခွဲဝေပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ရရှိသည်။ ဒေါ်အေးရီက မကွေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်၍ ဗဟိုတရားရုံး တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၇၃/၈၄ တွင် အယူခံဝင်ရာ ဗဟိုတရားရုံးက နှစ်ဘက်ကိုကြားနာပြီးနောက် မကွေးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြု၍ ဒေါ်အေးရီ တင်သွင်းသော အယူခံမှုကို ပလပ်လိုက်လေသည်။ ဒေါ်အေးရီက ဗဟိုတရားရုံး စီရင်ချက်ကို ပြန်လည်း သုံးသပ်ပေးရန် တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄နှင့် အမိန့် ၄၇တို့ အရ ဤလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းသည်။ ဤလျှောက်လွှာအတွက် ဒေါ်အေးရီ ထမ်းဆောင်သော ရှုံးခွန်သည် လုံလောက်မှု မရှိဟု ရုံးခန်းမှ တင်ပြလာသဖြင့် ယင်း ဥပဒေ ပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်လာသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ရှေ့နေက ရှုံးခွန် အက်ဥပဒေဇယား–၁၊ အမှတ်စဉ် ၅ အရ လျှောက်ထားသူ ထမ်းဆောင်းရမည့် ရှုံးခွန်မှာ သာမန် ထမ်းဆောင်ရမည့် ရှုံးခွန်၏ထက်ဝက်ဖြစ်ကြောင်း၊ စီရင်ချက်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်လွှာ အတွက် စည်းကမ်းသတ် ကာလကို ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၇၃တွင် သတ်မှတ်

ထားရာ လျှောက်ထားသူအနေဖြင့် ဤလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းရန် ကြန့် ကြာခဲ့ရသောကာလ၊ စီရင်ချက်ကို မိတ္တူကူးရာ၌ ကုန်လွန်သော ကာလကို ထုတ်နုတ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူ ထမ်းဆောင်သော ရုံးခွန်မှာ လုံလောက်ကြောင်း စသည်ဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေကျမ်း တစ်စောင်ကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားသည်။

၁၉၈၆
ဒေါ်အေးရီ
နှင့်
ဒေါ်ခင်စန်းရီ

ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၂)တွင် အောက် ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

"အယူခံမှုအတွက် လည်းကောင်း၊ အယူခံခွင့်ရရန် လျှောက်ထားမှုအတွက် လည်းကောင်း၊ စီရင်ချက်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်ထားမှု အတွက် လည်းကောင်း၊ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စည်းကမ်းသတ် ကာလအပိုင်းအခြားကို ရေတွက်ရာတွင် ထိုအမှုတစ်ခုခု အတွက် စီရင်ချက် ချမှတ်သည့် နေ့ရက်ကို လည်းကောင်း၊ အယူခံဝင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးစေလိုသော ဒီကရီ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ချက်၏ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်၏ မိတ္တူ ရရှိရေးအတွက် လိုအပ်သော အချိန်ကာလကို လည်းကောင်း ထုတ်ပယ်ရမည်။"

လျှောက်ထား သူသည် ဗဟို တရားရုံးက ချမှတ်ခဲ့သော စီရင် ချက်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်လွှာကို ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေ ပထမ ဇယား အမှတ်စဉ် ၁၇၃ တွင် သတ်မှတ် ထား သော ရက် (၉၀) ထက် ကျော်လွန်၍ တင်သွင်းခဲ့သည် မှန်သော်လည်း အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၂) တွင် ခွင့်ပြုထားသည့် အတိုင်း မိတ္တူကူးသည့် ရက်များကို ထုတ်နုတ်လိုက်ပါက လျှောက်လွှာမှာ ကာလ စည်း ကမ်း သတ် အတွင်း ကျရောက်သည် ။သို့ဖြစ်ရာ ကာလ စည်းကမ်းသတ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြဿနာ ပေါ်ပေါက်နိုင်ဘွယ်ရာ အကြောင်း မရှိနိုင်ချေ။

စီရင်ချက်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်လွှာ အတွက် ထမ်းဆောင်ရမည့် ရုံးခွန်ကို အောက်ပါ အတိုင်း နှစ်မျိုး နှစ်စား သတ်မှတ် ထားသည်-

Number	Proper Fee
4. Application for review of judgment, if presented on or after the ninetieth day from the date of the decree.	The fee leviable on the plaint or memorandum of appeal.

၁၉၀၆
ဒေါ်အေးရီ
နှင့်
ဒေါ်ခင်စန်းရီ

5. Application for review of judgment, if presented before the ninetieth day from the date of the decree.	One half of the fee leviable on the plaint or memorandum of appeal.

ဤပြဋ္ဌာန်းချက် နှစ်ရပ်ကို ပူးတွဲ ဖတ်ရှုပါက စီရင်ချက်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်လွှာကို ဒီကရီ ချမှတ်သည့်နေ့မှ (၉၀)ရက်မြောက်နေ့ မတိုင်မီ တင်သွင်းသည့် အတွက် ရုံးခွန်ကို လျှော့ပေါ့သည့် နှုန်းဖြင့် ထမ်းဆောင်ရန် ခွင့်ပြုထားကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ထိုသတ်မှတ်ရက်ကျော်လွန်ပါက ရုံးခွန်ကို ထမ်းဆောင်ရမြဲ နှုန်းအတိုင်း ထမ်းဆောင်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ လျှော့ပေါ့သည့်နှုန်းဖြင့် ထမ်းဆောင်ခွင့်ရနိုင်ရန် အလို့ငှာ သတ်မှတ်သည့် နေ့ရက်အတွင်း လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းဘို့လိုကြောင်း ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။ ရုံးခွန်အက်ဥပဒေနှင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေတို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များ မှာ အကြောင်းအရာ ချင်းမတူသည့်အလျှောက်မိတ္တူကူးရက်ကို ထုတ်ပယ်ခွင့်ပြုသည့်ကာလ စည်း ကမ်းသတ် အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ရုံးခွန်အက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်ရန်အကြောင်းမရှိနိုင်ချေ။ ထို့ပြင် ရုံးခွန် အက်ဥပဒေတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်မျိုးကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

လျှောက်ထားသူသည် စီရင်ချက်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန်လျှောက်လွှာကို ဗဟိုတရားရုံးက စီရင်ချက်ချမှတ်ပြီးနောက် ရက် (၁၁၀)ကြာမှ တင်သွင်းခဲ့သည်ဖြစ်၍ ရုံးခွန် အက် ဥပဒေ ဇယား-၁၊ အမှတ်စဉ် ၄ တွင် သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရပေမည်။ ကိုတား [1] အမှုကိစ္စ စီရင်ထုံးကို ကြည့်ပါ။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူသည် ဤလျှောက်လွှာအတွက် ရုံးခွန်ကို ရုံးခွန် အက် ဥပဒေ ဇယား - ၁၊ အမှတ်စဉ် ၄ အရ ကျသင့်သည့် ရုံးခွန်ကို ဖြည့်စွက်ထမ်းဆောင်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ စရိတ်မရှိ။

---

(၁) မဒရပ် စီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ ၉၊ စာ ၁၃၄

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေး၊ အဖွဲ့ဝင်များ
အဖြစ် ဦးထွန်းတင်နှင့် ဦးအေးစန်တို့ ပါဝင်သော
ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ ရှေ့တွင်

ဦးအောင်ကြွယ် †

နှင့်

ဒေါ်မြရွှေပါ(၂)*

† ၁၉၇၆
စက် တင် ဘ
လ ၉ ရက်

အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၇(၁)—အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသူအား အမွေထိန်းစာ ရထိုက်ခွင့်ရှိမရှိ သုံးသပ်ရာ၌ ၎င်းသည် အမွေပုံမှ ဖယ်ထုတ်ခြင်း ခံရသူဟုတ်မဟုတ် စိစစ်ရန်လိုခြင်း—ကန့်ကွက်သူသည် အမွေရထိုက်သူဟုတ်မဟုတ် စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် မလိုခြင်း။

ရေဝတီတိုင်း တရားရုံး တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၁၂၄/၇၃ တွင် ကွယ်လွန်သူ ဦးသာစ ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းများ အတွက် အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် ညီဖြစ်သူ ဦးအောင်ကြွယ်က လျှောက်ထားသည်ကို ဦးသာစ၏ မွေးစားသမီးဟု ဖော်ပြသူမလှလှက ကန့်ကွက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဦးအောင်ကြွယ်၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဦးအောင်ကြွယ်က ဗဟိုတရားရုံးတွင် အယူခံခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၇(၁)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေတစ်ရပ်လုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ရထိုက်သူအား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးနိုင်သည်။ အကယ်၍ မလှလှသည် ကွယ်လွန်သူ၏ ကိတ္တိမသမီးဖြစ်ပါမူ မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ကွယ်လွန်သူ၏ညီ ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေပုံမှ ပယ်ထုတ်မည်ဖြစ်၍ ဦးအောင်ကြွယ်သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးသာစ၏အမွေကို

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၁၂၃

† ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃ (ဝါးခယ်မ) တွင် ချမှတ်သော (၇-၄-၇၅) ရက် နေ့စွဲပါ ရေဝတီတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၈၆
ဦးအောင်ကြွယ်
နှင့်
ဒေါ်မြရွှေ ပါ
(၂)

ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အမွေထိန်းစာ ရခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးအောင်ကြွယ် အနေဖြင့် အမွေထိန်းစာ ရထိုက်ခွင့်ရှိမရှိ သုံးသပ်ရာ၌ မလှလှသည် ဦးသာစ၏ ကိတ္တိမသမီး ဟုတ်မဟုတ်ကို စီစစ်ဆုံးဖြတ် ရမည် ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် မလှလှသည် ဦးသာစ၏ကိတ္တိမသမီး မဟုတ်ဘဲ အပတိဋ္ဌသမီးသာ ဖြစ်ပါမူ ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေပုံမှ ပယ်ထုတ်ခြင်း မပြုနိုင်သဖြင့် ဦးအောင်ကြွယ်သည် အမွေထိန်းစာ မရထိုက်သော အကြောင်းများမရှိပါက အမွေထိန်းစာကို သူ့အား ထုတ်ပေးနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးသင့် မသင့်သုံးသပ်ရာ၌ မလှလှသည် ကွယ်လွန်သူ၏ အပတိဋ္ဌသမီး ဟုတ်မဟုတ် စီစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် မလိုချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက်	–	ဦးကျော်ငြိမ်း(ဖေါင်တော်သီ)၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်	–	(၁) ကိုယ်တိုင် (၂) ဦးစိုးဝင်း၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး	–	ဦးခင်စိုး

ဧရာဝတီတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၁၂၄/၈၃ တွင် ဝါးခယ်မမြို့၊ ဆေးရုံ ရပ်ကွက်၌ နေထိုင်ကွယ်လွန်ခဲ့သည့် ဦးသာစ ကျန်ရစ်သည့် အမွေပစ္စည်းများအတွက် အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် ညီဖြစ်သူ ဦးအောင်ကြွယ်က လျှောက်ထားသည်။ ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် အစ်မ ဒေါ်မြရွှေက သဘောတူသော်လည်း မလှလှက သူသည် ဦးသာစ၏ တစ်ဦးတည်းသော အမွေဆိုင်မွေးစားသမီးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပြီး ဦးအောင်ကြွယ်၏ လျှောက်လွှာကို ကန့်ကွက်သည်။ သို့ဖြစ်၍ တိုင်းတရားရုံးက ဦးအောင်ကြွယ်၏ အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားခြင်းကို တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃/၈၄ (ဝါးခယ်မ) အဖြစ် ပြောင်းလဲ စစ်ဆေးပြီးနောက် ဦးအောင်ကြွယ်၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ် လိုက်သောကြောင့် ဦးအောင်ကြွယ်က ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤတရားမ ပထမ အယူခံမှုကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

တိုင်းတရားရုံးက အမွေရှင်ဦးသာစတွင်မွေးစားသမီး ရှိနေသောကြောင့် ညီဖြစ်သူ ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် မသင့်ဟု ကောက်ယူ သုံးသပ်သည်။

၁၉၇၆ ဦးအောင်ကြွယ် နှင့် ဒေါ်မြရွှေ (၂)

အယူခံ တရားလို၏ ရှေ့နေက အမွေပစ္စည်းများ မပျောက်ပျက်စေရန် အလို့ငှာ အမွေထိန်းစာကို ထုတ်ပေးခြင်း ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားလို ဦးအောင်ကြွယ်သည် ကွယ်လွန်သူဦးသာစ၏ ညီအရင်းဖြစ်သည်မှာ အငြင်းမပွားကြောင်း၊ မလှလှသည် အပတိဋ္ဌ သမီး ဖြစ်-မဖြစ် အငြင်း ပွားနေကြောင်း၊ ဤ အခြေအနေတွင် ညီအရင်းဟု အငြင်းမပွားသော ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေ ပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အမွေထိန်းစာ ထုတ်မပေးသည်မှာ မှားယွင်းကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်လဲသည်။

အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၈ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များအရ ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေတစ်ရပ်လုံးကို ဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ဖြစ်စေ၊ ရထိုက်သူအား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးနိုင်သည်။ အကယ်၍ မလှလှသည် ကွယ်လွန်သူ၏ ကိတ္တိမသမီး ဖြစ်ပါမူ မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ကွယ်လွန်သူ၏ညီ ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေပုံမှ ပယ်ထုတ်မည် ဖြစ်၍ ဦးအောင်ကြွယ်သည် ကွယ်လွန်သူဦးသာစ၏အမွေကို ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အမွေထိန်းစာရခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးအောင်ကြွယ် အနေဖြင့် အမွေထိန်းစာ ရထိုက်ခွင့် ရှိ-မရှိ သုံးသပ်ရာ၌ မလှလှသည် ဦးသာစ၏ ကိတ္တိမ သမီး ဟုတ်-မဟုတ်ကို စိစစ် ဆုံးဖြတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ **မောင်ဘစင်နှင့် မောင်ဖိုးဟန်**[၁] နှင့်၊ **အောင်မနိုင် နှင့် မအုံ**[၂] စီရင်ထုံးများကို ကြည့်ပါ။

သို့ရာတွင် မလှလှသည် ဦးသာစ၏ ကိတ္တိမသမီး မဟုတ်ဘဲ အပတိဋ္ဌ သမီးသာဖြစ်ပါမူ ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေပုံမှ ပယ်ထုတ်ခြင်း မပြုနိုင်သဖြင့် ဦးအောင်ကြွယ်သည် အမွေထိန်းစာ မရထိုက်သောအကြောင်းများ မရှိပါက အမွေထိန်းစာကို သူ့အား ထုတ်ပေးနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးသင့် - မသင့် သုံးသပ်ရာ၌ မလှလှသည် ကွယ်လွန်သူ၏ အပတိဋ္ဌသမီး ဟုတ်-မဟုတ် စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် မလိုချေ။ ယင်းပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ **မတုတ်နှင့် မသီ**[၃] အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ထားသည်—

"When an application for letters of administration is made by a person who is by admitted natural

---

(၁) ၁၉၁၄-၁၆ အသက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၀၁။

(၂) အောက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ-၉၊ စာ-၁၆၃။

(၃) အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ-၅၊ စာ-၇၀။

၁၉၀၆

ဦးအောင်ကြွယ် နှင့် ဒေါ်မြရွှေပါ (၂)

relationship entitled under section 23 of the Probate and Administration Act to make it, and whom the Court considers to be otherwise a proper person to administer the estate, the Court ought not to allow the proceedings to become protracted and costly by entering into disputed points such as questions of adoption of other persons by the deceased, which questions could be fought over again in suits for administration or for possession of the estate."

မလှလှ၏ ကန့်ကွက်လွှာ အပိုဒ်(၆)တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်–

"လွန်ခဲ့သော ၁၉၅၀ ခုနှစ်လောက်တွင် ကျမမှာ ၃ နှစ်ခန့် အရွယ်တွင် × × × ကျမ မိဘရင်းဦးသန်းရွှေနှင့် ဒေါ်ညွန့်တင်တို့က ကျမအား မိဘဖြစ်သူ ဦးသာစ၊ ဒေါ်တင်တို့က အမွေစားအမွေခံကိတ္တိမသမီးအဖြစ် မွေးစားကြောင်း ယုံကြည်ပြီး ပေးအပ်သကဲ့သို့ မိဘဖြစ်သူ ဦးသာစ၊ ဒေါ်တင်တို့ကလည်း ကျမအား အမွေစားအမွေခံ ကိတ္တိမသမီးအဖြစ် မွေးစားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြော၍ လက်ခံခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ × × ×"

ဤဖော်ပြကန့်ကွက်ချက်အရဆိုလျှင် မလှလှအား မွေးစားသည့် ခုနှစ်မှာ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖြစ်သည်ဟုဆိုရပေမည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ရက်နေ့နောက်ပိုင်းတွင် ကိတ္တိမသားသမီးအဖြစ် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ချုပ်ဆိုမွေးစားမှသာလျှင် မွေးစားမှုအထမြောက်သည်။ မလှလှသည် မှတ်ပုံတင်မွေးစားစာချုပ်ကို တင်ပြနိုင်သူမဟုတ်၍ ဦးသာစ၏ ကိတ္တိမသမီး မဖြစ်နိုင်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းသည် ကွယ်လွန်သူ၏ အပတိဋ္ဌသမီး ဟုတ်–မဟုတ် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်တော့ချေ။

ထို့ကြောင့် ရော်ဝတီတိုင်း တရားရုံး၏အမိန့်ကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးအောင်ကြွယ်အား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၁ အရ လိုအပ်သည့် အတိုင်း သင့်လျော် ထင်မြင်သည့် ငွေပမာဏ ဖြင့် ဦးအောင်ကြွယ်အား အာမခံချုပ်ဆိုစေရမည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀ / – သတ်မှတ်သည်။

တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေး၊ အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ်
ဒေါက်တာမန်းသက်စုံနှင့် ဦးဝင်းမောင်(၂)တို့ပါဝင်သော
ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဦးအောင်သိန်းပါ(၂)

နှင့်

ဒေါ်မာမူဒါခါတွန်ပါ(၄)*

† ၁၉၇၆
စက်တင်ဘာ
လ ၉ ရက်

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁)—ငှားရမ်းမှု ရပ်စဲပြီးနောက် ငှားရမ်းသည့် ဥပစာတွင် ဆက်လက် နေထိုင်ခြင်း မရှိသူသည် ယင်း ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(ဆ)အရ အိမ်ငှားမဟုတ်တော့သဖြင့် ပုဒ်မ၁၅(၁)ပါ အခွင့်အရေးများကို တောင်းဆိုခွင့်မရှိခြင်း။

အိမ်ရှင် ဒေါ်မာမူဒါခါတွန်တို့က တရားနိုင်အဖြစ်ဖြင့် ရရှိထားသော ဒီကရီကို အတည်ပြုရာတွင် အိမ်ငှားဦးအောင်သိန်းတို့က ငှားရမ်းခအကြွေးများကို အရစ်ကျပေးဆပ်ခွင့်ပြုရန်နှင့် ဇာရီမှုကို ပိတ်သိမ်းပေးရန် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားသည်။ ရပ်ကွက် တရားရုံးက လျှောက်ထား ချက်ကို ခွင့်ပြုလိုက်၍ အိမ်ရှင်တရားနိုင်တို့က မြို့နယ်တရားရုံးတွင် အယူခံသော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင် ဆက်လက် အယူခံဝင်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဦးအောင်သိန်းတို့သည် အိမ်ငှားမဟုတ်တော့၍ ရပ်ကွက်နှင့် မြို့နယ်တရားရုံး အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဒီကရီကိုအတည်ပြုစေရန် အမိန့် ချမှတ်သောကြောင့် ဦးအောင်သိန်းတို့က ဗဟိုတရားရုံးသို့ အယူခံ တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဤအမှုတွင် အိမ်ရှင်နှင့်အိမ်ငှားတို့အကြား ငှားရမ်းမှု ရပ်စဲပြီးနောက် အိမ်ငှား ဦးအောင်သိန်းတို့သည် ငှားရမ်းသည့် ဥပစာတွင်

---

* ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု အမှတ် ၃၇

† ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု အမှတ် ၂၅၇ (ကျောက်တံတား) တွင် ချမှတ်သော (၅-၂-၇၆) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း(၃)တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၇၆

ဦးအောင်သိန်းပါ(၂) နှင့် ဒေါ်မာမူဒါခါတွန်ပါ(၄)

ဆက်လက်နေထိုင်တော့ခြင်း မရှိသဖြင့် အဆိုပါ ပုဒ်မ ၂(ဆ)တွင် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည့် အတိုင်း အိမ်ရှင် ဒေါ်မာမူဒါခါတွန် တို့၏ အိမ်ငှား မဟုတ်တော့ချေ။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြ ဆိုင် ရာ ငှား ရမ်း ခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူသည် အိမ်ငှား သို့မဟုတ် အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ အရ နေထိုင်ခွင့်ရှိသူဖြစ်ရန် လိုအပ်သည်။ အယူခံတရားလို ဦးအောင်သိန်း တို့သည် ယင်း ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးဦး မဟုတ်သည့်အလျောက် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခွင့်မရှိဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုများအတွက်	–	ဦးကျော်ဇေယျ(ခ)ဂျော်နီယုံစိန် ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်	–	ဦးသန်းတင်၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး	–	ဦးကျော်ထွန်းအောင်

ကျောက်တံတားမြို့နယ် အမှတ်(၁) ရပ်ကွက်တရားရုံး၊ တရားမ ဇာရီမှု အမှတ် ၁/၇၅တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်မာမူဒါခါတွန်၊ ကနစ်ဖါတမာ၊ ရာမက်ဘာနူးနှင့် အာမက်တို့က တရားနိုင်များအဖြစ်ဖြင့် အယူခံတရားလို ဦးအောင်သိန်းနှင့် ဒေါ်ရှယ်လီတို့အပေါ် အဆိုပါ တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ်၄/၇၁တွင် ရရှိထားသော ဒီကရီကိုအတည်ပြုရာ တရားရှုံးများက ငှား ရမ်းခ အကြွေးများကို အရစ်ကျ ပေးဆပ်ခွင့်ပြုရန်နှင့် ဇာရီမှုကို ပိတ်သိမ်း ပေးရန် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားသောအခါ ရပ်ကွက်တရားရုံးက လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ တရားနိုင်တို့က ကျောက်တံတား မြို့နယ် တရားရုံးတွင် ရပ်ကွက် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံသော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင် ဆက်လက် အယူခံဝင်သော အခါ တိုင်းတရားရုံးက ရပ်ကွက် တရားရုံးနှင့် မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့် များကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဒီကရီကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်အတည်ပြုစေရန် အမိန့်ချမှတ်သောကြောင့် ဦးအောင်သိန်းတို့က ဗဟိုတရားရုံးသို့ ဤအယူ ခံကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

တိုင်းတရားရုံးက ဦးအောင်သိန်းတို့သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် မနေ ထိုင်တော့၍ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ လျှောက်ထားခွင့်မရှိဟု ကောက်ယူ၍ ရပ်ကွက် တရားရုံးနှင့် မြို့နယ်တရားရုံးတို့၏အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤအယူခံတွင် တရားရှုံး ဦးအောင်သိန်းတို့က အချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ နေထိုင်ခြင်းမပြုသည့် အချက်ကို ငြင်းပယ်ခြင်းမပြု။ သို့ရာတွင် တရားရှုံး

၁၉၈၆
ဦးအောင်သိန်းပါ(၂)
နှင့်
ဒေါ်မာမူဒါ
ခါတွန်ပါ(၄)

အိမ်ငှားသည် ငှားရမ်းသည့် ဥပစာတွင် လက်ရှိနေထိုင်ခြင်း မပြုသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အခွင့်အရေးကို မရရှိနိုင်ဟူ၍ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသောကြောင့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ မှားယွင်း ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

တရားရှုံး ဦးအောင်သိန်းတို့ ဇာရီမှုတွင် တင်သွင်းသော ၁၁-၂-၈၅ ရက်စွဲပါ ကန့်ကွက်လွှာ၌ ကျောက်တံတား မြို့နယ် ပြည်သူ့ ကောင်စီ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က ဦးရဲစိုးဆိုသူအား ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းတွင် နေထိုင်ခွင့်ပြုသည့်အမိန့် ချမှတ်ထားကြောင်း ဖော်ပြလျှောက် ထား၍ အဆိုပါ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၏၁၀-၁၀-၈၄ ရက်စွဲပါ အမိန့်၏ ဓာတ်ပုံမိတ္တူကို ပူးတွဲ တင်ပြထားကြောင်း တွေ့ရှိရ သည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါ ကန့်ကွက်လွှာ အပိုဒ် (၃) ၌ တရားနိုင်များ အမှုမစွဲဆိုမီကတည်းက အချင်းဖြစ် အခန်းကို ဦးရဲစိုးက လွှဲပြောင်းရယူ နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားရှုံး ဦးအောင်သိန်း တို့သည် အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းကို စွန့်ခွာ၍ အခြား အရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ ခဲ့သည်ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းအား ငှားရမ်းခြင်းကို ပြန်လည် ပေး အပ်ရာ ရောက်သောကြောင့် အိမ်ရှင် အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုမှာ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၁ (စ) အရ ရပ်စဲသွားသည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (ဆ)တွင် "အိမ်ငှား"ဆိုသည့် စကားရပ်ကို အနက် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားရာ ဤအမှုနှင့် သက်ဆိုင်သမျှမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

> "အိမ်ငှားဆိုသည်မှာ × × × အငှားချထားမှု သို့မဟုတ် အငှားစာချုပ် ကုန်ဆုံးပြီးနောက် မိမိအား ငှားရမ်းသည့်ဥပစာကို အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်အရ ဖြစ်စေ၊ သဘောတူညီချက် အရ မဟုတ်ဘဲဖြစ်စေ၊ လက်ရှိနေထိုင်မြဲ နေထိုင်သူ × × × ပါ ဝင်သည်။"

ဤအမှုတွင် အိမ်ရှင်နှင့်အိမ်ငှားတို့အကြား ငှားရမ်းမှု ရပ်စဲပြီးနောက် အိမ်ငှားဦးအောင်သိန်းတို့သည် ငှားရမ်းသည့် ဥပစာတွင် ဆက်လက် နေ ထိုင်တော့ခြင်း မရှိသဖြင့် အဆိုပါ ပုဒ်မ ၂ (ဆ) တွင် အနက် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည့်အတိုင်း အိမ်ရှင်ဒေါ်မာမူဒါခါတွန်တို့၏ အိမ်ငှား မဟုတ် တော့ချေ။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူသည် အိမ်ငှား သို့မဟုတ် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ အရ နေထိုင်ခွင့် ရှိသူဖြစ်ရန် လိုအပ်သည်။ အယူခံ တရားလို ဦးအောင်သိန်းတို့သည် ယင်း

၁၉၀၆
ဦးအောင်သိန်း
ပါ (၂)
နှင့်
ဒေါ်မောမှုဒါ
ခါတွန်ပါ(၄)

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး မဟုတ်သည့်အလျောက် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားခွင့် မရှိဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ ကို အကြောင်း ကြောင်းကြောင့် ငှားရမ်းခပေးရန်ပျက်ကွက်သဖြင့် အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) အရ ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်းခံရသော အိမ်ငှားအား ငှားရမ်းသည့် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ခြင်း မပြုနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပစာတွင် နေထိုင်ခြင်းမပြုတော့သည့် အိမ်ငှားဟောင်း၏ အကျိုးကို အကာအကွယ် ပေးရန် ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်း မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အိမ်ငှားများ အဖြစ်မှ ရပ်စဲသွားပြီ ဖြစ် သော ဦးအောင်သိန်းတို့သည် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ အခွင့်အရေးများကို တောင်းဆိုခွင့် မရှိတော့ပြီဟု ကောက်ယူရပေမည်။

ထို့ကြောင့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုပြီး ဤအယူခံကို တရားရုံး အဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ် လိုက်သည်။ ရှေ့နေခကို ကျပ် ၅၀/- သတ်မှတ်သည်။

တရားမပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဦးဘမော်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးမျိုးမြင့်နှင့်
ဦးဝင်းမောင်(၂)တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ ရှေ့တွင်

ဦးအုန်းမောင်ပါ(၂)

နှင့်

ဦးသိန်းလှ*

† ၁၉၈၆
စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၂၀- အပေးစာချုပ် ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု- အမွေရှင်မိခင် အသက်ရှင်လျက်ရှိစဉ်က ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အပေးစာချုပ်သည်မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်ကြောင်း သားဖြစ်သူက စွဲဆိုရာတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို မည်သည့် အချိန်က စတင်ရေတွက်ရမည်ဖြစ်ခြင်း။

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၈၄/၈၄ (မိတ္ထီလာ) တွင် မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က သူပိုင်ပစ္စည်းများကို သားဖြစ်သူဦးသီဟန်နှင့် ချွေးမဖြစ်သူ ဒေါ်တင်လှတို့အား ပေးကမ်းသည့် စာချုပ်မှာပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေရန်နှင့် ယင်းစာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် အခြား သား တစ်ဦး ဖြစ်သူ ဦးသိန်းလှ (လျှောက်ထားခံရသူ) က တရားစွဲဆိုသည်။ ဦးသိန်းလှ စွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း တစ်ဖက်က ထုချေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပစ္စည်းပိုင်ရှင် တစ်ဦးသည် မိမိပိုင်ပစ္စည်းကို မိမိကြိုက်နှစ်သက်သလို စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသည်ဖြစ်ရာ ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က သူ၏သားနှင့် ချွေးမတို့အား ပစ္စည်းပေးကမ်းသည့်ကိစ္စကို အမွေရခွင့်ရှိသော ဩရသမှအပ ကျန်သားသမီးများက မိခင်အသက်ထင်ရှားရှိနေစဉ်အတွင်း ကန့်ကွက်ပြောဆိုခွင့်မရှိချေ။ ဩရသအနေဖြင့် အရေးဆိုခြင်းမပြုဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့သော ဦးသိန်းလှသည် မိခင်ကွယ်လွန်သောအခါ ထိုသို့ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း ရှိမရှိအရေးဆိုခွင့် ရရှိလာ

---

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၄၆

† ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၈၄ တွင် ချမှတ်ထားသော (၂၆-၂-၈၅) နေ့စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၈၆
ဦးအုန်းမောင်
ပါ(၂)
နှင့်
ဦးသိန်းလှ

သည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားစွဲဆိုရန် အချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာသည် ဒေါ်ရွှေဂုဏ် ကွယ်လွန်သည့်အခါ ပေါ်ပေါက်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က ဦးသီဟန် တို့အား ပစ္စည်း ပေးကမ်းခြင်းမှာ မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်း ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ကြောင်း အရေးဆိုခွင့်ကို မိခင်ကွယ်လွန်သည့် အခါကျမှသာ ဦးသိန်းလှက ရရှိသည် ဖြစ်၍ မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု စွဲဆိုပိုင်ခွင့်ကို မိခင်ကွယ်လွန်သည့်နေ့မှ စ၍ ရရှိသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်	–	ဦးမောင်မောင်အုန်းမြိုင်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
လျှောက်ထားခံရသူအတွက်	–	ဦးညွန့်မြိုင်၊ ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး	–	ဦးမြ (ညွှန်ကြားရေးမှူး) ဦးကျော်လင်း (အဆင့်မြင့်သင်တန်းသား)

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ်၁၈၄/၈၄ (မိတ္ထီလာ)တွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးသိန်းလှက မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က သူပိုင်ပစ္စည်း များကို ဦးသီဟန်နှင့် ဒေါ်တင်လှတို့အား ပေးကမ်းသည့်စာချုပ်မှာ ပျက် ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေငြာပေးစေရန်နှင့် ယင်းစာချုပ်ကို ပယ်ဖျက် ပေးရန် တရားစွဲဆိုရာ ဦးအုန်းမောင်တို့က ဦးသိန်းလှ စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း ထုချေသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ယင်းပြဿနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပဏာမ ငြင်းချက် ထုတ်နုတ်ကြားနာပြီးနောက် ဦးသိန်းလှ စွဲဆိုသောအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်းမရှိဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်သဖြင့် ဦးအုန်းမောင်တို့က ဤပြင်ဆင်မှုကို လျှောက် ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားစဉ်အတွင်း ဒေါ်တင်လှ ကွယ်လွန်သောကြောင့် ဦးသီဟန်သည် ဒေါ်တင်လှ၏ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သည်။

ဦးသိန်းလှ၊ ဦးအုန်းမောင်နှင့် ဦးသီဟန်တို့သည် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာများ ဖြစ်ကြသော ဦးရွှေအောင်နှင့် ဒေါ်ရွှေဂုဏ် (ခ)ဒေါ်ဒေါ်ရွှေတို့၏ သား သမီးများ ဖြစ်ကြသည်။ ဦးရွှေအောင်သည် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန် ခဲ့သည်။ ဒေါ်ရွှေဂုဏ်သည် သူပိုင် ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများနှင့် မရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများကို ဦးသီဟန်နှင့် ဇနီး ဒေါ်တင်လှ တို့အား ၁၄-၆-၇၃ နေ့စွဲပါ မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆို၍ ပေးကမ်းခဲ့ပြီး နောက် ၈-၁၂-၈၁ နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ ဦးသိန်းလှက ယင်းသို့ ပေးကမ်းခြင်းမှာမြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည်ဟုအကြောင်း

၁၉၇၆
ဦးအုန်းမောင် ပါ(၂) နှင့် ဦးသိန်းလှ

ပြကာ ယင်းမှတ်ပုံတင်စာချုပ်မှာ ဘရားမဝင်ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေငြာပေးစေရန်နှင့် စာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် တရားစွဲဆိုလေသည်။

ဦးအုန်းမောင်တို့က စည်းကမ်းသတ်ကာလကိုဦးရွှေအောင်ကွယ်လွန်သည့် ၁၉၅၉ ခုနှစ်မှ ရေတွက်သည် ဖြစ်စေ၊ စာချုပ်ချုပ်ဆိုသည့်နေ့မှ ရေတွက်သည်ဖြစ်စေ၊ စာချုပ်ချုပ်ဆိုကြောင်း သိသည့်နေ့မှ ရေတွက်သည် ဖြစ်စေ ဦးသိန်းလှ စွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း ထုချေသည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ်ပြဿနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံးက ဦးသိန်းလှ စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၉၁ နှင့် သက်ဆိုင်ကြောင်း၊ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ၃ နှစ်ကို ဒေါ်ရွှေဂုဏ်ကွယ်လွန်သည့် ၈-၁၂-၇၁ နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရမည်ဖြစ်သဖြင့် ၂၇-၁၁-၇၄ နေ့တွင်စွဲဆိုသော ဦးသိန်းလှ၏အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်အတွင်း ကျရောက်ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်သည်။

အဆိုလွှာ အပိုဒ် (၉) တွင် အမှုစွဲဆိုရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်လာပုံနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း အဆိုပြုသည်—

"မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ အမွေဆက်ခံမည့်သူများ၏ အမွေဆက်ခံခွင့်ကို ထိခိုက်စေရန် အမွေဆိုင်တစ်ဦးတစ်ယောက်အား ပေးခွင့်မရှိခြင်းနှင့် အမွေပေးကမ်းခြင်းနှင့် အမွေဆက်ခံမည့်သူများက သဘောမတူသဖြင့် ကန့်ကွက်ခဲ့ခြင်း၊ အမွေပေးသူမိခင်ကြီး အသက်ရှင်လျက်ရှိစဉ် အပေးစာချုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အရေးဆိုခွင့်မရှိခြင်းတို့ကြောင့် တရားလိုက တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုခဲ့သော်လည်း မိခင်ကြီးသည် ၈-၁၂-၇၁ နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီဖြစ်၍ တရားလိုအနေနှင့် တရားစွဲဆိုရန် အခွင့်အရေး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။"

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရှေ့နေက ဦးသိန်းလှသည် သြရသ အဖြစ်ဖြင့် မိခင်က ပစ္စည်းများ ပေးကမ်းခြင်းကို ပေးကမ်းစဉ်ကပင် ကန့်ကွက်ခွင့်ရှိသော်လည်း မိခင် စိတ်ဆင်းရဲခြင်း မဖြစ်စေရန် အရေးမဆိုဘဲ နေခဲ့ပြီး မိခင် ကွယ်လွန်မှ တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားသည်။

လျှောက်ထားသူတို့၏ရှေ့နေက ဦးသိန်းလှသည် သြရသသားအနေဖြင့် အမွေရခွင့် ရှိပါလျက် ကနိဋ္ဌသား အနေဖြင့် အမွေတောင်းဆိုခြင်းမှာ သြရသကို ကနိဋ္ဌအရာသို့ ပို့ပေးသည့်သဘောဖြစ်၍ မမှန်ကြောင်း **မောင်ပန်းအုံနှင့် မောင်ထွန်းသာပါ (၅)**[၁] စီရင်ထုံးကိုကိုးကား၍ လျှောက်ထားသည်။ မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ သြရသ သား သမီးသည်

---

(၁) အောက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ ၁၁၊ စာ ၂၉၂

၁၉၅၆
ဦးအုန်းမောင်
ပါ(၂)
နှင့်
ဦးသိန်းလှ

ဩရသသား အဖြစ်ဖြင့်သာ အမွေတောင်းခွင့်ရှိသည်ဟု ယင်းစီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားခြင်း မရှိချေ။ မည်သည့်နည်းဖြင့် အမွေ တောင်းမည် ဆိုသော ပြဿနာမှာ သက်ဆိုင်ရာ အမွေဆိုင်က ဆုံးဖြတ်ရမည့် ကိစ္စ ဖြစ်ပေသည်။

အဆိုပါ အပိုဒ် (၉)ပါ အဆိုပြု ချက်များအရ မြန်မာ ဗုဒ္ဓ ဘာသာ ဖြစ်သည့် ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က သူပိုင်ပစ္စည်းများကို သူ၏ သားနှင့် ချွေးမအား ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာ ဓလေ့ ထုံးတမ်း ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု အကြောင်းပြ၍ ဤအမှုကို စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ဩရသသား အနေဖြင့် ရထားသောဝေစုကို ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က ဦးသိဟန်တို့အား လွှဲပြောင်း ပေးခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး စွဲဆိုခြင်း မဟုတ်ချေ။ ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က သူပိုင် ပစ္စည်းအားလုံးကို ဦးသိဟန်နှင့် ဒေါ်တင်လှတို့အား ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရပျက်ပြယ်ခြင်း ရှိမရှိမှာအမွေရှင် ကွယ်လွန် ချိန်တွင် ဆုံးဖြတ်ရမည့်ကိစ္စဖြစ်ပေသည်။ အကြောင်းမူ ပစ္စည်းပိုင်ရှင်တစ်ဦး သည် မိမိပိုင် ပစ္စည်းကို မိမိ ကြိုက်နှစ်သက်သလို စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသည်ဖြစ်ရာ ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က သူ၏ သားနှင့်ချွေးမတို့အား ပစ္စည်းပေးကမ်းသည့်ကိစ္စကို အမွေရခွင့်ရှိသော ဩရသမှအပ ကျန် သားသမီးများက မိခင် အသက် ထင်ရှား ရှိနေစဉ်အတွင်း ကန့်ကွက်ပြောဆိုခွင့်မရှိချေ။ ဩရသ အနေဖြင့် အရေးဆိုခြင်းမပြုဘဲ ဆိတ်ဆိတ် နေခဲ့သော ဦးသိန်းလှသည် မိခင် ကွယ် လွန်သောအခါ ထိုသို့ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း ရှိမရှိ အရေးဆိုခွင့် ရရှိလာသည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားစွဲဆိုရန် အချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာသည် ဒေါ်ရွှေဂုဏ် ကွယ် လွန် သည့် အခါ ပေါ်ပေါက်သည်။ **ဦးတင်ဝင်းပါ (၂) နှင့် ဦးတင်ညွန့်ပါ (၃)** [၂] စီရင်ထုံးကိုကြည့်ပါ။ လျှောက်ထားသူတို့၏ ရှေ့နေက **ဦးတင်ဝင်း** အမှုမှာ မိဘနှစ်ပါးအပေါ် စွဲဆိုသော အမှုဖြစ်ပြီး ဦးသိန်းလှ စွဲဆိုသော အမှုတွင် မိခင် ဒေါ်ရွှေဂုဏ်အပေါ်တွင်သာ အရေးဆိုနိုင်သည့် အမှုမျိုး ဖြစ်သော ကြောင့် အမှုဖြစ်ရပ်ခြင်း မတူကြောင်း တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။ အမှု ၂ ရပ်လုံးတွင် ပေါ်ပေါက်သည့် ဥပဒေပြဿနာမှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ မိဘနှစ်ပါး အပေါ် စွဲဆိုခြင်း၊ မိဘ တပါးတည်း အပေါ် စွဲဆိုခြင်းသည် ပဓာနအချက် မဟုတ်ချေ။

လျှောက်ထားသူ၏ရှေ့နေက မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေသည် ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်လျှင် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေကိုလိုက်နာရမည်ဖြစ်ကြောင်း စီရင်ထုံးများကို ကိုးကား၍ လျှောက် ထားသည်။ ယင်း ဥပဒေသကို အငြင်းပွားရန် အကြောင်း မရှိချေ။ ဤ အမှုတွင် စဉ်းစားရန် ပြဿနာမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်ရက်ကို မည်သည့် နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရမည်ဆိုသောအချက်ဖြစ်သည်။ အထက်တွင် ရှင်းပြခဲ့သည့်

---

(၂) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ စာ ၁၉၁

အတိုင်း ပေးကမ်းမှုမှာ မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်ခြင်း ရှိမရှိ ဆိုသောအချက်သည် ဒေါ်ရွှေဂုဏ် ကွယ်လွန်သည့် အချိန်တွင် ပေါ် ပေါက်သည့် ပြဿနာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ စည်းကမ်းသတ် ပြဿနာကို စိစစ်ရာ၌ မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအပေါ် အခြေခံနေသည်ဖြစ်၍ ယင်း အခြေခံအရ ကာလ စည်းကမ်းသတ်ကို ရေတွက်ခြင်းသည် ကာလ စည်း ကမ်းသတ် ဥပဒေကို လစ်လျူရှုရာ မရောက်နိုင်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ ဤအမှုတွင် မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် ပြဿနာ မပေါ်ပေါက်ချေ။ ၁၉၈၆ ဦးအုန်းမောင် ပါ(၂) နှင့် ဦးသိန်းလှ

လျှောက်ထားသူ၏ရှေ့နေက အပေးစာချုပ်ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေငြာပေးစေလိုမှုအတွက် စည်းကမ်းသတ် ကာလကို ကာလ စည်းကမ်း သတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယားအမှတ်စဉ် ၁၂၀ တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် အတိုင်း တွက်ချက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံသည်။ သို့ရာတွင် စတင်ရေတွက် ရမည့်နေ့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းတရားရုံးနှင့် သဘောထားချင်း ကွဲလွဲသည်။ ယင်းအမှတ်စဉ် ၁၂၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို တရားလိုအနေဖြင့် "တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့် ရသည့် အခါက စ၍" ရေတွက်ရန် ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က ဦးသိဟန်တို့အား ပစ္စည်းပေးကမ်းခြင်းမှာ မြန်မာဓလေ့ ထုံးတမ်း ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ကြောင်း အရေးဆိုခွင့်ကို မိခင်ကွယ်လွန်သည့် အခါကျမှသာ ဦးသိန်းလှက ရရှိသည်ဖြစ်၍ မြွက်ဟ ကြေငြာပေးစေလိုမှု စွဲဆိုပိုင်ခွင့်ကို မိခင် ကွယ်လွန်သည့် နေ့မှ စ၍ ရရှိ သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဦးသိန်းလှတောင်းဆိုသော ပထမ သက်သာခွင့်မှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း မရှိချေ။

စာချုပ်စာတမ်း ပယ်ဖျက်ပေးစေလိုမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် စည်းကမ်း သတ်ကာလကို ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၉၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

၉၁။	အခြားနည်း ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်း မရှိသည့် စာချုပ် စာတမ်း ကို ပယ်ဖျက်လိုမှု သို့တည်း မဟုတ် ပယ်ရှားလိုမှု	သုံးနှစ်	တရားလိုက စာချုပ်စာတမ်း ကို ပယ်ဖျက် ပိုင်သော သို့ တည်းမဟုတ် ပယ်ရှား ပိုင် သောအကြောင်းအရာများ ကို တရားလိုက သိရသည့် အခါမှ စ၍

အချင်းဖြစ် စာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ခဲ့သည် ဖြစ်၍ ယင်း သို့ မှတ်ပုံတင် ကြောင်းကို ဦးသိန်းလှအနေဖြင့် မှတ်ပုံတင်စဉ်က သိရှိကြောင်း လျှောက် ထားသူတို့၏ ရှေ့နေက ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ ကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားသည်။

၁၉၇၆
ဦးအုန်းမောင်
ပါ(၂)
နှင့်
ဦးသိန်းလှ

ဒေါ်ရွှေဂုဏ်က မိမိ၏ပစ္စည်းများကို ဦးသီဟန်နှင့် ဒေါ်တင်လှတို့အား ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်ခြင်း ရှိမရှိ ပြဿနာမှာ ဒေါ်ရွှေဂုဏ် ကွယ်လွန်သော အခါမှသာ ပေါ်ပေါက်သည် ဖြစ်ရာ ယင်းဥပဒေအရ အချင်းဖြစ်စာချုပ်အား ပယ်ဖျက်ပိုင်ခွင့်ရရှိသည့် နေ့မှာ ဒေါ်ရွှေဂုဏ် ကွယ်လွန်သည့် နေ့ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်၍ ဦးသိန်းလှ စွဲဆိုသော အမှုမှာ အထက် ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များတွင် သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းသတ်ကာလ ကျော်လွန်ခြင်း မရှိဟု ဆိုရပေမည်။ ဤထူးခြားသော အခြေအနေအရ ဦးသိန်းလှသည် စာချုပ်ချုပ်ဆိုစဉ်ကပင် အပေးစာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပိုင်သော အကြောင်း အရာ များကို သိသည်ဟု ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များကို အကြောင်းပြုပြီး စွပ်စွဲနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။
ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀/-သတ်မှတ်သည်။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

တရားစီရင်ထုံးများ

ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့
စီရင်ချက်များ

၁၉၇၆-ခုနှစ်

စတုတ္ထ သုံးလပတ်

(အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာ)

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

F-A

ပထမအကြိမ်

၁၉၇၇၊ ဇူလိုင်လ

အုပ်ရေ · ၆၀၀၀

(မျက်နှာဖုံး ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ်–၇၇၇/၇၆)

ဗဟိုတရားရုံး၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမျိုးညွန့် (မှတ်ပုံတင်အမှတ်–၀၃၇၃၁/၇၆) က
ဗဟိုတရားရုံး ပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၁၀၁၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ရိုက်နှိပ်၍

ဗဟိုတရားရုံး၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်ထွန်း
ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ် (၄၄၇/၇၆)က ထုတ်ဝေသည်။

၁၉၈၆-ခုနှစ်

စတုတ္ထ သုံးလပတ်

(အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာ)

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည် သူ့ တ ရား သူ ကြီး အ ဖွဲ့

(၁-၁၀-၇၆ နေ့မှ ၃၁-၁၂-၇၆ နေ့ထိ)

၁။	ဦးတင်အောင်ဟိန်း	B.A.,B.L. နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ဒုတိယဆင့်)	.... ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးကိုကြီး		.... အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးခင်မောင်ကျော်		.... အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဝဏ္ဏကျော်ထင်သီရိပျံချီဦးတွမ်မှုန်း	B.A.(Hons.)	.... အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးထွန်းတင်	နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့(ပထမဆင့်)	.... အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဦးဘမော်	B.A.(Hons.),B.L.	.... အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဒေါက်တာမောင်မောင်အေး	M.B.,B.S.	.... အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဦးဝင်းမောင်(၁)	B.Sc.Engg.(Elec.)	.... အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဦးအေးစန်		.... အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဒေါက်တာမန်းသက်စံ	B.Sc.(Hons.),M.Sc.,Ph.D.(Ill.)	.... အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဦးမျိုးမြင့်		.... အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဦးဝင်းမောင်(၂)		.... အဖွဲ့ဝင်

၁၉၇၆-ခုနှစ်

စတုတ္ထ သုံးလပတ်

(အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာ)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

၁၉၈၆-ခုနှစ်(ပဆမသုံးလပတ်)(မြစ်မှူ)အမှားပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ	စာကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
	မြစ်မှူများ		
(ဃ)	၃	ယင်းအမှုတွက်	ယင်းအမှုတွင်
(ဇ)	၃၂	အမိန့်ကိုသူတို့က လိုက်နာရန်	အမိန့်ကိုလိုက်နာရန်
၄	၁၀	သီခြားဖြစ်ရပ်	သီးခြားဖြစ်ရပ်
၈	၂၃	လျှောက်ထားရာတရားစွဲ	လျှောက်ထားတရားစွဲ
၂၄	၁၀	၄(၁)/(ဂ)/၄(၂)	၄(၁)(ဂ)/၄(၂)
၂၄	၂၅	လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမှတ်	လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့် အမှတ်
၃၅	၅	နိုင်ငံတော်ပါ	နိုင်ငံတော်
၄၀	၃၂	အယူခံများ	ဤအယူခံများ
၄၂	၁၉	(သက်သေခံအမှတ် ၀-5)	(သက်သေခံအမှတ်-၁)
၄၄	၁၄	နိုင်ငံတော်နှင့်	နိုင်ငံတော်
၄၈	၁၄	နိုင်ငံတော်နှင့်	နိုင်ငံတော်
၄၉	၁၄	နိုင်ငံတော်နှင့်	နိုင်ငံတော်

၁၉၈၆-ခုနှစ် (ပထမသုံးလပတ်)(တရားမ)အမှားပြင်ဆင်ချက်

(ဃ)	၂၀	သတ်မှတ်ရုံဖြင့်	သတ်မှတ်ရုံမျှဖြင့်
(ဇ)	၁၁	အကျုံးပင်သည်	အကျုံးဝင်သည်
(ဈ)	၅	ဆောင်ရွက်ပြီးမှ	ဆောင်ရွက်ပြီးမှသာ
(ဈ)	၁၂	စာထုက်	စာထုတ်
၃	၁၁	ဒေါ်လှလရီ	ဒေါ်လှလှရီ
၃	၁၁	တိင်း	တိုင်း
၃	၁၅	ထိပျက်ကွက်မှု	ထိုပျက်ကွက်မှု
၁၀	၁၅	ပစ္စည်းလက်ရောက်	ပစ္စည်းကိုလက်ရောက်
၁၂	၂	ဇန်နာဝါရီလ	ဇန်နဝါရီလ
၁၅	၁၃	တရားရုံး	တရားရုံးက
၁၅	၁၄	တရားရုံး	တရားရှုံး
၁၈	၁၁	ဥဂဒေ	ဥပဒေ
၁၉	၂၅	စောဒကကမှု	စောဒကမှု
၂၁	၁၈	လက်မှက်စာ	. လက်မှတ်စာ

၁၉၇၆–ခုနှစ်(ပထမသုံးလပတ်)(တရားမ)အမှားပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ	စာကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
၂၂	၃	eshall	Shall
၂၇	၂၂	ကျော်လွန်း	ကျော်လွန်
၂၉	၁၂	to act ...	to act , ...
၂၉	၃၀	ရီးဟန်ရီ	ဦးဟန်ရီ
၃၃	၂၁	(ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုး	(ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုးဆောင်
	၉	ဆောင်အဖွဲ့)	အဖွဲ့)နှင့်
၃၃	၂၆	အယူခံတရာပြိုင်	အယူခံတရားပြိုင်
၄၀	၃	မြို့ ပြုဆိုင်ရာ	မြို့ပြုဆိုင်ရာ
၄၁	၂၆	ဘင်ပြုလာသော	တင်ပြုလာသော
၄၉	၁၃	ပြုဒန်းချက်များသည်	ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို
၅၄	၂၀	လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း	လျှောက်ထားခြင်း
၅၅	၂၁	မရှိသည့်အလျှောတ်	မရှိသည့်အလျှောက်
၅၆	၂၉	စီရင်ချက်နှနှ	စီရင်ချက်နှင့်
၅၇	၃	သတ်မှတ်ရုံဖြင့်	သတ်မှတ်ရုံမျှဖြင့်
၅၉	၂၂	ဖော်ပြလျှတ်	ဖော်ပြလျှက်
၆၀	၂၁	ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ	ရုံးခွန်ကိုရုံးခွန်အက်ဥပဒေ
၆၄	၁၂	ဦးဘသိန်းပါ(၁)	ဦးဘသိန်းပါ-၂(၁)
၆၇	၉	ပေးဖြေဆို၍ဖြေဆိုကာ	ပေး၍ဖြေဆိုကာ
၆၈	၁၅	မိခင်ရင်း	မိခင်အရင်း
၆၈	၂၃	မယားဒေါ်သန်းမြင့်	ဒေါ်သန်းမြင့်
၆၈	၂၄	မယားပါသား	လင်ပါသား
၆၉	၂၄	ဒေါ်သန်းမြင့်	ဒေါ်သန်းရင်
၇၀	၉	စာထုက်	စာထုတ်
၇၁	၃၀	၁၉၅၆	၁၉၅၉
၇၄	၁၁	မရွှတ်	မရွှက်
၇၄	၁၅	ဦးဘချို	ဦးချို
၈၁	၂၆	ကောက်ယူရပေလိမ့်မည်	ကောက်ယူရပေမည်
၈၂	၇	ကိုယ်စားလှယ်ပါ၆	ကိုယ်စားလှယ်)ပါ၆
၈၃	၉	(ကွယ်လွန်သူ	ကွယ်လွန်သူ)
၈၃	၁၆	ဦးမြတ်လိုး	ဦးမြတ်စိုး
၈၄	၁၄	ပြဋ္ဌာန်းချက်	၌ပြဋ္ဌာန်းချက်
၈၅	၇	တရားရုံး	တရားရုံး၏

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ညွှန်ကြားချက်များ

စာမျက်နှာ	စာကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
မာတိကာ	၄	၃	၁
၁	၁၂	ကတဖ	တတဖ

၁၉၈၆-ခုနှစ်(ဒုတိယသုံးလပတ်)(ပြစ်မှု)အမှားပြင်ဆင်ချက်

၅၆	၆	ပြည်ဆောင်စု	ပြည်ထောင်စု
၅၆	၁၅	တွန်းထွန်းလွင်	ထွန်းထွန်းလွင်
၅၈	၂၃	မြို့နယ်တရားရုံ	မြို့နယ်တရားရုံး
၆၁	၂၈	အယူခံတရာလို	အယူခံတရားလို

၁၉၈၆-ခုနှစ်(ဒုတိယသုံးလပတ်)(တရားမ)အမှားပြင်ဆင်ချက်

(ဍ)	၂၉	အတည့်အလင်း	အတိအလင်း
၈၇	၁၂	အတည့်အလင်း	အတိအလင်း
၉၄	၆	ဆိုင်းဝံ့	ဆိုင်းငံ့
(ဏ)	၁၃	အတည့်အလင်း	အတိအလင်း
(ဏ)	၉	ပြောင်လဲဆုံးဖြတ်ခြင်း	ပြောင်းလဲဆုံးဖြတ်ခြင်း
(ထ)	၂၂	အတည့်အလင်း	အတိအလင်း
၁၁၆	၆	အတည့်အလင်း	အတိအလင်း
၁၁၇	၁၅	အတည့်အလင်း	အတိအလင်း
၁၂၁	၁၈	မြန်မာ့ဓလေ့	မြန်မာဓလေ့
၁၂၁	၃၅	ဦးအေးဝမ်း	ဦးအေဝမ်း

၁၉၈၆ခုနှစ် (တတိယသုံးလပတ်) (တရားမ) အမှားပြင်ဆင်ချက်

(န)	၉	အတည့်အလင်း	အတိအလင်း
(ပ)	၃၂	ရုံးခွန်း	ရုံးခွန်
(ဖ)	၁၇	စိမ	စိမံ
၇	၁၈	အမွေးပုံ	အမွေပုံ
၇	၁၀	စည်းကမ်သတ်	စည်းကမ်းသတ်
၁၄၅	၂၃	ဦးကြည်ဝင်းမာ	ဦးကြည်ဝင်းမှာ
၁၅၉	၆	အတည့်အလင်း	အတိအလင်း
၁၆၀	၁၃	အတည့်အလင်း	အတိအလင်း
၁၆၄	၁၅	ချထားခဲ့သည့်	ချထားခဲ့သည်

၁၉၈၆-ခုနှစ် (တတိယသုံးလပတ်) (တရားမ)အမှားပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ	စာကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
၁၆၆	၂၃	ဒေါ်မရီယမ်ဘီ	ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ
၁၆၆	၂၇	ဒေါ်မရီယမ်ဘီ	ဒေါ်မာရီယမ်ဘီ
၁၇၄	၁၀	အတည့်အလင်း	အတိအလင်း
၁၇၈	၃၁	လျှော့က်လွှား	လျှော့က်လွှာ

၁၉၈၆-ခုနှစ် (တတိယသုံးလပတ်) (ပြစ်မှု) အမှားပြင်ဆင်ချက်

၇၁	၃၂	ဦးနန့်ဇင်းလတ်	ဦးနန်းဇင်းလတ်

၁၉၈၆-ခုနှစ်(စတုတ္ထသုံးလပတ်)အမှားပြင်ဆင်ချက်

ညွှန်းချက်(မ)	၁၉	အလျင်းမရှိ	အလျဉ်းမရှိ
၈၃	၇	တရားစွဲဆိုခွင်	တရားစွဲဆိုခွင့်
၈၉	၂၁	ဝင်းသောင်း	ဝင်းသောင်
၁၉၇	၂၃	သတ်မှတ်တားသည့်	သတ်မှတ်ထားသည့်
၄၉၇	၁၁	အမူ	အမှု
၂၀၂	၃၃	ငါးရမ်းခ	ငှားရမ်းခ

အထွေထွေကဏ္ဍ

၂၅	၂၆	စပ်လျင်း	စပ်လျဉ်း

စီရင်ထုံးပြုသောအမှုများ

မြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

			စာမျက်နှာ
မောင်သောင်းပါ(၂) ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် လန်ဘားပါ(၇)	၇၇
ဒေါ်အေးကြည်	နှင့်	ဦးခင်းသောင်ပါ(၄)	၈၇
ဦးအောင်သန်းပါ (၂၁)		ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်	
ဦးနန္ဒာဘာသပါ(၅)	နှင့်	ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော်	
ဒေါ်ခန္ဒသိဂီပါ(၃၉)		ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်	

စာမျက်နှာ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

ဥပဒေများ–

- တရားရုံးများမထီမဲ့မြင်ပြုမှုဥပဒေ။
- ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ။
- ဝိနည်းမဲ့ကွက် အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်ဥပဒေ။

တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ – တရားရုံးတစ်ရုံးတွင် စစ်ဆေးကြားနာဆဲ အမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမှုကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းရာတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သူက စုံစမ်းစစ်ဆေး တွေ့ရှိချက်ကို ထုတ် ဖော်ရေးသားခြင်းဖြင့် အမှုကိုကြိုတင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်သဘော သက်ရောက်၍ တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်မှု လုပ်ငန်းကို အနှောင့်အယှက် ပြုရာရောက်ခြင်း၊

လသာမြို့နယ် တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၂၁၀၇/၇၅ တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂ အရ စွဲဆိုသော အမှုကို တရားရုံးကစစ်ဆေးနေစဉ် ''ဗိုလ်ချုပ်ဈေးသစ်တွင် သေတ္တာထဲထည့်ထားသည့် မိန်းမအလောင်းနှင့် ပြည်လမ်း ဘူတာအနီး ရေမြောင်းတွင်းပစ်ထားသည့် ကလေးအလောင်း''ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် လူသတ်မှု ဖြစ်ရပ်မှန် ဇာတ်လမ်း ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြကာ၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလထုတ် ပြစ်မှုမဂ္ဂဇင်းတွင် ဆောင်းပါးရေးသားပြီး ဓာတ်ပုံများဖြင့်ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ ယင်း ရေးသားချက်သည် လသာမြို့နယ် တရားရုံး၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၂၁၀၇/၇၅တွင် ကြိုတင်အဆုံးအဖြတ်ပေးသကဲ့သို့ဖြစ်နေသည့်အပြင် တရားရုံး၏ တရားစီရင်ရေး လုပ်ငန်း ကိုလည်း အနှောင့် အယှက်ပြုသကဲ့သို့ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် တရားခံ၏မိခင်ကဆောင်းပါးရှင်၊မဂ္ဂဇင်း အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ တာဝန်ခံ စာတည်းနှင့် ဖြန့်ချိရေးမှူးတို့ အပေါ် ၁၉၂၆ ခုနှစ်၊ တရားရုံးများမထီမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ အရေးယူပေးရန်လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လသာမြို့နယ်တရားရုံး၌ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂ အရ စစ်ဆေးနေသော လူသတ်မှုသည် အများ ပြည်သူတို့

စိတ်ဝင်စားနေသော အမှုကြီးတစ်ခုဖြစ်ပြီး ယင်းအမှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် အကြောင်းအချက်များစုံစမ်းစစ်ဆေးပုံများကိုအများပြည်သူတို့ တွေ့မြင် ဖတ်ရှုနိုင်သောမဂ္ဂဇင်းထဲတွင် ဖြစ်ရပ်မှန်များ ဖြစ်ကြောင်း ရေးသားခဲ့ခြင်းသည် တရားရုံးက အမှုကို တစ်စုံတစ်ရာ အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့် သဘောသက်ရောက်နေသည့်အတွက် တရားစီရင် ဆုံးဖြတ်မှုလုပ်ငန်းကို တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း အနှောင့်အယှက် ပြုရာရောက်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

ဒေါ်အေးကြည် နှင့် ဦးဝင်းသောင်ပါ (၄) ၁၇

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃—ယင်း ဥပဒေပုဒ်မအရ တရား စွဲဆိုနိုင်ရန် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ တရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့်ကို တရားရုံးတွင် တင်ပြရန်လိုအပ်ခြင်း— တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခွင့် အမိန့်မတင်ပြမီ အချိန်က စစ်ဆေးမှတ်တမ်းတင်ထားသော သက်သေခံ ချက်များသည် တရားစွဲဆိုခွင့် အမိန့်ရပြီးစွဲဆိုသော အမှုအတွက် တရားဝင်သော သက်သေခံချက်များ မဟုတ်ခြင်း—ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၀ကို ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇၊ ပုဒ်မ ၂၂၈ တို့နှင့် တွဲဖက် ဖတ်ရှုရန်လိုအပ်ခြင်း—ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁ အရ ပုဒ်မ ၂၃၀ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်ဆန့်ကျင်သမျှ ပျက်ပြယ်ခြင်း—ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇ အရ တရားရုံးသည် စီရင်ချက်မချမှတ်မီ စွဲချက်ကို ပြောင်းလဲခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်ခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သော်လည်း ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၄ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်၍ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃ ဖြင့် စွဲချက်သို့ ပြောင်းလဲခြင်းမပြုနိုင်ခြင်း။

ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ် တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၂၇၇/၈၄ တွင် တရားခံဝင်းသန်းနှင့် စိုးမြင့် တို့ (၂) ဦး အပေါ် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆(၁) အရလည်းကောင်း၊ တရားခံ မောင်သောင်း၊ အောင်နိုင်၊ လန်ဘား၊ မြင့်စိုး၊ သော်ရာဂျူး၊ အီစမိုင်အင်နှင့် ဝင်းမော်ဟန်တို့ (၇)ဦး အပေါ် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၆(၁)/၉ တို့ အရလည်းကောင်း၊ စွဲချက် ဘင်ကြောင်း ၂-၄-၈၅ ရက်နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ထိုသို့စွဲချက်

တင်ပြီးနောက် ၁၃–၆–၈၅ ရက်နေ့တွင် ဝင်းသန်းနှင့် စိုးမြင့်တို့(၂)ဦးအပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရလည်းကောင်း၊ ကျန်တရားခံမောင်သောင်းပါ(၄)ဦးတို့အပေါ် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃ နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၉ အရလည်းကောင်း၊ ပြောင်းလဲစွဲချက်တင်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။ယင်းသို့ပုဒ်မပြောင်းလဲ၍ စွဲချက်တင်သောမြို့နယ်တရားရုံး၏ ၁၃–၆–၈၅ ရက်စွဲပါအမိန့်ကို မောင်သောင်းနှင့်မောင်အောင်နိုင်တို့နှစ်ဦးက မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင်ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားသော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် ဗဟိုတရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှုဝင်ရောက်ကြသည်။ ဗဟိုတရားရုံးက ယင်း ပြင်ဆင်မှုကို လက်ခံပြီး ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခြင်းမရှိသော ပူးတွဲ တရားခံလန်ဘားပါ(၄)ဦးတို့အပေါ် ပြင်ဆင်မှုဖွင့်လှစ်အရေးယူခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့်မတင်ပြမီအချိန်က အမှုတွင် စစ်ဆေး မှတ်တမ်းတင်ထားသော သက်သေခံချက်တို့သည် ၁၉၆၃ခုနှစ် အများနှင့်သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ စွဲဆိုသောအမှုအတွက် တရားဝင်သော သက်သေခံချက်များမဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ တရားခံများအပေါ် အဆိုပါပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စွဲချက်တင်နိုင်ရန် အမှုတွဲတွင် သက်သေခံချက်အလျှင်းမရှိဟုဆိုရပေမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို တသီးတခြားဖတ်ရှုရန် မဟုတ်ချေ။ ပုဒ်မ ၂၂၇ နှင့် ပုဒ်မ ၂၂၈ တို့နှင့်တွဲဖက် ဖတ်ရှုရန်ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၂၂၇ အရ တရားရုံးသည် စီရင်ချက်မချမှတ်မီ စွဲချက်ကိုပြောင်းလဲခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်ခြင်းပြုလုပ် နိုင်သည်။ ထိုသို့ပြောင်းလဲဖြည့်စွက်သည့် အခါ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို ပုဒ်မ ၂၂၈ နှင့် ပုဒ်မ ၂၃၀ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြို့နယ် တရားရုံးက တရားခံများ အပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၃ နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၉တို့ အရ စွဲချက်အသီးသီးတင်ခြင်းကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက ခွင့်ပြုသည်ဟု ကောက်ယူပါက အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုကို ပြည်ထဲရေး နှင့်

(ယ) ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ မည်သည့်တရားရုံးကမျှ စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိစေရဟူသော ပုဒ်မ ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အဟောသိကံဖြစ်စေမည်ဖြစ်၍ အထက်ဖော်ပြပါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁ အရ၊ ပုဒ်မ ၂၃၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ် အမျိုးနှင့်သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သမျှ ပျက်ပြယ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇ အရ တရားရုံးသည် စီရင်ချက်မချမှတ်မီ စွဲချက်ကိုပြောင်းလဲခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်ခြင်းပြုလုပ်နိုင်သည်မှန်သော်သည်း ၁၉၆၃ ခုနှစ် အမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုကို ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ မည်သည့်တရားရုံးကမျှ စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိစေရဟု အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ တွင် ပိတ်ပင်ထားသည် ဖြစ်၍ မြို့နယ်တရားရုံးက တရားခံများအပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ် အမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၉ အရ စွဲချက်အသီးသီး တင်ခြင်းသည် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ ပါပြဋ္ဌာန်းချက် များနှင့်ဆန့်ကျင်နေပေသည်။

မောင်သောင်းပါ(၂)	နှင့်	ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်		သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်		လန်ဘားပါ(၇)

၇၇

စာမျက်နှာ

ဝိနည်း ဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ချက် များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁—ယင်းဥပဒေပုဒ်မအရ ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်း မှုခင်းများကို သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့က ဆောင်ရွက်ခြင်း— မြို့နယ် သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် အကျုံး ဝင်ခြင်း မရှိသူများ ကျောင်းတိုက် အာရာမ်အတွင်း နေထိုင်သူမ ဟုတ်သူများ အပေါ် အရေးမယူနိုင်ခြင်း— ကျောင်းအာရာမ်မှ နှင် ထုတ်ဖယ်ရှား နိုင်ရန်လိုအပ်ချက်များ — ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်း မှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) အခန်း ၈၊ အပိုဒ် ၅၈(ခ)နှင့် (ဂ) အရ ကျောင်းလက်ဝယ် ရထိုက်သောဆရာတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သူများ ကျောင်းလက်ဝယ် ရထိုက်သော ဆရာတော်၏ ဩဝါဒနှင့်စည်းကမ်းကို မလိုက်နာဘဲ ဩဝါဒနှင့် စည်းကမ်းကို လိုက်နာရန်ငြင်းပယ်သူများကိုသာ နှင်ထုတ်ခွင့်ရှိခြင်း။

မှော်ဘီမြို့နယ်နှောကုန်းကျေးရွာသဲအင်းဂူဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက် စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းအုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယင်းကျောင်းတိုက်မှ ဦးစန္ဒိမာ၊ဦးသောမ၊ ဦးသုဓမ္မနှင့် ဦးဝိလာသ တို့က စောဒက(တရားလို) များပြုလုပ်ပြီးကျောင်းတိုက် နာယက ဆရာတော် ဦးကေသရ (ဇီးကုန်းဆရာတော်) နှင့် တိုက်အုပ်ဦးမုနိန္ဒ တို့အား စုဒိတက(တရားခံ) များအဖြစ် တရားစွဲဆိုခဲ့သော ဝိနည်း ဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်း မှုခင်းကို မှော်ဘီမြို့နယ် သံဃဝိနိစ္ဆယ အဖွဲ့က ကြားနာ စစ်ဆေးပြီး ဦးပညင်း ဦးမုနိန္ဒ၊ ဦးမောင်မောင် နှင့် ဒေါ်ခင်စန်းဆိုသူတို့ကို သဲအင်းဂူကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက် အာရာမ် အတွင်းမှထွက်သွားကြစေရန်၊ ဆရာတော်ဦးကေသရအား ကျောင်း တိုက် စီမံအုပ်ချုပ်မှုတာဝန်အရပ်ရပ်မှ အနားယူစေပြီး ကျောင်း တိုက်အတွင်း၌ပင် သီတင်းသုံးနေထိုင်ခွင့်ပြုရန်၊ ဘီးလင်းဆရာတော် နှင့် သရက်တောဆရာတော်နှစ်ပါးအနက် ထေရ်စဉ်ဝါလိုက် ဆရာ တော် တစ်ပါးပါးက ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်ကြီးကို စီမံအုပ်ချုပ် သွားရန် ဆုံးဖြတ်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ မြို့နယ်သံဃဝိနိစ္ဆယ အဖွဲ့၏ဆုံး ဖြတ်ချက်ကို ဆရာတော်ဦးကေသရကအယူခံစောဒနာလွှာ တင်သွင်းခဲ့ ရာတိုင်းသံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့နှင့်နိုင်ငံတော်သံဃမဟာ နာယကအဖွဲ့တို့က အယူခံလွှာကိုပလပ်ပြီး မြို့နယ် သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။

(လ) **ညွှန်းချက်**

မှော်ဘီမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့သည် မြို့နယ် သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၂၅-၃-၈၅ ရက်နေ့တွင် စုဒိတကများဖြစ်ကြသော ဇီးကုန်းဆရာတော် ဦးကေသရနှင့် ဦးမုနိန္ဒတို့က သဲအင်းဂူကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် အုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် ပစ္စည်းအရပ်ရပ်ကို ဘီးလင်း ဆရာတော် ဦးဝါယမသို့စာရင်းအင်းနှင့်တကွလွှဲပြောင်းအပ်နှံပေးခဲ့ကြပြီး ဦးပဋ္ဌင်းဦးမုနိန္ဒနှင့် စုဒိတကပက္ခများဖြစ်ကြသော ဦးမောင်မောင်နှင့် ဒေါ်ခင်စန်းတို့သည်လည်း သဲအင်းဂူကျောင်းတိုက်အတွင်းမှဖယ်ရှား ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် မူလဝိနိစ္ဆယအမှုမှ တရားနိုင် ဖြစ်သူ ဦးစန္ဒိမာ၏ တင်ပြချက်အရ စုဒိတကပက္ခများဟု ဆိုသူ ဦးပဋ္ဌင်း ဦးနန္ဒောဘာသပါ(၅)ပါး၊ သီလရှင်ဒေါ်စန္ဒသိဂီပါ (၃၉) ပါးနှင့် ယောဂီဦးအောင်သန်းပါ (၂၁) ဦးတို့ကို သဲအင်းဂူကျောင်းတိုက် အာရာမ်အတွင်းမှ ဖယ်ရှားထွက်ခွာပေးရန် အကြောင်းကြား သော်လည်း လိုက်နာခြင်းမရှိဟုဆိုကာ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များကို ပထမတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ချက် များကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သည့်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ ပြင်ဆင် တရားစွဲဆိုခဲ့ရာမှ ဤအမှုများပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူများသည် မြို့နယ် သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် အကျုံးဝင်သော စုဒိတကပက္ခများ ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသောအချက်နှင့် ၎င်းတို့သည်သဲအင်းဂူ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက်အာရာမ်အတွင်း နေထိုင်ကြသူများ မဟုတ်ကြသည့်အတွက် ဖယ်ရှား နှင်ထုတ်ရန်အကြောင်းရှိ မရှိဟူသော အချက်များသာ အဓိက အဆုံးအဖြတ်ပြုရန်ဖြစ်သည်။

ဦးအောင်သန်းပါ(၂၁)ဦး — ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

ဦးနန္ဒောဘာသပါ(၅)ပါး နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

ဒေါ်စန္ဒသိဂီပါ(၃၉)ပါး — ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးကိုကြီး၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးဝင်းမောင်(၁)နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေး တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ ရှေ့တွင်

မောင်သောင်းပေါ် (၂)

† ၁၉၇၆ ဒီဇင်ဘာလ ၂၂-ရက်

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ* မြန်မာနိုင်ငံတော်

လန်ဘားပေါ် (၇)

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃–ယင်းဥပဒေပုဒ်မ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် ယင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ တရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့်ကို တရားရုံးတွင် တင်ပြရန် လိုအပ်ခြင်း–တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့် မတင်ပြမီ အချိန်က စစ်ဆေး မှတ်တမ်း တင်ထားသော သက်သေခံချက်များသည်၊ တရားစွဲဆိုခွင့် အမိန့် ရပြီး စွဲဆိုသော အမှုအတွက် တရားဝင်သော သက်သေခံချက်များ မဟုတ်ခြင်း–ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၀ကို ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇၊ ပုဒ်မ ၂၂၈တို့နှင့် တွဲဖက် ဖတ်ရှုရန် လိုအပ်ခြင်း–ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁ အရ ပုဒ်မ ၂၃၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၄ ၌ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သမျှ ပျက်ပြယ်ခြင်း–

---

* ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၃၅(ခ)နှင့် ၂၆(က)

† ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၁၄ နှင့် ၄၅၉ တို့တွင် ချမှတ်ထားသော (၈-၈-၇၅) ရက်နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၈၆
မောင်သောင်း
ပါ(၂)
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
လန်ဘား
ပါ(၇)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၇ အရ တရားရုံးသည် စီရင်ချက် မချမှတ်မီ စွဲချက်ကို ပြောင်းလဲခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်ခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သော်လည်း ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်၍ ယင်း ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ ဖြင့် စွဲချက်သို့ ပြောင်းလဲခြင်း မပြုနိုင်ခြင်း။

ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ် တရားရုံးပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၄၄/၈၄ တွင် တရားခံ ဝင်းသန်းနှင့် စိုးမြင့်တို့ (၂)ဦးအပေါ် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်း ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆(၁) အရ လည်းကောင်း၊ တရားခံ မောင်သောင်း၊ အောင်နိုင်၊ လန်ဘား၊ မြင့်စိုး၊ သော်ရာဂျူး၊ အီစမိုင်အင်နှင့် ဝင်းမော်ဟန်တို့ (၇)ဦး အပေါ် ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၆(၁)/၉ တို့ အရ လည်းကောင်း၊ စွဲချက် တင်ကြောင်း ၂-၄-၈၅ရက် နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ စွဲချက်တင်ပြီးနောက် ၁၃-၆-၈၅ရက်နေ့တွင် ဝင်းသန်းနှင့်စိုးမြင့်တို့(၂)ဦးအပေါ်၊ ၁၉၆၃ခုနှစ် အများနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရလည်းကောင်း၊ ကျန်တရားခံ မောင်သောင်းပါ(၇)ဦးတို့အပေါ် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၉အရလည်းကောင်း၊ ပြောင်းလဲစွဲချက်တင်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။ ယင်းသို့ ပုဒ်မပြောင်းလဲ၍စွဲချက်တင်သော မြို့နယ် တရားရုံး၏ ၁၃-၆-၈၅ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကို မောင်သောင်းနှင့် မောင်အောင်နိုင်တို့နှစ်ဦးက မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားသော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် ဗဟို တရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှုဝင်ရောက်ကြသည်။ ဗဟိုတရားရုံးက ယင်းပြင်ဆင်မှုကိုလက်ခံပြီး ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခြင်း မရှိသော ပူးတွဲ တရားခံ လန်ဘားပါ(၇)ဦးတို့ အပေါ် ပြင်ဆင်မှုဖွင့်လှစ်အရေးယူခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့် မတင်ပြမီ အချိန်က အမှုတွင် စစ်ဆေးမှတ်တမ်းတင်ထားသော သက်သေခံချက်တို့သည် ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရစွဲဆိုသောအမှုအတွက် တရားဝင်သော သက်သေခံချက်များမဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ တရားခံများအပေါ် အဆိုပါပုဒ်မ ၃ အရ ဖြစ်ဒဏ်ထိုက်သောပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စွဲချက်တင်နိုင်ရန် အမှုတွဲတွင် သက်သေခံချက် အလျဉ်းမရှိဟု ဆိုရပေမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၀ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို တသီးတခြား ဖတ်ရှုရန်မဟုတ်ချေ။ ပုဒ်မ ၂၂၇နှင့် ပုဒ်မ ၂၂၈တို့နှင့် တွဲဖက်ဖတ်ရှုရန်ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၂၂၇ အရ တရားရုံးသည် စီရင်ချက်မချမှတ်မီ စွဲချက်ကို ပြောင်းလဲခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်

ခြင်းပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ ပြောင်းလဲ ဖြည့်စွက်သည့် အခါ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပုဒ်မ ၂၂၈နှင့် ပုဒ်မ ၂၃၀ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

၁၉၈၆ ခောင်သောင်း ပါ (၂)

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

လန်ဘား (၃)

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ မြို့နယ် တရားရုံးက တရားခံများ အပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၉တို့အရ စွဲချက် အသီးသီး တင်ခြင်းကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက ခွင့်ပြုသည်ဟု ကောက်ယူပါက အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုကို ပြည်ထဲရေးနှင့်သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ မည်သည့်တရားရုံးကမျှ စစ်ဆေး စီရင် ပိုင်ခွင့်မရှိစေရဟူသော ပုဒ်မ ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အဟောသိကံ ဖြစ်စေမည်ဖြစ်၍ အထက်ဖော်ပြပါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁ အရ ပုဒ်မ ၂၃၀ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သမျှ ပျက်ပြယ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၇ အရ တရားရုံးသည် စီရင်ချက်မချမှတ်မီ စွဲချက်ကို ပြောင်းလဲခြင်း သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်ခြင်းပြုလုပ်နိုင်သည်မှန်သော်လည်း ၁၉၆၃ခုနှစ်အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုကို ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ မည်သည့်တရားရုံးကမျှ စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိစေရဟု အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ တွင် ပိတ်ပင်ထားသည် ဖြစ်၍ မြို့နယ်တရားရုံးက တရားခံများအပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ နှင့် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၉ အရ စွဲချက်အသီးသီးတင်ခြင်းသည် အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်နေပေသည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် — ဦးကိုယုနှင့် ဦးနေလ၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

ဦးခင်မောင်ဦး၊ ဥပဒေဝန်ထမ်း အဆင့်-၁

၁၉၈၆	လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် –	ဦးခင်မောင်ဦး၊ ဥပဒေဝန်ထမ်း အဆင့်–၁
မောင်သောင်း ပါ(၂)		ဦးလှမြင့် (ရှေ့နေ)၊ ဦးမြင့် ကိုယ်တိုင်၊ ဦးကျော်ပင်း (မော်) ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်	တရားရေးအကြံပေး –	ဦးစိုးမြင့်
လန်ဘား ပါ(၇)		

ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၂၇၇/၈၄ တွင် တရားခံ ဝင်းသန်းနှင့် စိုးမြင့်တို့ (၂) ဦး အပေါ် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်း ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ (၁) အရ လည်းကောင်း၊ တရားခံမောင်သောင်း၊ အောင်နိုင်၊ လန်ဘား၊ မြင့်စိုး၊ သော်ရာဂျူး၊ အီစမိုင်အင်နှင့် ဝင်းမော်ဟန်တို့ (၇)ဦးအပေါ် ယင်း ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ (၁)/၉ တို့အရ လည်းကောင်း စွဲချက်တင်ကြောင်း ၂-၄-၈၅ ရက်နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့စွဲချက်တင်ပြီးနောက် ၁၃-၆-၈၅ ရက်နေ့တွင် ဝင်းသန်းနှင့်စိုးမြင့်တို့(၂)ဦးအပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ လည်းကောင်း၊ ကျန်တရားခံ မောင်သောင်းပါ (၇) ဦးတို့အပေါ် ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၃ နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၉ အရ လည်းကောင်း၊ ပြောင်းလဲစွဲချက်တင်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။ ယင်းသို့ ပုဒ်မ ပြောင်းလဲ၍ စွဲချက်တင်သော မြို့နယ်တရားရုံး၏ ၁၃-၆-၈၅ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကို မောင်သောင်းနှင့် မောင်အောင်နိုင်တို့ (၂)ဦးက မကျေနပ်၍ ပယ်ဖျက်ပေးရန်အတွက် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင် ပြင်ဆင်မှုဝင်ရောက်သော်လည်း မအောင်မြင်သောကြောင့် ဗဟိုတရားရုံး၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၃၅ (ခ) တွင် ပြင်ဆင်မှုဝင်ရောက်ကြသည်။ ထိုပြင်ဆင်မှုကို ဗဟိုတရားရုံးက ၂၂-၁၁-၈၅ ရက်နေ့တွင် လက်ခံကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည့်အပြင် ဗဟိုတရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှု တက်ရောက်ခြင်း မရှိသော ပူးတွဲတရားခံလန်ဘားပါ(၇)ဦးတို့အပေါ် ပြင်ဆင်မှုဖွင့်ရန် အမိန့်ချမှတ်သဖြင့်၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၆ (က) ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ဤပြင်ဆင်မှုနှစ်မှုသည် မြို့နယ်တရားရုံး အမှု တစ်မှုတည်းမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများဖြစ်သဖြင့် ဤစီရင်ချက်သည် အဆိုပါ ပြင်ဆင်မှု နှစ်မှုစလုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

အမှုမှာ ဗိုလ်တထောင်ရဲစခန်းမှ ရဲအုပ်ဦးဝတင်က ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ် အမှတ် (၂) ရပ်ကွက်၊ မေရိုးလမ်းရှိ စားသောက်ကုန် နှင့် အထွေထွေ

၁၉၇၆
မောင်သောင်း
ပါ(၂)
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်
လန်ဘား
ပါ(၇)

ကုန်ပစ္စည်း ကုန်သွယ်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းပိုင် အေးအိုးဒီ ဝင်းအတွင်းရှိ ဂိုဒေါင်သို့ယင်းကော်ပိုရေးရှင်း၏ဌာနစိတ်ဖြစ်သောဆိပ်ကမ်းရှင်းလင်းရေး အဖွဲ့က နိုင်ငံခြားမှ တင်သွင်းလာသည့် စားသုံးဆီများကို ဆိပ်ကမ်းမှ ကုန်တင်ကားများဖြင့် သယ်ယူစဉ် ၁၈-၅-၇၄ ရက်နေ့တွင် ယာဉ်အမှတ် ၇/၆၀၉၅ ကုန်တင်ကားဖြင့်တင်ပို့သော စားသုံးဆီပီပါအလုံး ၂၀ (တန်ဖိုး ငွေကျပ် ၄၀၆၇၂/-) ကို ဂိုဒေါင်သို့ ပေးပို့ခြင်းမရှိဘဲ အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်ရောင်းချကြောင်း သတင်းရရှိသည်ဟူ၍ဖော်ပြပြီး အရေးယူပေးရန် ရဲအုပ်ဦးဝတင်က ဗိုလ်တထောင်ရဲစခန်း၌ တိုင်ချက်ဖွင့်ရာမှ ပေါ်ပေါက် လာသော အမှုဖြစ်သည်။

မြို့နယ်တရားရုံး အမှုတွဲကို လေ့လာရာ တရားခံ(၉)ဦးအပေါ် မူလ တရားစွဲဆိုစဉ်က ၁၉၄၇ ခုနှစ် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ (၁) အရ ရဲက စွဲချက်ပြုလုပ် တင်ပို့သဖြင့် မြို့နယ်တရားရုံးက ထို ရဲစွဲချက်ကို လက်ခံ အရေးယူကာ တရားလိုပြ သက်သေများကို စစ်ဆေး ပြီးနောက် တရားခံများအား ၂-၄-၇၅ ရက်နေ့တွင် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆(၁)နှင့် ပုဒ်မ၆(၁)/၉ တို့အရ အသီးသီး စွဲချက် တင်ခဲ့ကြောင်းနှင့် နောက်ပိုင်း ၁၃-၆-၇၅ ရက်နေ့တွင် တရားလိုဘက်မှ တရားခံများအပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ တရားစွဲဆိုရန် ၂၇-၅-၇၅ ရက် နေ့စွဲပါ ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိကြောင်း တင်ပြလာချက်အရ မြို့နယ်တရားရုံးက တရားခံများ အပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ လည်းကောင်း၊ ယင်း ပုဒ်မ ၃ နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၉ အရ လည်းကောင်း ပြောင်း လဲ၍ စွဲချက်တင်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။

လျှောက်ထားသူ မောင်သောင်းနှင့် မောင်အောင်နိုင်တို့၏ ရှေ့နေက ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊အများနှင့်သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ တရားစွဲဆိုရန် ခွင့်ပြုမိန့် လိုအပ်သည်ဖြစ်ရာ ယင်း ခွင့်ပြုမိန့်မရမီစစ်ဆေးသော သက်သေခံချက်များအရ လျှောက်ထားသူတို့ အပေါ် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆(၁)/၉ အရ စွဲချက်တင်ပြီးနောက် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက် ဆိုင်သောပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ စွဲချက် အသစ် တစ်ရပ် ထပ်မံ တင်ခြင်းသည် ဥပဒေ အရ မှားယွင်းကြောင်း၊

၁၉၈၆
မောင်သောင်း
ပါ(၂)
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
နှင့်
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
လန်ဘား
ပါ(၇)

အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ လိုအပ်သော ကြိုတင် ခွင့်ပြုမိန့် မပါရှိဘဲ အမှုကို စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြုနိုင်ဆိုသော တားမြစ်ချက်ကို ချိုးဖောက်ရာ ရောက်မည် ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ ဝင်းမော်ဟန်၊ အီစမိုင်အင်နှင့် သော်ရာဂျူးတို့၏ ရှေ့နေက အမှုကိုရုပ်သိမ်း၍ ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနက ခွင့်ပြုထားသော ကြိုတင် ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် အမှုသစ် စွဲဆိုရန် ဖြစ်ကြောင်း၊ မြို့နယ်တရားရုံးသည် တရားခံများအပေါ် စွဲချက်ကို ပြောင်းလဲ ပြင်ဆင်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ စိုးမြင့်၏ ရှေ့နေက ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သောပြစ်မှုမှာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုထက် ကြီးလေးသည် ဖြစ်၍ မြို့နယ်တရားရုံးက စွဲချက်ကို ပြင်ဆင်ခြင်းသည် တရားခံများအား နစ်နာစေသည် ဖြစ်၍ ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း လျှောက်ထားသည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

> "ဤဥပဒေအရဖြစ်သော ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ မည်သည့် တရားရုံးကမျှ စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိစေရ"

ဥပဒေဝန်ထမ်း အဆင့်(၁)က ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့် ရယူရမည်ဟု ဖော်ပြထားခြင်းမရှိ၍ အမှုတင်ပြီး နောက်မှ တရားစွဲဆိုခွင့် အမိန့်ကို ရယူလျှင်လည်း တရားဝင်သည်ဟုယူဆကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

နိုင်ငံတော် ကောင်စီ၏ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၇ ရက် နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၄ ၏ အပိုဒ် ၁ (ဃ) တွင် ဥပဒေ စကားရပ်များကို အစားထိုးပြောင်းလဲခြင်းအရ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ တရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့်ကို ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာနက ခွင့်ပြုရန် ဖြစ်သည်။ ယင်းဝန်ကြီးဌာန၏ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ စွဲဆိုသောအမှုကို မည်သည့် တရားရုံးကမျှ စစ်ဆေး စီရင်ပိုင်ခွင့်

၁၉၈၆ မောင်သောင်း ပါ(၂)

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် လန်ဘား ပါ(၇)

မရှိသည့်အလျောက် ယင်းပုဒ်မ အရ တရားခံတစ်ဦးအား တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုသည့်အခါ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ လိုအပ်သည့် အမိန့်ကို တပါတည်းတင်ပြရန်လိုအပ်ကြောင်း ယူမှားဖွယ်ရာမရှိချေ။

လက်နက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉(စ) အရ တရားစွဲဆိုရာတွင် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉ အရ တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုသည့် အမိန့် လိုအပ်သည်။ ယင်း တရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့်မပါဘဲစွဲဆိုသောအမှုသည်ပျက်ပြယ်ကြောင်း၊ယင်း ချို့ယွင်းချက်ကို နောက်ပိုင်းတွင် တရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့်တင်ပြခြင်းဖြင့် ကုစား၍မရနိုင်ကြောင်း၊ တရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့်မတင်ပြမီစစ်ဆေးသော သက်သေခံချက်များကို နောက်ပိုင်းတွင် တရားခံ အပေါ် အသုံးမပြုနိုင်ကြောင်း ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် စံတင်[၁] အမှုတွင် ထုံးဖွဲ့ ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ မောင်ခံမ်ပန် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ[၂] အမှုတွင်လည်း တရားစွဲဆိုခွင့် အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အလားတူ ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်အတွက် တရားစွဲဆိုခွင့် အမိန့် တောင်းခံထားဆဲတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ ဖြစ်စေ၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်း ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) အရ ဖြစ်စေ၊ တရားစွဲဆိုသောအမှုများကို ဆက်လက်စစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ ၂ လ ထက် မပိုသော ကာလအထိ ဆိုင်းငံ့ထားရန် ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့က ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၇ ရက် စွဲပါ စာအမှတ် ၁၀၆/၉၇/ ပတဖ အရ ပြည်နယ်၊ တိုင်း တရားသူကြီးအဖွဲ့များနှင့် မြို့နယ်တရားသူကြီး အဖွဲ့များအား ညွှန်ကြားထားသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ လိုအပ်သည့် တရားစွဲဆိုခွင့် အမိန့်ကို ရရှိရန်အတွက် တရားလိုဘက်မှ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အချိန်ရရှိစေရန်နှင့် ယင်းအမိန့်ရရှိသောအခါ စွဲဆိုထားသော အမှုကို ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၄ အရ ရုပ်သိမ်းပြီး သက်ဆိုင်ရာတရားခံအပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

မြို့နယ်တရားရုံးက တရားလိုပြသက်သေများကို စစ်ဆေးပြီး ၂-၄-၈၅ ရက်နေ့တွင် တရားခံများ အပေါ် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်း

---

(၁) ၁၉၄၈ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၃၃၉

(၂) ၁၉၅၆ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၁၀၅ (တရားလွှတ်တော်)

၁၉၇၆
မောင်သောင်း ပါ(၂)
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်
လန်ဘား ပါ(၇)

ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ (၁) / ၉ တို့အရ စွဲချက် တင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် တရားခံများအပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အလို့ငှာ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ ခွင့်ပြုသည့် ပြည်ထဲရေးနှင့်သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ ၂၇-၅-၇၅ ရက်နေ့စွဲပါ တရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့်ကို တရားလို ဘက်က ၁၃-၆-၇၅ ရက်နေ့ကျမှ မြို့နယ် တရားရုံး၌ တင်ပြခဲ့သဖြင့် မြို့နယ်တရားရုံးက ထိုနေ့တွင်ပင် တရားခံများ အပေါ် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ပြောင်းလဲပြီး စွဲချက်တင်ခဲ့ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

ယင်းတရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့်မတင်ပြမီအချိန်က အမှုတွင် စစ်ဆေး မှတ်တမ်းတင်ထားသော သက်သေခံချက် တို့သည် အထက် ဖော်ပြပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ စွဲဆိုသောအမှုအတွက် တရားဝင်သော သက်သေခံချက်များမဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ တရားခံများ အပေါ် အဆိုပါ ပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စွဲချက်တင်နိုင်ရန် အမှုတွဲတွင် သက်သေခံချက် အလျဉ်းမရှိဟု ဆိုရပေမည်။ တစ်ဖက်တွင် တရားခံများ အပေါ် စွဲချက်တင်ပြီးဖြစ်သည့်အလျောက် အမှုကိုရုပ်သိမ်းပါက သူတို့အား အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ရာ ရောက်မည် ဖြစ်၍ သူတို့ အပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ထပ်မံ တရားစွဲဆိုခြင်းကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၀၃(၁)ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကပိတ်ပင်မည်ဖြစ်ပေသည်။ ကိုသိန်းဝင်းပါ ၂ ဦး နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် [၃] အမှုကို ကြည့်ပါ။

ဥပဒေဝန်ထမ်းအဆင့်(၁)က ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၀ တွင် စွဲချက်အသစ် သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲသည့်စွဲချက် သို့မဟုတ် ထပ်တိုးသည့် စွဲချက်သည် ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့် လိုအပ်သည့် ပြစ်မှု ဖြစ်ပါက ခွင့်ပြုချက်မရမချင်း အမှုကို ဆက်လက် စစ်ဆေးခြင်း မပြုရဟု သတ်မှတ်ထားကြောင်း၊ ယခုအမှု၌ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနမှ တရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့် ရရှိပြီးနောက်မှ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ စွဲချက်တင်ပြီး စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားသည်။

---

(၃) ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၁၂၆။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၀ ၌ စွဲချက်အသစ်တွင် ဖြစ်စေ၊ ပြောင်းလဲသော သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်သော စွဲချက်တွင်ဖြစ်စေ၊ ဖော်ပြသည့် ပြစ်မှုသည် တရားစွဲဆိုရန် ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့်လိုသော ပြစ်မှုမျိုး ဖြစ်ပါက စွဲချက်အသစ် သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲသော သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်သော စွဲချက် အခြေပြုသည့် အကြောင်းခြင်းရာများ အရ၊ တရားစွဲဆိုခွင့် အမိန့် ရရှိပြီး မဟုတ်လျှင် ယင်းအမိန့် မရမီ အမှုကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၇၆ မောင်သောင်း ပါ(၂) ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် လန်ဘား ပါ(၇)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို တသီး တခြား ဖတ်ရှုရန် မဟုတ်ချေ။ ပုဒ်မ ၂၂၇ နှင့် ပုဒ်မ ၂၂၈ တို့နှင့် တွဲဖက် ဖတ်ရှုရန်ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၂၂၇ အရ တရားရုံးသည် စီရင်ချက်မချမှတ်မီ စွဲချက်ကို ပြောင်းလဲခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်ခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ ပြောင်းလဲဖြည့်စွက်သည့်အခါ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များကို ပုဒ်မ ၂၂၈ နှင့် ပုဒ်မ ၂၃၀ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁ တွင် ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲသည့် သီးခြား ပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိပါက ယင်းကျင့်ထုံး ဥပဒေပါ မည်သည့် အချက်မျှ လက်ရှိတည်ဆဲ အထူး ဥပဒေ တစ်စုံတစ်ရာကို ဖြစ်စေ၊ ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ထားသည့် အထူး ကျင့်ထုံး တစ်စုံတစ်ရာကို ဖြစ်စေ၊ ထိခိုက်ခြင်း မရှိစေရဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

မြို့နယ်တရားရုံးက တရားခံများ အပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၉ တို့ အရ စွဲချက် အသီးသီး တင်ခြင်းကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက ခွင့်ပြုသည်ဟု ကောက်ယူပါက အဆိုပါဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုကို ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ မည်သည့်တရားရုံးကမျှ စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိစေရ ဟူသော ပုဒ်မ ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အဟောသိကံ ဖြစ်စေမည် ဖြစ်၍ အထက် ဖော်ပြပါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁ အရ ပုဒ်မ ၂၃၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သမျှ ပျက်ပြယ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၇ အရ တရားရုံးသည် စီရင်ချက် မချမှတ်မီ စွဲချက်ကိုပြောင်းလဲခြင်း သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်ခြင်းပြုလုပ်နိုင်သည် မှန်သော်လည်း ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း ကာကွယ်

၁၉၈၆
မောင်သောင်း ပါ(၂)
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်
လန်ဘား ပါ(၇)

စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုကို ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ မည်သည့် တရားရုံးကမျှ စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိစေရဟု အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ တွင် ပိတ်ပင်ထားသည်ဖြစ်၍ မြို့နယ်တရားရုံးက တရားခံများအပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အမျိုးသားနှင့်သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၉ အရ စွဲချက် အသီးသီး တင်ခြင်းသည် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်ဆန့်ကျင် နေပေသည်။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူ မောင်သောင်း နှင့် မောင်အောင်နိုင် လျှောက်ထားခံရသူ လန်ဘားပါ ၇ ဦးတို့အပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ် အမျိုးသားနှင့်သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၉ တို့အရ တင်ထားသောစွဲချက်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ မြို့နယ်တရားရုံးသည် တရားခံများ အပေါ် မူလ တင်ထားသည့်စွဲချက်များအရ ၁၃-၆-၈၅ ရက်နေ့တွင် ရောက်ရှိနေသည့် အဆင့်မှ အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးစီရင်စေရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးခင်မောင်ကျော်၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးတွမ်မှုန်းနှင့်
ဦးဝင်းမောင် (၁) တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရား
စီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဒေါ်အေးကြည် † ၁၉၈၆ ဒီဇင်ဘာလ ၂၆-ရက်

နှင့်

ဦးဝင်းသောင်ပါ(၄)*

တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃-တရားရုံးတစ်ရုံးတွင် စစ်ဆေးကြားနာဆဲ အမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမှုကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းရာတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သူက စုံစမ်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်ကို ထုတ်ဖော်ရေးသားခြင်းဖြင့် အမှုကို ကြိုတင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်သဘော သက်ရောက်၍ တရားစီရင် ဆုံးဖြတ်မှုလုပ်ငန်းကို အနှောင့်အယှက်ပြုရာ ရောက်ခြင်း။

လသာမြို့နယ်တရားရုံးပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၁၀၇/၈၅ တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂ အရ စွဲဆိုသောအမှုကို တရားရုံးကစစ်ဆေးနေစဉ် "ဗိုလ်ချုပ်ဈေးသစ်တွင် သေတ္တာထဲ ထည့်ထားသည့် မိန်းမအလောင်းနှင့် ပြည်လမ်း ဘူတာအနီး ရေမြောင်းအတွင်း ပစ်ထားသည့် ကလေးအလောင်း" ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် လူသတ်မှုဖြစ်ရပ်မှန် ဇာတ်လမ်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြကာ၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလထုတ် ပြစ်မှုမဂ္ဂဇင်းတွင် ဆောင်းပါးရေးသားပြီး ဓာတ်ပုံများဖြင့် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ ယင်းရေးသားချက်သည် လသာမြို့နယ်တရားရုံး၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၂၁၀၇/၈၅ တွင် ကြိုတင် အဆုံးအဖြတ်ပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည့်အပြင် တရားရုံး၏ တရားစီရင်ရေးလုပ်ငန်းကိုလည်း အနှောင့်အယှက် ပြုသကဲ့သို့ ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် တရားခံ၏မိခင်က ဆောင်းပါးရှင်မဂ္ဂဇင်းအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ တာဝန်ခံစာတည်းနှင့် ဖြန့်ချိရေးမှူးတို့အပေါ် ၁၉၂၆ ခုနှစ် တရားရုံးများ

---

* ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ-အထွေထွေလျှောက်လွှာ အမှတ် ၁၂၂

† တရားရုံးတော်ကို မထီမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂/၃ အရအရေးယူပေးပါရန်လျှောက်ထားမှု။

၁၉၈၆
ဒေါ်အေးကြည်
နှင့်
...းဝင်းသောင်
...ါ(၄)

မထိမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ အရေးယူပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ လသာမြို့နယ် တရားရုံး၌ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂ အရ စစ်ဆေးနေသော လူသတ်မှုသည် အများပြည်သူတို့စိတ်ဝင်စားနေသော အမှုကြီး တစ်ခု ဖြစ် ပြီး ယင်း အမှု နှင့် ဆက် စပ် နေ သည့် အကြောင်းအချက်များ စုံစမ်းစစ်ဆေးပုံများကို အများပြည်သူတို့ တွေ့မြင်ဖတ်ရှုနိုင်သော မဂ္ဂဇင်းထဲတွင် ဖြစ်ရပ်မှန်များဖြစ်ကြောင်း ရေးသားခဲ့ခြင်းသည် တရားရုံးကအမှုကို တစ်စုံတစ်ရာ အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့် သဘောသက်ရောက်နေသည့်အတွက် တရားစီရင် ဆုံးဖြတ်မှုလုပ်ငန်းကို တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း အနှောင့်အယှက်ပြုရာရောက်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်	–	ဦးမောင်မောင်(၆)၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်	–	ဦးမြသိန်း၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး	–	ဦးဝင်းလှိုင်

ရန်ကုန်တိုင်း လသာမြို့နယ် တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၂၁၀၇/၈၅ တွင် တရားခံ မနှင်းနှင်းအေး(ခ) တန်ဘိအိမ်၊ မသန်ဇင်(ခ) တန့်တွဲဟီး၊ ကိုသန်းလှိုင်(ခ)တန်ပိန်ကျင်နှင့် မသန်းသန်း(ခ)တန်ဘိဘိ တို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂ အရ အရေးယူ စစ်ဆေးလျက်ရှိသည်။ အဆိုပါအမှုကို တရားရုံးမှ စစ်ဆေးနေဆဲအချိန်တွင် ဆောင်းပါးရှင် ဝင်းသောင် (ရမည်းသင်း) (ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး)က "ဗိုလ်ချုပ်ဈေးသစ်တွင် သေတ္တာသဲ ထည့်ထားသည့် မိန်းမအလောင်းနှင့် ပြည်လမ်း ဘူဘာအနီး ရေမြောင်းတွင်း ပစ်ထားသည့် ကလေးအလောင်း" ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် လူသတ်မှုဖြစ်ရပ်မှန် ဇာတ်လမ်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြကာ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလထုတ် ပြစ်မှုမဂ္ဂဇင်းတွင် ဆောင်းပါးရေးသားပြီး ဓာတ်ပုံများဖြင့် ထည့်သွင်းခဲ့သည့်အတွက် တရားရုံး တစ်ရုံး၌ စစ်ဆေးနေသောအမှုကို တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ် မပေးရသေးမီ ကြိုတင်အဆုံးအဖြတ်ပေးနေသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည့်အပြင် တရားရုံး၏ တရားစီရင်ရေးလုပ်ငန်းကိုလည်း အနှောင့်အယှက်ပြုသကဲ့သို့ ဖြစ်နေကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဆောင်းပါးရှင် ဦးဝင်းသောင်၊ ပြစ်မှုမဂ္ဂဇင်းမှ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဦးကြည်ဝင်း၊ တာဝန်ခံစာတည်း ဦးသူရမောင်နှင့် ဖြန့်ချိရေးမှူး ဦးမောင်မောင်လှမိုး တို့အပေါ် ၁၉၂၆ ခုနှစ်၊ တရားရုံးများ မထိမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃

၁၉၈၆ ဒေါ်အေးကြည် နှင့် ဦးဝင်းသောင် ပါ(၄)

အရ အရေးယူပေးရန် ဖော်ပြကာ လသာမြို့နယ် တရားရုံးတွင် စစ်ဆေး နေသောအမှုမှ တရားခံများ၏ မိခင် ဒေါ်အေးကြည်က ဇဟိုတရားရုံးသို့ ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာ တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူက အထွေထွေလျှောက်လွှာ၌ ဖော်ပြ လျှောက်ထားရာတွင် ရေးသားဖော်ပြနေသော အမှုမှာ တရားရုံးတွင် စစ်ဆေးဆဲသာ ရှိသေးကြောင်း၊ ဆောင်းပါးရေးသူမှာ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှအရာရှိတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း ရဲအဖွဲ့မှ စုံစမ်းထောက်လှမ်း၍ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များပေါ်တွင် အခြေပြု၍ ဆောင်းပါးကို ရေးသားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုဆောင်းပါးတွင် ဖော်ပြချက်များသည် တရားရုံးမှ အမှုစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အနှောင့်အယှက်ပြုရာရောက်သည့်အပြင် လွတ်လပ်စွာဆုံးဖြတ် တင်ပြရာ၌ အဟန့်အတားဖြစ်စေကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဆောင်းပါးရေးသားသူနှင့် ထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိသူများကို ဥပဒေအရ အရေးယူပေးရန် တင်ပြသည်။

ပြစ်မှုမဂ္ဂဇင်း၌ ဆောင်းပါးရေးသားဖော်ပြခဲ့ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍လျှောက်ထားသူများသည် အချင်းဖြစ်လူသတ်မှုမှ သေသူ အမျိုးသမီးအလောင်းမှာ မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း စုံစမ်းထောက်လှမ်းမှုပြုရာတွင် အထင်နှင့်လက်တွေ့ သုံးကြိမ်တိုင် လွဲခဲ့ရသောကြောင့် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ မောနေရပုံကိုသာ ဖော်ပြထားပြီး မည်သူက မည်သို့မည်ပုံ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသည့်အတွက် မှန်ကန်သော တရားစီရင်ရေးလမ်းကြောင်းကို အနှောင့်အယှက်ပြုခြင်း မရှိကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထား ခံရသူများက တင်ပြကြသည်။

ဆောင်းပါးရှင်ဝင်းသောင်း(ရမည်းသင်း)ရေးသားပြီး ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလထုတ်ပြစ်မှုမဂ္ဂဇင်းတွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် "မော" ဟူသော ဆောင်းပါးကို လေ့လာကြည့်ရှုရာတွင်လသာမြို့နယ် တရားရုံး၌ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၁၀၇/၈၅ ဖြင့် လက်ခံစစ်ဆေးလျက်ရှိသော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂ အရ အရေးယူ ထားသည့် အမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရန်ကုန်တိုင်းပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ ဒုတိုင်းပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဦးစိုးနိုင် ဦးဆောင်ပြီး မှုခင်းတပ်ဖွဲ့မှ ရဲအုပ်ကြီး ဦးသောင်းရွှေ၊ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ ဌာနချုပ်မှ ဦးစိုင်းအောင်မင်း တို့နှင့် အတူ ဆောင်းပါးရှင် ပန်းဘဲတန်း မြို့နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဦးဝင်းသောင်တို့ပါဝင်သောအဖွဲ့က အမှုစုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ပုံများ ရေးသားဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အဆိုပါ မဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာ ၆၅ တွင် 'ဗိုလ်ချုပ်ဈေးသစ်တွင် သေတ္တာထဲ ထည့်ထားသည့် မိန်းမအလောင်းနှင့် ပြည်လမ်းဘူတာအနီး ရေမြောင်းတွင်းတွင်ပစ်ထားသည့်

ကလေးအလောင်း၊ အဆိုပါ လူသတ်မှုဖြစ်ရပ်မှန်ဇာတ်လမ်းကို ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မြို့နယ်မှူး ဦးဝင်းသောင်မှ ရေးသားပေးပို့လာသဖြင့် အပိုင်းခွဲကာ လစဉ် ဆက်တိုက် ထည့်သွင်း ဖော်ပြပေးသွားပါမည်" ဟု စာလုံးမည်းဖြင့် ခေါင်းစီးများ ရေးသား ဖော်ပြထားသည့်အပြင်၊ အဆိုပါ မဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာ ၆၇ နှင့် ၆၉ တို့တွင်လည်း "အမည်မသိ အမျိုးသမီး အလောင်းနှင့် ကလေး အလောင်းတို့ တွေ့ရှိရာမှ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က လူသတ်တရားခံကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ဖမ်းဆီးပုံ စိတ်ဝင်စားဖွယ်တင်ပြမှု" ဟု ခေါင်းစီး ရေး သား ဖော် ပြ ထား သည် ကို တွေ့ရသည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလထုတ် ပြစ်မှုမဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာ ဂ၉ တွင်လည်း အဆိုပါ လူသတ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ "သေသူဘယ်သူလဲ၊သတ်သူဘယ်သူလဲ၊ ဘာကြောင့် ဒီလိုရက်စက်စွာ သတ်ရတာလဲ၊ သတ်ပြီး အလောင်း ထည့်ထားတဲ့ ကျွန်းသေတ္တာကြီးကို ဗိုလ်ချုပ်စျေးသစ်ကွဲသို့ လူစည်ကားရာတွင် ဘာ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပစ်ထားသလဲ" ဟူ၍ အလားတူ ခေါင်းစီး ရေးသား ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရပေသည်။

အထက်ပါ ရေးသားဖော်ပြချက်များကိုလေ့လာပါက၊ ဆောင်းပါး၌ ပါရှိသော အချက်အလက်များတွင် မည်သူက မည်သို့မည်ပုံ ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ပါရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်သည့်တိုင်အောင်၊ လသာမြို့နယ်တရားရုံးတွင် စစ်ဆေးလျက် ရှိသော အချင်းဖြစ်လူသတ်မှုသည် အဖြစ်မှန် ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်း အဖြစ်မှန်ဇာတ်လမ်းကို လစဉ် ဆက်တိုက် ရေးသားဖော်ပြသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ရက်စက်စွာ သတ်သော လူသတ်မှု ဖြစ်ကြောင်းများကို အများပြည်သူတို့သိရှိရန် ဖော်ထုတ်တင်ပြသကဲ့သို့ဖြစ်နေပေသည်။ ရေးသားသူဆောင်းပါးရှင်များမှာလည်းအမှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးဆောင်ရွက်ခဲ့သူ တာဝန်ရှိပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သည့်အတွက် ၎င်းရေးသားတင်ပြသော အချက်အလက်များသည် ဖြစ်ရပ်မှန်များ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဆောင်းပါးဖတ်ရှုရသူများက ယူဆယုံကြည်ကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ယခုကိစ္စတွင် လသာမြို့နယ်တရားရုံး၌ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂ အရ စစ်ဆေးနေသောလူသတ်မှုသည် အများပြည်သူတို့စိတ်ဝင်စားနေသော အမှုကြီးတစ်ခုဖြစ်ပြီး ယင်းအမှုနှင့်ဆက်စပ်နေသည့်အကြောင်းအချက်များ၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးပုံများကို အများပြည်သူတို့ တွေ့မြင်ဖတ်ရှုနိုင်သော မဂ္ဂဇင်းထဲတွင် ဖြစ်ရပ်မှန်များ ဖြစ်ကြောင်း ရေးသားခဲ့ခြင်းသည် တရားရုံးက အမှုကို တစ်စုံတစ်ရာ အဆုံးအဖြတ် ပေးသည့်သဘော သက်ရောက်နေသည့်အတွက်တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်မှုလုပ်ငန်းကို တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း အနှောင့်အယှက်ပြုရာရောက်သည်ဟုဆိုနိုင်ပေသည်။ဆောင်းပါးရေးသားသူသည်အမှု

၁၉၈၆
ဒေါ်အေးကြည်
နှင့်
ဦးဝင်းသောင်
ပါ(၄)

စစ်အရာရှိတစ်ဦးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူလည်းဖြစ်သဖြင့် မြို့နယ် တရားရုံး၌ စစ်ဆေးနေသောအမှုမှာ စစ်ဆေးဆဲအဆင့်တွင်သာ ရှိသေးကြောင်း သိရှိနေသူ ဖြစ်သည့်အတွက် ယခုကဲ့သို့ရေးသားဖော်ပြခြင်းမျိုးကို ပိုမိုသတိပြု ဆင်ခြင်သင့်သောသူ ဖြစ်ပေသည်။

တရားရုံးများအား မထီမဲ့မြင်ပြုလုပ်သည့်အမှုများတွင် မကောင်းသော စိတ်စေတနာရှိမရှိဟူသောအချက်သည်လည်းကောင်း၊ ရေးသားဖော်ပြချက်အရတရားရုံး၏စီရင်ဆုံးဖြတ်မှုကို ထိခိုက်နိုင်ဖွယ်ရာရှိမရှိသည်လည်းကောင်း အဓိကမဟုတ်ဘဲ အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားစီရင်ရေး လမ်းကြောင်း တိမ်းစောင်းနိုင်ဖွယ်ရာရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျှင် အမှန်တကယ် တိမ်းစောင်းခြင်းမရှိစေကာမူပြစ်မှုကျူးလွန်ရာရောက်သည်ဟူ၍မောင်မင်းသူနှင့် ဦးသိန်း (၁)စာရေးဆရာဇဝနအမှု တွင်ဗဟိုတရားရုံးကဆုံးဖြတ်လမ်းညွှန်ခဲ့ဘူးသည်။ သတင်းစာထဲတွင်ထည့်သွင်းခဲ့သောသတိပေးတားမြစ်ချက်ပါအရေးအသားများသည် တရားရုံးက တစ်စုံတစ်ရာ အဆုံးအဖြတ်မပေးရသေးမီ ကြိုတင်၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ထားသည့် သဘော သက်ရောက်သော စာသားများ ပါရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ယခုကဲ့သို့ သတင်းစာမှ ကြော်ငြာခြင်းသည် တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းကို အနှောင့်အယှက် ပြုရာ ရောက်သည်မှာ ထင်ရှားသည်ဟူ၍လည်း၊ သခင်အုန်းကျော်ပါ(၂)နှင့် ဦးလှမြင့် အမှု တွင် ဗဟိုတရားရုံးက အလားတူ ထုံးဖွဲ့ညွှန်ပြထားပြီးဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဆောင်းပါးရှင် ဝင်းသောင် (ရမည်းသင်း) ရေးသားပြီး ပြစ်မှုမဂ္ဂဇင်းများတွင် ဖော်ပြခဲ့သော "မော"အမည်ပါ ဆောင်းပါး၌ ရေးသားဖော်ပြချက်များသည်ရေးသားဖော်ပြသူများအနေဖြင့် မကောင်းသော စိတ်စေတနာ မရှိဟု ဆိုနိုင်စေကာမူ တရားစီရင်ရေး လမ်းကြောင်း တိမ်းစောင်းနိုင်ဖွယ်ရာ ရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည့်အတွက် လျှောက်ထားခံရသူများသည် ၁၉၂၆ ခုနှစ်၊ တရားရုံးများကို မထီမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ကြသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆကြသည်။ အထူးသဖြင့် တရားရုံးတွင် လက်ခံစစ်ဆေး ကြားနာလျက် ရှိသည့် အမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းထောက်လှမ်းစဉ်အခါတွင် လည်းကောင်း၊ အမှုစစ်ဆေးဆောင်ရွက်ရာတွင် လည်းကောင်း ပါဝင်ပတ်သက် နေသူများသည် အဆိုပါအမှုအား တရားရုံးက အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုသေးမီ၊ မိမိတို့ စုံစမ်း စစ်ဆေး တွေ့ရှိထားသည့် အမှုအကြောင်းအရာများကို ရေးသား ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခြင်းမှ ပိုမို သတိပြု ဆင်ခြင်သင့်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြုလို ပေသည်။

---

(၁) ဗဟိုတရားရုံးပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၈၈/၇၆
(၂) ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၉၀

၁၉၈၆
ဒေါ်အေးကြည်
နှင့်
ဦးဝင်းသော်
ပါ(၄)

အထက်ပါ သုံးသပ်တွေ့ရှိချက်များအရ ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုပြီး လျှောက်ထားခံရသူ ဦးဝင်းသော်၊ ဦးကြည်ဝင်း၊ ဦးသူရအောင်နှင့် ဦးမောင်မောင်လှမိုးတို့အား ၁၉၂၆ ခုနှစ် တရားရုံးများ မထီမဲ့မြင်ပြုမှု အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ ဒဏ်ငွေကျပ် ၅၀၀/-(ကျပ်ငါးရာတိတိ)စီ အသီးသီးပေးဆောင်ကြစေရန် ဒဏ်ငွေဆောင်ရန် ပျက်ကွက်ပါက အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ် တစ်လစီ ကျခံကြစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးကိုကြီး၊ အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ် ဦးခင်မောင်ကျော်နှင့် ဦးအေးစန့်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဦးအောင်သန်းပေါ်(၂၁)ဦး — ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် — † ၁၉၈၆ နိုဝင်ဘာလ ၂၀-ရက်

ဦးနန္ဒာဘာသပေါ်(၅)ပါး နှင့် — ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ဒေါ်စန္ဒသိဂံ°ပေါ်(၃၉)ပါး — ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်*

ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ – ယင်း ဥပဒေပုဒ်မအရ ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများကို သံဃဝိနစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ဆောင်ရွက်ရခြင်း–မြို့နယ်သံဃဝိနစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် နှင့် အကျုံးဝင်ခြင်း မရှိသူများ ကျောင်းတိုက်အာရာမ်အတွင်း နေထိုင်သူ မဟုတ်သူများအပေါ် အရေးမယူနိုင်ခြင်း–ကျောင်းအာရာမ်မှ နှင်ထုတ်ဖယ်ရှားနိုင်ရန် လိုအပ်ချက်များ–ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) အခန်း(၇)၊ အပိုဒ်၅၀ (ခ) နှင့် (ဂ) အရ၊ ကျောင်းလက်ဝယ်ရထိုက်သော ဆရာတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သူများ ကျောင်းလက်ဝယ် ရထိုက်သော ဆရာတော်၏ ဩဝါဒနှင့် စည်းကမ်းကို မလိုက်နာဘဲ ဩဝါဒနှင့် စည်းကမ်းကို လိုက်နာရန် ငြင်းပယ်သူများကိုသာ နှင်ထုတ်ခွင့်ရှိခြင်း။

မှော်ဘီမြို့နယ် နှောကုန်းကျေးရွာသဲအင်းဂူဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းအုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယင်းကျောင်း

---

* ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၇၅၊ ၇၆၊ ၇၇

† ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ မှော်ဘီမြို့နယ်တရားရုံး၊ ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၆၅၀ ၅၀၉ နှင့် ၆၄၉ တို့ကို ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆၁–က အရ အမှုများကို ချေဖျက်ပေးစေရန် လျှောက်ထားမှု။

၁၉၈၆
ဦးအောင်သန်း
ပါ (၂၁)ဦး
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဦးနန္ဒောဘာသ
ပါ(၅)ပါး
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဒေါ်စန္ဒသိဂီ
ပါ(၃၉)ပါး
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်

တိုက်မှ ဦးစန္ဒိမာ၊ ဦးသောမ၊ ဦးသုဓမ္မနှင့် ဦးဝိလာသတို့က စောဒက (တရားလို)များ ပြုလုပ်ပြီး ကျောင်းတိုက်နာယကဆရာတော် ဦးကေသရ (ဇီးကုန်းဆရာတော်)နှင့် တိုက်အုပ်ဦးမုနိန္ဒတို့အား စုဒိတက(တရားခံ)များ အဖြစ် တရားစွဲဆိုခဲ့သော ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်း မှုခင်းကို မှော်ဘီမြို့နယ် သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့က ကြားနာစစ်ဆေးပြီး ဦးပဥ္ဇင်းဦးမုနိန္ဒ၊ ဦးမောင်မောင် နှင့် ဒေါ်ခင်စန်း ဆိုသူတို့ကို သဲအင်းဂူ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် အာရာမ် အဘွင်းမှ ထွက်သွားကြစေရန်၊ ဆရာတော်ဦးကေသရအား ကျောင်းတိုက် စီမံအုပ်ချုပ်မှုတာဝန်အရပ်ရပ်မှအနားယူစေပြီး ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ပင် သီတင်းသုံးနေထိုင်ခွင့်ပြုရန် ဘီးလင်းဆရာတော်နှင့် သရက်တောဆရာတော် နှစ်ပါးအနက်ထေစဉ်ဝါလိုက်ဆရာတော်တစ်ပါးပါးက ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း တိုက်ကြီးကို စီမံအုပ်ချုပ်သွားရန် ဆုံးဖြတ်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ မြို့နယ် သံဃ ဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဆရာတော်ဦးကေသရက အယူခံစောဒနာလွှာ တင်သွင်းခဲ့ရာ တိုင်းသံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့နှင့် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ တို့က အယူခံလွှာကို ပလပ်ပြီး မြို့နယ်သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။

မှော်ဘီမြို့နယ်ဖြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် မြို့နယ် သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၂၅-၃-၈၅ ရက်နေ့တွင် စုဒိတကများ ဖြစ်ကြသော ဇီးကုန်းဆရာတော် ဦးကေသရနှင့်ဦးမုနိန္ဒတို့က သဲအင်းဂူကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် အုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် ပစ္စည်းအရပ်ရပ်ကို ဘီးလင်းဆရာတော် ဦးဝါယမသို့ စာရင်းအင်းနှင့် တကွ လွှဲပြောင်းအပ်နှံပေးခဲ့ကြပြီး၊ ဦးပဥ္ဇင်းဦးမုနိန္ဒနှင့် စုဒိတကပက္ခများဖြစ်ကြ သော ဦးမောင်မောင်နှင့်ဒေါ်ခင်စန်းတို့သည်လည်း သဲအင်းဂူကျောင်းတိုက် အတွင်းမှ ဖယ်ရှား ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် မူလ ဝိနိစ္ဆယ အမှုမှ တရားနိုင် ဖြစ်သူ ဦးစန္ဒိမာ၏ တင်ပြချက်အရ စုဒိတကပက္ခများဟုဆိုသူ ဦးပဥ္ဇင်း ဦးနန္ဒောဘာသပါ(၅)ပါး၊ သီလရှင် ဒေါ်စန္ဒသိဂီပါ(၃၉) ပါးနှင့် ယောဂီဦးအောင်သန်းပါ (၂၁)ဦးတို့ကို သဲအင်းဂူကျောင်းတိုက် အာရာမ် အတွင်းမှ ဖယ်ရှားထွက်ခွာပေးရန် အကြောင်းကြားသော်လည်း လိုက်နာခြင်းမရှိဟုဆိုကာ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များကို ပထမတွင် ဖြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်း မှုခင်းများဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ ပြင်ဆင်တရားစွဲဆိုခဲ့ရာမှ ဤအမှုများပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှောက်ထားသူများသည် မြို့နယ် သံဃဝိနိစ္ဆယ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် အကျုံးဝင်သော စုဒိတကပက္ခများ ဟုတ်မဟုတ် ဆိုသောအချက်နှင့် ၎င်းတို့သည် သဲအင်းဂူ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် အာရာမ်

၁၉၈၆
ဦးအောင်သန်း ပါ(၂၁) ဦး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်
ဦးနန္ဒာဘာသ ပါ(၅)ပါး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဒေါ်စန္ဒသိဂိ ပါ(၃၉)ပါး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်

အတွင်း နေထိုင်ကြသူများ မဟုတ်ကြသည့် အတွက် ဖယ်ရှားနှင်ထုတ်ရန် အကြောင်း ရှိမရှိ ဟူသော အချက်များသာ အဓိက အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် — ဦးသိန်းအောင်၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် — ဦးခင်မောင်ဦး၊ ဥပဒေ ဝန်ထမ်း အဆင့်(၁)

တရားရေးအကြံပေး — ဦးဝင်းလှိုင်

ရန်ကုန်တိုင်း မှော်ဘီမြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၆၅၇/၈၅ တွင် ဦးအောင်သန်းပါ ၂၁ ဦးတို့အား လည်းကောင်း၊ အမှုအမှတ် ၅၈၉/၈၅တွင် ဦးနန္ဒာဘာသပါ ၅ ပါးတို့အားလည်းကောင်း၊ အမှုအမှတ် ၆၄၉/၈၅ တွင် ဒေါ်စန္ဒသိဂိပါ ၃၉ ပါး တို့အား လည်းကောင်း၊ ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ အရေးယူစစ်ဆေးလျက်ရှိသည်။ယင်းအမှုများမှ တရားခံများဖြစ်ကြသော လျှောက်ထားသူများက ၎င်းတို့အပေါ် အရေးယူစစ်ဆေးလျက်ရှိသည့် ဖော်ပြပါ မှော်ဘီမြို့နယ် တရားရုံးရှိ အမှုတွဲများကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ပေးရန် ဗဟိုတရားရုံးသို့ ဤလျှောက်လွှာများ တင်သွင်းကြခြင်း ဖြစ်သည်။

မှော်ဘီမြို့နယ် နှောကုန်းကျေးရွာ သဲအင်းဂူ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက် စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်း အုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယင်းကျောင်းတိုက်မှ ဦးစန္ဒိမာ၊ ဦးသောမ၊ ဦးသုမေဓ နှင့် ဦးဝိလာသ တို့က စောဒက (တရားလို)များ ပြုလုပ်ပြီး ကျောင်းတိုက် နာယက ဆရာတော် ဦးကေသရ (ဇီးကုန်းဆရာတော်)နှင့် တိုက်အုပ် ဦးမုနိန္ဒတို့အား စုဒိတက (တရားခံ)များအဖြစ် တရားစွဲဆိုခဲ့သော ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းကို မှော်ဘီမြို့နယ် သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့က ကြားနာစစ်ဆေးပြီး ဦးပဉ္ဉင်းဦးမုနိန္ဒ၊ ဦးမောင်မောင်နှင့်ဒေါ်ခင်စန်းဆိုသူတို့ကိုသဲအင်းဂူကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် အာရာမ် အတွင်းမှ ထွက်သွားကြစေရန်၊ ဆရာတော် ဦးကေသရအား ကျောင်းတိုက်စီမံအုပ်ချုပ်မှုတာဝန်အရပ်ရပ်မှအနားယူစေပြီးကျောင်းတိုက် အတွင်း၌ပင်သီတင်းသုံးနေထိုင်ခွင့်ပြုရန်၊ဘီးလင်းဆရာတော်နှင့်သရက်တော ဆရာတော် နှစ်ပါး အနက် ထေစဉ်ဝါလိုက် ဆရာတော် တစ်ပါးပါးက ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်ကြီးကို စီမံအုပ်ချုပ်သွားရန် ဆုံးဖြတ်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ မြို့နယ်သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆရာတော်ဦးကေသရက

အယူခံ စောဒနာလွှာ တင်သွင်းခဲ့ရာ တိုင်းသံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့နှင့် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့တို့က အယူခံလွှာကို ပလပ်ပြီး မြို့နယ်သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။ အချင်းဖြစ် သဲအင်းဂူကျောင်း အငြင်းပွားမှုခင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဘီးလင်း ဆရာတော်နှင့် သရက်တော ဆရာတော် နှစ်ပါးအနက် တစ်ပါးပါးကို ပဓါန နာယက ဆရာတော်အဖြစ် တင်မြှောက်ပြီး တရားရှုံး စုဒိတကပက္ခတို့ကို ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်း မှုခင်းများဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) အခန်း ၈၊ အပိုဒ် ၅၈ (ခ) နှင့်အညီ ကျောင်းတိုက်အတွင်းမှ ဖယ်ရှားနှင်ထုတ်ပေးရန်ကိုလည်း နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့က မြို့နယ်သံဃနာယကအဖွဲ့သို့ လမ်းညွှန်မှုပေးခဲ့သည်။

မော်ဘီမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် မြို့နယ်သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၂၅-၃-၈၅ရက်နေ့တွင် စုဒိတကများဖြစ်ကြသော ဇီးကုန်း ဆရာတော် ဦးကေသရနှင့် ဦးမုနိန္ဒတို့က သဲအင်းဂူ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် အုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် ပစ္စည်း အရပ်ရပ်ကို ဘီးလင်း ဆရာတော် ဦးဝါယမသို့ စာရင်းအင်းနှင့်တကွ လွှဲပြောင်းအပ်နှံပေးခဲ့ကြပြီး၊ ဦးပညင်း ဦးမုနိန္ဒနှင့် စုဒိတကပက္ခများဖြစ်ကြသောဦးမောင်မောင်နှင့်ဒေါ်ခင်စန်းတို့သည်လည်း သဲအင်းဂူ ကျောင်းတိုက် အတွင်းမှ ဖယ်ရှား ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်၊ သို့ရာတွင် မူလဝိနိစ္ဆယအမှုမှ တရားနိုင်ဖြစ်သူ ဦးစန္ဒိမာ၏တင်ပြချက်အရ စုဒိတကပက္ခများဟုဆိုသူ ဦးပညင်းဦးနန္ဒောဘာသပါ(၅)ပါး၊ သီလရှင်ဒေါ်စန္ဒသိဂ်ပါ(၃၉)ပါးနှင့် ယောဂီဦးအောင်သန်းပါ(၂၁)ဦးတို့ကို သဲအင်းဂူ ကျောင်းတိုက် အာရာမ် အတွင်းမှ ဖယ်ရှား ထွက်ခွာ ပေးရန် အကြောင်းကြားသော်လည်းလိုက်နာခြင်းမရှိဟုဆိုကာ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များကို ပထမတွင် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရား စွဲဆိုပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ ပြင်ဆင်တရားစွဲဆိုခဲ့ရာမှ ဤအမှုများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများ အပေါ် စွဲဆိုထားသော မူလ အမှုများမှာ သဲအင်းဂူကျောင်း အငြင်းပွားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မြို့နယ်သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများဖြစ်ပြီး၊ သံဃာတော်များ၊ သီလရှင်များနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ် ယောဂီများ ဟူ၍ ခွဲခြားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၈၅/၈၆၊ ၈၆/၈၆ နှင့် ၈၇/၈၆ တို့သည် အကြောင်းအရာ တစ်ခုတည်းပေါ်တွင် အခြေခံ၍ စွဲဆိုသော အဆိုပါမူလမှုများမှ ပေါက်ဖွားလာသည့် အမှုများ

၁၉၈၆
းအောင်သန်း
ါ(၂၁)ဦး
ည် ထောင်စု
ါ် ရှယ် လစ်
ာမှုတ မြန်မာ
ံ ငံ တော်
းနန္ဒောဘာသ
ါ (၅)ပါး
ည် ထောင်စု
ဲ့ ရှယ် လစ်
ာမှုတ မြန်မာ
င် ငံ တော်
နှင့်
ဒါစန္ဒသိဂ်
ါ (၃၉)ပါး
ည် ထောင် စု
ပိုရှယ်လစ်
ာမှုတ မြန် မာ
င် ငံ တော်

ဖြစ်ပြီး ဆုံးဖြတ်ရမည့် ဥပဒေပြဿနာနှင့် အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာများ တူညီသည့်အတွက် ဤစီရင်ချက်သည် ဖော်ပြပါ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာများတွင်လျှောက်ထားသူများက အောက်ပါ အကြောင်းပြချက်များကို အဓိကတင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်−

(၁) မူလအမှုများကို တရားလိုကတိုင်ကြားရာတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၅ (၁) (က)အရ တရားရုံးသို့ တိုက်ရိုက်လျှောက်ထားတရားစွဲရမည့်အစား၊ ရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြား တရားစွဲဆိုခဲ့သဖြင့် ဥပဒေ အရ မှားယွင်း နေခြင်း၊

(၂) မြို့နယ် သံဃာဝိနိစ္ဆယ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့မှ အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊

(၃) လျှောက်ထားသူများသည် ဝိနိစ္ဆယ ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ပါဝင်အကျုံးဝင်သူများမဟုတ်၍ ဝိနည်းဓမ္မကံ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ (ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက်) အခန်း ၈၊ အပိုဒ် ၅၈ (ခ) အရ နှင်ထုတ်ပိုင် ခွင့်မရှိသောကြောင့် ဝိနည်းဓမ္မကံ မှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ တရား စွဲဆိုခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေခြင်း၊

(၄) မူလဝိနိစ္ဆယအမှု၏ ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ပါဝင် ပတ်သက် ခြင်းမရှိသော လျှောက်ထားသူများအား မိမိတို့သဘော အရ စုဒိတကပက္ခများအဖြစ်သတ်မှတ်ကာနှင်ထုတ်ခြင်း၊ တရားစွဲဆိုနေခြင်းတို့မှာ နိုင်ငံတော် သံဃာမဟာနာယက အဖွဲ့၏ညွှန်ကြားလွှာ အမှတ် ၆၂ နှင့် ဆန့်ကျင်နေခြင်း၊

(၅) လျှောက်ထားသူများသည် သံဃိကပိုင် လည်း မဟုတ်၊ သာသနာ့မြေလည်းမဟုတ်သေးသော လယ်မြေပေါ်တွင် မိမိတို့ ကိုယ်ပိုင် ဇရပ်များဖြင့် နိုင်ငံတော်သို့ အခွန် ထမ်းဆောင်၍ နေထိုင်ကြခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး သဲအင်းဂူ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက် အာရာမ် အတွင်း၌ ပါဝင် ပတ်သက်မှုမရှိခြင်း၊

၁၉၈၆
ဦးအောင်သိန်း ပါ(၂၁)ဦး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
ဦးနန္ဒာဘာသ ပါ(၅)ပါး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
နှင့်
ဒေါ်စန္ဒသိဂိ ပါ(၃၉)ပါး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

၁၉၈၆
ဦးအောင်သန်း
ပါ(၂၁)ဦး
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဦးနန္ဒောဘာသ
ပါ(၅)ပါး
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဒေါ်စန္ဒာသီရိ
ပါ(၁၉)ပါး
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

(ဇ) လျှောက်ထားသူတို့အပေါ် စွဲဆိုထားသော အမှုများကို မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကတရားလိုပြုလုပ်၍ တရားစွဲဆိုထားပြီး စုပက္ခဖယ်ရှားရေးအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခဲ့သူ ဥပဒေဝန်ထမ်း ဦးမြင့်စိုးက တရားလို အကျိုးဆောင် အဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက် မြို့နယ် ပြည်သူ့ ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်နှင့် စုပက္ခ ဖယ်ရှားရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ကြီး ဇော်မောင်၊ မြို့နယ် သာသနာရေးဦးစီးမှူး ဦးစံမြင့်တို့က သက်သေ အဖြစ် ပါဝင်ကြသည့်အတွက် အမှုစစ်ဆေးရာတွင် မြို့နယ် တရားရုံးသည် အမှုစွဲဆိုသူ တရားလိုဘက်မှလိုက်၍ ဆောင်ရွက်နေသည်ဖြစ်ရာ အမှုသည်များမှာ ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ အမှုကို ရင်ဆိုင်နေကြရခြင်း၊

မြို့နယ် တရားရုံး၌ တရား စွဲဆိုခဲ့သော မူလ အမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လျှောက်ထားသူများအပေါ် စွဲဆိုထားသောအမှုများသည် မူလက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁ဂဂ အရ တိုင်ကြားခဲ့သောအမှုများ ဖြစ်သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည့်အပြင် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းကလည်း ရဲအရေးမပိုင်သောမှုခင်းများ တိုင်ကြားသောပုံစံဖြင့် လက်ခံကာ အမှုဖွင့်လှစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည့်အတွက် တရားစွဲဆိုပုံ မှားယွင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

ဤ အထွေထွေ အမှုများ၌ လျှောက်ထားသူများတင်ပြထားသည့်ကျန်အကြောင်းပြချက်များကို ခြုံငုံသုံးသပ်ပါက လျှောက်ထားသူများသည် မြို့နယ်သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် အကျုံးဝင်သော စုဒိတကပက္ခများ ဟုတ်မဟုတ် ဆိုသောအချက်နှင့် ၎င်းတို့သည် သဲအင်းဂူကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် အာရာမ်အတွင်း နေထိုင်ကြသူများ မဟုတ်ကြသည့်အတွက် ဖယ်ရှားနှင်ထုတ်ရန် အကြောင်း ရှိမရှိ ဟူသော အချက်များသာ အဓိက အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် ဖြစ်သည်။

သဲအင်းဂူ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်း တိုက် အငြင်း ပွား မှု နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စောဒက ဦးစန္ဒိမာပါ(၄)ပါးတို့က မြို့နယ်သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့သို့ တင်သွင်းခဲ့သော ၁၃၄၆ ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း(၁၁)ရက်နေ့စွဲပါ စောဒနာလွှာ

တွင် အကြောင်းပြချက်(၂၀)ချက် ဖော်ပြထားပြီး အောက်ပါ လိုလား ချက်(၅)ချက်တောင်းဆိုခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်–

(၁) ဇာ်းကုန်း ဆရာတော်အား မဟာနာယက ဆရာတော် အဖြစ်မှ ရပ်စဲ၍ ရိပ်သာ အတွင်းမှ ထွက်ခွာ သွား စေရန်၊

(၂) ဦးမုနိန္ဒအား တိုက်အုပ် အဖြစ်မှ ဖယ်ရှား၍ သဲအင်းဂူ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ရိပ်သာမှ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာ သွားရန်၊

(၃) ဇာ်းကုန်းဆရာတော်နှင့် ဦးမုနိန္ဒတို့က သဲအင်းဂူသာသနာ ပြုအဖွဲ့ချုပ်အား ဖျက်ချပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ် ပေးရန်၊

(၄) ကပ္ပိယ ဦးမောင်မောင် အား စတုပစ္စယ ဂေါပက တာဝန်များဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရပ်စဲပေးရန်နှင့် ကျောင်း တိုက်အတွင်းမှ ထွက်ခွာသွားစေရန်၊

(၅) ဒါယိကာမ၊ မခင်စန်းအား သဲအင်းဂူ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက် အတွင်းမှ အပြီးအပိုင် ဖယ်ရှား ပေးရန်၊

၁၉၈၆
ဦးအောင်သန်း
ပါ(၂၁)ဦး
ပြည် ထောင် စု
ဆို ရှယ် လစ်
သမ္မတ မြန် မာ
နိုင်ငံတော်
ဦးနန္ဒာဘာသ
ပါ (၅) ပါး
ပြည် ထောင် စု
ဆို ရှယ် လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဒေါ်စန္ဒာသီရိ
ပါ(၃၉)ပါး
ပြည် ထောင် စု
ဆို ရှယ် လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင် ငံ တော်

မြို့နယ်သံဃာ၀နိစ္ဆယအဖွဲ့သည် အထက်ပါ စောဒနာလွှာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၁၃၄၆ ခုနှစ် ဝါခေါင်လဆုပ် (၆) ရက်နေ့တွင် အောက်ပါ အတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးတော်မူခဲ့ကြောင်းတွေ့ရသည်–

(၁) ကျိုက် ဝိုင်း ကျောင်း မှ ဦးမုနိန္ဒ၊ တောင့်ဥက္ကလာပမှ ဦးမောင်မောင်နှင့် အလုံဆူပါပင်လမ်းမှ မခင်စန်း တို့သည် သဲအင်းဂူကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်ကြီး အာရာမ် တစ်ခုလုံးမှ ထွက်ခွာသွားကြစေရန်၊

(၂) ဇာ်းကုန်းဆရာတော်ကြီးအား ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းတာဝန် အရပ်ရပ်တို့ကို ပြုလုပ်ပြောဆိုစီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့မှ အနားယူစေရန်နှင့် ဆရာတော်ကြီးအား ကျောင်းတိုက်ကြီး အတွင်းမှာပင်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာ တရားများ ကို အားထုတ်၍ ချမ်းသာစွာ သီတင်း သုံး နေ ထိုင် ခွင့်ပြုရန်၊

၁၉၈၆
ဦးအောင်သန်း
ပါ (၂၁) ဦး
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ဦးနန္ဒာဘာသ
ပါ (၅) ပါး
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဒေါ်စန္ဒသီရိ
ပါ (၃၉) ပါး
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

(၃) သဲအင်းဂူ သာသနာပြု အဖွဲ့ချုပ်သည် သဲအင်းဂူ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်ကြီးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မိမိ၏ မူလ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ၌ ပါရှိသည့် အတိုင်း ထောက်ပံ့ လှူဒါန်းမှု အဆောက်အအုံများ ပြုပြင်မှု၊ ဆောက်လုပ်မှု၊ ထိန်းသိမ်းမှုများကို နာယကဆရာတော် ကြီး၏ ဩဝါဒကိုခံယူ၍ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့် ရှိစေရန်၊

(၄) ဘိုးလင်းဆရာတော်နှင့်သရက်တောဆရာတော် နာယက နှစ်ပါးတို့တွင် ထေရ်စဉ်ဝါလိုက် ဆရာတော် တစ်ပါး ပါးက ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက်ကြီးကို စီမံအုပ်ချုပ် တော်မူရန်၊

တိုင်းသံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့နှင့် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့တို့သည် မှော်ဘီမြို့နယ် သံဃဝိနိစ္ဆယ အဖွဲ့၏ အထက်ပါ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အတည်ပြု၍ ဇီးကုန်းဆရာတော် ဦးကေသရ၏ အယူခံ စောဒနာလွှာကို ပလပ်ခဲ့သည့်အပြင် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့သည် 'သဲအင်းဂူ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်မှ စုဒိတကပက္ခများ ဖယ်ရှားနှင့်ထုတ် ရေး ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၁၈-၆-၈၅ ရက်နေ့တွင်ကျင်းပသော ဒုတိယ အကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ (ပထမ အဖွဲ့ခွဲ) ၏ ပထမ အကြိမ် တတိယ အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးပြီး အောက်ပါ အတိုင်း ဆုံးဖြတ်လမ်းညွှန်ခဲ့သည်။

"ရန်ကုန်တိုင်း မှော်ဘီမြို့နယ်၊ နှောကုန်းကျေးရွာ၊ သဲအင်းဂူ ဝိပဿနာ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ ဝိနိစ္ဆယ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ ဘိုးလင်း ဆရာတော်နှင့် သရက်တောဆရာတော် နှစ်ပါး အနက် တစ်ပါးပါးကို ပဓာန နာယက ဆရာတော်အဖြစ် တင်မြှောက်၍ တရားရှုံး စုဒိတကပက္ခတို့ကို ဝိနည်းဓမ္မကံ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) အခန်း ၈၊ အပိုဒ် ၅၈ (ခ) နှင့် အညီ ကျောင်းတိုက်အတွင်းမှ ဖယ်ရှား နှင်ထုတ်ပေးရေးအတွက် မြို့နယ် သံဃနာယကအဖွဲ့သို့ လမ်းညွှန်မှုပေးရန်"

အထက်ပါ သံဃဝိနိစ္ဆယ အဖွဲ့များနှင့် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့တို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ မြို့နယ်သံဃနာယက အဖွဲ့နှင့် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တို့က ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြရာတွင် ဦးပဥ္ဇင်း ဦးမုနိန္ဒ၊ ကပ္ပိယ ဦးမောင်မောင်နှင့် မခင်စန်း ဆိုသူတို့သည် သဲအင်းဂူ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက် အတွင်းမှ ထွက်ခွာသွားပြီးဖြစ်ကြသည့်အပြင်၊ ဘိုးလင်း ဆရာတော် ဦးဝါယမသည်

ဝိနိစ္ဆယဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ ကျောင်းတိုက်ကြီးကို စီမံအုပ်ချုပ်လျက်ရှိနေ
ပြီဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သဲအင်းဂူ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်
ကြီးကို လက်ဝယ်ရရှိ၍ စီမံ အုပ်ချုပ်ခွင့် ရရှိသူမှာ ဘီးလင်း ဆရာတော်
ဘုရားကြီးသာဖြစ်ပြီး၊ အဆိုပါ ကျောင်းတိုက်နှင့် စပ်ဆိုင်သမျှ ကိစ္စရပ်
အားလုံးကိုလည်း ယင်းဆရာတော်ကြီး၏ ဩဝါဒကို ခံယူ၍ ဆောင်ရွက်
သွားရန်ဖြစ်ပေသည်။

ဝိနည်း ဓမ္မကံ့ အဓိကရဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ရေး ဆိုင်ရာ
လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ(ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်)အခန်း ၈၊အပိုဒ်၅၈(ခ)တွင်
အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြထားသည်-

> "လက်ဝယ် ရထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်/ဂိုဏ်း/သံဃာ/အသင်း
> အဖွဲ့နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးကို သက်ဆိုင်
> ရာအဆောက် အအုံ/ကျောင်းတိုက်မှ နှင်ထုတ် ဖယ်ရှား
> ပေးခြင်း"

မြို့နယ်သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့မှ စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိ
ကရဏ်းမှုခင်းတွင်စောဒက(တရားလို)မှာ ဦးစန္ဒိမာ ပါ(၄)ပါးတို့ ဖြစ်ပြီး၊
စုဒိတက(တရားခံ)မှာ ဆရာတော်ဦးကေသရနှင့် ဦးပဥ္ဇင်းဦးမုနိန္ဒတို့ ဖြစ်
သည်။သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ သဲအင်းဂူကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း
တိုက်ကြီး၏ စီမံအုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့်ပစ္စည်းအရပ်ရပ်တို့ကို လက်ဝယ်ရရှိခဲ့သူမှာ
ဘီးလင်းဆရာတော်ဦးဝါယမသာဖြစ်သည်၊ စောဒကပြုလုပ်ခဲ့သူဦးစန္ဒိမာ
ပါ(၄)ပါးတို့ မဟုတ်ကြပေ။ လျှောက်ထား သူ များ သည် သဲအင်းဂူ
ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း တိုက် ကို လက်ဝယ် ရရှိသော ဘီးလင်း
ဆရာတော်ကြီးနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သူများဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထား
တစ်စုံတစ်ရာမရှိသည့်အပြင် ၎င်းတို့သည် ကောင်းစွာ တရားကျင့်ကြံအား
ထုတ်နေသူများသာဖြစ်ပြီး ဘာသာရေး၊သာသနာရေးနှင့် လောကီဆိုင်ရာ
မှုခင်းတစ်စုံတစ်ရာဖြစ်ဘူးသူများမဟုတ်ကြောင်းကိုလည်း တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်
များဖြစ်သော တရားလိုပြသက်သေများက ထွက်ဆို ထားကြသည်။

လျှောက်ထားသူများသည် မြို့နယ်ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရဏ်း အမှုတွင်
စုဒိတကအဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ စုဒိတကပက္ခအဖြစ်သော်လည်းကောင်း
ပါဝင်ကြခြင်းမရှိဘဲ ဦးမောင်မောင် နှင့် ဒေါ်ခင်စန်း ဆိုသူတို့ သာလျှင်
စုဒိတကပက္ခများအဖြစ်ပါဝင်ကြသည်၊ ယင်းအမှု၌ စောဒက ဦးစန္ဒိမာတို့
တင်သွင်းခဲ့သောစောဒနာလွှာ တွင်လည်း လျှောက်ထားခံရသူများအပေါ်
တစ်စုံတစ်ရာစွပ်စွဲဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ၊ စုဒိတကပက္ခများအဖြစ်အရေးယူ
ဆောင်ရွက်ပေးရန် စာရင်းပေးရာတွင်လည်း ဦးစန္ဒိမာပေးသော စာရင်း
အရစုဒိတကများအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း မြို့နယ်ပြည်သူ့
ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌဦးချိုလေး(လိုပြ-၁)၊ စုပက္ခဖယ်ရှားရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်

၁၉၈၆
ဦးအောင်သန်း
ပါ (၂၁) ဦး
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဦးနန္ဒာဘာသ
ပါ (၅) ပါး
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဒေါ်စန္ဒာသိင်္ဂီ
ပါ (၁၉) ပါး
ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

၁၉၇၆
ဦးအောင်သန်း
ပါ (၂၁)ဦး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်
ဦးနန္ဒောဘာသ
ပါ (၅)ပါး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဒေါ်နန္ဒသီရိ
ပါ (၁၉)ပါး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်

ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင် ဦးဖောမောင်(လိုပြ-၂)၊ မြို့နယ်သာသနာရေးဦးစီးမှူး ဦးစံမြင့် (လိုပြ-၃) တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ ပေါ်လွင်နေသည်၊ မြို့နယ် ပြည်သူ့ ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ဖြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၀ အရအရေးယူရန် ထုတ်ပြန်သောအမိန့်တွင်လည်းကောင်း၊ ယင်းအမိန့်ကို ပြင်ဆင် ထုတ်ပြန်သည့်ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ အရေးယူရန် ထုတ်ပြန်သောအမိန့်တွင်လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီသည် ဦးစန္ဒိမာပါ (၄)ပါးမှတင်ပြသော စာရင်းအရသာ လျှောက်ထားသူများအားစုဒိတက ပက္ခများအဖြစ် သတ်မှတ်အရေးယူခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ မြို့နယ် သံဃာဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ဆုံးဖြတ်ချက်၊ တိုင်းသံဃာဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် နိုင်ငံတော် သံဃာမဟာနာယက အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် များ တွင် လည်း လျှောက်ထားသူများအား စုဒိတကပက္ခများ အဖြစ် ဖော်ပြ ညွှန်ကြား ထားခြင်းမရှိသည့်အတွက် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ သည် ဝိနိစ္ဆယဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီမဟုတ်ဘဲ လျှောက်ထားသူများအားစုဒိတကပက္ခများ အဖြစ် အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

လျှောက်ထားသူဦးနန္ဒောဘာသပါ (၅)ပါးတို့ အနေဖြင့် "ဘုရားပဲပည့်တော်တို့သည် သဲအင်းဂူကမ္ဘာ့ဌာနီးကျောင်းတိုက်တွင် ဝိနိစ္ဆယပြီးဆုံးသည့်နေ့မှစ၍ အုပ်ချုပ်တော်မူသော ဘီးလင်း ဆရာတော်ဘုရား၏ အမိန့် ဩဝါဒနှင့်ကျောင်းစည်းကမ်းများကို တသွေမတိမ်းလိုက်နာကျင့်ကြံ အားထုတ်ကြပါမည်ဟုဝန်ခံကတိပြုကြပါကြောင်းဖြင့် မြို့နယ်သံဃာမဟာနာယက အဖွဲ့သို့ဝန်ခံ တင်ပြထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။ ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) အခန်း ၈၊ အပိုဒ် ၅၈(ဂ)တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်–

> "ဂိုဏ်းပိုင်(ဂဏိတ) ကျောင်းနှင့် သံဃာပိုင် (သံဃိက) ကျောင်းတို့၌ လက်ဝယ်ရထိုက်(တရားဝင်ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထိုက်) သော ကျောင်းထိုင်/နာယကဆရာတော်၏ ဩဝါဒနှင့်စည်းကမ်းကိုလိုက်နာမည်ဟု ဝန်ခံကတိသက်မှတ် ရေးထိုးသောဂိုဏ်းဝင် ရဟန်း သာမဏေများကို ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ပေးခြင်း၊ ဩဝါဒနှင့်စည်းကမ်းကိုလိုက်နာရန်ငြင်း ပယ်သည့် ရဟန်းသာမဏေများကို ဖယ်ရှားနှင်ထုတ်ခြင်း"

ထို့ကြောင့်ရဟန်း သာမဏေများ အနေဖြင့် အုပ်ချုပ်သူ နာယက ဆရာတော်များ၏ ဩဝါဒနှင့်စည်းကမ်းများ လိုက်နာရန် ငြင်းပယ် ပျက်ကွက်မှသာ ဖယ်ရှား နှင်ထုတ်ရန် သင့်ပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ စုဒိတကပက္ခ

လည်းမဟုတ်၊ ဆန္ဒကျင်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း မဟုတ်သော သံဃာတော်များကိုဖယ်ရှားနှင်ထုတ်ခြင်းသည် ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ကိုက်ညီမှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

မြို့နယ် ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်း အမှုတွင် ဦးပဥ္စင်း ဦးမုနိန္ဒ၊ ဦးမောင်မောင်နှင့် မခင်စန်းတို့အား သဲအင်းဂူ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်အာရာမ်အတွင်းမှ တွက်ခွာသွားကြစေရန် မြို့နယ် သံဃဝိနိစ္ဆယ အဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂(ဇ)နှင့် ၂(ဈ)တို့တွင် ကျောင်းနှင့် ကျောင်းတိုက်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်များကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုထားသည်-

* ကျောင်းဆိုသည်မှာ ရဟန်း၊ ရဟန်းသံဃာပိုင်ဆိုင်၍ သီတင်းသုံးနေထိုင်သော အဆောက်အအုံကိုဆိုသည်။
* ကျောင်းတိုက်ဆိုသည်မှာ အာရာမ်အပိုင်းအခြားတစ်ခု အတွင်းရှိ ကျောင်းအစုအဝေးကိုဆိုသည်။

ထို့ကြောင့် သဲအင်းဂူ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် အာရာမ်ဟူသည် အုတ်တံတိုင်း ကာရံထားသော အာရာမ်အပိုင်းအခြား တစ်ခု အတွင်းရှိ ကျောင်းတိုက်များ၊ သိမ်၊ ဇရပ်ဂူကျောင်းများ၊ ဓမ္မာရုံများ၊တရားကျင့်ကြံအားထုတ်သည့် ဂူကျောင်းများသာ အကျုံးဝင် သက်ဆိုင်မည် ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူယောဂီများနှင့် သီလရှင်များသည် အဆိုပါကျောင်းတိုက်အာရာမ်အတွင်း နေထိုင်ကြသူများမဟုတ်ဘဲ သီးခြားဝင်းခြံများ၊လမ်းများခွဲခြားသတ်မှတ်လျက် ကျောင်းတိုက် အာရာမ်ပြင်ပတွင် နေထိုင်ကြသူများသာဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့နေထိုင်သည့် မြေနေရာ ဇရပ်ကျောင်းများအတွက်လည်း သီးခြား မြေခွန်မြေခများ၊ မီး မီတာ ခများ ပေးဆောင်ထားကြောင်းနှင့် သဲအင်းဂူကျောင်းတိုက်အတွက်မူ မြေဧရိယာ ၆.၄၁ ကေ အတွက် သီးခြားပေးဆောင်ထားကြောင်း အထောက် အထားများရှိနေသည်။ လျှောက်ထားသူ ယောဂီများနှင့် သီလရှင်များ နေထိုင်သည့် အဆောက်အအုံများမှာ မြေဧရိယာ ၁၂.၆၅ ကေပေါ်တွင် တည်ရှိပြီး သဲအင်းဂူကျောင်းတိုက်တည်ရှိရာ မြေဧရိယာ ၆.၄၁ ကေအပေါ်တွင် နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်ကြပေ။ ၎င်းတို့သည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများ၌ မဲဆန္ဒနယ်သတ်မှတ်၍ ဆန္ဒမဲပေးခဲ့ သူများ ဖြစ် ကြောင်း ကိုလည်း အချင်းဖြစ်ပွားရာ နွားကုန်းကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီနှင့်ကျေးရွာအုပ်စု ကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲတို့မှ ထောက်ခံချက်များကင်ပြထားသည်။ မူလဝိနိစ္ဆယအမှုမှ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သူ ဦးစန္ဒိမာ (ရုံးခေါ်သက်သေ)ကိုယ်တိုင်ကပင်လျှင် လျှောက်ထား

၁၉၈၆
ဦးအောင်သန်း
ပါ(၂၁) ဦး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

ဦးနန္ဒဝံသ
ပါ(၅) ပါး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
နှင့်
ဒေါ်စန္ဒသီဂိ
ပါ(၃၉) ပါး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

၁၉၈၆

ဦးအောင်သန်း ပါ (၂၁) ဦး

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်

ဦးနန္ဒောဘာသ ပါ (၅) ပါး

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်

နှင့်

ဒေါ်စန္ဒယိမ် ပါ(၃၉)ပါး

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်

သူများသည် သဲအင်းဂူဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် ပရဝုဏ်အတွင်းတွင် နေထိုင်ခြင်းမရှိကြပဲ အဆိုပါ ကျောင်းတိုက် ပရဝုဏ်နှင့် သီးခြားဖြစ်သော မိမိတို့ ကိုယ်ပိုင် ရိပ်သာဇရပ်တန်းများ၌ နေထိုင်ကြသည်မှာ ဟုတ်မှန်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ ဗဟိုဌာနချုပ်၏ ၂၉-၂-၈၄ နေ့ ရက်စွဲပါ ညွှန်ကြားလွှာ အမှတ်(၆၂)အပိုဒ် ၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ကြားထားသည်။

> "ဝိနိစ္ဆယဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆက်သွယ်ပေးပို့ညွှန်ကြားရာတွင် "ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ညွှန်ကြားလွှာများနှင့်အညီ လိုအပ်သလို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်" ဟုသာ ဖော်ပြ၍ 'ပေးပို့ကြရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဝိနိစ္ဆယ ဆုံးဖြတ်ချက် အပေါ် တစ်စုံတစ်ရာ စိစစ်ဝေဖန်ခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းများကို ဖြည့်စွက် ညွှန် ကြား ခြင်း စသည်တို့ကို မပြုမိစေရန် အထူးဂရုပြု ရှောင်ကြဉ်ကြရန် ဖြစ်ပါသည်".

အထက်ပါ ညွှန်ကြားချက်အရ ဝိနိစ္ဆယဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဆောင်ရွက် အကောင်အထည်ဖော်ကြရာတွင် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် တစ်စုံတစ်ရာ စိစစ်ဝေဖန်ခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းများကို ဖြည့်စွက်ညွှန်ကြား ခြင်းပြုနိုင်ကြသည် မဟုတ်ပေ၊ ယခုကိစ္စတွင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီနှင့် စုပက္ခဖယ်ရှားရေးအဖွဲ့တို့သည် ဖော်ပြပါညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိဘဲ ဦးစန္ဒိမာပါ(၄)ပါးတို့၏ ကင်ပြချက် အပေါ် အခြေပြုကာ လျှောက်ထားသူများအား အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း သာ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပေသည်။

နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဥပဒေဝန်ထမ်းကလည်း စုပက္ခဖယ်ရှားရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဦးစောမောင်နှင့် မြို့နယ်သာသနာရေးဦးစီးမှူး ဦးစံမြင့်တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များ အရ စုဒိတကပက္ခ အမည် စာရင်းများကို ဦးစန္ဒိမာပါ(၄)ပါးတို့ထံမှ တောင်းခံခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပြီး မြို့နယ် သံဃနာယကအဖွဲ့ အနေဖြင့် ညွှန်ကြားပါဝင်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ ဝိနိစ္ဆယ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ စုဒိတကပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဦးကောသလ္လပါ(၂)ပါး ဖြစ်၍ စုဒိတကပက္ခများအဖြစ် ဦးမောင်မောင်နှင့် ဒေါ်ခင်စန်းတို့၏ အမည်များ သာပါဝင်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူများမပါဝင်ကြောင်း၊မြို့နယ်ပြည်သူ့ ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌဦးချိုလေး၏ ထွက်ဆိုချက်အရလည်း စုဒိတကပက္ခ စာရင်း ကို ဦးစန္ဒိမာပါ(၄)ပါးထံမှရရှိပြီး မြို့နယ်၊ တိုင်းနှင့် နိုင်ငံတော် သံဃ မဟာနာယကအဖွဲ့တို့ထံမှ ရရှိသော စာရင်းများ မဟုတ်ကြောင်း၊ ထိုအဖွဲ့

၁၉၈၆
ဦးအောင်သန်း ပါ(၂၁)ဦး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
ဦးနန္ဒောဘာသ ပါ(၅)ပါး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
နှင့်
ဒေါ်စန္ဒသိဂိ ပါ(၃၉)ပါး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

များကလည်း စုဒိတကပက္ခစာရင်းကို ဦးစန္ဒိမာထံမှတောင်းယူ၍ နှင်ထုတ်ရန် ညွှန်ကြားအမိန့်ပေးခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း၊ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီသည် ဝိနိစ္ဆယဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ရန် ရှိကြောင်း တင်ပြသည်၊ ထို့အပြင် အချင်းဖြစ်မြေသည် သာသနာ့မြေအဖြစ် ပေါ်လွင်မှုမရှိခြင်း၊ လမ်းများဖောက်လုပ်အကွက်ချ၍ ကျေးရွာကဲ့သို့နေထိုင်ကြခြင်း၊အဆောက်အအုံများအား အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်၍ လွှဲပြောင်းနေထိုင်ကြခြင်းတို့ကို ထောက်ရှုပါက ယင်းဒေသ မြေကွက်ကို ကျောင်းတိုက်ဟု သတ်မှတ်ရန်ခဲယဉ်းကြောင်း၊ စောဒက ဦးစန္ဒိမာ ကိုယ်တိုင်ကပင် လျှောက်ထားသူများသည် သံဃာတော်များ သီတင်းသုံးနေထိုင်ရာဖြစ်သော ဘုန်းကြီးကျောင်းတိုက်၊ သိမ်ဘုရား၊ သာလာယံ ဇရပ် အစရှိသည့် ဘုန်းကြီးကျောင်းပရဝုဏ်အတွင်းတွင် နေထိုင်လျက် မရှိကြဘဲ၊ အဆိုပါ ကျောင်းတိုက်ပရဝုဏ်နှင့် သီးခြားဖြစ်သော မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်ရိပ်သာ ဇရပ်တန်းများ၌ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်မှာ မှန်ပါသည်ဟု ထွက်ဆိုထားကြောင်း၊ မြို့နယ်သာသနာရေးဦးစီးမှူးဦးစံမြင့်၏ ထွက်ဆိုချက် တွင် လည်း အချင်းဖြစ်ကျောင်းအာရာမ်သည် အခြားကျေးရွာလယ်ပွဲ၊ သီလရှင်များ နေထိုင်ရာဇရပ်များနှင့်သီးခြားရပ်တည်နေပြီး ဝင်းခတ်ထားသည်ဟု ထွက်ဆိုထားကြောင်း၊ အမှုတွင် တင်ပြထားသော ထွက်ဆိုချက်များ၊ ဓာတ်ပုံများ၊ လယ်ခွန်ပြေစာများအရ သီလရှင်နှင့်ယောဂီများနေထိုင်ရာ ဇရပ်တန်းနှင့်အဆောက်အအုံများသည် ကျောင်းတိုက်ပြင်ပတွင်ရှိနေသည်မှာ ပေါ်လွင်ကြောင်းစသည်ဖြင့် အကျယ်တဝင့်လျှောက်ထားတင်ပြခဲ့ပေသည်။

အချင်းဖြစ်ကိစ္စတွင်—

(၁) ဦးပဥ္စင်းဦးစန္ဒိမာပါ(၄)ပါးတို့၏ စာရင်းပေးတင်ပြချက်များအရသာလျှောက်ထားသူများကို စုဒိတကပက္ခများအဖြစ်သတ်မှတ်၍မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီက တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း၊

(၂) လျှောက်ထားသူများသည် သဲအင်းဂူ ကျောင်းတိုက်ကိုလက်ဝယ်ရရှိခဲ့သောဘီးလင်းဆရာတော်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်များဟုမဆိုနိုင်ခြင်း၊

(၃) လျှောက်ထားသူ ဦးနန္ဒောဘာသပါ(၅)ပါးတို့ အနေဖြင့်လက်ရှိကျောင်း နာယကဆရာတော်၏ အမိန့်ဩဝါဒနှင့် ကျောင်းစည်းကမ်းများကို တသွေမတိမ်း လိုက်နာကျင့်ကြံနေထိုင်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း မြို့နယ် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့သို့ စာဖြင့် ရေးသား ဝန်ခံ ကတိပြုပြီးဖြစ်ခြင်း၊

၁၉၈၆
ဦး အောင်သန်း
ပါ (၂၁) ဦး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
ဦးနန္ဒာဘာသ
ပါ(၅)ပါး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
နှင့်
ဒေါ်စန္ဒသီရိ
ပါ(၃၉)ပါး
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

(၄) လျှောက်ထားသူများ နေထိုင်ကြသည့် ကျောင်း၊ ဇရပ်စသည်များမှာလည်း၊ သဲအင်းဂူကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်အာရာမ်အတွင်း ကျရောက်ခြင်းမရှိသည့်အတွက်မြို့နယ်သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် အကျုံးဝင်သည်ဟုမဆိုနိုင်ခြင်း၊

(၅) စုဒိတကပက္ခများ၊ဆန့်ကျင်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်များဟုတ်မဟုတ်ကွဲပြားခြင်းမရှိဘဲ ကျောင်းအာရာမ်အတွင်း နေထိုင်ကြခြင်းဟုတ်မဟုတ်၊ မြို့နယ်ဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အကျုံးဝင်မဝင်စသည့် အချက်များ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ ဗဟို ဌာနချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ မြို့နယ်သံဃနာယက အဖွဲ့မှတဆင့် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့၏ ရှင်းလင်းလမ်းညွှန်မှုကိုခံယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါလျက်၊ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီသည် ဦးပဥ္ဇင်း ဦးစန္ဒိမာ ကောက်ယူပေးသောစာရင်းကိုအခြေခံ၍ မြို့နယ် သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မိမိသဘော အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ညွှန်ကြားချက်များနှင့်ညီညွတ်သည်ဟုမဆိုနိုင်ခြင်း–ဟူသည့်အခြေအနေများ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်

ဖြစ်ရာဤအခြေအနေတွင် မြို့နယ်တရားရုံးက လျှောက်ထားသူများအပေါ် ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်း မှုခင်းများ၊ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရအရေးယူဆောင်ရွက်နေခြင်းမှာ ဥပဒေအရမှန်ကန်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

အချင်းဖြစ်အမှုများတွင် တရားလိုဘက်မှ တင်ပြသော စွပ်စွဲချက်များ၊ တရားခံဘက်မှရှင်းလင်းမေးမြန်းထားချက်များနှင့် သက်သေခံ တင်ပြထားသော အမိန့်ဆုံးဖြတ်ချက် စာရွက်စာတမ်းများ၊ ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းညွှန်ကြားချက်များအရ လျှောက်ထားသူများအပေါ် စွဲဆိုထားသောဥပဒေပုဒ်မဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်နိုင်မည် မဟုတ်သည့်အပြင် လျှောက်ထားသူများသည်၊ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကျူးလွန်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိသည့်အတွက်အမှုများကို ဆက်လက်စစ်ဆေးစီရင်နေခြင်းအားဖြင့်အမှုသည်များပင်ပန်းဆင်းရဲကြမည်ဖြစ်ပေသည်။ တရားရုံးအနေဖြင့်လည်း အချိန်ကုန်ပြီးအကျိုးတစ်စုံတစ်ရာ ထူးခြားဘွယ် မရှိပေ။ လျှောက်ထားသူ များ မှာ သံဃာတော်များ၊သီလရှင်များနှင့် ယောဂီများလည်း ဖြစ်ကြ ပေသည်။ လျှောက်ထားသူများသည် သဲအင်းဂူဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်ကြီးကိုစီမံအုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့်အတူ လက်ဝယ်ရရှိထားသော ဘီးလင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အမိန့် ဩဝါဒများကို နာခံမှုမရှိခြင်း၊ ကျောင်းတိုက်ကြီးမှ

ချမှတ်ထားသော စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများကို ချိုးဖောက်ခြင်း စသည့် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာပေါ်ပေါက်လာပါက သက်ဆိုင်ရာ ဝိနည်း၊ ဥပဒေ ကျင့်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ တည်ဆဲဥပဒေ နည်းဥပဒေများအရ ၎င်းတို့အပေါ် အရေးယူဆောင်ရွက်သွားရန်သာ ဖြစ်ပေသည်။

အထက်ပါသုံးသပ်တွေ့ရှိချက်များအရ လျှောက်ထားသူဦးအောင်သန်း ပါ(၂၁)ဦး၊ ဦးနန္ဒောဘာသ ပါ(၅)ပါးနှင့် ဒေါ်စန္ဒသီဂိ ပါ(၃၉)ပါး တို့၏လျှောက်လွှာများကို ခွင့်ပြု၍ လျှောက်ထားသူများ အပေါ် ဝိနည်း ဓမ္မကံအမိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကိုကာကွယ်စောင့် ရှောက်သည့်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ စွဲဆိုထားသော မှော်ဘီမြို့နယ် တရားရုံး ၏ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၆၅၈/၈၅၊ ၅၈၉/၈၅ နှင့် ၆၄၉/၈၅ တို့ကိုပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်လိုက် ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၈၆
ဦးအောင်သန်း
ပါ(၂၁)ဦး
ပြည် ထောင် စု
ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင် ငံ တော်
ဦးနန္ဒောဘာသ
ပါ(၅) ပါး
ပြည် ထောင် စု
ဆို ရှယ် လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင် ငံ တော်
နှင့်
ဒေါ်စန္ဒသီဂိ
ပါ(၃၉) ပါး
ပြည် ထောင် စု
ဆို ရှယ် လစ်
သမ္မတ မြန်မာ
နိုင် ငံ တော်

၁၉၈၆ ခုနှစ်

စတုတ္ထ သုံးလပတ်

(အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာ)

တရားမမှုများ

F-4-A

စီရင်ထုံးပြုသောအမှုများ

တရားမ မှုများ

			စာမျက်နှာ
ဒေါ်ကျင်ငွေး	နှင့်	ဦးသိန်းတင်ပါ (၅)	၁၉၅
ဒေါ်ခင်အေး	နှင့်	ဒေါ်စောမြင့်ပါ (၆)	၂၀၁

တရားမမှုများ

စာမျက်နှာ

ဥပဒေများ-

- ကာလစည်းကမ်းသတ်ဥပဒေ
- ၁၉၇၃ခုနှစ် စကားရပ်များ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရေး ဥပဒေ

မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုမှုတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ်-တရားလိုက မိမိလက်ရှိဖြစ်သော မြေကို စွန့်လွှတ်ခြင်းဖြစ်သည် သို့မဟုတ် တရားပြိုင်က ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခြင်း ဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်များကို စိစစ်ရန်လိုအပ်ခြင်း။

အယူခံတရားလို ဒေါ်ကျင်ဒွေးပိုင်သော မြေနှင့်ကပ်လျက် ရှိသောမြေကို အယူခံ တရားပြိုင် ဒေါ်ဖွားကျင်၊ ဒေါ်စိန်ပု နှင့် ဒေါ်တင်တင်အေးတို့ ပိုင်ကြသည်။ ယင်းမြေကို ဒေါ်ဖွားကျင်တို့က အယူခံတရားပြိုင် ဦးသိန်းတင်နှင့် ဒေါ်စန်းတို့အား ၁၉၇၈ ခုနှစ်က ရောင်းချခဲ့သည်။ မြေနယ်နိမိတ်အငြင်းပွား၍ မြေစာရင်း ဦးစီးဌာနက တိုင်းတာသောအခါ ဦးသိန်းတင်တို့လက်ရှိဖြစ်သောမြေသည် မိမိမြေအတွင်းကျူးကျော်နေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်ဟုဆိုကာ ယင်းမြေကိုမိမိပိုင်မြေဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးရန်နှင့် လက်ရောက်ရလိုကြောင်းဒေါ်ကျင်ဒွေးက၊ ကရင်ပြည်နယ်တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂/၈၄ တွင် တရားစွဲဆိုသည်။

ဦးသိန်းတင်တို့က ဒေါ်ကျင်ဒွေးသည် လက်ရှိ ခြံစည်းရိုးကို တရားမစွဲမီ ၂၆ နှစ်ကျော်က ကာရံခဲ့သည်ဖြစ်၍ ဒေါ်ကျင်ဒွေး စွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်းထုချေသည်။ ကရင်ပြည်နယ်တရားရုံးက တရားပြိုင်များသည် ယင်းမြေကိုဆန့်ကျင်လက်ရှိထားသည်မှာ ၁၂ နှစ်ကျော်ပြီဖြစ်သဖြင့်တရားလိုစွဲဆိုသောအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်သည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်၍ အမှုကိုပဏာမအချက်အရ ပလပ်လိုက်သောကြောင့် ဒေါ်ကျင်ဒွေးက ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကိုတင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်ကျင်ဒွေးသည် မိမိပိုင်ဆိုင်သည့်မြေကို ပိုင်ဆိုင်သည့်အတိုင်းအတာထက်လျော့၍ ခြံခတ်ခဲ့သည် ဆိုရာ၌ ခြံအပြင်တွင် ချန်ထားခဲ့သောမြေကို မိမိသဘောအတိုင်းစွန့်လွှတ်ရာရောက်မရောက် စိစစ်ရန် လိုပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ အမှုကို စစ်ဆေး ကြည့် ရာ၌ ဒေါ်ကျင်ဒွေးသည် မိမိလက်ရှိဖြစ်ခဲ့သော မြေကို စွန့်လွှတ်ကြောင်း

(၄) သွန်းချက်

စာမျက်နှာ ၁

ပေါ်ပေါက်လျှင် ယင်းမြေကို ပြန်လည်လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုသည့် အမှုမှာ အမှတ်စဉ် ၁၄၂ နှင့် သက်ဆိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ခြံစည်းရိုးအပြင်တွင် ချန်ထားခဲ့သော မြေကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ခြင်း မရှိပါမူ ယင်းမြေကို ၁၂ နှစ်ကျော် ဆန့်ကျင်လက်ရှိ ထားခဲ့ကြောင်း သက်သေပြရန်တာဝန်မှာ အယူခံကရားပြိုင်တို့အပေါ်ကျရောက်သည်။

ဒေါ်ကျင်ငွေး နှင့် ဦးသိန်းကင်ပါ (၅) ၁၉၅

နိုင်ငံတော် ကောင်စီ က ဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်ပါစကားရပ်တစ်ခုခုကို အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာ၌ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်အတိုင်း၊ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း စဉ်ကပင် ဆောင်သည်ဟု ကောက်ယူခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်ပါစကား ရပ်တစ်ခုခုကို အနက် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုလိုက်သောအခါဆိုင်ရာဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းစဉ်ကပင် ယင်းအနက် အဓိပ္ပာယ်အတိုင်း ဆောင် သည်ဟု ဗဟိုတရားရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် သဘာဝ ကျသည်။ အကြောင်းမူ ယင်းအနက် အဓိပ္ပာယ်မှာ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းစဉ်က ပင် တည်ရှိခဲ့ပြီး နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ယင်း တည်ရှိပြီး ဖြစ် သော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ထုတ်ဖွင့်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေါ်ခင်အေး နှင့် ဒေါ်စောမြင့်ပါ(၆) ၂၀၁

တရားမ ပထမအယူခံမှု

ဦးကြည်ဌေးအဖြစ် ဒေါက်တာမန်းသက်စံ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်
ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေးနှင့် ဦးအေးစန်တို့ပါဝင်သော
ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဒေါ်ကျင်ဌေး

နှင့်

ဦးသိန်းတင်ပါ(၅) *

† ၁၉၈၆
နိုဝင်ဘာ လ
၁၀-ရက်

မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်း လက်ရောက်ရလိုမှုတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ်–တရားလိုက မိမိလက်ရှိဖြစ်သော မြေကို စွန့်လွှတ်ခြင်းဖြစ်သည် သို့မဟုတ် တရားပြိုင်က ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခြင်းဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်များကို စိစစ်ရန် လိုအပ်ခြင်း။

အယူခံတရားလို ဒေါ်ကျင့်ဌေးပိုင်သော မြေနှင့်ကပ်လျက်ရှိသော မြေကို အယူခံ တရားပြိုင် ဒေါ်ဖွားကျင်၊ ဒေါ်စိန်ပုနှင့် ဒေါ်တင်တင်အေးတို့ ပိုင်ကြသည်။ ယင်းမြေကို ဒေါ်ဖွားကျင့်တို့က အယူခံတရားပြိုင်ဦးသိန်းတင်နှင့် ဒေါ်စန်းတို့အား ၁၉၇၀ ခုနှစ်က ရောင်းချခဲ့သည်။ မြေနယ်နိမိတ် အငြင်းပွားရ၍ မြေစာရင်းဦးစီးဌာနက တိုင်းတာသောအခါ ဦးသိန်းတင်တို့ လက်ရှိဖြစ်သော မြေသည် မိမိမြေအတွင်း ကျူးကျော်နေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်ဟုဆိုကာ ယင်းမြေကို မိမိ ပိုင်မြေ ဖြစ် ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးရန်နှင့် လက်ရောက်ရလိုကြောင်း ဒေါ်ကျင်ဌေးက ကရင်ပြည်နယ်တရားရုံး တရားမကြီး မှုအမှတ် ၂/၈၄ တွင် တရားစွဲဆိုသည်။

ဦးသိန်းတင်တို့က ဒေါ်ကျင်ဌေးသည် လက်ရှိခြံစည်းရိုးကို တရားမစွဲမီ ၂၆ နှစ်ကျော်က ကာရံခဲ့သည်ဖြစ်၍ ဒေါ်ကျင်ဌေး စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်းထုချေသည်။ ကရင်ပြည်နယ်

* ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၂၀၈

† ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင် ချမှတ်သော (၂၀-၉-၈၅)ရက်နေ့စွဲပါ ကရင်ပြည်နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၇၆
မဒေါ်ကျင်ငွေး
နှင့်
ဦးသိန်းတင်
ပါ (၅)

တရားရုံးက တရားပြိုင်များသည်၊ ယင်းမြေကို ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားသည်မှာ ၁၂နှစ်ကျော်ပြီဖြစ်သဖြင့်၊ တရားလိုစွဲဆိုသောအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်သည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်၍ အမှုကို ပဏာမအချက်အရ ပလပ်လိုက်သောကြောင့် ဒေါ်ကျင်ငွေးက ဗဟိုတရားရုံးတွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်ကျင်ငွေးသည် မိမိပိုင်ဆိုင်သည့်မြေကို ပိုင်ဆိုင်သည့် အတိုင်းအတာထက်လျော့၍ ခြံခတ်ခဲ့သည်ဆိုရာ၌ ခြံအပြင်တွင် ချန်ထားခဲ့သောမြေကို မိမိသဘောအဘိုင်း စွန့်လွှတ်ရာရောက်မရောက် စိစစ်ရန်လိုပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ အမှုကိုစစ်ဆေးကြည့်ရာ၌ ဒေါ်ကျင်ငွေးသည် မိမိလက်ရှိဖြစ်ခဲ့သော မြေကိုစွန့်လွှတ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျှင် ယင်းမြေကို ပြန်လည်လက်ရောက်ရလိုမှုစွဲဆိုသည့် အမှုမှာ အမှတ်စဉ် ၁၄၂ နှင့် သက်ဆိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ခြံစည်းရိုးအပြင်တွင် ချန်ထားခဲ့သောမြေကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ခြင်းမရှိပါမူ ယင်းမြေကို ၁၂ နှစ်ကျော် ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခဲ့ကြောင်း သက်သေပြရန် တာဝန်မှာ အယူခံတရားပြိုင်တို့အပေါ် ကျရောက်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်	–	ဦးဘသန်း၊ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်	–	(၁)(၂)(၅) ဦးသန်းငွေး၊ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
	–	(၃)(၄)ကိုယ်တိုင်–မလာ
တရားရေးအကြံပေး	–	ဦးမြ (ညွှန်ကြားရေးမှူး)၊

ဘားအံမြို့ အမှတ် (၂) ရပ်ကွက်၊ ဈေးဟောင်း အကွက်၊ အကွက်အမှတ်(၅)ဦးပိုင် အမှတ်(၁၃၁) စာရင်းပေါက်သော မြေသည် အယူခံတရားလိုဒေါ်ကျင်ငွေးပိုင်ဖြစ်သည်။ထိုမြေနှင့်ကပ်လျက်ရှိသောဦးပိုင်အမှတ် ၁၃၂မှာ မူလကအယူခံတရားပြိုင်ဒေါ်ဖွားကျင်၊ ဒေါ်စိန်ပုနှင့်ဒေါ်တင်တင်အေးတို့ပိုင်ဖြစ်သည်။ ယင်းမြေကိုဒေါ်ဖွားကျင်တို့က အယူခံတရားပြိုင် ဦးသိန်းတင်နှင့်ဒေါ်စန်းမြင့်တို့အား ၁၉၇၀ ခုနှစ်တွင် ရောင်းချခဲ့သည်။ ဒေါ်ကျင်ငွေးက မြေနယ်နိမိတ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဦးသိန်းတင်တို့နှင့် အငြင်းပွားသဖြင့် မြို့နယ် မြေစာရင်း ဦးစီးဌာနက မိမိ၏ လျှောက်ထားချက် အရတိုင်းတာကြည့်သောအခါ ဦးသိန်းတင်တို့လက်ရှိဖြစ်သောမြေသည် မိမိပိုင်မြေအတွင်းသို့ကျူးကျော်နေသည်ကိုတွေ့ရှိရကြောင်း စသည်ဖြင့် ဖော်ပြ၍ ယင်းမြေမှာ မိမိပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးရန်နှင့် လက်ရောက်ရလိုကြောင်း ကရင်ပြည်နယ်တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅/၇၄တွင် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။

၁၉၀၆
ဒေါ်ကျင်ဒွေး
နှင့်
ဦးသိန်းတင်
ပါ (၅)

ဦးသိန်းတင်တို့က ဒေါ်ကျင်ဒွေးသည် လက်ရှိခြံစည်းရိုးကိုတရားမစွဲဆိုမီ ၂၆-နှစ်ကျော်ခန့်က ကာရံခဲ့သည်ဖြစ်၍ ဒေါ်ကျင်ဒွေးစွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်းထုချေသည်။

အဆိုအချေများအရ ကရင်ပြည်နယ်တရားရုံးက "ချေလွှာ အပိုဒ် ၆ အရတရားလိုသည် ယခုမှမြွက်ဟကြေညာမှုစွဲဆိုခြင်းမှာ ကာလ စည်းကမ်း သတ်ကျော်လွန်နေပြီး အမှုစွဲဆိုရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက် ဆိုသည်မှာ မှန်ပါသလား" ဟူသော ငြင်းချက်ကို ပဏာမ ငြင်းချက်အဖြစ် ထုတ်နုတ် ကြားနာပြီးနောက် တရားပြိုင်များက ဆန့်ကျင် လက်ရှိ ထားသည်မှာ ၁၂-နှစ်ကျော်ပြီဖြစ်သဖြင့် တရားလိုစွဲဆိုသော အမှုသည်ကာလစည်းကမ်း သတ်အက်ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၄၄တွင် သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်သည်ဟု ကောက်ယူ၍ အမှုကို ပလပ်လိုက်သော ကြောင့် ဒေါ်ကျင်ဒွေးက ဗဟိုတရားရုံးတွင်ဤအယူခံကို တင်သွင်းသည်။

မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှုအတွက် စည်းကမ်းသတ်ကာလမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပထမဇယားအမှတ်စဉ်၁၂၀နှင့်သက်ဆိုင်သည်။ ယင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရဆိုလျှင် ဒေါ်ကျင်ဒွေး၏ ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်ကို တရားပြိုင်များက ငြင်းဆိုသည့်နေ့မှစ၍ စည်းကမ်းသတ် ကာလကို ရေတွက်ရန်ဖြစ်သည်။ မည်သည့်နေ့ကငြင်းဆိုကြောင်း အဆိုအချေများ အရ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိသဖြင့် အမှု စစ်ဆေးပြီးမှသာ ယင်း ဥပဒေ ပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် အငြင်းမပွားသည့်အချက်မှာ ဒေါ်ကျင်ဒွေးသည် လက်ရှိ ခြံစည်းရိုးကို ၁၉၅၈ခုနှစ်တွင် ကာရံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကရင်ပြည်နယ် တရားရုံးက ထိုသို့ကာရံသည့်နေ့မှစ၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၄၄တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ၁၂-နှစ် ကာလကို ရေတွက်ရမည်ဟု **ဦးသန်းဌေးပါ-၃ နှင့် ဦးဘဲအေး (ခ) ဆရာအေး ပါ-၄** [၁] စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယင်း ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော ငြင်းချက်နှင့် ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

အယူခံတရားလို၏ရှေ့နေကဒေါ်ကျင်ဒွေးသည် ဦးပိုင်အမှတ် ၁၃၂ ၏ လက်ရှိဖြစ်သူဦးသိန်းတင်နှင့် ဒေါ်စန်းမြင့်တို့အား အဓိကဦးတည်၍ အမှုစွဲ ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်ဖွားကျင်၊ဒေါ်စိန်ပုနှင့် ဒေါ်တင်တင်အေး တို့ သည် မြေလက်ရှိဖြစ်သူများ မဟုတ်ကြောင်း၊ အကယ်၍ သူတို့ အပေါ်

---

(၁) ၁၉၆၇ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၂၀၃။

၁၉၇၆
ဒေါ်ကျင်ငွေး
နှင့်
ဦးသိန်းတင်
ပါ (၅)

ဦးဘည်တရားစွဲဆိုခဲ့လျှင် စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ၁၉၅၀ ခုနှစ်မှစ၍ ရေတွက်ရမည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်ကန်ကြောင်း၊သို့ရာတွင် ယခုအမှုတွင်မူစည်းကမ်းသတ်ကာလကို ဦးသိန်းတင်တို့အား ဦးပိုင်အမှတ် ၁၃၂ကို ရောင်းချသည့် ၁၉၇၀ခုနှစ်မှစ၍ ရေတွက်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း အကျယ်တဝင့် တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၄၄ တွင် သတ်မှတ်ထားသော ၁၂-နှစ်ကာလကို တရားပြိုင် လက်ရှိ ဖြစ်ခြင်းသည် တရားလိုအား ဆန့်ကျင်သည့်နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရန် အစီအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းဇယားစာတိုင် ၃-တွင် ဖော်ပြထားသည့် "တရားပြိုင်" ဟူသောစကားရပ်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၄)တွင် အောက်ပါအတိုင်းဖွင့်ဆိုထားသည်-

> "defendant" includes any person from or through whom a defendant derives his liability to be sued;

အကယ်၍ ဒေါ်ဖွားကျင်၊ ဒေါ်စိန်ပုနှင့် ဒေါ်တင်တင်အေးတို့သည် အချင်းဖြစ်မြေကို ဒေါ်ကျင်ငွေးအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခဲ့ပါမူ ဦးသိန်းတင်နှင့် ဒေါ်စန်းမြင့်တို့သည် ယင်းမြေကို ဒေါ်ဖွားကျင်တို့ထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည့်အလျောက် အထက်ဖော်ပြပါ အနက် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်အရစည်းကမ်းသတ်ကာလကို ဒေါ်ဖွားကျင်တို့ ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားသည့် နေ့မှစ၍ ရေတွက်ရမည်ဖြစ်ပေသည်။ **မမိပါဖြ နှင့် ဟဒ်ဂျီမိုဟာမက် ဘင်ဟာဂျီပုလေး မိုဟာမက်**[၂] စီရင်ထုံးကိုကြည့်ပါ။

ကရင်ပြည်နယ် တရားရုံးက ကိုးကားသော **ဦးသန်းငွေ** အမှုတွင် နယ်နိမိတ်ချင်းဆက်စပ်လျက်ရှိသော မြေများတွင် သူတစ်ပါး၏မြေကို မိမိပိုင်မြေဖြစ်သည်ဟု မှားယွင်းယူဆလျက်ဖြစ်စေ သို့တည်းမဟုတ် မပိုင်မှန်းသိလျက်နှင့် တမင် ကျူးကျော်လိုသည့် ဆန္ဒနှင့်ဖြစ်စေ မိမိပိုင်မြေအဖြစ်လက်ရှိအသုံးချခဲ့လျှင် ထိုသူသည် ပိုင်ရှင်အား ဆန့်ကျင်လျက် ဆန့်ကျင်ဘက်လက်ရှိရခဲ့သည်ဟုယူဆရမည်ဖြစ်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ အကယ်၍သာ ဒေါ်ဖွားကျင်တို့သည် လက်ရှိခြံစည်းရိုးကိုတရားမစွဲဆိုမီ ၁၂–နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း ကာရံ၍ အချင်းဖြစ်မြေကို အသုံးချခဲ့လျှင် ဒေါ်ကျင်ငွေး စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်မည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လက်ရှိခြံစည်းရိုးကို ကာရံသူသည် တရားပြိုင်များ

---

(၂) ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ၊ အတွဲ ၁၊ စာ-၁၇၆။

၁၉၀၆ ဒေါ်ကျင်ငွေး နှင့် ဦးသိန်းတင် ပါ (၅)

မဟုတ်ဘဲ ဒေါ်ကျင်ငွေးဖြစ်သည်။ ဒေါ်ကျင်ငွေးသည် မိမိမြေကိုလျော့၍ ကာရံရုံမျှဖြင့် ဦးပိုင်အမှတ်၁၃၂၏ပိုင်ရှင်များဖြစ်ကြသောဒေါ်ဖွားကျင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သူတို့ထံမှ ဦးပိုင်အမှတ် ၁၃၂ကို ဝယ်ယူခဲ့သော ဦးသိန်းတင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အချင်းဖြစ်မြေကို ဒေါ်ကျင်ငွေးအား ဆန့်ကျင့်လက်ရှိ ထားခဲ့သည်ဟု တထစ်ချ ကောက်ယူ နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ အချင်းဖြစ်မြေကို ဒေါ်ဖွားကျင်တို့ကဖြစ်စေ၊ ဦးသိန်းတင်တို့က ဖြစ်စေ၊ လက်ရှိအသုံးချခဲ့ခြင်းရှိမရှိ စိစစ်ရန်လိုပေသည်။ ဦးသန့်းငွေ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သောဖြစ်ရပ်များသည် ဒေါ်ကျင်ငွေး အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော ဖြစ်ရပ်များနှင့် တူညီခြင်း ရှိမရှိ မသိရသေးဘဲ ဦးသန့်းငွေ အမှုတွင် ချမှတ်သော စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ ဒေါ်ကျင်ငွေး၏ အမှုကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရလိုကြောင်းစွဲဆိုသော အမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပထမဇယားအမှတ်စဉ်၁၄၂ သို့မဟုတ် အမှတ်စဉ် ၁၄၄ နှင့် သက်ဆိုင်နိုင်သည်။ တရားလိုအဖြစ် တရားစွဲဆိုသူသည် အချင်းဖြစ်မြေကို လက်ရှိထားစဉ် အခြားသူတစ်ဦးက အတင်းဖယ်ရှားလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏သဘောအတိုင်း ထိုလက်ရှိကိုစွန့်လွှတ်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ပြန်လည် လက်ရောက်ရလိုမှု တရားစွဲဆိုသည့်အခါ၌ အမှတ်စဉ် ၁၄၂အရ ဖယ်ရှားခြင်းခံရသည့်နေ့ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိစွန့်လွှတ်သည့်နေ့မှ ၁၂ နှစ် အတွင်း တရားစွဲဆိုရပေမည်။ ယင်းသို့မဟုတ်လျှင် တရားစွဲဆိုသူသည် အမှတ်စဉ် ၁၄၄ အရ သတ်မှတ်သည့်ကာလ စည်းကမ်းသတ်အတွင်း တရားစွဲဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တရားစွဲဆိုရာ၌ မြေလက်ရှိ ရသူတရားပြိုင်သည် တရားစွဲဆိုသူတရားလိုအား စတင်၍ ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားသည့် နေ့မှ ၁၂ နှစ်အတွင်း တရားစွဲဆို ရမည်ဖြစ်သည်။

စွဲဆိုသောအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယား အမှတ်စဉ် ၁၄၂ နှင့် သက်ဆိုင်ပါက စွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ်အတွင်း ကျရောက်ကြောင်း တရားလိုက သက်သေပြရန်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ယင်းအမှုသည် အမှတ်စဉ် ၁၄၄ တွင် အကျုံးဝင်ပါမူ တရားလို စွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ကြောင်း တရားပြိုင်က သက်သေပြရမည်ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ကျင်ငွေးသည် မိမိပိုင်ဆိုင်သည့်မြေကို ပိုင်ဆိုင်သည့်အတိုင်းအတာ ထက်လျော့၍ ခြံခတ်ခဲ့သည်ဆိုရာ၌ ခြံအပြင်တွင် ချန်ထားခဲ့သော မြေကို မိမိသဘောအတိုင်း စွန့်လွှတ်ရာရောက်မရောက် စိစစ်ရန်လိုပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ အမှုကို စစ်ဆေးကြည့်ရာ၌ ဒေါ်ကျင်ငွေးသည် မိမိလက်ရှိဖြစ်ခဲ့သော မြေကို စွန့်လွှတ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျှင် ယင်းမြေကိုပြန်လည်

၁၉၈၆
ဒေါ်ကျင်ဌေး
နှင့်
ဦးသိန်းတင်
ပါ (၅)

လက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသည့်အမှုမှာ အမှတ်စဉ် ၁၄၂နှင့် သက်ဆိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ခြံစည်းရိုးအပြင်တွင် ချန်ထားခဲ့သော မြေကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ခြင်းမရှိပါမူ ယင်းမြေကို ၁၂ နှစ်ကျော် ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခဲ့ကြောင်း သက်သေပြရန် တာဝန်မှာ အယူခံ တရားပြိုင်တို့ အပေါ်ကျရောက်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်ကျင်ဌေးက အချင်းဖြစ်မြေကိုလက်ရောက်ရလိုကြောင်းစွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်အတွင်း ကျရောက်ခြင်း ရှိမရှိဆိုသည့်ပြဿနာကို သက်သေခံချက်များ ရယူပြီးမှသာ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကိုခွင့်ပြု၍ ကရင်ပြည်နယ်တရားရုံး၏စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ကရင်ပြည်နယ်တရားရုံးသည် ဒေါ်ကျင်ဌေးစွဲဆိုသောအမှုကို မူလအမှုအမှတ်အတိုင်း ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်၍ အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ စစ်ဆေးအဆုံးအဖြတ်ပေးရန် တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ အရ ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ဤအယူခံတွင် နှစ်ဘက်အမှုသည်တို့သည် မိမိတို့ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကျခံကြစေ။

ဤအယူခံတွင် ထမ်းဆောင်သော ရှေ့နေခနှ်ကို အယူခံ တရားလိုအား ပြန်အမ်းရန်အတွက် လိုအပ်သည့် သက်သေခံလက်မှတ်ကို ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ အရ ထုတ်ပေးစေ။

တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ

ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဘမော်၊ အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ် ဦးမျိုးမြင့်နှင့် ဦးဝင်းမောင်(၂)တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ရှေ့တွင်

ဒေါ်ခင်အေး

နှင့်

ဒေါ်စောမြင့်ပါ(၆) *

† ၁၉၇၆ နိုဝင်ဘာလ ၂၄–ရက်

နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်ပါ စကားရပ်တစ်ခုခုကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာ၌ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အတိုင်း ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းစဉ်ကပင် ဆောင်သည်ဟု ကောက်ယူခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်ပါစကားရပ်တစ်ခုခုကို အနက် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုလိုက်သော အခါ ဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းစဉ်ကပင် ယင်းအနက် အဓိပ္ပာယ် အတိုင်း ဆောင် သည်ဟု ဗဟိုတရားရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည်သဘာဝကျသည်။ အကြောင်းမူ ယင်းအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းစဉ်ကပင် တည်ရှိခဲ့ပြီး နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ယင်းတည်ရှိပြီးဖြစ်သော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ထုတ်ဖွင့်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်	–	ဦးရဲခေါင်ညွန့်၊ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ
လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်	–	–
တရားရေးအကြံပေး	–	ဦးကျော်ထွန်းအောင်

လျှောက်ထားခံရသူဒေါ်မြသင်သည် လျှောက်ထားခံရသူဒေါ်စောမြင့်၊ ဒေါ်ခင်ရွှေ၊ ဦးအောင်သန်း၊ ဒေါ်အောင်ကြည်နှင့် ဦးလှင်ဦးတို့ အပေါ် ဖျာပုံမြို့၊ ဒုတိယလမ်း၊ အိမ်အမှတ် (၃) မှ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူများ အဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားပေးစေရန်ချမှတ်သည့်ဒီကရီကို ရှောဝတီတိုင်းတရားရုံး၊

---

* ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၃၀

† ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၇၄ တွင် ချမှတ်သော (၂-၆-၇၆)ရက် နေ့စွဲပါ ဗဟိုတရားရုံး၏ စီရင်ချက်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်ထားမှု။

၁၉၈၆
ဒေါ်ခင်အေး
နှင့်
ဒေါ်စောမြင့်
ပါ (၆)

၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ဇာရီမှု အမှတ် ၂၅ (ဖျာပုံ) တွင် အတည်ပြုသည်။ ဇာရီမှုကိုဆောင်ရွက်ဆဲ၌ တရားရှုံးတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးလွင်ဦးအား ဖျာပုံမြို့၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဦးလွင်ဦးက ဇာရီမှုအား ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုရန် လျှောက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ယင်း လျှောက်ထားချက်ကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဦးလွင်ဦး နှင့် အခြားတရားရှုံးများက ဗဟိုတရားရုံး၊ ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၇၄ တွင် အယူခံ သော်လည်း မအောင်မြင်ချေ။ ယင်း အယူခံတွင် ဗဟိုတရားရုံးကချမှတ်သောအမိန့်သည် မိမိတို့အား နစ်နာစေသည်ဟု အကြောင်းပြကာ ဒေါ်ခင်အေးက ဗဟိုတရားရုံးတွင် အထက်ဖော်ပြပါ အမှု၌ ချမှတ်သော စီရင်ချက်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားလာသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၁၇၃/၇၇ တွင် စပ်ငယ်ဒူး နှင့် ဒေါ်ခင်လှ တို့က တရားနိုင်များ အဖြစ် ဖြင့် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ခင်အေး နှင့် အခြားသူအပေါ် ယခင် နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၁ တွင် ချမှတ်ထားသော ဒီကရီကို အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားရာဒေါ်ခင်အေးက မိမိတို့အား အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်းတွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုထားခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး ဇာရီမှုကို အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ ဆိုင်းငံ့ပေးရန် လျှောက်ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက ခွင့်ပြုပြီး ဇာရီမှုကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် စပ်ငယ်ဒူး တို့က ဗဟိုတရားရုံး၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၁၆ တွင် အယူခံ ဝင်သည်။ ဗဟိုတရားရုံးက လျှောက်ထားသူဒေါ်ခင်အေးအပေါ် ဒီကရီအတည်ပြုခြင်းကို ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ ဆိုင်းငံ့ထားရန် ပြင်ဆင်အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။

ဒေါ်စောမြင့်တို့က ဒေါ်မြသင်တို့အပေါ် တင်သွင်းသော ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၇၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်—

> "ဤစီရင်ချက်ကို အဆုံးမသတ်မီ မှတ်ချက်ပြုလိုသောအချက်မှာ အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးများကို ကိုးကား၍ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ ရပ်ဆိုင်းထားသော ဇာရီမှုများအနက် တရားရှုံးများအား အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုသောအမိန့်သည်

ယခုအမှုမှာကဲ့သို့ ဥပဒေနှင့်မညီညွတ်ခဲ့လျှင် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံး များသည် တရားမျှတမှုကိုဆိုင်းငံ့ထားစေရန် ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်များအား တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကိုကျင့်သုံး၍ ပယ်ဖျက်ပြီး ဥပဒေနှင့် အညီ ဆက်လက် ဆောင်ရွက် သွားရန် ဖြစ်ပေသည်။"

၁၉၈၆ ဒေါ်ခင်အေး နှင့် ဒေါ်စောမြင့် ပါ(၆)

ဤ မှတ် ချက် များ နှင့် အခြား သုံး သပ် ချက် များ ကို မကျေနပ် ၍ ဒေါ်ခင်အေးက ဤအမှုကို လျှောက်ထားလာခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူဒေါ်ခင်အေးက ဗဟိုတရားရုံး၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၇၄ တွင် ချမှတ်သောစီရင်ချက်ကြောင့် မိမိသည် နစ်နာရသည့်အပြင် ယင်းအမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့်မရှိသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ တွင် ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း ဗဟိုတရားရုံး၏စီရင်ချက်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်ထားခွင့် ရှိကြောင်း တင်ပြလာသည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ တွင် စီရင်ချက်ကိုပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်ထားခွင့် ရှိသူသည် သက်ဆိုင်ရာ စီရင်ချက် ချမှတ်သည့် အမှုတွင် ပါဝင်သော အမှုသည်များဖြစ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဗဟိုတရားရုံး၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၇၄ တွင် ချမှတ်သောစီရင်ချက်သည် ဒေါ်ခင်အေးအားထိခိုက်နစ်နာစေမည်ဖြစ်ပါက ယင်းအမှုတွင် ချမှတ်သောစီရင်ချက်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက် ထားခွင့်ရှိမည် ဖြစ်သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၇၄ ၌ ဗဟိုတရားရုံးက နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ ၁၁-၁၀-၈၅ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၂၅/၈၅ တွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) ပါ "အိမ်ငှားပင်မဟုတ်စေကာမူ" ဟူသော စကားရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်သည် အဆိုပါ ဥပဒေကို စတင်ပြဋ္ဌာန်းစဉ်ကပင် ပုဒ်မ ၁၃ (၁) ၌ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုသည့် အတိုင်း အဓိပ္ပာယ် ဆောင်သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ လျှောက်ထားသူ၏အကျိုးဆောင်က ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ စကားရပ်များ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃(င)အရ ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်တွင် နောက်ကြောင်းပြန်၍ အာဏာသက်ရောက်မှုရှိစေရ မည်ဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင် ယင်းဥပဒေသည် နောက် ကြောင်းပြန် အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိစေရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်က တစ် ကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၂၅/၈၅ တွင် နောက်ကြောင်းပြန် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေရမည်ဟူ၍ ဖော်ပြထားခြင်း

၁၉၈၆
ဒေါ်ခင်အေး
နှင့်
ဒေါ်စောမြင့်
ပါ(၆)

မရှိသည်က တစ်ကြောင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်သည် နောက်ကြောင်းပြန်၍ အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိနိုင်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၇၄ တွင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁) ပါ "အိမ်ငှားပင် မဟုတ်စေကာမူ" ဟူသော စကားရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ စကားရပ်များ အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ (င) သည် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ဥပဒေကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် စပ်ဆိုင်ခြင်းမရှိချေ။ ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့် ဥပဒေကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းတို့သည် သီးခြားကိစ္စရပ်များ ဖြစ်ကြောင်း သတိချပ်ရန်လိုပေသည်။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁၂၅/၇၅ တွင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်သည် နောက်ကြောင်းပြန် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိစေရမည်ဟု ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသည်မှာ မှန်သည်။ ဖော်ပြရန်လည်း လိုမည် မဟုတ်ချေ။ ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်ပါ စကားရပ်များကို အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုလိုက်သောအခါ ယင်းသို့ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုသည့်နေ့မှစ၍ ဖွင့်ဆိုသည့် အတိုင်းဖြစ်ရမည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နောက်ကြောင်းပြန်၍ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိရမည်ဟူ၍ လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိချေ။ ဤအခြေအနေတွင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခြင်းသည် မည်သို့ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိမည်ကို တရားရုံးက စိစစ် ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်ပါ စကားရပ်တစ်ခုခုကို အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုလိုက်သောအခါ ဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းစဉ်ကပင် ယင်းအနက် အဓိပ္ပာယ် အတိုင်း ဆောင်သည်ဟု ဗဟိုတရားရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် သဘာဝကျသည်ဟုကျွန်ုပ်တို့ယူဆသည်။ အကြောင်းမူ ယင်းအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းစဉ်ကပင် တည်ရှိခဲ့ပြီး နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ယင်းတည်ရှိပြီးဖြစ်သော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ထုတ်ဖွင့်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ရှေ့နေက နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ တွင် ဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်ကို အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုလိုက်သောအခါ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များသည်ဆိုင်ရာဥပဒေတွင်ယင်းဥပဒေကိုစတင်ပြဋ္ဌာန်းစဉ်ကပင် အဓိပ္ပာယ်ရောက်သည်ဟု ဆိုရပေမည်ဟူ၍ ဗဟိုတရားရုံးက သုံးသပ်ခဲ့သော်လည်း အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ တွင် ယင်းကဲ့သို့ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ဗဟိုတရားရုံးက နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ ကို ကိုးကားခြင်းမှာ ဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်ကို နိုင်ငံတော်

ကောင်စီက အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကိုးကားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်များ နောက်ကြောင်းပြန် အကျိုး သက်ရောက်မှုရှိကြောင်း ပေါ်လွင်စေရန် ကိုးကားခြင်း မဟုတ်ချေ။

လျှောက်ထားသူ၏ရှေ့နေက ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ နေထိုင်ခွင့် ရရှိသူအပေါ် ဇာရီမှုပြုလုပ်ခွင့်မရှိကြောင်း ပုဒ်မ (၁၅)(၁)ကို ကိုးကား၍ အကျယ် တဝင့် တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ နေထိုင်ခွင့် ရရှိသူ တစ်ဦးကို ပုဒ်မ ၁၄ (၁)ပါ ကိစ္စ တစ်ရပ်ရပ် အတွက်သာ နှင်ခွင့်ရှိသည်ဆိုသော အချက်မှာ အငြင်းပွားဖွယ် မရှိချေ။ သို့ရာတွင် ပုဒ်မ ၁၃ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက် များ နှင့် အ ညီ မဟုတ်ဘဲ ဆက်လက်နေထိုင်သော တရားရုံးတစ်ဦးအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီ အတိုင်း အတည်ပြု နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ **မောင်မြထွန်းပါ (၂) နှင့် ဒေါ်ကျန်**[၁] အမှုတွင် တရားရုံး တစ်ဦးအား ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပေးခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှု ရှိမရှိ တရားရုံးက စိစစ်ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ရှေ့နေက ယခင် နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်၊ တရားမ ကြီးမှု အမှတ် ၁၁/၆၃ တွင် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ခင်အေးပေါ် ချမှတ် သောဒီကရီမှာ အိမ်ရှင်အချင်းချင်း အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်သည့်ပဋိညာဉ် အရ စပ်ငယ်ဒူးဘက်မှစွဲဆိုသဖြင့် ချမှတ်သောဒီကရီသာဖြစ်ပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ တရား စွဲဆိုသောအမှုတွင် ချမှတ်သော ဒီကရီမျိုးမဟုတ်သဖြင့် နိုင်ငံတော် ကောင်စီ၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာပါ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တို့သည် စပ်ငယ်ဒူးတို့နှင့်ဒေါ်ခင်အေးတို့အကြား ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသောအမှုနှင့် သက်ဆိုင်မှု မရှိကြောင်း တင် ပြ လျှောက် ထား သည်။ ဗဟိုတရားရုံးက ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၇၄ တွင် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၁၆ ၌ ပေါ်ပေါက်သော အမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကျိုးအပြစ်များကို တစ်စုံတစ်ရာဝေဖန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ အထက်ဖော်ပြပါ လျှောက်ထားချက်များကို အဆုံး အဖြတ်ပေးရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။

လျှောက်ထားသူ၏ ရှေ့နေက မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အဖွဲ့ကဖြစ်စေ၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ကဖြစ်စေ၊ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်

---

(၁) ၁၉၆၂၊ မတစ၊ စာ ၉၂ (တရားလွှတ်တော်)

[illegible]
ဒေါ်ခင်ခင်အေး
နှင့်
ဒေါ်စောမြင့်
ပါ(၆)

မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို တရားရုံးကပယ်ဖျက်ခွင့်မရှိကြောင်း **ဒေါ်စောင်ရီနှင့် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ အရှေ့မြောက်မြို့နယ်မြည်သူ့ကောင်စီ မန္တလေးပါ** (၂)[၂] နှင့် **မန္တတာ စီအိပ်ချ်ဒီဂူဇာ** နှင့် **ဒေါ်လှသိန်း ပါ** (၃)[၃]၊ **ဦးဖေထွေး** နှင့် **ဦးသက်ထွန်း ပါ** (၅)[၄]၊ **ဒေါ်ငြိမ်းပါ** (၇) နှင့် **ဦးစောလွင် ပါ** (၂)[၅] တို့ကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားသည်။ **ဒေါ်တင်ရီ** အမှုတွင် ဒေါ်တင်ရီက မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က မခင်မြဝင်းအား အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃(၁)အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုသည့် အမိန့်မှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေငြာပေးစေရန်စွဲဆိုသည်။ ဦးဖေထွေး အမှုတွင်လည်း အလားတူ မြွက်ဟကြေညာပေးရန် စွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ **မန္တတာ စီအိပ်ချ်ဒီဂူဇာ** အမှုတွင် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်က ချမှတ်သော အမိန့်သည် ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေရန် တရားစွဲဆိုသည်။ **ဒေါ်ငြိမ်း** အမှုတွင် တရားရုံးဒေါ်ငြိမ်းတို့အား အချင်းဖြစ်ဥပစာတွင် ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃(၁) အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုသည့် လက်ထောက် ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏အမိန့်ကို တရားနိုင် ဦးစောလှင်တို့က မကျေနပ်သဖြင့် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးသို့ တရားမ လွှဲအပ်လွှာ လျှောက်ထားသောအခါ တိုင်းတရားရုံးက လက်ထောက် ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သဖြင့် ဒေါ်ငြိမ်းတို့က ဗဟိုတရားရုံးသို့ လျှောက်ထားရာ ဗဟိုတရားရုံးက တိုင်းတရားရုံးသည် လက်ထောက်ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခွင့်မရှိကြောင်းဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမှုများတွင် ပေါ်ပေါက်သော ဖြစ်ရပ်တို့သည် ဗဟိုတရားရုံး၊ ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှု အမှတ် ၇၄ တွင် ပေါ်ပေါက်သော ဖြစ်ရပ်နှင့် ခြားနားပေသည်။ **ဒေါ်မြင့်မြထွန်း** အမှုတွင် ဒီကရီ, အတည်ပြုသော တရားရုံးအနေဖြင့် **တရားရုံး**အား ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃(၁) အရ ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့် ပြုခြင်းသည် ယင်းဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်းရှိမရှိစိစစ်ခွင့် ရှိကြောင်းထုံးဖွဲ့ထားရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းစီရင်ထုံးကို သဘောတူ လက်ခံသည်။

---

(၂) ၁၉၇၄၊ မတစ၊ စာ ၂၆၇။

(၃) ၁၉၇၄၊ မတစ၊ စာ ၆၄။

(၄) ၁၉၇၄၊ မတစ၊ စာ ၁၅၇။

(၅) ၁၉၇၁၊ မတစ၊ စာ ၂၃။

ဗဟိုတရားရုံးက ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၇၄ တွင် **ကေအီးအမ်အဗ္ဗဒူဂျဗ်** နှင့် **အမ်အေမဒါးပါ (၃)**[၆]၊ **တိစီလျောင်ပါ (၂)** နှင့် **ဦးဖိုးသိန်း**[၇]၊ တန်ခြူကဲန် ပါ (၃) နှင့် **စောချိန်ပွန်းပါ (၂)**[၈]၊ နှင့် **ဒေါ်မေ** နှင့် **ဦးမောင်ဟန်ပါ (၂)**[၉] အမှုများမှာ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက အနက်အဓိပ္ပာယ် မဖွင့်ဆိုမီက ထုံးဖွဲ့ခဲ့သော စီရင်ထုံးများ ဖြစ်သဖြင့် ယခုအခါ ယင်းစီရင်ထုံးများကို လိုက်နာရန် အကြောင်း မရှိတော့ကြောင်း သုံးသပ်ခဲ့ရာ ပထမအမှု(၄)မှုမှာ ၁၉၄၈ ခုနှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေအရ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သောအမှုများဖြစ်သည့်အလျောက် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁၂၅/၈၅ပါ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တို့သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဥပဒေအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိနိုင်သဖြင့် **ဒေါ်စောမြင့်** အမှု၌ ဖော်ပြပါ အမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သုံးသပ်ချက်များကို ပြင်ဆင်သင့်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေနှင့် မသက်ဆိုင် ဟူသော တင်ပြချက်မှာ အငြင်းပွားဖွယ်မရှိချေ။ သို့ရာတွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် တူညီသည် ဖြစ်ရာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ လျှောက်ထားသည့် အမှုများတွင် ၁၉၄၈ခုနှစ် ဥပဒေအရ ထုံးပြုခဲ့သော စီရင်ထုံးများကို ကိုးကားလေ့ရှိသဖြင့် အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးများကို ပြောင်းလဲလာသည့် အခြေအနေအရ လိုက်နာရန် အကြောင်း မရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ | ၁၉၈၆ ဒေါ်ခင်အေး နှင့် ဒေါ်စောမြင့် ပါ (၆)

လျှောက်ထားသူ၏ ရှေ့နေက ယခင်အမှုများတွင် ဥပဒေနှင့်အညီ ချမှတ်ထားသောအမိန့်များကို ဗဟိုတရားရုံးက ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၇၄ တွင် ပယ်ဖျက်ရန်မသင့်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ယင်းအမှုတွင် ဗဟိုတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့က ဒေါ်စောမြင့်တို့ တင်သွင်းသောအယူခံမှုနှင့် မသက်ဆိုင်သောအမှုများ၌ ချမှတ်သည့် အမိန့်စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်ကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမရှိချေ။ ဆုံးဖြတ်ပြီးသော စီရင်ထုံး အချို့ကို

---

(၆) ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ မတစ၊ စာ ၅၇၇

(၇) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မတစ၊ စာ ၁ (တရားလွှတ်တော်)

(၈) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မတစ၊ စာ ၂၉ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)

(၉) ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ မတစ၊ စာ၇၂

၁၉၈၆
ဒေါ်ခင်အေး
နှင့်
ဒေါ်စောမြင့်
ပါ(၆)

လိုက်နာရန် အကြောင်းမရှိတော့ကြောင်းသာ လမ်းညွှန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့လမ်းညွှန်ခြင်းမျိုးကို **ဒေါ်စန်းရီပါ(၂)** နှင့် **ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်**[၄၁၀] အမှုတွင် တွေ့မြင်နိုင်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ရှေ့နေက ဗဟိုတရားရုံးက ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှု အမှတ် ၁၆ တွင် ချမှတ်ခဲ့သော ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မီးသေသော ဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားသည်။ ယင်းကိစ္စကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှု အမှတ် ၇၄ တွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမရှိ၍ ဤအမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ပြဿနာ မပေါ်ပေါက်ချေ။

ဗဟိုတရားရုံးက ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၇၄ တွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ ရပ်ဆိုင်းထားသော ဇာရီမှုများ အနက် တရားရုံးများအား အဆိုပါဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၁)အရ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုသော အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့်မညီညွတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရလျှင် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးများသည် ဇာရီမှုကိုဆိုင်းငံ့ထားစေသည့်အမိန့်များကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကိုကျင့်သုံး၍ ပယ်ဖျက်ပြီး ဥပဒေနှင့် အညီ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားရန် မှတ်ချက်ပြုခဲ့ရာ ထိုအတိုင်းဆောင်ရွက်ပါက အမှုများတိုးပွားနိုင်ခြင်း၊ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း တို့ကို ဖြစ်စေနိုင်သည် ဖြစ်၍ ယင်းမှတ်ချက်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားသင့်ကြောင်း တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီမဟုတ်ဘဲ အချင်းဖြစ်ဥပစာတွင် ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ရရှိသော တရားရုံးအပေါ် သက်ဆိုင်ရာ ဒီကရီကို အတည်ပြုခွင့်ရှိပါလျက် ယင်းသို့ အတည် မပြုဘဲ အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ ဇာရီမှုကိုဆိုင်းထားစေခြင်းသည် တရားရုံး၏ ယန္တရားကို အလွဲသုံးစားပြုရာရောက်သည်ဖြစ်၍ ယင်းသို့အလွဲသုံးစားပြုခြင်းကိုတားဆီးပိတ်ပင်ရန် အလို့ငှာ ဗဟိုတရားရုံးက အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း လမ်းညွှန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူ၏ ရှေ့နေ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရန် အကြောင်း မရှိချေ။

---

(၄၁၀) ၁၉၄၇၊ မတစ၊ စာ ၁၉၅

လျှောက်ထားသူ၏ ရှေ့နေက ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်များကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီကသာ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃ (၃) အရ ပယ်ဖျက်နိုင်ကြောင်း ယင်းသို့လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို နိုင်ငံတော် ကောင်စီ၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၂၅/၇၅ ဖြင့် တရားရုံးများအား ထပ်ဆင့် လွှဲအပ်ထားခြင်းမရှိကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့များက ဥပဒေနှင့်အညီ ချမှတ်ခဲ့သောအမိန့်များကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ပယ်ဖျက်ခြင်းမရှိဘဲ တရားရုံးက အသိအမှတ်မပြုသည့်သဘောသက်ရောက်သည့် အမိန့်မျိုးကို ချမှတ်ခွင့်ရှိမရှိ စဉ်းစားသင့်ကြောင်း တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။ ယင်းလျှောက်ထားချက်၏ အဖြေကို **မောင်မြထွန်း**အမှုတွင် တွေ့မြင်နိုင်သည်။

၁၉၀၆
ဒေါ်ခင်အေး
နှင့်
ဒေါ်စောမြင့်
ပါ(၆)

အထက်ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် ဤလျှောက်လွှာကို အကျဉ်းနည်းဖြင့် ပလပ်သိုက်သည်။

အထွေထွေကဏ္ဍ

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့မှထုတ်ပြန်သော

ညွှန်ကြားချက်များနှင့် ညွှန်ကြားစာများ

(၁၉၈၆ ခုနှစ်)

F-6-A

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	စစ်ဆေးဆဲအမှုကို အဆင့်မြင့်တရားရုံး၏ တောင်းခေါ်ချက်အရ တင်ပို့ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုပဲ ဆိုင်းငံ့ထားရန်ကိစ္စ	၁
၂။	အမှုများကို တရားရုံးပြောင်းရွှေ့စစ်ဆေးခွင့်ပြုခြင်း ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြချက်	၃
၃။	၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁)ပါ ''အိမ်ငှားပင်မဟုတ်စေကာမူ'' ဟူသော စကားရပ်ကို အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခြင်း	၃
၄။	ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်သူအား နှင်ထုတ်လိုသည့် အမှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဗဟိုတရားရုံး၏ စီရင်ချက်ဖြန့်ဝေခြင်းကိစ္စ	၉
၅။	ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုသောမှုခင်းများကိစ္စ	၁၁
၆။	တရားရုံးသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထားသော ရဲအရေးပိုင်သည့် ပြစ်မှုများတွင် တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၄၂၄ ကို တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စ	၁၆
၇။	စစ်ဆေးဆဲအမှုများတွင် ဒေသဆိုင်ရာ တရားသူကြီး အဖွဲ့နှင့် တရား စီရင်ရေးအဖွဲ့များက ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်း နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြမေးမြန်းခြင်းကိစ္စ	၁၇
၈။	ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများတွင်သက်သေခံ ပစ္စည်းအဖြစ်တင်ပြသော ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်များ၊ အက်စစ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍စီမံခန့်ခွဲရန်ကိစ္စ	၁၉
၉။	တရားရုံးများ၌ မိတ္တူရေးကူးခြင်းလုပ်ငန်းများကိစ္စ	၂၁
၁၀။	နှစ်ဘက်အကျိုးဆောင်များက အမှုရွှေ့ဆိုင်းရန် တင်ပြ၍ ရွှေ့ဆိုင်းရခြင်းကြောင့်အမှုများကြန့်ကြာနေခြင်းကိစ္စ	၂၅

ဒ့ဈဒ့ထဆ ပ့ၤငါကိၢ်ၤလၢ ၸပှၤဒၣ်ထးထခဲ့ဝ ပှၤဝဲၤဆၢ်ၤဖဲဘၣ်ယ့ၤၤဂၢ်ၤဂဲၤ ကုၢ်ဝၢ
ၤငါကၠဖဲဒီပှ ထိၤလၢ ဒ့ထိပိဒ့ထဒ့ထဆးဖၣ်ၤလၢ ထဲဒ့ဆၢ်လၢ ဖြ့ၤဂဲ့ၤဂၢ်ဒၣ်ဒိ ။ၐ

။ငံၐၤဂၢ်ဖဲဓံ

ဂဲဒ့ထ ကၠိဒ့ဒ့ၣ်ယၢဒ့ၣ်ထဓဒ့ဒ့ ယစ်ၤဆးပြၢ်ထးလၢ ထိငံၐဂဲ နှ့ၢ်ဖဲကၢၤဖဲဓဆ ပ့လၢဒ့ၣ်ကဲဒ့ထ
ၤဂဲဆးငါကဲဝဂိၤဆ ၤဖဲဒ့ဖဲဒ့ၤလၢ ထဲဒ့ထဲဒ့ပှၤထ ဒ့ဂဲထဓံပှၤပှၤပှၤကါနှ့ၢ်ဖဲငနံပှလိ ပ့ၤငါ
ပှၤဒိၤနှ့ၤငါဂဲ ၤဂ ၆၆ ဒ့ဝ့ဆ ဝံပှၤလၢၤငါၤဖၣ်ၤလၢ ငံၐၤဖၣ်ၤလၢဒ့ၢ်နံၢ်ဂ့ၤဂဲ့ဆ ။ငံၐ
ၤဂၤငၢၤနှ့ၤငါဂဲ ၤဒ့ငပြဲဒ့ဂဲငံၐဂဖဲၤငၢၤဒ့ဆဒ့ဖဲ ထဲဆငံၐလဖဲငံၐလနှ့ဂဲပိဂိၢ်ဆ ပ့ၤဒ့ဂဲ
ပှၤဒ့ၢ်ငၢဓပှလပှၤထ ပ့ဂိၢ်ဆ ။ၤဒ့ငပြဲဒ့ဂဲငံၐဂဖဲဂ့ၤဂဓ ပ့ပိဂိၢ်ဆၤဒ့က ဒ့လိၤဓၤဒ့ငၢဓ
ပ့ပိဂိၢ်ဆ ယၤဖၣ်ၤလၢ ဒ့ဂဲဒ့ထဆ ဒ့ထိ ၆၆ ဒ့ဝ့ဆ ဝံပှလ ၤငါၤဖၣ်ၤလၢ ။၆

။ငံၐၤဂၢ်ဖဲပိထိဓဒ့ဓဒ့ ၤဒ့ငပြဲဓံဂဲငံၐထဆ
ပ့ၤကၠဖဲဝဒ့ဆဂဲ ၤဂဲဓံဖဲဒ့ဂ ပ့ပှၤၤငထပှငါလိ ယၤဖၣ်ၤလၢဒ့ၢ်နံၢ်ဂဲ ငယဂဲၤဒ့ငပြဲဓဆ
ဟဒ့နှ့ဂဲဒ့ထဂ နှ့ၢ်ဂဒ့ၤဒ့ဒ့ ဖူၤဖၣ်ၤလၢၤဒ့ပ့ဒ့ၣ်ထဓဒိ။ငံၐၤဂၢ်ဓံၤငထပှငါလိ ယၤပိၤလၢ
နှ့ၢ်ဖဲၤဓၤဒ့ငၢဓငံၐလနှ့ဂဲ ပ့ၤကၠဖဲဝဒ့ဆဂဲ ဒ့ဂဲထၤငၢၤဓၤဒ့ငၢဓ ပ့ဂိၢ်ဖဲငခၤလၢၤဒ့က
ယၤဖၣ်ၤလၢၤဒ့ပ့ ထဲဓံပှလဲဓဒ့ဝ ဓကၢ်ဆ ထိၤဖၣ်ၤလၢၤဒ့ပ့ ဒ့ဂဲထဒ့နံၢ်ဟၢ်ဓဂ ယၤပိၤလၢ
ပ့နှ့ကဲဆ ငံၐထပှဂဲဖဲ ဒ့ထိဂိၢ်ဒ့ထ ဂိၢ်ဖဲငခၤလၢ ယၤဖဲဒ့ထၤဖၣ်ၤလၢ ဒ့ၢ်နံၢ်ဂဲ ။၀

ဒ်ပှနှ့ၤဖဲၤငထဒံၤဒ့ဒိ
ၸဂဲဂ ၤဒ့ဂဲပှဒ့ၢ်ငၢဓပှလပှထ ယၤဂဒ့ဂဲၤဂဲဓံ ဒ့ဒ့ထ ဖဆ
ပှဖဲၤဓၤဒ့ငၢဓဖူၤပိၤလၢ ဒ့ဂဲဒ့ထဆ ပ့ဂိၢ်ဆၸၤထဓဒ့ဝ ။ထဲဆၤဒ့ငပြဲဓဆ

ၤလ့ၤငဆၤဖၣ်ၤလၢဒ့ၢ်နံၢ်ဂဲ

ၤလ့ၤငဆၤဖၣ်ၤလၢၤဒ့ပ့ ၤဒ့ၢ်ငံၐဂဲ

ထိ

ပှဖဲ ၐ လၣ်ၤဝနှ့ၢ်ၤဒ့ၢ်ဒ် ၅၀၈၀ ၤဝံပှဖဲ
၈၀၀ / ၅ / ၅၀၀ ၤပှဂိၢ်ဆငဓ

ဂံ ဆၤပြဲ ထိ ၤလၢ ထ ထိ ငံၐဂဲ

ဒ့ၣ်ထဓ ဒ့ ဒ့ဒ့ ငဂ နှ့ဂဲ ထ ဂိ ထ ဒ့လ ဒ့ၢ်ဖ ပိဓ ဓ ဒ့ငထဓ ငံၐဂဲ

တရားရုံးက တောင်းခေါ်ပါက ဆောလျင်စွာပေးပို့ပြီး ယင်းအမှုကို ပြန်လည် ရရှိသည်အထိ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲ ဆိုင်းငံ့ထားရန်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၅၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ပုံ/တင်အောင်ဟိန်း

(ဦးတင်အောင်ဟိန်း)

ဥက္ကဋ္ဌ

မိတ္တူကို-

နိုင်ငံတော်ကောင်စီရုံး

ဗဟိုတရားရုံး

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့

စာအမှတ်၊ ၁၀၆/၈/ပတဖ(၃၃၄၈/၈၅

ရက်စွဲ၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်

သို့

ဥက္ကဋ္ဌ
တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့
ရန်ကုန်တိုင်း

အကြောင်းအရာ။ **အမှုများကို တရားရုံး ပြောင်းရွှေ့စစ်ဆေးခွင့်ပြုခြင်း ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြချက်**

ရည်ညွှန်းချက်။ ၎င်း၏ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့စွဲပါ စာအမှတ် တတဖ ၈၃/၈-၈၅

၁။ ရပ်ကွက်နှင့်ကျေးရွာအုပ်စုတရားရုံးများ၊ မြို့နယ် တရားရုံးများနှင့် တိုင်းတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့များက စစ်ဆေးဆဲ အမှုများကို အမှုသည်များက ရုံးပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားလာပါက အတွေ့တွေ့မှုများဖြင့်လုပ်ကြားနာပြီး ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် တိုင်းတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့များနှင့် မြို့နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့များက ရုံးပြောင်းပေးရန်တင်ပြလာသော အမှုများကိုမူ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ဥပဒေပုဒ်မ ၂၈(က)နှင့် ၃၀(ဆ)တို့အရ တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် တင်ပြညှိနှိုင်းပြီး ရုံးပြောင်းပေးခြင်းဆိုင်ရာ အမိန့်များကို ချမှတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ကိုတင်စင်းနှင့် ဒေါ်မြပါ-၃(၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး စာ-၄၆)အမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ထားသော စီရင်ထုံးအရ ဆိုပါမူ တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့အနေဖြင့် အစည်းအဝေးသို့တင်ပြပြီး ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်မရှိဟု ယူဆကြောင်း၊ သို့ပါ၍တိုင်းတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့များနှင့် မြို့နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့များမှ တင်ပြလာသော အမှုများကို တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် တင်ပြညှိနှိုင်း၍ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်အတည်ဖြစ်ခြင်းရှိမရှိ လမ်းညွှန်ချက်ချမှတ်ပေးပါရန် ရန်ကုန်တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့က ရည်ညွှန်းချက်ပါစာဖြင့် တင်ပြလာပါသည်။

ၸ္ၿဂ်ီးလၠဲၢၤ ယၢ်ၼးမၢ္ၶၢမ်းၸဝ ငၸၢးဂၢးၸ္ၿဝဂ် ယၢ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝးၶၢ ၵိၶ
းၸၢဂ်ၸိဝ္ၸ္ၿၢးလၠဲၢၤ ၸ္ၸၢၼ္ႏၸၢၶၼ ငၸၢးငၸၢၼးဂၢ ယၼၢဝ ၼ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝ
ၸ္ၿဂ် ၿမၢၶ်ၸ္ယၼၢၶငၸၢ ၶဝ္ယၿၢၸ်ႂၢးဝၢၼးၸ္ၿဝၼ ၿမ်ၢၶၸ္ၸၢးဝၢၼးၸ္ၿဝ
ၼ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝ ၶဝ်းၸၢဂ်ၸိဝ္ၸ္ၿဝၸယၼၢၶငၸၢ ၶၼၸ္ၸၢၼ္ႏၸၢ ၼ္ၸ်ၶဝၼ်ၼးၸ်ႂ
းၸဝ ငၸၢးငၸၢၼးဂၢယၼၢဝ ၼ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝၸ္ၿဂ် ၿမ္ၸၢၶၿ ။

။ၸ္ၿၸၢၤဂၤငၸၢးၼၢ္ငၿဂ် းၶငယၢးၸ္ၿဝ ၶဝ် ၆၆ ဂၶ္ဂ ယ္ဝၢၼၶ္ၶ႟
။ၶငယၢးၸ္ၿဝၶဝ် ၀၆ ဂၶ္ဂၼၢဝ ၼ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝၸ္ၿဂ် ယ္ဝၢၼးၶ္ၶ ၶ္ၶၸ္ၿ
ၸ္ၿၸၢမ်းလၠဲၢၤ ယၤၸၢဂ်ၼးမၢ္ၶၢမ်းၸဝ ငၸၢးဂၢးၸ္ၿဝဂ် ယၢ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝးၶ
ၸ္ၸၢးၸၢဂ်ၶၸ္ၸၢမ ၼ္ၸ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝ ။ၸ္ၿၸၢမ်းလၠဲၢၤ ယၤၸၢဂ်ၼးမၢ္ၶၢမ်းၸ
ငၸၢးဂၢးၸ္ၿဝဂ် ယၢ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝ ၸဝ္ၸ္ၿယၸ ၶဝ္ယၶၼၢးၸၢဂ်ၸိဝ္ၸ္ၿၸမ္ယၼၢၶငၸ
ၿမ်းလၠဲၢၤ ၸ္ၸၢၶၸၢမ ၸ္ၿၸၢးၸၢဂ်ၸိဝ ငၸၢၸ္ၸးၶၢ ။ၸ္ၿၸၢၤဂၤငၸၢးၼၢ္ငၿဂ် းၶငယ
းၸ္ၿဝ ၶဝ်(၈)၆ ဂၶ္ဂ ယ္ဝၢၼၶ္ၶ႟ ။ၶငယၢးၸ္ၿဝၶဝ်(ထ)၀၆ ဂၶ္ဂၼၢဝ ၼ်
းၸ်ႂၢးၸဝၸ္ၿဂ် ယ္ဝၢၼးၶ္ၶ ၶ္ၶၸ္ၿဂ် ။ၸ္ၿၸၢၤဂၶ္ၿ ၸ္ၿမၸ္ယၼၢးၸၢ ၿမ်းလၠဲၢ
ၸ္ၸၢၶၸၢမ ၼ္ၸ္ၸ ယၢ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝ ၸဝ္ၸ္ၿယၸ ၶ္ယၶ္ၿဂ်ၸိဝ္ၸ္ၿၸၢးငၸၢယၤၸၢ
ၼ္ၸမ်းဂၢးၶၸ္ၿဂ်ၼ ယၤၼ္ၸ်ၸ္ၸ္ၸဝ ၸ္ၿဝၸၢၼ ငၸၢ ၶ္ၿ းငဝ ၼၼးၸ္ၿ ၼ ၸဝ္ၸ ။

။ဂ္ၿၼၢးၶ္ၿၸ်ႂၢးငၸၢးၶၢ္ၼ ယၼၢဝ းၶငယ္ၿၸ္ၸ်းလၠဲၢၤ ယၤၸၢဂ်ၼးမၢ္ၶၢမ်းၸဝ
ငၸၢးဂၢးၸ္ၿဝဂ် ယၢ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝးၶ ၸ္ၸၢၶၸၢမ ၼ္ၸ္ၸၶၸၼၼ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝ
ဂ္ၿၶဂၢ ။ၸ္ၿၸၢၤဂၤငၸၢးၼၢ္ငၿဂ် းၶငယၢးၸ္ၿဝၶဝ်(ယ) ၆ ဂၶ္ဂ ယ္ဝၢၼ ၸဝ္ၸ
ၸၼ်းယၶၸ္ၶယၼၢ ။ၶငယၢးၸ္ၿဝၶဝ်(ယ)၀၆ဂၶ္ဂ ယ္ဝၢၼၶ္ၶ႟ ။ၶငယၢးၸ္ၿဝၶ
(ယ)ပ ဂၶ္ဂၼၢဝၼ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝၸ္ၿဂ် ယ္ဝၢၼးၶ္ၶ ၶ္ၶၸ္ၿဂ် ၸဝ္ၸၿမၸ္ၸၢၶၸၢမ
ၼ္ၸ ၼ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝ ၶၸၼိၸ္ယးၶၢ ။ၸ္ၿၸၢၤဂၶ္ၿမ်းဝၢၸ္ၿ ၶ္ၸၢၼၸ္ၸၢးဂၢးၶငၿဂ်
ၸ္ၸၸၼၼ ၼ်ၼးမၢ္ၶၢမ်းၸဝ းၸၿမ ငၸၢးငၸၢးၸ္ၿဝ ၼ်ၸၸ္ၸ ၸ္ၿၸၢ ၼ်ၼးၸ်ႂ
းၸဝ ၶ္ၸၸၢငၸဂ်ၶ ၸ္ၸၼ်ၼးၸ်ႂၢးၸဝ ၸဝ္ၸ္ၿယၸ ၸ္ၿၸၢးဂၢးၸ္ၿဝဂ် ၸ္ၸ ၼ်ၼၸ္ၸ
ၿမၸၸ္ၿ ၸ္ၸၢၶၸၢမ ၼ္ၸ်ၼးၸ်ႂၢး ၸ္ၸၼ်ၼ္ၸ ၸ္ၸယၸဝၢၸ ၶ္ၿဂ်ၸၼၢ္ၶ္ၸၢၶၸၢမ္ၸၢးၶၢ
ယ ၼ္ၸၸ ၼ်ၼးမၢ္ၶၢမ်းၸဝ ငၸၢၶ္ၿၸ်ႂၢးငဝၢၼးၸၢ ၶဝ်းၸၢၶ္ၶၢ ။၆

။းၶ္ၿၸ်ႂၢးငၸၢယ္ၸၢ ၼ္ၸ်းဂၢးၶငၿဂ်ၸ
ၸ္ၸ ၼ်ၼ းမၢ္ၶၢမ်းၸဝ းၸၿမ ၸ္ၸၼ်ၼ ၼ္ၸးၶၸ ယၸ္ၿၸၼ်ၼ (၈)

းၶ္ၿၸ်ႂၢၶ္ၸၢ
ၸ္ၸ ၼ်ၼ းၸ်ႂၢးၸဝ ငၸၢးဂၢးၸ္ၿဝ ၼ် းငၼ ၼ်ၼ းမၢ္ၶၢမ်းၸဝ
ၸ္ၸၸ ၿမၸၸ္ၿ ၸ္ၸၢၶၸၢမ ၼ္ၸ်းငၼ္ၶၸ္ၸယ ၸ္ၸၼ်ၼ ၼ်ၼ ငၸၢ
ယ္ၸၢၸ းၶဝ်ၼၶ္ၸၢၶၸၢမ ၼ္ၸးၶၢ ယ ၼ္ၸၸ ၼ်ၼ းမၢ္ၶၢမ်းၸဝ (ယ)

–ၸ္ၿၸၢၤဂၶ္ၸၼ်းၿမ္ၶ္ၼ းၶ္ၸငၸၢၤဂၸ္ၸငၼ ၶ္ၿၸ်ႂၢးငၼယၸၼ ၶဝ်းၸၢဂ်ၸိဝ္ၸ္ၿၶၿဂ်ၸ္ၸၢၼ္ၸ
းၶငၿဂ်းၸ္ၸ ၸ္ၸ ၼ်ၸ္ၸ ၼ်ၼးမၢ္ၶၢမ်းၸဝ းၸၿမ ၼ်ၼ်ၸ္ၸ ၼ်ၼးမၢ္ၶၢမ်းၸဝ ။၂

ဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်တိုင်း တရားသူကြီးအဖွဲ့က ရည်ညွှန်းသော ကိုတင်ဝင်း နှင့် ဒေါ်မြ ပါ-၃ အမှု (၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး ၈၁-၄၆)တွင်ဆုံးဖြတ်ထားသော စီရင်ထုံးသည် အမှုသည်က ရုံးပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းကို တိုင်းတရားသူကြီး အဖွဲ့က အစည်းအဝေးတွင် ဆုံးဖြတ်ပြီး ရုံးပြောင်းပေးခြင်း ဖြစ်သဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း လမ်းညွှန်ထားသော စီရင်ထုံး ဖြစ်ပါသည်။ တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ရုံးပြောင်းပေးသည့် ကိစ္စများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိပါ။

၆။ ထိုသို့ဖြစ်ပါ၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ ရုံးပြောင်းပေးရေး ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြချက်အပေါ် ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့က အောက်ပါအတိုင်း လမ်းညွှန်လိုက်ပါသည်—

(က) တရားသူကြီး အဖွဲ့များသည် အဖွဲ့၏ **လုပ်ပိုင်ခွင့်** ကို ကျင့်သုံး၍ ဆောင်ရွက်ရသည့် ကိစ္စများ ဖြစ်လျှင် သက်ဆိုင်ရာ တရားသူကြီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်၊

(ခ) တရားသူကြီး အဖွဲ့များသည် **စီရင်ပိုင်ခွင့်** ကို ကျင့်သုံး၍ ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်သည့် ကိစ္စ ဖြစ်လျှင် ယင်းအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်း ပေးသော တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့များက အထွေထွေမှု ဖွင့်လှစ်၍ တရားခွင်တွင် ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်၊

(ဂ) တိုင်းတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့က မိမိစစ်ဆေးရန် မသင့်ဟု တင်ပြလာသော အမှုကို ရန်ကုန်တိုင်း တရားသူကြီး အဖွဲ့သည် မိမိက ဖွဲ့စည်းပေးသော အခြား တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်း ပေးလျှင် **လုပ်ပိုင်ခွင့်**ကို ကျင့်သုံး၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် အစည်းအဝေးတွင် တင်ပြ ဆုံးဖြတ်၍ ဆောင်ရွက် ခြင်းသည် မှန်ကန်ပါသည်။ ယင်းသို့သော ကိစ္စမှာ ကိုတင်ဝင်းနှင့် ဒေါ်မြ ပါ-၃ အမှု (၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး ၈၁-၄၆) တွင် လမ်းညွှန်ထားချက်နှင့် အကျုံးဝင်သော အမှုမျိုး မဟုတ်ပါ၊

(ဃ) အမှုသည် တစ်ဦးဦးက လျှောက်ထား ခြင်း ကြောင့် ရုံးပြောင်း ပေးရသည့် ကိစ္စများ ဖြစ်လျှင် **စီရင်ပိုင်ခွင့်** ကို ကျင့်သုံး၍ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စ ဖြစ်သဖြင့် တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့က တရားခွင်တွင် ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကိစ္စမျိုးကို တရားသူကြီး အဖွဲ့ အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှန်ကန်မှု မရှိပါ။ ကိုတင်ဝင်း နှင့် ဒေါ်မြ ပါ-၃ အမှု (၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာ နိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး ၈၁-၄၆) တွင် လမ်းညွှန်မှုသည် ဤ အမှုမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်၊

(င) မြို့နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့က မိမိတို့မြို့နယ်တွင် မစစ်ဆေးသင့်သဖြင့် ရုံးပြောင်းပေးရန် တိုင်း တရား သူကြီး အဖွဲ့ သို့ တင်ပြလာသည့် ကိစ္စမှာ **စီရင်ပိုင်ခွင့်**ကို ကျင့်သုံး၍ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စ ဖြစ်သဖြင့် အထက် အပိုဒ်ခွဲ (ဃ) ပါ အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ/တင်အောင်ဟိန်း

(ဦးတင်အောင်ဟိန်း)

ဥက္ကဋ္ဌ

မိတ္တူကို–

ဗဟိုတရားရုံး
ပြည်နယ်၊တိုင်းတရားရုံးအားလုံး (ရန်ကုန်တိုင်းမှအပ)
မြို့နယ်တရားရုံးအားလုံး
} သိရှိလိုက်နာနိုင်ရန် ပေးပို့ပါသည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်

ပြည်သူ့ တရားသူကြီးအဖွဲ့

စာအမှတ်၊ ၁၀၆/၈၆/ပတဖ(၈၆)

ရက်စွဲ၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၅ ရက်

သို့

ပြည်နယ်၊ တိုင်း တရားရုံးအားလုံး

မြို့နယ်တရားရုံးအားလုံး

အကြောင်းအရာ။ **၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) ပါ "အိမ်ငှားပင် မဟုတ်စေကာမူ" ဟူသော စကားရပ်ကို အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခြင်း**

၁။ အထက်အကြောင်းအရာပါ ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ်၊ ၁၂၅/၈၅ကို သိသာရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဤရုံး၏ ၂၂-၁၀-၈၅ ရက်စွဲပါ စာအမှတ်၊ ၁၁၃/၂/ပတဖဖြင့် ပေးပို့ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ ဥပစာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့သည့်အမိန့်များကို အကြောင်းပြုပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ တရားရုံးများက ဇာရီမှုများကို ဆိုင်းငံ့ထားသည့် အမှုများအနက် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၁)အရ ဥပစာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုသည့် အမိန့်အချို့သည် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အထက်ဖော်ပြပါ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားချက်နှင့်မကိုက်ညီသောအမှုများ ပါရှိနိုင်ပါသည်။ယင်းသို့သော ကိစ္စများရှိပါက သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးများသည် ဇာရီမှုကိုဆိုင်းငံ့ထားစေရန်ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်များအား တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံး ပယ်ဖျက်ပြီး ဇာရီမှုအားဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ဤကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လမ်းညွှန်အဖြစ် လိုက်နာနိုင်ရန် ဗဟိုတရားရုံး၏ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှု အမှတ် ၇၄၊ ဒေါ်စောမြင့် ပါ ၅ နှင့် ဒေါ်မြသင် အမှုတွင် ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့က ချမှတ်ထားသော စီရင်ချက်မိတ္တူကို ပူးတွဲ ပေးပို့လိုက်သည်။

၂။ မိမိရုံး၏အမိန့်ဖြင့် ဆိုင်းငံ့ထားသော ဇာရီမှုများသာမက မိမိထက် အဆင့်မြင့်သော တရားရုံး၏ အမိန့်ဖြင့် ဆိုင်းငံ့ထားသည့် ဇာရီမှုများကိုပါ ပူးတွဲပါ ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့၏ စီရင်ချက်ပါ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် ညီညွတ်ပါက တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅၁ ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံး ပယ်ဖျက်ပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ကြောင်း ထပ်လောင်း ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ပုံ/တင်အောင်ဟိန်း

(ဦးတင်အောင်ဟိန်း)

ဥက္ကဋ္ဌ

မှတ်ချက်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၇၄ တွင် ချမှတ်သော စီရင်ချက်ကို ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ စာမျက်နှာ ၉၂ တွင် ဖော်ပြပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့

စာအမှတ်၊ ၁၀၆ / ၁၅ / ပတဖ

ရက်စွဲ၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၂၃ ရက်

သို့

ပြည်နယ်၊ တိုင်းတရားရုံးများအားလုံး

မြို့နယ်တရားရုံးများအားလုံး

အကြောင်းအရာ။ **ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်နေထိုင်သူအား နှင်ထုတ်လိုသည့် အမှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဗဟိုတရားရုံး၏ စီရင်ချက် ဖြန့်ဝေ ခြင်း ကိစ္စ**

၁။ မူလပိုင်ရှင်၏ခွင့်ပြုချက်အရ အခမဲ့နေထိုင်သူကို နောက်ပိုင်ရှင်အသစ်ကနှင်ထုတ်လိုသည့်အမှုများတွင် ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့၏စီရင်ချက်များသည် တစ်မှုနှင့်တစ်မှုကွဲလွဲနေကြောင်းတင်ပြစာများကို မကြာခဏဆိုသလို လက်ခံရရှိခဲ့ပါသည်။

၂။ ယင်းသို့တင်ပြခဲ့သည့်ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့၏ စီရင်ချက်များမှာစီရင်ထုံးအဖြစ်ထုတ်ပြန်သောစီရင်ချက်များမဟုတ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ မူလ ပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်ထားသူအား နောက်ပိုင်ရှင်အသစ်က နှင်လိုသည့်ကိစ္စများတွင် မည်သည့်ကိစ္စများ၌ နှင်ပိုင်ခွင့်ရှိ၍ မည်သည့်ကိစ္စများတွင် နှင်ပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည့် ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဦးသိန်းအောင် ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ဝင်း ပါ ၃ (၁၉၇၄ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာမျက်နှာ ၃၃၁) အမှုတွင်လည်းကောင်း၊ ဒေါ်ကျင်မေ ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ထွေးရင် ပါ ၃ (၁၉၇၅ခုနှစ်၊မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊စာမျက်နှာ(၂၇)အမှုတွင်လည်းကောင်း စီရင်ထုံးအဖြစ် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ယင်းစီရင်ထုံးပါ လမ်းညွှန်ချက်များ အတိုင်း ဒေသဆိုင်ရာ တရားရုံးများက လေ့လာမှတ်သားပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

၃။ ဤကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖော်ပြပါစီရင်ထုံးများအတိုင်း လိုက်နာ ဆုံးဖြတ်သည့် ဦးစံသောင်းနှင့်ဦးအေး ပါ ၂ အမှု(ဗဟိုတရားရုံး၊ ၁၉၇၅ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံ

မှုအမှတ် ၂၄)တွင် ဗဟိုတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့က ချမှတ်သော နောက်ဆုံး စီရင်ချက်ကို လမ်းညွှန်အဖြစ်လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြရန် စီရင်ချက်မိတ္တူ တစ်စုံ ပူးတွဲပေးပို့ပြီး ထပ်လောင်းညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ပုံ/တင်အောင်ဟိန်း

(ဦးတင်အောင်ဟိန်း)

ဥက္ကဋ္ဌ

မိတ္တူကို

ဗဟိုစာရးရုံး

မှတ်ချက် ။ ။ ၁၉၇၅ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၂၄ တွင် ချမှတ်သောစီရင်ချက်ကို ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ စာမျက်နှာ ၁၀၀ တွင် ဖော်ပြပြီးဖြစ်ပါသည်။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့

စာအမှတ်၊ ၁၀၇ / ၂၉ / ပတဖ (၈၆)

ရက်စွဲ၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်

သို့

ပြည်နယ်၊ တိုင်း တရားရုံးအားလုံး

မြို့နယ်တရားရုံးအားလုံး

အကြောင်းအရာ။ ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုသော မှုခင်းများကိစ္စ

၁။ ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေ အရ ပြစ်မှုကြောင်းဖြင့် တရားစွဲဆိုနိုင်သော အမှုလေးမျိုး ရှိပါသည်။ [နောက်ဆက်တွဲ(က)]

၂။ အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇၊ ၉ နှင့် ၁၀ တို့အရ တရားစွဲဆိုသည့် မှုခင်းများ၌ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် ရယူရမည်ဟု ပုဒ်မ ၁၂ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့် အဆိုပါပုဒ်မတစ်ရပ်ရပ်အရတရားစွဲဆိုလာလျှင် ယင်းခွင့်ပြုချက်ပါ မပါ ကနဦး စိစစ်ကြည့်ရှုရန် လိုအပ်ပါသည်။

၃။ အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ စွဲဆိုမှုတွင် ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်ဒဏ်မှာ (၆)လသာဖြစ်သောကြောင့် အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အခန်း ၂၀ ပါ ကျင့်ထုံးအတိုင်း စစ်ဆေးစီရင်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။

၄။ အထက် အပိုဒ် ၁ တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်အရ စွဲဆိုလာသောအမှုတွင် စွပ်စွဲခံရသူသည် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်း ရှိမရှိ အဆုံး အဖြတ် ပေးရာ၌ အောက်ပါအချက်များကို စိစစ်ကြည့်ရှုရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်—

(က) သက်ဆိုင်ရာ ဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ရှိမရှိ၊

(ခ) သီးခြားဝိနည်းဓိုရ်အဖွဲ့၏ ဝိနိစ္ဆယဆုံးဖြတ်ချက်ပါ အဓမ္မဝါဒ မပြန့်ပွားစေရန် သာသနာရေး ဝန်ကြီး ဌာနက ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့် ရှိမရှိ၊

(ဂ) သံဃာ့ ဝိနိစ္ဆယ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကောင် အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့် ရှိမရှိ၊

(ဃ) အဆိုပါအမိန့်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း ရှိမရှိ၊

၅။ ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုသော မှုခင်းများကို စစ်ဆေးစီရင်ရာ၌အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အထူးဂရုပြု၍ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ပုံ/တင်အောင်ဟိန်း

(ဦးတင်အောင်ဟိန်း)
ဥက္ကဋ္ဌ

မိတ္တူကို—

ဝန်ကြီးအဖွဲ့
ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့
ပြည်ထဲရေးနှင့်သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
ဗဟိုတရားရုံး

နောက်ဆက်တွဲ (က)

ဝိနည်းဓမ္မကံအမိကရုဏ်းမှုခင်းများဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေ

xx xx xx xx xx

xx xx xx xx

အခန်း (၂)

ဖြစ်မှုများ

၃။ (က) ပရိသုဒ္ဓပြု၍ ရှင်သာမဏေပြုခွင့်ရသော ဂိုဏ်းလိမ်မှတစ်ပါး ပါရာဇိက အာပတ်သင့်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ရှင်သာမဏေပြုလိုပါက ထေနကဟုတ် မဟုတ်သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုရယူရမည်၊

(ခ) သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့က ထေနကအဖြစ် ဆုံးဖြတ်ခြင်း ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ကန်းဝတ်ရုံခြင်းမပြုရ။

၄။ သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့က နေဝသုဒ္ဓနာသုဒ္ဓအဖြစ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံရသောပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ကန်းဝတ်ရုံခြင်းမပြုရ။

၅။ ရဟန်းယောင်ဆောင်ခြင်း၊ ရှင်သာမဏေယောင်ဆောင်ခြင်း ကိုမည်သူမျှမပြုရ။

၆။ သီးခြားဝိနည်းဓိုရ်အဖွဲ့၏ ဝိနိစ္ဆယဆုံးဖြတ်ချက်ပါ အဓမ္မဝါဒ မပြန့်ပွားစေရန် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကို မည်သူမျှ ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းမပြုရ။

၇။ သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီအုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့က ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့်၊ သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို မည်သူမျှဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းမပြုရ။

အခန်း (၃)

ပြစ်ဒဏ်များ

၈။ ပုဒ်မ ၃၊ ပုဒ်မခွဲ(ခ)၊ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၄ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်းပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသူသည် ထောင်ဒဏ်သုံးနှစ်ကျခံစေရမည်။
၉။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ၅ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထောင်ဒဏ်သုံးနှစ်ကျခံစေရမည်။
၁၀။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်ကျခံစေရမည်။
၁၁။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထောင်ဒဏ်ခြောက်လကျခံစေရမည်။

xx xx xx xx

xx xx xx xx

xx xx xx xx

(ပုံ) စန်းယု
ဥက္ကဋ္ဌ
နိုင်ငံတော်ကောင်စီ
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၄၄ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၅ရက်
(၁၉၈၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်)

အမိန့်အရ
(ပုံ) ဗိုလ်မှူးကြီးတင်လှိုင်
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
နိုင်ငံတော်ကောင်စီရုံး
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

၃။ ရဲအရေးပိုင်သောပြစ်မှုကို တရားရုံးသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စတွင် တရားရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀အရ၊ တိုင်လျှောက်သူအား စစ်ဆေးသောအခါ ယင်းအမှုကိုရဲထံ တိုင်ကြားထားခြင်းရှိမရှိမေးရန်လိုပါသည်။ ရဲထံတိုင်ကြားထားခြင်းရှိကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိပါက ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့သို့ အသိပေး အကြောင်းကြားရန် တရားရုံးများလက်စွဲအပိုဒ် ၄၂၄က ညွှန်ကြားထားပါသည်။ ဤသို့ညွှန်ကြားထားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အမှုတစ်ခုတည်းကို တရားရုံးနှင့်ရဲတို့ကတစ်ပြိုင်တည်းအရေးယူနေခြင်းမျိုး မဖြစ်စေလို၍ ညွှန်ကြားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုကိစ္စတွင် တိုင်လျှောက်သူ ဒေါ်လှလှအား မြို့နယ်တရားရုံးက ၁၉၈၂ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ(၃)ရက်နေ့တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀အရ၊ စစ်ဆေးခဲ့ပြီး၊ တရားရုံးများ လက်စွဲအပိုဒ် ၄၂၄အရ၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးထံအကြောင်းကြားသည့်ရက်မှာ ၁၉၈၃ခုနှစ်၊ဇက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့ဖြစ်ရာ၊ ယင်းကဲ့သို့အကြောင်းကြားခြင်းသည် ကာလကြာမြင့်စွာ အချိန်နောက်ကျပြီးမှ အကြောင်းကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်၍တရားရုံးများလက်စွဲအပိုဒ် ၄၂၄၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ထိပါးစေပါသည်။

၄။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နောင်တွင် ယခုကဲ့သို့ မလိုလားအပ်သော ကြန့်ကြာမှုမျိုး မဖြစ်ပေါ်စေရန်နှင့် တရားရုံးများလက်စွဲအပိုဒ်-၄၂၄အရ၊ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သောကိစ္စများတွင် တိုင်လျှောက်သူအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ-၂၀၀အရ၊ စစ်ဆေးပြီးလျှင်ပြီးခြင်း ဆောလျင်စွာ ဆောင်ရွက်ရန် သတိပေးညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ပုံ/တင်အောင်ဟိန်း

(ဦးတင်အောင်ဟိန်း)

ဥက္ကဋ္ဌ

မိတ္တူကို-

ဇဟိုတရားရုံး

ပြည်နယ်၊တိုင်းတရားရုံးများအားလုံး

မြို့နယ်တရားရုံးများအားလုံး(မော်လမြိုင်မြို့နယ်မှအပ)

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့

စာအမှတ်၊ ၁၀၇ / ၃၂ / ပတဖ (၈၆)
ရက်စွဲ၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်

သို့

ပြည်နယ်၊တိုင်းတရားရုံးအားလုံး
မြို့နယ်တရားရုံး အားလုံး

အကြောင်းအရာ။ ။**စစ်ဆေးဆဲအမှုများတွင် ဒေသဆိုင်ရာ တရားသူကြီးအဖွဲ့နှင့် တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့များက ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်း နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြမေးမြန်းခြင်းကိစ္စ**

၁။ ဒေသဆိုင်ရာ တရားရုံးများ၌ အမှုများစစ်ဆေးရာတွင် တရားစီရင်ရေး အကြံဉာဏ်လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့သည်တရားရေးဝန်ထမ်းထံမှ အကြံဉာဏ်တောင်းခံနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့အကြံဉာဏ်တောင်းခံလာပါက တရားရေး ဝန်ထမ်းသည် အကြံဉာဏ်ပေးရန် တာဝန်ရှိကြောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာတရားရေးဝန်ထမ်းသည် မိမိ အကြံဉာဏ် ပေးရမည့် အမှုတွင် ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်းကောင်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လည်းကောင်း မရှင်းလင်းမသေချာလျှင် အနီးကပ်ဆုံးရှိ မိမိထက်တစ်ဆင့်မြင့်သည့် တရားရေးဝန်ထမ်းထံတင်ပြ၍ ညွှန်ကြားချက်ကို ရယူရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြည်သူ့ တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ညွှန်ကြားချက်အမှတ်(၁)နှင့်အမှတ်(၂)တို့တွင် ညွှန်ကြားထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

၂။ စစ်ဆေးဆဲအမှုများတွင် ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍လည်းကောင်း၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်း ဆိုင်ရာ အချက် အလက် များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လည်းကောင်း မရှင်းလင်းသည့်အခါ၌ ဒေသဆိုင်ရာတရားသူကြီးအဖွဲ့များသည် ညွှန်ကြားချက် အမှတ်(၁) နှင့် အမှတ်(၂) တို့အရ တာဝန်ရှိသော တရားရေးဝန်ထမ်းထံအကြံဉာဏ်တောင်းခံခြင်းမပြုပဲ အဆင့်မြင့်သော တရားသူကြီးအဖွဲ့များသို့ တင်ပြမေးမြန်းကြသည်ကို မကြာခဏတွေ့ရှိနေရပါသည်။ ထိုသို့မေးမြန်းလာသဖြင့် အဆင့်မြင့်သော တရားသူကြီးအဖွဲ့က ဖြေကြားခဲ့လျှင် နောင် ထိုအမှုအတွက် အယူခံမှုသော်လည်းကောင်း၊ ပြင်ဆင်မှုသော်လည်းကောင်း တင်သွင်းသဖြင့် အဆင့်မြင့်သော တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့က အမှုတွဲတွင် ပေါ်ပေါက်ချက်အရ အဆုံးအဖြတ်ပြုရသည့်အခါ ယင်းကိစ္စအတွက် တရားသူကြီးအဖွဲ့က ပြန်ကြားထားသည့် ဖြေကြားချက်နှင့် ကွဲလွဲမှုများရှိနိုင်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဆင့်မြင့်တရားသူကြီးအဖွဲ့၏အဖြေသည် ဆိုင်ရာတရားသူကြီးအဖွဲ့၏ တင်ပြစာ

တွင် ဖော်ပြထားသည့် အချက်အလက်များအပေါ်တွင်သာ အခြေပြုကာ ယေဘုယျသဘောဖြေကြားခြင်းဖြစ်၍တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့၏ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အမှုတွဲတွင်ပေါ်ပေါက်သောအချက်အလက်အားလုံးအပေါ် အခြေခံကာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ အဖြေနှင့် တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်တို့ ကွဲလွဲမှုများ ရှိလာသည့်အခါ ယင်းကွဲလွဲမှုကိုအခြေခံ၍ မလိုလားအပ်သည့်ပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါသည်။

၃။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နောင်တွင် ဒေသဆိုင်ရာတရားရုံးများရှိ စစ်ဆေးဆဲအမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားစီရင်ရေး အကြံဉာဏ်လိုအပ်လာပါက ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားချက်အမှတ်(၁)နှင့် အမှတ်(၂)တို့အရ အကြံဉာဏ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသော တရားရေးဝန်ထမ်းထံမှ အကြံဉာဏ်တောင်းခံ၍ လွတ်လပ်စွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်ကြရန်နှင့် အဆင့်မြင့်သော တရားသူကြီးအဖွဲ့များသို့တင်ပြ၍ လမ်းညွှန်မှု ခံယူခြင်းမပြုရန် ညွှန်ကြားလိုက်ပါသည်။

ပုံ/တင်အောင်ဟိန်း

(ဦးတင်အောင်ဟိန်း)

ဥက္ကဋ္ဌ

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့

စာအမှတ်၊ ၁၀၆ / ၂၃ / ပတဖ (၃၆၇၅ / ၈၆)
ရက်စွဲ၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်

သို့

ပြည်နယ်၊ တိုင်းတရားရုံးအားလုံး
မြို့နယ်တရားရုံးအားလုံး

အကြောင်းအရာ။ ။ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများတွင် သက်သေခံပစ္စည်းအဖြစ် တင်ပြသော ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်များ၊ အက်စစ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စီမံခန့်ခွဲရန်ကိစ္စ

၁။ ဒေသဆိုင်ရာတရားရုံးများသို့ စွဲဆိုတင်ပြသည့် အမှုများတွင် Phensedyl ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်များ၊ Corex ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်များ၊ အက်စစ်တစ်အင်ဟိုက်ဒရိုက်ဆေးရည်၊ ဆာလ်ဖြူရစ်အက်စစ်၊ နိုက်ထရစ်အက်စစ်နှင့် ဟိုက်ဒရိုကလိုရစ်အက်စစ် စသည့်အက်စစ်များ သက်သေခံပစ္စည်းအဖြစ်ပါဝင်နိုင်ပါသည်။ Phensedylချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်နှင့် Corex ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်များကို မူးယစ်ဆေးဝါးအာနိသင်ရှိသည့်ကိုဒင်းနှင့် ဖော်စပ်ထားသည့်အပြင်၊ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူ လူငယ်များအနေဖြင့် ယင်း ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်များကို မူးယစ်ဆေးဝါးအဖြစ်အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်နေကြကြောင်းသိရှိရပါသည်။ ထို့ပြင်အက်စစ်တစ်အင်ဟိုက်ဒရိုက်ဆေးရည်၊ ဆာလ်ဖြူရစ်အက်စစ်၊ နိုက်ထရစ်အက်စစ်နှင့် ဟိုက်ဒရိုကလိုရစ်အက်စစ် စသည့်အက်စစ်များမှာဘိန်းဖြူချက်လုပ်ရာတွင်အဓိကလိုအပ်သည့်ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ယင်းပစ္စည်းများကိုသက်သေခံပစ္စည်းအဖြစ် တရားရုံးများကစီမံခန့်ခွဲရာတွင် မသမာသူများ၏လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိမသွားစေရန် လိုအပ်ပါသည်။

၂။ အထက်ဖော်ပြပါ ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်များနှင့် အက်စစ်များကို ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့က အမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍သက်သေခံပစ္စည်းအဖြစ် တရားရုံးများသို့ တင်ပြလာပါက တရားရုံးများအနေဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်—

(က) သက်သေခံ ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်နမူနာနှင့် အက်စစ်နမူနာကို သာသက်ဆိုင်ရာ အမှုစစ်ရဲအရာရှိအား ချိတ်ပိတ်၍ တရားရုံးသို့ ပေးအပ်စေရန်ဖြစ်သည်၊

(ခ) အမှုစစ်ဆေးရာ၌ သက်သေခံပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ကြည့်ရှုရန် လိုအပ်ကြောင်းတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ကယူဆလျှင် သက်ဆိုင်ရာရဲအရာရှိအား တရားရုံးသို့ခေါ်ယူ၍ချိတ်ပိတ်နမူနာပစ္စည်းကို ဖောက်စေပြီး တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ရှေ့သို့တင်ပြစေရန်နှင့် ကိစ္စပြီးစီးပါက မူလအတိုင်း ပြန်လည်ချိတ်ပိတ်အပ်နှံစေရန်ဖြစ်သည်၊

(ဂ) အမှုပြီးဆုံး၍ဖော်ပြပါသက်သေခံပစ္စည်းများသည် ဖြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင်အကျုံးဝင်သည့်ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့က ထင်ရှားတွေ့ရှိလျှင်အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်-

(၁) အပ်နှံထားသည့်ချိတ်ပိတ်ထားသော နမူနာသက်သေခံပစ္စည်းအား ဖျက်ဆီးစေရန်အတွက် အမိန့်ချမှတ်ရန်၊

(၂) ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့က သိမ်းဆည်းထားသည့်အမှုနှင့် သက်ဆိုင်သော သက်သေခံပစ္စည်း ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်နှင့် အက်စစ်များကို အမှတ် (၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန အောက်ရှိ သတ်မှတ်ထားသော အဖွဲ့အစည်းသို့ ရဲစခန်းမှူးက အပ်နှံစေရန်အတွက် တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့က အမိန့်ချမှတ်ရန်။

ပုံ/တင်အောင်ဟိန်း

(ဦးတင်အောင်ဟိန်း)
ဥက္ကဋ္ဌ

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ဗဟိုတရားရုံး

စာအမှတ်၊ ၂၉ / ၂၇၂ / ၀၆ (လထန)
ရက်စွဲ၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်

သို့

ပြည်နယ်၊ တိုင်းတရားရေး ဦးစီးမှူးအားလုံး
မြို့နယ် တရားရေး ဦးစီးမှူးအားလုံး

အကြောင်းအရာ။ တရားရုံးများ၌ မိတ္တူရေးကူးခြင်းလုပ်ငန်းများ ကိစ္စ

၁။ တရားရုံးအသီးသီးတွင် မိတ္တူရေးကူးရန်လျှောက်ထားသည့်အခါ မကြန့်ကြာသင့်ဘဲ ကြန့်ကြာမှုများရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုသို့ကြန့်ကြာရသည့် အကြောင်းရင်းများအနက် မိတ္တူရေးကူးရန်အခွင့်ရအရာရှိက အမှုတွဲမှတ်တမ်းကိုတောင်းခံရာ၌ အမှုတွဲထိန်းသိမ်းသောဝန်ထမ်းက မသမာသောနည်းဖြင့် အကြပ်ကိုင်ကာပေးပို့ရန် နှောင့်နှေးခြင်း၊ မိတ္တူရေးကူးရာ၌ကြာသည့်ကာလကို အယူခံမှုစသည်များတင်သွင်းရာ၌ သတ်မှတ်ထားသောကာလစည်းကမ်းသတ်ကာလမှ ထုတ်နုတ်ခွင့် ရသည်ကို အခွင့်ကောင်းယူကာ မိတ္တူရေးကူးရန်အတွက်ကြန့်ကြာရက်များကို မတော်မတရားဖန်တီးနိုင်ခွင့်ရရှိခြင်း၊ မိတ္တူရေးကူးထုတ်ပေးရာ၌ လိုလျှင်လိုသလို မလိုလျှင်မလိုသလို တာဝန်ရှိဝန်ထမ်းများကမတော်မတရားပြုမူဆောင်ရွက်ခြင်းစသည့် မလိုလားအပ်သော ပြဿနာရပ်များတွေ့ကြုံနေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိတ္တူရေးကူးခြင်းလုပ်ငန်းကို ထိရောက်စွာ စစ်ဆေး ကြီးကြပ်ရန် လိုအပ်လာပြီ ဖြစ်ပါသည်။

၂။ အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ပြည်နယ်၊ တိုင်း တရားရုံးများနှင့် မြို့နယ်တရားရုံးများတွင် မိတ္တူရေးကူးခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးစီးမှူးများက အောက်ပါအတိုင်းလိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်-

(က) မိတ္တူရေးကူးခြင်းလုပ်ငန်းကိုသက်ဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီမှန်ကန်စွာဆောင်ရွက်ခြင်းရှိ မရှိ ဦးစီးမှူးကိုယ်တိုင်က အခါအားလျော်စွာ စစ်ဆေးကြည့်ရှုရန်နှင့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဖောက်ဖျက်မှုများ တွေ့ရှိပါက ပြုပြင်မှုများပြုလုပ်ရန်နှင့် လိုအပ်ပါက တာဝန်ရှိသူ အပေါ် ထိုက်သင့်သလို **အရေးယူရန်၊**

(ခ) မိတ္တူရေးကူးခြင်းလုပ်ငန်းကို ထိရောက်စွာ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန်အတွက်-

(၁) ပြည်နယ်၊တိုင်းတရားရုံးများ၌တရားရေးဝန်ထမ်းအဆင့်(၃)တစ်ဦးကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သူ အရာရှိအဖြစ် ရုံးတွင်းအမိန့်ဖြင့် တာဝန်ပေးကာ ပြဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးစေရန်၊

(၂) မြို့နယ်တရားရုံးများအတွက် တရားရေးဝန်ထမ်း အဆင့်(၄)တစ်ဦးကလည်းကောင်း၊ သီးခြားတာဝန်ပေးအပ်ရန် တရားရေးဝန်ထမ်းအဆင့်(၄)မရှိလျှင် မြို့နယ်ဦးစီးမှူး ကိုယ်တိုင်က လည်းကောင်း ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သူ အရာရှိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ရုံးတွင်းအမိန့်ဖြင့် တာဝန်ပေးကာ ပြဌာန်းချက်များနှင့် အညီ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးစေရန်၊

(ဂ) တာဝန်ပေးအပ်ထားသော ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သူအရာရှိ အနေဖြင့် တာဝန်ကျေပွန်မှုရှိမရှိ ဦးစီးမှူးက အခါမလပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန်၊

(ဃ) မိတ္တူရေးကူးရာတွင် ကြန့်ကြာသည့် ကိစ္စများကို အထက် တရားရုံးများက သိရှိနိုင်ရန်အတွက် မိတ္တူရယူရန် လျှောက်ထားသည့်နေ့ရက်မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း မိတ္တူထုတ်မပေးနိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များကို ပြည်နယ်၊ တိုင်းတရားရုံးအတွက် ပြည်နယ်၊တိုင်းဦးစီးမှူးကဗဟိုတရားရုံးသို့လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်တရားရုံးအတွက် မြို့နယ်ဦးစီးမှူးက သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်၊တိုင်းတရားရုံးသို့ ပေးပို့၍ မိတ္တူကို ဗဟိုတရားရုံးသို့လည်းကောင်း လစဉ်တင်ပြရန်၊ မရှိလျှင်လည်း မရှိကြောင်းတင်ပြရန်၊
(လစဉ်အစီရင်ခံစာပေးပို့ရမည့်ပုံစံကို ဤညွှန်ကြားချက် နှင့် အတူ ပူးတွဲထားသည်)။

၃။ တရားရုံးများ၌မိတ္တူရေးကူးရန်လျှောက်ထားရာတွင် မိတ္တူများကိုလျှောက်ထားသူများသို့ အထူးမကြန့်ကြာဘဲ ထုတ်ပေးရန် ဂရုပြုရမည်။ ထိုသို့မကြန့်ကြာဘဲ ထုတ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သောတာဝန်ခွဲဝေသတ်မှတ်မှု၊ သင့်မြတ်သည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များသတ်မှတ်ညွှန်ကြားထားမှု၊ မိတ္တူကူးစာရေးများ ခန့်အပ်တာဝန် ပေးမှုနှင့် အခွင့်ရအရာရှိအဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးမှု ကိစ္စများကို အထူးဂရုပြု၍ အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဦးစီးမှူးက အစီအစဉ်များချမှတ်ဆောင်ရွက်ရာ၌ သက်ဆိုင်ရာ တရားသူကြီးအဖွဲ့ထံတင်ပြ၍ တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ရန် လိုအပ်ကြောင်း ညွှန်ကြား လိုက်သည်။

ပုံ/ခင်မောင်အေး
(ဦးခင်မောင်အေး)
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့

စာအမှတ်၊ ၂၂၃/၉/ဂတဖ(၅၉၅/၀၅)

ရက်စွဲ၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်

ဥက္ကဋ္ဌ
မြို့နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့
မော်လမြိုင်မြို့

အကြောင်းအရာ။ တရားရုံးသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထားသော ရဲအရေးပိုင်သည့် ပြစ်မှုများတွင် တရားရုံးများလက်စွဲအပိုဒ် ၄၂၄ ကိုတိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စ

၁။ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး ထံသို့ မော်လမြိုင်မြို့၊ နှင်းဆီလမ်း၊ အမှတ်(၁၁)နေ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေ ဦးတင်ဦး၏ တိုင်ကြားစာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ တင်ပြအစီရင်ခံစာတွင် မော်လမြိုင်မြို့နယ် တရားရုံးပြစ်မှုကြီးအမှတ်-၂၆၆၃/၈၂တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅၄/၃၄အရ၊ ဒေါ်လှလှက ဦးတင်ဦးနှင့်အပေါင်းပါ(၁၁)ဦးတို့အပေါ် အရေးယူပေးရန် ဦးတိုက်လျှောက်ထားခဲ့ဆိုရာ၌၊ ၁၉၈၂ခုနှစ် ဇီဇင်ဘာလ(၃)ရက်နေ့တွင်မြို့နယ်တရားရုံးက တိုင်လျှောက်သူ ဒေါ်လှလှအား စစ်ဆေးခဲ့စဉ်က ရဲစခန်းသို့ မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်ငွေရင်မှလည်း တိုင်တန်းခဲ့ကြောင်း အစစ်ခံထွက်ဆိုသော်လည်း မြို့နယ်တရားရုံးအနေဖြင့် တရားရုံးများလက်စွဲအပိုဒ်-၄၂၄အရ၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးထံ တရားဝင်အကြောင်းကြားခြင်းမရှိသည်ကို စိစစ်တွေ့ရှိရကြောင်း ဖော်ပြပါရှိခဲ့ပါသည်။

၂။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မော်လမြိုင်မြို့နယ် တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ စိစစ်တင်ပြချက်နှင့် မွန်ပြည်နယ်တရားရေးဦးစီးမှူးတို့၏ စိစစ်တင်ပြချက်အရ၊ မော်လမြိုင်မြို့နယ် တရားရုံးပြစ်မှုကြီးအမှတ်-၂၆၆၃/၈၂တွင် တရားရုံးများလက်စွဲအပိုဒ်-၄၂၄အရ လိုအပ်သလိုဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်တရားရုံးက မော်လမြိုင်မြို့နယ်ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးထံ ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၆) ရက် နေ့စွဲပါ စာအမှတ်၊ ၃၉၀/၃၉၉ / နကရ / တရား-၂/၈၃ အရ၊ အကြောင်းကြားခဲ့ကြောင်းစိစစ်တွေ့ရှိရပါသည်။

တရားရုံးများတွင် မိတ္တူရေးကူးရာ၌ ရက်ပေါင်း ၆၀ ကျော်ကြန့်ကြာရသည့်ကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လစဉ်အစီရင်ခံစာ ပုံစံ

တရားရုံးအမည်...................... အစီရင်ခံသည့်ကာလ..............................လ

..................................ခုနှစ်

အမှတ်စဉ်	မှတ်ပုံတင် စာရင်း စာအုပ်၅ နံပါတ်စဉ်	မိတ္တူ ရယူရန် လိုသော အမှု အမှတ် နှင့် မိတ္တူ အကြောင်း အရာ	မိတ္တူ ရယူရန် လျှောက်ထားသည့် နေ့ရက်	မိတ္တူ ပေးအပ်ရန် အသင့် ရှိလျှင် အသင့်ရှိသော နေ့ရက်	ရက်ပေါင်း၆၀အတွင်း မိတ္တူ ထုတ်မပေးနိုင်သည့် အကြောင်းရင်းများ
(၁)	(၂)	(၃)	(၄)	(၅)	(၆)

လက်မှတ်..............................

အမည်..............................

ရာထူး..............................

ရက်စွဲ..............................

မှတ်ချက်။ ပုံစံအသုံးပြုရန်ညွှန်ကြားချက်ကို ကျောဘက်တွင် ကြည့်ရန်

ပုံစံအသုံးပြုရန်ညွှန်ကြားချက်

၁။ မိတ္တူရယူရန် လျှောက်ထားသည့် နေ့ရက်မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ ရက် ကြာသည်အထိ မိတ္တူထုတ်မပေးရသေးသည့် ကိစ္စရပ်များကိုသာ ဖော်ပြရန်။

၂။ ပုံစံစာတိုင်(၂)တွင် တရားမနှင့် ပြစ်မှုမှတ်ပုံတင် စာရင်းစာအုပ် ၅ ရှိစာတိုင်(၁)ပါ နံပါတ်စဉ်ကို ဖော်ပြရန်။

၃။ ပုံစံ စာတိုင်(၃)တွင် မိတ္တူရယူလိုသော အမှုတွဲ၏ အမှုအမျိုးအစား၊ အမှုအမှတ်နှင့် ခုနှစ်တို့ကို ဖော်ပြရန်နှင့် ရယူလိုသည့် မိတ္တူ၏ အကြောင်းအရာကို ဖော်ပြရန်။ (ပုံစံအားဖြင့် ၁-၁-၈၆ နေ့စွဲပါ နေ့စဉ် မှတ်တမ်း၏ မိတ္တူ၊ ၁-၁-၈၆ နေ့စွဲပါ အမိန့် မိတ္တူ၊ ၁-၁-၈၆ နေ့စွဲပါ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီမိတ္တူ စသဖြင့် ဖော်ပြရန်)။

၄။ ပုံစံစာတိုင် (၄) တွင် ဖော်ပြရမည့် နေ့ရက်မှာ တရားမနှင့် ပြစ်မှု မှတ်ပုံတင်စာရင်း စာအုပ် ၅ စာတိုင်(၅)ရှိ နေ့ရက်ကို ဖော်ပြရန်။

၅။ ပုံစံစာတိုင်(၆)တွင် ကြန့်ကြာရသည့် အကြောင်းရင်း အမှန်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြရန်။(ပုံစံအားဖြင့် အမှုတွဲ မရရှိခြင်း၊ မိတ္တူအဆင့်သင့် ဖြစ်သော်လည်း ကျသင့်ငွေပေးသွင်းရန် ပျက်ကွက်နေခြင်း၊ ကျသင့်ငွေ ပေးသွင်းပါလျက် လာရောက်ထုတ်ယူရန် ပျက်ကွက်နေခြင်း စသည်ဖြင့် ဖော်ပြရန်)။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့

စာအမှတ်၊ ၁၀၆/၁၀၀/ပတဖ(ဂ၆)
ရက်စွဲ၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်

သို့

ပြည်နယ်၊ တိုင်းတရားရုံးအားလုံး
မြို့နယ်တရားရုံးအားလုံး

အကြောင်းအရာ။ ။နှစ်ဘက်အကျိုးဆောင်များက အမှု ရွှေ့ဆိုင်းရန် တင်ပြ၍ ရွှေ့ဆိုင်းရခြင်းကြောင့် အမှုများကြန့်ကြာနေခြင်းကိစ္စ

၁။ တရားရုံးအဆင့်ဆင့်တွင် စစ်ဆေးဆဲအမှုများ ကြန့်ကြာစေသည့်အကြောင်းရ များအနက် နှစ်ဘက်အကျိုးဆောင်များက အမှုရွှေ့ဆိုင်းရန် တင်ပြချက်အရ အမှုကြာ နာခြင်းကို တရားရုံးများက လွယ်လင့်တကူ ရွှေ့ဆိုင်းပေးခဲ့ကြခြင်းကြောင့် စစ်ဆေး အမှုများမကြန့်ကြာသင့်ဘဲ ကြန့်ကြာလျက်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိနေရပါသည်။

၂။ တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၂၃ တွင် ရှေ့နေတစ်ယောက် မလာရောက်သ အကြောင်းမျှဖြင့် အမှုကိုရွှေ့ဆိုင်းရန် ကောင်းမွန် လုံလောက်သော အကြောင်း မ ကြောင်း၊ သာမန်အားဖြင့် ရှေ့နေတစ်ဦး အမှုကြားနာစစ်ဆေးရန် ချိန်းဆိုသည့် နေ့ မလာရောက်နိုင်လျှင် မိမိကိုယ်စား အခြားရှေ့နေတစ်ဦးကို ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်နိုင်ေ ရန် မိမိကစီစဉ်ချက်ပြုလုပ်ရမည်ဟုပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ထို့အပြင် တရားရုံးများလက် အပိုဒ် ၁၅၄၊ အပိုဒ်ခွဲ (ဂ)တွင်လည်း ရှေ့နေတစ်ဦးက ကြိုတင်သိမြင်၍ အမှုကိုေ ဆိုင်းစေရန်အတွက်ကြိုတင်၍ လျှောက်ထားရန်တာဝန်ရှိကြောင်း၊ ရွှေ့ဆိုင်းခွင့်မပြုသ ငြင်းပယ်လျှင် အမှုကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ထိုရှေ့နေက တတ်နိုင်သ စီမံဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ၎င်းအပြင် တရားရုံးများလက်စွဲ အပို ၄၆၅ တွင်လည်း နှစ်ဘက်ရှေ့နေ မလာရောက်နိုင်သည့် အတွက် အမှုရွှေ့ဆိုင်းခြင်းမျာ အလွန်ရှားခဲစေရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အမှုကိုကြားနာစစ်ဆေးမည့်နေ့၌ ရှေ့နေက ရုတ်ေ ရက် နာမကျန်းဖြစ်လာ၍ တရားရုံးသို့လာရောက်ရန်မစွမ်းနိုင်မှသာလျှင် ရွှေ့ဆိုင်းခြင် ကို သာမန်အားဖြင့် ခွင့်ပြုရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယခင်တရားရုံးချုပ်ကလည်း ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၇ ရက်စွဲပါ တရားရုံးများ ညွှန်ကြားလွှာအမှတ် ၂ ဖြင့် ရှေ့နေများ ရက်ချိန်းမကြာခဏ ယူနေခြင်းကို လွယ်လ တကူခွင့်မပြုကြရန်ထပ်မံညွှန်ကြားခဲ့ပါသည်။

F—9·A

၃။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဒေသဆိုင်ရာ တရားရုံးများအနေဖြင့် သာမန်အားဖြင့် နှစ်ဘက် အကျိုးဆောင်များက အမှုရွှေ့ဆိုင်းရန်တင်ပြလာကြပါက လွယ်လင့်တကူ အမှုရွှေ့ဆိုင်းခြင်းကို ခွင့်မပြုကြပဲ တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၂၃၊ ၁၅၄ (ဂ)နှင့် ၄၆၅ တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားရုံးများညွှန်ကြားလွှာ အမှတ် ၂ ပါညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ တိကျစွာလိုက်နာ ဆောင်ရွက်ကြရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ထို့အပြင် အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် နှစ်ဘက် အကျိုးဆောင်များက အမှုရွှေ့ဆိုင်းပေးရန် တင်ပြနေကြသေးပါက အမှုမကြန့်ကြာစေရေးကို အလေးထားကာ သက်ဆိုင်ရာရှေ့နေ အသင်းများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ကြရန်ကိုလည်း ထပ်လောင်း ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ပုံ–တင်အောင်ဟိန်း

(ဦးတင်အောင်ဟိန်း)

ဥက္ကဋ္ဌ